Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Arbejdsmændenes fagblad
Udgiver: Dansk Arbejdsmands Forbund
Udgivelsesår: 1920-1921

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 1 25. Aarg.

»ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD«
koster 1 Kr. pr. Kvartal og kan bestilles paa samtlige Afdelingskontorer i Landet.

Abonner paa »Arbejdsmændenes Fagblad«.

Averter i »Arbejdsmændenes Fagblad«.

Vort Blad.

Efter en Hvilepause paa tre Aar vedtog Kongressen at genudgive »Arbejdsmændenes Fagblad«, og vi har hermed Fornøjelsen at udsende første Nummer under de nye Former.

Det har jo været noget af et Særsyn, at et saa stort Forbund som vort ikke har haft sit særlige Organ — dette Savn skulle hermed være afhjulpet.

Dansk Arbejdsmands Forbund tæller paa det nærmeste 400 Afdelinger, og rummer indenfor disse Afdelinger et Utal af Brancher. Vor Opgave skal her været at staa i saa livlig Rapport som muligt til dem alle. Morskabslæsning maa man ikke vente, men for de Arbejdsmænd, der virkelig interesserer sig for deres Stands Interesser, skal Bladet nok blive interessant trods dette.

Man har planlagt Bladets Stof til væsentlig at omfatte:

1. Artikler, der holder Afdelingerne og Medlemmerne a jour med vort Forbunds Arbejde og dette Arbejdes Resultater.

2. Artikler, der holder Afdelingerne og Medlemmerne a jour med Arbejderbevægelsen i Ind- og Udland.

3. Den fra det gamle Fagblad og Maanedsberetningen kendte Rubrik »Siden sidst.«

4. Artikler, der præciserer Forbundets Standpunkt i foreliggende Situationer og faglige Forhold.

5. Kortfattede Referater fra Forretningsudvalgsmøder, Hovedbestyrelsesmøder og Delegeretmøder.

6. En Rubrik »Fra Afdelingerne«.

7. Afdelingsfortegnelser, Meddelelser og lignende.

Med et saa fyldigt Program skulde det nødigt føre den Vej ud, at nærværende Blad bliver et teoretisk, socialpolitisk Tidsskrift, men bør derimod være et levende Organ for de danske Arbejdsmænd, hvor alle, der har noget paa Hjerte, kan finde Ørenlyd, og hvor Afdelingsledere og Medlemmer kan høste Belæring og Vejledning.

Allerede Punkt 1 i Programmet aabner store Muligheder for at afhjælpe et Savn. Paa Kongressen blev der, som det vil erindres, slaaet stærkt til Lyd for en mere branchemæssig Inddeling af Srbejdet indenfor Forbundet. Grunden var utvivlsomt fordi man derved troede at opnaa større Ensartethed i Arbejdsfortjensten og en større Mulighed for at udnytte alle Chancer for Lønforbedringer, derved at enhver Fordel, der opnaaedes paa en eller anden Plads, straks kunde — benyttes til at højne Vilkaarene for ligestillede Medlemmer i andre Afdelinger.

Grebet an paa rette Maade, kan »Arbejdsmændenes Fagblad« skabe samme Forhold til Veje, som en gennemført branchemæssig Inddeling af Arbejdet vilde skabe

Betingelserne herfor er imidlertid, at alle Afdelingsledere betragter sig som Medarbejdere ved Fagbladet og indsender alt, som kan menes at have almen Interesse, det være sig nye Lønkrav, opnaaede Forbedringer af bestaaende Forhold, principielle Voldgiftskendelser, og sidst men ikke mindst, Artikler omhandlende de Rørelser, der finder Sted in-

denfor de enkelte Organisationer. Redaktionen vil da foretage et skønsomt Udvalg, dels til redaktionel Behandling, og dels til Offentliggørelse under — Rubrikken »Fra Afdelingerne«.

Punkt 2, der omhandler Udlandets Arbejderes og specielt Arbejdsmændenes Fagbevægelse vil naturligvis nærmest blive en Oversættelse fra andre Landes Fagblade, og paa dette Omraade er Forholdene for Tiden unormale, men kommer Tid kommer Raad, Verden falder vel i Lave engang endnu.

Rubriken »Siden sidst« har altid haft sin sikre Læsekreds. Deri er kort op knapt opnoteret de Resultater, Forbundet har opnaaet til Gavn for sine Medlemmer — forhaabentlig bliver disse ikke daarligere i Fremtiden, end de har været hidindtil, men maa blive den Spore, der samler os alle til at gøre vort yderste i vort Forbunds Tjeneste.

Sluttelig vil vi omtale Afsnittet, der tager Sigte paa at redegøre for Forbundets Standpunkt i foreliggende Situationer og faglige Forhold. Intet kunde ved en overfladisk Betragtning synes mindre nødvendigt, men Forholdene har udviklet sig derhen, at det ikke alene er vore naturlige Modstandere, nemlig hele Overklassen og dens Presse, der ved alle Lejligheder søger at forvrænge faktiske Kendsgerninger og lægger vor Bevægelse, dens Tillidsmænd og deres Motiver for Had. Det er en sørgelig Kendsgerning, at der indenfor Arbejdernes egne Rækker findes Folk, der mener at se deres Regning ved at bringe de mest fantastiske Historier til Torvs, ja aabent indrømmer, at det for dem kun drejer sig om at nedbryde de bestaaende Organisationer og benytter hertil selv de mest smudsigste Midler i den sikre Forvisning, at blot man dænger Snavs nok over en Mand eller en Sag, bliver der altid hængende noget ved. Vore Tillidsmænd har hidtil kunnet tage det med Ro og Overlegenhed, men ude i Afdelingerne kan det til Tider være ubehageligt, da Tilsviningen og Blæksprutteпolitiken omtrent gør det umuligt at kende hvidt fra sort.

Fra Tid til anden er det vor Mening her i Bladet at fremkomme med objektive Redegørelser for Sager, som vore Modstandere med særlig Forkærlighed kaster sig over. En Knappenaal i Blæren gør, at den hurtigt taber Luften, og de, der sætter den til Vejrs, faar det tomme Hylster i Hovedet.

Ovenfor er skitseret noget af, hvad vi vil. Om vi kan det, beror paa, om Medlemmerne vil fylke sig med samme Kærlighed om deres Blad, som de altid har fylket sig om deres Forbund, men i den Retning nærer vi ingen Frygt.

I dette Øjeblik, da disse Linier skrives, gennemlever den danske Arbejderbevægelse sin største Krise. Lockoutvarselen er udstedt. Statskupet er gennemført. Arbejderne har prompte svaret med at erklære Generalstrejke.

Naar disse Linjer læses har der sandsynligvis fundet en Udløsning Sted, men vi nærer ingen Tvivl om, at Forløbet paa, og Afslutningen af, hele den forhaanden værende Situation vil blive af en Beskaffenhed saa de danske Arbejdere med Stolthed og Tilfredshed kan se tilbage til Paasken 1920.

Derfor fremad til nye Kampe og nye Sejre for vor Sag og vor Stand, og hertil skal Arbejdsmændenes Fagblad« være os et Vaaben og en Løftestang.

Red.

Arbejdsløshedsloven.

Af *Johs. Nielsen.*

Fagbladets Redaktion har anmodet mig om til dets første Nummer i den nye Skikkelse, hvori det fremtidig udkommer, at skrive en Artikel om Arbejdsløshedsloven, saaledes som den fremtræder efter Rigsdagens Behandling i afvigte December Maaned.

At gaa i Detailler behøves neppe, thi vi har i Rundskrivelser og Meddelelser fremdraget alle de Forandringer, Loven er undergaaet, ligesom selve den reviderede Lov er udsendt til vore Tillidsmænd.

I Adgangen til at blive Medlem af en Arbejdsløshedskasse er der sket den Forandring, at Medlemmer, hvis Formue staar i fast Ejendom, kan optages, naar den ikke for ugifte Medlemmers vedkommende overstiger 8000 Kr., for giftes vedkommende 15000 Kr. Dog skal der for Optagelse af saadanne søges Godkendelse af Arbejdsløshedsinspektoratet, og

Henvendelse herom skal ske til Kassens Hovedkontor.

Med Hensyn til Optagelse og med Hensyn til Adgang til at være Medlem af en Arbejdsløshedskasse er der forøvrigt sket en betydelig Skærpelse, idet Kasserne kan nægte at optage Folk, som ikke anses for arbejdssøgende i Almindelighed eller anses for at have regelmæssig Beskæftigelse, og er saadanne Folk optaget, kan de af Ledelsen udelukkes. Denne Bestemmelse tager sikkert Sigte paa at aflaste Kasserne for en hel Del af den Medlemsbestanddel, som er blevet optaget i Krigsaarene.

De offentlige Tilskud til Arbejdsløshedskasserne er uforandret. Staten betaler Halvdelen af det samlede Medlemsbidrag og Kommunerne en Trediedel. Kommunetilskudene kan dog gøres afhængig af, at Kasserne henlægger en Del af Medlemsbidraget til sit Krisefond. Statstilskudet forudsætter man som Regel vil falde i første Halvaar efter Regnskabets Afslutning. Komunetilskudene skal indbetales i det Regnskabsaar, der følger efter den 31. Marts, da Opgørelsen af Medlemsantallet er sendt til Arbejdsløshedsinspektoratet. Kommunerne er dog berettigede til at gøre deres Udbetaling af Tilskud afhængig af, at den paagældende Kasse paa Forlangende tilstiller dem en Fortegnelse over dens Medlemmer, der den sidst foregaaende 31. Marts havde Ophold i Kommunen. Vi har i Anledning af den sidste Bestemmelse gjort vore Afdelinger opmærksomme paa, at det er nødvendigt for dem, nu ved Medlemslistens Revision selv at have en Fortegnelse over i hvilke Kommuner Medlemmerne havde Bopæl den omhandlede Dato.

Bestemmelsen om, at der fra Arbejdsløshedskasserne skal fremsendes Andragende til Kommunerne om at faa Tilskud, er bortfaldet. Det paahviler fremtidig Arbejdsløshedsinspektoratet, der paa Grundlag af Medlemslisterne afkræver de forskellige Kommunalbestyrelser deres Tilskud og fordeler dem til de respektive Kasser.

I Loven er indført Bestemmelse om, at Retten til Understøttelse kræver, at de vedrørende Medlemmer ved Ledighedens Indtræden kan dokumentere, at de har haft mindst 10 Maaneders Arbejde i Løbet af de 2 sidste Aar. Foranlediget ved denne Bestemmelse maa vi henstille til alle vore Medlemmer, at føre en Fortegnelse over, hvor, og hos hvem de har arbejdet, saaledes, at det, hvis det kræves, bliver muligt for dem at føre Bevis for, hvor meget Arbejde de har haft.

Vore Tillidsmænd er naturligvis i Tvivlstilfælde forpligtet til at søge et Medlems Opgivende bekræftet.

Fra denne Bestemmelse kan der dog søges Dispensation, saaledes, at Arbejdsløshedskasser, hvis Medlemmer har været udsat for stor Ledighed, har Adgang til foreløbig at sætte Bestemmelsen ud af Kraft.

Vi har om denne Bestemmelse gentagende ført Forhandling med Arbejdsløshedsinspektoratet, men vi har overfor dette maattet indrømme at Betingelserne for at faa Dispensation for vor Kasse ikke er til Stede, idet vore Medlemmers Ledighed i Almindelighed ikke har været tilstrækkelig stor. Betingelserne for at opnaa særlig Dispensation for enkelte af vore Brancher har heller ikke været til Stede, idet Bestemmelserne, der saa giver Adgang til Dispensation er betydelig skærpede.

Vor Arbejdsløshedskasse har jo desforuden i de sidste Aaringer været spændt overordentlig haardt for, saaledes, at den Formue, vi før Krigen havde samlet os, forlængst er opbrugt, og vi har i længere Tid, for at kunne opfylde vore Forpligtelser, maatte have ekstraordinære Tilskud fra det Offentlige.

Stillingen ved den nu reviderede Arbejdsløshedslov er desforuden den, at vi og alle vore Tillidsmænd maa se Fremtiden i Møde med den største Alvor. Vi har maattet forberede vore Afdelinger paa, at vi ved Udgangen af indeværende Regnskabsaar maa skride til en meget betydelig Paaligning af Ekstrakontingent, og havde vi faaet Dispensation, vilde dette i høj Grad have forøget de kommende Byrder for vore Medlemmer — forøget dem maaske endog i en Udstrækning, der vilde have slaaet de særlig udsatte Afdelinger helt omkuld, saaledes at disse ikke vilde være i Stand til at opfylde deres Forpligtelser; desforuden vilde de Afdelingers Medlemmer, der eventuelt fik Dispensation, i høj Grad lide Skaar i deres Understøttelsesforhold i den kommende Vinter.

Vi har derfor overfor Inspektoratet maattet indrømme, at det ikke var ønskelig for vor Kasse i Almindelighed at faa en saadan Dispensation og vi har maattet henvise til de

Afdelinger, der har henvendt sig til os desangaaende, til at gaa til den stedlige Hjælpekasse og gøre denne opmærksom paa dens Forpligtelse til at yde vore Medlemmer, der paa dette Omraade ramtes af den reviderede Lov, en god og hjælpsom Støtte.

Lovens Bestemmelse vedrørende Arbejdsledighed, der ikke kan understøttes, er noget skærpet. Saaledes er Bestemmelsen om Medlemmer, der »uden fyldestgørende Grund« forlader deres Arbejde, udgaaet, og der er indført en hel Række Bestemmelser vedrørende Arbejdsstandsning og Vægring ved at modtage anvist Arbejde. De fleste Tilføjelser er dog Gengangere af den midlertidige Lov af 30. November 1918, men iøvrigt er hele Arbejdsløshedslovens § 14 saa indviklet, at den i højeste Grad trænger til at afklares, og der vil sikkert om denne Paragraf opstaa en hel Del Gnidninger, som vi imidlertid ved det gode Samarbejde, der er mellem os og Fagorganisationerne, haaber at komme over, ogMedlemmerne kan i alle Tilfælde, hvor de føler sig brøstholdne, kræve Inspektoratets Afgørelse; Understøttelsesforholdet kan iøvrigt ogsaa af det vedrørende Medlems Kommunalbestyrelse samt Kassens Hovedbestyrelse kræves afgjort af Arbejdsløshedsnævnet.

I Lovens § 15 har man fastsat vor gamle Vedtægstbestemmelse om, at der højst i Understøttelse i 4 paa hinanden følgende Regnskabsaar kan udbetales et Medlem 3 Aars Maksimum.

Lovens Bestemmelse om Arbejdsanvisning er ogsaa i det væsentligste en Gentagelse af Bestemmelserne i Loven af 30. November 1918. Arbejdsgiverne har overfor de kommunale Arbejdsanvisningskontorer Anmeldelsespligt, forsaavidt de antager Medlemmer i Arbejde for et længere Tidsrum end en halv Dag, og endvidere er Arbejdsløshedskassernes Anmeldelsespligt af ledige Medlemmer til de kommunale Kontorer indført i Loven. For vort Vedkommende forudsætter vi dog, at vi som hidtil kan benytte den af Ministeriet givne Dispensation.

Loven fastsætter endvidere, at der med en Arbejdsløshedskasses Hovedbestyrelses Godkendelse kan træffes Aftale med de kommunale Arbejdsanvisningskontorer om, at disse skal overtage Kontrollen med de ledige Medlemmer. Kassernes Stilling i dette Tilfælde maa dog overalt vær stærkt reserveret; at aflevere Kontrollen vil for Arbejdsløshedskasserne betyde at afgive en betydelig Del af deres Selvstændighed, og der er neppe nogen Arbejdsløshedskasse, der tænker paa at gøre Brug af denne Bestemmelse.

Bestemmelsen om, at det afholdte Aarsmøde for Kassernes Tillidsmænd er bibeholdt, men Repræsentationsretten til Mødet er betydelig indskrænket; tidligere kunde der møde en Repræsentant for hver 1000 Medlemmer en Kasse havde, nu kan der kun møde en for hver af de første 3000 Medlemmer; derefter skal der 2000 Medlemmer til for at kunne sende en Repræsentant.

Endelig er der i Loven indført en Bestemmelse om, at Medlemmer af en Arbejdsløshedskasse der har Bopæl i en Kommune, hvor Kassen ikke har Afdeling eller Kontrolsted, kun kan oppebære Understøttelse, naar en stedlig Autoritet afgiver Erklæring om, at det paagældende Medlem er arbejdsløs. Denne Bestemmelse er dog af Ministeriet fortolket derhen, at den ikke skal finde Anvendelse i saadanne Tilfælde, hvor den Arbejdsløse har Lejlighed til ved personlig Henvendelse at underkaste sig Kontrol i en af Arbejdsløshedskassens Afdelinger, uanset om den Arbejdsløse har Bopæl i den Kommune, hvori Sfdelingen findes.

Efter denne Fortolkning vil Bestemmelsen kun skulde bringes i Anvendelse overfor Medlemmer, der ikke daglig møder til Kontrol.

Lovens sidste Paragraf er kun af midlertidig Art, gældende i Januar Kvartal d. A. Den indeholder Bestemmelser om, at der indenfor dette Tidsrum kan ydes arbejdsløse Medlemmer en Tillægshjælp til den vedtægtsmæssige Understøttelse, og denne Tillægshjælp udgør for familieforsørgende Medlemmer 2 Kr. pr. Dag og for ikke familieforsørgende Medlemmer 1 Kr. 50 Øre pr. Dag.

I fortsat Hjælp kan der til familieforsørgende Medlemmer udbetales henholdsvis 3 Kr. 50 Øre og 3 Kr. pr. Dag, og til ikke familieforsørgende Medlemmer henholdsvis 3 Kr. og 2 Kr. 50 Øre pr. Dag, alt efter Anciennitet.

I Huslejehjælp kan der udbetales indtil 30 Kr. maanedligt og i Børnetillæg 25 Øre pr. Dag til hvert hjemmeværende Barn under 15 Aar.

Af disse Beløb, der saaledes anvendes eks-

traordinært skal Arbejdsløshedskassen dog selv udrede den ene Trediedel, medens Statskassen forskudsvis udreder de to Trediedele, af hvilke dog den ene Trediedel skal paalignes Medlemmets Opholdskommune. Opholdskommunen er berettiget til at forlange sig tilstillet Fortegnelse over Medlemmer, der faar udbetalt denne Understøttelse.

Endelig er der i Loven en Bestemmelse om, at Arbejdsløshedskasser, der er daarligt økonomisk fonderet, af Statskassen kan ydes et Laan af 20 Kr. pr. Medlem. Laanet er rentefrit og skal tilbagebetales i Løbet af 5 Aar.

Dette er i store Træk det, der er Resultatet af Rigsdagens Revision af Arbejdsløshedslovene saaledes som de har været gældende fra 30. November 1918. Revisionen er helt igennem en Forringelse overfor de arbejdsløse Medlemmer og er en Skærpelse af Arbejdsløshedskassernes Forpligtelser overfor det Offentlige, og man har derfor fra mange Sider rettet stærke Bebrejdelser mod Arbejdsministeren for, at han har modtaget denne Lov. Det er mig imidlertid bekendt, at Rigsdagens konservative Partier aldeles decideret og bestemt erklærede, at modtog Ministeren ikke denne Lov, fik han overhovedet ingen Arbejdsløshedslov, men maatte i saa Tilfælde holde sig til Loven af 8. April 1914, og dette vilde sige, at de Arbejdsløse som Maksimum kunde faa en Undrstøttelse af 2 Kr. pr. Dag. Ministeren havde saaledes intet Valg.

Ved den ny Lov faar vi dog Adgang til i høj Grad at komme op over den Understøttelsessum, og der blev ved Tillægsbestemmelserne aabnet Adgang baade til Tillægshjælp, fortsat Hjælp, Huslejehjælp og Børnehjælp. Hvormeget dette betyder i Penge er jo ikke opgjort, men vi ved, at det for vor Kasses vedkommende drejer sig om ca. 3 Millioner Kroner, som vore arbjdsløse Medlemmer har modtaget, og som de ellers vilde have gaaet Glip af og sammenholdt med det Ultimatum, de konservative Partier havde stillet Ministeren synes jeg derfor, at alle, der har Interesse for de Arbejdsløse, maa stille sig paa Ministerens Side.

Den ny Arbejdsløshedslov, saaledes som den nu gælder, skal revideres i Rigsdagssamlingen 1921—22. Til denne Revisions Foretagelse, maa det staa os klart, at vi kun har en Forpligtelse, og det er, at vi i Enighed og Fællesskab drager Omsorg for at der til den Tid er et saadant Rigsdagsflertal, at Arbejdsløshedskasserne kan faa løst de Baand, der generer, og faa en saadan Lov, der giver os Plads til at røre os uden utidig Indblanding fra anden Side.

Situationen.

Den faglige Situation der for Tiden foreligger har en ganske særlig Karakter, og for helt at forstaa den er det nødvendigt, at se paa, hvorledes den har udviket sig.

I de seneste Aar har de Overenskomster, der afsluttes mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer været meget kortvarige — som Regel paa et Aar ad Gangen og endda med »Augustregulering« midt i Perioden — og Arbejderne har ved hver Overenskomstafslutning faaet ganske betydelige Forbedringer.

I 1919 opnaaedes der gennemgaaende ca. 60 Øres Forhøjelse pr. Time til vore Medlemmer, idet de først fik 25 a 30 Øre ved Overenskomsternes Oprettelse og derefter 30 a 35 Øre ved den i Efteraaret gennemførte Regulering.

Herefter var saavel Forbundsledelsen som vore Afdelinger og Medlemmerne klar paa at der ikke i 1920 igen var Basis for et almindeligt Fremstød, da Forholdene jo nu laa væsentlig anderledes end under Krigen.

Arbejdsgiverforeningen kendte naturligvis Forholdene lige saa godt, — adskillige Industrier var faktisk stillet saaledes, at de uden større Tab kunde tage en Standsning — og man lavede derfor i Arbejdsgiverkredse til paa at tage en Alvorsdyst med Arbejdernes Organisationer for en Gang for alle at faa »standset Lønskruen« og faa slaaet fast »hvem der var Herrer paa Arbejdspladsen«. — Man bevilgede Arbejdsgiverforeningens Ledelse en »Krigsfond« paa 25 Millioner Kroner (senere forhøjet til 50 Mill. Kr.) og man holdt Krigsraad med de svenske og norske Arbejdsgiverorganisationer med det Formaal at etablere saa store samtidige Konflikter i de forskellige Lande, at det blev Arbejderne umuligt at støtte hinanden.

Efter at have forberedt sig paa denne Maade lod Arbejdsgiverforeningen saa i November Maaned 1919 »De samvirkende Fagforbund«

vide, at nu var der kun et at gøre, nemlig *under et at forny alle de løbende Overenskomster uden Ændring, uden Rettelse og uden Lønforhøjelse af nogen Art.*

Det kunde Arbejdernes Repræsentanter naturligvis ikke gaa med til. — Selv om man erkendte, at der ikke kunde være Tale om almindelige eller gennemgaaende Lønforhøjelser, kunde man jo ikke saadan uden videre aflevere sin Ret til ved Forhandling med de modstaaende Arbejdsgiverorganisationer at søge de Forhold rettede, der særlig maatte trænge til at ændres.

Men Arbejdsgiverforeningen forbød sine Underorganisationer at forhandle, og de generelle Forhandlinger, der førtes lige fra December til April gav ikke noget tilfredsstillende Resultat, som Arbejderne kunde tiltræde.

Saa kom det af uansvarlige Kræfter iværksatte Statskupsforsøg, hvorfor der er gjort Rede i Partiets Dagspresse, og som besvaredes med den af den faglige og politiske Hovedledelse i Fællesskab etablerede Generalstrejke.

Da Arbejdsgiverforeningen jo havde varslet almindelig Lockout til d. 9. April for paa den Maade at gennemtrumfe sit diktatoriske Standpunkt: *betingelsesløs Fornyelse af Overenskomsterne under et og uden Forhandling,* erklærede Forbundene naturligvis, at Generalstrejken ikke kunde hæves, førend dette Standpunkt var væltet, og der var givet Luft for Forhandlingerne.

Dette Maal blev naaet.

Ved det Forlig, der naaedes ved Forhandlingerne hos Forligsmanden 1ste Paaskedag og den efterfølgende Nat til 2. Paaskedags Morgen, og som findes gengivet andetsteds i Bladet, er følgende opnaaet:

1) *Arbejdsgivernes Modstand mod Forhandling Fag for Fag og Branche for Branche er brudt.*

2) *Sikkerhed for Augustregulering, hvis Dyrtiden stiger, er opnaaet* — og

3) *Forhandling om Arbejdernes Deltagelse i Bedrifternes Ledelse er sikret.*

Foruden disse 3 Hovedpunkter er der opnaaet forskellige andre Fordele, saaledes en Bestemmelse om, at af de gældende Lønninger, skal kun ⅓ regnes som Dyrtidstillæg, og et Løfte fra Arbejdsgiverne om, at de vil være med til en samlet Løsning af Feriespørgsmaalet.

Arbejdsgivernes diktatoriske Standpunkt *er* altsaa væltet, og vi har faaet Sikkerhed for, at vi ikke skal arbejde for de gældende Lønninger, hvis Dyrtiden fortsat stiger.

Det Arbejdsgiverne havde blæst til Kamp for, og som de erklærede sig parat til at sætte Landet i Brand for, har de maattet opgive, og nu gælder det om at drage størst mulig Nytte af det, der er opnaaet.

Derfor maa Arbejdet overalt fortsættes uforandret og genoptages der, hvor det har været nedlagt, og Afdelingerne maa kræve Forhandlingerne optaget med de Arbejdsgivere, som de kontraherer med.

Den Disciplin, der hidtil er udvist under den store og vanskelige Situation maa ogsaa raade nu, da det gælder Arbejdets Genoptagelse og Overenskomstens Udnyttelse, og man maa overalt være klar paa, at Undladelse af at genoptage det nedlagte Arbejde uvægerligt vil have til Følge, at de i Forliget forudsatte fagvise Forhandlinger ikke vil kunne blive optaget, og Vægring ved at respektere Forliget vil altsaa kunne blive skæbnesvanger ikke blot for Kammeraterne paa den enkelte Plads, men for alle vore Medlemmer Landet over.

Chr.

Forliget.

I det eftfølgende gengiver vi Overenskomsten der blev Resultatet af Arbejdsgivernes Lockoutvarsel, iøvrigt henviser vi til Artiklen paa Bladets femte Side om »Situationen«.

Til en generel Overenskomstordning mellem De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening stiller Forligsmanden følgende Forslag:

De i indeværende Aar udløbne Overenskomster med de dertil hørende Priskuranter fornyes paa et Aar fra deres Udløb under følgende Vilkaar:

1) Overenskomsten med de dertil hørende Priskuranter, som enten allerede er opsagte eller vil blive opsagte, paa lovlig Maade til Udløb i indeværende Aar, kan, naar en af Parterne maatte ønske det, optages til Forhandling under de sædvanlige Former, sigtende til:

a. Revision af saadanne Priskuranter, for hvilke der allerede forud for nærværende er truffet overenskomstmæssig Aftale om, at en saadan Revision skal finde Sted.

b. Ændring af de udløbende Overenskomster med de dertil hørende Priskuranter i saadanne Tilfælde, hvor der i disse forefindes forældede Bestemmelser, eller hvor der er Lønninger, som er særlig lave, set i Forhold til det almindelige Lønniveau, og som ikke er grundede i særlige Forhold.

Ved de Forhandlinger, som i Henhold til det foregaaende maatte finde Sted mellem de tilsluttede Organisationer, har begge Hovedorganisationer Ret til at lade sig repræsentere.

Saalænge Forhandlinger mellem to modstaaende Organisationer paa Grundlag af nærværende Overenskomst ikke har været forsøgt, maa Strejke eller Lockout ikke varsles eller iværksættes.

2) Af Time-, Dag-, Uge-, Maaneds og Akkordlønninger vil fremtidig mindst de ⅔ være at regne som fast Løn og Resten som Dyrtidstillæg.

3) Saafremt Det statistiske Departements Prisstatistik pr. 1. August 1920 viser en Stigning af Dyrtidsprocenten i Forhold til Prisstatistiken pr. 1. Februar 1920 gives der til den Tid til de bestaaende Lønninger (Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger) et Dyrtidstillæg af 2 Øre pr. Time pr. 3 Points, som Dyrtidsstigningen andrager.

4) Under Hensyn til, at 8-Timers Dagen lige er gennemført i alle Fag i Haandværk og Industri og i Betragtning af hele den foreliggende Situation, udskydes foreløbig en Løsning af Feriespørgsmaalet, men dette vil paa et senere Tidspunkt være at optage til Forhandling mellem Hovedorganisationerne.

5) Der optages en Forhandling angaaende Spørgsmaalet om Arbejdernes Andel i Ledelsen af Virksomhederne og Kontrol med disses Drift.

Forhandlinger herom føres af et Fællesudvalg, bestaaende af et lige Antal Arbejdsgiver- og Arbejderrepræsentanter, og Udvalgets Arbejde skal være tilendebragt inden indeværende Aars Udgang.

Den til 9. April 1920 overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund varslede Lockout aflyses, ligesom alle løbende Strejker hæves, og alle Strejkevarsler tages tilbage.

København, den 5. April 1920.

K. Riis-Hansen.

Ovenstaaende Mæglingsforslag tiltrædes.

For Arbejdsgiverforeningen:
H. Langkjær.

For De samvirkende Fagforbund:
Carl F. Madsen.

Organisationens Betydning for Statsbanernes Ekstraarbejdere.

Det at være Medlem af Fagforeningen er en god Forretning, idet Gevinsten allerede langt overstiger Omkostningerne der er forbunden dermed, og nutildags er der heller neppe mange, der ikke deler denne Anskuelse. Det viser jo bl. a. den Tilvækst som vort Forbund har haft i de sidste 10 Aar.

Men der er vel neppe mange Medlemmer der i saa høj en Grad har høstet Fordel af at være organiseret som netop Statsbanens Ekstraarbejdere, og det gælder navnlig de Ekstraarbejdere der er beskæftiget i de mindre Byer og paa Landstationerne.

I de større Byer og i København har deres Løn nogenlunde været det samme som den de private Arbejdsgivere betalte.

Organiseringen af Ekstraarbejderne i de mindre Byer og paa Landstationerne fik først rigtig Fart, da det var lykkedes Dansk Arbejdsmandsforbund at faa Statsbanernes Generaldirektør Hr. Andersen-Alstrup til at indgaa paa, overalt at betale som de private Arbejdsgivere.

Før lønnedes Statsbanernes Ekstraarbejdere i H. t. en Anmærkning paa Finansloven, der gik ud paa, at Ekstraarbejderne kunde lønnes efter den stedlige Minimalløn, og saa hedder det videre: dog ikke under 33 Øre, og man maa lade Statsbanernes Embedsmænd, at de ikke paa dette Omraade belastede Trafikministeriets Budget.

»*Minimallønnen*« *33 Øre* — blev nemlig »*til en regulær Normaltimeløn*«.

Der findes i Danmark ca. 380 Kolloner, af

dem er der i 1ste Distrikt, der omfatter København, det øvrige Sjælland og Falster 113 Kollonner.

Den 1ste Februar 1918 var Lønnen for Kollonnearbejderne i Distriktet følgende:

20. Kol. havde 80 Øre i Timen, 8. 67 Øre, 4. 65 Øre, 36. 64 Øre, og 45. kun 53 Øre.

Timelønnen udenfor København var fra 64—68 Øre.

Altsaa — Arbejderne i 45 Kollonner havde kun 53 Øre i Timen eller mindst 11 Øre mindre i Timen end den overenskomstmæssige fastsatte, og det var 1ste Februar 1918.

I 2det Distrikt, der omfatter Fyn, Strækningerne Esbjerg—Fredericia—Frederikshavn—Bramminge—Vedsted, Lunderskov—Vamdrup, Aarhus—Grenaa og Randers—Ryomgaard, findes der ca. 129 Kollonner.

Den 1ste Februar 1918 var Lønnen i disse Kollonner som nedenfor angivet.

7 Kol. havde 68 Øre i Timen, 4 67 Øre, 14 65 Øre, 9 64 Øre.

Det var den ovenskomstmæssige Timeløn, *men i 85 Kollonner* havde Ekstraarbejderne mindre end den overenskomstmæssige Timeløn hos Murermestrene.

Tallene ser saaledes ud:

6 Kollonner havde 55 Øre i Timen, 2 54 Øre, 3 53 Øre, 4 52 Øre, 37 50 Øre, 3 49 Øre, 5 48 Øre, 7 47 Øre, 1 46 Øre 17 45 Øre.

3die Distrikt — der omfatter det øvrige Land har 138 Kollonner.

Her er vi desværre ikke i Besiddelse af en nøjagtig Opgørelse af Timelønnen, Kollonne for Kollonne, men en Ting er ganske givet, at Embedsmændene i 3die Distrikt ikke har været flottere til at betale Ekstraarbejderne end i de 2 andre Distrikter.

Naar man nu ligestiller de Lønninger som ovenfor angivet med den Timeløn de private Arbejdsgivere, f. Eks. Murermesterne betalte i Provinsbyerne, nemlig fra 64 til 68, vil det ses, at Ekstraarbejderne i ca. 200 Kollonner i Danmark ikke saa sent som den 1ste Februar 1918 havde Timelønninger, der var paa Højde med den Løn Murermestrene betalte.

Den Ordning Forbundet traf med Statsbanerne gik ud paa:

»Timelønnen bliver at fastsætte efter den mellem de stedlige Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer i Jord- og Betonfaget afsluttede Overenskomst. Findes en saadan Overenskomst ikke, betales Timeløn efter Overenskomsten mellem Centralforeningerne for Murer- og Tømrermestre i Jylland og Østifterne og Dansk Arbejdsmandsforbund, saafremt denne omfatter det paagældende Sted, i modsat Fald efter Overenskomsten mellem Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund, forsaavidt sidstnævnte Overenskomst omfatter vedkommende Plads. Er overhovedet ingen af de her omhandlede Organisationers Overenskomst gældende paa den paagældende Arbejdsplads, fastsættes Timelønnen efter den Overenskomst, som gælder for nærmest liggende Arbejdsplads, og findes der to eller flere lige nær beliggende Arbejdspladser med Overenskomster, da efter den Pladsoverenskomst, der byder højest Timeløn.«

Ogsaa paa andre Omraader har vi forhandlet med Statsbanerne f. Eks. om Arbejdstiden, der fra 1. April d. A. er fastsat til 8 Timer.

Herom udsendte vi sammen med »Dansk Jernbaneforbund. en Meddelelse til vore Medlemmer, at Arbejdstiden fra 1ste April var fastsat til 8 Timer.

Statsbanens Generaldirektorat maa imidlertid have misforstaaet Sagen, for 1ste Kontor sendte telegrafisk Besked til Distrikterne, at Arbejdstiden var 8½ Time.

Da Forbundet erfarede dette, satte vi os straks i Forbindelse med Generaldirektøren, og truede ham med Strejke overalt, hvis han ikke straks annullerede den givne Ordre. Generaldirektøren undskyldte sig med, at han ikke vidste, at Kontoret havde udsendt Ordren om de 8½ Time, men nu skulde den straks blive annulleret, og det skete ogsaa.

Vi nævner dette Eksempel, for at vore Medlemmer kan blive bekendt med Sagen, der nær oven paa Generalstrejkens Ophævelse havde standset en Masse Jernbanearbejdere.

Vi skal i en senere Artikel redegøre for en Række andre Sager, hvorom vi har begæret Forhandling med Statsbanerne.

Skovkuskene.

De skal have 4 Kr. pr. Uge for Staldtjeneste.

Der har forskellige Steder været Strid mellem de Arbejdsgivere, der er Medlemmer af »Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug«, og vore Afdelinger om, hvorledes Skovkuskenes Arbejdsforhold skulde være.

Da Forhandlinger ikke kunde skaffe Enighed, blev der nedsat en Voldgiftsret bestaaende af vor Forretningsfører *Drejer* og Landarbejderforbundets Forretningsfører *Levinsen* som Repræsentanter for Arbejderne samt Baron *Reedtz-Thott* og Skovrider *C. H. Andersen* som Arbejdsgivernes Repræsentanter, medens Landsdommer *Poul Hansen* fungerede som Voldgiftsrettens Formand og Opmand.

Der afsagdes en saalydende enstemmig

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten fastslaar, at medens Skovkuskenes Arbejdstid ifølge Overenskomsten af 21. Juni 1919 er den, som er fastsat i nævnte Overenskomsts § 1 jfr. Tilføjelsen p. 24, maa Kuskene ifølge Overenskomstens Forudsætninger anses pligtige til at møde om Morgenen om Hverdagen og foretage Strigling og anden Istandgørelse af Heste samt Vogn saa betids, at der kan mødes paa Arbejdspladsen i Skoven ved normal Arbejdstids Begyndelse.

Det Tidsrum, der medgaar til ovennævnte Arbejde, maa ikke overstige en Time i Tiden fra 1. Novbr. til 28. Febr. og ¾ Time i Resten af Aaret.

Efter hvad der er oplyst om Overenskomstforhandlingerne maa det antages, at Kuskene har Krav paa et Vederlag; dette finder Voldgiftsretten at kunne fastsætte til 4 Kr. ugentlig, saaledes at Tillægget regnes fra 1. Februar 1920.

Sagens Omkostninger betaler Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug med Halvdelen og de to Forbund i Forening med den anden Halvdel.

Her er det altsaa slaaet fast, at der skal betales et Tillæg til Ugelønnen paa 4 Kr. for det omtalte Staldtjenestearbejde, og vi anmoder vore vedrørende Afdelinger om hver paa sin Plads at paase, at vore paagældende Medlemmer faar Lønforhøjelsen udbetalt med tilbagevirkende Kraft til 1. Februar d. A.

Samlet Hovedbestyrelsesmøde

d. 29.—30. Marts.

Formanden aabnede Mødet.

Dirigent Axel Olsen.

Af den aflagte Beretning fremgik det, at der i det forløbne Kvartal var givet Sanktion til 90 Afdelinger i 271 Sager angaaende 12,154 Mand, 63 Løbende Sager omfattende 1169 Mand er afsluttede, og de løbende Sager i Øjeblikket omfatter 43,338 Mand.

Formanden udtalte iøvrigt, at de fremsendte Krav udviste at mange af vore Afdelinger har taget den foreliggende vanskelige Situation i Betragtning og udvist Resignation; hvorimod andre har ment, at man uden Hensyn til alt foreliggende kan kræve Lønforbedringer som sædvanlig. Kravene, der er fremsendte, ligger mellem 1,50 og 2,80 i Timen og for de fleste Afdelingers Vedkommende er de paa et Par Kroner.

Det forløbne Kvartal er naturligvis gaaet med at gennemføre Dyrtidsordningen og er i alle Tilfælde lykkedes, De Pladsen, hvor Sagen endnu staar aaben er paa Steder, hvor Virksomheden er standset paa Grund af Vinteren eller Materialemangel. Men vi har adviseret baade de paagældende Afdelinger og Arbejdsgiverne om, at saa snart Arbejdet genoptages maa vore Krav honoreres.

Af de afsluttede Sager er der særlig Grund til at hæfte sig ved en Strejke, vi har haft løbende hos Burmester & Wain. Nævnte Firmas Natvægtere stod som Medlemmer af Vagtfunktionærernes Afdeling, og Afdelingen begærede og fik Sanktion til at rejse Lønkrav, men Direktionen nægtede enhver Forhandling, afskedigede vore paagældende Medlemmer, og engagerede helt nyt Mandskab, paa Maanedskontrakt og meget andet.

Forbundet protesterede mod de trufne Dispositioner og indklagede Burmester & Wain for den faste Voldgiftsret for Overenskomstbrud. Ved det forberedende Møde maatte Arbejdsgiverne gaa ind paa at genantage de gamle Vægtere og betale dem Løn for den Tid Strejken havde varet.

Til Afdelinger, indenfor Jærnindustrien var der paa Forespørgsel svaret, at man under visse Betingelser, vedblivende kunde benytte Overenskomstens Løfteparagrat.

Hos N. A. Christensens Jernstøberi, Nykøbing Mors var der desangaaende bleven en Konflikt, idet de saakaldte »Baggaardsfolk«, der arbejder paa en kombineret Timeløn og Akkordbetaling rejste Krav om Forhøjelse.

Da Sagen ikke kunde ordnes ved lokal Forhandling, standsede Arbejdet, og der blev indkaldt Møde under Hovedorganisationernes Medvirkning. Her enedes man om, at Arbejdet skulde genoptages, hvoretter de lokale Forhandlinger skulde fortsættes, men der var i For-

vejen skaffet Garantier for, at disse kunde føre til et for vore Medlemmer tilfredsstillende Resultat.

Med Amtsvejinspektørforeningen har der været forhandlet og er opnaaet Enighed om en Overenskomst angaaende Skærveslagning paa Vejene, men paa Amtsraadsforeningens Møde er Overenskomsten forkastet Forretningsudvalget havde nu givet Sanktion til at Aktionen overfor forskellige Amtsraad blandt andet Vejle, Skanderborg og flere.

Et Krav fra Statsbanernes Ekstraarbejdere om at faa en selvstændig Overenskomst, og i den Forbindelse indkaldt til Delegeretmøde mente Hovedbestyrelsen at maatte udskyde indtil de Overenskomster, der nu ligger til Grund for Lønordningen skal tages op til Revision.

Med Tyende og Landarbejder Forbundet har der i den sidste Tid været ført Forhandlinger om Grænsespørgsmaalet, og der er truffet en Ordning der er tiltraadt af begge Parter og som giver bestemte Regler saa fremtidige Gnidninger kan undgaas. Selve Overenskomsten er i Trykken, den vil siden blive udsendt og offentliggjort her i Bladet.

Fra De samvirkende Fagforbund var der kommet Anmodning om at indbetale ca. 40,000 Kr., som vor Andel i D. s. F.s Ejendomskøb. Hovedbestyrelsens Flertal mente, at da der absolut ikke er Lovhjemmel for Opkrævningen, kan Beløbet ikke udbetales.

I det forløbne Kvartal har 27 Afdelinger modtaget Strejkeunderstøttelse med ialt 63,021 Kr. 01 Øre, men de allerfleste Strejker er afsluttede. Seks Agitationskredse har faaet ialt 1200 Kr. og der er optaget 3 nye Afdelinger. Der er fra Hovedkontoret udsendt 2832 Skrivelser og 6 Cirkulærer.

Det altoverskyggende Emne paa Hovedbestyrelsesmødet der som nævnt afholdtes i de historiske Dage, 29. og 30. Marts var selvsagt den faglige Situation og hvad Forbindelse Kongens Statskup kunde faa hermed, man vedtog øjeblikkelig at kæde de to Ting sammen og ventede ved fast og enig Optræden det bedst mulige Resultat.

Ref.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselsgade 24. 1., N. Telf. Nora 141. Form. A. Chr. Eskildsen, Kasserer Ch. Christensen, Jagtvej 102, 3 L.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. Kass. Jens Jakobsen, Egilsgade 55, 2. B.

Brødkuskenes Afdl. Form. H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Tlf. Øbro 3316 v. Kasserer: N. Eriksen, Jul. Blomsgade 6. L.

Budenes Organisation: G. Madsen, Dannebrogsgade 36, St. Kasserer: Jul. Sindt, Eskildsgade 38, 2. Kontor Dannebrogsgade 36, St.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Pedersen, Nansensgade 36, St. K. Telf. Byen 700. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Cokes- & Saltværksarb. Afdl. Form. Frd. Hansen, Saxogade 31, 3. Telf. Vester 2831 x. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2., L.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form. Chr. Gram, Kontor Blaagaardsgade 4 A, N. Telf. 3404. Kasserer C. Bjergøe, sammesteds.

Film- & Forlystelsesfunktionærernes Forbund: Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v., Skydebanegade 7, 1., B. Kass Poul Brandt, Ægirsgade 46 A, 4. L.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Org. Form. L. P. Andersen, Folkvarsvej 3 A St. F. Kass. N. P. Jensen, Nyelandsvej 59, 3. F.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Form. Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Peter Olsen. Jægersborggade 30, 1. L.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. Lauritz Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. B. Kasserer M. Ferslev, Bustrupgade 9. 4. V.

Hærens og Flaadens Afdl. Kontor: Kristianshavns Voldgade 1, 1. C. Telf. Byen 425 y. Form. A. Jensen, Prinsessegade 73 B, 3. C. Kass. H. Rasmussen, Adr.: Kontoret.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Kasserer Vald. Rasmussen, Benzonsvej 38, St. th. F.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Niels Rasmussen, Kontor Kapelvej 55, N. Telf. 3496. Kass. Jens P. Larsen, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. H. Petersen, Solitudev. 10, 4., N. Telf. Nora 2784 y. Kass. P. Jensen, Sofie Brahesallè 2, 2. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. Hans Jacobsen, P. Knudsensgade 30, V. Kass. V. Knudsen, Kurlandsgade 16, 1. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. T. Form. Charles Nielsen, Gernersgade 62, 1. K. Kasserer H. C. Henriksen, Reberbanegade 10, 3. S.

Kastrup. Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. S. Nielsen, Maglebylille, Strandvej. Kass. Johannes Schach, Italiensvej 4, 4. S.

Kuskenes Fællesforbund. Form. Chr. Madsen, Larslejstræde 1. K. Tlf. 5640, privat: Slotsgade 6, 2. N. Kass. Chr. Andersen, Nørresøgade 27, K.

Københavns Banegaardes priv. Arbejderes Afdl. Form. Johan Hansen, Teglværksgade 30, 3. Kass. Jens Hansen, Hedebygade 5, 1., tilh. V.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Robert Nielsen, St. Hansgade 4, St. N. Telf. C. 10,147. Kass. Johs. Hempel, Korsgade 49, 3. N.

Marmor- og Granitslibernes Fagforening. Form. C. Poulsen, Gl. Kalkbrænderivej 64 Mezz. Kass. P. Olsen, Østerbrogade 57 N. 31, 1. Ø.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Kr. Højlund, Godthaabsvej 56. F. Telf. Godth. 132 y. Kass. M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2. F.

Natvægternes Afdl.: Form. H. P. Lauritsen, Nygade 6, St., Valby. Kass. L. J. Valdemar, Rørholmsgade 18, Kld. K.

Oliemøllernes Afdl. Form. Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Ø. Telf. Øbro 1054 y. Kasserer C. Jensen, Tyrolsgade 13 3., S.

Post- og Toldvæsenets Ekstraarbejdere. Form. A. Christiansen, Østergaards Allè 1, Valby. Kass. Thyge Petersen, Sønder Boulevard 131, 3.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze. Valdemarsgade 46. B. Telf. Vester 126y. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13. V. — Københavns Afdelings

Formand: O. F. V. Heintze. Kasserer C. Jakobsen, Danmarksgade 8, 1. V.

Renovationsarb: Afdl. Form. N. Hansen, Venusvej 4 1., S. Kass. J. Madsen, Ø. Fasanvej 241, 1., Haveh. I.

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kass. J. P. Johansen, Skanderborggade 2, 3., Ø.

Støberi- og Maskinarbejdsmændenes Afdl. Form. C. Brun, Admiralgade 22, 1., K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgade o. V. 54, 1.; C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. L. Petersen, Gunløgsgade 60, 2. B. Kasserer Peter Jensen, Kronborggade 5, 2., L.

Tagpapparbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. Sal. Ø. Telf. Nora 3042 u. Kass. C. Villumsen, Flensborggade 2. 1., B.

Teglværksarb. Afdl. Ole Christensen, Jernbanevej 55, Gentofte. Kasserer C. Glantz, Hedebygade 11 B. 1. Sal. V.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød Valhals Allé 4, St., S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St., Ø.

Trælager- og Pladsarb. Afdl.: Form. Carlo Schioff, Marstalsgade, 51 St. Ø. Telf. Øbro 465 u. Kass. O. Dehn, Valborg Alle 9, 1. Valby.

Vejerassistenternes Fagforening. Form. Carl Hansen, Nrd. Frihavnsgade 99, 3. Ø. Kass. H. Schou, Nansensgade 68, 2.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen. H. C. Andersensgade 14, 1.

JYLLAND OG FYN:

Aalborg A. T. Høpfner, Søndergade 38. Tlf. 1337.
Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11. Vejgaard, Aalb
Aalborg F. O. Damsgaard-Henriksen, Vendelbogade 10. Tlf. 1518.
Aalborg H. N. C. Larsen, Nyhavnsgade 20.
Aalborg K. M. Bærentsen Søndergade 58, 1., Aalborg. Telf. 2380.
Aalbæk: Martin Jensen, Rimmen.
Aalestrup: Jacob Uldbjerg, Aalestrup.
Aarhus A. Johannes Kortsen, Kristiansgade 27. Tlf. 2073. (Privat: Sølystgade 38).
Aarhus C. L. Andersen, Østboulevard 17, 1.
Aarhus F.: Chr. Christensen, Falstersgade 47, 2.
Aarhus H. M. Andersen, Børsen, Aarhus. Tlf. 5087.
Aarhus J. Hans Larsen, de Mezasvej 3, 3.
Aarhus J. B.: J. Nielsen, Kristiansgade 27.
Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1.
Aarhus K. J. Fogh Mogensen, Fiskergade 100. 2. Telf. 3278.
Aarhus M.: J. Vestergaard, Odensegade 45.
Aarhus O.: M. Nielsen, Læssøgade 47, 1.
Aarhus St. P. Thorendahl, Vestergade 25 A, 2. S. o. G.
Aars. Oluf Hansen. Aars.
Agerbæk: Karl Timmermand, Agerbæk St.
Agersted. Paptækker Laurits Jensen, Agersted.
Agger: Peter Vinge, Agger, pr. Vestervig, Jyll.
Alheden: Niels Peter Nielsen, Kokhus pr Kjellerup
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager pr. Krogager St.
Aidt. Joh. O. Kjær, Vejerslev pr. Thorsø.
Arden Jens Haumøller, Bøgely pr. Arden.
Asaa: Lars Nielsen Bach, Asaa.
Assens, Fyen. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Avning. Niels Mogensen, Avning.
Beder-Malling: Martin Nielsen. Malling.
Bjergby-Mygdal, Senius Christensen, Lille Dalsgaard, Mygdal, Over Bjergby.
Bjerringbro: A. Chr. Mogensen, Bjerringbro.
Blaahøj. Peder Thøgersen, Filskov.
Bogense: Lars Nielsen. Adelgade 112, 1., Bogense.
Boller: K. Harald Petersen, Sejet pr. Horsens.
Borris. Chr. Bundgaard, Borris pr. Borris.
Brabrand. V. Loft, Brabrand.
Brahesminde. Peter Jørgensen, Hattebækhuset Stensgaard St.
Braheetrolleborg Skovarbejdere. Anders Andersen, Sølyst pr. Korinth.
Bramminge. Jacob Sørensen.
Brande: Chr. Olesen, Nørregade. Tlf. 162.
Breininge: Niels Kristensen, Spjald St.
Bryrup: Chr. J. Christensen, Villing pr. Bryrup.
Brædstrup. Larvid Lauersen, Favling pr. Brædstrup.
Brønderslev: Laurits Larsen, Grønnegade 21.
Brørup. L. Gaarde, Brørup St.
Bække. Andersen, Bække pr. Lunderskov.
Bælum: Niels P. Christensen, Bælum St.
Durup: Niels Mølgaard, Durup.
Dybvad: Jens Hansen, Dybvad.
Ebeltoft: O. Olsen, Nedergade.
Ejsing. Carl Christensen, Hvide Mose pr. Vinderup.
Esbjerg. J. H. Ravn, Danmarksgade 45. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.
Faaborg. Erik Pedersen, Sandegyde 67.
Faarup. Niels Peder Petersen, Teglværket, Faarup St.
Faistrup. Leo Hansen, Faistrup pr. Mundelstrup.
Ferring. Jens Andersen, Ferring pr. Bonnet.
Fredericia A. Ole Olsen, Kongensgade 31. Telf. 77
Fredericia F. J. C. Ejlersen, Luthersgade 15.
Fredericia H. Th. Holm, Jyllandsgade 72.
Fredericia K. J. P. Stephansen, Hanerup pr. Fredericia.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6.
Frederikshavn H.: Chr. Jensen, Svendehjemmet.
Galten. Niels Lyngfeldt
Give: J. P. Jensen, Give.
Gjern: Rasmus J. Christensen, Skannerup pr Gjern.
Gjesten: Marius S. Nissen, Øster Gjesten pr. G. St.
Gjøl-Øland: Theodor Jensen. Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By, Gjørding St.
Glamsbjerg. Harald Hvid, Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Gleibjerg: Frederik Albert, Glejbjerg, Jyll.
Grenaa. J. P. Petersen, Storegade 23.
Grindsted: Th. Høeck-Andersen, Grindsted.
Grønbjerg. N. P. Christensen, Ulken pr. Filskov.
Haasum: Kristian Hougaard. Haasum pr. Skive.
Hadsten: Kristen Andersen, Vinterslev, Hadsten.
Hadsund: Kristian Jensen, Ny Skolegade, Hadsund.
Hammel. P. S. Dyhr, Hammel.
Hammershøj: Ole Jensen, Sønderbæk pr. Faarup.
Hampen. Anders Rasmussen, St. Bredlund pr. Bryrup.
Handsted-Lundum: Adolf Christensen, Handsted pr. Horsens.
Harlev: Jens Røgen, Framlev pr. Harlev.
Hasle, Jyll. H. M. Mathiasen, Hasle pr. Aarhus.
Haslund—Ølst. Martinus Jensen, Ølst pr. Randers.
Hee: Chr. Lysgaard, Hee, Jylland.
Herning: Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hinnerup: Poul Sørensen, Haldum pr. Hinnerup.
Hirtshals: Ole P. Petersen, Hirtshals pr. Hjørring.
Hjallerup. Ad. Riisager, Maren Enkesvej.
Hjerm. Johan Christensen, Hjerm.
Hjørring. Laurits P. Larsen, Strømgade 4. Tlf. 751.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Vesterallé.
Holstebro K. N. Dalgaard, Enghavevej.
Holstebro St.: Chr. Lauritsen, Skjernvej.
Holsted: Emil Svendsen, Holsted By. Jyll.
Hornslet: J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet.
Hornsyld: Simon Andersen, Ravnholdt Mark, Gramrode St.
Horsens A.: Jens Jensen, Karolinelundsvej 5.
Horsens H. J. A. Jensen, Nørregade 51.
Horsens K.: Peder Pedersen. Smedegade 36, 1.
Houlbjerg: Thorning Olsen, Enslev Mark, Ulstrup.
Hovedgaard: M. Mogensen, Hovedgaard St.
Humlum: Jens Lund Christensen, Hjørnehus pr. Struer.
Hvornum. M. Hermansen, Hvornum pr. Hobro.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.

Ikast. Niels Chr. Jensen, Ikast Kirkeby pr. Ikast, Jyll.
Juelsminde: Albert Nielsen, Klakring St.
Karup. Simon Pedersen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup: Frederik Overgaard, Kjellerup.
Kolding A.: Frants Thomsen, Stejlbjergvej 30, Kolding. Telf. 305.
Kolding H.: Niels Jensen. Allegade 26.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kolindsund. Vald. Jensen, Bentzonshøj pr. Kolind.
Kongerslev. Anders Jørgensen, Kongerslev Jyll.
Kvissel.: Godtfred Andersen, Øster Holmen pr. Kvissel.
Langaa. Martin Drejer, Langaa.
Laurberg. R. P. Petersen, Laurberg.
Laven: Kristen Jensen, Laven pr. Laven St.
Lem: Gert Grøngaard, Sønderhede, Lihmepr .Skive.
Lemvig: Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej Lemvig.
Lunderskov: J. A. Jacobsen, Lunderskov.
Lysbro. Hans Karup, Drevsensvej 92, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade
Løkken: Niels Andersen, Løkken.
Løsning. Rasmus Skov, Rimmerslund pr. Hedensted.
Mariager: Chr. Mikkelsen. Vestergade.
Middelfart: R. Carlsen, Nygade 30.
Moselund: Emil Kristensen, Engesvang.
Mou: Morten Svendsen, Mou, Jyll.
Mønsted. Martin Mortensen, Sparkær St.
Mørke: C. Møller, Ommestrup pr. Mørke.
Nibe: N. C. Pedersen, Priorgade, Nibe.
Nimtofte. Johan H. Nielsen, Nimtofte St.
Nyborg: C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing, Jyll. A. J. C. Christensen, Refshammer pr. Nykøbing.
Nykøbing, Jyll. F. Otto P. Aggerholm, Skovgade 6.
Nørager: Martin Andersen, Mejlby pr. Nørager.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St.
Nørre Sundby A. Niels Villadsen, Ryesgade 3. Telf. 1582. Kontortid: 12—1 og 6½—7½.
Nørre Sundby H. Niels Christoffersen, Godthaabsvej 6, Nørre Sundby.
Odder: N. P. Nielsen. Holsteinsgade, Brugsforeningens Ejendom.
Odder Skovarb. Søren Rasmussen, Tillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Tlf. 3813.
Odense F. C. Mathiesen, Frederiksgade 46, 1.
Odense G. H. P. M. Brumvig, Sct. Jørgensgade 190.
Odense H.: Carl Petersen, Kanalvej 146.
Odense Kom.: Laurits Andersen, Palnatokevej 1.
Odense K. Peter Jensen, Jens Bengtssonsgade 10, 1.
Odense M.: Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1. Sal.
Odense S.: P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. Sal tv.
Odense St. Rasmus Hansen, Adamsgade 41.
Onsild. C. Nørgaard, Kongsvaddalen pr. Onsild.
Ormslev. Rasmus Nielsen, Koldt pr. Hasselager.
Oue: Hans Chr. Jensen, Oue pr. Hobro.
Oxbøl: Karl Hygum, Vrøgum.
Pindstrup: Karl Kristensen, Ringsø, Pindstrup.
Præstbro: Vilh. Pedersen, Søndermarken Præstbro, Jyll.
Raaby. Johan Mathiesen, Raaby pr. Dalbyover.
Randers A. S. Simonsen, Viborgvej 18, St. Tlf. 1067.
Randers F. N. Christensen, Danmarksgade 13, 3.
Randers J. S. A. Nielsen, Nørrebrogade 70.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M.: Chr. Jensen, Andelsboligforeningen, Nordostvej St. B. Randers.
Ranum: N. Selgen Nielsen, Ranum.
Ribe. J. P. Gram, Ribe.
Ringe. Niels Akcer, Villavej.
Ringkøbing. M. B. Mogensen, Smedegade 11.
Rudkøbing. Johs. Jæger, Ramsherredsgade.
Ry. A. Rasmussen, Hjørsbæk pr. Ry St.
Ryomgaard: M. Hansen. Ryomgaard pr. Ryomgaard St.
Rødding: Søren Chr. Christiansen, Rødding Hede pr. Skive.
Rønbjerg. Anton Hansen, Rønbjerg.
Samsø: J. A. Stjerne, »Stjernebo« Tranebjerg, Samsø.
Seest: Knud Jensen, Seest pr. Kolding.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33.
Silkeborg St.: Mads Madsen, Skolegade 40.
Sindal. Martinus Petersen, Fredensgade 10.
Skaade. Niels Hamann, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. N. P. Christensen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg A. Hans Pedersen, Vesterskovvej.
Skanderborg St. Erik Hansen, Vesterskovgade.
Skarehage: Frands Bülow Frandsen, Sejerslev pr. Nykøbing Jyll.
Skelund: H. P. Hansen, Skelund St.
Skive A. Johannes Mortensen, Thinggade 20. Tlf. 107.
Skive K.: Chr. Jespersen, Nørrealle 5.
Skjern: Chr. Skaarup, Østergade 46.
Skjød. J. A. Jensen, Brundt Mk. pr. Hinnerup.
Skovarbejderne. Jens J. Rytter, Nebel pr. Raarup. Tl. Raarup 46.
Sorring. N. M. Sørensen, Sorring pr. Toustrup.
Sparkær: Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. S. Sørensen, Stenderup.
Stenstrup: Anton Pedersen, Kirkeby pr. Kirkeby St.
Stenvad. C. M. Jokumsen, Stenvad St.
Stevn: Karl M. Christensen, Ringelvig pr. Hadsund.
Stevnstrup. Hans Sørensen, Stevnstrup.
Stilling. A. Andersen, Stilling St.
Stoholm. Jens Madsen, Stoholm.
Struer. N. P. Iversen, Vestergade 57.
Støvring: Laurids Larsen, Støvring.
Svendborg: Chr. Mikkelsen. Dronningholmsvej 51 Telf. 457.
Svendstrup. Anthon Nielsen, Ellidshøj.
Svindinge. Johs. Madsen, Svindinge pr. Øxendrup.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby-Sall: M. Truust, Sall pr. Sall.
Sdr. Felding: Gustav Lindeberg, Sdr. Felding.
Sønder Omme: Kristian Lauridsen Kirkeby, Sønder Omme.
Taars: Lars Chr. Larsen. Taars By pr. Taars.
Tamdrup. N. P. Jørgensen, Lund Mark, pr. Lund St.
Tange: Niels Chr. Jensen, Sahl pr. Bjerringbro.
Tarm. Antonius Caspersen, Tarm.
Thisted. Chr. Iversen, Kastet 25.
Thorsager: A. Solberg, Thorsager.
Thorsø. Peter Jensen, Thorsø.
Tilst: Fr. Jensen, Tilst pr. Mundelstrup.
Tinning. Chr. Hansen, Tinning pr. Hinnerup.
Tistrup. Aksel Hammelsvang.
Toustrup. R. P. Christensen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg: G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Troldhede: Martinus Thomsen, Afholdshotellet, Troldhede.
Trustrup. Kristian Andersen, Lund pr. Trustrup.
Truust: Thøger Jensen, Truust pr. Faarvang.
Tylstrup. Jul. Petersen, Toften, Tylstrup.
Tyregod: Martinus Laursen, Tyregod.
Tørring, Aage Petersen, Tørring St.
Udby. Leonhard Nielsen, Udby pr. Ørsted.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Martinus Nielsen, Uggelhuse.
Ulstrup. Chr. Jespersen, Ulstrup.
Vamdrup. Th. Edversen, Østergade.
Varde. Vald. Andersen, Skolevej.
Vejen. Jens Chr. Jensen, Banegaardsvej.
Vejle A.: J. P. Petersen, Staldgaardsgade 17.
Vejle F.: Jens Nielsen, Gl. Havn 36.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Ribevej 16, 1.
Vejle M.: Aksel Nielsen, Koldingvej 40.
Viborg: M. D. Jensen. Lille Mikkelsgade 30.
Viby, Jyll. Jens Olsen, Viby Terp, Viby Jyll.
Vigerslev: N. Lund Kristensen, Rue pr. Langesø.
Vildbjerg. Jens Nørgaard, Vildbjerg.
Vinderup: N. F. Steffensen, Nørregade Vinderup.
Voldby. Jørgen Simonsen, Voldby pr. Hammel.

Voldum. Anthon Nielsen, Aarslev, Randers.
Volstrup. Chr. Jensen, Volstrup Hede pr. Sæby.
Vorbasse. Frederik Hoppe, Vorbasse St.
Vraa: Jacob Larsen, Østergade, Vraa.
Værum-Ørum. Jens Rasmussen, Væth pr. Langaa.
Ølgod: S. Akselsen, Ølgod St.
Ørnhøj: Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Ørting Jens Joh. Jensen, Ørting Mose pr. Odder.
Øster Vraa. Martin Pedersen, Øster Vraa.

SJÆLLAND OG ØERNE:

Aakirkeby. A. Paasche, Skolegade, Aakirkeby.
Allinge-Sandvig: Niels Andersen, Nygade, Sandvig.
Asnæs: Hans Hansen: Aasevang pr. Asnæs.
Ballerup: August Christensen. Ballerup.
Birkerød. Chr. Poulsen, Odinsvej.
Blovstrød. Anders Andersen, Bregnerød pr. Birkerød.
Bornh. Skovarb. Karl Hansen, Dynevang, Ø.-Marie pr. Aaløse, Bornh.
Borup: Emil Andersen, Vogterhus 32, Borup.
Esrom: N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faxe. Chr. Johannsen, Rønnedevej.
Faxe Ladeplads. Niels Olsen, Hulhøj, Faxe Ladeplads.
Fensmark. Fr. Petersen, Kalkerup pr. Olstrup St.
Fredensborg. Hans Rasmussen, Langerød, Fredensborg.
Frederikssund: Hans St. Larsen, Lundevej. Tlf. 206.
Frederiksværk. P. Larsen, Parallelvej. Telf. 166.
Gadevang. Peter Nielsen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup. P. Hansen, Holmerhus, Brøndbyvestervej.
Glumsø. Anders Petersen, Glumsø Præstemark Glumsø.
Grænge: Lauritz Martinsen, Grænge pr. Grænge St.
Græsted: Chr. Mortensen, Sommerlys, Gilleleje.
Gudhjem: Hans Hansen, Gudhjem, Bornh.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev.
Haarlev: Lars Nielsen. Haarlev pr. Haarlev St.
Hasle, Bornholm: L. A. Svendsen, Storegade.
Haslev: Peder Christiansen, Nordskov, Haslev.
Havdrup. Hans Poulsen, Havdrup.
Hedehusene: H. V. Jacobsen, Afholdshotellet, Hedehusene.
Helsingør A.: Chr. Thelin, Klostergade 2.
Helsingør F. C. C. Petersen, Nygade 1.
Helsingør S. L. P. Poulsen. Sudergade 13.
Herfølge: Hans Madsen, Svansbjerg pr. Køge, Tlf. Herf. 65.
Herlufmagle. Frede Larsen, Gelsted pr. Herlufmagle.
Hillerød. H. P. Jensen, Østergade 2. Tlf. 312.
Holbæk: Ant. Hansen, Tidemansvej 8
Holeby. Fr. Hansen, Thorslunde pr. Holeby. Tlf. 37.
Hvalsø: Niels Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.
Hørsholm. Thorvald Andersen, Dronningevej 20, 2.
Hørve: Jens Zachariasen, Hørve Lillevang pr. Hørve.
Igvitut: Aksel Andersen.
Jyderup: Hans Rasmussen, Raadbjerg, Jyderup St.
Kallundborg. Rasmus Laursen, Baggraven 3, 2.
Knabstrup. Jørgen Marcussen, Knabstrup Teglværk, Knabstrup.
Korsør: Knud Christiansen, Engvej Nr. 6, 1. Tlf. 411.
Køge A. Hans Nielsen, Codan Værftets Bygning Lyngen, Køge.
Køge G.: H. C. Madsen. Byggeforeningen, Lyngen 1.
Køge K.: Jens Madsen, Bygaardsstræde 6, Køge.
Langebæk: Peter Chr. Skov, Kallehave.
Lyngby: Godtfr. Henriksen, Jernbanekiosken.
Lynge: Chr. Jørgensen, Badstrup pr. Lynge.
Maarum. Fr. E. Petersen, Maarum.
Maribo. Chr. Larsen, Birgittevej 6. Telf. 136.
Møen. L. P. Jørgensen, Fabriksgade, Lendemark. Stege.
Mørdrup. P. Schack, Kongevej 28, Helsingør.
Nexø. Lars M. Malmgren, Nørregade.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk.
Nykøbing F.: Thorvald Rasmussen, Lollandsgade 6.
Nykøbing Sj.: Anders Jensen, Rørvigsvej 3. Telf. 190.
Nysted. Th. Petersen, Fiskergade 18.
Nærum: Skovløber H. C. Jørgensen, Klampenborg.
Næstved: Frands Petersen, Amtmandsgade 9.
Nørre Alslev: Karl A. Jensen. Eskildstrup.
Odsherred: V. Nauta, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Præstø: Ole Chr. Petersen, Grønnegade 151.
Refsnæs. Niels Beck, Refsnæs Teglværk pr. Kallundborg.
Ringsted: Vilh. Andersen, Søndergade. Telf. 421.
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Rødby. Fr. Hansen, Thorslunde pr. Holeby.
Rødvig. J. F. Hansen, Havnlev pr. Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen, Ny Østergade 40.
Sierslev. Hans Chr. Hansen, (Lilledal), Sierslev, St. Hedinge.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade.
Skævinge: Fritz Madsen, Borup pr. Skævinge.
Slagelse A.: Vilh. Brodersen, Bredegade 44.
Slagelse F. Hans Nielsen, Afholdshotellet II., Valdemarsgade.
Sorø. A. P. Christiansen, Søndergade 18. Telf. 309.
Stenlille: Lars Christensen, Stenlille St.
Storehedinge: Jens Frandsen. Vestergade 32.
Strøby. Jørgen Nielsen, Strøby pr. Strøby.
Stubbekøbing. H. Stryg, Nykøbingvej.
Svaneke: Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Taarnborg: Aksel Jensen, Halseby Mark pr. Korsør.
Tikøb: Chr. Petersen, Risby pr. Tikøb.
Tølløse: Peter Rasmus Petersen. Tølløse St.
Ubby. Peter Nielsen, Bechsminde, Ubby pr. Jerslev.
Vejby—Tibirke. Jørgen Villumsen, Ørby pr. Helsinge.
Vemmelev. Lars P. Hansen, Vemmelev pr. Forlev.
Vemmetofte. Anders Pedersen, Snerup pr. Karlse.
Viby Sj. Ludvig Jensen, Viby Sj.
Viskinge. Vilh. Madsen, Viskinge Mark, Værslev St.
Villingebæk. Axel Johansen, Villingebæk.
Vordingborg. August Larsen, Strandgade 6. Telf. 313.
Værløse: Anders Simonsen, Lille Værløse.
Væggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Væggerløse.

HOVEDBESTYRELSESMEDLEMMER & SEKRETÆRER.

Valgt af den samlede Kongres.

Formand: M. C. Lyngsie, H. C. Andersensgade 14, Kbh. K. Tlf. 2140.
Hovedkasserer Johs. Sørensen, do. do. Tlf. 2140.
Sekretær Chr. Sørensen, H. C. Andersensgade 14 Tlf. 2140
Forretningsfører Hans Nielsen, Løkkegade 27, Aalborg. Tlf. 1515.
Forretningsfører Axel Olsen, N. Fasanvej 251, L. Tlf. Taga 1137 x.
Forretningsfører Valdemar Petersen, Iver Hvidtfeldtsgade 8, 1. Aarhus Tlf. 1948.

København og Omegn:

Forretningsfører Sophus Mortensen, Kontor: H. C. Andersensgade 14, 1. K., Telf. 5978 (privat Nora 3212). Th. Pedersen, Nansensg. 36, K., Telf. Byen 700. Niels Rasmussen, Kapelvej 55. N. Telf. 3496. C. Brun, Admiralgade 22, 1. Tlf. 5170. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. — **Man bedes erindre, at Postdistriktets Bogstav altid skal vedføjes paa Breve.**

Jylland og Fyen:

Forretningsfører Carl Drejer, Nylandsvej 37, 2. Kbh. F. Tlf. 11,240. J. H. Ravn, Danmarksgade 45, Telf. 108, Esbjerg. Frederik Jensen, Tilst pr. Mundelstrup, Telf. Tilst Nr. 5. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51. Telf. 361, Svendborg. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Tlf. 2073, Aarhus.

Sjælland og Øerne:

Forretningsfører Jens Larsen, Kildemarksvej 12, Telf. 209, Næstved. Viceforretningsfører H. P. Jen-

sen, Østergade 2. Telf. 312, Hillerød. Vilh. Brodersen, Bredegade 44, Slagelse. Andr. Nielsen, Paradisgade 10, Rønne, Bornholm. Axel Petersen, Støden 5, Telf. 813, Roskilde.

Sekretærer:

Georg Hansen, Niels P. Hansen, Otto Jespersen, Peter Johansen, N. C. Christensen og L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Tlf. 2140.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Formand Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, København K. Telf. 9961.

Samtlige Afdelinger er tillige Afdeling af »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark«. Der er i alle disse Afdelinger oprettet Arbejdsanvisningskontorer med Kontrol og Udbetaling af Understøttelse til Kassens arbejdsløse Medlemmer.

Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund: Fru S. Rasmussen, Blaagaardsgade 21, København N. Telf. 5123. — Landarbejderforbundet: Forretningsfører Oskar Levinsen, Willemoesgade 54, St. Telef. 13,338. — Forretningsfører for »Svensk Grov- och Fabriksarbetareförbundet«: Janne Jönsson, Forbundsekspedition, Barnhusgatan 16, 3., Stockholm, Telf. »Riks« 8690. Telegr.-Adr.: »Grovarbetaren. — Formand for Norsk Arbejdsmands Forbund: Elias Volan, »Folkets Hus«, Kristiania, Telf. 380, Telegr.-Adr.: »Arbejdsmanden«. — Suomen Tehdas-ja sekatyöväen liitto (Finsk Arbejdsmandsforbund), Cirkuskatu 5, Helsingki (Helsingfors). — Østrigs Fabrikarbejderforbund: A. Schrammel, Gumpenderferstrasse 62, Wien. — International Arbejdsmandssekretariat: Sekretær Aug. Brey, Nicolaistrasse 7, 2., Hannover, Telf. 3002 (tillige Formand for Tysk Fabrikarbejderforbund).

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Det grafiske Institut

Brolæggerstræde 11. København K.

Telefon 2514.

Bogtrykkeri = Bogbinderi
Protokolfabrik

Alle Slags Tryksager saasom Brevpapir, Konvolutter, Love, Medlemsfortegnelser etc. leveres hurtigt og billigt.

Mangeaarig Bogtrykker for Dansk Arbejdsmands Forbund.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 2 | 28. April | 1920 | 25. Aarg.

Situationen.

II.

I sidste Nummer af Fagbladet skrev »Chr.« en Artikel om den foreliggende Situation, og sluttede med at sige:

»Derfor maa Arbejdet overalt fortsættes uforandret og genoptages der, hvor det har været nedlagt, og Afdelingerne maa kræve Forhandlingerne optaget med de Arbejdsgivere, som de kontraherer med.

Den Disciplin, der hidtil er udvist under den store og vanskelige Situation maa ogsaa raade nu, da det gælder Arbejdets Genoptagelse og Overenskomstens Udnyttelse, og man maa overalt være klar paa, at Undladelse af at genoptage det nedlagte Arbejde uvægerligt vil have til Følge, at de i Forliget forudsatte fagvise Forhandlinger ikke vil kunne blive optaget, og Vægring ved at respektere Forliget vil altsaa kunne blive skæbnesvanger ikke blot for Kammeraterne paa den enkelte Plads, men for alle vore Medlemmer Landet over.«

I det hele og store maa man sige, at vore Medlemmer har forstaaet Tidens Alvor og genoptaget Arbejdet i Bevidstheden om, at man kun derigennem kunde udnytte Forliget af 5. April i sin fulde Udstrækning.

Der har dog været adskillige Afdelinger spredt over hele Landet, hvor det har knebet. Vi skal i denne Forbindelse nævne:

Samtlige Afdelinger i Aalborg, — Randers. — Vejle H. — Odense. — Esbjerg. — Køge og Korsør H. Fabriksarbejderne i København. Sukkerhusarbejderne. — Oliemøllernes Afdeling. — Kokes og Saltværk. — Tagpaparb. og Afdelingen i Kastrup.

Kuskenes Fællesforbund havde oprindelig vedtaget at gaa ud i Strejke den 16. April, naar deres store Overenskomst med Københavns Vognmandsforening udløb, men ved en senere Generalforsamling vedtog man dog at fortsætte med Arbejdet og afvente Resultaterne af de planlagte Forhandlinger.

Den Gnidning, der havde været, var dog nok til at Arbejdsgiverforeningen heri havde fundet et Paaskud til at nægte Optagelse af de almindelige Forhandlinger og nægtes kan det jo ikke, at Betingelserne herfor nemlig Genoptagelse af Arbejdet jævnfør Forliget af 5. April — fra vor Side ikke var opfyldt.

Denne Modstand er nu ryddet af Vejen, og vi kan vel vente i de nærmeste Dage at se Resultaterne af vor Aktion. Men Tiden fra 6. til 16. April er spildt ved formaalsløse Arbejdsstandsninger, som ikke alene de paagældende Arbejdere har betalt, men samtlige de danske Arbejdere har faaet deres Lønsager sinket i 11 kostbare Dage.

Dette Stadium er imidlertid tilbagelagt, og Sted for Sted og Plads for Plads maa Kravet om Forhandling nu rejses, alt naturligvis indenfor de Rammer Forliget aabner Mulighed for.

De Resultater der er opnaaede de sidste Aar maa ikke forspildes ved fejl Bestik eller overilede Beslutninger. Man er maaske i nogen Grad tilbøjelig til at mene, at det er Nul og Niks, at Arbejderne gennemgaaende staar paa samme Niveau som før Krigen, og at vore Organisationer i Tidens Løb har tabt deres Stødkraft.

Vi tror det ikke.

Nej, vi ved, at sligt er ikke Tilfældet, aldrig har der været opnaaet de Resultater som de to sidste Aar har bragt.

Resultater som vi ved en senere Lejlighed skal komme tilbage til. Men vi har ikke paa langt nær naaet, hvad vi kan og bør naa.

De danske organiserede Arbejdere og det danske Socialdemokrati er, derom er ingen

Tvivl, i Stand til ved støt og maalbevidst Arbejde at føre hele Underklassen frem til dets endelige Maal: Arbejderklassens Frigørelse og Afskaffelse af alt Klassevælde.

Vejen der altid har været fulgt, og som fremtidig maa følges, er dog enig og taktfast Opmarsch; spredt Fægtning er kun til at svække vore Kræfter, bringe Forvirring i Rækkerne og give vore Modstandere Haab om et for os mindre heldigt Resultat.

I indeværende Uge forhandles der paa fuld Kraft om Landsoverenskomsterne; hvad her kan opnaas er det endnu umuligt at sige. Er Arbejdsgiverne for stejle, maa vi i Enighed og Samdrægtighed drøfte Midlerne der bør anvendes; maaske vi i vor Fremmarsch er ved en Milepæl, hvor det er rigtig at kaste Blikket tilbage og tage en Oversigt over den tilbagelagte Strækning; noget maa der kunne hentes hjem, og Augustreguleringen har vi altid at falde tilbage paa om fire Maaneder.

Allerede naar næste Nummer af Fagbladet udkommer, er vi sikkert i Stand til at meddele hvor vi er henne, om vi skal have Fred eller Krig. De danske Arbejdsmænd er parate til hvad som helst, men i sluttet Trop skal vort Fremstød føres — og vilde det være anmassende at citere det gode gamle Slagord: — Enighed gør stærk!

—o—

Strejke, Skruebrækkeri og Solidaritet.

I. Hvad er Strejke?

Ved at læse Overskriften over denne Artikel vil vel mange af mine gamle Venner trække paa Smilebaandet og mene, at det er da et overflødigt Spørgsmaal.

Det har det ogsaa tidligere været, men i de senere Aar, og navnlig i Krigsaarene, har man fra en bestemt Side arbejdet paa at give Begrebet »Strejke« en Udstrækning, der ofte kan faa en gammel Fagforeningsmand, der har været med i 20—30 Aar til forbløffet at gribe sig til Hovedet.

Et Par Ord vil vise det.

Er det Strejke, hvis en Arbejder, der mener at kunne opnaa bedre lønnet Arbejde andet Sted, forlanger højere Løn hos sin Arbejdsgiver, og gaar sin Vej — »nedlægger Arbejdet« — hvis hans Krav ikke imødekommes?

Enhver vil — endnu da — svare »Nej«!

Men hvis det nu er 5 eller 10 Mand, eller et Arbejdshold, der gør det samme, er det saa Strejke?

Her er det, at Begrebet er ved at udviskes. Gamle Fagforeningsfolk vil svare »Nej«; men de forskellige »moderne« Retninger, der gør Krav paa at ville betragtes som hyperradikale, mener »Ja«!

For at klare Begreberne er det da værd at se paa dette Forhold, og til Oplysning herom skal vi gengive nogle Lovbestemmelser fra vore Fagforeningslove.

Vi tager først et Par af de aller ældste.

Arbejdsmændenes Fagforening i *Helsingør* blev stiftet den 1. Februar 1887, og i Foreningens Love hedder det:

§ 12.

Tvistigheder mellem Arbejdsgivere og Medlemmer af Fagforeningen skal anmeldes for Bestyrelsen inden 24 Timers Forløb, der da optræder paa Foreningens og vedkommende Medlemmers Vegne, forsaavidt disse ikke selv kunne komme overens med Arbejdsgiveren.

§ 13.

Ingen Arbejdsnedlæggelse maa finde Sted, før alle Midler til at opnaa Overenskomst ere udtømte, og skal da bestemmes af Generalforsamlingen.

Da »Arbejdsmændenes Centralforbund« 3 Aar senere, d. 12. Oktbr. 1890, blev dannet — omfattende sjællandske og københavnske Arbejdsmandsfagforeninger — fik § 13 efter Ordet »Generalforsamlingen« Tilføjelsen »*i Samraad med Centralforbundet.*«

Her er det sagt saa tydeligt og klart, at det ikke er til at misforstaa, at en Strejke — en Arbejdsnedlæggelse, der skal respekteres — er *en af Organisationen paa lovlig Maade vedtaget og iværksat Arbejdsstandsning og ikke noget som helst andet.*

Og at dette ikke blot var noget man sagde«, men noget der krævedes respekteret, fremgaar af § 15 i de samme Love, hvori det hedder:

»Det Medlem, der ikke holder sig disse Love efterrettelig,..... skal ekskluderes af Foreningen, men har Ret til at forsvare sin

Optræden paa den første Generalforsamling«.

Det var den ældste sjællandske Arbejdsmandsforening. Tager vi den ældste jydske i *Horsens*, som er stiftet d. 2. Februar 1885, saa hedder det i denne Forenings ældste Love:

§ 10.

Alle Spørgsmaal om Fastsættelse af Lønning og Arbejdsforhold forelægges Generalforsamlingen, som saaledes, om fornødent, vedtager Takster for Lønninger *samt Maaden, hvorpaa Foreningen skal optræde i de forskellige Forhold.*

Altsaa: Organisationen afgør »Maaden, hvorpaa der skal optrædes« i de forskellige Forhold, og herefter skal Medlemmerne rette sig. — »Ingen Arbejdsnedlæggelse maa finde Sted« uden efter Organisationens Bestemmelse, og det Medlem der ikke retter sig herefter, skal ekskluderes.

Saalænge der kun er lokal Organisation, er det dennes højeste Myndighed, Generalforsamlingen, der er den bestemmende, — da Landsforbundene dannes, maa Afdelingerne optræde »i Samraad« med disse Forbund, og *da Dansk Arbejdsmandsforbund dannes i 1897, bliver det dette Forbund, Afdelingerne maa beraade sig med, saaledes som det udtrykkeligt er fastslaaet i Forbundslovene.*

Det er det gode gamle Fagforenings-Standpunkt — let forstaaeligt og lige til, — og lige saa klar er den Betragtning, der ligger til Grund herfor, og som er følgende:

Strejken i sig selv er aldrig Maalet, men kun et Middel til at naa vort Maal, og et Middel, der ifølge sin Natur ikke maa bruges »før alle andre Midler er udtømte«, — ved altfor idelig Bankning sløves Sværdets Æg. — Det er tillige et Middel, der kun kan føre til Maalet ved solidarisk Samvirken mellem Organisationernes forskellige Dele, — Organisationernes andre Medlemmer skal holde sig borte fra det nedlagte Arbejde, og de arbejdende Kammerater skal bære de økonomiske Byrder, der er nødvendige, for at de Strejkende kan blive i Stand til at holde ud i Kampen.

Derfor maa det være Organisationen, der træffer Bestemmelse — *derfor kan kun Organisationen og ikke en eller anden Samling Medlemmer paa en eller anden Arbejdsplads etablere Strejke,* — dette sidste er Brud paa det solidariske Samarbejde, er et Mindretalsdiktatur, der sætter et Faatal af Arbejdere i Stand til at bestemme at hele Organisationen skal træde i Konflikt i en Sag, eller i et Forhold, som Organisationen ikke har haft Lejlighed til at tage Stilling til.

Ikke desto mindre ser man i vore Dage et Organ, der — hvilken Ironi — pynter sig med Navnet »Solidaritet«, offentlig docere den Lære, at det *ikke* er i Organisationernes kompetente Forsamlinger Beslutningerne skal tages, — hvad der sker er »uden Interesse«. *Der er »ude paa Arbejdspladserne« Afgørelserne skal træffes om,* hvad der skal ske overfor Arbejdsgiverne, — det kaldes for »direkte Aktion«, og tankeløse Folk plaprer denne Lære efter. Vil Organisationerne saa tale med, raabes der paa god ,gammel, antisocialistisk Vis op om »Fagforeningstyrani«, og Fagforeningernes Tillidsmænd udskældes paa samme Maade som Højrepressen udskældte dem i Firserne og Halvfemsernes Dage.

Er det mon ikke paa Tide vi faar klaret Begreberne?

Christian Sørensen.

Andel i Udbyttet.

Deltagelse i Driftsledelsen og Andel i Udbyttet er Tidens Løsen.

At ikke alle Arbejdsgivere ser paa Sagen med samme Vrangvillie som de høje Herrer i Vestervoldgade 113, har vi set levende Vidnesbyrd om i det efterfølgende. Samtlige Organisationer, ialt 11,*), der har Medlemmer beskæftiget paa C. Schous Sæbefabriker, har modtaget et udarbejdet Forslag, der byder et ikke ubetydelig Andel i Virksomhedens Overskud.

Forslaget, som det fremkom, er naturligvis ikke hvad Arbejderne ønsker helt og fuldt, og man vil lægge Mærke til, at der ikke er Tale om Deltagelse i Ledelsen, men det er en Begyndelse, og et Skridt i den rigtige Retning. De Fordele der bydes er ikke uvæsentlige; med sidste Aars Regnskab til Grund vilde det have givet et Tillæg til de bestaaende Lønninger paa 18,8 pCt., og der bliver givet Arbejderne Lej-

*) repræsenterende 367 Arbejdere og Funktionærer.

lighed til at kontrollere Aarsregnskabet og de foretagne Henlæggelser m. v.

I de forskellige Organisationer, hvor Sagen har været behandlet, har man da ogsaa enstemmig vedtaget at forlænge de bestaaende Overenskomster paa det forestaaede Grundlag. Selvfølgelig er der skaffet Garantier for at Augustreguleringen og andre Forhøjelser i den almindelige Arbejdsløn der maatte komme som Følge af forøget Dyrtid vil blive lagt til Grundlønnen.

En medvirkende Aarsag til, at det er gaaet saa glat, er naturligvis at selve Grundlønnen er over hvad der sædvanligvis betales i ligestillede Virksomheder. Lønnen for Kvinder er nu 50—60 Kr. pr. Uge, for Fabriksarbejdere 96 Kr., for Kuske og Chaufførér 102 Kr. og saa fremdeles.

Som et første Forsøg paa at løse Tidens brændende Spørgsmaal vil det være interessant at følge Udviklingen i nævnte Virksomhed, der maaske ad Aare kan komme til at staa som et Eksempel til Efterfølgelse.

Vi offentliggør her Udkastet til Overenskomsten.

HOVEDPUNKTER

til Overenskomst mellem C. Schou's Fabriker A/S og de forskellige Organisationer, under hvilke Selskabets Funktionærer og Arbejdere henhører.

1.

Samtlige Funktionærer og Arbejdere erholder for Tiden 1. April 1920 til 1. September 1920 et Tillæg af 10 pCt. til de nuværende Lønninger, hvilket Tillæg udbetales samtidig med den øvrige Løn.

2.

Der tillægges samtlige Arbejdere og Funktionærer, der er i Selskabets Tjeneste efter 1. September 1920 en Andel i Selskabets Overskud. Den Andel, der tilfalder Funktionærer og Arbejdere, fastsættes til en Femtedel af det Overskud, som bliver tilbage efter at følgende Beløb er fradraget:

1. Afskrivninger paa Selskabets Værdier, dog ikke udover 2 pCt. af Bygningernes Assurancesummer og 10 pCt. paa Inventar, Maskiner etc. samt 20 pCt. paa Automobiler.
2. Det fornødne Beløb til de Statsskatter, der vil være at udrede paa Basis af det indvundne Overskud.
3. 6 pCt. af Aktiekapitalen.
4. 6 pCt. af Selskabets Reservefond.

Selskabets Regnskab gennemgaas af en statsautoriseret Revisor.

3.

Af det Overskud, som bliver tilbage efter at forannævnte Beløb er afholdte, krediteres der Funktionærernes og Arbejdernes Andelskonto en Femtedel, der, saasnart Krediteringen har fundet Sted, ikke længere tilhører Selskabet, men dettes Funktionærer og Arbejdere.

4.

Berettigede til at blive delagtige i det saaledes krediterede Beløb er samtlige Selskabets Funktionærer og Arbejdere, for saa vidt de enten har været i Selskabets Tjeneste siden 1. September 1920 eller, for saa vidt de har tiltraadt senere, har været et halvt Aar i Selskabets Tjeneste.

5.

Saasnart Selskabets Aarsregnsskab er opgjort, antagelig omkring hvert Aars første December, første Gang omkring 1. December d. A., udregnes det hvor stort et procentvis Tillæg der paa Basis af det Beløb, der er krediteret Andelskontoen vil kunne ydes i Forhold til den Grundløn, som samtlige Funktionærer og Arbejdere oppebærer det paagældende Aars 1. September.

6.

Dette procentvise Tillæg vil derefter være at udbetale vedkommende Funktionærer og Arbejdere sammen med Lønningen som et Tillæg til denne.

7.

I Tiden fra 1. September og indtil Regnskabet er opgjort, vil der som Følge af, at Procenttillægget ikke er opgjort, betales et foreløbigt Tillæg af 10 pCt. af Grundlønnen. Viser det sig, efter at Regnskabet er opgjort, at Tillægget bliver større, vil Differencen for den siden 1. September forløbne Tid være at regulere kontant.

8.

De procentvise Tillæg, der i Aarets Løb udbetales, debiteres »Funktionærernes og Arbejdernes Andelskonto«. Skulde Kontoen ved Ud-

løbet af Regnskabsaaret udvise et Overskud, vil dette blive staaende paa Kontoen, saaledes at det forøger næste Aars Kreditering. Skulde Kontoen udvise Underskud, afholdes dette af Selskabet.

9.

Det er en Forudsætning, at samtlige Organisationer under hvilke Funktionærer og Arbejdere henhører, slutter sig til den her foreslaaede Overenskomst, og at den gives Gyldighed indtil 1. September 1921. Overenskomsten betragtes som et Tillæg til de bestaaende Overenskomster, der saaledes forlænges til 1. September 1921.

10.

Denne Overenskomst indbefatter ogsaa de i Selskabet ansatte Funktionærer, som staar udenfor Organisationerne, dog ikke de i Selskabets Detailudsalg ansatte Funktionærer.

Ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde.

Tirsdag d. 20. April 1920.

Dagsorden:

1. Meddelelse fra Formanden.
2. Anmodning fra »Socialdemokratisk Forbund« om Bidrag til Valgagitationen.
3. Den foreliggende Situation.

Dirigent: Carl Drejer.

ad. 1.

Formanden meddelte, at der i Lørdags var kommen Indbydelse til at lade os repræsentere ved Norsk Arbejdsmandsforb.s 25 aarige Jubilæum. Telgr. kom saa sent, at vi ikke kunde lade os repræsentere, og der var for øvrigt heller hverken opgivet Tid eller Sted for Festens Afholdelse. Forbundet har sendt et Lykønskningstelegram.

Dette godkendtes.

ad. 2.

Formanden oplæste en Skr. fra Socialdemokr. Forbund, i hvilken der gjordes Rede for Betydningen af de forestaaende Valg, og anmodede om pekuniær Støtte. Vi hverken kan eller bør holde os tilbage, men ved Fastsættelsen af Bidragets Størrelse, maa vi bl. a. tage Hensyn til, at vi langt er Landets største og betydningsfuldeste Organisation. Henstillede at der des et klækkeligt Bidrag.

Det vedtoges at yde 5000 Kr.

ad. 3.

Formanden dvælede ved den sidste vanskelige Tid, der havde været næsten oprivende for de Mænd, som havde haft direkte med Sagen at gøre. Omtalte Kongens Afskedigelse af Ministeriet Zahle, der for store Dele af vore Partirepræsentanter stod som Statskup, i hvilken Anledning, der var sammenkaldt saa mange Partifæller som det var muligt, og disse havde igen sendt Kongen Meddelelse om, at saafremt Ministeriet afskedigedes, vilde der blive etableret Generalstrejke. Formanden var, uden at have været til Stede, valgt som Medlem af Aktionskomiteen, og ledte som saadan efter den Form, som var nødvendig for at faa en fast Vedtagelse paa dets Generalforsamling.

Generalstrejken blev som bekendt vedtaget at skulde træde i Kraft senest den 6. April.

De Fag som straks etablerede — og fortsatte Strejken — havde nær ødelagt os hele Sagen, hvilket bekræftede Formandens tidligere Udtalelser om, at det var lettere at stikke Ild i et Hus end at slukke Ilden. Der blev derfor daglig ført mange Forhandlinger med Ministeriet Liebe, der blev bragt til at vakle, men han blev stivet af fra anden Side, og fik her en saa fast Støtte (I. C. Christensen) der for en Tid bragte ham paa Fode igen. Imidlertid kom Folketoget til Kongen, der fik baade ham og Ministeriet til at vakle, men forinden blev det af Juristerne fremhævet for Kongen, at det, der var foretaget, ikke var Statskup, men en fuldt ud grundlovsmæssig Handling. Arbejdsgiverforeningens Stilling var stejl, særlig m. H. t. de udenfor dette staaende Fag, men Forliget maa siges i det store og hele at være fuld Opfyldelse af D. s. F.s Generalforsamlings Krav. Herefter havde vi Krav paa straks at faa Forhandling i Gang, men dette strandede paa de, trods Forliget, stadig løbende Strejker. Følgende Byer nægtede at respektere Ordren om Generalstrejkens Afblæsning:

Aalborg, Randers, Vejle H., Odense, Esbjerg, Køge Korsør og i København: Lager- og Pakhusarbejderne (delvis), Fabrikarb., Sukkerhusarb., Oliemøllerne, Coks- og Saltværksarbejderne, Tagpaparb. og Kastrup.

Endelig var der Fare for, at Kuskene i Kbhvn. vilde gaa ud i Strejke (af taktiske Grunde havde Afdelingen for egen Regning givet 2. Strejkevarsel) men dette er, bl. a. grundet paa Formandens, Chr. Madsens, resolute Optræden, blevet afværget. Efter en Del Forbindelser med de Strejkende Afdelinger, gik det efterhaanden i Orden i nogle af Provinserne, medens det holdt haardest i København. Vi hævdede overfor Arbejdsgiverforen., at da det nu var i Orden i Provinserne, maatte der optages Forhandling, og det indgik efter megen Parlamenteren Arbgf. paa under Forudsætning af, at Fabrikarbejderne gik i Arbejde. Omtalte Oliemøllernes Strejke, der blev hævet ved et forberedende Møde i den faste Voldgiftsret, og Sukkerhusarbejdernes Strejke der ogsaa er hævet. Tilbage er Tagpaparbejderne, der stejker videre, samt Kastrup. Her havde Fabrikken kun Brug for 15 Mand af 100 Strejkende, og derfor fortsættes Strejken, idet Afdelingen vilde have samtlige Folk ind.

Efter at bl. a. Fabrikarb. er gaaet i Arbejde, er der efter 11 spildte kostbare Dage nu aabnet for Adgang til Forhandling og herom er der sendt Meddelelse til samtlige Afdelinger.

Lokale Forhandlinger er altsaa i Gang, men Spørge-

maalet er nu, hvorledes det skal gaa med Landsoverenskomsterne. At indkalde Delegeretmøder er baade kostbart og langsomt, og skal vi have saadanne Møder skal vi for Landsoverenskomsterne og Havne-, Lager- og Pakhusarb. og Kuske indkalde ca. 740 Mand, foruden Hovedbestyrelsen. Det mest praktiske vil derfor være, at vi straks tager Forhandlinger om Landsoverenskomsterne, og derefter indkalder til en ekstraordinær Kongres, der jo er beslutningsdygtig. Kongressen vil kun, efter de nye Repræsentationsregler, komme til at tælle ca. 366 Mand.

Arbgf. har indvilliget i at tage følgende Møder:

Jernindustrien den 21. April.

Murarbejdsmænd den 22 April

Svovlsyre-Sukker den 27. April.

Margarine den 28. April.

og de resterende Møder kan blive berammet, saa snart vi selv er til Raadighed.

Efter en grundig Debat, om den foreliggende Situation og Formandens Beretning, hvori saa godt som samtligt Hevodbestyrelsens Medlemmer deltog vedtoges det.

1) Spørgsmaalet om Solidaritetsforpligtelse sættes paa Dagsorden til førstkommende Repræsentantskabsmøde i De samvirkende Fagforbund.

2) Det vedtoges, at Hovedbestyrelsen konstituerede sig som Forhandlingsudvalg til Landsoverenskomstforhandlingerne, ialt 7 Udvalg, saaledes at der vælges 2 Mand forden Forretningsudvalget til hver Forhandling. Hertil valgtes.

Til **Jernindustrien:** C. Brun og Chr. Mikkelsen.

Til **Teglværk-, Grus- og Skærvefabrik:** Ravn og Axel Petersen.

Til **Murarbejdsmænd** (Landh.): Brodersen og N. Rasmussen.

Til **Olie- og Svovlsyre:** Fr. Jensen og Kortsen.

Til **Cement og Læder:** Kortsen og Axel Petersen.

Til **Sukker og Margarine:** Andr. Nielsen og J. C. Andersen.

Til **Land —og Skovbrug:** Andr. Nielsen og Chr. Mikkelsen.

3) Det vedtoges, at Hovedbestyrelsen senere faar forelagt Spørgsmaalet om eventuel Indkaldelse af en ekstra Kongres.

4) Forskellige administrative Sager blev forelagte og behandlede.

Mødet hævet.

Overenskomst

mellem

Dansk Arbejdsmands Forbund og Landarbejderforbundet i Danmark

angaaende

Organisationsomraade og Overflytning af Medlemmer.

I vort Referat fra sidste ordinære Hovedbestyrelsesmøde meddelte vi, at der var oprettet Overenskomst mellem D. A. F. og Landarbejderforbundet, angaaende de mellemorganisationsmæssige Forhold. Vi aftrykker her Reglerne, idet vi gør opmærksom paa, at der angaaende Praktiseringen af Overenskomstens Gennemførelse udgaar Cirkulære til de Afdelinger som den særlig berører.

§ 1.

De Afdelinger af Landarbejderforbundet, som hovedsagelig bestaar af Arbejdere ved Handel, Haandværk eller Industri, saasom Teglværksarbejdere, Murarbejdsmænd, Arbejdsmænd ved større Jord- og Entreprenørarbejder, Grusgravarbejdere, Savværksarbejdere, Ekstraarbejdere ved Banerne, Tørvearbejdere ved regelmæssigt industrielt Tørve- og Mosearbejde, overflyttes til D. A. F.

Forsaavidt der i saadanne Afdelinger findes ca. 10 egentlige Landbrugsarbejdere, kan de danne en Afdeling under Landarbejderforbundet.

§ 2.

Hvor Landarbejderforbundet har over 10 af ovennævnte Arbejdsmænd i deres Afdeling, og hvor der iøvrigt er Betingelser for at danne en Afdeling af D. A. F.; eller hvor disse kan tilsluttes en Afdeling af D. A. F., skal disse overgaa til D. A. F.

§ 3.

Hvor Dansk Arbejdsmandsforbund har Afdelinger, som helt eller hovedsagelig bestaar af Landbrugsarbejdere, overgaar disse til Landarbejderforbundet.

Forsaavidt der i saadanne Afdelinger findes ca. 20 Arbejdsmænd, danner disse en Afdeling under D. A. F.

§ 4.

Hvor D. A. F. i deres Afdelinger har over 10 Landbrugsarbejdere, overgaar disse Arbejdere til Landarbejderforbundet, for saavidt der paa Egnen er Betingelser for at danne en Afdeling paa Pladsen, eller for saavidt de kan overflyttes til en bestaaende Afdeling af dette Forbund.

§ 5.

Som Landbrugsarbejdere betragtes saadanne, som er beskæftigede ved det egentlige Landarbejde paa Gaardene, herunder ogsaa Kuske, Fyrbødere og faste Haandværkere paa

Herregaardene samt saadanne Arbejdere, som dels arbejder ved det egentlige Landbrug, dels arbejder ved andet forefaldende Arbejde paa Landet, saasom kommunalt Arbejde, Skærveslagning, Dræningsgravning, mindre Jord og Tørvearbejder og disse sidste Arbejder ikke er det langt overvejende.

§ 6.

Begge Organisationer erkender, at Skovarbejdernes Lønninteresser i Følge Sagens Natur naturligst varetages af Dansk Arbejdsmandsforbund, og at Skovarbejderne derfor bør organiseres i Tilslutning til dette Forbund.

Paa saadanne Pladser, hvor Skovarbejderne kun organiseres i Forbindelse med Landbrugets Arbejdere eller Landbrugets Arbejdere kun kan organiseres i Forbindelse med Skovarbejderne, er man dog enige om, at disse organiseres under Landarbejderforbundet.

§ 7.

Parterne er enige om, at der ikke fra nogen af Forbundenes eller deres Afdelingers Side maa drives Agitation for at faa Folk, som efter foranstaaende tilhører det andet Forbund, til at overflytte, og finder Overflytning af saadanne Medlemmer dog Sted, skal de paa Anfordring tilbageflyttes.

Ingen af Forbundets Afdelinger maa optage Medlemmer, som tilhører det andet Forbund, med mindre der paa Pladsen ikke findes nogen Afdeling af det paagældende Forbund. — Sker det, skal de paagældende Medlemmer paa Anfordring overflyttes til den Organisation, hvor de efter deres Beskæftigelse hører hjemme.

§ 8.

Hvor Landbrugsarbejdere søger Optagelse i D. A. F., eller hor Medlemmer af Landarbejderforbundet, som stedse er Landarbejdere, søger Optagelse i D. A. F., skal de henvises til den nærmeste Afdeling af Landarbejderforbundet, forsaavidt en saadan findes paa Egnen.

§ 9.

Hvor Arbejdsmænd søger Optagelse i Landarbejderforbundet, eller hvor Arbejdsmænd søger Overflytning til Landarbejderforbundet, skal de henvises til nærmeste Afdeling af D. A. F., for saavidt en saadan findes der paa Egnen.

§ 10.

Paa Egne, hvor kun den ene Organisation har Afdeling, kan denne organisere baade Arbejdsmænd og Landarbejdere, men skal, naar den er saa stor, at den anden Organisations Arbejdere uden Fare for dens Eksistens kan udskilles, give den anden Organisation Meddelelse herom, og saafremt denne beslutter at oprette en Afdeling paa Egnen, skal de paagældende Arbejdere overgaa til dette Forbund.

§ 11.

Parterne er enige om overalt at føre denne Overenskomst ud i Livet paa en saadan Maade, at Organisationslivet ikke lider Afbræk.

§ 12.

Hvor Medlemmerne af det ene Forbund erholder Arbejde indenfor det andet Forbunds Arbejdsomraade, skal han, saavidt Arbejdet har en nogenlunde stadig Karakter, overflyttes senest 14 Dage efter Arbejdets Paabegyndelse. Har Medlemmet inden dette Arbejdes Paabegyndelse betalt Kontingent for den paagældende Maaned, sker Overflytning dog først ved Maanedens Udgang. Er der Sikkerhed for, at Arbejdet ikke strækker sig over et Tidsrum af mere end 3 Maaneder, har Overflytning ikke nødig at finde Sted, forsaavidt Arbejdet foregaar paa Landet og det drejer sig om Medlemmer af Afdelinger paa Landet.

Overflytning mellem de to Forbund er indskudsfri.

§ 13.

Regler for Samarbejdet paa Lønningsbevægelsens Omraade mellem Forbundene og deres Afdelinger bør udarbejdes efter nærmere Forhandling mellem Forbundene.

§ 14.

Til Afgørelse af Tvivlsspørgsmaal denne Overenskomst vedrørende og andre Stridsspørgsmaal mellem de to Organisationer nedsættes en Voldgift paa 5 Mand, hvoraf hver af de to Organisationer vælger to, medens De samvirkende Fagforbund vælger det femte Medlem. Valgene gælder for et Aar og finder Sted hvert Aar i Januar Maaned.

§ 15.

De af denne Overenskomst følgende Overflytninger skal ske snarest og senest inden 1. Juli 1920.

§ 16.

Denne Overenskomst, der afløser den tidligere, kan af hver af Parterne opsiges med 3 Maaneders Varsel.

København i April 1920.

For Dansk Arbejdsmands-Forbund:
Lyngsie. Drejer. J. C. Larsen.

For Landarbejderforbundet:
Oscar Levinsen. Axel Hansen. MariusOlsen.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Statsbanerne.

De stedlige Baneembedsmænd maa vækkes.

I en foregaaende Artikel har vi redegjort for de Timelønninger, vi havde faaet Statsbanerne til at betale, og vi bebudede at vi i en senere Artikel skulde omtale nogle af de andre Forhold om hvilke vi har forhandlet med Statsbanerne.

Det gælder saaledes:

Nyanlæg.

Her havde Dansk Arbejdsmandsforbund krævet, at Statsbanerne, naar de optraadte som Entreprenør, og selv udførte deres Nyanlæg; det være sig Sporanlæg, Vejanlæg, Støbning af Viadukter og iøvrigt alt Arbejde, som faldt udenfor det daglige Vedligeholdelsesarbejde, skulde de enten betale efter de gældende københanske Akkordsatser, muligvis med et mindre Fradrag som vi har erklæret os villig til nærmere at forhandle om — eller et konstant Tillæg til Timelønnen.

Det sidste vilde Statsbanerne ikke indgaa paa — medens de ikke var uvillige til at forhandle om Akkordsatser, og i visse Tilfælde, hvor Statsbanerne f. Eks. paa Grund af Sikkerheden ikke ønskede at udføre Arbejdet i Akkord, var de heller ikke uvillig til at forhandle med os, hvilket Tillæg der saa skulde gives i Timen. — Men Forhandingerne er ikke afsluttede, fordi Statsbanerne beklageligvis ikke kan faa Tid til at lade deres Embedsmænd behandle Sagen, og det er ikke udelukket, at vi for at faa mere Fart i d'Hrr. Embedsmænd bliver nød til at udsende en Parole til vore Medlemmer, at de kategorisk nægter at udføre Arbejde ved Nyanlæg, før de faar aftalt Plads for Plads, hvad Betalingen skal være. Ved at anvende denne Fremgangsmaade kunde vi maaske faa Tempoet paa Embedsmændenes Arbejdsydelse, naar det gælder Forhandling med Forbundet, sat noget højere op. — Guderne skal vide det tiltrænges.

Tillæg for forskelligt Arbejde

er ogsaa et Spørgsmaal som Forbundet har rejst.

I Overenskomsten med Murermestrenes Landsorganisationer er der i § 3 angivet en Række Arbejder for hvilke vore Medlemmer naar de udfører Arbejdet for Mestrene er berettiget til et Tillæg af forskellig Størrelse, alt som Arbejdets Art og Beskaffenhed er.

Men ikke alene for de i nævnte § angivne Arbejder har vi krævet Tillæg, vi har krævet, at alt smudsigt Arbejde o. s. v. skulde betales med et ekstra Tillæg — men heller ikke denne Sag er forhandlet færdig, den ligger ogsaa uafgjort paa Grund af Embedsmændenes Smøleri, og her anbefaler vi alle vore Medlemmer, der kræves til at udføre Arbejde, som de i Henhold til Landsoverenskomsterne med Murermestrene er berettigede til at faa udbetalt Tillæg til Timelønnen for — at nægte at udføre Arbejdet før de stedlige Statsbaneledelser indgaar paa at betale de anførte Tillæg. Og det skulde være højst mærkværdig, naar Statsbanerne staar overfor den Kendsgerning, at Arbejdet faar Lov at ligge til der er Enighed om Betalingen — ikke skulde komme i Tanke om at Dansk Arbejdsmandsforbund for lang, lang Tid siden har begæret en Forhandling om en Løsning af Spørgsmaalet. Vel er der Kulmangel paa Statsbanerne — men det var jo ikke udelukket, at naar vore Medlemmer med den varmegivne Energi som de i mange Tilfælde har vist er tilstede, anvender den paa de stedlige Statsbaneledelser kunde faa sat Dampen saa meget op, at der kom Fart i Tingene, for det er vor Overbevisning, at det netop er de stedlige Statsbaneem-

bedsmænd, der for en Del er Skyld i, at Sagerne trækker i Langdrag ved at tilbageholde dem, naar der fra Generaldirektørens Side ønskes dette eller hint oplyst. Derfor skal de gamle forbenede Statsembedsmænd, som findes rundt omkring i Landet, og som endnu tror, at »de alene vide«, ruskes op, saaledes, at de kommer til at anerkende, at vi nu lever i en ny Tid, og der maa mere Fart i Tingene, selv om man er Embedsmand ved de danske Statsbaner.

Frd.

Tyske Forhold.

I vor Broderorganisations, »Tysk Fabrikarbejderforbund«s Fagblad, »Der Proletarier« for 17. April finder vi en Artikel, betitlet »Eksistensminimumet i Marts 1920« af Dr. *R. Kuczynski,* Direktør for Berlin-Schønebergs statistiske Kontor.

Den lyder i Oversættelse saaledes:

Det Haab, at en Stilstand vilde indtræde efter den stærke Prisstigning i Januar og Februar, er ikke blevet opfyldt. Brød, Kartofler, Kød, Kul, Tøj, Skotøj o. s. v. er tværtimod blevet dyrere. I Stor-Berlin kostede f. Eks. i Marts Brød 5½ Gang saa meget, Mælk 9 Gange saa meget, Sukker 6 Gange saa meget, Gas 8 Gange saa meget, Briketter 11 Gange saa meget, Kartofler, Smør og Margarine 12 Gange saa meget, Fedt 22 Gange saa meget. For mange Varers Vedkommende, som er overladt til Frihandelen, er Prisstigningen endnu større. Ris er mere end 50 Gange saa dyrt som for 6 Aar siden (1 Pund i Marts 1914: 22 Pf. I Marts 1920 12 Mark.) Holder man sig til de rationerede Varemængder, viser der sig en Fordyrelse til det tidobbelte. I de 4 Uger fra 1. til 28. Marts blev der tildelt Befolkningen:

	Pris Marts 1920 Pf.	Pris Marts 1914 Pf.
8000 g. Brød	1096	198
100 g. Fintbrød	24	8
1775 g. Næringsmidler	465	78
200 g. Bælgfrugt	80	8
8000 g. Kartofler	480	40
1000 g. Kød	1613	160
80 g. Smør	272	22
270 g. Margarine	513	43
490 g. Fedt. Stegefedt	1651	73
750 g. Sukker	210	35
500 g. Frugtkompot	370	30
	6774	695

De selv samme rationerede Mængder, for hvilke man nu maa betale 67,74 Mk., kunde man for 6 Aar siden købe for 6,95. Men disse rationerede Mængder indeholder kun ca. 11200 Kalorier, d. v. s. omtrent saa meget, som er nødvendigt for et Barn i Alderen fra 6—10 Aar. Man maa altsaa, ved den yderste Indskrænkning i Eksistensminimumet, ansætte et saadant Barns Ernæring til 17 Mark ugl. En Kvinde behøver ca. 7 × 2400 = 16800 Kalorier. Hun maa altsaa til de rationerede Mængder, ekstra købe Levnedsmidler med en Næringsværdi af 16800 ÷ 11200 = 5600 Kalorier. Det kan kun gøres billigst, idet hun skaffer sig 1½ Pund Havreflækker for 4, 50 Mk., 9 Pund Grøntsager for 2,70 Mk., 1 Pund Marmelade for 4,50 Mk., og ½ Pund Ærter for 2,70 Mk. Hendes ugentlige Mindstebehov af Næringsmidler vilde altsaa koste ca. 31 Mk. En Mand behøver ugentlig ca. 7 × 3000 = 21000 Kalorier. De 4200 Kalorier som han behøver mere end en Kvinde kunde han tilføre sig i Form af endnu ½ Pund Ærter for 2,70 Mk., ½ Pund Margarine for 11,25 Mk., ½ Pund Ris for 6 Mk., 1 Pund Spegesild for 5,25 Mk., 1 Pund Æbler for 2,50 Mk. Hans ugentlige Mindstebehov af Næringsmidler vilde altsaa koste ca. 59 Mk. En Familie, bestaaende af Mand, Kone og 2 Børn i Alderen fra 6—10 Aar vilde altsaa kunne komme ud af det for 124 Mk. ugentlig. Regner man som Mindsteforbrug til Bolig Prisen for Stue og Køkken, for Varme 1 Zentner Briketter og for Belysning 6 Kubikmeter Gas (hvad der er rigeligt for den enligt stillede, uden at tage Hensyn til hans yderligere Udgifter paa Restaurant) da bliver det nødvendige Ugebehov til Bolig 8 Mk., til Varme 13,50 Mk., til Belysning 6 Mk.

Til Beklædning, det vil sige til Anskaffelse og Vedligeholdelse af Skotøj, Klæder og til Vask, maa man mindst beregne: Mand 45 Mk., Kvinde 30 Mk., Barn 15 Mk.

For alle andre nødvendige Udgifter til Livsopholdet (Vaskeregning, Kørepenge, Skatter o. s. v.) maa man beregne et Tillæg af 25 pCt.

Til ugentlig Eksistensminimum vil det da blive for Marts 1920 i Stor-Berlin:

	Mand.	Ægtepar.	Ægtepar m. 2 Børn.
Ernæring	59	90	123
Bolig	8	8	8
Varme, Belysning	20	20	20
Beklædning	45	75	105
Diverse	33	48	64
	165	241	321

Udregnet pr. Arbejdsdag bliver den nødvendige Mindstefortjeneste for en Mand 27 Mk., for et barnløst Ætepar 40 Mk., og for et Ægtepar med 2 Børn i Alederen 6—10 Aar 53 Mk. Det nødvendige Eksistensminimum omregnet til et Aars Udgifter beløber sig til, for en enlig Mand 8600 Mk., et barnløst Ægtepar 12600 Mk., et Ægtepar med 2 Børn 16700 Mk.

Fra Marts 1914 til Marts 1920 er den ugentlige Eksistensminimum i Stor-Berlin steget: For den enlige Mand fra 16,75 Mk. til 165 Mk., d. v. s. 9,9 Gange saa meget, for det barnløse Ægtepar fra 22,30 Mk. til 241 Mk., d. v. s. 10,8 Gange saa meget, for et Ægtepar med to Børn fra 28,80 Mk. til 321 Mk., d. v. s. 11,2 Gange saa meget. Udmaalt efter Eksistensminimumet i Stor-Berlin ,er Mk. nu 9 a 10 Pf. værd.

Medens vi her hjemme maa regne med en Varefordyrelse paa gennemsnitlig 142 pCt. (i Henhold til Statistisk Departements Udregning pr. Februar i Aar), er der altsaa i Tyskland tale om en Dyrtidsstigning paa 900 til 1100 pCt.

Men endnu grellere bliver Forholdet, naar man ser paa, hvorledes de opnaaede Lønninger staar i Forhold til Prisen paa Livsfornødenhederne.

Paa Bladets 2. Side findes en Meddelelse om nylig fastsatte Lønninger for Sæbefabrikerne i *Kølln.*

Disse Lønninger, der — da Enighed ikke kunde opnaas ved Forhandling — er fastsat af en Voldgift med Rigsadvokat *Fossbach* som Opmand, er fra 1. April følgende:

1) for mandlige Arbejdere fra
14—15 Aar ..... 1,15 Mk.
15—16 „ ..... 1,45 „
16—17 „ ..... 1,80 „
17—18 „ ..... 2,25 „
18—19 „ ..... 2,60 „
19—20 „ ..... 3,35 „
over 20 „ ..... 4,40 „
De gifte faar 25 Pf. mere pr. Time.

2) for Arbejdersker fra
14—15 Aar ..... 1,10 Mk.
15—16 „ ..... 1,25 „
15—17 „ ..... 1,50 „
17—18 „ ..... 1,80 „
18—20 „ ..... 2,20 „
over 20 „ ..... 2,40 „

Altsaa: Det statistiske Kontor har udregnet, at den gifte Arbejder med 2 Børn behøver 53 Mark pr. Dag, men Løntarifen giver den gifte Sæbefabriksarbejder 8 × 4,65 = 37 Mk. 20 Pf.

Tallene taler for sig selv, og vi her hjemme i Danmark har Grund til at sammenligne vore Forhold med de tyske.

Siden sidst.

Det har visse Vanskeligheder at genindføre en Rubrik »Siden sidst«, naar det tages i Betragtning, at det er 3 Aar siden Fagbladet udkom. Da der imidlertid skal en Begyndelse til, har vi tænkt at offentliggøre det første Kvartal der er fremlagt i dette Aar. Ved Bedømmelsen af de opnaaede Resultater, bedes man lægge Mærke til, at Statistiken drejer sig om Tiden fra 1ste Oktober til 31. December f. A.

I følgende Numre vil vi saa Maaned for Maaned holde Afdelingerne og Medlemmerne a jour med hvad der sker.

Fabrikarb. Kbh.:
A. Priors Fabrik, 4 Mand. Ugelønnen hævet fra 60 til 73,25. Arbejdstid 8 Timer. Ulykkesfors. m. v.

Badeanstalten København, 20 Mand. Sagen er afsluttet, idet Folkene er overflyttede i Dansk Frisør- og Parykmagerforening.

Roar Rossing. 5 Mand. Sagen er afsluttet, idet Afdelingen for Tiden ingen Medl. har besk. hos Firmaet.

Aalborg F.:
De Danske Spritfabrik., Kartoffelmelsfabrik., 6 Mand. Ugelønnen hævet fra 68 til 71 Kr. i Dagdrift og 75 Kr. i kontinuerlig Drift. Arbejdstid 8 Timer. Ulykkesforsikr. m. v.

Fabrikarb. Kbh.:
Gummiindustrif., 15 Mand. Timelønnen hævet fra 150 til 170 Øre + 5 pCt. af Bruttoindtægten til Deling. Sommerferie ,Ulykkesf. m. v.

Tagpapparb. Kbh.
Fabr. Evers. Der er opnaaet, at der betales Skurepenge for et Arbejde i Holte.

Glasværkarb. i Kbh. og Provinsen.
Ved Forhandling er det lykkedes at faa Betaling for den halve Times Forkortelse af Arbejdstiden fra 1. Oktober med 50 pCt. Tillæg.

Fabrikarb.
Dampvaskerierne Danmark, Solvang og Thor, 12 Mand. Overenskomst oprettet. Ugelønnen hævet fra 80 til 96 Kr.

Sdr. Omme.
Kartoffelmelsf., 18 Mand. Overenskomst oprettet, hvorefter der arbejdes i 3 Holds Drift med en Ugeløn af 70 Kr. Timeløn 140 Øre.

Bramminge.
Jernstøberiet, 3 Mand. Overenskomst oprettet. Timeløn 140 Øre. Arbejdstid 8 Timer. For løst Arbejde betales 10 Øre mere pr. Time. Overarb. 60—80—100 pCt. Tillæg.

Ebeltoft.
Larsen & Purup, 4 Mand. Overenskomst oprettet. Timelønnen er den til enhver Tid gældende med Købm. Arbejdsgiverf. i E. Ulykkesforsikring m. v. Forbedringerne andrager ca. 50 pCt. baade til Timeløn og Akk.

Nykøbing F.
Teglværket. Overenskomst oprettet. Timeløn 140 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Brænderne faar 82 Kr. ugl. med 3 Holds Vagt.

Hobro.
Kommunen. Overenskomst oprettet vedr. Snekastning. Timeløn 165 Øre. Overarbejde 75 pCt. Tillæg.

Holstebro.
Gasværket, 7 Mand. Overenskomst oprettet. Begyndelsesløn ca. 4000 Kr. aarlig. Slutløn 4725 Kr. aarlig.

Helsingør A.
Hornbækbanen. Overenskomst oprettet. Timeløn 140 Øre fra 13. Septbr.

Grindsted.
Kommunen. Prisen for Grusharpning er hævet til 55 Kr. pr. Favn.

Esrom.

Kommunen. Prisen for Skærveslagning er fastsat til 11 Kr. pr. Fv. for 4 cm. Skærver.

Odense G.

Gasværket. Gasværksarb. har opnaaet et Dyrtidstillæg paa 200 Kr., og Lygtetænderne 100 Kr., som er udbetalt til Jul.

Aarhus Komm.

Kommunen. Der er oprettet Overenskomst med Kommunen. Timelønnen er forhøjet fra 138 til 167 Øre, samt andre bestemte Tillæg.

Jernbane H.

Generaldirektoratet. Der er opnaaet en Debitorbetaling af 16 Øre pr. Time i Oktbr. Kvartal og 46 Øre i Jan. Maaned, hvilket giver en samlet Sum af 193,12 pr. Mand.

Hobro.

Øls—Hørbø—Døstrup Komm. Overenskomst oprettet. Harpning af Grus 35 Kr. pr. Favn. Stenen fra Gruset 12 Kr .pr. Favn.

Helsingør A.

Gasværket. Retorthusarb. Timeløn er 142 Øre + 36 Øre i Dyrtlg.

Ringe.

Dræningsmestrene. Timelønnen hævet til 125 Øre + 25 pCt. til Akkorderne.

Helsingør A.

Kommunen, 16 Mand. Lønnen er fastsat til 4500 Kr. aarlig (den vedtægtsmæssige Begyndelsesløn er 3600 Kr.

Odense G.

Gasværket, 60 Mand. Timelønnen hævet fra 91 a 96 til 170 a 175 Øre foruden Dyrtidstill. Sygepenge forhøjet fra 2 til 4 Kr. pr. Dag. Ferien forlænget til 12 Søgnedage.

Køge A.

Gasværket, 6 Mand. Retorthusarb. Løn er fastsat til 79,46 + 14,40 pr. Uge. Pladsarb. fra 69,23 + 14,40 pr. Uge. Overarb. henholdsvis 3 og 4 Kr. i Timen. Sommerferie m. m.

Hinnerup og Hadsten.

Vitten—Haldum og Hadsten Komm. Overenskomst oprettet. Prisen for Skærveslagning er 100 Kr. pr. Favn. Grusharpning 28 Kr. pr. Favn.

Stilling.

Blegind—Hørning Sogneraad. Overenskomst oprettet. Prisen for Skærveslagning er fastsat til henholdsvis 12,00, 13,75 og 15 Kr. for 4—5 og 6 cm. Skærver.

Skelskør.

Kommunen. Gasværksarb. Løn er fastsat til 2000 Kr., stigende med 100 Kr. aarlig til 2600 Kr. + Konjunkturtillæg 800 Kr. og Dyrtidstillæg 700 Kr. samt 30 hl Koks. Vejmanden erholder 1800 Kr., stigende med 100 Kr. aarlig + de ovenfor nævnte Tillæg. Skolebetjenten erholder samme Løn som Gasværksarb. og faar desuden til Rekvisitter og Medhjælp 700 Kr. aarlig.

Vejle F.

Byraadet. Ugelønnen er fastsat til 95 Kr. for Vejmænd og Gadefejere, og 101 Kr. til Retorthusarb.

Jernbane M.

Statsbanerne, 250 Mand. Der er opnaaet Akkorder, hvorved Timefortjenesten er 2,14 Øre, hvilket er en Forhøjelse af 27 Øre pr. Time eller 12,96 pr. Uge.

Herning.

Gasværket, 10 Mand. Begyndelsesløn 2250 Kr., stigende hvert 3die Aar med 200 Kr. indtil 2850 Kr. + de af Staten fastsatte Dyrtids-, Sted- og Konjunkturtillæg. Ferie samt andre Forbedringer.

Langebæk.

Sogneraadet. Prisen for Skærveslagning er fastsat til 12 Kr. pr. Favn.

Aakirkeby.

Cementvarefabrikt, 15 Mand. Der er oprettet Overenskomst. Timelønnen er hævet fra 100 Øre til 137 Øre .Akkordforhøjelser paa 27 a 30 pCt.

Sparkær.

Tørvefabrikt., 50 Mand. Timelønnen hævet fra 135 til 140 Øre. Akkordforbedringer paa ca. 30 pCt.

Rønbjerg.

Tørvefabrikt. Timelønnen er fastsat til 140 Øre. Akkorderne hævet med ca. 20 pCt., Overarbejde 50 pCt. Tillæg.

Budene.

Silkehuset, 2 Mand. Ugeløn 65 Kr. + 10 Kr. i Dyrtidstillæg .Sommerferie 6 Dage. Ulykkesforsikring m. v.

Chaufførerne.

Lastbilkomp., 3 Mand. Overenskomst. Ugelønnen hævet fra 70 til 90 Kr. Beklædningsgodtgørelse 40 Kr. pr. Kvartal. Ferie 8 Dage.

Silkehuset, 1 Mand. Ugelønnen hævet fra 65 til 85 Kr. 10 Dages Sommerferie.

Robinson Andersen & Co., 4 Mand. Ugelønnen hævet fra 70 til 82 Kr. Overarbejde 18 Kr. pr. Uge fast for ca. 6 Timers Overarbejde.

Danske Sukkerf., 2 Mand. Ugelønnen hævet fra 70 til 85 Kr., men der er dog aftalt en Akkordbetaling, som vil bringe Ugelønnen op paa ca. 140 Kr. Beklædning, Tærepenge, Syge- og Ulykkesfors. m. v.

Chr. P. Hansen, 1 Mand. Ugelønnen hævet fra 78 til 90 Kr. Syge- og Ulykkesfors., Beklædning o. s. v.

Lemvigh Møller, 3 Mand. Firm. indmeldte sig i Københavns Gross. Arbgvf. og betaler som Følge deraf efter dennes Overenskomst.

Gyldendals Bogh., 2 Mand. Ugelønnen hævet fra 72 til 74 Kr. + 8 Kr. ugl. for at holde Vognen i ordentlig Stand.

Skanderborg A. og Stelling.

Fællesforeningens Frølager, 70 Mand. Ugeløn 56 Kr., som forhøjes i Overensstemmelse med den Forhøjelse for Arbejdsmænd, der opnaas ved de Forhandlinger, der føres mellem Centralforen. af Arbgv. og Dansk Arbejdsmandsforbund.

Budene.

Vald. Larsen, 1 Mand. Ugelønnen hævet fra 55 til 75 Kr. Sommerferie 6 Dage.

Parnow & Co., 4 Mand. Ugelønnen hævet fra 60 til 70 Kr. Ferie, Ulykkesf. m. v.

Herman Pahl, 3 Mand. Ugelønnen hævet fra 55 til 67 Kr.

H. Roepstorff, 3 Mand. Ugeløn 60 Kr. Efter 5 Mdrs. Ansættelse 265 Kr. pr. Md. + 5 pCt. af 265 Kr. = 13,25. Sommerferie m. v.

Bendix & Co. Ugeløn 65 Kr. Sommerferie, Ulykkesfors. m. v.

Chaufførerne.

Gentofte Kommune, 6 Mand. Der er opnaaet et Dyrtidstillæg af 15 Kr. pr. Uge, saaledes at Ugelønnen nu ialt er 96 Kr. Overarbejdsbetalingen er forhøjet til 2,55 pr. Time.

Øl- og Mineral.

Ølhandlerforening., 80 Mand. Ugelønnen er for Arb. fra 17—18 Aar 37 Kr. + 6 Kr. i Dyrtidstill.,18—20 Aar 48 Kr. + 7 Kr. Dyrtidstill., over 20 Aar 60 Kr. + 12 Kr. Dyrtidstill. Hjemmearb., der ogsaa benyttes som Kuske, erholder et Tillæg af 1 Kr. pr. Dag naar de kører, Kuske, der kører Detailvogn garanteres en minimal Ugeløn af 70 Kr. + 12 Kr. i Dyrtidstill. Ferie 3 Hverdage og 1 Søndag.

Chaufførerne.

Kbhvs. Mørtelv., 6 Mand. Ugeløn 57 Kr. + 27 Kr. Dyrtidstill. For Aflæsning erholder Chaufføren 1 Øre pr. hl. For Læsning af Mursten 50 Øre pr. Læs. Arbejdstid 8½ Time.

Budene.

Hammeken Jensen, 2 Mand. Ugelønnen hævet fra 33 a 35 Kr. til 60 a 65 Kr. Overarb. 50 og 100 pCt.

Chaufførerne.

Kbhvns. Brødfabrik, 4 Mand. Ugelønnen er forhøjet fra 76 til 82 Kr.

F. F. Olsens Produktf., 1 Mand. Ugelønnen hævet fra 70 til 90 Kr. Beklædningsgodtgørelse 50 Kr. pr. Kvartal. Sommerferie m. v.

Kuskene.

Møllkomp. Cerena, 2 Mand. Overenskomsten med Kbh. Gross. tiltrædes, dog at der paa Grund af Arb. særlige Karakter gives et Tillæg af 3 Kr. pr. Uge, saaledes at den samlede Ugeløn bliver ialt 85 Kr.

Chaufførerne.

De foren. Kulimp. Ugelønnen er 85 Kr., regnet fra 13. Septbr.

Post og Told.

Hovedteleafst., 4 Mand. Daglønnen er hævet fra 13,00 til 13,60. Overarb. hævet fra 1 Kr. til 2,55 pr. Time.

Kuskene.

Kørselsafdl. (Dagrenovation), 160 Mand. Ugeløn 105,75 + 5,20 i Smudstillæg. Skal der om Eftermiddagen udkøres Gadefejning ,betales 20 Kr. pr. Mand pr. Uge. Ferie, Ulykkesfors. m. v.

13. Holbæk.

Arb. Fællesbageri, 4 Mand. Ugelønnen hævet fra 85 til 95 Kr. Hertil kommer en Ekstrafortjeneste ved Salg af Fintbrød paa 5 Kr. ugentlig.

Brænderiarb.

Spiritusfabrikt., 150 Mand. Overensk. er forlænget til 30. Juni mod, at der udbetales hver Arbejder 35 Kr.

Ivigtut.

Kryolit-Mine og Handelsselskabet, 150 Mand. Daglønnen hævet fra 3,45 til 8 Kr. Overarb. 150—165 a 175 Øre. Natarbejde 2,25—2,48 a 2,62 Øre. Ulykkesfors., bedre Kostreglement m. v.

39 Afdelinger. 63 Sager. 1169 Mand.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Til Afdelingsformændene.

Da der er Mulighed for, at 1ste Forsendelse af »Arbejdsmændenes Fagblad« ikke er kommet samtlige Afdelinger i Hænde, anmoder vi om, at man meddeler dette til Hovedkontoret, og vil det da ganske omgaaende blive berigtiget.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 3 | 12. Maj | 1920 | 25. Aarg.

Alle vore Lønforhandlinger bristede.

Dansk Arbejdsmands Forbund sender Strejkevarsel og indkalder til ekstra Kongres.

Som det vil ses andet Steds i Bladet har Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedbestyrelse holdt Møde og vedtaget at udsende almindelig Strejkevarsel samt indkalde til ekstra Kongres.

Der var i den Anledning udsendt et Cirkulære til samtlige Afdelinger, hvori det blandt andet hedder:

I Fortsættelse af vort Cirkulære Nr. 15 af 4. ds. skal vi nu meddele Eder, at vor samlede Hovedbestyrelse har holdt Møde og drøftet den Situation, der nu er kommen til at foreligge, dels ved at Forhandlingerne om samtlige vore Landsoverenskomster er bristede, og dels ved at vore Afdelinger i stort Tal har indberettet, at de lokale Forhandlinger ogsaa har været resultatløse.

Hovedbestyrelsen har stadig den Opfattelse, som vi gentagne Gange har givet Udtryk i vore Cirkulærer, at der ikke, naar henses til det store Lønfremstød, der foretoges ifjor, den Augustregulering, der er tilsikret os iaar og de Forhold, der iøvrigt er herskende saavel paa Arbejdsmarkedet som paa Varemarkedet, og som vi tidligere har gjort udførlig Rede for, er Basis for en almindelig Lønforbedring i Øjeblikket, men paa den anden Side har Hovedbestyrelsen ment, ikke at maatte lade noget Middel, til at fremskaffe en rimelig Lønforhøjelse, navnlig til vore lavest lønnede Medlemmer, uforsøgt, og da den af Dansk Arbejdsgiverforening til de underordnede Arbejdsgiverorganisationer givne Parole, aabenbart forhindrer disse i, at bevæge sig ogsaa i de faa Tilfælde, hvor de selv synes villige hertil, har Hovedbestyrelsen, for at søge denne Parole væltet, vedtaget at fremsende et almindeligt 1ste Strejkevarsel, som idag er afgaaet til Dansk Arbejdsgiverforening, og hvoraf vi vedlagt sender Eder Afskrift. . . . .

Forbundsledelsen vil til den Tid forbeholde sig efter nøje Overvejelse at bestemme, i hvilke af vore Brancher Strejkens Pres paa Arbejdsgiverne vil være mest effektivt, og hvilket Omfang Konflikten derfor bør have.

Hovedbestyrelsen har endvidere ment, at i den foreliggende Situation, hvor den eventuelle Afgørelse faktisk angaar saa godt som alle vort Forbunds Medlemmer, er Kongressen — vort Forbunds højeste Myndighed — den eneste Forsamling der virkelig er kompetent til at træffe afgø-

rende Beslutning, og har derfor vedtaget at indkalde

en extraordinær Kongres

der saavidt mulig vil blive afholdt **i Pinseugen.** Dagen kan ikke nu endelig fastsættes, idet den jo blandt andet vil være afhængig af, til hvilken Dag vi kan skaffe et passende Lokale.

Herom skal nærmere Meddelelse imidlertid udgaa saasnart som paa nogen Maade muligt.

Vi beder nu Afdelingerne om uopholdelig at vælge Delegerede, der hvor dette ikke allerede er sket i Overensstemmelse med Repræsentationsreglerne i § 13 i vore Forbundslove, der er saalydende:

> Til denne Kongres har enhver af de under D. A. F. indordnede Foreninger Ret til at sende Repræsentanter efter følgende Regler:
>
> Afdelinger, hvis Medlemsantal er 100 og indtil 300 vælger 1 Repræsentant. Afdelinger, hvis Medlemstal er over 300 og indtil 1200, vælger 1 Repræsentant for hvert fulde 300. Hvis Medlemstallet er udover 1200 vælges yderligere 1 Repræsentant for hver paafølgende fulde 500 Medlemmer.
>
> Afdelinger, hvis Medlemsantal er under 100, maa indenfor den vedkommende Agitationskreds i Forening vælge deres Repræsentanter saaledes, at der for hver fulde 100 Medlemmer vælges 1 Repræsentant. Dette Valg foregaar ved at Formanden for Agitationskredsen indkalder til Møde, hvor hver af disse Afdelinger har Ret til at sende 1 Repræsentant for hver paabegyndt 25 Medlemmer, og disse vælger Kongresrepræsentanterne.
>
> Udgifterne ved disse Møders Afholdelse dækkes af Hovedkassen.
>
> Medlemsantallet regnes efter Gennemsnittet af det indbetalte Kontingent for det sidst forløbne Aar før Kongressens Afholdelse, heri ikke beregnet det Kvartal, hvori Kongressen holdes.
>
> Rejse til og fra Kongressen betales af Hovedkassen, der ligeledes betaler Diæter med 30 Kr. pr. Dag. For fastlønnede Funktionærer er Diæterne 18 Kr. pr. Dag.
>
> De valgte Delegerede til Kongressen maa være forsynede med Mandat, der maa være underskrevet af mindst 2 Bestyrelsesmedlemmer i vedkommende Afdeling.

Vi beder endvidere Afdelingerne om, hurtigst at meddele os Navnene paa de valgte Delegerede, I skal da strax faa tilsendt Mandatblanketter til Udfyldning og Underskrift.

Til Agitationskredsene udgaar samtidig Cirkulærer med fornøden Besked og Vejledning. . . . . .

Den Situation vort Forbund og alle vore Medlemmer nu staar i er uden Sammenligning den alvorligste der nogensinde har foreligget for vor Organisation, og vi gaar ud fra, at Afdelingerne selv forstaar at de Beslutninger, der skal træffes, kan blive skæbnesvangre for alle vore Medlemmer og deres Hjem. Derfor bør ingen overilede Forhaandsbeslutninger tages, som forhindrer Kongressen i frit og ubunden, at træffe den endelige Afgørelse, af hvad vor Forbunds Stilling skal være, og Bevidstheden herom vil — det er vi paa Forhaand overbevist om — ogsaa præge Eders Valg af Repræsentanter.

Med solidarisk Hilsen

P. F. V.

Lyngsie.

Chr. Sørensen.

Den 8. Maj er der desuden til Dansk Arbejdsgiverforening afgaaet følgende første Varsel:

Dansk Arbejdsmandsforbund.
Hovedkontoret.

København, den 8. Maj 1920.

Dansk Arbejdsgiverforening,
Vestervoldgade 113.

I Henhold til det af de 2 Hovedorganisationer tiltraadte Forligsmandsforslag af 5 forrige Maaned, har Dansk Arbejdsmandsforbund søgt Forhandling med de Arbejdsgiverorganisationer, med hvilke vi kontraherer ved Landsoverenskomster.

Under disse Forhandlinger har Arbejdsgiverne imidlertid stillet sig saa karrigt, at det har været ganske umuligt at opnaa en tilfredsstillende Ordning. Man har enten slet ikke villet byde noget Løntillæg — ja i et enkelt Tilfælde har man endog ønsket Reduktion af bestaaende Priser —, eller man har budt et Timetillæg af 5 Øre, og det uagtet det her drejer sig om Timelønninger, der kun giver en

Ugefortjeneste paa 67 Kr. og derunder, og i visse af Brancherne om Sæsonarbejde. De enkelte Arbejdsgiverorganisationer, der under Forhandlingerne har givet Udtryk for en vis Villighed til at give. Arbejdsmændene Løntillæg, der kunde bringe deres Lønninger op paa et Niveau, der svarer til det almindelige Lønniveau her i Landet, og kunde sætte Arbejdsmændene i Stand til bedre at opfylde deres økonomiske Forpligtelser overfor deres Hjem, har endvidere tydelig ladet forstaa, at de hindredes i at give denne Villighed synlig Udtryk ved Beslutninger i og Ordre fra Dansk Arbejdsgiverforening.

For os foreligger dernæst Indberetninger fra vore Afdelinger om at Forhandlingerne om Fornyelserne af lokale Overenskomster er bristede i ca. 80 Tilfælde — medens der endnu ikke er indberettet et eneste Tilfælde, hvor vore Afdelinger har opnaaet en Ordning med Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen og vore Afdelinger kræver nu af vor Forbundsledelse Sanktion til at etablere Strejke overfor deres respektive Arbejdsgivere, for paa denne Maade at søge tilvejebragt en Ordning, der kan give dem, og navnlig vore daarligst lønnede Medlemmer nogenlunde menneskeværdige Levevilkaar.

Foranlediget af saavel vore Afdelingers i stadig stigende Tal indløbende Sanktionskrav, som af den foran omtalte Omstændighed, at Forhandlingerne om alle vore Landsoverenskomster, der omfatter mange Tusinde af vore Medlemmer, har været ganske resultatløse, skal vi da ved Nærværende i Henhold til Punkt 1 sidste Stykke i Overenskomsten af 5. April meddele den ærede Arbejdsgiverforening, at vi agter at forelægge for en kompetent Forsamling Forslag om, at der af Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer etableres Arbejdsstandsning hos og overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det Omfang den kompetente Forsamling maatte finde fornødent, for paa denne Maade, at tilvejebringe en for os og vore Medlemmer tilfredsstillende Ordning.

P. F. V.
Lyngsie.
Chr. Sørensen.

Situationen er nu paa Højde med de største i vort Forbunds Historie. Paa Kongressen maa vi med Alvor og Eftertænksomhed planlægge dens videre Forløb og træffe vore Beslutninger i Fællesskab.

Og vi udtaler Forvisningen om, at ogsaa denne Sag maa føre til et for vore Medlemmer og vort Forbund heldbringende Resultat.

Vel mødt paa Kongressen.

—o—

Strejke, Skruebrækkeri og Solidaritet.

II. Lidt mere om Strejke og Skruebrækkeri.

I min første Artikel paaviste jeg, at efter den gamle fagforeningsmæssige Opfattelse er der kun en Ting, der kan karaktiseres som Styrke, nemlig en af Organisationen paa lovlig Maade vedtaget og iværksat Arbejdsstandsning, hvilket for alle de Fagforeninger, der solidarisk samarbejder gennem Forbundet, betyder at Styrke er kun *en Arbejdsstandsning, der paa lovlig Maade er vedtaget af Afdelingen og sanktioneret af Forbundet.*

Jeg pegede endvidere paa, hvorledes dette stemmede med det fornuftmæssige Syn paa Strejken som et Kampmiddel, der først skal bruges, naar alle andre Midler har vist sig ikke at kunne hjælpe — fordi det ikke blot er de Strejkende selv, men ogsaa deres Forbundsfæller, der skal kæmpe, hvad der medfører, at disse gennem de valgte Tillidsmænd maa have Medbestemmelsesret, og fordi der naturligvis ikke bør strejkes — sættes Penge til baade som tabt Arbejdsløn og som Understøttelse — naar det Maal, man vil naa, kan naas paa en billigere Maade.

Men nu til Dags møder man ofte et ganske andet Syn paa, og en ganske anden Opfattelse af Strejken.

En Afdelingsformand skrev saaledes til Forbundskontoret om hans Medlemmers Humør under en Strejke, at det var godt, »thi de betragtede Strejken som en Sommerferie«! —

Lad nu være, at det maaske kun er et uheldigt Udtryk, der er løbet Afdelingsformanden i Pennen —, det tyder dog paa en manglende Alvor i Betragtningen og Bedømmelsen af selve Strejken og dens Natur.

Men endnu højere taler følgende Tilfælde om manglende Forstaaelse:

En Afdelingsformand kom sammen med et Bestyrelsesmedlem ind paa Forbundskontoret og meddelte, at nu havde de af hans Medlemmer, der var beskæftiget paa en bestemt Virksomhed, »lavet Strejke«, fordi Arbejdsgiveren ikke vilde betale, hvad Folkene mente at have Krav paa.

Det var et Tilfælde, hvor Arbejdernes Fortolkning af Overenskomsten forekom mig rigtig, og jeg gjorde derfor Afdelingsformanden opmærksom paa, at det jo vilde være billigere at tage Mægling paa Sagen, hvorved Folkene kunde faa deres Ret uden at sætte Arbejdsløn til. — Han indrømmede Rigtigheden heraf, men sagde, at »Folkene vilde ikke vente«.

Paa mit Spørgsmaal om de da ikke havde ladet Generalforsamlingen eller i hvert Fald Bestyrelsen paalægge Arbejderne at blive i Arbejdet, svarede han, at Generalforsamling havde de ikke holdt, og Bestyrelsen havde ment, at »naar Folkene nu vilde strejke, var der ikke noget at gøre ved det«.

Naa, Sagen ordnes alligevel ved, at Arbejderne gik i Arbejde, fik Mægling, og derigennem fik deres Penge — hvad de kunde have faaet uden den formaalsløse 3-Dages Strejke.

Men hvor langt ligger den Opfattelse af Strejken, som her giver sig Udslag, ikke fra den gamle fagforeningsmæssige Opfattelse af Strejke, som fandt Udtryk f. Eks. i Lovene fra Helsingør og Horsens — og hvor førei ikke Konsekvenserne hen.

Vi har jo set noget af det under Havnearbejderkonflikten i København i Fjor.

Paa et vist Tidspunkt af denne — oprindelig ved en enkelt Mands, Vilhelm Andersens, svindelagtige Optræden foraarsagede Konflikt var Forholdet faktisk følgende:

Hvis Mandskabet ved en Luge paa et Skib af en eller anden Grund var bleven enig om, at nu skulde der strejkes, gik de i Lag med Holdet ved den næste Luge, og saasnart der her var opnaaet Enighed, krævede de med Flertallets Ret, at ogsaa den 3die Luges Mandskab skulde gaa.

Saa var der Strejke ved dette Skib, og det var Skruebrækkeri at røre ved det nedlagte Arbejde! Var det nu et Arbejdshold af den rigtige syndikalistiske Slags, drog de Havnen igennem og fik — Skib for Skib — Arbejdet standset.

Først *bagefter fik* deres Organisation det at vide; men saa *var* der Strejke, og saa var det Skruebrækkeri at røre ved Arbejdet.

Og denne i Bund og Grund usolidariske Optræden — usolidarisk overfor de københavnske Havnearbejderes Organisation, og usolidarisk overfor Havnearbejdernes øvrige organiserede Klassefæller — blev naturligvis skamrost i det Blad, der netop pynter sig med Navnet »Solidaritet«, og naar Havnearbejdernes Organisaion paa sine Møder vedtog, at Arbejdet skulde optages, skrev det »solidariske« Blad, at det var »uden Interesse« hvad der skete paa Generalforsamlingerne; thi »det var ude paa Arbejdspladserne, at Beslutningerne skulde tages«.

Altsaa, *naar Arbejderne udenom deres Organisation, ja i visse Tilfælde i Strid med Organisationens Beslutninger nedlagde Arbejdet, saa var det Strejke, og saa var det Skruebrækkeri at røre ved Arbejdet.*

Det var Konsekvensen af denne Opfattelse et Vittighedsblad karaktiserede ved at lade Kaptajnen paa et Skib fortælle, at Skibet kunde ikke komme til at sejle, fordi »Havnearbejder Niels Pedersen har blokeret Trossen!« — Niels Pedersen skulde kaste los, han var ene paa »sin Arbejdsplads«, og naar han blokerede Trossen var det Skruebrækkeri at kaste los!

Selvfølgelig er det Vanvid; men det er jo hele den af Syndikalisternes praktiserede Lære, hvis Konsekvenser dette er, og heroverfor maa vi hævde:

Det er ikke Skruebrækkeri at kaste los, fordi »Niels Pedersen har blokeret Trossen«, eller fordi det »paa Arbejdspladsen er vedtaget at nedlægge Arbejdet«.

Skruebrækkeri kan der kun være Tale om, hvor der foreligger en Strejke, og en Strejke kan kun Organisationen vedtage og etablere!

Christian Sørensen.

Ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde.

den 6. Maj 1920.

Dagsorden:

1. Den foreliggende Situation.
2. Indstilling fra Udvalget om fastlønnede Afdelings-Tillidsmænds Diæter m. m.

Formanden bød velkommen og mindedes i et Par

velvalgte Ord Forretningsfører Hans Nielsen, der den 1. Maj havde været Tillidsmand indenfor D. A. F. i 25 Aar.

Fr. Jensen takkede for den ham i Anledning af hans Sølvbryllup, viste Opmærksomhed.

Dirigent Jens Larsen.

ad. 1.

Formanden omtalte de Forhandlinger om Landsoverenskomsterne, som de af Hovedbestyrelsen nedsatte Udvalg havde ført.

Med **Jernindustrien** har der været afholdt 2 Møder, og skønt de ikke vilde give, hvad vi vilde have, saa viste de dog nogen Villie til at yde noget. De vilde — i Modsætning til tidligere — give Tillæg til alle Lønninger, og uden at et reelt Tilbud forelaa, kunde man dog regne med, at man kunde opnaa et reelt Tillæg paa ca. 10 Øre (20 Øre til Minimallønnen).

Teglværksforeningen vil, bl. a. paa Grund af Konjunkturerne, intet give, ja kræver endog Reduktion af de højeste Akkordsatser.

Centralforeningen vil give Tillæg, naar vi kan paavise særlig lave Lønninger set i Forhold til Murarbejdsmændenes alm. Lønniveau, hvilket vil sige, at de praktisk talt intet vil yde.

Oliefabrikanterne har heller intet Tilbud givet, men er villig til at yde lidt til lokale Priskuranter, saafremt de kan faa Lov dertil af Arbejdsgiverforeningen.

Svovlsyrefabrikkerne stiller sig absolut afvisende overfor Tanken om at give Tillæg under nogen Form, idet de pukker paa store Gennemsnitsfortjenester, som de paagældende Arbejdere har, og omtrent paa samme Maade stiller

Cementfabrikkerne sig, idet de heller ikke har været til at formaa at give Tilbud.

Med **Læderindustrien** var der Udsigt til, at de vilde give noget. Der tilbødes 5 Øre Tillæg til Timelønnen og et Akkordafsavnstillæg, og underhaanden kunde man regne med, at man kunde opnaa 10+10 Øre, saafremt Arbejdsgiverforeningen billiger det, men dette er tvivlsomt.

Sukkerfabrikkerne og **Margarinefabrikkerne** har budt 5 Øre pr. Time, men saafremt Arbejdsgiverforeningen vil sanktionere det, kan man sikkert gaa ud fra, at Margarinefabrikkerne vil give det samme som Læderindustrien.

Om **Skovbrug** skal der være Forhandling den 7. og med Havne- og Købmandsorganisationerne den 8.

Imidlertid er der Indberetning om en Mængde strandede lokale Forhandlinger, nemlig: I industrielle Virksomheder udenfor Landsoverenskomsterne har 6 Afdelinger indberettet, at 9 Forhandlinger er bristede.

Overfor Entreprenørerne er det samme Tilfældet for andre 6 Afdelinger.

Hos Havne- og Købmandsorganisationerne indberetter 27 Afdelinger om 38 bristede Forhandlinger og 7 Kuskeafdelinger har forgæves forhandlet om 33 Sager.

Ialt er saaledes indberettet fra 46 Afdelinger om 76 bristede Forhandlinger.

M. H. t. Forhandlingerne om de Prislister, der vedrører Landsoverenskomsterne har 11 Teglværksafdelinger forgæves forhandlet om 15 Sager og 32 Afdelinger om 58 Sager vedrørende Jernindustrien. Saavel Forhandlingerne om Landsoverenskomster som lokale Forhandlinger er saa godt som alle Vegne bristede (og det samme er Tilfældet i andre Fag, naar undtages Træindustriarbejderne og Smedene, der har Udsigt til en Ordning), og det viser sig, at Arbejdsgiverne saa godt som intet vil give, i hvilken Anledning 13 Afdelinger har begæret Strejkesanktion (et Par har selv afgivet Varsel eller gaaet ud i Strejke).

Under Forhandlingerne om de københavnske Kuske kunde der maaske været opnaaet en Ordning paa Basis af Kongresbeslutningen angaaende Overarbejdsbetaling for Hestepasning, men Kuskenes Krav gik videre, hvorfor Forhandlingerne strandede og Kuskene (og Chaufførerne) begærer Strejkesanktion.

Det er en Kendsgerning, at skal Arbejdsgiverne flyttes, skal de enten tvinges eller vi maa omplacere os og nedstemme vore Krav. Mange har forsøgt at tvinge Arbejdsgiverne — f. Eks. Slagterne — men intet Steds er opnaaet mere, end de havde kunnet opnaa uden at etablere Strejke, og det vil sikkert gaa Bagerne lige saa. Sø- og Havnearbejderne strejker fortsat, men skønt der staar store Interesser paa Spil, har Arbejdsgiverne alligevel stampet imod, og dette skyldes bl. a. Valget og Valgets Resultat, der gav et konservativt Ministerium Magten, med hvem Arbedsgiverne er allierede, og ogsaa Forligsmanden er utilbøjelig til at gribe ind. Skal der gives Strejkevarsel, maa dette sikkert ske i stor Udstrækning, men vi kan da let risikere Bebrejdelser fra de Afdelinger, der ikke har søgt Sanktion, hvilket der i denne Forbindelse bør tages Hensyn til. Man kan maaske kombinere disse 2 Veje, f. Eks. ved at give et almindeligt 1. Varsel, og kun give 2. Varsel for de Afdelinger, der har ønsket eller saadanne Steder, hvor Forretningsudvalget maatte anse det for opportunt.

Hovedbestyrelsen gik nu over til at diskutere den foreliggende Situation ud fra de af Formanden meddelte Oplysninger, der i Korthed jo gik ud paa, at Forhandlingerne over hele Linjen var sprængte, og sprængte paa Grund af, at Arbejdsgiverne havde stillet sig absolut afvisende overfor alle rimelige Krav.

Man var hurtig enige om, at der maatte tilvejebringes en Situation, saa man i Løbet af, endda meget kort Tid, kan faa en Ordning.

Ved Sekstiden om Eftermiddagen var Situationen afklaret saa meget, saa man kunde gaa til Afstemning. Det vedtoges:

1. At afsende 1. eventuelt 2 .Strejkevarsel.
2. At indkalde til ekstraordinær Kongres.
3. At indkalde Kongressen saa vidt mulig i Pinseugen.

NB. Paa given Foranledning vedtoges det, at Diæterne for de Møder, der i Agitationskredsene afholdes i Anledning af Kongressen fastsættes til 18 Kr. pr. Dag for Søndage., 30 Kr. pr. Dag for Hverdage.

NB. Til at forhandle med »Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationerne i Danmark« valgtes Forretningsudvalget.

Mødet hævet.

Statsbanerne.

Forhandling om Forbundets Krav paabegyndes.

I vort Fagblad Nr. 2 skrev vi som Overskrift: »De stedlige Baneembedsmænd maa vækkes«, og det vil sikkert glæde vore Kolleger, naar de hører, at det utrolige er sket. »Embedsmændene er vaagnet« op! og der er, efter at vi paa meget kraftig Maade havde rykket Generaldirektoratet — bleven optaget Forhandling om:

Tillæg for forskelligt Arbejde,

og det er lykkedes Forbundet at gennemføre de Tillæg for forskelligt Arbejde, som er anført i § 3 i Overenskomsten med Murermestrenes Centralforening, og i samme § i Overenskomsten med Landhaandværkernes Hovedorganisation.

Herefter skal vore Medlemmer altsaa fremtidig have for: *Arbejde ved Jernbeton, Nedbrydning af Dampskorstene, Tegl- og Bageovne o. l. Ovne samt Ophugning af Cement«* betales et Tillæg af *15 Øre i Timen.*

20 Øre i Timen skal betales *for Arbejde ved Tjæring, Asfaltering og lignende Arbejder.*

Arbejde ved Betonblandemaskiner betales hvor det udføres i Akkord, efter den københavnske Priskurant minus 10 pCt. — medmindre der ved lokal Priskurant er fastsat en anden Betaling.

Der har endvidere været afholdt Forhandling med Generaldirektøren om Betaling for Kulaflæsning paa Statsbanernes Kuldepoter; ogsaa her er der opnaaet Enighed, der skal nu betales følgende Priser:

I Byerne Helsingør, Korsør, Kallundborg, Masnedsund, Gjedser, Nyborg, Fredericia Aarhus, Randers, Aalborg, Frederikshavn og Esbjerg.

For Aflæsning af Kul 90 Øre pr. Ton, for Aflæsning af Briketter 98 Øre pr. Ton, og for Aflæsning af Kokes 125 Øre pr. Ton.

I de øvrige Kuldepoter, der ligger ved Smaastationerne ude paa Landet, og hvor Arbejdet iøvrigt er af en anden Beskaffenhed end i de store Byer, hvor der er stærk Trafik, vilde Generaldirektøren meget ugerne gaa ind paa en Akkordbetaling, da den Ordning der nu eksisterer, at man tager en Mand eller to enten fra Remise eller Værksted, og saa lader dem udføre Arbejdet i Timeløn langt var at foretrække.

Forbundets Repræsentanter, der deltog i Forhandlingen, holdt imidlertid fast ved Kravet om Akkord, og efter en meget bevæget Debat der flere Gange truede med at sprænge Forhandlingen fuldstændigt, indgik Generaldirektøren paa at betale paa de øvrige Kuldepoter for Aflæsning af Kul 80 Øre pr. Tons, Briketter 87 Øre pr. Tons, og Koks 111 Øre pr. Tons.

Endvidere lykkedes det Forbundets Repræsentanter at faa fastsat en særlig Betaling for Trilning, nemlig: for Kul og Briketter 20 Øre, og for Koks 25 Øre.

For Trilning under 15 m. indtil 25 m. betales der et yderligt Tillæg af 15 Øre. Alt pr. Ton.

Saafremt der ved Udlosning fremkommer Brokker paa over ½ Cm. afrundes Beløbet opefter til en hel Øre, medens Brøker iøvrigt bortkastes.

Aflæsningshøjden regnet fra Skinnetop ansættes til 2½ m. I de ovennævnte Akkordpriser er indbefattet Godtgørelse for Malling af en Kant langs Kulgaardshegnet og Aflæsningsspor, Oprensning af Aflæsningssporet, samt Afhentning og Aflevering af Værktøj og Redskaber der iøvrigt leveres af Statsbanerne.

For Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde betales et Tillæg til Timelønnen overensstemmende med de nugældende Regler, saaledes at bemeldte Tillæg beregnes af Akkordprisen heri indbefattet Betaling for Trilning. I de forannævnte Priser er indbefattet 40 pCt. Dyrtidstillæg, der er at betragte som midlertidigt, og af dette Dyrtidstillæg betales der ikke pCt. for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde. Forhandlingerne med Generaldirektøren fortsættes den 14. Maj. Spørgsmaalet der kommer til Behandling er *Akkordbetaling ved Nyanlæg.*

Den 19. er der fastsat Forhandling angaaende *Sagerner fra Søfartsafdelingen.*

Herom i en senere Artikel.

Siden sidst.

Vi fortsætter med at offentliggøre de afsluttede Sager. Ved en Fejltagelse blev det sidste Gang meddelt, at Opgørelsen, der forelaa fra sidste Kvartal 1919, dette er ikke rigtig. Begyndelsen daterer sig fra 1. Jan. 1920 og fortsætter nu til Dato.

Vi opfordre alle Afdelinger til at indsende alle Overenskomster, der afsluttes ved lokale Forhandlinger og overhovedet alle de Forbedringer i Løn- og Arbejdsforhold, der opnaaes, for at gøre denne Rubrik saa fyldestgørende som mulig:

86. Bramminge. Der er nu afsluttet Overenskomst med Jernstøberiet, hvorefter Timelønnen er fastsat til 140 Øre, dog saaledes, at hvis Murerarbejdsmændenes Løn stiger, skal dette ogsaa gælde her med tilbagevirkende Kraft fra 1. Februar. For løst Arbejde betales 10 Øre mere pr. Time. Overarbejde betales med Tillæg af 60—80 og 100 pCt. Arbejdstid 8 Timer. Gælder til 1. Februar 1921.

Til Efterretning.

120. Ebeltoft. Efter iværksat Strejke overfor Firma Larsen og Purup har vi nu opnaaet Overenskomst og Strejken er hævet. Timelønnen er den samme, som til enhver Tid er gældende med Købmændene. Ulykkesforsikring, Opholdsrum med Varme. Lønforbedringerne andrager 50 pCt. til Timeløn og Akkord. Overenskomsten kan ikke opsiges saalænge Firmaet overholder Bestemmelsen om Timelønnen.

Til Efterretning.

21. Nykøbing F. meddeler os, at de har afsluttet Overenskomst med Nykøbing Teglværk, hvorefter Timelønnen er 140 Øre dog saaledes, at hvis Timelønnen forhøjes i de nye Overenskomster, skal deres forhøjes paa samme Maade og med tilbagevirkende Kraft fra Driftens Begyndelse. Brændernes Løn er 82 Kr. pr. Uge med 3-skiftet Vagt. Arbejdstid 8 Timer.

Til Efterretning.

38. Sparkær. Ved Forhandling med Tørvefabrikanterne er det nu lykkedes at opnaa Enighed om en Overenskomst. Ifølge Indberetning fra Hans Nielsen er Timelønnen sat til 140 Øre, og Akkorderne er forhøjet med 30 pCt. Endvidere enedes man om, at saafremt Timelønnen hos Arbejdsgiverforeningens Medlemmer bliver forhøjet i Foraaret, skal de samme Forhøjelser finde Sted hos Tørvefabrikanterne.

Til Efterretning.

2. Rønbjeg meddeler, at de har sluttet Overenskomst med Tørvefabrikanterne. Timeløn 140 Øre fra 1. April. Arbejdstid 10 Timer og 9 Timer udenfor Sæsonen. Akkorderne er hævet med ca. 20 pCt.

Til Efterretning.

3. Voldgiftsmøde afholdtes den 29. Februar angaaende visse Arbejdsforhold for Skovkuske under den af 21. Juni 1919 oprettede Overenskomst. C. Drejer mødte som vor Forbunds Repræsentant, Landsdommer Poul Hansen som Formand og Opmand, og afsagde følgende Kendelse:

Skovkuske maa ifølge Overenskomst anses pligtige til at møde om Morgenen og foretage Strigling og anden Istandgørelse af Heste saa betids, at der kan mødes paa Arbejdspladsen til normal Arbejdstids Begyndelse. Efter hvad der er oplyst om Overenskomstforhandlingerne maa det antages, at Kuskene har Krav paa et Vederlag, dette finder Voldgiftsretten at kunne fastsætte til 4 Kr. ugl. og regnet fra 1. Februar 1920. Sagens Omkostninger betales med Halvdelen af Arbgvf. og den anden Halvdel af de to Forbund.

Til Efterretning.

4. Brev fra Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug med Regning fra Klassificationsnævnets Formand, der har haft følgende Udgifter:

Bil/Glorup	Kr. 22,50
Opmand	Kr. 245,60
Bil ved Nævnets Besigtelse af Falkenstens m. fl. Skove paa Sjælyland	Kr. 100,00
	Kr. 368,10

for hvilke Beløb der forelaa Kvittering.

Thorsager. Tørvefabrikanterne. 44 Mand. Akkordfortjenesten pr. Dag forhøjet fra Kr. 15,00 til 19,50. Arbejdstid 10 Timer daglig. Gælder for Sæsonen.

Mou. Tørveværket hos Eskildsen, Heslemark: 33 Mand. Timelønnen forhøjet fra 95 Øre til den for Murarbejdsmænd gældende Timeløn. Akkordfortjenesten pr. Dag forhøjet fra Kr. 10,00 a 11,55 til Kr. 13,00 a 13,85. Arbejdstid 10—9 a 8 Timer efter Aarstiden. Gælder til 1. September d. A. eller eventuelt til 1. April 1921.

Samme Afdeling. Tørveværkerne hos Munch & Gregersen: 14 Mand. Samme Timelønsforhøjelse, Arbejdstid og Udløbstid for Overenskomsten som hos Eskildsen. Akkordfortjenesten forhøjet fra Kr. 11,40 pr. Dag til Kr. 13,68 a 14,82.

Arden:Tørvefabrikant N. C. Larsen: 11 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig; Timelønnen forhøjet fra 135 Øre til 160 Øre i Sæsonen — udenfor Sæsonen den for Murarbejdsmænd gældende Timeløn, Akkordfortjenesten pr. Dag forhøjet fra Kr. 15,60 til 20,25. Udløbstid 1. Januar. 1921.

Sierslev. Kridtbrudet ved Stevns Klint. 30 Mand, Arbejdstid 8 Timer. Timelønnen forhøjet fra 125 til 160 Øre. Akkordfortjenesten pr. Dag forhøjet fra Kr. 10,12 til 11,70 — 19,00. Dyrtidstillæg i Overenskomstperioden, hvis andre Organisationer faar Dyrtidstillæg. Udløbstid 1. Januar 1921.

Samme Afdeling. Slemmeriet ved Stevns Klint. 5 Mand. Samme Arbejdstid, Timelønsforhøjelse, Udløbstid og Dyrtidstillæg som i Kridtbrudet. Akkordfortjenesten pr. Dag forhøjet fra Kl. 9,00 til 11,70—18,00. Udløbstid 1 .Januar 1921.

Stenlille. Ørebro Teglværk: 19 Mand. Arbejdstid 8 Timer, Timelønnen forhøjet fra 100 til 140 Øre. Ugeløn for Brændere forhøjet fra Kr. 50,00 til 60.00. Akkordfortjenester, der var 13 Kr. pr. Dag er forhøjet til ?

Hornsyld. Proprietær Jørgensen,Brandstrub, 4 Mand. Overenskomst oprettet; Daglønnen fastste til: fra 16. November til 14. Marts: 6 Kr., fra 15. Marts til 15. November 7 Kr. 50 Øre, dog i Høsttiden 8 Kr. 50 Øre. Arbejdstid: fra 15. Marts — 15. November 9 Timer,

Resten af Aaret 8 Timer daglig. Overenskomsten gælder til 15. Marts 1921.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Centralvaskeriet. 5 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Ugelønnen forhøjet fra 89 til 96 Kr. 6 Dages Sommerferie med fuld Løn, Ulykkesforsikret fra 1. Dags Tilskadekomst.

Hornslet. Rosenholm Mose: 8 Mand. Arbejdstid 9 Timer, Timelønnen forhøjet fra 80 til 90 + 35 = 125 Øre. Akkordfortjenesten, der pr. Dag a 10 Timer var Kr. 16,50 er forhøjet til at være Kr. 20,00 pr. Dag a 9 Timer. Desuden erholder hver Mand 7500 Tørv gratis. Overenskomsten gælder for Sæsonen.

Hadsund. Uhrenholt Tørvefabrik. 9 Mand. Arbejdstid 10 Timer daglig. Timelønnen forhøjet fra 105 til 140 Øre. Akkordfortjenesten pr. Dag forhøjedes fra Kr. 14,00 til 18,00 a 19,00. Overenskomsten gælder Sæsonen ud.

Grenaa. Kerial Kalkbrud. 12 Mand, Arbejdstid 8 Timer, Timelønnen forhøjedes fra 100 til 135 Øre. Akkordfortjenesten forhøjedes fra Kr. 8,80 til 10,60 pr. Dag.

Støberiarb., Kbhvn. Ved Mægling hos Firma N. C. Monberg opnaaedes Enighed om 35 pCt. Tillæg til de bestaaende Akkordpriser for Rengøring, Skrabning, Rustbankning, Maling m. m. af Pramme. Vedrører 7 Mand.

Ejsing, Vinderup, Rønbjerg og Haasum Afdl. Vester Kellerup Mosebrug og Tørvefabrikant N. Bjerregaard. 44 Mand, Arbejdstid 10 Timer daglig. Timelønnen forhøjedes fra 90 a 100 Øre til 140 Øre. Bliver Murarbejdsmændenes Timeløn forhøjet, skal samme Timeløn være gældende hos heromhandlede Arbejdsgivere. Akkordfortjenesten forhøjedes fra Kr. 12,00 til 14,40 pr. Dag. Gælder for Sæsonen.

Moselund. Tørvefabrikant Henriksen. 60 Mand, Arbejdstid 10 Timer daglig, Timelønnen forhøjedes fra 135 til 140 Øre. Bliver Murarbm. Timeløn forhøjet, skal samme Timeløn være gældende. Akkordfortjenesten forhøjedes fra Kr. 13,00 til 16,00 pr. Dag. Gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling. Tørvefabrikant Ernst Engesvang. 70 Mand. Arbejdstid, Timelønsforhøjelse og Udløbstid som hos Fabr. Henriksen, Akkordprisen forhøjedes fra Kr. 12,00 a 13,00 pr. Dag til Kr. 16,80 a 17,25.

Hvornum. Tjele Skovdistrikt. Der er ved lokal Forhandling opnaaet en Akkordforbedring af 37½ pCt. for Udhugst af Granstammer. Vedrører 4 Mand.

Svendborg. Gasværket: Retorthusarbejdernes Løn er forhøjet fra 1300 Kr. — 1800 Kr. pr. Aar + 720 Kr. i Dyrtidstillæg til 3060 Kr. pr. Aar stigende med 150 Kr. hvert 3die Aar til 3510 Kr. + 1008 Kr. pr. Aar i Dyrtidstillæg (= Kr. 78,23 — 86,50 pr. Uge incl. Dyrtidstillægget.). Vedrører 9 Mand.

Pladsarbejdernes Løn er forhøjet fra 1200—1700 Kr. pr. Aar + 720 Kr. i Dyrtidstillæg til 2940 Kr. pr. Aar stigende med 150 Kr. hvert 3die Aar til 3390 Kr. + 1008 Kr. pr. Aar i Dyrtidstillæg (= Kr. 75,92 — 86,50 pr. Uge incl. Dyrtidstillægget.) vedrører 8 Mand. (Dyrtidstillægget stiger i Forhold til Dyrtiden og var den 16. April d. A. forhøjet fra 1008 Kr. til 1387 Kr. aarlig) = 7 Kr. 29 Øre pr. Uge.

Støberiarb. Kbhvn. A/S Atlas' Støberi. Ved Mæglig opnaaedes Enighed om, at Akkordprisen for Rensning af Støbegods forhøjedes fra 110 Øre til 130 Øre pr. 100 kg. Vedrører 3 Mand.

Fra Afdelingerne.

17. Agitationskreds.

afholdt Søndag den 2. Maj Møde i Bramminge.

Formanden Johansen, Ribe, bød paa Udvalgets Vegne Velkommen.

Til Dirigent valgtes J. Sørensen, Bramminge.

Derefter aflagde Formanden Beretning og meddelte bl. a., at der var Udsigt til, at der skulde afholdes en ekstraordinær Kongres, hvorfor der i Dag skulde vælges 4 Delegeede herfra Kredsen,

Man gik derpaa over til Mandaternes Godkendelse, der var ialt 10 Afdelinger repræsenteret med et samlet Medlemsantal paa godt 400.

Mandaterne godkendtes enstemmig.

Ved det derpaa foretagne Valg af Delegerede valgtes: Laurids Gaarde, Brørup, Markussen, Ansager, Emil Svendsen, Holsted. J. Kristensen Ølgod.

Suppleant Toft Tistrup.

De valgte takkede for Valget og lovede hver for sig at arbejde til Gavn og Fremme for Arbejdsmændene.

Efter Middagspavsen kom Hovedbestyrelsesmedlem Ravn, Esbjerg tilstede. Efter at Formanden havde budt Ravn hjertelig Velkommen, gav denne en Oversigt over Lønsituationen og udtalte: »Der kan ikke være Tale om nogen egentlig Lønfremstød, vi var bedre tjent med et Prisfald paa Varerne, men Arbejderne som i Opgangsperioden var et Aar bag efter med Lønforhøjelserne, kan selvfølgelig ikke, naar Prisfaldet kommer, gaa foran med Lønreduktion.

Til Slut gav Formanden nogle Oplysninger angaaende Agitationen i Sønderjylland og meddelte, at der jævnlig kom Anmodninger, der ovre fra om at være behjælpelig med at oprette Fagforeninger i Tilslutning til Dansk Arbejdsmands Forbund.

Formanden havde dog udsat dette til Genforeningen havde fundet Sted. Paa den anden Side mente han, at det kunde have sin store Betydning om Forbundet sendte en Agitator til Sønderjylland, særlig da Landarbejderforbundet var i fuld Virksomhed der nede.

Mødet sluttede med, at saavel Formanden som Dirigenten takkede de mødte for Dagen og de Udtalelser, der var fremkomne.

Emil Svendsen,
Holsted.

Fagorganisationernes fremtidige Opgave.

Den sidste Tids Begivenheder paa det faglige Omraade maa uvilkaarlig vække til Eftertanke.

Allerede fra den Dag, da Arbejdsgiverne udstedte sit bekendte Dekret: »Fornyelse af Overenskomsterne uden Løntillæg«, har sikkert enhver tænksom Arbejder været klar over Situationens Alvor. Og de fleste har nok spurgt sig selv: Hvad vil Følgen af dette Forsøg fra Arbejdsgiverne paa at standse Arbejdernes Fremstød blive, naar Arbejderne forhindres i at skaffe sig Dækning for den forøgede Prisstigning paa Livsfornødenheder, som der vedblivende kan finde Sted?

I den syndikalistiske Agitation har det jo længe været en staaende Frase, at Fagorganisationerne var i Stagnation og som Følge deraf ude af Stand til at varetage Arbejderklassens Interesser.

Nu er det gaaet med denne Paastand som med saa mange andre af samme løse Beskaffenhed, at Erfaringerne og Livet selv har underkendt dem, idet det hidtil fuldtud er lykkedes Fagorganisationerne at hævde deres Plads som Arbejdernes vigtigste Organ i Klassekampen.

Men naar nu Arbejdsgiverne under Paaskud af, at Samfundet og Industrien (!) ikke kan taale det, nægter at gaa med til yderligere Lønforhøjelser, saa rejser det Spørgsmaal sig: Bør Arbejderne finde sig heri, og hvilke Midler har de til deres Raadighed overfor Arbejdsgivernes Anslag? Her mener jeg, man staar overfor et Spørgsmaal af den mest gennemgribende Betydning og Rækkevidde.

Naar man betragter den faglige Bevægelses Udvikling, og da i Særdeleshed det, som er passeret i den senere Tid, saa kan man ikke være blind for, at det Vaaben, der hidtil har været anvendt i Klassekampen — og med Held, nemlig *Strejken*, ikke mere besidder den Sesammagt, som den tidligere har gjort. Jeg skal blot erindre om Murerstrejken f. A. samt Telefon- og Slagteriarbejderstrejken m. fl.

Efterhaanden som Arbejdsgiverne er blevne organiserede, og Samfundet er blevet tilstrækkeligt præpareret, viser Erfaringerne, at Samfundet kan bære Virkningerne af ret omfattende Arbejdsnedlæggelser, selv fra Fag der har den allerstørste Betydning for Samfundslivets normale Gang.

Det viser sig ogsaa, at naar Arbejdsgiverne er naaet til et Punkt, at de ikke mere kan tjene paa Lønforhøjelserne, saa siger de *Stop!* Jfr. deres Udtalelse om, at Samfundet og Industrien ikke kan taale det, d. v. s. naar Hensynet til Handelssamkvemmet med de øvrige Lande forbyder dem at forhøje Varepriserne 2 a 3 Gange det, som Lønstigningerne andrager — ja, saa holder deres Imødekommenhed overfor Arbejderne op, idet de med »Beklagelse« meddeler, at »dansk Erhvervsliv« ikke kan taale yderligere Stigning i Lønningerne.

Jeg mener derfor, at det maa staa enhver tænkende Arbejder og Socialist klart, at en Fortsættelse af Lønkampen i Fremtiden paa samme Maade som hidtil ikke vil gavne Arbejderklassen noget nævneværdigt og under alle Omstændigheder ikke vil føre os nærmere mod det, som er Arbejderklassens Maal, nemlig Socialismens Gennemførelse.

Fagorganisationernes Opgave vil derfor i den kommende Tid — efter min Mening — hovedsagelig komme til at bestaa i at koncentrere, befæste og underbygge den Magtstilling, som de allerede har opnaaet, for derved at begrænse yderligere Prisstigning og Udbytning.

Og den mest effektive Maade, hvorpaa en Begrænsning af Prisstigning og Udbytning kan foregaa, er ved Erhvervslivets Inddragning under Samfundets Kontrol samt en successiv Socialisering af Bedrifterne, efterhaanden som de modnes dertil.

Det biver sikkert paa dette Omraade, at Arbejderne i den nærmeste Tid maa concentrere deres Kræfter.

Men for at kunne gennemføre disse Opgaver kræves det i første Række, at Arbejderne i endnu langt højere Grad end hidtil styrker deres Organisation ved Enighed og Sammenhold samt ved Oplysning og Selvtugt skoler sig til administrativ Indsigt og Dygtighed.

Den i Januar Maaned afholdte skandinaviske Arbejderkongres pegede ogsaa paa Nødvendigheden heraf, idet det i den angaaende Socialiseringsspørgsmaalet vedtagne Resolution hedder:

»Det socialistiske Samfund, der er en højere og ædlere Organisation end det nuværende,

maa udvikles organisk i Pagt med det økonomiske og kulturelle Fremskridt opbygget af en Arbejderklasse, der stadig højner sit materielle og moralske Niveau og disciplinerer og dygtiggør sig til sit store Kald, nemlig at afløse Lønarbejdet i Kapitalisternes Tjeneste med Samarbejdet mellem frie og ligeberettigede Parthavere i Produktion og Omsætning«.

De Tanker, der her er fremsatte, er yderligere uddybede og formulerede i det af Fagforbundene og Partiets Fællesudvalg udarbejdede Forslag til »Lov om offentligt Tilsyn med Erhvervsvirksmheder samt Arbejdernes Deltagelse i Bedriftens Ledelse o.s. v.«

Her anvises den Vej, der sikkert maa gaas i Fremtiden, og viser tillige med blændende Klarhed, at Arbejderbevægelsen saa langtfra er ved at stagnere, at den netop i fuldeste Maal er sig sine Opgaver bevidst, idet den forstaar at opfange Tidens Strømninger og Krav og omsætte dem i praktisk Handlen og Virken for derved at lette Arbejderklassens Frigørelsesbestræbelser samt forberede Socialismens Gennemførelse.

Fagforeningerne, hvis fornemste Opgave ganske naturligt maa være at arbejde paa Højnelse af Medlemmernes materielle og økonomiske Kaar, har tillige faaet tildelt den Rolle at pleje og udvikle det Frø, hvoraf det socialistiske Samfund skal spire frem.

Forberedelse af Socialiceringen samt Samfundets Overtagelse af Produktionen kan kun ske ved, at Arbejderne skaffer sig Indflydelse paa Bedrifternes Ledelse, hvorved deres administrative Indsigt og Evne øges, hvilket er en nødvendig Forudsætning for at kunne overtage og lede Produktionen i det nye Samfund.

Der er ingen Tvivl om, at Fagorganisationerne, der er Hovedvaabnet i Klassekampen og som hidtil har formaaet at holde Trit med Udviklingen under dens skiftende Former, ogsaa vil kunne løse denne historiske Opgave.

Men en Betingelse herfor er i første Række, at den fredelige Udvikling bevares under Udnyttelse af alle de Fordele, som er skabte ved Demokratiets Hjælp. Forsømmes dette, vil sikkert mange af de Goder, der allerede er opnaaet, forspildes og Vejen til Maalet — Socialismen — forlænges.

I. A. i Dansk Skræderforbunds Medlemsblad.

Den faglige Situation i Norge.

»Social-Demokraten« skriver d. 2. Maj:

I Norge er den store, faglige Situation endnu uløst. Som i Danmark udløber ogsaa der Overenskomster ne for praktisk talt alle organiserede Arbejdere.

Men medens man i Danmark i Forbindelse med Generalstrejkesituationen opnaaede en generel Ordning og paa Grundlag heraf bl. a. fagvis Forhandling samt en paa Forhaand sikret Augustregulering dersom Dyrtiden øges, er et saadant samlet Grundlag endnu ikke tilvejebragt i Norge.

I adskillige Fag udvikler Situationen sig derfor henimod Konfliktens Tegn. I Jernindustrien er der saaledes vasslet Strejke fra 1ste Maj.

Denne Konflikt alene omfatter ca. 20,000 Mand. De fleste af disse tilhører Metalarbejderforbundet men ogsaa Formerforbundet og Arbejdsmandsforbundet berøres naturligvis i høj Grad.

Desuden varsles Strejke for Elektrikere, Skotøjsarbejdere, Møbelsnedkere, Bagere m. fl., ialt ca. 9000 Mand.

I disse Dage forhandles i Kristiania for Bjergarbejderne. Borgmester Bauck fra Trondhjem leder Forhandlingerne efter Opfordring af Rigsmæglingsmanden.

Forhandlingerne mellem Matros- og Fyrbøder-Unionen og Rederierne har ført til Enighed om en Overenskomst, der nu forelægges Partiernes befuldmægtigede til Godkendelse.

Kristiania »Social-Demokraten« meddeler, at Rigsmæglingsmanden har nedlagt Forbud imod, at Havnearbejderne træder i Strejke. Det samme gælder Lagerarbejdere og Chauffører i Kristiania. Forbudene gælder ialt 6000 Mand, der altsaa ikke kommer i Arbejdsstandsning.

Det nævnte Blad bebuder tillige, at Rigsmæglingsmanden ogsaa vil nedlægge Forbud imod Arbejdsstandsningen i Jernindustrien. Disse Forbud kan nedlægges i Henhold til den norske Voldgiftslov af 1916.

Vore hjemlige »Venstresocialister«, »Syndikalister« — eller hvad de nu kalder sig — synder at henvise til Norge som det skandinaviske Land, hvor Arbejderbevægelsen og Fagorganisationerne er mest »moderne«, — det har da sin Interesse for os at se, hvordan Forholdene arter sig netop der. — Og desuden er jo Kendskabet til den Kampsituation, der saaledes udvikler sig i vort Naboland, nødvendig for at vi kan vurdere vor egen Stilling.

Fra Sverige.

Nye Overenskomster med Sukker- og Gødningsfabrikker.

I Sverige forhandler Arbejdernes Organisationer — ligesom her — med Arbejdsgiverforeningerne, og vort svenske Broderorgan »Grovarbetaren« meddeler i sit sidste Nummer om nye Overenskomster, der er oprettede indenfor Sukker- og Gødningsindustrierne. Vi gengiver dem her, da det jo kan have nogen Interesse for vore Afdelinger og Medlemmer i disse Brancher at være bekendt med, hvilke Lønvilkaar deres svenske Kolleger har opnaaet.

Sukkerindustrien.

Den nye Overenskomst omfatter samtlige Fabriker i Skaane, Halland, Blekinge, Stockholm, Gøteborg og Gottland, og gælder til 1. Marts 1921.

Timelønningerne er for *Stockholm* fastsat til 164 Øre for mandlige og 104 Øre for kvindelige Arbejdere, for *Gøteborg* til henholdsvis 155 og 98 Øre, og for *de øvrige Pladser* (Helsingborg, Landskrona, Hasslarp, Engelholm, Sæbyholm, Halland m. fl.) til 144 Øre for de mandlige og 91 Øre for de kvindelige.

Arbejdstiden er 48 Timer pr. Uge. Overarbejde betales paa Hverdage med 50 pCt., og paa Søn- ogHelligdage med 100 pCt. Tillæg.

Arbejde i ordinært Skifte udføres for den almindelige Løn, dog gives der om Søndagen ekstra 8 Kr. pr. Hold pr. Mand.

Gødningsindustrien.

Efter mange og lange Forhandlinger enedes Parterne til sidst om at Timelønningerne ved alle Fabrikerne fastsattes til 1 Kr. 39 Øre. Akkorderne skal fastsættes saaledes at de giver en Dagfortjeneste paa mellem 17 og 20 Kr. efter Arbejdets Art og Beskaffenhed.

Arbejdstid og Overarbejde som ovenfor.

Den faste Voldgiftsret.

Imellem de af vore Afdelinger, der ikke straks efter Generalstrejkens Afblæsning genoptog Arbejdet, var de københavnske Oliemøllere.

Arbejdsgiverforeningen indklagede saa Organisationen for den faste Voldgiftsret, og Resultatet referer Retten saaledes:

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Retsbog A—4, Side 48—50.

Aar 1920 den 15. April Kl. 4 Em. holdt Retten forberedende Møde paa Raadhuset i Anledning af Sag Nr. 354:

Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af danske Oliemøllere mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og dette igen paa Oliemøllernes Fagforenings Vegne.

Anden Næstformand, Landsdommer Poul Hansen ledede Mødet.

For Klagerne mødte Fuldmægtig i Arbejdsgiverforeningen C. Plum og Sekretær i Foreningen af danske Oliemøllerne Overretssagfører P. Klahn.

For de Indklagede mødte Sekretær i De samvirkende Fagforbund Vilh. Nygaard, Formand for Dansk Arbejdsmandsforbund M. C. Lyngsie, Formand for Oliemøllernes Afdeling Sofus Larsen og Næstformand i Afdelingen Vald. Olsen.

Der fremlagdes Klage af 29. Marts 1920 med 4 Bilang og Tilsvar af 14. April 1920.

Efter nogen Forhandling stillede Retsformanden følgende Forslag til forligsmæssig Ordning:

Oliemøllernes Fagforening hæver senest Mandag den 19. ds. alle de løbende Strejker overfor Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, derunder ogsaa Blokade overfor Soyakagefabrikens Presseanlæg. Arbejdet genoptages samme Dag.

Under nævnte Forudsætning aabnes der Forhandlinger paa Grundlag af Forligsmandsordningen af 5. April d. A., i hvilken Henseende Møde allerede nu berammes til Torsdag den 22. ds.

Forslaget tiltraadtes af begge Parter.

Sagen er hermed bortfaldet.

Retten hævet Kl. 4,54.

Poul Hansen.

E. Steincke.

Udskrift af Kendelse i Sag Nr. 326.

Dansk Arbejdsgiverforening paa Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen paa Aktieselskabet Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866's Vegne mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen paa Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegns Vegne.

Den 26. Marts 1919 afsluttedes der mellem Aktieselskabet Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866

og Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegn en Overenskomst angaaende Indgivning af Bunkerkul i Rønne, der traadte i Kraft den 1. April 1919 og tidligst kunde opsiges til Ophør den 1. April 1920. Denne Overenskomst indeholder i § 1 en saalydende Bestemmelse:

»Selskabet fylder alle sine Bunkerkul i Rønne, forsaavidt Ladninger kan faas direkte fra England eller Tyskland.«

Det hedder endvidere i samme Paragraf, at Kulfyldningen »sker mindst 4 Gange ugentlig«, og ifølge § 6 skal den af Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm for Behandling af faglig Strid komme til Anvendelse.

Foruden denne Overenskomst havde Dampskibsselskabet med Arbejdsmændenes Fagforenin for Rønne og Omegn afsluttet en Overenskomst angaaende Losning af Kul. der imidlertid i Henhold til lovlig Opsigelse udløb den 1. September 1919. Det er ikke senere lykkedes at faa nogen ny Overenskomst i Stand angaaende Losningsarbejdet, og siden 4. September 1919 har der for dette Arbejdes Vedkommende verseret en lovlig varslet Strejke, der dog for saa vidt ikke har været effektiv, som Selskabet ikke siden Strejkens Ikrafttræden har faaet nogen Kuldamper til Bornholm.

I sidste Halvdel af November 1919, da Dampskibsselskabet kun havde ca. 100 Tons Bunkerkul tilbage i Rønne, og da det var usikkert. hvornaar en ny Ladning kunde fremskaffes, fandt Selskabets Direktion det uforsvarligt at fortsætte med udelukkende at indtage Bunkerkul i Rønne, og Selskabet lod derfor Københavns Bunkerkuldepot indgive Kul i det ene af Selskabets Skibe. Den 22. November, da der skulde udbetales Løn for den foregaaende Uge, forlangte Arbejderne imidlertid, som det maa antages med Støtte fra Fagforeningens Side og under Trusel om øjeblikkelig Arbejdsstandsning, Betaling for 4 Fyldninger eller ialt for 450 Tdr., skønt der i den paagældende Uge kun var fyldt Kul 3 Gange. Dampskibsselskabet udbetalte derefter Differencen, stor 63 Kr. 50 Øre, under Protest. Den næste Uge fyldtes der kun Kul 2 Gange i Rønne. men ved Ugens Udgang udbetalte Dampskibsselskabet paany Løn for 4 Fyldninger, idet Differencen, der androg 94 Kr. 36 Øre, ogsaa denne Gang udbetaltes under Protest.

I den følgende Tid har Selskabets Skibe indtaget alle deres Bunkerkul i København.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening nu paastaaet De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og dette igen paa Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegns Vegne idømt Bod for Brud paa Septemberforliget og den gældende Overenskomst § 6 samt tilpligtet at tilbagebetale Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866 det af dette under Protest udbetalte Beløb, ialt 157 Kr. 86 Øre.

D Indklagede procederer til Frifindelse og hævder derhos, at Dampskibsselskabet i Henhold til Overenskomsten maa være pligtig at udbetale Fagforeningen et Beløb svarende til Arbejdslønnen for 4 Kulfyldninger ugentlig i Tiden fra den 1. December 1919 til Overenskomstens Udløb, uanset at der i Tiden efter 1. December 1919 slet ikke er indgivet Bunkerkul i Selskabets Skibe i Rønne. Man henviser i saa Henseende til, at det i Tiden efter den nævnte Dato meget vel har været muligt at faa nye Kul frem fra England eller Tyskland, men at Selskabet ikke har villet fragte nogen Damper paa Grund af den verserende Losningsstrejke.

Efter de Indklagedes Fremstilling havde man under de Forhandlinger, der førte til den gældende Overenskomst af 26. Marts 1919, fra Arbejdernes Side lagt Vægt paa, at der skulde betales for 4 Kulfyldninger om Ugen, selv om der til Tider fyldtes mindre end normalt, fordi det paagældende Arbejde, der udføres af faste Folk, er i høj Grad uregelmæssigt og kræver, at Arbejderne skal være disponible til enhver Tid, saaledes at det bliver vanskeligt for dem at skaffe sig andet Arbejde. Det er ogsaa oplyst, at Dampskibsselskabet i Sommeren 1919, da Farten København—Bornholm paa Grund af Havnestrejken i København blev omlagt, til en Fart Ystad—Bornholm, gik ind paa at betale Arbejderne Løn for 4 normale Fyldninger om Ugen. Herefter finder Retten det paa det foreliggende Grundlag betænkeligt at give Klagerne Medhold med Hensyn til det af dem rejste Tilbagesøgningskrav.

Noget Krav om Betaling for 4 Fyldninger om Ugen for Tiden efter den 1. December 1919 findes de indklagede derimod ikke med Rette at kunne rejse, da Dampskibsselskabet ikke har forlangt, at Arbejderne skulde være til Disposition, og da der paa Grund af den verserende Losningsstrejke, som det ikke trods opnaaet Enighed mellem Hovedorganisationerne er lykkedes at bringe til Afslutning, ingen nye Kul kunde skaffes frem til Supplering af Selskabets Bunkerkuldepot i Rønne.

Truslen om Iværksættelse af øjeblikkelig Arbejdsstandsning, hvis Selskabet ikke efterkom Arbejdernes Lønkrav, findes at have været ulovlig, allerede fordi Arbejderne burde have søgt deres Krav gennemført ad den Vej, Normen for Behandling af faglig Strid anviser. Efter samtlige foreliggende Omstændigheder vil der dog kunne ses bort fra Paalæggelse af Bod, men de Indklagede findes at burde betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

KENDELSE.

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være, men kan ikke for Tiden efter 1. December 1919 gøre Krav paa Betaling for Kulfyldning.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 4 — 27. Maj — 1920 — 25. Aarg.

Til vore Kongresdelegerede!

Vel mødt!

Vel mødt til Arbejdet, til Drøftelse og Beslutning i den vanskeligste og alvorligste Situation vort Forbund endnu har befundet sig i.

Medens Arbejderorganisationerne i de sidste Krigsaar har haft Medvind, hvad vort Forbund bl. a. i 1919 udnyttede til at fremskaffe Tillæg til saa godt som samtlige vore Medlemmer paa henved 60 Øre pr. Time — saa ligger vi nu i en Situation, hvor en Del af vore Industrier kan ligge stille uden større Tab, medens andre danske Erhvervsgrene trykkes af den udenlandske Konkurrence, særlig fra Tyskland, der er nødt til at arbejde billigt for overhovedet at eksistere, og for at faa Mulighed for atter at komme ind paa de Markeder, fra hvilke Landet er trængt ud under Verdenskrigen.

Under en eventuel Storkamp herhjemme kan vi ikke regne paa økonomisk Støtte fra Udlandet. Vore skandinaviske Broderorganisationer har selv store Kampe løbende eller varslede, og de tyske Arbejdere er efter Krigen ude af Stand til at yde noget.

Rundt om os — i Sverige og Norge f. Eks. — ser vi, at der næsten dagligt afsluttes Overenskomster om Lønninger, der ikke er højere end de, vi allerede i Forvejen har indenfor de samme Industrier i vort Land.

I de andre Fag her i Danmark brister Forhandlingerne, eller der afsluttes Overenskomst paa Basis af Tillæg, som vi har sagt Nej til.

Saaledes ligger Situationen, og Arbejdsgiverne har benyttet sig heraf til enten at kræve Overenskomsterne fornyet *uden Tillæg* — gælder f. Eks. *Teglværkerne, Grusgrave* og *Skærvefabrikker, Murarbejdsmændene* og *Svovlsyrefabrikkerne* eller til at byde et Tillæg paa 5 *Øre i Timen* som *Sukkerfabrikkerne* og *Margarinefabrikkerne*.

Enkelte af disse Grupper vilde maaske nok, fordi der er noget at gøre i den paagældende Industri, give noget mere, men de er bundne af Beslutninger i Arbejdsgiverforeningen, dette er ogsaa Tilfældet med *Læderindustrien* og *Jernindustrien*.

Heller ikke fra *Skovejerne* eller fra den store Sammenslutning af *Havne- og Købmandsorganisationer* har vi kunnet faa Bud frem.

Men medens Arbejdsgiverne altsaa holder Disciplin i deres Rækker og udnytter den for dem gunstige Situation og den gennemførte Centralisations Styrke, saa ser vi paa mange Steder i Arbejderkredse, at nu — da det er mere nødvendigt end nogensinde før at staa sammen, at manøvrere med Omhu og Forsigtighed, at passe paa, at vi ikke giver os en Blottelse et eller andet Sted, som Arbejdsgiverne kan benytte sig af til at klø løs paa os — nu tilsidesættes de mest elementæreFordringer til organisatorisk Disciplin og sand Solidaritetsfølelse, nu florerer rundt omkring lokale, øjeblikkelige, ulovlige Strejker, der ikke blot gør det vanskeligere for Forbundsledelsen at manøvrere, men ogsaa i adskillige Tilfælde angriber Arbejderklassens egne, mest vitale Inter-

esser, og i alle Tilfælde sinker Tiden og intet gavner.

Det er i Sandhed ikke under gunstige Vilkaar, vi samles til Kongres!

— — —

Vor Forbundsledelse har søgt at krydse Arbejdsgivernes Forehavende.

Vi har udsendt et almindeligt 1. Strejkevarsel, og siden 2. Varsel, hvori vi har medtaget de Brancher, indenfor hvilke det maa antages, at en Strejke vil øve stærkest Pres paa Arbejdsgiverne uden at skade os selv, og vi har med al ønskelig Tydelighed ladet Arbejdsgiverforeningen vide, at vi vil have *hele* Lønsituationen ordnet, inden vi slutter Fred.

Hvad Resultatet heraf vil blive, og hvorledes Situationen vil udvikle sig i de sidste Dage inden Kongressen, kan ikke siges i det Øjeblik, da disse Linjer skrives; men paa Kongressens Bord vil vel antagelig ligge et eller andet, der maa tages Stilling til, og i hvert Fald bliver det Kongressens Sag at tage Bestemmelse om, hvad Forbundets Stilling skal være — om vi skal have Arbejdskrig eller Arbejdsfred.

Lad os da gaa til Arbejdet med den Alvor Situationen kræver. Lad os huske, at vi staar vore 85,000 Kammerater til Ansvar for, at de Beslutninger, vi træffer, bliver de rigtige, — bliver dem der gavner Arbejdsmændenes Løninteresser og deres Hjem mest.

Lad os huske, at haabløs Selvopgivelse og kritikløs Overvurdering af egen Styrke er lige farlig — og det farligste af alt.

Lad os veje hver eneste Chance og ikke slippe selv den mindste, som vi bliver klar paa kan udnyttes til Gavn for vore Medlemmer, men lad os ikke lade os lokke ud paa Afveje, der — i Stedet for at føre os til Maalet — fører os ud i Hængedynd, som vi ikke kan komme op af igen.

Lad os ønske hinanden et velment: *Vel mødt til Arbejdet — og Lykke til!*

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Strejke, Skruebrækkeri og Solidaritet.

III. Solidaritet. (Sidste Artikel).

Solidaritet er et Fremmedord, der efterhaanden har faaet Borgerret i det danske Sprog — det oversættes i Ordbøgerne ved: *Samhørighed* eller *Fællesskab.*

Solidaritet er det bærende Element i Arbejderklassens Frigørelseskamp. — Vor Enighed, vor Samhørighed, vort Fællesskab i Kampen som i det daglige Arbejde for at bedre vor Klasses Kaar er vor Styrke — derfor begaar den, der bryder det solidariske Samarbejde en Forbrydelse mod Arbejderklassen og dens Organisationer.

Hvori bestaar da Solidariteten — hvorledes udviser Arbejderen den?

Naturligvis derved, at de enkelte Medlemmer og de enkelte Organisationer i Forstaaelsen af, at den Kamp, der kæmpes, er *alles* Kamp, lader Hensynet til sig selv og til egne Interesser underordne sig Hensynet til det heles Vel, til Samvirksomhedens Interesser!

Naturligvis derved, at vi hver paa sin Plads, hver i sin Organisation arbejder paa at fremme Samhørigheden og paa at modvirke Splittelsen!

Naturligvis derved, at vi er fælles om at deltage i de Kampe som Fællesskabet har tiltraadt og fælles om at bære Kampens og det daglige Arbejdes Byrder!

Det er Solidaritet i Ordets bogstavelige Forstand og i god gammel fagforeningsmæssig Forstand — den Opfattelse er det, der har faaet de enkelte til at slutte sig sammen i Fagforeningerne, faaet Fagforeningerne til at samle sig i Forbund og faaet Forbundene til i Fællesskab at danne den store Samvirksomhed.

Det er Brud paa Solidariteten at virke for at Skrædere gaar ud af Skrædernes Organisation, at Smede, Murere eller Tømrere gaar ud af deres Organisationer, eller at Arbejdsmændene gaar ud af Arbejdsmandsorganisationens Rækker.

Det er Brud paa Solidariteten naar en Organisation siger sig løs fra det solidariske Samarbejde med andre Organisationer, og *det er Brud paa Solidariteten,* naar en eller anden Arbejdergruppe uden Hensyn til, hvad der tjener det heles Tarv, etablerer Konflikt

og forlanger, at den øvrige Arbejderklasse skal respektere denne Konflikt.

Ikke desto mindre ser man daglig det Organ, der tilsyneladende uden at skamme sig, misbruger Navnet »Solidaritet«, skamroser Smede, Tømrere, Murere og Arbejdsmænd, der danner »gule« eller saakaldte »selvstændige« Organisationer, og man ser det samme Organ opmuntre til at tilsidesætte Solidaritetens mest elementære Krav, opmuntre til at etablere og vedligeholde Arbejdsstandsninger uden Spor af Hensyn til, om den fælles Organisation kan være med hertil — ja uden Hensyn til om disse Arbejdsstandsninger i sig selv angriber hele Arbejderstandens mest vitale Interesser.

Og man ser, at de Folk, der selv siger sig løs fra det solidariske Samarbejde, — selv nægter at være med til at bære de af dette Samarbejde flydende Byrder, ivrigst kræver, at den øvrige Arbejderstand skal stille sig solidarisk med dem, — skal respektere deres »Konflikter« og yde Bidrag til disses Opretholdelse, medens de selv nægter at være solidariske med os andre.

Alt naturligvis kraftig applauderet af Bladet »Solidaritet«.

Er det ikke at forvrænge og ødelægge Fagforeningsbevægelsens bærende Ideer, — og kan det mon ikke snart være nok?

— — —

Naar et Arbejdshold har Lyst til at holde »blaa«, eller ikke kan enes med sin Arbejdsgiver, og ikke vil lade Fagforening eller Fagforbund ordne Sagen, men foretrækker at gaa, — er det »Strejke« som alle skal respektere.

Naar Niels Petersen blokerer Trossen, er det Skruebrækkeri at kaste los.

Naar et Fag eller en Fagforening siger sig løs fra Samarbejdet med andre Fag- og Klassefæller, er det Solidaritet og bør belønnes med, at de, der samarbejder, retter sig efter enhver Parole, de udtraadte giver.

Det er Kvintessentsen af den Lære, der praktiseres af de »uafhængige« eller »frie« »venstresocialistiske« »Syndikalister«, eller hvad nu denne lille, men brogede Bunke af »revolutionære« »Fagoppositions«-Mænd lejlighedsvis hitter paa at kalde sig — og det er en Lære, der — hvis den nogensinde skulde kunne trænge igennem, vilde virke opløsende paa vore Organisationer.

Skal vi ikke være enige om, at denne Lære, der er i nøje Overensstemmelse med den særlige Krigstids-Moral, der er praktiseret af store Dele af Overklassen, hurtigst maa renses ud af Organisationerne — for disses egen Skyld?

I Stedet for skal vi saa friske de gamle Begreber op:

Det er ikke Skruebrækkeri at kaste los, fordi Niels Petersen har blokeret Trossen.

Skruebrækkeri kan der kun være Tale om, hvor der foreligger en Strejke.

Strejke er en af Organisationerne paa lovlig Maade vedtaget og iværksat Arbejdsstandsning — og ikke noget som helst andet.

Solidaritet er Samhørighed og ikke Splittelse. Kun den, der staar solidarisk med andre, kan selv for sig kræve Solidaritet.

Christian Sørensen.

Sjældent Arbejderjubilæum.

Søndag den 16. Maj d. A. kunde vor kendte Fag- og Partifælle, Hr. Johannes Nielsen, fejre 25 Aars Jubilæum som Formand for sin Fagorganisation, Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund.

Johannes Nielsen, der er Medstifter af sin Afdeling, har som ledende Mand gjort hele Felttoget med sin Organisation, saa at skrive om hans Arbejde, vil være det samme som at skrive om hele Organisationens Udvikling. Hans Navn fandtes paa det første Lønkrav, som Garveriarbejderne fremsatte, og det skyldes væsentligst hans store Arbejde, at Garveriarbejdernes Løn, der ved Organisationens Stiftelse var nede paa det laveste, der vist nok er betalt, nemlig 12—15 Kr. om Ugen med en daglig Arbejdstid paa 10½ Time, nu er hævet til at være over 100 Kr. ugentlig.

Foruden at Johannes Nielsen er Formand for Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund, er han jo tillige Formand for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse og har ogsaa her lagt et umaadelig stort Arbejde til Gavn for at sikre de Arbejdere, der ganske uforskyldt rammes af Arbejdsløshed, og for at deres Hjem ikke herunder ganske skal gaa til Grunde. Arbejdsløshedskassens Virksomhed kender vel nok de fleste af os gennem Kassens aarlige Beretning. Vi skal kun her for at vise den store Udvikling nævne, at Kassen i 1908 talte 18257 Medlemmer, medens den paa nærværende Tidspunkt tæller 92033, og hvilke Vanskeligheder det i Vinterens Løb har voldt for at skaffe Understøttelse til de mange arbejdsløse Medlemmer, der har været, er jo let at forstaa, og det skyldes ogsaa udelukkende Johannes Nielsens energiske Arbejde, at det er lykkedes Uge for Uge at faa afsendt den Understøttelse, som Afdelingerne har rekvireret til deres arbejdsløse Medlemmer. Mange Gange har Johannes Nielsen om Tirsdagen staaet og ikke vidst sine levende Raad for, hvordan Pengene skulde komme tilveje til om Torsdagen, men hver Gang er det lykkedes, aldrig har en Afdeling maattet vente forgæves paa den Understøttelse, de skulde bruge, og det har jo ellers i de seneste Aar været ret betydelige Beløb, det har drejet sig om, f. Eks. er der i Regnskabsaaret 1919—20 i Understøttelse udbetalt 10484844 Kr. 33 Øre, men i Aaret 1918—19 er der dog udbetalt det højeste Beløb, nemlig 16460922 Kr. 30 Øre.

Naar man læser disse Tal, forstaar man, at Arbejdet Aar for Aar er vokset og blevet større og større, og naar det har været muligt at skaffe saa store Summer tilveje, som de, der er brugt til Udbetaling af Understøttelse til de Arbejdsløse, skyldes det alene Johannes Nielsens gode Arbejde, for hvilket vi bringer ham vor allerbedste Tak, ligesom vi til de mange Lykønskninger, der indgik til Johannes Nielsen paa hans Jubilæumsdag, ogsaa tilføjer vor, samt udtaler Haabet om, at det endnu i mange Aar maa være os forundt at nyde godt af Johannes Nielsens gode Arbejde og Kammeratskab.

— r —

Er vor Organisation en Kamporganisation.

Man hører til Tider, særlig fra de unge Arbejderes Side, at vore nuværende Organisationer ikke mere er Kamporganisationer. —

Til Belysning af dette Spørgsmaal vil det sikkert være rigtigst at gaa lidt tilbage i Tiden.

Den 19. Marts 1884 fandtes der et Opraab i Social-Demokraten, i hvilket Indbyderne opfordrede Arbejdsmændene til at slutte sig sammen i en Forening for bl. a. at kræve:

1) 10 Timers Arbejdsdag,
2) 2 Timers Spise- og Hviletid,
3) en Mindstedagløn af Kr. 4,00, og
4) at det Arbejde, som Stat og Kommune skulde have udført, ikke maa bortliciteres til private Arbejdsgivere, da de gjorde alt mulig for at undertrykke Arbejderne.

Det er kun 36 Aar siden. —

Opfordringen i Social-Demokraten blev fulgt af 62 Mand, og de stiftede en Arbejdsmandsforening. — Der var naturligvis smaa Forhold tilstede, men der var en Ting, som kendetegnede disse Banebrydere, og det var, at de alle som een kæmpede med ærlig Vilje og af Kærlighed til Sagen for at skaffe de bedst mulige Livsforhold for Arbejdsmændene frem.

Arbejdstiden var den Gang fra 5 Morgen til 7 Aften. — Lønnen var 2 Kr. pr. Dag, og endda var der stor Arbejdsløshed.

Tidens Aand var præget af Mismod og Haabløshed. Udtryk: Hvad kan det hele nytte! var ret almindeligt, og naturligvis benyttede Arbejdsgiverne sig af Arbejdsmændenes svage Stilling.

Ved Sløjfningen af de gamle Volde og paa

Bahnsons provisoriske Fæstningsværker antog man ikke Medlemmer af Fagforeningen. Det at være i Fagforening blev da betragtet som en Forbrydelse.

Det er kun 36 Aar siden.

Arbejderne rekrutteredes den Gang fra Arbejdernes Værn. Men selv Værnets Medlemmer fik Øjnene op for de Trællekaar, hvorunder de levede og truede endog med at erklære Strejke, hvis deres Livsforhold ikke blev forbedret.

I den Anledning indkaldte »det nydelige Arbejderværn«s Formand, Kammeradvokat Hindenburg, Medlemmerne til et Møde, og advarede meget kraftigt Arbejderne fra at strejke. — De skulde være taalmodige, selv om Lønnen var lille, var det dog bedre at have en lille Løn end slet intet.

Det var Vilkaarene den Gang.

Arbejdsmandsforeningen udfoldede imidlertid en rig Agitation, og en Del Medlemmer kom vel ogsaa til, men om Vinteren, naar Arbejdsløsheden indfandt sig — der var nemlig ikke noget der dengang hed Arbejdsløshedsunderstøttelse — havde de ikke Raad til at betale Kontingentet, trods det, at det kun var 25 Øre om Maaneden, og saa faldt en Del fra igen, men de enkelte trofaste tabte ikke Modet, de kæmpede videre for deres og Kammeraternes Sag.

I Marts 1888 afholdtes der i Lyngby et Møde for Arbejderne ved Fæstningsværkerne, og her vedtoges der en Resolution, i hvilken man krævede den 2 Kr.s Dagløn forhøjet, kortere Arbejdstid, *og Ret til at købe sin Mad, hvor man vilde.* —

Denne Resolution blev sendt til Krigsminister Bahnson, der imidlertid ikke tog Spor af Hensyn til den, men puttede den i en tom Kanon, for det var nemlig Krigsministerens Papirkurv.

Det er interessant at se, at det endog ikke var tilladt Arbejderne at købe deres Mad, hvor de vilde.

De af Krigsministeriet ansatte Marketendersker krævede med Regeringens Billigelse, at Arbejderne skulde købe deres Mad hos dem.

Det var i 1888. — Det er kun 32 Aar siden.

Det lykkedes imidlertid alligevel Fagforeningen henimod Slutningen af Oktober Maaned at faa hævet Daglønnen til Kr. 2,50 pr. Dag, og dette lille Lyspunkt i Fagforeningens ellers saa triste Tilværelse gav de trofaste forøget Mod til videre Kamp for deres og deres Klassefællers Interesser; men ikke destomindre led Organisationsarbejdet jo mange Skuffelser, idet de Trællekaar, hvorunder Arbejdsmændene havde arbejdet og virket, havde præget deres Sind, og der skulde et stort Oplysningsarbejde til, før det lykkedes at gøre Arbejdsmændene Organisationens Betydning forstaaelig. —

Ja, endog saa sent som i 1906 var Organisationens Betydning ikke trængt saa langt frem at den i Almindelighed havde naaet de Folk, der arbejdede for Brolæggerne. —

Da en af Organisationens Tillidsmænd en Mandag i November Maaned 1906 var ude paa Arbejdspladserne for at kontrollere, hvor mange der var Medlemmer af Fagforeningen, blev han paa en Arbejdsplads endog budt Prygl af de uorganiserede Folk, og da han gik, blev der kastet Brosten efter ham.

Det er altsaa kun 14 Aar siden, at man øvede Vold imod Fagforeningens Tillidsmænd, naar de paa Kammeraternes Vegne mødte paa Arbejdspladserne for at tale med deres Klassefæller om, hvad der kunde gøres ,og hvad der skulde gøres for at forbedre Livsvilkaarene. — Større var ikke Forstaaelsen af Organisationens Betydning.

Naa, Brolæggerarbejdsmændene blev organiseret, og fik deres Lønforhold i Orden paa en saadan Maade, at vist ingen ønsker sig tilbage til de Tilstande, der herskede i denne Branche for 14 Aar siden.

Men vi behøver jo endda ikke at gaa saa langt tilbage. — I vort første Fagblad staar der en Artikel vedrørende Forholdene for Statsbanernes Ekstraarbejdere, og det fremgaar jo af denne Artikel med tilstrækkelig Tydelighed, hvad Aarsagen til, at Halvdelen af Statsbanernes Ekstraarbejdere i Danmark blev lønnet fra 15 til 25 Øre under de Lønninger, der betaltes for tilsvarende Arbejde hos de private Arbejdsgivere. — Ogsaa dette Forhold er nu rettet.

Der hører vel ikke stor Statsmandskløgt til, efter foranstaaende, at forstaa, at det har kostet Kampe og atter Kampe, dels for at øge Arbejdsmændenes Magt, og dels for at faa ordnet de Tusinder af Lønsager, der har foreligget til Gavn for Medlemmerne, og derfor har de Folk, der mener, at vor Organisation

ikke er nogen Kamporganisation, ikke sat sig ind i Tingene, har ikke gjort op, hvad det har kostet af Kampe, før Arbejderklassen er naaet til at faa afkastet det Trælleaag, der for ikke saa mange Aar tilbage hvilede paa dem.

Vi arbejder nu ikke 11 a 11½ Time. Nu arbejder vi 8 Timer.

Arbejdsgiverne er nu ikke selvbestemmende om, hverken Løn- eller Arbejdsforholdene.

Nu er Arbejderne medbestemmende om, for hvilken Pris de vil sælge deres Arbejdskraft.

Nu er det ikke Mismod og Haabløshed, der præger Arbejderstanden, men derimod Bevidstheden om dens eget Værd.

Nu gaar man ikke med et ærbødigt Andragende til Regeringen eller Rigsdagen om at faa dette eller hint gennemført, nu kræver man det gennemført, og nu er Orgaisationen ogsaa i Stand til at gennemføre dette eller hint Krav, naar det da ligger indenfor Rimelighedens Grænser.

Nu er Arbejderne ikke henvist til under arbejdsløse Perioder at klare sig selv, nu er det deres Ret at erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Nu er Arbejderne ikke henvist til under Sygdom at søge Fattigvæsenet. — Nu er det deres Ret, i Henhold til Sygekasseloven, at faa den Understøttelse, der er bestemt deri. —

Nu er Arbejderen ikke, hvis han kommer til Skade, overladt til sig selv, eller hvis han bliver Invalid, hans Famile eller han selv overladt til Fattigforsørgelse. — Nu er det hans Ret at erholde Understøttelse saa lang Tid, han er syg paa Grund af det ham overgaaede Ulykkestilfælde, og bliver han Invalid, er han selv og hans Familie ikke henvist til Fattigvæsenet, nu skal der udbetales ham en Sum til at mildne Følgen af hans Invaliditet.

Det er muligt, at de sociale Love ikke er saa gode, som de burde være, men de kan kun rettes paa èn Maade, og det er ved, at Arbejderklassen staar samlet og samlet rejser deres Krav; thi først da kan man vente Lydhørhed fra Autoriteternes og Kapitalisternes Side. —

Men at naa til den Magtstilling, som Arbejderne, naar de staar samlet har, har kostet Kampe, og de yderligere Fremskridt vil stadig koste Kampe.

Men de Fremskridt, der kan naas af en enig og samlet Arbejderklasse, er vel Kampene værd.

Ved Enighed kan vi naa alt. Ved Splittelse intet.

Frd.

Fra Sverige.

Overenskomst i Tændstikindustrien.

Paa samme Maade som vi her, forhandler vor svenske Broderorganisation »Svenska Grov- och Fabriksarbetareförbundet« med deres Arbejdsgivere. Men i Modsætning til os gaar Sagerne i Orden efterhaanden. Vi gengav sidst hvad de havde opnaaet paa Sukker- og Gødningsfabrikkerne, og vi fortsætter i Dag efter »Grovarbetaren« med Tændstikindustrien, hvor der ogsaa er opnaaet Enighed.

Tændstikindustrien

Med Henblik paa en blivende Landsoverenskomst for hele Industrien har man foretaget en Gruppering af de forskellige Pladser:

Gruppe 1 omfatter Göteborg og Malmö, Gruppe 2 Kalmar, Västervik og Vaxjø, Gruppe 3 Hvestlanda og Mönsteraas:

Minimallønnen er for Gruppe 1: Mandlige Arbejdere 1 Kr. 25 Øre, Gruppe 2 1 Kr. 20 Øre og Gruppe 3: 1 Kr. 15 Øre. For kvindelige Arbejdere Gruppe 1: 72 Øre, Gruppe 2: 69 Øre og Gruppe 3 67 Øre.

Forhenværende Aldersgrænse for mandlige Arbejdere, 20 Aar, er nedsat til 19 Aar, for kvindelige Arbejdere er Aldersgrænsen vedblivende 18 Aar.

For mandlige Arbejdere fra 14 til 18 Aar er fastsat følgende Bestemmelser. Gruppe 1: For 14-aarige 57 Øre og op til 18 Aar 99 Øre, Gruppe 2: 14-aarige 55 Øre, 18 Aar 95 Øre og Gruppe 3: 14-aarige 52 Øre, 18 Aar 90 Øre.

Kvindelige: Gruppe 1: 14-aarige 48 Øre, 17 Aar 64, Gruppe 2: 14-aarige 45 Øre, 17 Aar 61 Øre og Gruppe 3: 14-aarige 43 Øre, 17 Aar 59 Øre.

Forhøjelsen, der andrager ca. 12 pCt. skal ogsaa tillægges alle Akkordsatser, og en Trediedel af hele Ugefortjenesten er at betragte som Dyrtidstillæg, men skal dog være gældende hele Overenskomstperioden ud.

Overenskomsten udløber 31. December 1921.

Sønderjylland.

Tiden maa vel snart være inde, da vi kan se vore sønderjydske Brødre inden for vort Forbunds Rammer. Som Forholdene er nu er det meget svært at danne sig noget absolut sikkert Billede af de organisationsmæssige Forhold i Sønderjylland. Der er Arbejdsmandsorganisationer i Haderslev, Aabenraa, Tønder og Sønderborg, men ikke hvad vi kender ved Arbejdsmandsorganisationer, idet vore Kammerater der nede staar tilsluttede de store tyske Industriforbund, i hvert Tilfælde for nogle Gruppers Vdkommende.

Da det vil være af stor Interesse for os her hjemme at lære Forholdene lidt nøjere at kende, har vi henvendt os til forskellige Fag- og Partifæller i de største Byer og bedt dem sende os et Par Ord.

Formanden for den stedlige Organisation i Sønderborg — Deutscher Transportarbeiter-Verband — Hr. *Gustav Huhle* har sendt os følgende Beretning særlig af de sidste Tiders Begivenheder, og om den nylig afsluttede Strejke, som vi foretrækker at gengigve ordret:

Som I sikkert nok har læst i de danske Blade, er Generalstrejken udbrudt her i Sønderborg. Anledningen er Lønforbedringer. Vi har en Kommission, som kommer sammen en Gang hver Maaned, og udregner hvor meget Prisstigningen paa Varerne udgør, og derefter beregnes Dyrtidstillægget. Denne Kommission havde nu beregnet et Dyrtidstillæg paa 45 Pf. i Timen. Arbejderne var ikke tilfredse med det, eftersom Arbejderne i Aabenraa og Haderslev fik en meget højere Løn. Lønnen beløb sig her i Sønderborg op til M. 585, medens den i Aabenraa og Haderslev gik op til M. 7,50

Vi tilstillede derfor Arbejdskøberne en Lønfordring paa M. 10,00 i Timen. Ved Forhandlingen forlangte Arbejdskøberne, at vi skulde anerkende denne Kommission. Vi erklærede os indforstaaet med det, men forlangte, at det skulde nøje efterregnes en Gang endnu, og Resultatet blev, at der tilkom os M. 2,50 i Timen. Arbejdskøberne vilde ikke binde dem, og det kunde Arbejderne heller ikke, da Fordringen lød paa M. 10,00, men Arbejdskøberne lovede dog, at de i deres Forsamling vilde tale for, at vi skulde faa M. 2,50 i Tillæg. Om Aftenen havde saa begge Partier Møde. Vi sendte 3 Mand til Arbejdskøbernes Møde for at høre Resultatet, og det lød saaledes: Den 1. Uge M. 0,45, den 2. 1,05, den 3. M. 0,50, og den 4. M. 0,50 i Tillæg i Timen, og det blev udtrykkelig sagt, at dette var det sidste Tilbud. Arbejdskøberne forlangte altsaa af os, at vi skulde anerkende den statistiske Kommissions Beslutninger, men de selv holder dette ikke for nødig. Arbejderne besluttede saa Generalstrejke med 398 Stemmer mod 75, og 17 hvide Stemmesedler. Der staar nu i de danske Blade, at det var de sydtyske Elementer, under Førelse af Hr. Preuss, som havde ophidset de hjemlige Arbejdere til Strejken, men det er skammelig Løgn, udspredt af d'Hrr. Arbejdsgivere, for at sætte Splid imellem Arbejderne, og sandsynligvis for at foranledige Regeringen til at udvise Arbejdernes Førere. Det maa der sættes en Stopper for, og det vilde vist være gavnlig, om I vilde bruge mine Meddelelser til skarpe Modsigelser i de danske Arbejderblade. Denne Gang har de hjemlige Arbejdere været enig med de indvandrede sydtyske Elementer, som Arbejdskøberne kalder dem for. Jeg vil nok bemærke, at paa Foranledigelse af Landsraad, Dr. Karberg Øbanen, Elektricitets- og Gasværket blev besat med danske Tropper, som ankom her for et Par Dage siden. Strejken er nu til Ende, den begyndte Fredag d. 7. Maj om Morgenen Kl. 6, og endte Tirsdag d. 11. om Morgenen Kl. 6. Overenskomsten lyder saaledes:

Der betales et Dyrtidstillæg af M. 2,50 straks, kvindelige Arbejdere erholder 50 pCt. Tillæg til deres Løn, mindst M. 3,00 i Timen. Strejkedagene betales ikke. Der maa fra ingen Side boykottes. Der nedsættes en upartisk Kommission som undersøger, hvem der har Skyld i Strejkens Udbrud.

Som man vil se af ovenstaaende er Arbejdskøberne i Sønderjylland akkurat af samme Støbning som vore egne Pappenhejmere, og det lader jo til, at de Tropper, der er sendt der ned, har handlet ganske i den I. C. Christenske Aand.

Som vi før bemærkede varer det vel ikke saa længe før ogsaa vi faar Haand i Hanke med, og vi tør paa Forhaand love vore Klassefæller baade i Sønderborg og andre Byer

i de genforenede Landsdele, at de ikke skal komme til at staa ene i deres Kamp mod Arbejdsgiverne, hvad vi har naaet her hjemme, baade af økonomiske og statsretslige Goder, skal de ikke forgæves kalde paa Hjælp til at opnaa.

De enkelte Afdelinger og Medlemmers Overgang i D. A. F. er allerede under Forarbejde, og vi byder dem et hjerteligt Velkommen i de danske organiserede Arbejderes Rækker.

—o—

Fra Afdelingerne.

Aalborg Fabriksarbejdere meddeler:

Med Vejgaard Gasværk er afsluttet Overenskomst 20. April 1920. Lønnen hævedes for Retorthusarbejdere fra 80 Kr. pr. Uge til 93 Kr. pr. Uge + gratis Koks indtil 30 hl. pr. Mand samt Ekstramanden fra 69 Kr. til 93 Kr., samt Koks, og nævnes som Retorthusarbejder. 8 Dages Sommerferie. Overenskomsten gælder fra 1. April 1920. Ialt 5 Mand.

Haudrup meddeler:

Med Brygger J. L. Andersen, Trævarefabrikant P. Jensen og Stigefabrikant P. Petersen, Haudrup er der afsluttet Overenskomst, hvorved Timelønnen er hævet med 25 Øre samt opnaaet Tilsagn om Augustregulering og yderligere Tillæg, dersom der mellem Hovedorganisationerne træffes Aftale om højere Tillæg.

Til Afdelingsformændene.

Angaaende Betalingen for første Kvartals Abonnement af nærværende Blad henviser vi paa given Foranledning til det med Prøvenummeret udsendte Cirkulære og tilraader i alle Tilfælde før I sender Penge for Bladet til Forbundet da at skrive et Par Ord, der skal da til de, der endnu ikke forstaar Forretningsgangen komme en nærmere Redegørelse.

Red.

Rettelse.

I sidste Nummer af Bladet var der kommet en meget meningsforstyrrende Trykfejl ind; idet der i Chr. Sørensens Artikel om »**Strejke, Skruebrækkeri og Solidaritet**« i 4. og 8. Linie stod **Styrke,** i Stedet for **Strejke.** Opmærksomme Læsere vil naturligvis straks have set Fadæsen, men ikke destomindre vil vi anmode vore Abonnenter om at læse Artiklen engang til og saa foretage Rettelsen.

Noget lignende vil aldrig kunne ske i Fremtiden — tror vi da ikke.

Statsskovarbejdernes Dyrtidstillæg.

Fra adskillige af vore vedrørende Afdelinger kommer der Forespørgsler til Forbundets Hovedkontor om, hvordan det gaar med Statsskovarbejdernes Dyrtidstillæg, som de stadig har tilgode, og det viser sig, at der er en Del af Brevskriverne, som slet ikke selv er klar paa, hvorledes Forholdet egentlig ligger.

Vi skal derfor her redegøre for Sagen:

Som Resultat af en Række Forhandlinger imellem Direktoratet for Statsskovbruget og vort Forbund opnaaedes der i November Maaned 1918 Enighed om en Lønordning omfattende saavel de saakaldte faste som løse Skovarbejdere i Statsskovene. Resultatet bekræftede Direktoratet for Statsskovbruget overfor os i en Skrivelse af 14. November 1918, og i denne Skrivelse hedder det bl. a.:

»Direktoratet har indhentet Landbrugsministeriets Bemyndigelse til, at der efter nærmere fastsatte Regler maa udbetales en Værktøjsgodtgørelse til de ikke fast ansatte Arbejdere, der — uden at de selv er Skyld deri — paa Grund af manglende Arbejdsdage ikke for Aaret fra 1. November 1918 til 31. Oktober 1919 kan opnaa Dyrtidstillæg i Lighed med det i Lov af 28. September d. A. § 12 omhandlede.

Buchwald (s.)«

Heraf fremgaar det jo meget tydeligt, at Forudsætningen for hele Lønordningen var, at de løse Statsskovarbejdere, der havde det tilstrækkelige Antal Arbejdsdage skulde have Dyrtidstillæg i Lighed med det i Lov af 28. Sept. 1918 omhandlede for Aaret 1. November 1918 til 31. Okt. 1919, og at de, der ikke havde dette Antal Arbejdsdage skulde have en Godtgørelse derfor i Form af Værktøjspenge.

Det omhandlede Dyrtidstillæg har vore paagældende Medlemmer imidlertid ikke faaet udbetalt og under 28. November 1919 tilskrev vort Forbund Statsskovbruget herom.

Skovbrugsdirektør v. Buchwald meddelte os saa, at han under 1. December 1919 havde ladet vor Reklamation gaa videre til Landbrugsministeren, og at denne vistnok midt i December Maaned i den Anledning havde søgt en Bevilling paa Kr. 250,000,00 (formentlig

paa Tillægsbevillings-Loven), og at Sagen nu laa i Finansudvalet.

Derefter henvendte Forbundet sig til vore Partifæller i Finansudvalget, og det seneste Resultat af disse Henvendelser foreligger i et Brev af 27. April fra Folketingsmand *K. M. Klausen*, hvori det hedder:

». . . . Sagen var opført til Samraad med Landbrugsministeren og skulde være ordnet til Tillægsbevillingslovens 2den Behandling. Paa Grund af Ministeriet Zahles Afgang henligger denne Sag saavel som saa mange andre uafgjort, men den skal blive optaget, naar et nyt Finansudvalg er valgt, og vi saa ser, hvilken Minister, der skal forhandles med.«

D'Hrr. Statskupmænd har altsaa — foruden alle de andre Ulykker, de har lavet, — ogsaa opnaaet, at de fattige Skovarbejdere i Statens Skove maa vente paa det Dyrtidstillæg, de har tilgode for Aaret 1918—19.

Men hverken vort Parti eller vort Forbund har glemt Sagen, — vi skal nok faa den fremmet.

Vore Medlemmer blandt Skovarbejderne vil vel saa selv huske Statskupmændene og deres »gode« Gerninger.

Chr. S.

Agitationskredsene.

Vi bringer nedenstaaende en Fortegnelse over Afdelingerne inden for de forskellige Agitationskredse og Adresserne paa Formændene for de valgte Agitaudvalg.

1ste Kreds: Alle de under Arbejdsmændenes Forbund for Kbhvn. og Omegn værende Afdelinger.

Formand: Sophus Mortensen, H. C. Andersensg 14, 1.

2den Kreds: Køge, Sierslev, Faxe, Fensmark, Herfølge, Hedehusene, Glostrup, Roskilde A., Roskilde B. og Vemmetofte.

Formand: Axel Petersen, Støden 5, Roskilde Tlf. 813 Roskilde.

3die Kreds: Ballerup, Værløse, Birkerød, Bloustrød, Farum, Helsingør Afdelingerne samt Hillerød, Gadevang, Fredensborg, Frederiksværk, Mørdrup, Hellebæk, Nivaa, Villingebæk og Frederikssund.

Formand: H. P. Jensen, Østergade 2. Hillerød, Tlf. Hillerød 312.

4de Kreds: Slagelse A. og F., Korsør, Holbæk, Gørlev, Kallundborg, Jyderup, Knabstrup, og Taarnborg.

Formand: Vilh. Brodersen, Bredegade 44, Slagelse.

5te Kreds: Næstved, Vordingborg, Møen, Langebæk, Haslev, Sorø, Ringsted og Præstø.

Formand: H. P. Andersen, Brandtsgade, Næstved. Tlf. Næstved 562.

6te Kreds: Lolland og Falster.

Formand: P. Jespersen, Nygade 3 Nykøbing F.

7de Kreds: Svendborg, Faaborg, Nyborg, Rudkøbing, Marstal og Stenstrup.

Formand: Hans Hansen, Fruestræde Svendborg.

8de Kreds: Alle Odense Afdelingerne samt Kerteminde, Middelfart, Assens F. og Bogense.

Formand: Chr. Mogensen, Søndergade 56, Kerteminde.

8de a Kreds:

Formand: Lauritz Petersen, Ramsherred 47, Assens.

9de Kreds: Alle Vejle Afdelingerne samt Vejen, Kolding, Fredericia A. og F., Seest, Brørup og Bøgager.

Formand: Ole Olsen, Kongensgade 31, Fredericia.

10de Kreds: Horsens A. og H., Skovarbejderne, Skanderborg A. og St., Tamdrup, Ørting, Moselund, Lysbro og Galten.

Formand: Martin Andersen, Gormsgade, Horsens.

11te Kreds: Alle Aarhus-Afdelingerne samt Beder-Malling, Brabrand, Hadsten, Stilling Tranbjerg, Hasle, Odder, Skaade, Tilst, Tinning, Voldby, Laurbjerg; Langaa, Aidt, Sall, Skjød, Hinnerup, Houlberg og Viby.

Formand: P. S. Dyhr, Hammel.

12te Kreds: Alle Aalborg-Afdelingerne og Nørre-Sundby A. og H.

Formand: Jens Petersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalborg.

13de Kreds: Hjørring, Brønderslev og Frederikshavn.

Formand: L. P. Larsen, Strømgade 4, Hjørring.

14de Kreds: Viborg, Skive A. og K., Sparkær, Højslev, Lem og Løgstør.

Formand: Th. Thomsen, Kirkegade 7, Skive.

15de Kreds: Randers, Grenaa, Glatved, Ebeltoft, Trustrup, Assens J, Pindstrup, Arden, Hobro og Stevn.

Formand: S. Simonsen, Viborgvej 18, Randers.

16de Kreds: Holstebro A. og St., Herning, Struer, Ringkøbing og Hjerm.

Formand: Jens Jensen, Møllegade 18 Herning.

17de Kreds: Esbjerg, Varde, Ribe og Bramminge.

Formand: N. J. Johansen, Ribe.

18de Kreds: Bornholm.

Formand: A. Nielsen, Rønne.

19. Kreds: Samsø.

20. Kreds: Mors og Thyland.

Formand: Chr. Iversen, Kastet 25, Thisted.

Industriens Demokratisering.

Efter en Artikel i »Grovarbetaren«, Organ for Svenska Grov- og Fabriksarbetareförbundet.

Paa den sidst afholdte Partikongres vedtoges det at henvise Spørgsmaalet om Industriens Demokratisering til en Undersøgelseskommission bestaaende af Partistyrelsen og Landsorganisationen, og som bekendt fik vort Forbund en Repræsentant i Kommissionen, nemlig C. J. Söder.

Demokratiseringsspørgsmaalet har, som saa mange andre faaet Aktualitetens Interesse under Krigen, og navnlig — burde man vel tilføje — af dennes umiddelbare Følger. Det store Flertal af de svenske Arbejdere kender ikke mere til Problemet — thi et Problem er det unægteligt — end til Navnet. Det var imidlertid ønskeligt om man fra de organiserede Arbejderes Side vilde ofre dette Spørgsmaal nogen Opmærksomhed, og nedenstaaende korte Opsats er et Forsøg paa at henlede vort Forbunds Medlemmers Opmærksomhed paa det.

Som Socialister har vel nok de fleste af os haft den Opfattelse, at Gennemførelsen af Socialismen var ensbetydende med, at Staten overtog Produktionsmidlerne, omtrent paa samme Maade, som nu Tilfældet er med f. Eks. Statens Jernbaner. Naar man talte om Demokratisering af denne eller hin Virksomhed eller Foretagende, laa det nær ved Haanden at tænke sig en saadan Udvikling. Det var, hvad man kaldte Statssocialisme. De sidste Aars Begivenheder har imidlertid medført, at Spørgsmaalet om Demokratiseringen er traadt i Forgrunden tidligere, end man havde tænkt sig. Og der opstod Tvivl om det egentligt var saa heldigt, om Staten lagde sin døde Haand over de forskellige Virksomheder. Samtidig med at Tvivlen herom opstod, kom man til at tænke paa, at en Organisationsform for de demokratiserede Foretagenders Ledelse burde skabes, *inden* man gik over til selve Processen, hvorigennem Foretagendet eller Virksomheden, for siden at gaa over i Samfundets Eje, skulde kunne gives største mulige Selvforvaltning og undgaa Bureaukratisme. Dette var en af de medvirkende Faktorer til, at Sagen toges op indenfor den engelske Arbejderverden allerede for 3 Aar siden, og som der nu er fremkommen Forslag om i England.

Hvad menes der da med Ordet Demokratisering? Ja, man skulde kunne svare, at det betyder, at Arbejderne faar Medindflydelse paa Produktionens Ledelse. Men dette dækker ikke hele Tanken. Thi det gælder om paa hvad Maade denne Indflydelse skal ske, her ligger ogsaa Tyngdepunktet, thi Værdien af denne Indflydelse beror paa Formerne. Det er om disse Former vi nu skulle diskutere.

Som nævnt har man i Englanrd udarbejdet et Forslag — som for øvrigt tilpasses for Millioner af Arbejdere — hvorigennem Arbejderne tilsikres en vis Indflydelse paa de forskelligartede Foretagenders Ledelse. Forslaget bygger paa Raadssystemet. Paa Arbejdspladserne oprettes saakaldte Bedriftsraad, som alle samles i et Centralorgan paa den Maade, at Bedriftsraadene sammensluttes i Distriktsraad, bestaaende af Arbejdsgivere og Arbejdere, og i Spidsen for disse skulde skabes et hele Landet omfattende Landsraad. Men de Opgaver, der skulde betros denne Organisation, synes ikke at have været af nogen virkelig Betydning for Arbejdernes Indflydelse paa Foretagendernes Ledelse. Opgaven synes snarere at være i Fred og Ro at løse Konflikten mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, en Opgave, som det jo for vort Lands Vedkommende, er en Fagforenings Sag at ordne uden nogen som helst Indblanding fra andre Organer. Ganske vist skulde Bedriftsraadene have Indflydelse, naar det gjaldt Ansættelse eller Afskedigelse af Arbejdere, men dette synes ogsaa at være alt af virkelig Værdi. Arbejderne var heller ikke tilfredse med Forslaget, men de akcepterede det dog som et Skridt i den rigtige Rening.

Det engelske Forslag udgør, kan man vist nok sige, Grundlaget for det norske Forslag. Men dette sidste kræver væsentlig større Indflydelse for Raadene.

Bedriftsraadene vælges i Følge det norske Forslag af saavel Arbejdere og Arbejdsgivere som Funktionærer. Derimod vælges Distriktsraadene af Arbejdere og Arbejdsgivere hver for sig. Distriktsraadene skulle udrustes med meget stor Magt. Bl. a. skal ingen helt nye Foretagender kunne oprettes indenfor Raadenes Omraade uden disses Tilladelse.

Som en Brist i saavel det engelske som det norske Forslag maa betegnes den Omstændighed, at Arbejderne og Arbejdsgiverne aldeles egenmægtigt danner disse Raad. Man synes saaledes slet ikke at have tænkt paa, at ogsaa Konsumenterne har en ikke ringe Interesse at varetage, saavel som Staten. Derfor bør ogsaa Repræsentanter herfra gives Plads. Hvis man f. Eks. tænker paa Kulgrubeindustrien, saa har jo her Konsumenterne (de store Industriforetagender o .fl.) en meget stor Interesse at varetage. Staten bør være repræsenteret som upartisk Modvægt mod de interesserede Parter. For mit private Vedkkommende anser

jeg en saadan Sammensætning for at være heldig, og jeg fremsætter derfor følgende Forslag til evt. Diskussion.

Paa hver Arbejdsplads nedsættes et Raad sammensat af Arbejdere, Arbejdsgivere og Funktionærer. Over dette Raad nedsætes et Distriktsraad, bestaaende af Arbejdere, Arbejdsgivere, Konsumenter og Staten. Dette Raads Virkefelt omfatter alle ensartede Industrier over hele Landet, og her bør den afgørende Magt koncentreres. Raadet paa Arbejdspladsen bør gøres beslutningsdygtigt i Sager, som angaar den tekniske Ledelse, Forandringer i den daglige Drift for at øge Produktionen, Antagelse og Afskedigelse af Formænd og Funktionærer m. m., saa snart Enighed herom kan opnaaes. I modsat Fald er Distriktsraadet Appelinstans. Dette udnævnes af Fagforeningerne, Arbejdsgiverorganisationerne, Konsumentorganisationerne og Staten, evt. af Parlamentet. Da Raadene paa Arbejdspladserne har rent lokale Opgaver, skal Distriktsraadet have Haand i med Afsætningen af de producerede Varer, og iøvrigt være det initiativtagende Organ for alle Foretagenderne indenfor sin Virksomhedsgren. Paa den Maade skaber man Koncentration og muliggør Standardicering af Produktionen. Ligesom en Aktieselskabsledelse med f. Eks. Sæde i Stockholm har den øverste Myndighed overfor alle sine Fabriker omkring i Landet, saaledes skal Distriktsraadene kunne udfylde denne Mission. Se f. Eks. paa de mægtige Truster i de store Lande og Riger! Som Aktieejerne i et Aktieselskab mange Gange er fuldstændig fremmede for den tekniske og kommercielle Proces indenfor det Foretagende, de er Deltagere i, og maa sørge for at sætte de rette Ledere paa de rette Pladser, saaledes bør man vel ogsaa kunne skabe Organer, som overtager denne Funktion.

Nu spørger nogen maaske, hvad dette har med Socialismen og Demokratiseringen at gøre. Til Svar her paa maa det være nok at erindre om det kendte Faktum, at om vi i Morgen var i Stand til at overføre f. Eks. Jernindustrien i Samfundets Eje, saa ejede vi i Overmorgen blandt Arbejdernes Ledere ingen som kunde være Leder af de respektive Virksomheder. Det er ikke Hovedsagen at halshugge de gamle Ledere af Industriforetagender og Banker m. m., men Hovedsagen er og forbliver at have sagkyndige Personer at sætte paa de gamle Lederes Pladser. Thi Ledelsen af en Virksomhed, saavel i teknisk som i kommerciel Henseende, er dog et Problem, og bliver et endnu større Problem, naar Produktionen skal organiseres i socialistisk Retning. Det er da af megen Værdi, om man paa hver Arbejdsplads har Personer, som ved at have deltaget i Ledelsen, har erhvervet sig et Fond af Kundskaber. Industriens Demokratisering maa blive et Led frem til Maalet: Produktionens Overgang til Samfundets Eje. Under denne Synsvinkel faar Spørgsmaalet videre og større Interesse end blot Arbejdernes Indflydelse paa Produktionen i et kapitalistisk Samfund.

*

Ovenstaaende gør naturligvis ikke Fordring paa at have udtømt Emnet. Men det tilsigter som sagt, dels at vække Interesse for Spørgsmaalet blandt vort Forbunds Medlemmer, og dels være et Forslag, som kan ligge til Grund for en Diskussion.

K. G. F—m.

---

8 Timers-Arbejdsdagen.

I de fleste Lande har Spørgsmaalet om Indførelsen af 8 Timers-Arbejdsdagen i Løbet af Krigen og i Tiden siden Krigens Afslutning taget Fart, og i en Del Lande er 8 Timers Arbejdsdagen allerede indført ved Lov. Disse Lande er: Czecho-Slovakiet, Finland, Frankrig, Tyskland, Østrig, Holland, Norge, Polen; Portugal, Spanien, Sverige, Schweiz, New Syd-Wales, New Zealand, Uruguay, Equador og Panama. Endvideer Lovforslag herom fremsat i de belgiske, italienske og rumænske Parlamenter.

Nogle af disse Love har detaillerede Bestemmelser angaaende de Industrier og de Klasser af Arbejdere, som omfattes af Loven. Andre indfører 8 Timers-Arbejdsdagen i al Almindelighed, idet de kun giver Rum for faa Undtagelser.

I den franske Lov, som er vedtaget af Parlamentet i April 1919, er Detaillerne ved Indførelsen af 8 Timers-Arbejdsdagen overladt til de administrative Myndigheder, men Princippet gaar ud paa, at enhver Afvigelse maa ordnes saaledes, at det normale Maksimum af Arbejdstid overholdes.

I nogle Lande omfattes Spørgsmaalet om Begrænsning af Arbejdstiden af Love, hvis principale Formaal er industriel Voldgift eller Anvendelse af kollektive Overenskomster. Adskillige af disse Love fastsætter i Realiteten, at Voldgiftsretter eller Lønraad, som er bemyndigede til at fastsætte en Minimumsløn for hvert Fag, ogsaa skal have Ret til at fastsætte en Maksi-

malarbejdsdag. I adskillige Lande har Resultatet af disse Love været, at Arbejderne har opnaaet en 48 Timers-Arbejdsdag. De mest karakteristiske Eksempler af denne Art er den australske og den kanadiske Voldgiftslov samt Lovene i forskellige sydamerikanske Stater. Endelig er der ved Siden af disse Love som i Almindelighed indfører en Maksimalarbejdsdag, i nogle Lande vedtaget Love vedrørende visse Industrier eller Industrigrene. Blandt de nyeste Love af denne Art er den danske Lov angaaende kontinuerligt drevne Virksomheder og den italienske Lov angaaende Jernbaner. Alle disse Love tillader, hvor almindelige de end er i deres Karakter, visse Undtagelser. Som nævnt overlader den franske Lov Fastsættelsen af Detailbestemmelser og Undtagelser til de administrative Myndigheder. Andre Love fastsætter udtrykkelig visse Undtagelser, nogle af midlertidig, andre af permanent Karakter. De fleste af dem tilsteder derhos Overskridelser, hvor Nødvendighed eller Krigstilstand foreligger. Undtagelse er ogsaa gjort for Arbejde, som det er nødvendigt at udføre før eller efter det almindelige Arbejde, og for visse Sæsonvirksomheder.

Vi skal give en kortfattet Oversigt over Stillingen i de forskellige Lande.

Tyskland.

Indførelsen af 8 Timers-Arbejdsdagen i Forbindelse med Week-end er almindelig. I de fleste Industrier er Arbejdsugen ikke over 46½ Timer og ofte ikke over 44 Timer.

De administrative Myndigheder forlanger, at Arbejderne skal arbejde 8 fulde Timer og gør Genaabningen af Jernbanereparationsværksteder afhængig heraf. Metalarbejderne synes tilbøjelige til at acceptere denne Bestemmelse, men afslaar at arbejde der udover.

Den sparsomme Tilstedeværelse af Raamaterialer og Kul samt Transportvanskelighederne gør iøvrigt en Forlængelse af Arbejdstiden unyttig. I den nuværende Situation vilde dens eneste Virkning blive at forhøje Antallet af de arbejdsløse.

I Minerne arbejder Grubearbejderne paa faa Undtagelser nær kun 7 Timer. Nogle Minearbejdere forlanger endogsaa en Nedgang til 6 Timer, men er dog nylig indgaaet paa at udskyde denne Fordring.

I visse Fabriksvirksomheder, som har været særlig velforsynet med Raamaterialer, har Arbejderne samtykket i at udføre Overarbejde. Dette har været Tilfældet i de Thyssenske Fabriker; men for 7 Timers Overarbejde i Løbet af 2 Uger forlanger Arbejderne en Betaling af 50 Mark og 2 Pund Flæsk.

Belgien.

En Lov angaaende Begrænsning af Arbejdstiden er forelagt Parlamentet, men har endnu ikke været behandlet. Imidlertid er den 8 Timers-Arbejdsdag i Realiteten indført i kemiske Fabriker, Kulminer, Bogtrykkerier, Bogbinderier, Bryggerier og en Række andre Virksomheder.

Det synes, at de belgiske Minearbejdere er tilbøjelige til at gaa ind paa en 9 Timers-Arbejdsdag.

De forenede Stater.

Reguleringen af Arbejdstiden er undergivet Lovgivningen i hver enkelt Stat, og Forbundslovgivningen kan ikke blande sig heri.

I Almindelighed har de forskellige Staters Lovgivning ikke fastsat noget Maksimum for Arbejdstiden, og i omtrent alle de sydlige Stater arbejder man i 60 Timer ugentlig.

Princippet om 8 Timers-Dagen er gennemført i alle offentlige Arbejder og har været i Kraft for Jernbanearbejdernes Vedkommende siden 1. Januar 1917.

Storbritanien.

En almindelig Lov, der indfører 8 Timers-Arbejdsdagen er af Regeringen forelagt Parlamentet; men denne Lov, som ikke indbefatter Hjemmearbejde, Tjenestefolk, Søfolk og Landarbejdere, har Arbejdsgiverorganisationerne modsat sig. Man mener, at Regeringen i Løbet af den næste Parlamentsamling vil fremsætte en ny Lov for at imødegaa disse Indsigelser.

Imidlertid er 8 Timers-Arbejdsdagen i Virkeligheden indført i alle Landets større Industrigrene, først og fremmest ved Transport og Jernbaner, Maskin- og Skibsbyggerier, Metalindustri, Tekstilindustri etc. For Mineindustriens Vedkommende er 7 Timers-Arbejdsdagen indført.

Italien.

Ogsaa her har Regeringen fremsat et Lovforslag om Begrænsningen af Arbejdstiden, hvilket ogsaa omfatter Landarbejdere. 8 Timer-Arbejdsdagen er allerede gennem kollektive Aftaler indført for Metalarbejderes, Tekstilarbejderes, kemiske Arbejderes og Bogtrykkeres Vedkommende i Lombardiet og Emilia. Endvidere har Regeringen lovet at indføre 8 Timers-Arbejdsdagen for alle sine Tjenestemænd fra 1. Juli 1920.

— — —

Hidindtil har internationale Konkurrencehensyn hindret den almindelige Indførelse af 8 Timers-Arbejdsdagen, men som bekendt har Arbejdskonferencen i Washington nu vedtaget en Konvention angaaende 8 Timers-Arbejdsdagen, saaledes at de 41 Stater, som var repræsenteret paa Konferencen, har forpligtet sig til inden 1 Aar at forelægge deres Parlamenter de fornødne Lovforslag. Konventionen angaar alle industrielle Foretagender, altsaa alle Fabriker, i hvilke en Arbejder arbejder for en Arbejdsgiver. Konventionen hjemler Undtagelser for visse Lande. Kina, Persien og Siam hører ikke ind under Konventionen, og Grækenland og Rumænien har faaet visse Undtagelser, og endelig gælder nogle særlige Forhold i Britisk-Indien og Japan.

Det internationale Arbejderbureau har faaet det Hverv at bringe Konventionen til Udførelse og at overvaage den Overholdelse.

Paa de kommende Konferencer i 1920 og 1921 vil det blive Genstand for Forhandling eventuelt at udvide Principperne om en Maksimalarbejdsdag til andre Erhvervsgrene, saaledes til Skibsfart og Landbrug.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 5 | 9. Juni | 1920 | 25. Aarg.

Kongressen.

Dansk Arbejdsmands Forbunds 12. Kongres er sluttet, og hver enkelt af Deltagerne igang med det daglige Arbejde.

Hvad er da det Indtryk man faar af dens Forløb?

Det er Værdighed, Saglighed og Enighed. Det gør godt engang imellem at faa konstateret, hvad vi altid har vidst, at i store Situationer, og naar noget virkeligt staar paa Spil, da eksisterer ingen Særstandpunkter, men alle er besjælede af den ene Tanke, at skaffe det bedst mulige for vore Medlemmer, og ubrødelig Sammenhold i vort Forbund.

Selvfølgelig var ogsaa paa denne Kongres det lille Mindretal repræsenteret, der lever paa, og agiterer for Splittelse og Opløsning, men nu som før og som altid i Fremtiden hentede de sig kun Nederlag, og fik deres eget Faatal og Magtesløshed dokumenteret. Ja, de mødte i Grunden kun frem med en eneste Mand, nemlig Jord- og Betonarbejder, Søfyrbøder, Strejkeagitator m. m. m., Johannes Sperling, og han gjorde sig egentlig ikke i denne Forsamling, hvor logiske Betragtninger og reelle Kendsgerninger vejer mere end en vis oratorisk Begavelse.

Andet Steds i Bladet redegør vi for det Forslag der kom til at foreligge, og de Beslutninger Kongressen traf, her skal kun gøres op, at al den Tale, man har hørt fra de Kredse, der rigtignok har deres Force i at raabe højt om, at Sammenhold og Enighed kun er gamle Rudimenter som bør manes i Jorden hurtigst mulig, og at det nu drejer sig om at etablere sig paa en Maade, saa hver bestemmer for sig selv, og at naar den ene Part gaar i Øst, kan den anden trøstig gaa i Vest, og den der raaber højest og skælder mest tilsidst vil bære Sejren hjem til sin lille Flok, uden iøvrigt at bekymre sig om, hvordan det gaar alle andre, og om, at Dansk Arbejdsmands Forbund har overlevet sig selv, ja skadet de danske Arbejdsmænd mere end gavne dem, og at Lederne er Forrædere, og hvad andre Gemenheder og Skældsord man paa den Side er saa rigt forsynet med, og hvori vi under ingen Forhold skal søge at konkurrere med disse selvbestaltede »Arbejderledere« endskønt det kunde være interessant at faa konstateret, hvem der har valgt dem som Arbejderklassens Formyndere og Diktatorer, en Rolle de i hvert Fald ønsker at optræde i.

Al den Tale har Kongressen klart og utvetydigt tilkendegivet, ingen Sangbund har indenfor vore mange forskelligartede Afdelinger, men at man tvertimod har en levende Forstaaelse af, at alle Arbejdsmænd i Danmark kun har et Maal, og en Vej at vandre mod dette Maal, nemlig at de stærke maa hjælpe de svage, de der betyder noget i Kampen maa til Tider ofre sig for at hjælpe de lavestliggende op til bedre Levevilkaar, og ikke den Røvermoral som særlig Johannes Sperling er Talsmand for, at en mindre Gruppe der tilsyneladende staar stærk, uden Hensyn til højre eller venstre kan søge sine Krav gennemførte.

Vi ved nu, at hvad de Delegerede fra hele Landet ønsker, er enig og taktfast Fremmarsch under de gamle Faner. Og derfor Tak for Kongressen i Maj 1920.

—o—

Strejke, Skruebrækkeri og Solidaritet.

Disciplin i vor Fagbevægelse.

Da den tyske Hær i 1914 væltede gennem Belgien ind i Nordfrankrig og trængte frem mod Paris, ventede de flestt den franske Hærs endelige Sammenbrud. Naar dette ikke indtraf, skyldes det, efter hvad Militærkritikere fortæller, bl. a., at en af de tyske Hærførere, Generaloberst v. Kluck, var for ivrig efter at udnytte de af hans Arme vundne Fordele, var for hurtig i Forfølgelsen af den slagne Fjende og derved kom for langt frem, blottede sig selv og gav den franske Hær Lejlighed til at slaa ham, hvorved den tyske Fremgang standsedes saa meget, at General Joffre fik Tid til at samle de Hærmasser, der i Marneslaget satte Bom for de tyske Verdenserobrings-Planer.

Hvis denne Fremstilling er rigtig, er den et talende Eksempel paa, hvad Brud paa Disciplin betyder.

I den kæmpende Hær har den enkelte Hærafdeling ikke al Tid Lov til at udnytte de Chancer, der tilbyder sig, — den har ikke Lov dertil, naar dens for raske Fremtrængen betyder en Fare for hele Hæren.

Derfor er Disciplinens Lov den højeste i Krig, og lige saa nødvendig som i de militære Millionhære er Disciplinen i Arbejdernes faglige Bevægelse. Vore Organisationer kan ikke være tjent med, at en enkelt Gruppe Arbejdere, en enkelt Forening eller et enkelt Fag, etablerer Kampe eller holder Kampe gaaende, som i sig indeholder Farer for Arbejdernes vitale Interesser, — selv om vedkommende Organisation eller Arbejdergruppe mener at have Chancer, der kan udnyttes.

Den enkelte Fagforening kan ikke finde sig i, at Medlemmerne et eller andet Sted løber grassat, Fagforbundene kan hver for sig ejheller tolerere, at Afdelingerne ukontrolleret fører Organisationen ind i Situationer, der burde have været undgaaede, og indenfor Forbundenes Samvirksomhed maa det enkelte Forbund, naar det kræves, vise Resignation, saaledes som det udtrykkelig er fastsat i »De samvirkende Fagforbund«s Love.

En Strejke kan f. Eks. give Arbejdsgivernes Organisation Paaskud til at paaføre Arbejderne en Storkamp paa et for Arbejdsgiverne gunstigt, men for Arbejderne ugunstigt Tidspunkt, eller den kan i sig selv — i sit Grundlag, sit Formaal eller sin Førelse — true selve Arbejderstandens Interesser, og i begge Tilfælde maa den naturligvis opgives, naar de kompetente Forsamlinger kræver det.

I Almindelighed vil vel Solidaritetsfølelsen være stærk nok til at faa de paagældende Arbejdere eller den paagældende Organisation til at respektere Beslutningerne herom, men der, hvor dette ikke er Tilfældet, maa de samarbejdende Fagorganisationer skaffe sig Respekt for deres Vedtagelser, — den organiserede Disciplin maa opretholdes.

Arbejdernes Fagorganisationer, der er opbyggede gennem to Slægtleds Kamp og Arbejde, og som er vort eneste Vaaben og Værge overfor vore fødte Modstandere, skal ikke lægges øde, hverken af bevidste Slubberter, uklare Idealister eller sindssyge Desperados, der for en Tid er i Stand til at tilrive sig den direkte Ledelse af eller den indirekte Indflydelse paa en eller anden Fagorganisation, — dertil har vore Organisationer kostet os for meget.

De Goder, Arbejderklassen har tilkæmpet sig ad politisk, kommunal eller kooperativ Vej skal ikke letsindigt sættes over Styr, — dertil betyder de for meget for vore Hjem og vore Børn.

Saa ved jeg vel, man vil sige, at den Disciplin, jeg her kræver, strider mod Demokratiets Ide; — men det er ikke rigtigt.

Den organisationsmæssige Disciplin betyder jo ikke blind Underkastelse under Ledere, der udnævnes af Magter udenfor Organisationerne, men Respekt for Organisationen selv og de Beslutninger, den tager paa lovmæssig Maade og paa bredeste demokratiske Grundlag.

Ligesom det enkelte Medlem naturligvis maa bøje sig for Generalforsamlingens Beslutning i sin egen Fagforening — det modsatte vilde jo være ovenud sindssvagt — saaledes maa den enkelte Afdeling indenfor Forbundet bøje sig for det samlede Forbunds Beslutninger og Forbundene igen for Vedtagelserne indenfor Samvirksomheden.

Er der saa Folk, er der saa Organisationer, der sidder trufne Vedtagelser overhørig, maa det være de af Organisationerne selv valgte Lederes Pligt at faa Vedtagelserne ført ud i Livet ved de Midler, der maatte findes egne-

de dertil ,— herunder ogsaa at faa det nedlagte Arbejde genoptaget.

Ligesom kun den, der staar solidarisk med andre, kan kræve Solidaritet for sig selv, saaledes kan kun den, der respekterer de organisationsmæssige Vedtagelser, vente organisationsmæssig Beskyttelse.

Kun paa den Maade opretholdes den Disciplin, der er en Livsbetingelse for Organisationerne i deres Kamp mod Arbejdsgiverne, og uden hvilket det er umuligt at føre vor Klasse til Sejr.

Husk Bjørnstjerne Bjørnsons bekendte Verslinier:

Takt, Takt, pas paa Takten,
den er mer end halve Magten.

Christian Sørensen.

Dansk Arbejdsmands Forbunds 12. (ekstraordinære) Kongres.

Tirsdag den 27. Maj 1920 afholdtes Forbundets 12. (ekstraordinære) Kongres i København i Studenterforeningens Lokaler paa Vestre Boulevard.

Allerede før Kl. 10 Formiddag, til hvilket Tidspunkt Kongressens Aabning var fastsat, troppede de Delegerede op, og da Klokken slog de 10 Slag, var sikkert samtlige de Adgangsberettigede mødte. Medens der paa vore ordinære Kongresser klinger en Tone af godt Humør, og udveksles til Tider ret overstrømmende Gensynshilsener, saa hvilede der over denne Forsamling af Forbundets Repræsentanter umiskendeligt en Alvor, der ganske naturligt søgte sin Aarsag i den Anledning, hvori man samledes denne Gang. Medens de ordinære Kongresser, foruden ganske selvfølgelig at være vort Forbunds øverste Myndighed, at ordne Forbundets hele Virksomhed for den kommende 3-aarige Periode, saa er der dog altid dermed forbunden en Følelse af Glæde, af Stolthed over Forbundets Vækst og Trivsel, og en Følelse af at være imellem gode Kammerater, og denne Følelse giver sig altid Udslag.

Men denne Forsamling var i høj Grad præget af Situationens Alvor, og gruppevis drøftede Repræsentanterne Stillingen og redegjorde overfor sine gamle Kendinge den Stilling, man fra Vedkommendes Hjemegn havde taget til den foreliggende Sag.

Paa Slaget 10 aabnede Sekretær **Chr. Sørensen** foreløbig Kongressen, d. v. s. han bød paa Forretningsudvalgets Vegne de Delegerede Velkommen, og meddelte, at man havde set sig nødsaget til at udsætte Kongressens egentlige Aabning til Kl. 1 Eftmd., idet Formanden og Forretningsudvalget havde været til Møde hos Forligsmanden fra Kl. 10 Onsdag Formiddag til Kl. 7 Torsdag Morgen, og han anmodede derfor Kongressen at bære over med, at de paagældende Medlemmer af Hovedledelsen havde været nødt til at søge et Par Timers Søvn for at kunne deltage i Kongressen.

Chr. Sørensen gav allerede nu et kort Referat af Mødet hos Forligsmanden, og efter nogle Formaliteter m. H. t. de Delegeredes Mandater var ordnede, hævedes Mødet, og et nyt fastsattes til Kl. 1 Eftmd.

Præcis Kl. 1 aabnede Forbundets Formand, M. C. Lyngsie, Kongressen, og udtalte følgende:

»Ærede Kongresdelegerede og Kammerater!

Vi er mødte her i Dag for at tage Stilling til den alvorligste Situation i vort Forbunds Tilværelse. Vi er mødte her som Repræsentanter for den store Hær, de mange Tusinder af Arbejdsmænd, for som den øverste Myndighed i kammeratlig Fællesskab paa saglig og alvorlig Maade at behandle Situationen, og i Fællesskab at tage en Beslutning, der kan blive til Gavn for alle vore Kammerater og deres Hjem.

Betingelsen for et godt Resultat af vore Forhandlinger maa være fælles Marsch — Fremmarsch i Enighed og ingen Splittelse«.

Herefter gav Formanden en Fremstilling af de førte Forhandlinger hos Forligsmanden, konstaterede endvidere, at Kongressen var lovlig indkaldt og beslutningsdygtig, og han sluttede med at byde de Delegerede et Velkommen til kammeratligt, ærligt og trofast Arbejde.

Til midlertidig Dirigent valgtes derefter Forretningsfører Jens Larsen, og man nedsatte et Udvalg til Prøvelse af Mandaterne. Den trykte Forretningsorden for Kongressen vedtoges enstemmigt.

Til Kongressens Dirigenter valgtes Axel Olsen, C. Drejer og Jens Larsen, og til Sekretærer Emil Jørgensen, Peter Johansen, J. Ravn og Robert Nielsen.

En af de Delegerede fremsatte Forslag om, at Transportarbejderne og Søarbejderne skulde indbydes som Kongressens Gæster.

Forslaget forkastedes med overvældende Majoritet.

Formanden for Mandatudvalget, Sekretær Niels Hansen, indstillede herefter samtlige Mandater til Godkendelse med Undtagelse af eet, idet Mandatudvalget foreslog at nægte Godkendelse af Mandatet for den Delegerede for Skævinge Afdeling, Ole Christensen, som, efter hvad der var oplyst, ikke havde sit Forhold til Forbundet i behørig Orden.

Ole Christensen gav en Fremstilling af sit Forhold til Forbundet og Arbejdsløshedskassen, men efter at H. P. Jensen, Hillerød, og Næstformanden for Arbejdsløshedskassen, J. P. Johannesen, havde suppleret denne Fremstilling med nogle Erklæringer, hvorimellem en af Ole Christensen selv underskrevet Erklæring, vedtog Kongressen med overvældende Majoritet at nægte Godkendelse af Ole Christensens Mandat, og denne forlod paa Dirigentens Opfordring Kongressen.

Samtlige andre Mandater godkendtes.

Formanden gjorde nu Rede for den foreliggende Situations Opstaaen. Vore Overenskomster var paa sædvanlig Maade opsagte, og vore respektive Afdelinger havde henvendt sig til deres Arbejdsgivere om

Forhandlinger. Arbejdsgiverforeningen meddelte imidlertid De samv. Fagforbund, at dens Medlemmer ikke kunde betale højere Løn. Den maatte forlange, at samtlige Overenskomster forlængedes et Aar paa de gældende Betingelser. De samvirkende Fagforbund fastholdt imidlertid, at der skulde optages Forhandlinger mellem Underorganisationerne, men trods der afholdtes flere Møder med Arbejdsgiverforeningen, stod denne fast paa, at der intet kunde gives. De samvirkende Fagforbund fremsatte et specificeret Forslag, hvori der krævedes, at der skulde optages Forhandlinger om for lave Lønninger, og at vi tilsikredes et Tillæg pr. August, hvis Dyrtiden vedvarende stiger, samt at Forhandlingerne skulde føres Fag for Fag.

Formanden redegjorde derefter ret indgaaende, dels for den nylig afsluttede Slagteriarbejderstrejke, og for de endnu løbende Sø- og Transportarbejderstrejker, og paaviste, hvilken Indflydelse disse Strejker har haft paa vore Valutaforhold, og at de endvidere har medført, at Arbejdsgiverne viser en Ulyst til at indlade sig i Forhandlinger.

Efter at have omtalt Generalstrejke-Situationen, og det af denne affødte Forlig af 5. April, bemærkede han sluttelig:

Arbejdsgiverforeningens Medlemmer har imidlertid ved de lokale Forhandlinger nægtet at give Tillæg til de lave Lønninger. For Landsoverenskomsternes Vedkommende har Forretningsudvalget ført Forhandlingerne, men heller ikke under disse Forhandlinger har Arbejdsgiverne afgivet Tilbud, der var antagelige, og Hovedbestyrelsen fremsendte derefter 1. og 2. Strejkevarsel, der som bekendt udløber paa Lørdag.

Under denne saaledes opstaaede Situation meldte Forligsmanden, Riis Hansen, sig og tilkaldte Parterne til Møde Tirsdag den 25. og Osdag den 26. Maj. Forligsmanden har i disse to Møder arbejdet meget energisk, men Arbejdsgiverne har ingen Lyst eller Interesse af at faa et Mæglingsforslag frem. Forligsmanden haaber imidlertid at kunne fremsætte et Forligsforslag i Aften, og begge Parter er indkaldt til et Møde i Eftermiddag Kl. 5.

Herefter hævedes Mødet.

Kongressens 3. Møde afholdtes Fredag den 28. Maj 1920 Kl. 9 Form.

Formanden redegjorde for det andet Steds i Bladet offentliggjorde Mæglingsforslag fra Forligsmanden.

Han bemærkede til Bestemmelsen om, at Jord- og Betonarbejderne, København, ikke vilde faa noget Tillæg udover de 5 Øre af Augustreguleringen, at dette skyldtes sikkert en Slags Tak for sidst fra Arbejdsgiverne. Iøvrigt maatte man til hele Forslaget sige, at det jo langt fra opfyldte vore Ønsker. Teglværksindustriens Folk vilde heller ikke faa et højere Tillæg end 3 + 5 Øre pr. Time, men disse Arbejdsgivere vilde endog sikkert, trods dette ringe Tillæg, gøre alt for at forhindre dets Vedtagelse.

Formanden meddelte, at Hovedbestyrelsen havde været samlet og drøftet hele Forslaget, og under Hensyn til hele den vanskelige Situation, og navnlig, at der ikke var Udsigt til at opnaa mere selv ved en Strejke, skulde han paa Hovedbestyrelsens og egne Vegne anbefale at vedtage det.

En lang Række af Delegerede fik derefter Ordet for at rette Forespørgsler vedrørende Forstaaelsen af Forslagets forskellige Punkter, og efter at Formanden, Chr. Sørensen og Drejer havde besvaret disse, aabnedes Debatten om selve Forslaget.

En af de første Talere var Johs. Sperling, Jord- og Beton., Kbhvn., der kritiserede Forslagets uheldige Bestemmelser for Jord- og Betonarbejderne i København, og da han endvidere ikke mente, at Kongressen var berettiget til at tage Stilling til det, stillede han Forslag om og anbefalede at sende hele Forslaget ud til Urafstemning i Afdelingerne.

Kuskene, Kbhvn., og nogle andre Talere udtalte deres Misfornøjelse med Forslaget, medens mange andre protesterede mod Sperlings Udtalelse om, at denne Forsamling ikke var kompetent til enten at vedtage Forslaget eller forkaste det, og efter nogle Bemærkninger af Formanden hævedes Mødet. —

Kongressens 4. Møde

begyndte Kl. 2 Eftm. og varede med en enkelt Pavse til Kl. 10 Aften om Fredagen. Det 5. Møde aabnedes Kl. 9 Lørdag Morgen, og i begge disse Møder fortsattes Generaldebatten om Forslaget.

En lang Række af Talere havde Ordet og udtalte deres Misfornøjelse med Forslaget. Man havde ventet, at det skulde være lykkedes at faa noget mere, men da man tilfulde forstod den vanskelige Situation, vilde man anbefale at tage det, der laa paa Bordet, og navnlig ud fra den Betragtning, at saafremt Kongressen forkastede det, vilde samtidig Bestemmelsen i Forliget af 5. April om en Augustregulering være bortfaldet, og det maatte man ikke udsætte sig for.

Johs. Sperling, og med ham nogle enkelte Talere, bestred vedvarende, at Kongressen var kompetent til at træffe Afgørelse i denne Sag; han maatte stemme for Urafstemning. Han gjorde derefter nogle Udfald mod Forbundets Ledelse og den Stilling, man tog overfor de forskellige løbende ulovlige Strejker.

Formanden replicerede sluttelig til de forskellige Talere og tilraadede nøje at overveje hele Situationen, inden man afgav sin Stemme. Det var ikke med særlig Glæde, man fra Hovedledelsen anbefalede at vedtage det; men det var sikkert det klogeste. Han appellerede til Solidaritetsfølelsen og haabede, at hvordan end Afstemningen faldt ud, at man da i loyal Forstaaelse fulgte den Afgørelse, der kom til at foreligge.

Hermed var Talerrækken udtømt, og man gik over til Afstemningen, der foretoges ved Navneopraab.

Der stemtes først over Forslaget om, at udsende Forligsmandens Mæglingsforslag til Urafstemning.

Forslaget forkastedes med 256 Nej. 127 stemte Ja og 12 var fraværende.

Selve Mæglingsforslaget vedtoges derefter med 309 Ja. 79 stemte Nej og 8 var fraværende.

Kongressen behandlede derefter et Spørgsmaal vedrørende Købet af Ejendommen i H. C. Andersensgade. Det drejede sig om en Formalitet m. H. t. Tinglæsning af 1. Prioritet, og Kongressen gav eenstemmigt den forlangte Bemyndigelse.

Kongressens Dagsorden var dermed udtømt, og Formand Lyngsie afsluttede med nogle Bemærkninger om, at den Vedtagelse som her nu forelaa, maatte, trods alt, blive til Gavn for alle vore mange Tusinder af Medlemmer. Han sluttede med et Leve for Forbundet, der efterfulgtes af et Leve for Formanden, og Dirigenten erklærede derefter Kongressen for sluttet.

Mæglingsforslaget.

Vedtaget af Dansk Arbejdsmands Forbunds Kongres d. 29. Maj, og af Dansk Arbejdsgiverforening d. 2. Juni.

Til Bilæggelse af Konflikten mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmands Forbund stiller Forligsmanden følgende Mæglingsforslag:

De mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmands Forbund alt udløbne Overenskomster, som ikke allerede er fornyet, fornyes paa et Aar fra deres Udløbstid paa følgende Vilkaar:

1) Der ydes et Tillæg af 10 Øre pr. Time til Timelønnen (derunder ogsaa Maaneds-, Uge- og Daglønninger), dog saaledes, at denne ikke derved bringes op over 160 Øre i København og 150 Øre i Provinserne. Uanset ovenstaaende Regel faar Arbejdere ved Aarhus Havn det fulde Tillæg af 10 Øre pr. Time, medens der intet Tillæg gives til de københavnske Jord- og Betonarbejderes Timeløn. For Arbejdere i Teglværksindustrien bliver Tillæget kun 3 Øre. — Tillæg til den almindelige Timeløn eller overenskomstmæssig højere Timeløn, der ydes som Følge af Arbejdets særlige Beskaffenhed, som f. Eks. Arbejde i kontinuerlig Drift, Udearbejde, smudsigt Arbejde eller som Vederlag for Akkordafsavn, opretholdes uanset nærværende Ordning i sin tidligere gældende Udstrækning.

2) Der ydes ud over det i Punkt 1 nævnte Tillæg til alle Timelønninger (herunder ogsaa Maaneds-, Uge- og Daglønninger) et Tillæg af 5 Øre pr. Time, hvilket dog bringes i Fradrag i den Lønforhøjelse, som den i Forliget af 5. April d. A. Punkt 3 hjemlede August-Regulering vil bringe.

3) For Akkordlønninger gives følgende almindelige Regel:

Hvor Parterne er enedes om Rettelser i Akkordprislisterne, har det sit Forblivende herved. Hvor saadan Enighed ikke allerede er opnaaet, kan Forhandling mellem Parterne finde Sted i Henhold til Bestemmelserne i Overenskomsten af 5. April 1920. Saafremt Parterne ikke enes, kan Stridspunkterne indbringes for et af Hovedorganisationerne nedsat Nævn, bestaaende af 2 af hver af Hovedorganisationerne valgte Medlemmer. Dette Nævns Afgørelse er endelig og bindende.

4) *Jernindustrien:*

For *Timelønnens* Vedkommende gaar Jernindustrien ind under den almindelige Ordning og saaledes, at den organisationsmæssige Paataleret bortfalder til August-Reguleringen er faldet, hvorefter der optages en Forhandling mellem Organisationerne om, hvorvidt den organisationsmæssige Paataleret skal bortfalde indtil 1. Februar 1921.

For *Værkstedspriskuranternes* Vedkommende gælder det for Jern- og Metalindustriens specielle Priskuranter givne Tillæg til Overenskomsten af 5. April 1920.

5) *Skovbruget:*

Skovbrugets Arbejdere erholder i Stedet for de i Punkt 1 og 2 nævnte Tillæg Timeløn og samme August-Regulering som Landbrugets løse Arbejdere skal have i Henhold til den nys afsluttede Overenskomst.

Der gives Skovbrugets Arbejdere, naar de arbejder i Akkord, samme Tillæg pr. Time, som naar de arbejder i Timeløn. Dette Tillæg til Akkordtimerne kan, hvis Parterne derom kan enes, afløses af en Revision af Priskuranten, der gennemsnitlig mindst giver en tilsvarende Forhøjelse.

Den hidtil værende Ordning, hvorefter Arbejderne i Frisenborg Skove har været lønnet efter en Klasse højere, end hvortil Skovene er sat, bibeholdes.

6) Overenskomstforholdene for Aarhus Sporveje berøres ikke af nærværende Ordning.

Nærværende Ordning træder i Kraft fra og med Ugen, der begynder Mandag den 31. Maj.

Den varslede Strejke aflyses, og den for den faste Voldgiftsret overfor Dansk Arbejdsmands Forbund indbragte Klage tages tilbage.

København, den 28. Maj 1920.

K. Riis Hansen.

Svar paa nærværende Forslag afgives senest Torsdag den 3. Juni Kl. 12 Middag. Den

til Lørdag Aften den 29. Maj varslede Strejke udsættes en Uge, og den for den faste Voldgiftsret indbragte Klage stilles saalænge i Bero.

Til ovenstaaende Forlig er der fra Hovedkontoret udsendt et Cirkulære angaaende Forstaaelsen af de nærmere Enkeltheder, og om hvad Tillæg der skal gives til de enkelte Overenskomster.

Vi gengiver i det efterfølgende det væsentligste af Cirkulærets Indhold:

Det vore Afdelinger og Medlemmer nu i Henhold til Forliget har Krav paa er:

Timelønninger paa indtil 140 Øre i Provinsen, og indtil 150 Øre i København (heri medregnet de Dyrtidstillæg, der nu betales) faar et Tillæg til den faste Timeløn paa 10 Øre, saaledes at f. Eks. en Løn paa 135 Øre bliver til 145 Øre og en Løn paa 140 Øre bliver til 150 Øre.

Timelønninger, der ligger mellem 140 og 150 i Provinsen og mellem 150 og 160 Øre i København, faar et saa stort Tillæg, at de derved bringes op paa henholdsvis 150 og 160 Øre.

Arbejdsgiverne er *ikke* berettiget til at regne saadanne Tillæg, som gives f. Eks. for Arbejde i kontinuerlig Drift, Udearbejde, smudsigt Arbejde eller som Akkordafsavnstillæg med til Timelønnen for paa den Maade at gøre denne saa stor, saa der ikke skal ydes Tillæg.

Det nye Tillæg skal ydes til Grundlønnen, der derved hæves, — og Smudstillægene, eller hvad det nu er, ydes saa i samme Udstrækning som tidligere til den forhøjede Løn. Dette gælder ogsaa paa de Pladser, hvor man i Stedet for at fastsætte et særligt Tillæg, har fastsat en særlig Lønsats for det paagældende Arbejde.

Desuden gives der herudover et Tillæg paa 5 Øre pr. Time som Forskud paa August-Reguleringen (der altsaa, naar den kommer, formindskes med disse 5 Øre), dette Tillæg gives til *alle* Timelønninger, uanset hvor store de er.

Naar en Arbejder f. Eks. har en Timeløn paa 140 Øre og et Smudstillæg eller Akkordafsavnstillæg paa 25 Øre, skal han først have de 140 Øre forhøjet med 10 Øre til 150 Øre, og derefter skal han have sit gamle Tillæg paa 25 Øre og Forskuddet paa Augustreguleringen (5 Øre), saa at hans nye samlede Timeløn vil blive 180 Øre. Naar Svovlsyrearbejderne f. Eks. har 125 Øre pr. Time og en særlig Timeløn for Blykammerrensning paa 150 Øre, saa maa 125 Øre betragtes som Grundlønnen og de 25 Øre som et særligt Tillæg, og det samme gælder f. Eks. ogsaa, naar Sukkerfabriksarbejderne har fastsat en særlig Timeløn i Kampagnen.

De nye Timelønninger træder i Kraft fra og med Mandag den 31. Maj.

Akkorderne faar ikke noget Tillæg nu. Der, hvor man lokalt er blevet enige om Ændringer i Akkordprislisterne, skal det, man er enedes om, staa ved Magt. Hvor man ikke er enedes, skal der forhandles om Forhøjelse af særlig lave Priser og om Rettelse af forældede Bestemmelser, og hvor man ikke ved Forhandling herom kan opnaa Enighed, skal Striden afgøres af et Nævn, hvortil hver af Hovedorganisationerne vælger to Medlemmer.

Det er, hvad der gælder i al Almindelighed, og vi beder nu vore Afdelinger om at paase, at vore Medlemmer faar det, de herefter har Krav paa og drage Omsorg for, at Akkordforhandlingerne kommer i Gang der, hvor de har ligget stille, idet vi gentager, hvad I jo sikkert selv er klar paa, at der ikke kan kræves gennemgaaende Forhøjelser eller gennemgribende Ændringer af Akkordpriskuranterne. Hvor Enighed ikke opnaaes, maa I straks sende Indberetning til Forbundets Hovedkontor med nøjagtig Angivelse af, hvad der i hvert enkelt Tilfælde ligger Arbejdsgiverne og Eder imellem. Saa skal vi besørge Sagens Indbringelse for Nævnet.

I nogle Brancher gælder der særlige Forhold.

Teglværksarbejderne skal kun have 3 Øres Tillæg til Timelønnen (foruden de 5 Øre i Forskud paa Augustreguleringen). Naar Forligsmanden ikke her har stillet Forslag om et højere Tillæg, skyldes det sikkert, at der ikke er meget at bestille paa Værkerne, og at f. Eks. tyske og slevigske Mursten for Tiden sælges billigere her i Lan-

det, end de danske Teglværker kan producere dem.

For *Kuskene* gælder det, at deres Timeløn maa findes ved at dividere deres Ugeløn med Antallet af de ugentlige Arbejdstimer, — som Regel 57 —. De skal saa ogsaa have Tillæget (10 + 5 Øre) til alle Timerne, og naar det drejer sig om 57 Timer vil det give et Tillæg af 8 Kr. 55 Øre ugentlig.

Jernindustriens Forhold er jo noget for sig, men Arbejdsgiverne har her alligevel maattet gaa med til at tiltræde den almindelige Ordning, saaledes at voreMedlemmer skal have de samme Tillæg i Jernindustrien og skal have den ubeskaaret. Det vil navnlig i Provinsen sige, at de fleste af vore Medlemmer faar 15 Øre mere i Timen. Her kan der opstaa Uoverensstemmelser om hvordan de nye Tillæg skal passes ind i Jernindustriens Lønsystem, og dette vil vi søge klaret ved Konference med Sammenslutningens Ledelse. Iøvrigt maa Afdelingerne naturligvis indberette mulige Uoverensstemmelser til Forbundets Hovedkontor. Om Akkordpriskuranterne har Jernindustriens Arbejdsgivere forpligtet sig til at forhandle, selv hvor de ikke er opsagt, og naas der ikke Enighed ved lokal Forhandling, kan der begæres Mægling paa sædvanlig Maade. Til Gengæld er vi saa indgaaet paa ikke at fremme Lønkrav i Tiden indtil Augustreguleringen er faldet, en Bestemmelse der ikke har stor praktisk Betydning, da det kun drejer sig om et Par Maaneder.

Om *Skovarbejderne* gælder det, at Forligets Bestemmelser vil hæve deres Timeløn til ialt 105 Øre, og at de saa skal have 15 Øres Tilæg pr. Time, *ogsaa naar der arbejdes i Akkord.* Naar Augustreguleringen kommer, faar de ogsaa den med Fradrag af de 5 Øre.

Det, der her er naaet, er jo ikke, hvad vi har haabet eller ønsket, men det betyder dog, at det store Flertal af vore Medlemmer faar en ugentlig Forhøjelse paa Kr. 7,20. — Teglværksarbejderne faar mindre, og Kuskene faar mere — og at de bedst lønnede af vore Medlemmer i denne Omgang maatte resignere til Fordel for de lavest lønnede, har jo baade I og vi hele Tiden været indforstaaet med.

I Fjor fik vi ad 2 Gange hen ved 60 Øre i Timen i Tillæg til vore Medlemmer. Nu har vi faaet 15 Øre, og den Augustregulering, der kommer om et Par Maaneder, vil efter alt, hvad man kan skønne i Øjeblikket, give 10 Øre eller endda maaske lidt mere.

Uden Kamp kunde der ikke presses mere ud af Situationen, og Vilkaarene for en Kamp var saa usikre, saa det vilde have været en Forbrydelse at udsætte vore 85000 Medlemmer og deres Hjem derfor, saa meget mere, som vi jo maa være belavede paa, at vi til næste Aar kan blive tvungne til at tage en Kamp for at bevare det, vi indtil nu har vundet.

Vi er overbevist om, at ogsaa I har Forstaaelsen heraf, og vi er derfor ogsaa sikre paa, at I i Afdelingerne og vi i Forbundsledelsen paa Forhaand er enige om i godt kammeratlig Samarbejde at føre Forliget ud i Livet til størst mulig Gavn for vore Medlemmer og deres Hjem.

Med solidarisk Hilsen.

P. F. V.

Lyngsie.

Chr. Sørensen.

Vil man nu se paa, hvad Forbundets sidste Aktion har bragt vore Medlemmer, kan det kort sammenfattes derhen, at af de ca. 85,000 Medlemmer har de 70,000 faaet Timelønnen forhøjet med 15 Øre. Og man kan vist uden at gaa for vidt kalkulere Augustreguleringen til yderligere 10 Øre, maaske 15 Øre, men for at blive ved de 10 Øre, er disse, lagt til de fra 31. Maj ydede 15 Øre et Løntillæg af 25 Øre pr. Time, eller 12 Kr. pr. Uge lagt til vore Overenskomster fra 1919.

Tager man Arbejdsgivernes meget bestemte Optræden fra i Efteraaret i Betragtning, og deres gentagne Udtalelser om ikke at yde en rød Øre i Lønforhøjelse i 1920, maa man erkende, at det ikke er saa ganske lidt det er lykkedes at aftvinge de høje Herrer.

Efter vor Formening er der Grund til kun at være tilfreds med de opnaaede Resultater. At man i Arbejdsgiverkredse ikke er særlig begejstret, skal vi komme tilbage til i næste Nr. af Fagbladet.

—o—

Til

Bestyrelserne for Arbejdsløshedskassen.

I tidligere Numre af Fagbladet har vi gjort Rede for, af hvilke Aarsager vi under det afgaaede Ministerium maatte tage imod Arbejdsløshedsloven, saaledes som den ved Revisionen var mishandlet til Skade for de arbejdsløse Lønarbejdere, og hvorledes de konservative Partier i Rigsdagen som et rentUltimatum stillede Loven frem i dens nuværende Skikkelse og bød os denne eller i modsat Fald helt at falde tilbage paa Arbejdsløshedsloven af 1914. At vi høstede nogen Fordel ved at tage Loven med dens Tillægsbestemmelser for Januar Kvartal, viser det nu afsluttede Regnskab.

Vi har i Januar Kvartal udbetalt i *vedtægtsmæssig* Understøttelse 982,000 Kr., men vi har i samme Tidsrum i Tillægshjælp, Fortsat Hjælp, Huslejehjælp og Børnetillæg, altsaa den Understøttelse, der nu er bortfaldet, udbetalt 2,835,000 Kr., og ganske vist skal vi af Udgiften til det sidstnævnte Beløb selv afholde en Trediedel, men de to Trediedele eller ca. 1,900,000 Kr. er dog kommet vore Medlemmer tilgode, som de ellers maatte have undværet.

For at kunne skaffe disse Penge har Hovedbestyrelsen maattet udskrive en Paaligning af Ekstrakontingent, og der er, om denne vil komme, gentagen givet Afdelingerne Meddelelse i Rundskrivelser, der er udsendt fra Hovedkontoret i December og Januar Maaned, saaledes, at Afdelingerne kunde være forberedt, og i Tide træffe deres Dispositioner, og vi har meddelt Afdelingerne, at Paaligningen vilde komme til at dreje sig omkring ved 1 Kr. pr. Kontroldag saaledes, som Paaligningen ogsaa nu lyder.

Denne Paaligning af Ekstrakontingent falder det ganske sikkert en Del af vore Afdelinger, hvor Arbejdsløsheden har været særlig stor, meget haardt at faa inddrevet, thi vor Paaligning hviler jo jvf. vore Vedtægter paa det rent forsikringsmæssige Grundlag, at de, der har faaet den store Udbetaling, ogsaa skal betale den store Præmie.

Paaligningen er for nogle Afdelinger saa stor, at man skulde synes, de maatte segne under Byrden; vi haaber imidlertid, at vore Afdelingsbestyrelser vil anstrenge sig til det yderste for at holde Organisationen oppe, og det bør ved Opkrævningen af Ekstrakontingentet erindres, at vel er Paaligningen stor, men at for hver Krone, der nu er paalignet, er der i Afdelingerne udbetalt 3 Kr. 60 Øre. Det er altsaa i Virkeligheden gode Renter, Medlemmerne har faaet, og de har faaet det forud, før de nu maa betale Præmien, og Medlemmerne maa forstaa dette saaledes, at det nu vil være en fejg Handling og stridende mod al Solidaritet og Kammeratskabsfølelse at unddrage sig Paaligningen, og dette tror vi heller ikke, nogen vil gøre. Medlemmerne vil sikkert ogsaa have Omtanke nok til at tænke, at der jo kommer en Vinter efter denne, og en Tid efter denne, hvor de sikkert vil have Arbejdsløshedskassen behov, og hvor dens gode Hjælp ikke kan undværes.

Det, der sker nu, er, at de skal afbetale en Gæld, som vi har maattet stifte, og tillige yderligere dette, at vi skal konsolidere Arbejdsløshedskassen og gøre denne forberedt til at tage den næste store Tørn, og vi skal mere end dette, vi skal længere fremad og gøre Arbejdsløshedskassen bedre, end den er.

Vi har udviklet Arbejdsløshedskasen, og vi har gennem Aarene baaret den frem til mere og mere at udfylde en virkelig Plads, men vi skal længere fremad, og en af de Opgaver, der i Øjeblikket kalder paa os, er den, at vi paa indeværende Tidspunkt saa godt som i hver eneste Afdeling har Medlemmer, der enten helt har opbrugt deres Maksimumunderstøttelse i Løbet af 4 paa hinanden følgende Regnskabsaar, eller paa det allernærmeste er ved det, saaledes at de muligvis kun mangler 5—10 eller 15 Dage, altsaa ganske lidt til at gaa den kommende Vinter i Møde, disse Kammerater, der i Aarene, der gik, har været udsat for stor Arbejdsløshed, skal vi se, om vi ikke kan komme til Hjælp.

Vi har fra Afdelingers Side haft Forslag fremme om, at vi skulde gøre dette ad privat Vej, eventuelt ved at sætte os i Spidsen for en Indsamling, eller paa anden Maade; men hvorfor skulde vi selv bære den Byrde, naar vi ved Udnyttelse af Arbejdsløshedsloven har Adgang til at kunde kaste en væsentlig Del af denne Udgift over paa Samfundet, saaledes, at dette kommer til at bære sin Part af

vore Udgifter, og vi har en saadan Adgang, og til at gøre Brug af den har vi vore Planer færdige.

Vi har i Kassens daglige Ledelse i mange Aar og med Tilknytning fra Hovedledelsen, haft paa vort Program, at der skal gennemføres en Udvidelse af det Dagantal, hvori et Medlem kan hæve Understøttelse i Løbet af 12 Maaneder, og vi er enige om, at vi skal op paa mindst 100 Dage, i Stedet for som nu 70 Dage, og altsaa 300 Dage i Løbet af 4 Aar i Stedet for som nu 210 Dage.

Naar vi ikke tidligere paa vore Delegeretmøder har kunnet fremsætte realativt Forslag herom, skyldes det hele den paa de vedrørende Tidspunkter foreliggende Situation.

Paa Delegeretmødet for 4 Aar siden, lod det sig af mange Grunde ikke gøre, derved vilde vi have foregrebet Rigsdagens pligtmæssige Indskriden, og sidste Aar mente vi ogsaa at maatte afholde os fra at stille Forslag i den Retning, fordi vi først maatte bringe vore Undersøttelsessatser for de Arbejdsløse saa betydeligt i Vejret, at vi ikke samtidig turde gøre dette Skridt.

Nu mener vi derimod, at Tiden er inde, til at vi bør gøre det.

Før vi imidlertid kan gaa til Hovedbestyrelsen med et saadant Forslag, maa vi have et fuldstændigt Overblik over, hvormeget en saadan Udvidelse antagelig vil komme til at koste, og hertil maa vi benytte de nærmeste Maaneder, og drager de forskellige Afdelingsbestyrelser Omsorg for, at Paaligningen af Ekstrakontingentet prompte bliver indbetalt til Hovedkassen, vil disse Undersøgelser blive foretaget og Sagen lagt til Rette, saaledes, at hvis vort Overblik maatte vise os, at Kassen er solidt fonderet, forbereder vi os paa, først paa Vinteren at gaa til Hovedbestyrelsen med Forslag om, at der foretages en almindelig Afstemning om at udvide Dageantallet som her anført.

Vi tør naturligvis ikke paa nærværende Tidspunkt give bindende Tilsagn i saa Henseende, thi en almindelig Kontingentforhøjelse kan vi i Øjeblikket ikke gaa med til; det vil vi altid kunne lade afgøre paa Delegeretmøderne, men mener vi uden dette at kunne komme med vort Forslag, vil det blive gjort, og dette Forslags Gennemførelse vil jo især komme de Afdelinger til Gavn, som nu har faaet den store Paaligning, og hvor Medlemmerne i det forløbne Kvartal har været særlig udsat for Arbejdsløshed.

Derfor anmoder vi indtrængende Afdelingsbestyrelserne alle som een om at gøre det mest mulige for at faa det paalignede Ekstrakontingent indbetalt indenfor den af Hovedledelsen fassatte rummelige Tidsfrist. Det er ethvert Bestyrelsesmedlems Pligt at gøre det mest mulige til Gavn for sine Kammerater Landet over, og vi tror ogsaa hvert Bestyrelsesmedlem fuldt og helt vil forstaa denne Pligt og arbejde i Overensstemmelse hermed.

Johs. Nielsen.

Skærveslagning ved Amtsvejene,

Da der i de senere Aar har været megen Utilfredshed med Skærveslagning paa Amtsvejene, dels fordi Betalingen har været meget uensartet, og dels fordi Betalingen for dette Arbejde har været altfor ringe, blev der i den Anledning paa Kongressen sidste Sommer rettet en Henstilling til Forbundet om at forsøge at faa gennemført en ensartet Betaling for Skærveslagning ved Amtsvejene. Denne Henstilling fra Kongressen har Forbundet straks efterkommet, og i November Maaned f. A. blev indledet en Forhandling i København med et Udvalg af Amtsvejinspektørforeningen og et Udvalg af Landarbejderforbundet og Dansk Arbejdsmands Forbund, hvori deltog Formanden for Fællesorganisationen i 10. Agitationskreds. Mødet resulterede i, at der opnaaedes Enighed om et Forslag til Overenskomst, som hver af Parterne lovede at anbefale til Godkendelse, og Forslaget er godkendt saavel af Landarbejderforbundet som af Dansk Arbejdsmands Forbund. Nu skulde man jo mene, at Amterne herefter vilde rette sig efter denne Overenskomst, men det har ikke været Tilfældet, langt det største Antal af Amterne vil ikke betale efter Overenskomsten, og det har i særlig Grad gjort sig gældende her i Skanderborg Amt, takket være en meget snævertsynet og organisationsfjendtlig Amtsvejinspektør.

Medlemmernes Taalmodighed bristede omsider da Amtet ikke var til at formaa at give en højere Betaling end 9 Kr. pr. m^2, efter

Forslaget skulde der betales 13 Kr. 75 Øre, saa anmodede vi Forbundet om Sanktion til at iværksætte Blokade overfor Amtet, og det har vi nu faaet med Tilslutning af Landarbejderforbundet.

Det henstilles herefter til alle Fagforeningers Formænd i Skanderborg Amt, at de nøje overvaager, at ingen af de forskellige Foreningers Medlemmer giver Tilbud paa Slagning af Skærver til en Pris der ligger under 13 Kr. 75 Øre pr. m^2.

Skanderborg Amt har end ikke værdiget os Svar paa vore gentagne Opfordringer om at optage en Forhandling, og naar en Institution ikke er kommet længere frem i kulturel Henseende end den mener at kunne negligere Forbundenes Krav om Forhandling til Niks og Nul, saa maa alle organiserede Arbejdere i Skanderborg Amt staa samlet, og belære Amtet om, at saa overlegent kan man ikke behandle Arbejderne og deres Organisation i Aar 1920. Oplysninger denne Sag vedrørende gives foruden af vort Hovedkontor, tillige af vor Formand for 10. Agitationskreds, Hr. Martin Andersen, Gormsgade 16, Horsens.

Siden sidst.

Fabrikarb. Afdl. København har sluttet Overenskomst med A/S Akkumolatorfabrikken. Sagen omfatter 15 Mand. Timelønnen forhøjedes fra 185 a 190 Øre til 205 a 215 Øre. I Akkord samme Procenttillæg som Montørerne tjener. 6 Dages Sommerferie med Løn. Ulykkesforsikring fra 1. Dags Tilskadekomst. ½ Liter Mælk pr. Mand daglig leveres af Fabrikken.

Samme Afdeling: Damp-Korkvarefabrikken Danmark. 6 Mand. Ugelønnen hævet fra Kr. 74,50 til Kr. 96.00. 6 Dages Sommerferie.

Samme Afdeling: Københavns Røgeriforening. 60 Mand. Ugelønnen hævet fra 72 a 80 Kr. til 80 a 96 Kr. 6 Dages Sommerferie.

Samme Afdeling: Emdrup Dampvaskeri. 3 Mand. Ugelønnen hævet fra 65 til 90 Kr. 3 Dages Sommerferie. Ulykkesforsikring.

Faarup: Faarup Teglværk. 10 Mand. Timelønnen hævet fra 90 til 132 Øre. Brændernes Løn hævet fra 85 til 90 Kr. Akkordforbedringer. 25 a 46 pCt. Arbejdstid 8½ Time daglig.

Hasle Bornholm: A/S Bornholms Kulværker. Timelønnen fastsat til 145 a 165 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg. August-Regulering 2 Øre pr. 3 pCt. Dyrtiden stiger.

Grænge: Tørvefabrikanterne 59 Mand. Timelønnen hævet fra 105 til 140 Øre. Akkordforbedring 30 a 36 pCt.

Frederikssund, Ballerup og Værløse Afdlg.: Tørvefabrikanterne. 700 Mand. Timelønnen hævet fra 120 til 200 Øre. Akkordfortjenesten forhøjet fra Kr. 14.50 til Kr. 21,00 pr. Dag. 9 Timers Arbejdstid. Overarbejde 25 a 50 pCt.

Budene: Hans Prehn. 1 Mand. Ugelønnen hævet fra 65 til 75 Kr. Overarb. 50 a 100 pCt. Arbejdstid 8 Timer. 6 Dages Sommerferie.

Samme Afdeling: Th. Roms Eftf. 3 Mand. Ugelønnen hævet fra 55 a 65 Kr. til 65 a 75 Kr. 8 Timers Arbejdstid. Overarb. 50 a 100 pCt. 6 Dages Sommerferie. Løn under Sygdom. Hvis Dyrtiden stiger 10 pCt. til August, skal optages Forhandling om Dyrtidstillæg til den opnaaede ny Løn.

Samme Afdeling: Th. Thorngreen. 1 Mand. Ugelønnen hævet fra 55 til 70 Kr. Iøvrigt samme Forbedringer som nævnt ovenfor.

Grindsted: Rishøj Mosebrug 100 a 150 Mand. Timelønnen fastsat til 140 Øre + det samme Tillæg som Murarbejdsmændene faar ved Lønordningen. Akkordfortjenesten hævet fra Kr. 10,00 a 17,50 til Kr. 15,00 a 20,00 pr. Dag. Arbejdstid 8 a 10 Timer. Overarb. 50 a 100 pCt. I Ulykkesforsikring erholdes 5 Kr. pr. Dag mod at Arbejderen betaler 50 Øre pr. Uge.

Thisted: Ydby Teglværk. 19 Mand. Timeløn 135 Øre Akkordfortjenesten hævet fra Kr. 15,50 a 16,75 til Kr. 16,00 a 17,00 pr. Dag .Overarb. 50 a 100 pCt. 8 Timers Arbejdsdag.

Samme Afdeling: Næssum Teglværk. 18 Mand. Samme Betingelser som ovenfor.

Skanderborg. Jyllands Patent-Kalkværker. 8 Mand. Timeløn 135 Øre straks (den ny Teglværks-Timeløn, naar Lønsagerne er i Orden). For Arbejde, der ikke strækker sig over 1 Uge gives et Tillæg af 10 Øre pr. Time. I 2 Holds Drift 30 pCt. Tillæg til Nathold. I 3 Holds Drift 25 pCt. Tillæg til alle Holdene.

Fensmark og Næstved. Holmegaards Mose. 60 Mand Timelønnen hævet fra 130 Øre til den for Murarbejdsmænd gældende Timeløn (straks 140 Øre). Akkordfortejenesten hævet fra Kr. 17,00 til 23,00. Arbejdstid 9 Timer.

Løven: Tørvefabrikanterne. 7 Mand. Timelønnen hævet fra 135 Øre til den for Murarb. gældende Timeløn. Akkordfortjenesten hævet fra Kr. 15,00 til 18,75. Arbejdstid 10 Timer daglig.

Skanderborg A. Vognmandsforeningen. Timelønnen bliver den samme som Murarbejdsm. faar ved Overenskomst-Ordningen.

Nykøbing Fl.: Gasværksudvalget. Timelønnen for løse Pladsarbejdere hævet fra 140 til 135 + 40 Øre i Dyrtidstillæg, arb. s. Timeløn. Løse Retorthusarb. Timelønnen hævet fra 160 til 155 + 40 Øre i Dyrtidstillæg. Dyrtidstillægget stiger som for Statens Tjenestemænd. Overarbejdsbetalingen forhøjet fra 50 a 70 pCt. til 50 a 100 pCt. 8 Timers Arbejdsdag. 6 Dages Sommerferie efter 6 Maaneders Arbejde. Ulykkesforsikring. Tilbagevirkende Kraft fra 1. Februar 1920. Vedrører 8 a 9 Mand.

Skanderborg A. Gasværket. De faste Gasværksarbejde Løn hævet fra 70 Kr. pr. Uge + 30 hl Kokes til 170 Øre pr. Time + 30 hl Kokes aarlig. Reservearb. Løn hævet fra 13 Kr. pr. Vagt. 145 a 165 Øre pr.

Time + 30 hl Kokes. Lygtetændernes Løn blev ikke bragt i Orden. Vedrører 4 + 2, ialt 6 Mand.

Allinge, Sandvig: Gasværket: 4 Mand. Ugelønnen hævet fra 52 til 70 Kr. Overarb. betales med 200 Øre pr. Time, for Arbejde ved Køler og Skrubber dog 325 Øre pr. Time. Arbejdstid 160 Timer pr. 3 Uger.

Odense G.: Dalum Gasværk 5 Mand. Lønnen hævet fra 87 Øre pr. Time + 35 Kr. pr. Uge i Dyrtidstillæg til 168 Øre pr. Time + 900 Kr. aarlig i Dyrtidstillæg. (Regulering 1. August 1920) Overarb. 50 pCt. Tillæg. 12 Dages Ferie med Løn. Sygepenge 4 Kr. pr. Dag i indtil 13 Uger. Gratis Kokes m. m.

Glatved: Ebeltoft-Trustrup Jernbanen. 3 Mand. Timelønnen hævet fra 100 til 140 Øre pr. Time + eventuelt August-Reguleringstillæg. Arbejdstid 8½ Time. 4 Dages Sommerferie.

Remisearb. Fællesafdeling og Jernbanearb. Afdl. M. Generaldirektoratet for D. S. B. Dyrtidstillæget hævet fra Kr. 7,20 til 12,46 for ugifte, og fra Kr. 14.40 til 18.70 for Gifte. Vedrører (??) Mand.

Allinge-Sandvig: Gartneriejerne. Timelønnen fastsat til 150 Øre for faste, 180 Øre for Løs-Arbejdere. 8 Timers Arbejdstid. Overarb. 50 a 100 pCt. Vedrører (??) Mand.

Helsingør A.: Gasværket. Retorthusarb. Timeløn forhøjet fra 142 + 36 Øre til 142 + 38 Øre i Dyrtidstillæg. Pladsarb: Timeløn forhøjet fra 136 + 36 Øre til 136 + 48 Øre i Dyrtidstillæg. Arbejdstid 8 Timer. Vedrører (??) Mand.

Budene, København: F/m. Jacob B. Krøll. 3 Mand. Ugelønnen hævet fra Kr. 50,00 til Kr. 75,00 a 85,00. Overarb. 50 a 100 pCt., Arbejdstid 8 Timer. Ulykkesforsikring fra 1 Dags Tilskadekomst, Løn under Sygdom, 6 Dages Sommerferie.

Samme Afdeling: F/m Børre Lorentzen & Co. 5 Mand. Ugelønnen hævet fra Kr. 75.00 til Kr. 75.00 a 85.00. Overarb.250 Øre pr. Time a 100 pCt. Tillæg. Forhandling hvis Dyrtiden stiger over 10 pCt. — 8 Timers Arbejdsdag. Ulykkesforsikring. Løn under Sygdom og Ferie som overfor nævnt. De 4 sidstnævnte Forhold gælder for alle de efterfølgende Lønordninger for Budene.

Samme Afdeling. F/m Simonsen & Weels Eft. 4 Mand. Ugeløn hævet fra Kr. 60,00 til 80.00 Overarb. 50 a 100 pCt. Forligsmandens Ordning af Dyrtidstillæg — 2 Øre pr. 3 pCt. — hvis Dyrtiden stiger over 10 pCt.

Samme Afdeling: F/m. Heinrich Roestorff. 3 Mand. Lønnen hævet fra 265 Kr. til 300 Kr. pr. Maaned Dyrtidsordning som forrige Sag m. m. Overarb. 50 a 100 pCt.

Samme Afdeling: F/m Asger Nyrup. 2 Mand. Ugelønnen hævet fra 45 a 60 Kr. til 55 a 70 Kr.

Samme Afdeling. F/m Jørgen Messerschmidt. 2 Mand. Ugelønnen hævet fra 65 Kr. til 75 a 85 Kr. Overarb. 50 a 100 pCt.

Samme Afdeling. F/m Willum Petersen. 1 Mand. Ugelønnen hævet fra 50 Kr. til 65 Kr. Samme Dyrtidsordning som hos F/m Simonsen & Weels. Overarb. 50 a 100 pCt.

Samme Afdeling. F/m Claudius Asch Søn & Co. 3 Mand. Ugelønnen hævet fra 65 Kr. til 75 a 85 Kr. Overarb. 50 a 100 pCt.

Samme Afdeling. Magasin du Nords Vesterbro Afdeling. 2 Mand. Ugelønnen hævet fra 50 Kr. til 65 a 75 Kr. Samme Dyrtidsordning som hos F/m Simonsen & Weels. Overarbejde 50 a 100 pCt.

Samme Afdeling. F/m Hans Pahl. 1 Mand. Ugelønnen hævet fra 55 Kr. til 70 Kr. Samme Dyrtidsordning som ovenfor. Overarb. 50 a 100 pCt.

Samme Afdeling. Ritzaus Bureau. 6 Mand. Ugelønnen hævet fra 60—65 a 68 Kr. til 80 Kr. Samme Dyrtidsordning som ovenfor. Overarb. 50 a 100 pCt.

Samme Afdeling. F/m Jydens en gros Lager. 1 Mand, (mindre arbejdsdygtig). Ugelønnen hævet fra 50 til 65 Kr. Overarb. 50 a 100 pCt.

Samme Afdeling. F/m H. A. Colbergs Eft. 2 Mand. Ugelønnen hævet fra 60 a 65 Kr. til 75 a 80 Kr. Overarb. 50 a 100 pCt.

Grenaa. Handelsforeningen. 25 Mand. Ugelønnen hævet fra 65 til 68 Kr. + August-Regulering. 8 Timers Arbejdstid.

Havdrup. Brygger L. Andersen. 4 Mand. Timelønnen hævet fra 125 til 150 Øre + August-Reguleringstillæg. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 50 a 100 pCt.

Samme Afdeling. Stigefabrikant P. Petersen. 2 Mand. Som forrige Sag.

Samme Afdeling. Trævarefabrikant P. Jensen. 7 Mand. Som forrige Sag.

Helsingør A. Vognmandsforeningen. Ugelønnen hævet fra Kr. 74,80 til Kr. 80,00. Overarb. 200 a 280 Øre pr. Time. Arbejdstid 9 Timer. 4 Dages Ferie. Tillæg for Pasning af Heste. 8 Kr. pr. 4 Heste. Vedrører (??) Mand.

Arden. Gandrupgaard Tørvefabrik. Timelønnen hævet fra 140 til 160 Øre. Akkordfortjeneste 18 Kr. pr. Dag. Arbejdstid 10 Timer. Overarb. 50 a 100 pCt. Norm for Behandling af faglig Strid. Vedrører 10 Mand.

Samme Afdeling. Einar Krestens. Stoholms Tørvefabrik. Betingelserne ubekendte. Norm for faglig Strid. Overarb. 50 a 100 pCt.

Samme Afdeling. C. M. Jensens Tørvefabrik. Timelønnen forhøjet fra 140 til 160 Øre. Overarb. 50 a 100 pCt. Norm for faglig Strid. Øvrige Betingelser ubekendte.

Thisted. Thy Tørvefabrikantforening. Arbejdstid 10 Timer. Timeløn ubekendt. Akkordfortjenesten forhøjet fra Kr. 12,50 a 14,00, til 16 a 18 Kr. pr. Dag. Vedrører (??) Mand.

Brænderiarb. København. De danske Spritfabrikanter.

Ugelønnen for Arbejdere med 6 Søgnedags Arbejde pr. Uge hævet fra 73 til 80 Kr. 60 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Ugelønnen for Arbejdere med Fridag hver 2den Uge om Søndagen, hveranden Uge en Søgnedag hævet fra 75 til 82 Kr. 12 Mand. Arbejdstid 8 Timer.

Ugelønnen for Arbejdere i kontinuerlig Drift hævet fra 83 til 84 Kr. Arbejdstiden forkortet fra 160 Timer pr. 3 Uger til 144 Timer pr. 3 Uger. 23 Mand.

Ugelønnen for Kuske hævet fra Kr. 82,50 til Kr. 89,50. Arbejdstid 8 Timer. 20 Mand.

Af Lønnen er 2/3 fast Løn, 1/3 Dyrtidstillæg.

Aarhus A. Aarhus Glasværk. 40 Mand. Ugelønnen hævet fra 76 Kr. til 83 Kr. Særlige Lønninger erholder et Tillæg af 10 pCt. Arbejdstid 8 Timer. August-Regulering 2 Øre pr. 3 pCt. Dyrtiden stiger.

Aalborg F. Glasværket i Aalborg. 18 Mand. Ugelønnen hævet fra 70 og 78 Kr. til 77 og 85 Kr. Til særlige Lønninger 10 pCt. Tillæg. August-Regulering som forrige Sag. Arbejdstid 8 Timer.

Odense F. A/S De forenede Glasværker. 80 Mand. Ugelønnen hævet fra 73 og 87 Kr. til 80 og 94 Kr. Særlige Tillæg. August-Regulering og Arbejdstid som forrige Sag.

Kastrup. A/S De forenede Glasværker. 80 Mand. Uelønnen hævet fra 78 a 94 Kr. til 85 a 101 Kr. Iøvrigt som forrige Sag.

Fabrikarb. København. A/S De forenede Glasværker. 100 Mand. Ugelønnen hævet fra 78 a 94 Kr. til 85 a 101 Kr. Iøvrigt som forrige Sag.

Fredericia F. C. Loehrs Fabriker. 30 Mand. Ugelønnen hævet fra Kr. 67,00 til Kr. 74,00 + 16 Kr. i Huslejehjælp pr. Maaned. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tilbagevirkende Kraft fra 1. April 1920.

Vagtfunktionærernes Afdeling. Hovedstadens Nattevagt. Lønnen hævet fra 280 a 290 Kr. pr. Maaned til 370 a 380 Kr. pr. Maaned. Overarbejdsbetalingen hævet fra 145 til 170 Øre pr. Time. Arbejdstid 10 Timer. Vedrører 17 Mand.

Fra Sverige.

Ny Overenskomst i Glasindustrien.

Efter »Grovarbetaren« meddeler vi nedenstaaende den nye Overenskomst, som vore svenske Fagfæller afslutter med Glasindustrien:

Den gamle Overenskomst, som udløb den 31. Januar d. A., blev fra Arbejdernes Side rettidig opsagt, og der optoges Forhandlinger om en ny i Växjo den 5. Decbr. 1919. Ved disse Forhandlinger, der varede 2 Dage, opnaaedes ikke Enighed, hvorfor nye Forhandlinger genoptoges den 26. Januar d. A. Den 28. Januar blev Landsoverenskomsten afsluttet, idet der dog tilbage var at træffe Aftale om særlige Bestemmelser og Arbejdsforhold for de forskellige Værker, hvilket senere er bragt i Orden.

Nogen større Forandring i de almindelige Bestemmelser var ikke foreslaaet fra Arbejdernes Side, men Forhandlingerne drejede sig væsentligst om Lønspørgsmaalet.

Den effektive normale Arbejdstid fastsattes til 8 Timer og 12 Minutter i de 5 første Dage af Ugen, og 7 Timer om Lørdagen.

De Forbedringer, der opnaaedes i Lønnen, er ikke særlig tilfredsstillende. For »hytarbetarna« opnaaedes et Akkordtillæg af 85 pCt. til Grundlønnen, i Stedet for tidligere 75 pCt.; desuden blev visse særlige Akkorder regulerede, hvilket kan beregnes til 5 pCt. Forhøjelse af Akkordtillægget. For Slipere er Forhøjelsen saaledes, at saavel de almindelige Akkordprislister, som visse Specialprislister er forhøjede med 100 pCt. (tidligere 80 pCt.) dog er ved nogle Værker Specialprislisterne allerede tidligere forhøjede, saaledes er disse ved Eda Værket forhøjet med 20 pCt. til Grundprisen.

Paa de Pladser, hvor Specialprislisterne er regulerede, bliver Lønforhøjelserne paa den Maade større, end paa saadanne Steder, hvor en Regulering ikke har fundet Sted. Arbejdsfortjenesten vil dog ikke blive større for disse Folk, med mindre det viser sig, at deres Specialtarif i afvigte Overenskomstperiode har været lavere end ved de andre Værker.

Glasværkernes Arbejdsmænd opnaar procentvis den største Forhøjelse, idet deres Timeløn forhøjes fra 70 Øre til 1 Kr. for de lavest lønnede. Ved Elmeværket opnaar disse Arbejdere et ekstra Tillæg af 10 Øre pr. Time, og ved Färe 5 Øre pr. Time, udover hvad selve Overenskomsten fastslaar.

De særlige Goder som Arbejderne har nydt under den gamle Overenskomst, saa som Fribolig og fri Læge, gælder ogsaa under den nye Overenskomst, der udløber 31. Januar 1921.

Barberstrejken.

Som bekendt strejker de københavnske Barbersvende. Og for at gøre deres Kamp mere virkningsfuld har de oprettet Kampstuer omkring i de forskellige Forsamlingsbygninger, hvor de betjener deres gamle Kunder, og paa den Maade selv indtjener deres Strejkeunderstøttelse. At disse Kampstuer er en Torn i Arbejdsgivernes Øjne har vi et levende Vidnesbyrd om i en Meddelelse vi har fundet i »Arbejdsgiveren« og som vi ikke vil forholde vore Læsere. Der skrives som følger:

Som vore Medlemmer ved, er der Barberstrejke i København, og de strejkende Barbersvende har paaført Mestrene en voldsom Konkurrence, idet de paa en Del af dem oprettede midlertidige Stuer betjener Folk til billigere Priser end dem, de selv ved deres Lønkrav har presset Faget op i.

Under denne økonomiske Kamp maa alle Arbejdsgiverforeningens Medlemmer støtte de københavnske Barbermestre. Barberlavet har konstateret, at Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen i de forløbne Strejkedage har ladet sig betjene hjemme af strejkende Svende, har tolereret, at disse skaffer sig Adgang til Arbejdspladserne og betjener de forskellige Virksomheders Arbejdere dèr o. s. v.

Noget saadant bør naturligvis ikke finde Sted, og vi opfordrer Arbejdsgiverne til ikke af Ubetænksomhed at falde de betrængte Barbermestre i Ryggen ved at støtte deres Angribere.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 6 | 23. Juni | 1920 | 25. Aarg.

Vort Blad.

Med dette Nummer sluttes 1. Kvartal af Arbejdsmændenes Fagblad og Afdelingsledelserne har nu haft Lejlighed til at stifte Bekendtskab med Bladet under de nye Former.

I det Cirkulære vi udsendte med første Nummer meddelte vi, at de af Forbundets Medlemmer, der ønskede at erholde Fagbladet kunde tegne sig som Abonnenter for en Pris, der nøjagtig svarer til, hvad Papir og Postpengene andrager, og vi opfordrede Afdelingsbestyrelserne til at arbejde for at saa mange som mulig tegnede sig. Denne vor Henstilling har ogsaa baaret rig Frugt, da Anmeldelserne strømmer ind fra Dag til Dag, men der er naturligvis endnu langt tilbage før alle Forbundets 85,000 Medlemmer er Holdere af »Arbejdsmændenes Fagblad«, og det er selvfølgelig det Maal, vi har sat os.

Det er ikke vor Sag at udtale os om, hvorvidt Bladets Indhold er mer eller mindre godt, men den Maade det er modtaget paa, og de mange baade mundtlige og skriftlige Tilkendegivelser vi har modtaget synes os Bevis for, at man omfatter det med Interesse; dertil kommer, at de Artikler vi har bragt er gaaet igen i en stor Del af den øvrige Presse, baade vor egen og Modstandernes og kommenteres livlig Mand og Mand imellem paa Møder og Arbejdspladser.

I de tre Maaneder, der er gaaet, er det lykkedes at give »Arbejdsmændenes Fagblad« en Udbredelse, der er større end noget andet Fagblad her i Landet, og vi skal kun fortsætte i det samme Spor, vort foreløbige Maal er mindst 200 nye Abonnenter daglig indtil samtlige organiserede Arbejdsmænd læser Bladet, og dertil anmoder vi vedblivende om Afdelingsbestyrelsernes gode Bistand. Reglerne for Tegningen er stadig den samme som i første Kvartal.

De Kammerater, der allerede har tegnet sig og erholdt Bladet i April Kvartal vil i de nærmeste Dage faa præsenteret en Kvittering fra Postvæsenet paa 1 Kr. for Juli Kvartal, vi henstiller indtrængende ikke at afvise Regningen, da den ikke kommer mere end den samme Gang, men læg Kronen til Side straks, saa Mutter kan betale, dersom Posten kommer mens Fatter er paa Arbejdet.

—o—

Skal vore Overenskomster holdes?

Det var en tysk Statsmand — vistnok daværende Rigskansler v. Bethmann-Hollweg — der i Begyndelsen af Verdenskrigen kaldte den Traktat, hvorved ogsaa Tyskland havde forpligtet sig til at anerkende Belgiens Neutralitet, »en Lap Papir«.

Den Betragtning smittede! Vi saa de krigsførende Magter bryde Traktaterne, der skulde garantere en »human« Krigsførelse, — kaste dem til Side som »Papirlapper«, der intet betød. Vi saa forskellige Befolkningslag baade i de krigsførende og de nevtrale Lande blæse paa de Love og Forordninger, der skulde forhindre dem i at skære en altfor bred Rem af de andre Samfundsklassers Ryg. — Herhjemme var det jo ikke blot Love og Forordninger vor Overklasse betragtede som »Papirlapper«, — man »aad Klausuler«, satte sig ud over indgaaede Forpligtelser til kun at anvende eller videresælge erhvervede Varer indenfor visse Grænser.

Og naturligvis smittede dette videre endnu, — hvor kunde det være andet!

Hveranden lille Spækhøker blev Gullaschbaron og leverede — paa Tro og Love — til de krigsførende Magters Soldater en Gullasch, der har adskillige Menneskeliv paa sin Samvittighed.

Ogsaa til Arbejderne naaede Smitten. Da Forudsætningerne for de bestaaende Overenskomster sprængtes af den ved Verdenskrigen skabte, i rasende Fart stigende Dyrtid, og Organisationerne gennem Forhandlinger om Ydelsen af Dyrtidstillæg søgte at raade Bod herpaa, var der adskillige, for hvem det ikke gik hurtigt nok, og naturligvis var den saaledes skabte naturlige Utaalmodighed »gefundenes Fressen« for de saakaldte Syndikalister.

»Bryd Overenskomsterne« raabte disse Forkyndere af Overklassens særlige Krigstids-Moral til Arbejderne, — det er jo kun Papirlapper«.

Der var Arbejdergrupper, som lod sig lokke af disse Røster — og Følgerne ser vi i Dag.

Nemesis — den straffende Skæbne — har været efter Traktatbryderne. Det før saa mægtige Tyskland er nu kun en Skygge af, hvad det var før, og alle de andre krigsførende Lande bløder af Saar, som det vil tage Aartier at faa lægt. Fru Nemesis er en streng Dame, og hendes gode danske Ven, Dommer Thorup har ikke heller været blid ved vore hjemlige Klausulædere.

Men desværre er det ikke blot Forbryderne selv, der maa bløde, — det er ikke blot paa den tyske Overklasse eller paa Overklassen i de krigsførende Lande, at Krigstidens Synder nu hjemsøges, — det er paa hele det tyske Folk og paa alle Befolkningslag ogsaa i de andre Lande. — Det er herhjemme heller ikke blot Overklassen, men hele Befolkningen, der maa bære Følgerne af den samvittighedsløse Leg med Samfundets Værdier i Krigsaarene. Og blandt Arbejderne er det ikke blot Syndikalisterne — eller hvad disse, vor Klasses Skadedyr, nu lejlighedsvis kalder sig — og de af dem forledte Overenskomstbrydere, der maa bære Følgerne af, hvad der er gjort, — det er os allesammen.

Lad os engang se lidt nærmere paa, hvad det er, der er sket, og hvad det betyder:

— — —

Da Arbejderne stod uorganiserede og var nødt til at konkurrere indbyrdes om, hvem der kunde komme i Arbejde — d. v. s. kunde faa solgt sin Arbejdskraft — fordi Brødet skulde skaffes til Hjem og Familie, kunde Arbejdsgiverne benytte sig heraf til at diktere Prisen — den lavest mulige Pris — paa Arbejdskraften.

Arbejderne lærte at værge sig herimod ved at slutte sig sammen i Organisationer og der enes om, at ingen gik i Arbejde under en nærmere aftalt Pris; men endnu i vor Fagorganisations Ungdom kunde Arbejdsgiverne benytte sig af daarlige Konjunkturer og stor Arbejdsløshed til at nedsætte bestaaende Lønninger, — hvem der vil kan læse derom i vor Organisations Historie.

For at modvirke dette søgte Fagforeningerne at faa Arbejdsgiverne til at underskrive Overenskomster, der forpligtede dem til at betale en bestemt Løn i et bestemt Tidsrum. Dette modsatte Arbejdsgiverne sig længe med indædt Raseri, og der findes sikkert rundt om i vore gamle Fagforeninger Medlemmer, der kan huske, hvilke Kampe det kostede at gennemtvinge de Overenskomster, gennem hvilke det lidt efter lidt lykkedes at bygge et fagligt Retssystem op, som har gavnet de danske Arbejdsmænd for Hundreder Tusinder Kroner, og den organiserede Arbejderstand her i Landet som Helhed for Millioner.

Og langt mere vidtrækkende Betydning har vore Overenskomster og disses Overholdelse haft. — Da vi i 1899 her i Landet tog vort store Basketag med de organiserede Arbejdsgivere, kunde vi pege paa, at Arbejdsgivernes Storlockout var et Overenskomstbrud, idet de havde lockoutet Folk, i hvis Overenskomster, det var fastsat, at Strejker eller Lockouter ikke maatte finde Sted i Overensomstperioden, eller kun maatte finde Sted, efter at der var foregaaet forskellige nærmere foreskrevne Forhandlinger. Vi udnyttede stærkt den Omstændighed, at Arbejderne stod paa Lovlighedens og Overenskomsternes Grund og den Paavirkning, dette øvede paa den offentlige Mening, havde sin store Andel i, at vi var i Stand til at gaa usvækkede ud af Kampen, ja, gaa ud af den med Organisationer, der faktisk var stærkere sammentømrede end forinden Kampen.

Vi har set udenlandske Storkampe, hvor dette ikke har været Tilfældet.

Den stærke Stilling vore Organisationer paa

denne Maade havde skabt sig, og som vi Gang paa Gang har udnyttet til ubetalelig Fordel for vore Medlemmer, er det den saakaldte syndikalistiske Bevægelse har bragt i Fare og delvis har sat over Styr.

Hensynsløst agiterede disse Fyre for, at Overenskomsterne skulde betragtes som Papirlapper, at enhver tilfældig tilstedeværende Chance skulde benyttes uden Tanke om, hvilke Konsekvenser dette førte med sig, — og det lykkedes dem desværre at faa nogle Grupper af Arbejdere til at følge sig.

De vildledte Arbejdere, der fulgte de lokkende Toner, tænkte ikke paa, at selv om de nu i Øjeblikket havde Medvind, saa kom senere den Dag, da Arbejdsgiverne fik Vinden paa Ryggen, og naar saa de Herrer Arbejdsgivere vilde benytte sig heraf til ganske ensidigt og egenmægtigt at bestemme Lønninger og Arbejdsvilkaar, saa nyttede det ikke, at vi vilde forsøge at kalde Offentligheden — Retbevidstheden i vort Land — i Vaaben mod Arbejdsgiverdiktaturet; thi saa kunde Arbejdsgiverne jo henvise til, at Arbejderne selv, da de havde Chancerne inde, havde vist, at de ikke respekterede underskrevne Overenskomster og indgaaede Forpligtelser.

Hvad dette har skadet den danske organiserede Arbejderstand i Kroner og Øre lader sig næppe beregne,men naar man ser paa det Forløb og det Resultat som Slagteriarbejderstrejken, Telefonstrejken, den københavnske Bagerstrejke og nu sidst Sø- og Transport strejken har faaet, og naar man ser, at det er lykkedes at skabe en hidtil uset Institution som »Samfundshjælpen«, saa forstaar man, at Overenskomstbryderne har skadet ikke blot sig selv, men os alle derved, at de har undergravet vor Stilling overfor Offentligheden, som er en ikke uvæsentlig Del af vore Organisationers Styrke.

Derfor er den »syndikalistiske« Agitation, der har ført til Overenskomstbrudet en Forbrydelse mod Arbejderklassen, og vi kan kun generobre den gamle Stilling for vore Organisationer ved paany at sætte til Højbords det gamle Ord »Et Ord er et Ord, en Mand er en Mand«. Med andre Ord: *Vi skal holde vore Overenskomster.*

Christian Sørensen.

Statsbanerne.

Nye Forhandlinger. — Nye Resultater.

I vort Fagblad Nr. 3 redegjorde vi for Resultatet af Forhandlingerne om Kulaflæsningen paa Statsbanernes Kuldepoter; og meddelte, at vi i senere Numre skulde omtale de videre Forhandlinger angaaende de Sager vi har løbende.

Hvad nu angaar Sagerne med Statsbanernes Søfartsvæsen, saa fandt der som tidligere meddelt Forhandling Sted i Generaldirektoratet, men Sagerne blev ikke afgjorde, idet Søfartschefen ikke kunde give Generaldirektøren de nøjagtige Oplysninger angaaende nogle Betalingsforhold, som vi havde klaget over, og det blev saa paalagt Søfartschefen at sætte sig ind i Sagerne ved Søfartsvæsnet, og derefter skulde der optages en ny Forhandling, hvis Sagernes Færdigbehandling nødvendiggjorde det.

Der var et andet Spørgsmaal som ogsaa blev gjort til Genstand for Forhandling: — nemlig fuld Betaling for 1ste Maj — selv om der kun blev arbejdet den halve Dag.

Under den radikale Regering, fik Ekstraarbejderne i Lighed med det faste Banepersonale Betaling for 1ste Maj, og selvfølgelig rejste Forbundet ogsaa Kravet iaar — men nu er det jo ikke en Arbejderne venligsindet Regering, der styrer Danmarks Lande og Riger, og der findes ingen Arbejderrepræsentant i Regeringen — og derfor blev vort Krav ikke e! terkommet.

Det hedder i den Skrivelse vi derom har modtaget fra Generaldirektoratet: *at* »der i Henhold til de efter Forhandling med

Statsministeriet

tagne Bestemmelser under de anførte Forhold kun har kunnet udbetales fuld Lønning til de Ekstraarbejdere, der paa det daværende Tidspunkt (1ste Maj) var antaget med fast Ansættelse for Øje«.

Færdig Kære! saaledes givet af Statsministeriet! og da Forbundet ingen overenskomstsmæssig Ret har til at kræve fuld Betaling for 1. Maj, naar der ikke arbejdes, er der ikke andet at gøre end at tage Sagen til Efterretning, og saa til de kommende Valg, arbejde for at skaffe Socialdemokratiet saa stort et Flertal i

Rigsdagen, at I. C. og hans Venner, maa »glide« — jævnt men rask ud af Regeringen, og andre Mænd, der ser med mere venlige Øjne paa Arbejderbevægelsen sat ind. Det maa vel snart gaa op for vore Folk, at de Elementer, der i Arbejderklassen agiterer for ikke at deltage i Valgene vildleder og skader Arbejderne i deres Fremgangsbevægelse, og derfor skal disse vildledende og skadelige Agitatorer mødes med isnende Kulde, naar de kommer med deres Vrøvl, saa kommer de nemlig ikke igen. Kold Foragt er en udmærket Modgift mod Syndikalisme og Forrædderi.

Vore Overenskomstforhold med Landhaandværkerne.

Medens det jo er adskillige Aar siden Dansk Arbejdsmandsforbund indledede Forhandlinger om Løn- og Arbejdsforhold med Murermestrenes Centralforeninger — ja dengang hed det forresten Centralforeningerne for Murer- og Tømrermestre i Jylland og Østifterne, men for et Par Aar tilbage skilte Tømrermestrene sig ud, og siden har vi ikke haft noget med dem overenskomstmæssigt at gøre — er det kun 2 Aar siden Dansk Arbejdsmandsforbund indledede Forhandlinger med »Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Bygningsfagene paa Landet i Danmark«. Denne Arbejdsgiverforening stod, og staar endnu ikke i den store Arbejdsgiversammenslutning: »Dansk Arbejdsgiverforening«, den bestaar, som det jo ogsaa fremgaar af Navnet af mindre Handværksmestre paa Landet.

De første Forhandlinger Forbundet førte med »Landhaandværkerne« — som vi i det efterfølgende for en Nemheds Skyld vil kalde dem — var om Regler for Behandling for faglig Strid.

Forholdet var nemlig dette, at selv om Forbundet ikke direkte havde haft Forhandling med Landhaandværkerne, havde vore Afdelinger flere Steder sluttet lokale Overenskomster med dem; men i disse Overenskomster fandtes der, som Regel, ingen »Regler for Behandling af faglig Strid«, og da dette jo ofte kunde volde Vanskeligheder af forskellig Art, indbød Landhaandværkernes Hovedorganisation os til en Forhandling om Sagen, og efter at der havde været afholdt en Del Møder enedes man den 6. April 1918 om en Overenskomst vedrørende »Regler for Behandling af faglig Strid«.

Senere hen paa Aaret fik vi oprettet en Dyrtidsoverenskomst med Landhaandværkerne. Og i Begyndelsen af 1919 fik vi en Anmodning fra deres Hovedbestyrelse om vi ikke vilde være med til at oprette en Landsoverenskomst.

Forbundets Stilling maatte naturligvis være den, at man ikke vilde oprette nogen Landsoverenskomst, før man havde indhentet de Afdelingers Bemyndigelse, som var interesserede i Sagen, og iøvrigt faaet nærmere Oplysninger om de lokale Overenskomstforhold. Svarene paa det Cirkulære, der i den Anledning blev udsendt, gik imidlertid alle ud paa at give Forbundsledelsen Bemyntigelse, og herefter blev der taget kraftig fat med at faa tilvejebragt de bedst mulige Overenskomstforhold hos Landhaandværkerne. Vi krævede at Landhaandværkerne skulde betale det samme som Byernes Mestre betalte, men det holdt selvfølgelig haardt inden Kravet blev gennemført. For det første var en Masse af disse Landhaandværkere lige organiserede, og havde — hvis de overhovedet skulde anvende Medhjælp — været vant til, enten at laane en Karl paa Gaarden hvor de tilfældigt havde Arbejde, eller ogsaa fik de for en efter Betalingsforholdene i Byerne — lille Løn, en Daglejer.

For det andet kunde Landhaandværkerne ikke faa Bønderne, der jo skulde betale Arbejdet, til at forstaa, at de ude paa Landet skulde betale lige saa meget for en Arbejdsmand som Mestrene i de store Provinsbyer maatte betale. — Det syntes Bønderne var en himmelraabende Uretfærdighed. Det Bønderne derimod forstod, var at flaa Befolkningen enten de boede paa Landet eller i Byen, og vi maatte sætte en Trumf paa for at gøre Landhaandværkerne begribelig, at vilde de have Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund, maatte de op med Pungen, og betale det samme for en Arbejdsmands Sved paa Landet som i Byerne. Bønderne havde udmærket Raad til at betale. Saa fik vi Overenskomsten som vi vilde have den.

Foruden at der ved denne Forhandling var opnaaet ordnede og overenskomstmæssige Forhold hos Landhaandværkerne, fik denne

Overenskomst ogsaa Betydning overfor Statsbanerne. Vore opmærksomme Læsere vil sikkert erindre, at vort Fagblad Nr. 1 indeholdt en Artikel om Lønforholdene paa Statsbanerne. — »Før og Nu« — og de vil ligeledes erindre, at endnu den 1ste Februar var Organisationsforholdene og naturligvis ogsaa Lønforholdene, særlig ude i Land-Kollonerne, yderst slette, for det ene Forhold afhænger jo af det andet.

Disse Forhold blev med et Slag forandret til det bedste, fordi Forbundet naturligvis krævede af Statsbanerne, at nu maatte de ogsaa betale Ekstraarbejderne som var Medlemmer af Forbundet, det samme som Landhaandværkerne betalte, og det gik Statsbanerne ogsaa ind paa, og der blev altsaa ved Overenskomsten med Landhaandværkerne skabt ordnede og overenskomstmæssige Forhold i saa godt som hver en Krog i Danmark.

Vi staar nu igen overfor en Forhandling med Landhaandværkerne. Ja, den har vel alt fundet Sted naar dette Numer af vort Fagblad kommer vore Medlemmer ihænde, og Forbundet vil naturligvis kræve, at Forligsmandens Mæglingsforslag af 28. Maj — der jo kun gjaldt for den store Arbejdsgiverforenings Medlemmer — ogsaa, hvad angaar de lønningsmæssige Forhold kommer til at gælde for Landhaandværkerne, og saa kommer Turen til Statsbanerne; de maa selvfølgelig efter vor Overenskomst betale det samme som Landhaandværkeren skal betale, og vi venter allerede i Løbet af en Uges Tid eller deromkring, at have disse Sager i Orden til Gavn for adskillige Tusind af vore Medlemmer.

G.—H.

Lidt om Kuskenes Lønforhold før og nu.

Kuskene er, uden al Tvivl, den Branche indenfor vort Forbund, der — i Kraft af Arbejdets særlige Beskaffenhed — har den længste Arbejdstid, og, indtil for faa Aar siden, vel ogsaa den Branche, som, set i Forhold til den lange Arbejdstid, havde den mindste Fortjeneste.

Imidlertid er der for Kuskenes vedkommende — ligesom for alle Forbundets øvrige Medlemmer — jo heldigvis i de senere Aar sket ganske iøjnefaldende Forbedringer, og det kunde derfor maaske her have sin Interesse at dvæle et Øjeblik ved, hvad det i Grunden er, der er opnaaet i de sidste 6—7 Aar.

Med Hensyn til *Arbejdstiden* (der ret naturligt maa rette sig dels efter andre Fag og Branchers Arbejdstid, og dels efter den Tid, som kræves til Hestens Røgt og Pleje) var Forholdet i al Almindelighed tidligere dette, at en Kusk af sin Arbejdsgiver nærmest betragtedes som en Skabning, man ikke behøvede at tage særlig stort Hensyn til, og under alle Omstændigheder krævede man, at Kusken — foruden at han skulde arbejde ca. 66—70 Timer ugentlig, ja i enkelte Tilfælde endog 78 Timer — ogsaa skulde være disponibel paa alle Aarets Helligdage, og vilde en Kusk en sjælden Gang have fri paa en Helligdag, da maatte han som Regel, efter først at have overvundet Arbejdsgiverens mer eller mindre sure Mine, betale en Stedfortræder for at udføre sin Søndags-Staldtjeneste m. m.

Dette Forhold er heldigvis nu ændret i den rigtige Retning, thi medens den ugentlige Arbejdstid tidligere — som nævnt — androg ca. 70 Timer, er Maksimalarbejdstiden nu højst 57 Timer pr. Uge (Staldtjeneste iberegnet), og hvad denne mægtige Arbejdstidsforkortelse betyder af Velvære for Kusken, for hans Hjem og for hans Kone og Børn, behøver sikkert ikke nærmere at paavises, og naar hertil kommer, at Kuskene nu almindeligvis skiftes til at udføre den nødvendige Søndags-Staldtjeneste, og da der i mange større Virksomheder holdes Staldkarl, kan Kusken nu — i Modsætning til tidligere — i ret stor Udstrækning hellige sit Hjem Søndagen, i Lighed med andre Arbejdere.

At *Lønnen*, særlig i Kraft af Pengenes stadig synkende Værdi nødvendigvis er bleven hævet for alle vort Forbunds Medlemmer, og hævet i langt højere Grad end Dyrtiden er steget, staar uimodsagt, men ingen Branche indenfor vort Forbund, ja sikkert ikke indenfor noget Fag, har haft en saa forholdsvis stor Lønfremgang som Kuskene.

I Aaret 1913, altsaa for blot 7 Aar siden, laa Kuskenes Ugeløn fra ca. 18 til ca. 25 Kr. pr. Uge, alt efter Byernes Størrelse, Kørslens Beskaffenhed o. s. v., og nu, i Juni Maaned

(Fortsættes Side 68)

Ov

over Arbejdstidsforkortelsen 1919 for

Brancher	Antal Mand fik den ugentlige Arbejdstid n						
	24	15	12	9 a 12	9	6 a 9	
Grusgrave og Skærvefabrikker			ca. 130				
Læderfabrikker					518		
Margarinefabrikker							
Oliemøllerarbejdere		ca. 300	ca. 700				
Spritfabrikarbejdere					126		
Sukkerfabrikarbejdere			ca. 1850				c
Svovlsyrefabrikarbejdere							
Kartoffel- og Lyngmelsfabrikarbejdere			92				
Tørvefabrikarbejdere							
Andre Fabrik- og Industriarbejdere	6		2245		1058		
Fabrik- og Industriarb. **Tilsammen**	6	300	5017		1702		
Gas- og Elektricitetsværksarbejdere	3		2		6		
Havnearbejdere			4411		470		
Jord-, Vej- og Kloakarbejdere					5638		
Kuske- og Chaufførere		ca. 2000	2308		20	900	
Lager- og Pakhusarbejdere			4160	500	1450	120	
Landbrugsarbejdere							
Mur- og Betonarbejdere			4832		276		
Skovarbejdere			[1]) 596				2
Cementfabrikarbejdere			ca. 1500				
Teglv., Kridt- og Kalkværksarbejdere			3137		130		
Stats- og kommunale Arbejdere			255		2272		
Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarb.			589		5649		
Træ- og Savværksarbejdere			285		845		
Bude							
Film- og Biograffunktionærer							
Hotelfunktionærer							
Vagtfunktionærer							
Tilsammen	9	2300	27092	500	18458	1020	

Medlemsantallet og den tidligere Arbejdstid er opgjort i H. t. Afdelingernes Indber
De 67816 Mand fik Arbejdstiden forkortet med ialt 611.000 Timer pr. Uge eller ge
for de 67816 Mand 30.517.00 Timer.
Af de 10022 Mand — for hvilke Oplysning mangler — har sikkert ca. 7000 Mand
fælde udgør den samlede Arbejdstidsforkortelse pr. Aar for 79000 Mand

rsigt

dlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund.

t med Antal Timer			Antal Mand havde 8 Timer 1-1-1919	Oplysning mangler for Antal Mand	Samlet Antal	Anmærkninger.
3	0 a 9	Ialt Mand				
		130				
		518				
	[1]) 340	340	[1]) ubekendt			
		1000				
		126	40			
	[2]) 2200					[2]) Højeste Antal Mand i Kampagnetiden.
	[3]) ca. 300	300	[3]) ubekendt			
		117		79		
				2759		
75		4717	461	541		
75	640	9448	501	3379	13328	
		51	2342	220	2613	
		4881		214	5095	
		11788		1305	13093	Arbejdstiden var kortere om Vinteren end om Sommeren.
		6628	580	700	7908	
		6310	30	1162	7502	
		2089			2089	
		6808		502	7310	do. do.
		1495		402	1897	[1]) Statsskovarb. [2]) Privatskovarb.
		1500			1500	
30		4995		141	5136	Arbejdstiden var kortere om Vinteren.
		3998	160	1272	5430	
38		6302	201	37	6540	
7		1323		28	1351	
ca. 200		200		200	400	
			262		262	
				210	210	
				250	250	
350	640	67816	4076	10022	81914	

g April 1919 til Kongressen.

nsnitlig 450 Timer om Aaret pr. Mand. Pr. Aar udgør den samlede Arbejdstidsforkortelse

rvefabrikarbejderne ikke medregnet) faaet en lignende Forkortelse af Arbejdstiden. I saa Til-
Million Timer.

1920, ligger Ugelønnen omkring 70 a 85 Kr., hvilket altsaa vil sige, at samtidig med at Arbejdstiden er forkortet med omtrent 15 Timer pr. Uge, er Lønnen steget med gennemsnitlig over 50 Kr. pr. Uge, eller med ca. 250 pCt. (Dyrtidens Stigning var som bekendt pr. Februar 1920 iflg. Statistisk Departements Udregning 141 pCt.) og dette turde vel uden Overdrivelse siges at være et enestaaende Fremskridt, et Resultat, som det kun har været muligt at opnaa ved D. A. F.s energiske Tagen Tingene Skridt for Skridt, men dog i hurtigt Tempo, og endelig ved det gode Samarbejde der har været, og er, mellem Afdelingsbestyrelserne og Forbundet.

Naar hertil kommer, at ogsaa Kuskene, naar Departementets Udregning af Dyrtiden foreligger til August, vil faa den eventuelle Stigning af Dyrtiden dækket, og at dette Tillæg ogsaa gives til de Timer, der medgaar til Staldtjeneste, da vil enhver ærlig og uhildet Kusk sikkert indrømme, at der gennem Afdelingernes og Forbundets Taktik og Arbejde er skaffet Oprejsning for den Tid, da Kuskene maatte arbejde en umenneskelig lang Tid for en Løn, som han umuligt, eller kun daarligt kunde føde sin Familie for, og hvad man heller ikke maa overse er dette, at alle disse Forbedringer er fremskaffet uden nævneværdig Etablering af Strejker, altsaa uden at det har været nødvendigt at udsætte Kuskenes Hjem for alle de Savn og Tab som en Strejke uvægerligt medfører.

N. P. H.

Forliget.

Da vi i sidste Nummer af Fagbladet redegjorde for Forliget af 29. Maj mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Dansk Arbejdsgiverforening, kom vi ind paa nogle Betragtninger angaaende, hvad det var værd for os, og paa hvad Maade man bedømte det i Arbejdsgiverkredse; i Fortsættelse heraf gengiver vi efter »Nationaltidende« den Tale, som Arbejdsgiverforeningens Formand, Bogtrykker Langkjær holdt paa Generalforsamlingen den 2. Juni, hvor Forliget blev endelig vedtaget.

Man ynder i Arbejdsgiverkredse at sige, at man har lært Organisationskunsten af Arbejderne og kun har bygget sin store Organisation op som en nødvendig Modvægt mod Arbejdernes tiltagende Magt og Indflydelse. Er det Tilfældet, maa man sige, at d'Hrr. har lært Kunsten til Gavns. Ved at gennemlæse efterfølgende Tale, ser man, at der ingen Slinger taales i Valsen, at Disciplinen, som enkelte inden for vore Kredse lader haant om, haandhæves mellem Arbejdsgivere endda meget kraftig.

At selve Forliget ikke er modtaget med særlig Begejstring læser man tydelig mellem Linjerne, derimod ser man, at Resultatet af det sidste Folketingsvalg noteres som et for vore Arbejdskøbere særlig glædelig Lyspunkt.

Enhver tænkende Arbejder maa heraf kunne forstaa, at har Valgdagens Resultater Betydning for Overklassen, saa maa det i dobbelt Forstand gælde for de Besiddelsesløse; men som sagt, vi lader Artiklen tale for sig selv.

Bogtrykker Langkjærs Tale.

Vi skriver i Dag den 2. Juni, Halvdelen af Aaret er endnu ikke gaaet, men store Begivenheder behøver ikke lang Tid, og vi er vistnok enige om, at faa af vore Generalforsamlinger har haft en mere bevæget Fortid end den, vi nu holder. Til Gengæld er det jo muligt, at vi ved vore Beslutninger i Dag sætter Punktum for denne stormfulde Periode i Haab om, at Fremtiden vil faa et blidere Forløb. Jeg siger, at det er muligt, og jeg siger ikke mere, for det staar mig fuldkommen klart, at denne Forsamling ikke just er i Feststemning. Men i alt Fald, vi staar ved et Vendepunkt, og derfor maa jeg nogle Øjeblikke dvæle ved det, der er gaaet forud. Jeg skal ikke tage det bredt, Aarets Begivenheder er jo i frisk Minde. Jeg vil kun trække en Hovedlinie op, den, som forbinder Dagen i Dag med den 5. og den 19. December i Fjor, og som har ført til den Situation, Generalforsamlingen nu skal tage Stilling til.

Den 5. December i Fjor indkaldte Arbejdsgiverforeningen Formændene for alle Organisationerne og en Repræsentant for hver af Enkeltvirksomhederne til Raadslagning. Man blev paa Mødet enig om, at Arbejdsgiverforeningen maatte standse den Offensiv, Arbejdrne havde holdt gaaende hele Aaret. Vi kunde ikke længere forsvare at bøje os for Krav, der mere og mere udartede til Hensynsløshed, ikke blot overfor Arbejdsgiverne, men overfor hele Erhvervslivet, hele Samfundet, og som truede ikke alene vor Økonomi, men ogsaa Lands Lov og Ret med en Katastrofe.

Det maa have en Ende, derom var vi enige. Men jeg forudsagde allerede den Gang, at en skarp Kursændring i vor Politik ikke var mulig uden fuld Solidaritet i vore Rækker. Vi maatte være forberedt paa at møde en Strikepolitik, der kunde gøre os Tilværelsen broget nok. Vi maatte, een for alle og alle for een, tage mod Stødet og bringe de Ofre, der var nødvendige for at staa imod det.

Generalforsamlingen den 19. December sluttede sig

med fuld Enstemmighed til Repræsentanternes Opfattelse; ogsaa den var paa det rene med, at naar Arbejderne bestormede os med Krav, der ofte alene søgte deres Berettigelse i det voldsomme Tryk, som Arbejdsgiverne kunde udsættes for, saa krævede Hensynet til Landets økonomiske Liv, at vi sagde Stop. Vilde Arbejderne desuagtet ikke bøje sig, maatte Kampen tages, Generalforsamlingen understregede som bekendt dette sit Standpunkt eftertrykkeligt ved foreløbig at bevilge 25 Mill. Kr. og stille dem til Ledelsens Disposition.

Saa kom den langvarige Forhandling mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund om en generel Ordning for Aaret 1920. Vi tilbød uændret Fornyelse af Overenskomsterne for dette Aar. Vi gjorde det ikke uden Betænkeligheder; Lønniveauet **var** jo allerede af Arbejderne presset op over Omverdenens Niveau. Men vi gjorde altsaa De samvirkende Fagforbund dette Tilbud, og vi forhandlede med dem helt hen til Slutningen af Februar, uden at det var muligt at se, om det skulde blive til Overenskomst eller ej. **Noget** kom De samvirkende Fagforbund os jo i Møde. De erkendte, at den økonomiske Situation ikke var til et **almindeligt** Fremstød for Arbejderne. De lod Fordringen om Ferie falde. De begrænsede sig til Kravet om, at Arbejderne skulde have Adgang til at opnaa Forbedringer i Overenskomsterne, hvor forældede Bestemmelser eller særlig lave Lønninger i en eller anden Arbejdergruppe talte derfor. Desuden fastholdt de deres Ønske om en Augustregulering, hvis Dyrtiden skærpedes. Vi afviste ikke pure disse Tanker, men vi forlangte klar og bestemt Afgrænsning af deres Rækkevidde. Det kunde vi ikke faa. **Formelt** havde De samvirkende Fagforbund nærmet sig betydeligt til Arbejdsgiverforeningens Standpunkt, men Konsekvenserne ømmede de sig ved at tage. Garantier vilde eller turde de ikke give os. Forhandlingen maatte afbrydes.

Atter søgte vi da til vor Generalforsamling for at faa vort Mandat til at forhandle bekræftet og præciseret. Det var den 12. Marts. Vi fik vor Holdning godkendt, og, om end under store Betænkeligheder, fik vi Bemyndigelse til at forhandle videre ud fra den Indrømmelse til De samvirkende Fagforbund, at der spredtvis **kunde** findes forældede Bestemmelser og lave Lønsatser, som det vilde være rimeligt at rette, men videre vilde Generalforsamlingen ikke gaa; Principet generel Overenskomst paa Vilkaarene fra 1919, fastholdt den. Og den overdrog sin Myndighed til Hovedbestyrelsen, som derved fik Midler i Hænde til at stille De samvirkende Fagorbund Valget mellem Krig eller Fred. Bemyndigelsen blev brugt. Efter at Forhandling endnu en Gang forgæves var prøvet, kom Arbejdsgiverforeningens 1. Lockoutvarsel den 19. Marts. Den 27. Marts fastslog 2. og sidste Varsel Aktiones Omfang.

Hvorledes var nu Situationen? Jeg er overbevist om, at den **ikke** tegnede ugunstigt for os og for Samfundet. De samvirkende Fagforbund drømte ikke om en fed Krig; jeg tror, at de sukkede efter et Forlig, selv om det skulde blive magert. De turde blot ikke slutte det ved direkte Forhandling med os. Da var det, den **politiske** Situation eksploderede, 2 Dage efter, at vort 2. Varsel var udstedt. Og De samvirkede Fagforbunds Ledelse spændte i Huj og Hast **den politiske Generalstrejke** for deres faglige Krav. Med det Trækdyr mente de, at de kunde køre et godt Læs hjem.

Jeg kan imidlertid forsikre Generalforsamlingen, at vi i Arbejdsgiverforeningen aldeles ikke var til Sinds at fylde Vognen med Indrømmelser. De fleste af os mente tværtimod, at De samvirkende Fagforbund tog grundigt fejl af Stemningen i Landet, naar de troede at kunne skræmme Samfundet i et Musehul. Vi mente endvidere, at Samfundet for sin egen Skyld ikke kunde bøje af for Generalstrejke-Truselen. Det vilde jo betyde mindre Modstandskraft næste Gang. Og endelig var det ikke af Vejen, at de voldsomme Midler, som Arbejderne havde faaet Smag paa, for en Gangs Skyld kom til at give kraftigt Bagslag.

Hvorfor akcepterede vi da Forligsmandens Forslag af den 5. April? Ikke fordi vi frygtede den politiske Generalstrejke, tværtimod. Men fordi det syntes os yderst magtpaaliggende, at den Konflikt, der ved sin Oprindelse var rent politisk, **ogsaa vedblev at være det.** Paa den politiske Generalstrejke, og paa den alene, skulde Kampen for et politisk Systemskifte føres. At faa dette Systemskifte, var af uvurderlig Betydning for Arbejdsgiverne, for Erhvervene. Til Opgør med Ministeriet Zahle-Staunings Politik skulde de borgerlige Vælgere kaldes. Hvis Ministeriets Tilhængere blot i nogen Grad kunde lægge Agitationen fra det politiske Plan over i det faglige, hvis de kunde give det Udseende af, at det hele drejede sig om nogle Arbejdsgivere, der ikke undte Arbejderne en fedtet Tøre mere i Timen, — ja, saa vilde vi efter min Mening have faaet hele den politike Situation ødelagt og aldrig have oplevet Valgsejren den 26. April.

Men, kan man sige, selv om Arbejdsgiverforeningens Medlemmmer ser med største Tilfredshed paa Valgresultatet, maa de dog fastholde, at deres Ledelse ikke først og fremmest har politiske Hensyn at tage, de faglige, de økonomiske Hensyn, maa for dem være de afgørende.

Jeg indrømmer det fuldtud. Men jeg vil ogsaa hævde, at Paaske-Forliget ikke gav Arbejderne andet, end hvad de kunde have opnaaet Maaneder i Forvejen. De opnaaede noget, som de selv satte stor Pris paa: de fik Forhandling i de enkelte Organisationer. Men de fik ikke **et nyt Grundlag** for disse Forhandlinger, hvad Adgangen til Lønforbedring angik. Til **økonomiske Fremtød** gav Forliget dem ikke Ret. Det lykkedes forholdsvis hurtigt at oplyse Arbejdsgiverforeningens Medlemmer herom. Og skønt nogle af de først afsluttede Overenskomster i Henhold til Forliget gav Arbejderne visse — dog ret beskedne — Indrømmelser, var det dog først **Dansk Arbejdsmandsforbunds** Optræden, som bragte Situationen paa det kritiske Punkt.

Selvfølgelig giver Forliget ikke Dansk Arbejdsmandsforbunds Organisationer andet eller mere, end hvad det giver alle andre Fagforeninger, og **det har Arbejdsmandsforbundet ogsaa erkendt.** Men Forbundet stillede sig heller ikke paa Forligets Grund; det holdt sig til de slette Vaner fra i Fjor; hvad er en Overenskomst? — en Lap Papir! Kort sagt, Arbejdsmandsforbundet hævdede simpelt hen, at den nugældende Ar-

bejdsmandsløn — Kr. 1,40 i Provinserne og Kr. 1,50 i København — er, hvad Paaske-Forliget forstaar ved **særlig lave Lønninger!** Og da vi fra Side med fuldeste Føje erklærede, at de paagældende Lønninger hverken var særlig lave eller særlig høje, men simpelt hen **Lønniveauet for Arbejdsmænd,** ja saa svarede man, at en Arbejdsmand med Familie **ikke kunde leve** af de Lønninger. Ogsaa den Paastand har vi afvist. En Arbejdsmand levede af 30—40 Øre i Timen i 1914; saa maa han kunne leve af det 4—5-dobbelte nu. Desuden ligger de tilsvarende Lønninger i Sverig mellem Kr. 1,30 og Kr. 1,40, skønt den svenske Dyrtid er en Snes Procent strammere end vor. Men endelig, finder Arbejdsmanden, at han maa tjene mere for at leve, saa er der een Fremgangsmaade, der staar ham aaben, og det en Fremgangsmaade, som han kan gavne Samfundets Økonomi i højeste Grad ved at følge; han kan arbejde mere, han kan, i alt Fald foreløbig, arbejde en Time længere om Dagen. Man kan suspendere Frasen om det tredelte Døgn, der ikke gælder i nogen anden Samfundsklasse. Der er Brug nok for hans Arbejde, eftersom Arbejdsløsheden faktisk nu er saa minimal, at vi savner det Overskud af Arbejdskraft, der bør være disponibelt i et nogenlunde bevægeligt økonomisk Samfundsliv. Vi har fremført disse Betragtninger overfor Dansk Arbejdsmandsforbund; vi mødte ikke Forstaaelse, men vi har ikke ladet dem falde, vi har dem parat, hvis Arbejdsmændene og andre Arbejdere paany møder med Forsikringer om, at de ikke kan leve af den Indtægt, de har ved 8 Timers Arbejde.

Imidlertid, Arbejdsmandsforbundet stilede direkte mod Konflikten. Allerede den 8. Maj havde vi det første Strejkevarsel. Det er utvivlsomt afgivet i Strid med Paaske-Forliget, og da det meget omfattende 2. Varsel indløb, gjorde vi Skridt til at faa Aktionen paakendt af Den faste Voldgiftsret. Men uden at afvente Voldgiftsrettens Afgørelse greb Forligsmanden ind. Vi fik en Række langvarige og yderst trættende Forhandlinger, indtil han omsider stillede det Forslag, som i Dag foreligger for Generalforsamlingen.

Jeg maa straks sige, at ikke en Gang Forligsmanden har fundet sit eget Forslag begrundet i **Paaskeforliget.** Efter min Mening viser det heller ikke Landets vanskelige økonomiske Stilling fornødent Hensyn. Nej, det udtrykker blot den traditionelle Opfattelse, at naar Arbejdsgiver og Arbejder kommer i Konflikt, saa skal Arbejderen **have** noget, og Arbejdsgiveren **give** noget. Traditionel er denne Opfattelse, men Udviklingen har rigtignok totalt forældet den. Arbejderens Stilling er saa stærk, at Arbejdsgiveren kun med største Besvær kan værne **Erhvervslivets** fundamentale Interesser over for hans vidtgaaende Krav. Arbejderen spørger ikke, om Erhvervslivet kan bære den Byrde, han vil paalægge det ved at gennemtvinge Lønforhøjelser. Men naar Arbejdsgiveren er alene om at varetage et saavigtigt Samfundshensyn som det, der her er Tale om, saa bør han kunne regne med Støtte hos den Embedsmand, Staten har gjort til Mægler mellem ham og Arbejderen, og ikke mindst bør han kunne gøre det, naar Arbejderen truer Samfundet med et voldsomt Tryk for at gennemtvinge Krav, der er i Strid med en Overenskomst, som han selv har afsluttet. Forligsmanden kan vel hævde, at han har til Opgave at stifte Fred, men at Parterne staar frit overfor de Fredsbetingelser, han forelægger dem. Og det er naturligvis teoretisk rigtigt. Men naar Forligsmanden efterhaanden har gjort det til Tradition, at hans Fredsforslag skal være Indrømmelser til Arbejderne, saa er Arbejdsgiverne ikke mere saa frit stillede, som de kunde se ud til.

Inden jeg forlader Lønsituationen, maa jeg have Lov til at berøre et Misforhold, som trænger til at klares. Det er et Misforhold, som har indsneget sig som Følge af vor Organisations Væsen. Arbejdernes Repræsentanter, og med dem iøvrigt ogsaa Forligsmanden, har en Tilbøjelighed til at lægge Ansvaret paa Arbejdsgiverforeningen, naar Arbejdernes Krav møder Modstand. Vore Underorganisationer er blødere af Hjerte, men Arbejdsgiverforeningen har slet ikke noget Hjerte, det skulde da være et af Flint! Jeg skal ikke komme ind paa Spørgsmaalet om Arbejdsgiverforeningens Pligter overfor dens Medlemmer; jeg vil kun sige et Ord om Medlemmernes Pligter overfor Arbejdsgiverforeningen. At vore Underorganisationer gerne vil tage sig pænt ud i Arbejdernes Øjne, forstaar jeg særdeles godt. Men naar de til den Ende lader paagaaende Arbejderrepræsentanter forstaa, at de ikke kan være **saa godgørende,** som de gerne vilde være, fordi de har Arbejdsgiverforeningen over sig som den store Bastian, ja, saa kan det jo være ret harmløst, og jeg vil indrømme, at det er menneskeligt. Men i Længden virker det uheldigt for alle Parter. Og desuden tilslører det de faktiske Forhold. Naar Arbejdsgiverforeningen har sluttet en Overenskomst med De samvirkende Fagforbund, saa er det baade dens Opgave og dens Pligt overfor sine Medlemmer at vejlede dem med Hensyn til Overenskomtens Indhold og praktiske Rækkevidde. Men andet har Arbejdsgiverforeningen heller ikke gjort. At Arbejderne finder dens Vejledning generende, forstaar man uden videre; men vore egne Medlemmer bør ikke uddybe denne Følelse hos vor fælles Modpart. De bør overalt fastslaa **Solidariteten** mellem dem og deres Hovedorganisation, der jo dog er til for deres Skyld, er deres Værn i vanskelige Situationer, er den Magt, i hvilken de selv har forenet deres Kræfter.

Jeg har betegnet al Tale om Arbejdsgiverforeningen som den store Hindring for Forstaaelse mellem Arbejdere og Arbejdsgivere som ukontroleret Sladder i Gadedørene. Men jeg maa erkende, at Sladderen i visse Tilfælde ikke har indskrænket sig til at hviske. Og jeg ønsker her paa det skarpeste at misbillige de Udtalelser, som Næstformanden for Havne- og Købmandsorganisationen i Aalborg, Grosserer Abel, har fremsat paa et offentligt Møde, hvor der var flere Tusind Mennesker til Stede. En saadan Desavouering af Arbejdsgiverforeningen kan mistænkeliggøre vor Politik i vide Kredse, hvor der i Forvejen er liden Tilbøjelighed til at erkende, at en faglig Hovedorganisations Ledelse ikke blot har til Opgave at lade staa til for fulde Sejl, men ogsaa maa give Ordre til at rebe Sejlene, naar der er Fare for, at Skuden ellers vil vende Bunden i Vejret.

Det tænker den brede Offentlighed ikke paa, end

sige da Arbejderne. Men af vore egne Medlemmer maa vi kunne forlange, at de husker, **baade** hvorfor de har bemandet Arbejdsgiverforeningens Skib, **og** hvorfor de har udpeget Mænd til at staa paa Broen.

Jeg har nu lettet mit Hjerte for adskilligt, som jeg ikke fandt at burde gemme for mig selv. Det er just ikke en Solstraalehistorie, jeg har fortalt. Lad mig da slutte disse almindelige Bemærkninger i en lidt lysere Tone. Lad mig udtale min Glæde over det Folketingsvalg, der satte Punktum for Ministeriet Zahles syv magre Aar. Jeg mener vel ikke, at vi nu kan hengive os til Glæden over at have ayv fede for os, og jeg hverken nærer eller ønsker at nære Illusioner om, at det nuværende Ministerium vil basere sin Politik paa Arbejdsgiverforeningen og Arbejdsgiverinteresser. Men jeg hengiver mig i nogen Grad til Haabet om, at denne Regering vil føre en Socialpolitik, der virkelig er en **Samfundspolitik,** ikke en Klassepolitik og et Klasseregimente. Begyndelsen lover ikke ilde; jeg behøver kun at nævne Samfundshjælpen. Men Tiden myldrer af Ideer, der i snævreste Forstand vedrører os; vi lever i et Virvar af nye Tanker; der eksperimenteres paa Livet løs, der debatteres fra højre og fra venstre, fra neden og fra oven. Til roligt Overlæg, til fordomsfri og saglig Prøvelse har der ikke været Stunder. Men jeg haaber, at der nu bliver **skaffet den fornødne Tid og Ro til Arbejdet.** Jeg haaber, at Regeringen vil skaffe den, for Eksempel i et saa samfundsvigtigt Spørgsmaal som Spørgsmaalet om **Arbejdernes Andel i Bedrifternes Ledelse.** Vi har i Paaske-Forliget givet Tilsagn om at ville drøfte denne Sag, og naturligvis staar vi ved vort Ord. Det er ogsaa nødvendigt at faa den frem til Behandling; ved at ligge og mugne, fylder den kun umodne Hjerner med skadelige Dunster. Men dette store erhvervs- og socialpolitiske Spørgsmaal frembyder sig egentlig naturligt for et Regerings-Initiativ, naar Regeringen vil garantere at de direkte interesserede Parter, Arbejdsgiverne og Arbejderne, faar afgørende Indflydelse paa Undersøgelsen og Realitetsbehandlingen. Og i den Henseende mener jeg, at ogsaa Arbejdsgiverne maa kunne paaregne tilbørlig Forstaaelse hos den nuværende Regering og dens parlamentariske Flertal.

Tysk Fabrikarbejderforbund

tæller nu over 600.000 Medlemmer.

Vort tyske Broderforbund er i de sidste 2 Aar vokset efter en hidtil uanet Maalestok.

Om denne Vækst og de Betragtninger, den giver Anledning til, indeholder det tyske Forbunds Fagblad »Der Proletarier« for 12. ds. en Artikel, som vil læses med Interesse ogsaa af danske Arbejdsmænd, og som vi derfor gengiver med Udeladelse af et enkelt Afsnit (om Bevægelsen i Medlemstallet i de forskellige Distrikter).

Artiklen lyder saaledes:

Den voldsomme Fremgang af Medlemsantallet, som allerede viste sig i begge de sidste Maaneder i Aaret 1918, har ogsaa holdt sig i 1919, Beretningsaaret har tilført Fagforeningerne Millioner af nye Medlemmer, og ogsaa vort Forbund Hundredtusinder. Dermed falder Aaret 1919 med Hensyn til Fagforeningsudviklingen fuldstændig ud af Rammerne for, hvad tidligere Aar viser, og bliver til alle Tider en Undtagelse i Fagforeningsbevægelsens Historie. Vi kan saa kun ønske, at Kvantiteten mere og mere bliver Kvalitet, d. v. s., at de nye Medlemmer mere og mere forstaar at vurdere Organisationens Magt, og tillige at respektere Forbundslovene, thi kun da kan en Organisation af vort Forbunds Størrelse yde det mest mulige for Medlemmerne.

Den største Tilgang af Medlemmer i det omtalte Aar havde vi i det første Kvartal. Medlemsbevægelsen i de forskellige Kvartaler vises i følgende Tabel

Medlemsant. i Slutn. af	Mandlige	Kvindelige	Tilsammen
4. Kvartal 1918	165700	90877	256577
1. — 1919	295353	131930	427.83
2. — 1919	370722	160420	531142
3. — 1919	399668	169582	569250
4. — 1919	421048	180955	602003
Gennemsnitstal i 1919	330488	146753	477251

Siden 4. Kvartal 1918 kan noteres en Tilgang af Medlemmer paa 345426 eller 134,63 Procent. Baade med Hensyn til Tilgang af Medlemmer og med Medlemsantallets Størrelse i Slutningen af 1919 er Aaret et Rekordaar og vil vel ogsaa vedblive med at være det. Det, at der, trods den voldsomme Stigning, stadig er tydelig Bevægelse i Medlemsantallet, er et Bevis for, at en stor Del af Medlemmerne endnu mangler den faglige Forstaaelse. I den nedenstaaende Tabel vises Bevægelsens Art, i hvilken dette mer eller mindre kommer til Udtryk.

Tilgang	1918	1919	Afgaaet	1918	1919
Optagne	171638	495444	Udtraadte	35084	112077
Tilrejst	4927	23786	Bortrejst	17922	59171
Hjemvendt fra Krigstjeneste	27903	29514	Til Krigstjeneste	5469	6684
Overgaaet fra andre Forbund	—	47403	Overgaaet til andre Forb.	—	72789
	204468	596147		58475	250721

Mod 596147 Tilkomne staar 250721 Afgangne, d. v. s., at vi atter har mistet 42 Procent af den samlede Tilgang. Denne Afgang kan man imidlertid ikke absolut regne med som et Tab, thi det drejer sig her hovedsagelig om Forskydninger ved Overflytning. Desværre — men det maa siges — har mange af vore Kolleger selv Skyld i Medlemsafgangen. Vi har Afdelinger i hvis Generalforsamlinger et Punkt regelmæssig vender tilbage, nemlig Diskussionen om Ledernes Slethed og

Forvorpenhed. Dette Tema mestrer enhver, det fordrer ingen aandelig Uddannelse, og at det er Aarsagen til, at mange nyvundne Medlemmer atter afgaar, derom er ingen Tvivl. Selvfølgelig er den anførte Grund ikke den eneste, som kommer i Betragtning ved Udtrædelserne, men disse Diskussioner kan ikke gavne nogen, de kan kun skade hele Organisationen.

Den efterfølgende Tabel giver et Overblik over Bevægelsen siden Aaret 1910.

Aar	Tilgang	Afgang	Til Militær	Forøgelse	Aftagen	Medlemsantal ved Aarsskifte
1910	74496	48716		25780		107097
1911	81578	59232		23346		189443
1912	78888	60734		18154		207597
1913	58467	58680			213	207384
1914	31939	52876	56106		77043	130341
1915	13524	25017	33730		45223	85118
1916	20398	13850	11121		4563	80535
1917	61327	24104	7184	30039		110584
1918	204468	53006	5469	154993		256577
1919	596147	244037	6684	345426		602003

Den, der kun sammenligner Tallene, ser vel den voldsomme Stigning indenfor Organisationen i det sidste Aar, men han ved ikke hvilke indre Kampe disse hurtigt voksende Organisationer dølger. Der er gennem Brydninger dannet to Retninger, som begge vil det bedste for hele Organisationen, men den skummende Bjergbæk maa, naar den blander sig i den dybe, brede Strøm, lempe sig efter Strømmen, den kan ikke mere springe og sprudle af Hjertens Lyst, men maa indordne sig i Flodens Masse. Istedetfor den tilsyneladende personlige, ubundne Frihed har den derved vundet en uhyre Magt. Vilde den store Strøm te sig som Bjergbækken, vilde de Spor, den efterlader sig kun være Ødelæggelse. Nu er Organisationslegemet jo ikke noget dødt Væsen, men er sammensat af lutter levende Væsener, hvis Tanker og Handlinger har sit Udspring i deres økonomiske Forhold, — kun er Resultatet af de Tanker, hvor endnu Erfaring og Indsigt mangler, ikke altid logisk, de udtrykker mere Lidenskaberne end Fornuften, men dette vil og maa høre op.

Det foreliggende Resultat er godt. Disse Tal illustrerer den Magt, som de tyske Arbejderorganisationer i Øjeblikket besidder, og den Indflydelse, som de formaar at udøve paa de økonomiske Forhold. Naar denne Magt bliver rigtigt forstaaet og rigtig anvendt, kan Arbejderorganisationerne fuldende deres Opgave, uden at frygte Tilbageslag. Organisationsbygningen gaar sin Fuldendelse i Møde, men den vil kun vise et Resultat, naar vi ikke nedriver de i 25 Aar før Krigen rejste Grundpiller. Disse Grundpiller er solide og bæredygtige, men den, der rokker ved dem, bringer hele Bygningsværket i Fare.

Heldigvis er vor Organisation hidtil blevet forskaanet for indre Kampe, lad os haabe, at det ogsaa maa forme sig saaledes i Fremtiden, saa at vi, naar Aaret 1920 er henrundet, kan møde med et lige saa godt Resultat. Ganske vist kan vi ikke regne med en Medlemstilgang som i 1919, men Tallet paa de udenforstaaende, de uorganiserede, er ogsaa svundet mægtigt ind. Nu vil det ogsaa være nødvendigt, ligesom i den tidligere Tid at faa Fart i den lille Agitation, og denne Agitation har nu ikke mere de Farer d. v. s. de økonomiske Følger som tidligere. Enhver der føler sig kaldet, og enhver der føler Ansvaret, maa hjælpe med til at samle Efternølerne, ikke blot i vor egen Organisations, men ogsaa i hele Arbejderstandens Interesse.

Til Læserne.

Husk at forny Abonnementet paa Arbejdsmændenes Fagblad før 27. Juni, da der ellers ikke kan undgaas Forsinkelse i Ekspeditionen.

I det Cirkulære vi udsendte med første Nummer, meddelte vi, at der vilde blive sendt 10 Eksemplarer til hver Afdeling.

Foranlediget ved forskellige Henvendelser skal vi meddele, at naar der kun er afsendt 9 Nr. beror dette paa, at Vægten ellers vilde blive for stor, saa Postvæsenet ikke besørgede Forsendelsen uden for firedobbelt Porto. Saa vi henstiller til de Afdelinger, der har mere end 9 Bestyrelsesmedlemmer at tegne sig for det resterende Nr.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 7 | 14. Juli | 1920 | 25. Aarg.

Syndikalisterne og deres Resultater.

Omkring 1910 hittede de organisationsfjendtlige Elementer blandt Arbejderne paa at konstituere sig som en »Bevægelse«. De antog Navnet »Syndikalister« og dannede en Slags Organisation, som de kaldte »Fagopositionens Sammenslutning«.

At disse Fyre søgte sammen var i og for sig ikke noget nyt, — baade »Arbejdernes Værn« og Kristeligt dansk Fællesforbund« har givet Husly til adskillige af denne Type —; men det nye var, at de nu gav sig Udseende af at være en Bevægelse paa det rigtige fagforeningsmæssige Grundlag og vilde organisere Oppositionen i de forskellige Fagorganisationer.

I de Love, de i den Anledning skrev, erklæredes det for Formaalet, at benytte alle foreliggende Chancer for at skaffe »Oppositionen« Magten indenfor en eller anden Organisation, for at benytte denne til syndikalistiske Eksperimenter, og Medlemmerne fik derfor Pligt til at aflevere alle de Oplysninger vedrørende Organisationen, de kom i Besiddelse af.

I 1911 forsøgtes det første Kup og foretoges det første Eksperiment. Det var Jord- og Betonarbejdernes Fagforening, der blev Forsøgsobjekt, og Eksperimentet havde nær kostet denne store Fagforening dens ypperlige Akkordpriskurant, der her faktisk er hele Fagets Løngrundlag. Heldigvis skræmmedes Foreningens gamle solide Medlemmer op i sidste Øjebilk, de jog de syndikalistiske Eksperimentmagere paa Døren og fik deres Forhold ordnet paa et forsvarligt Grundlag.

Efter denne totale Vandgang blev der i et Par Aar forholdsvis stille om Syndikalisterne, og de havde vel vanskelig faaet Betingelser for atter at komme til at spille en Rolle, dersom ikke Verdenskrigen og de af denne skabte Forhold var kommet.

Den ekstraordinære Arbejdsløshed gjorde ekstraordinære Foranstaltninger nødvendige, og da Lovgivningsmagten som Betingelse for at yde de store Bevillinger til Arbejdsløshedskasserne krævede, at nyindmeldte Medlemmer straks skulde være understøttelsesberettigede, tilførtes der pludselig vore Organisationer en Mængde Medlemmer, hvoraf en Del var af en ret tvivlsom Karakter, og kun kom, fordi det nu var bleven en Forretning at være organiseret.

Disse Nyorganiserede, hvoraf mange var erklærede Fagforeningsfjender leverede rundt omkring Rekrutter til den syndikalistiske Armè — og de var i hvert Fald altid villige til at raabe op, naar Syndikalisterne afleverede deres Fraser og til at stemme imod Fagforeningsledelsen ved enhver Lejlighed. — Nu var der rigtig Basis for at lave Opposition i Fagforeningerne.

Hertil kom, at Krigstidens Galskab smittede fra oven og nedefter.

Statsmændene erklærede underskrevne Traktater for »Papirlapper«, Overklassen satte sig ud over alle givne Forordninger, skar den bredest mulige Rem af Befolkningens Ryg og »aad Klausuler« efter Noder.

Hvad Under da, at Syndikalisterne fandt villige Tilhørere, naar de raabte: Hør! Ogsaa ellers fornuftige Arbejdere, hvem Organisationernes Arbejde for at fremskaffe Dyrtidstillæg gik for langsomt lod sig forvirre og Resultatet blev den Række af dels syndikalistisk paavirkede og dels helt syndikalistisk ledede Strejker, som vi har set.

I Begyndelsen gik det jo tilsyneladende godt. Det lykkedes her og der den udskregne »direkte Aktion« at hugge øjeblikkelige Fordele, der sloges op til store Numre i den syndikalistiske Agitation, og efterhaanden skaffede den skabede Haand sig saa Indflydelse paa enkelte Organisationer, fik hele Fagforeninger eller Grupper af Arbejdere sprængt ud af deres Fagforbund og reklamerede saa videre med disse Sprængninger som syndikalistiske Sejre — hvad det vel ogsaa var, forsaavidt som det maa antages at være disse Herrers Maal at faa sprængt og ødelagt de Fagorganisationer, som det har kostet Arbejderstanden 2 Slægtleds Kamp og Arbejde at bygge op.

Da man nu havde faaet nogle Organisationer sprængt ud af Arbejderklassens solidariske Samarbejde, var det ikke længere nok at have en Organisation for Oppositionen indenfor de bestaaende Fagforeninger, — man maatte have noget nyt og lavede saa noget, man kaldte for »føderalistisk Sammenslutning« med Hr. *Lauritz Hansen* som Topfigur.

Da man var naaet saa vidt, blev det imidlertid paatrængende nødvendigt, at de nye Mænd viste, at de havde nye Koste, der kunde feje meget bedre end de, de gamle »Pampere« brugte, og Lejligheden hertil mente man at finde ved den organiserede Arbejderklasses Etablering af Generalstrejken.

Enhver husker endnu, hvorledes Bladet »Solidaritet« efter Sædvane brugte sin Solidaritet ved, da Generalstrejken blev erklæret, at gaa imod den, — derpaa i Skræk for Følgerne af den begaaede Fadæse sadlede om, og sluttelig — for atter at være solidarisk i syndikalistisk Forstand — tiljublede de Organisationer, der ikke vilde følge Trit med de samarbejdende, sit Bifald.

Det lykkedes saa den skabede Haand at skaffe sig direkte og indirekte Indflydelse paa Søarbejdernes og Transportarbejdernes Organisationer, af hvilke den sidste var sprængt ud af Dansk Arbejdsmandsforbund, og de Strejker blev ført, hvis bedrøvelige Afslutning vi har set i de sidste Dage. — Herom mere i en følgende Artikel.

Chr. Sørensen.

Statsbanerne.

Spørgsmaalet om naar Statsbanerne skal give Akkord, eller Akkordafsavnstillæg, ordnet.

I lang Tid, ja i al for lang Tid har dette Spørgsmaal været paa Dagsordenen ved vore Forhandlinger med Generaldirektøren. Det gjaldt jo om for Forbundet at give Ekstraarbejderne Adgang til ved Akkordarbejde at forøge deres Fortjeneste. — Men det er stadig ikke bleven færdigbehandlet.

Forbundets oprindelige Krav var jo at faa et fast Akkordafsavnstillæg, — men det kunde Generaldirektøren ikke indgaa paa, og navnlig modsatte Ministeren sig en saadan Ordning i Almindelighed. For at faa noget ud af Sagen maatte Forbundet derfor anlægge en anden Taktik, og vi rettede derfor vore Bestræbelser paa at faa fastsat, hvilke Arbejder der skulde udføres i Akkord, og hvad der, — hvis Statsbanerne af en eller anden Grund f. Eks. Sikkerhedshensyn, ikke ønskede Arbejdet udført i Akkord — skulde betales i Akkordafsavnstillæg, og det viste sig, at den Vej var farbar.

Ved den sidste Forhandling som fandt Sted den 29. Maj opnaaedes der Enighed om at følgende Arbejder fremtidig vil være at give i Akkord.

1) *Jordarbejde.*
   a) Jordarbejder ved Ny-Anlæg samt større Udvidelser, derunder ogsaa Jordarbejde for Broer o. lign.
   b) Snevolde.
2) *Sporarbejde.*
   Ny-Anlæg, herunder Anlæg af private Sidespor, naar den nye Sporlængde er større end 500 m — dog ikke af Arbejderne, der ligger nærmere end 3 m fra den Del end 3 m fra Midten af et i Drift værende Spor.
3) *Al Betonstøbning.*
4) *Vejarbejde.*
   Vejarbejde ved Ny-Anlæg og Ombygning af Parallelveje, Adgangsveje og Forpladser.
5) *Hegnsarbejde.*
   Anbringelse af nyt Hegn paa over 500 Meters Længde.
6) *Nye Plantningsanlæg.*

Endvidere er Statsbanerne indgaaet paa, at saafremt det undtagelsesvis af Grunde, der alene vedrører Statsbanernes Forhold, maatte vise sig ugørligt at give de anførte Arbejder i Akkord, vil der til de ved det paagældende Arbejde beskæftigede Arbejdere være at yde et Akkordafsavnstillæg af 35 pCt. til Timelønnen (inkl. Dyrtidstillæg), dog saaledes, at Procenttillæget ikke beregnes af det ekstraordinære Dyrtidstillæg af 35 Øre pr. Time.

Endelig har Statsbanerne sendt de forskellige Distrikter en Opfordring til at drage Omsorg for, at der ud over fornævnte Arbejder anvendes Akkord i alle Tilfælde, hvor dette efter de i hvert enkelt Tilfælde foreliggende Omstændigheder skønnes hensigtsmæssigt og økonomisk, idet tilføjes, at der, for saa vidt Akkord herefter ikke finder Anvendelse,dog ikke vil være at yde noget Akkordafsavnstillæg for de her omhandlede Arbejders Vedkommende, idet Reglen om Ydelse af Akkordafsavnstillæg kun finder Anvendelse ved de foran under Nr. 1—6 særlig nævnte Arbejder.

Sluttelig bemærkes, at Akkordsatserne vil være at fastsætte i Overensstemmelse med de paa de enkelte Steder mellem Organisationerne trufne Aftaler og Priskuranter, for saa vidt saadanne foreligger.

Det er jo en stor Sag, der her er ordnet, og den vil sikkert ved alle Ny-Anlæg betyde en ikke saa ringe større Fortjeneste, og endelig ligger der jo en reel Gevinst i det Akkordafsavnstillæg paa 35 pCt. til Timelønnen, som Statsbanerne skal yde i alle de Tilfælde, hvor de af visse Grunde ikke ønsker at lade de under Punkterne 1—6 opførte Arbejder udføre i Akkord.

Foranstaaende Ordning gælder kun Provinserne, ikke København eller de enkelte Byer i Københavns Omegn, hvor der er truffen en særlig Ordning om Akkorafsavnstillæg.

Der er et interessant Moment i denne Sag, og vi antager, at vore Læsere har bemærket det — nemlig at Statsministeren modsatte sig at give et fast Akkordafsavnstillæg. Det viser sig her igen, at den Lære, visse radikale Folk prædiker, om at man skal lade den politiske Side af Arbejderbevægelsen ligge, som Arbejderne uvedkommende, er bundfalsk, for Regeringen tages jo netop af det Parti, der har Flertal i Folketinget, og naar Arbejderne der jo er en stor Del af den danske Befolkning, undlader at stemme paa de socialdemokratiske Kandidater, skaffer de Reaktionen Flertal, og dermed deres egne Modstandere Magt til at bestemme over deres Skæbne, og hvis denne »Sælgen sig Selv« ikke er gal Mands Værk, er der intet, der er det.

Vort Medlemstal i 1919.

Paa vor ordinære Kongres ifjor gjorde vi i Beretningen opmærksom paa, at vi i den 3-aarige Periode havde haft en Tilgang af 38,000 nye Medlemmer, og at Hovedkassereren ved Udgangen af Aaret 1918 opgjorde det samlede Medlemsantal til 81,075, — hvilket endda til April var vokset til over 85,600 Mand.

I den Anledning sagde vi, at medens vi for 10 Aar siden kun talte 28,000 Medlemmer og for blot faa Aar siden talte om, at 50,000 Medlemmer var et Maal, vi stilede imod, saa laa det nu nærmere at tale om at naa 100,000.

Der var maaske en og anden, som mente, at det var utidigt Praleri, og mente, at nu var »Dansk Arbejdsmandsforbund« vokset saa meget, at der neppe foreløbig kunde være Tale om yderligere Vækst.

I saa Fald maa disse Godtfolk tænke om igen. — Nu foreligger nemlig Hovedkassererens statistiske Opgørelse over Bevægelsen i Medlemstallet i Aaret 1919, og den ser saadan ud:

Samlet Antal, Antal betalende og kontingentfrie i Aaret 1919.

Maaned	Samlet Antal	Betalende	Kontingentfrie
Januar	82102	78012	4090
Februar	81326	78176	3150
Marts	85265	82184	3081
April	85657	82602	3055
Maj	86821	83243	3578
Juni	86730	83923	2807
Juli	89286	84897	4389
August	90962	86950	4012
September	91632	87285	4347
Oktober	91295	87245	4050
November	92298	89053	3245
December	91255	88262	2993
Gennemsnitlig	87886	84319	3567
Procentvis	100,00	95,94	4,06

Vi begynder altsaa Aaret med 82,000 og gaar ud af det med over 91,000 Medlemmer. Fra December Maaned 1918 til December Maaned 1919 er der kommet 10,000 nye Mand i Rækkerne.

Og vi ved, at Væksten er fortsat i de Maaneder, der er gaaet af 1920.

Der er Folk, som til Stadighed gaar rundt og fortæller, at nu gaar Dansk Arbejdsmandsforbund i Stykker, — nu er Medlemmerne »i Drift« bort fra denne væmmelige Organisation og dens »Pampere«, af hvilke Lyngsie er den værste. Der er ogsaa Folk blandt vore Venner, der finder, at vort Forbund er blevet »for stort«, — og at denne Vækst ikke kan fortsættes.

Men den Slags Tale har vi hørt, saalænge Arbejdsmændenes Landsforbund har bestaaet, og lige falsk har den altid været.

Da nogle Folk i sin Tid brød ud af Rækkerne, »købte sig en Kanon og begyndte for sig selv,« — og dannede det saakaldte »ny Arbejdsmandsforbund« proklamerede den syndikalistiske Profet, der nu har tilhuse i Korsgade, at dette var Begyndelsen til Enden.

Men hvad var det saa der skete: Nyt Arbejdsmandsforbund opløstes, begge dets 2 Afdelinger er kommen tilbage til os, og vi har i Mellemtiden tredoblet vort Medlemsantal og mere til!

Syndikalistens Skidtsprøjte døde derimod. — en anden, der derefter startedes, gik samme Vej, og nu slaas han for at redde Stumperne af den tredje.

Da de lollandske Arbejdsmænd efter Kongressen 1908 nægtede at bøje sig for Vedtagelsen om, at Arbejdsløshedskassen skulde være obligatorisk, og derfor sagde sig løs fra Kammeraterne i det øvrige Land, blev dette udraabt som Bevis for, at nu var Arbejdsmændene kede af »Lyngsies Diktatur.«

Nu staar de fleste lollandske Afdelinger igen hos os, og »det lollandske Arbejdsmandsforbund« er i det væsentlige henvist til Nakskov og Omegn. Man har senere forsøgt sig med et af Syndikalisterne stærkt opreklameret Gummiarbejderforbund; men Forsøget faldt forbandet skidt ud. — Barnet var dødfødt!

»Det gule Smedeforbund« i København har prøvet at tage vore Medlemmer men de blev hurtig kede af det Selskab og kom tilbage igen.

For Tiden staar de københavnske Skibsværftsarbejdere og de københavnske Havnearbejdere udenfor Forbundet; men saavist som Ret, Sandhed og sund Fornuft tilsidst maa sejre over Uret, Løgn og Dumhed, saavist vil disse Kammerater finde hjem til det solidariske Samarbejde med Danmarks organiserede Arbejdsmænd — ligesaavel som alle de andre!

Grunden til vort Forbunds Vækst er jo nemlig den, at vi gennem vort Samarbejde har været i Stand til og stadig er i Stand til at skaffe Lønresultater hjem til vore Medlemmer af en saadan Art og en saadan Betydning, at de klart viser enhver tænkende Arbejdsmand, hvor hans Interesser varetages.

Derfor er vor Vækst saa urokkelig sikker, og derfor vil vi, naar vi møder til Kongres i 1922 se ud over et Forbund, der i 25 Aar (fra 1897) er vokset fra 14,000 til mindst 100,000 Mand!

Chr. S.

Overarbejdsbetaling.

Saa vidt os bekendt hersker der i Arbejdsgiverkredse nogen Animositet mod at betale Procenttillæg til de sidste 10 Øres Løntillæg, naar der præsteres Overarbejde.

Vi gør i denne Forbindelse opmærksom paa, at Tillægget skal betales.

I »Arbejdsgiveren« for 2. Juli var optaget følgende Notits, der udelukker al Misforstaaelse:

Da der hos mange Medlemmer er opstaaet Tvivl om Forstaaelsen af Arbejdsmandsforliget, for saa vidt angaar Spørgsmaalet om, hvilket Tillæg der skal ydes Arbejderne for Overarbejde, skal vi herved meddele, at dette Spørgsmaal har været drøftet paa vort Forretningsudvalgsmøde, og man har der indtaget det Standpunkt, at Tillæg for Overarbejde i de Tilfælde, hvor Tillægget i Overenskomsterne er ansat procentvis, ogsaa skal ydes af de 10 Øre, hvormed Timelønningerne forhøjes i Henhold til Forligets Punkt 1, hvorimod der naturligvis ikke skal ydes Procenttillæg af de 5 Øre, der udbetales som Forskud paa Augustreguleringen.

Hovedbestyrelsesmøde

den 24. og 25. Juni 1920.

Dagsorden:

1) Beretningen.
2) Regnskabet.

Navneopraab foretoges.

ad. 1.

Formanden oplyste, at der var søgt Sanktion af 26 Afdelinger vedrørende 4213 Mand (hovedsagelig med

Arbg. indenfor Arbgf., og der var afsluttet Sager for 2704 Mand vedr. ialt 58 Afdlger. Regner man, at den store Ordning omfatter ca. 50,000 Mand, omfatter de afsluttede Sager altsaa 52,704 Mand, Ved Udgangen af forrige Kvartal omfattede de løbende Lønsager 57,551 Mand, og vi har altsaa i Øjeblikket Sager løbende for 4847 Mand, hovedsagelig Folk, der beskæftiges hos Arbejdsgivere, der staar udenfor Arbgf.

I Kvartalet er afsendt 3222 Skrivelser og 22 Cirkulærer.

Tilbage staar Akkordforhandlingerne, men det er ikke i Øjeblikket muligt at sige, hvorledes disse forløber. Det vil være uheldigt, om Nævnet fik Sagerne til Behandling i al for raa Tilstand, hvilket ingen af Parterne er interesseret i, og vi er f. Eks. enedes med Teglværksforeningen om, at saavidt muligt skal kun principielle Spørgsmaal til Nævnets Afgørelse, og en lignende Ordning bør søges opnaaet i andre Brancher.

Med Jernindustrien er der — ved Voldgift — opnaaet en Ordning ang. Timelønnens Beregning, hvilken Ordning maa siges at være i al Almidelighed tilfredsstillende. Ang. Skovarbejdernes Tillæg har vi haft et Møde, hvor vi krævede, at der først skulde rettes paa for lave Priser, hvorefter vi skulde tale om det alm. Tillægs Størrelse. Arbg. har nu fremsat et Forslag, som et af Forretningsudv nedsat Udvalg i Øjeblikket arbejder med.

Hos Landhaandværkerne har vi krævet de 15 Øre fra 31. Maj, men de vrider dem ved den tilbagevirkende Kraft, som de kun daarligt, da det drejer sig om Smaamestre, kan betale. Vi har holdt fast paa vort Krav, som Landhaandværkerne vil forelægge deres Medlemmer og vi maa haabe, at det vil lykkes at gennemføre det.

Fra 1916—1919 har vi gennemsnitlig til vore Folk faaet et Løntillæg til Timelønnen paa 103,6 Øre, og naar hertil kommer Augusttillæg m. m. vil den samlede Forhøjelse paa Timelønnen sikkert langt overstige vore Forventninger.

»Kommunalt Arbejderforbund« har vedtaget at optage alle kommunale Arbejdere ogsaa i Provinsen, og har, paa Trods af vor Protest (til DsF.) optaget Odense komm. Arb. »D. s. F.«s Forretningsudvalg har vedtaget at være os følgagtig i vor Protest.

Med Statsbanerne har vi haft Forhandling ang. Smudstillæg, hvorom er udsendt Cirkl., og vi har krævet samme Tillæg hos Statsbanerne som hos Arbgf. Medlemmer.

Kongressen i Amsterdam afholdes 30.—31. Aug. og 1. Septbr. og desuden har vi faaet Indbydelse til Deltagelse i Tysk Fabrikarbejderforbunds 13. Kongres, der afholdes fra den 11. Juli i Hannover. Forretningsudv. foreslaar at der hertil sendes 2 Mand.

Ang. de sønderjyske Arbejdere har der som bekendt været afholdt Møder i Arbgforeningen. De sønderjyske Repræsentanter krævede samme Timeløn som Gennemsnitsfortjenesten var i Kongeriget, hvilket Arbejdsgiverne ikke kunde gaa med til. De sønderjyske Arbejdere krævede udelukkende Timelønsarbejde, men de maa maturligvis arbejde under lignende Vilkaar som de øvrige danske Arbejdere, og ogsaa forlige sig med Akkordfortjeneste.

D. s. F. har understøttet Strejken i Sønderjylland og hertil og andre Konflikter vil finde Paaligning Sted, der for os vil andrage ca. 40,000 Kr., og desuden har Forretningudvalget vedtaget derudover at yde en Understøttelse af 5 Kr. pr. Uge. Forretningsudvalget har vedtaget, m. H. t. Genforeningen og Overenskomsternes Ikrafttræden at sende 2 Repræsentanter til Sønderjylland saasnart Forholdene er nogenlunde opklarede. — Desuden vil det vel være rigtig at dvæle ved Byggetilskudet til D. s. F. og endvidere maa vi tage Stilling til Diætspørgsmaalet, som blev udskudt fra sidste Møde. I Strejkeunderstøttelse er udbetalt Kr. 23997,17 (13. Afdelinger) og i Tilskud til Agitationskredsene er udbetalt Kr. 2653,20.

Af nye Afdelinger (fra Landarb. Forb.) har vi optaget Kampsted, Karise, Tureby, Jydstrup, Brovst; Syderskov; Pandrup og Tingsted, og til Landarb. Forb. er afgaaet 3 Afdelinger, nemlig Ubby, Hornsyld og Kolindsund, og skal yderligere afgaa 2 Afdelinger, nemlig Boller og Tamdrup.

Vi kan være Resultatet bekendt, og i det Store og Hele kan vi vel sige, at vi er kommet godt ud af den sidst foreliggende Situation.

Hans Nielsen omtalte den udbetalte Understøttelse til Sønderjyderne, og var imod at betale Tilskudet til D. s. F. Bygning.

Formanden oplyste, at Strejken i Sønderjylland er hævet, men der er Fare for, at Strejken bryder ud igen, og foreløbig vil de ikke faa mere Understøttelse før Forholdet er nærmere undersøgt.

Chr. Mikkelsen gjorde nogle Bemærkninger m. H. t. Opgørelsen om afsluttede Sager, hvor der for Gasværkets Vedkommende er indløbet en Fejl. Ganske vist er vi sluppet godt fra vore Forhandlinger, men Akkordarbejderne er langt fra tilfredse, da Akkorderne ikke følger med Stigningen i Timelønnen. Der er ogsaa Utilfredshed med de Arb. indenfor Jernindustrien, der arbejder i Fællesakkord, da de saa godt som intet Tillæg faar. Ønsker dette Forhold prøvet ved Mægling.

Omtalte et Forhold hos D. F. D. S. (S/S Falken) som siden en Strejke for 20—25 Aar siden har benyttet uorg. Arb. Ønsker, for at faa en Ordning, at der gives Sanktion til Strejke, og altsaa ogsaa stoppe Kørslen. Der vil saa komme en Ordning, eller ogsaa maa Selskabet indstille Farten og fremtidig dirigere Skibet til en anden By.

Det vedtoges at de Sager, som skulde til Specialdebat, ikke diskuteredes under den alm. Diskussion om Beretningen.

Vald. Petersen oplyste, at Tømrerne havde faaet et Tillæg af 18 Øre, idet de havde faaet 3 Øre i Værktøjspenge. Henstillede, at saafremt de Arbg., der ikke er Medlemmer af Arbgf., ikke vil betale de 15 Øre, skal der, saafremt Forholdene tillader det, etableres Strejke. Ang. Spørgsmaalet om Fællesakkord vilde det sikkert — bl. a. for at undgaa et Utal af Mæglingsmøder — være klogt, at søge hele dette Forhold ordnet ved et Fællesmøde i København. Tager D. s. F. ikke fat paa »Komm. Arb. Forb.« bør vi heller ikke betale og bør tage under Overvejelse at træde ud af »De s. F.«

Bemærkede til Mikkelsen, at vi ikke staar stærke

overfor Arbejdsgiverne paa Krav om Tillæg til store Akkorder, og Tanken om Akkordernes Afskaffelse maatte vi vist hellere opgive, ogsaa af Hensyn til os selv.

Chr. Sørensen replicerede til Vald. Petersen og Mikkelsen ang. Jernindustrien, hvor der var givet Forklaring i Cirkulæret. I. H. t. Opgørelsen skal Uoverensstemmelser ved Fællesakkord afgøres jvfr. Regler for Behandling af faglig Strid, og det bliver sikkert kun meget faa Steder, hvor der vil blive Vrøvl. Følte sig overbevist om, at disse Sager vil blive meget lette at ordne ved Mægling. Der er da ogsaa indenfor Jernindustrien alm. Tilfredshed med denne generelle Ordning. Spørgsmaalet om event. Strejke hos de indenfor Arbgf. staaende Arbg., der ikke vil betale de 15 Øre, kan ikke afgøres principielt, men Forretningsudvalget maa tage Stilling i hvert enkelt Tilfælde.

Carl Drejer mente at Ordningen ved Fællesakkorderne var rent vilkaarlig, og i mange Tilfælde var Arbejdsmændene sakket agter ud.

Forespurgte hvorledes Forholdet m. H. t. Tillæg hos Statsbanerne laa. Vi maa straks søge Tillægget gennemført i H. t. Overenskomsten med Centralforeningen og Entreprenørforeningen, da det trækker for længe ud at vente paa Landhaandværkerne.

Havde hørt at Ringsted Afdeling havde stemt om at annulere 8 Timers Dagen, hvilket vi maatte modsætte os.

Frokostpause fra Kl. 12—1½.

Mødet genaabnet.

Chr. Mikkelsen troede ikke, at det vilde blive let at ordne Spørgsmaalet om Fællesakkorderne, og Forkellen mellem Arbejdsmænd og Smede er stadig forøget og er nu alt for stor, saa stor, at der nu maa ske en Ændring. Troede, at man let kunde faa de uorg. Arbg. til at betale samme Løn som de organiserede.

Jens Larsen oplyste angaaende Spørgsmaalet om Arbejdstiden i Ringsted, at det drejede sig om Arbejderne paa nogle Tømmerpladser (Arbg. staar udenfor Arbg.) hvos Overenskomsten er forsynet med den gamle Arbejdstid, og vi kan vist kun gøre dette at nægte at godkende Overenskomsten, thi lignende Forhold kan vi træffe paa andre Steder.

Axel Petersen hævdede at man maatte bruge alle Midler for ogsaa at faa uorg. Arbg. til at betale Tillæg som alle andre. Forespurgte om der var gjort Tilløb til Forhandling med Centralforeningen ang. Revision af enkelte Akkordsatser. Det bliver ikke let at faa Tillægget hos Statsbanerne i Orden, før alle vore egne Overenskomster er klare, særlig ikke i Byer hvor baade Centralforeningen og Landhaandværkerne har Overenskomst med os.

Kortsen: Lad os ordne Forholdet hos Statsbanerne hvor vi overhovedet kan, og der hvor vi ikke straks kan faa en Ordning, maa vi fremskynde Afgørelsen det mest mulige. Ogsaa andre Fag søger af og til at komme udenom 8 Timers Dagen, men vi maa i hvert Fald fastholde at den Arbejdstid, som Hovedorg. har fastsat, skal overholdes. I Aarhus er man lokalt enedes om Akkorderne men Godkendelsen foreligger endnu ikke fra Arbejdsgiverne.

Mikkelsen anbefalede at Forb. meget bestemt modsatte sig at anerkende en længere Arbejdstid end 8 Timer, med Undtagelse af saadanne Virksomheder, der periodevis nødvendigvis maa have en længere Arbejdstid. Med alle til Raadighed staaende Midler maa vi forhindre vore Medlemmers Overgang til »Komm. Arb. Forb.«. Omtalte Forholdet angaaende Ekstraarbejderne hos »Sydfynske Jernbaner« og forespurgte om Afdelingen kunde optage Folk, (Aspiranter) hvis Løn forud var ansat af Banerne, en Løn, som ligger betydelig lavere end den almindelige.

Niels Rasmussen mente, at Akkordarb. i den senere Tid var bleven noget forfordelte, saaledes at man ikke med samme Fordel som tidligere kunde arbejde i Akkord, og dette burde der tages Hensyn til ved fremtidige Afgørelser. Forespurgte om Akkordarb. til August faar hele Dyrtidstillægget, og var af den Opfattelse, at vore Partifæller i Kommunalbestyrelserne var med til — gennem mange forskellige Bestemmelser — at drive vore Folk over i »Komm. Arb. Forb.«, hvilket Forhold Taleren nærmere udviklede.

Formanden besvarede forskellige Spørgsmaal, saaledes m. H. t. de uorg. Arbg. maa vi gaa frem som i Oktober 1919, og er der Udsigt til at tvinge dem ved Strejke, maa vi benytte denne Udvej hvor den er fremkommelig.

M. H. t. Statsbanernes Tillæg har vi afventet Resultatet af Forhandlingerne med Landhaandværkerne, men da dette Resultat endnu ikke foreligger, vil vi straks søge Forholdet ordnet hvor det er muligt.

Vi vil tilskrive Ringsted ang. Vedtagelsen om den længere Arbejdstid, men ogsaa Spørgsmaalet om Arbejdstiden kan blive vanskeligt og tendere i den gale Retning, men selvfølgelig vil vi holde igen det mest mulige.

Ang. Revision af Akkordpriskuranten med Centralforeningen er der intet foretaget, da vi sikkert staar os ved at afvente andre Fags Forhandlinger, og vilde iøvrigt henstille, om der overhovedet skulde foretages noget eller ej.

At faa en særlig Overenskomst med Statsbanerne vedrørende Ekstraarbejderne vil vist ikke — særlig med det nuværende Ministerium — være heldigt, og ikke gavne vore Medlemmer, og henstillede at dette Spørgsmaal foreløbig henlagdes.

Angaaende Sydfynske Jernbaneselskabs Antagelse af Arbejdere, hvis Løn forud var fastsat, maa dette Forhold nærmere undersøges, og Spørgsmaalet om disse Arbejderes Optagelse i Organisationen maa den enkelte Afdeling selv kunne afgøre.

I Henhold til Aprilforliget skal Akkordarbejderne have det fulde Augusttillæg pr. August.

Axel Olsen præcicerede at man stærkt burde holde paa 8 Timers Dagen, og at man ikke uden strængeste Nødvendighed burde give Dispensation, heller ikke gennem en kortere Arbejdstid om Vinteren, da dette vilde give en større gennemsnitlig daglig Arbejdstid end 8 Timer.

Chr. Mikkelsen kunde ønske saadan Forhandling, og mente at kunne paavise særlig lave Priser, f. Eks. Opbæring af Sten, men da Arbejdet i Svendborg foregaar paa en anden Maade, kan Forholdet maaske ordnes lokalt, naar dette henstilles til Centralforeningen.

Brodersen vilde i Modsætning til Axel Olsen anbefale Forhandling med Centralforeningen, og mente at ogsaa f. Eks. Støbearbejderne maa kunne siges at blive betalt for lavt, da Prisen er saa lille, at der ikke kan arbejdes efter den. Kan man ikke opnaa alt, kan man maaske opnaa noget.

Carl Drejer troede ikke at »Komm. Arb. Forb.«s Stilling hovedsagelig var dikteret af vor Stilling i Spørgsmaalet »Belysningsarb.« ctr. »Komm. Arb. Forb.«, thi den nuværende Stilling havde de sikkert indtaget alligevel, da de har arbejdet paa det i mange Aar.

I dette Spørgsmaal kan vi være alt bekendt, og maa i denne Forbindelse ogsaa se paa Arbejdsløshedskassen, og fordi vore Folk delvis er bleven budgetmæssig lønnede, maa vi holde paa, at ogsaa disse fortsat staar som Medlemmer hos os, og for at gennemføre dette, maa vi bruge alle Midler. Henstillede straks at faa ordnet Forholdet med Statsbanerne, hvor dette er muligt. Var med Hensyn til Arbejdstiden enig med Axel Olsen. Kun Forholdene i Udlandet maa være i Stand til at forandre dette Forhold.

Forespurgte om Referaterne i Landets Presse ang. Formandens Samtale med Landbrugsrepræsentanterne, hvoraf fremgik af D. s. F. sympatiserede med Samfundshjælpen, var rigtig.

Formanden oplyste paa Foranledning af Drejer, at Landbrugernes Repræsentant — Porse — havde haft en Samtale med Formanden. Landbrugerne vilde ikke blande sig i Striden mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, men for Landets Skyld var det nødvendigt at holde Eksporten i Gang. Porse forespurgte om D. s. F.s Medlemmer vilde nægte at arbejde paa Skibe, som var bemandet med engelske Søfolk. Hertil svarede Formanden, at han intet bestemt kunde sige, men udtalte som sin personlige Mening, at der ikke vilde blive nægtet at arbejde paa saadanne Skibe som de engelske Varemodtagere selv sendte over for at hente danske Landbrugsprodukter, men om hvilket Standpunkt de enkelte Afdelinger vilde tage, kunde der intet siges. Denne Samtale var forvrænget i Referatet i forskellige Blade, hvilket ogsaa Porse havde beklaget, og endog tilbudt at lave et Dementi, hvilket Formanden ansaa for unødvendigt. Om Samfundshjælpen havde der overhovedet ikke været talt, og som Følge deraf kunde der ikke under nogen Form være udtalt Sympati for Samfundshjælpen.

Hans Nielsen erindrede om, at naar der hidtil ikke var rettet Henvendelse til Statsbanerne, saa var det jvfr. Forretningsudvalgets Vedtagelse, hvilken Vedtagelse altsaa nu maatte annuleres. Vi maa ikke give op i Spørgsmaalet overfor »Komm. Arb. Forb.«, og var i saa Henseende enig med Drejer.

Mødet hævet.

Næste Møde d. 25. Juni Kl. 10.

Til Specialforhandling forelaa:

1) Repræsentation til tysk Fabrikarbejderkongres.
2) Stillingen til Sønderjylland, herunder Spørgsmaalet den om den ydede og dels om eventuel fremtidig Understøttelse.
3) Tilskud til D. s. F.s Byggefond.
4) Stillingen til de uorg. Arbejdere ved D. F. D. S.s Rutebaad »Falken« (Svendborg).

ad. 1.

Det vedtoges at lade os repræsentere ved 2 Mand. Hertil valgtes Chr. Sørensen og Ravn. (Suppleant: Soph. Mortensen).

ad. 2.

Ravn mente ikke at de sønderjyske Arb. vilde modsætte sig Indførelse af Akkord, og de sønderjyske Havnearbejdere var i Gang med at udarbejde Akkordprisliste. Troede vi havde haft vor Opmærksomhed henvendt paa Sønderjylland, og var ikke sikker paa at de Penge, som vi har sendt, var særlig godt anvendte, men vilde dog ikke misbillige disse Dispositioner.

Chr. Sørensen omtalte hvad D. A. F. havde foretaget m. H. t. Sønderjydernes kommende Medlemsskab, der efter Talerens Opfattelse nærmest maa siges at være en Kendsgerning.

Ravn mente at de tyske Spartakister havde haft en uheldig Indflydelse paa de sønderjyske Arbejdere.

Det vedtoges at godkende de af Forretningsudvalget foretagne Udbetalinger. Forretningsudvalget har fortsat Bemyndigelse, men forinden eventuel ny Understøttelse kan gives, skal Forholdene nærmere undersøges.

ad 3.

Det vedtoges med 9 Stemmer mod 2 at indbetale 50 Øre pr. Medlem til D. s. F.s Byggefond.

ad. V.

Chr. Mikkelsen ønskede, at der blev varslet Strejke og Blokade overfor D. F. D. S. ogsaa hvad angaar Kørsel, for at faa Forholdet ordnet ved S/S Falken.

Efter Udtalelser af Formanden og Drejer vedtoges det at bemyndige Forretningsudvalget til at varsle Blokade i den Udstrækning, som maatte anses for nødvendig for at faa Forholdet til D. F. D. S. ordnet. ..

M. H. t. »Komm. Arb. Forb.«s Dannelse af Landsforbund, godkendtes de hidtil tagne Dispositioner og gaves Forretningsudvalget Bemyndigelse til til enhver Tid i denne Sag at handle efter Konduite.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

ad. 2.

Regnskabet for Januar Kvartal 1920 og Aarsregnskabet for 1919 forelagdes, og toges efter en Forespørgsel af J. C. Andersen til Efterretning.

Restancelisten forelagdes og toges efter Bemærkninger af J. C. Andersen ang. Koks- og Saltværksarbejdernes Restance, og af Hovedkassereren til Efterretning.

Protokollen oplæst og godkendt.

Den udsendte Protokol fra forrige Møde godkendtes.

Siden sidst.

Fabrikarbejdernes Afdeling København har sluttet Overenskomst med **A/S Levin & Sønners Efflg.** Sagen omfatter 25 Mand. Timelønnen forhøjedes fra 145 Øre til 175 Øre plus Tillæg a 10—15 a 20 Øre for Udførelse af forskelligt Arbejde. 8 Timers Arbejdsdag.

Overarbejde betales med 50 a 100 pCt. Tillæg. 3 Dages Sommerferie, Ulykkesforsikring m. m. Overenskomsten traadte i Kraft fra 1. April d. A. og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling har sluttet Overenskomst med A/S **Dansk Tjære-Industri.** Sagen omfatter 4 Mand. Ugelønnen forhøjedes fra 72 Kr. til 90 Plus 6 Kr., 8 Timers Arbejdsdag. Overarb. 3 a 4 Kr. pr. Time. 6 Dages Sommerferie, Ulykkesforsikring 3 Kr. pr. Dag og Løn under Sygdom 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Overenskomsten traadte i Kraft 1. Maj og gælder til 1. Maj 1921.

Arden: Mylenberg Ladegaards Teglværk. Vedrører 7 Mand. Timelønnen hævet fra 100 til 145 Øre. Arbejdet udførtes tidligere paa Timeløn; nu oprettedes Akkordpriser, hvorved tjenes Kr. 12,50 pr. Dag. Arbejdstid 8 Timer, Overarbejde 50 a 100 pCt. Sagen vedrører 7 Mand. Overenskomsten traadte i Kraft 15. Maj og gælder for indeværende Sæson.

Viby. Jyll.: Gasværket: (Fastansatte Arbejdere). 4 Mand. Maanedslønnen forhøjet fra 350 Kr. til 400 Kr. plus August-Regulering. 8 Timers Arbejdstid. Overarb.: 100 pCt. 10 Dages Ferie. Løn under Sygdom m. m. Overenskomsten traadte i Kraft 1. April og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling: Sogneraadet angaaende Jord, Vej- og Kloakarbejde. 30 Mand. Timelønnen forhøjet fra 167 Øre til 180 Øre. 8 Timers Arbejdsdag. Overarb. 50 a 100 pCt. Akkordpriser oprettet for Stenslagning. Ulykkesforsikring. Overenskomsten traadte i Kraft 15. April og gælder til 31. Marts 1921.

Holbæk: Kommunen vedrørende de timelønnede Arbejdere. 5 Mand. Timelønnen hævet fra 156 Øre til 167 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 223 a 279 Øre Overenskomsten traadte i Kraft 15. April og gælder til 21. Marts 1921.

Birkerød: Gasværket. 4 Mand. Ugelønnen forhøjet fra 70 Kr. til 82 Kr. 8 Timers Arbejdsdag. Overarb. 50 pCt. 7 Dages Ferie. Halv Løn under Sygdom i 150 Dage. Overenskomsten traadte i Kraft 1. April og gælder til 1. April 1921.

Vamdrup: Gasværket. 1 Mand. Ugelønnen hævet fra 60 Kr. til 68 Kr. 8 Timers Arbejdsdag. 1 Uges Sommerferie 12 hl Kokes aarlig. Overenskomsten traadte i Kraft 1. Juni og kan opsiges til enhver Tid med 3 Maaneders Varsel.

Holbæk: Odsherred Banens Værkstedsarbejdere. 5 Mand. Ved lokal Forhandling er Timelønnen hævet fra 140 Øre til 152 Øre.

Værløse: Bygningshaandværkerforeningen for Nordsjælland. ca. 120 Mand. Timelønnen forhøjet fra 150 Øre til 175 Øre«. Arbejdstid: 8 Timer. Overarb. 50 a 100 pCt. Akkordgrundpriserne forhøjet med 100 pCt., for Jordarbejde dog 115 pCt. For Afstivningsarbejde betales efter Københavns Priskurant, hvorved den daglige Akkordfortjeneste forhøjedes fra 16 Kr. til 20 Kr. Overenskomsten traadte i Kraft 20. Maj op gælder til 1. Marts 1921.

Aalborg F.: Hasseris Gas- og Elektricitetsværk. 4 Mand. Ugelønnen forhøjet fra Kr. 75,30 til Kr. 90.00. 8 Timers Arbejdsdag. Overarb.: 50 a 100 pCt. 8 Dages Sommerferie. Ulykkesforsikring m. m. Lønregulering i Lighed med Statens Tjenestemænd. Overenskomsten traadte i Kraft den 1. April og gælder til en 1. April, tidligst 1921.

Budene, Kbhvn.: Stefani a Porta, 3 Mand. Ugelønnen forhøjet fra 65 Kr. til 85 Kr. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarb. 50 a 100 pCt. 6 Dages Ferie. Delvis Løn under Sygdom i 2 a 6 Uger. Ulykkesforsikring. Overenskomsten traadte i Kraft 1. Maj og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling: F/mTriers Medicinalhandel. 1 Mand Ugelønnen hævet fra 60 Kr. til 72 Kr. 8 Timers Arbejdsdag Iøvrigt som ovenfor. Overenskomsten traadte i Kraft. 1. Maj og gælder til 1. Maj 1921.

Fredericia K. Vognmandsforeningen 38 Mand. Ugelønnen hævet fra 68 Kr. til 77 Kr. 8 Timers Arbejdstid. Overarb. 50 a 100 pCt. Ulykkesforsikring fra 25 Kr. pr. Uge fra 1. Dags Tilskadekomst. Forskellige andre Forbedringer. Overenskomsten traadte i Kraft 1. Juni og gælder til en 1. Maj, tidligst 1921.

Kolding: Vognmandsforeningen, 24 Mand. Ugelønnen hævet fra 65 Kr. til 70 Kr. plus August Regulering. 8 Timers Arbejdstid, Overarb.: 50 a 100 pCt. Overenskomsten traadte i Kraft fra 1. April og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling: Konsul Petersens Sæbefabrik. 16 Mand. Ugelønnen forhøjet fra 65 Kr. til 74 Kr. plus 16 Kr. ekstra pr. Maaned i Huslejehjælp. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 50 a 100 pCt. Overenskomsten traadte i Kraft fra 1. April og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling. A/S Ole Sørensen & Co. Maskinforretning. 3 Mand. Ugelønnen forhøjet fra 65 Kr. til 80 Kr. Arbejdstid 8 Timer daglig. Overarb. 50 a 100 pCt. Overenskomsten traadte i Kraft 1. Maj og gælder til 1. Februar 1921.

Sønder Omme: Spinderigaarden i Stakroge ang. Tørvegravning. 10 Mand. Timelønnen hævet fra 140 Øre til 155 Øre. Akkordfortjenesten fra 14 a 16 Kr. pr. Dag til Kr. 17,50 a 19,50 Overenskomsten traadte i Kraft 15. Juni og gælder til 1. Marts 1921.

Aalborg F. A/S P. Ph. Stuhrs Skibsværft. Ved Mægling opnaaedes Enighed om, at Timelønnen forhøjedes 7 Øre pr. Time pr. Mand til 35 Borere og Forholdere og med 6 Øre pr. Time pr. Mand til 150 Skibsværftsarbejdere.

Fredericia F.: De danske Mejeriers Mælke-Eksport. 13 Mand. Ugelønnen hævet fra 70 Kr. til 77 Kr. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarb. 50 a 100 pCt. Halv Ugeløn i 6 Uger under Sygdom. Overenskomsten træder i Kraft. 4. Juni og gælder til 1. April 1921.

Odense St.: Det sydfynske Jernbaneselskab. Ved Mægling opnaaedes Enighed om, at Akkordpriserne ved Hjuldrejebænke forhøjedes 12 pCt. og ved alt andet Akkordarbejde 5 pCt. Desuden fik 3 Mand 6 Øre pr. Time til Deling udover de 15 Øre pr. Time pr. Mand de fik ved Overenskomstfornyelsen.

Nørre Aaby: Cementvarefabrikant Rasmussen. 6 Mand. Timelønnen hævedes fra 130 Øre til 145 Øre. Akkordfortjenesten fra 13 Kr. til Kr. 14,50 pr. Dag. August Regulering 1920. Overenskomsten træder i Kraft 31. Maj og gælder til 1. April 1920.

Bloustrød: Allerød Teglværk. 30 Mand. Akkordpriserne er forbedret saaledes, at Merfortjenesten for

Overarbejde er 8 Kr. pr. Uge, fo Lergavning 10 Kr. pr. Uge og for Stenklampning 12 Kr. pr. Uge.

Odense St.: Frederiksbroens Jernstøberi. Ved lokal Forhandling er Akkordprisen for Sandblanding forhøjet 20 pCt. Vedrører 9 Mand.

Samme Afdeling: Nørrebros Jernstøberi. Ved lokal Forhandling er Akkordprisen forhøjet fra 4 til 7 Øre pr. Kasse.

Kolding: De forenede Mejeriers Maskinfabrik. Ved Mægling er opnaaet 15 pCt. Tillæg til Akkordprisen for Tørvelæsning- og Aflæsning. 10 Øre ekstra pr Time for smudsigt Arbejde og 10 Øre pr. Time for Udearbejde. Desuden fik 2 Mand i Special-Tillæg 50 Øre hver pr. Time.

Støberiarb., Kbhvn., A/S Atlas Maskinfabrik. Ved lokal Forhandling er Akkordpriserne forhøjet ved smaa Maskiner 18,5 pCt. og ved store Maskiner 15,4 pCt. Vedrører 23 Mand.

Hovedbestyrelsesmøde i Arbejdsløshedskassen.

Onsdagen den 23. Juni 1920.

Dagsorden:

1) Beretning om Virksomheden.
2) Regnskabet.
3) Eventuelt.

Formanden meddelte, at Korrekturaftryk af Regnskabet ikke endnu forelaa, derimod Regnskabet til Inspektoratet, og Hovedbestyrelsen kunde derfor forbeholde sig sin Ret til senere at gøre Bemærkninger til Kassens alm. Regnskab.

Dirigent Jens Larsen.

ad. 1.

Formanden gav en Oversigt over **Antallet af Arbejdsløse** og over den udbetalte Understøttelse saaledes:

Ugen	Antal Arbejdsløse	Ordinær Understøttelse	Ekstra Understøttelse	Ialt Understøttelse
27/2—3/3	14975	45187,87	206108,12	251295,99
4/3—10/3	13810	42039,90	181459,66	223499,56
11/3—17/3	12821	38107,85	163856,98	201964,83
18/3—24/3	11855	34652,75	144579,77	179232,54
25/3—31/3	10328	26009,80	174000,50	200010,30
1/4—7/4	4587	38836,51		38836,51
8/4—15/4	5315	42629,54		42629,54
16/4—21/4	4792	40340,55		40340,55
22/4—28/4	4523	36643,69		36643,69
29/4—5/5	4388	38751,50		38751,50
6/5—12/5	3629	29014,00		29014,00
13/5—19/5	3339	29436,00		29436,00
20/5—26/5	3135	25300,50		25300,50
27/5—3/6	2969	22246,68		22246,68
4/6—10/6	2942	22988,00		22988,00
11/6 17/6	2736			

Der har været nogen Misforstaaelse i Anledning af, at den ekstraordinære Understøttelse ophørte; men Afdelingsledelserne var jo i Forvejen adviserede, saa det gaar saa nogenlunde. Den officielle Statistik over Arbejdsløse er i høj Grad misvisende, da de, der ikke er understøttelsesberettigede, ikke medtages, og der er gjort Skridt til at søge dette Forhold ændret.

Omtalte Sagen angaaende Havnearbejdernes (Kbhvn.) Optagelse i Kassen og oplæste den Korrespondance, der var ført denne Sag vedrørende, af hvilken det fremgik, at Inspektoratet delvis stillede sig paa vor Side.

I den ny Lov er det bestemt, at en Mand, for at faa Understøttelse, i 2 Aar skal have haft Arbejde i 10 Maaneder. En enkelt Afdeling har selv hos Inspektoratet søgt Dispensation fra denne Bestemmelse, men henvistes til Kassen. Herefter gik vedkommende — uden om Kassen — til Ministeriet, og efter en Del Korrespondance er Andragendet afslaaet.

Fra Ministeriet har vi faaet Paabud om, at vi til enhver Tid skal have en Adressefortegnelse over vore Medlemmer, hvilket senere er ændret derhen, at vi kun skal have en Fortegnelse over arbejdsløse Medlemmer. Der har været en Del Gnidning med det ny Metalarbejderforbund (en Del af vore Medlemmer har overmeldt sig hertil, men krævede at blive staaende i vor Kasse). Der har været afholdt et Møde med disse Folk, og derefter vendte de alle som en tilbage til deres gl. Afdeling.

Omtalte »Komm. Arb. Forbund«s Dannelse af Landsforbund, om hvilken Sag, der er skrevet til D. A. F., og her maa der ikke paa nogen Maade slækkes, da det har stor Betydning for vor Kasse.

Der har været afholdt Møde angaaende Indførsel af udenlandsk Arbejdskraft, hvilket vi for vort Vedkommende meget bestemt har modsat os. Vi har tilbudt Sukkerroedyrkerne Arbejdskraft, og her oplystes det, at der var givet Tilladelse til at indføre 14—1600 Polakker; men disse vilde sikkert ikke blive efterspurgte, da der var tilstrækkelig anden Arbejdskraft.

Omtalte Grænseoverenskomsten med Landarbejderforbundet, hvor der ikke var taget Hensyn til Arbejdsløshedskasserne. Denne Side af Sagen er nu ved Forhandling med Landarbejderforb. dog gaaet i Orden.

Næstformanden har undersøgt Forholdene i en Række Afdelinger, der desværre i en Del har medført Politianmeldelse, og denne Kontrol, der er meget nødvendig, maa vi fortsætte med.

Sønderjydernes Optagelse har vi arbejdet en Del med. Sagen angaaende deres Optagelse er ikke endnu helt i Orden, og her maa vi have Samarbejde med D. A. F.

Med Hensyn til Sæsonrbejdernes Karenstid gælder der særlige Regler, og da Inspektoratet mere og mere arbejder embedsmandsagtigt, maa vi have vor Opmærksomhed henvendt paa at forhindre, at Arbejdsmændene kommer ind under Katogorien »Sæsonorbejdere« og gav i denne Forbindelse nogle Oplysninger angaaende Stillingen hos os i Forhold til Stillingen i andre Fag.

Den vedtagne Ekstrapaaligning, der andrager ca. Kr. 1000,000, er udsendt, og skønt det kniber en Del for særlig smaa Afdelinger (enkelte skal betale 60 Kr. pr. Medlem) er der ingen særlig Gnidning, og hvad der er af Smaaskærmydsler, maa vi tage Lære af og søge at forhindre næste Gang. Nægter et Medlem at betale, udtaler en Sagfører paa Forespørgsel, at man

sikkert ad Rettens Vej vil kunne inddrive Ekstrakontingentet, om hvilket der vil blive givet Afdelingerne Meddelelse.

Ang. de Folk, der delvis har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, er der Tendenser oppe i Retning af at foreslaa, at der indbetales et Beløb til Kassen, som skulde gives til disse Medlemmer. Mente, at man hellere maatte gaa den Vej at forhøje Antallet af Understøttelsesdage, hvilket Kassen havde sin Opmærksomhed henvendt paa, og i hvilken Anledning, der var foretaget en Del Beregninger, som viste, at den her antydede Vej er farbar idet selve Pengespørgsmaalet relativt set var ret minimalt, bl. a. ogsaa fordi man kunde gøre det større Antal Understøttelsesdage til et Anciennitetsspørgsmaal. I Løbet af Sommeren vil der fremkomme et Forslag i denne Retning, forsaavidt Hovedbestyrelsen ikke modsætter sig dette.

Næstformanden gav nogle Oplysninger ang. Sagen med Metalarb. Forb., der endnu ikke er helt afsluttet, idet der er et uafgjort Pengemellemværende.

I den paafølgende Diskusion deltog saa godt som samtlige Hovedbestyrelsens Medlemmer og fremdrog blandt andet: Bestemmelsen om de 10 Mdrs. Arbejde i to paa hinanden følgende Aar, der i nogle Tilfælde mentes at virke uretfærdig: Ønskeligheden af ogsaa at kontrollere de Arbejdsløse, der ikke gaar til Kontrol for at faa Statistiken i Overensstemmelse med de virkelige Forhold.

Muligheden af at enkelte Medlemmer vil vægre sig ved at betale det paalignede Ekstrakontingent, gjordes til Genstand for Drøftelse, og sidst, men ikke mindst om Kassen kan bære de økonomiske Byder, de vil være forbundne med at gaa til den paatænkte Udvidelse af Dageantallet fra 70 til 100.

Formanden, der havde Ordet flere Gange replicerede til de foregaaende Talere og oplyste, at Loven ikke kunde ændres (særlig med Hensyn til de 10 Mdrs Arbejde) og ansaa ikke det fremdragne Eksempel for særlig godt selv om den uheldige Bestemmelse ikke var kommen i Loven med vor Vilje. Oplyste, at det havde vist sig umulig at faa Afdelingerne til at opgive, hvor mange Arbejdsløse de har, og maaske kunde heller ikke gøre det. Sluttelig pointerede **Formanden,** at den udvidede Understøttelsestermin ikke skulde komme kroniske Arbejdsløse til Gode, men derimod virke saaledes, at Medlemsbogen fik forøget Værdi. Henstillede af mange Grunde at lade Spørgsmaal om Ejendoms- og Jordskyld ligge, da dette Spørgsmaal, om vi tog det op, kun vilde skade vore Medlemmer. Var ikke uvillig til — om det maatte være strengt nødvendigt — at give et Tilskud til Fagbladet. Angaaende de Kommuner hvor der ikke findes Afdelinger, er der udsendt et Cirkulære, og endelig kunde Taleren tilslutte sig Udtalelsen angaaende Inddrivelse af Ekstrakontingentet. Sluttede med at anbefale, at man fremkom med Forslag om at forandre Understøttelsesterminen fra 70 til 100 Dage.

Beretningen godkendtes enstemmigt, og paalagdes det Kassen at fremkomme med Forslag til Ændringer i Vedtægterne gaaende ud paa at forhøje Understøtelsesterminen fra 70 til 100 Dage.

ad. 2.

Formanden forelagde — i Henhold til den først fremsatte Udtalelse — Regnskabet til Inspektoratet, der stillede sig saaledes:

Indgaaet Kontingent	Kr.	1,597,757,68
Ordinært Tilkud fra Staten	»	160,228,22
Ekstra » » »	»	265,143,70
Kommunetilskud	»	337,735,38
Modtaget fra Inspektoratet til Dækning af Fortsat Hjælp	»	6.795,335,38
Renter indvundne	»	24,233,56
Laan af Staten	»	1,800,000,00
Udgivet til ordinær Understøttelse	»	1,879,169,86
Driftsudgifter: heri Lønninger ved Hovedkontoret afholdte Møder (Delegeretmøde) Administrationstilskud til Afdelingerne, Porto, Tryksager o. s. v.	»	457,838,83
Udbetalt Ekstraordinær Hjælp: Tillægshjælp. Fortsat Hjælp Huslejehjælp, Børnetillæg	»	8,579,849,31
Henlagt til Krisefond	»	77,494,93
Krisefondsbeholdning pr. $^{31}/_{3}$ 1920	»	207,018,33
Kassebeholdning 1. April 1919	»	1,286,198,29
» 31. Marts 1920	»	1,175,980,20
» Underskud	»	110,218,09

Efter forskellige Forespørgsler toges Regnskabet til Efterretning.

ad. 3.

udgik af Dagsordenen.

Protokollen oplæst og godkendt.

J. C. Larsen, Dirigent. **Niels P. Hansen,** Sekretær.

Arbejdstiden i Norge, Sverige og Danmark.

Arbejdstidskommissionen, der er nedsat herhjemme, og hvis Opgave det skal være at udarbejde Forslag til en lovfæstet otte Timers Arbejdsdag, er efter, hvad vi ser i »Arbejdsgiveren«, i første Omgang kørt fast, idet d'Hrr. fra den anden Side hævder at Indførelse af den otte Timers Arbejdsdag ved Lov er uden Betydning som Følge af, at vi her i Danmark allerede ad »Frivillighedens« Vej har faaet Arbejdernes Ønske opfyldt, og at det for Tiden er farligt at lovgive for Fremtidens Arbejdsforhold.

Naturligvis bliver Sagen ikke lagt hen med disse Bemærkninger, men man er nu igang med at udarbejde en Betænkning der forhaa-

bentlig inden alt for længe vil ligge paa Regeringens Bord.

Med den Regering, der er fremgaaet af de sidste Valg, er der ingen Tvivl om, at vi maa være glade ved at det er lykkedes vore Organisationer at skaffe Normalarbejdsdagen »Frivillig«. Vi henviser i denne Forbindelse til Statistiken om Arbejdstidsforkortelsen som vi offentliggjorde i sidste Numer af Fagbladet.

Fra samme Kilde gengiver vi en Oversigt over Forholdene i de skandinaviske Nabolande:

Norge.

Lov om Forandringer i og Tillæg til Lov af 18. September 1915, jvf. den midlertidige Lov af 14. Aug. 1918 om Arbejderbeskyttelse i industrielle Virksomheder af 11. Juli 1919.

8 Timers Dagen, er gjort obligatorisk for en Række industrielle Bedrifter.

De Bedrifter, som falder ind under Loven, er Fabriker, Stenbrud, Grubedrift, Hytteværker, Viksomheder til Fremstilling af eksplosive Stoffer, Haandværk og lignende industrielle Virksomheder, som regelmæssigt beskæftiger mindst 5 Arbejdere, Isbedrifter, Bedrifter, som omfatter Bygningsarbejder, Vand-, Gas- og Kloakledninger, Anlæg af Veje, Jernbaner, Havne, Telefon- og Telegrafledninger, Arbejder ved Byggepladser, Dampskibsekspeditioner m. v.

Den almindelige Arbejdstid maa ikke overstige 8½ Time om Dagen og ikke 48 Timer om Ugen. Overarbejde er forbudt uden i særlige Tilfælde, som f. Eks. naar uforudsete Hændelser truer den almindelige Drift. Overarbejde kan finde Sted i indtil 10 Timer om Ugen. Loven har Undtagelsesbestemmelser om Arbejdstiden. Hvis Nedsættelse af Arbejdstiden fremkalder Uenighed om Forhøjelse af Lønningerne i gældende Overenskomster, skal Tvisten forelægges et af Kongen nedsat Lønnævn, og det maa ikke søges løst ved Lockout eller Strejke.

Lov om Arbejdstiden paa norske Skibe af 11. Juli 1919.

Loven giver Bestemmelse om den almindelige Arbejdstid (paa Søen, ved Land, ved Ankomst til og Afgang fra Havn) for Dæks- og Maskinmandskabet samt for Steward-, Kokke- og Messepersonalets Arbejdstid, om Søn- og Helligdagsarbejde samt Frivagtsarbejde og Ekstrabetaling.

Den omfatter ikke Fartøjer af ikke-registreringspligtig Størrelse, heller ikke Fiske- og Fangstfartøjer, Bjergnings- og Slæbefartøjer, Sejlfartøjer i indenrigsk Fart eller Marinens Skibe.

Sverige.

Et af de vigtigste Spørgsmaal, som den »lagtima« Rigsdag i 1919 havde at behandle, var Regeringsforslaget om Arbejdstidens Begrænsning til 8½ Time i Døgnet eller 48 Timer om Ugen.

Efter lange Debatter i begge Kamre forkastedes Forslaget i første Kammer med 70 Stemmer mod 47, medens andet Kammer vedtog det med 106 St. mod 45. Sagen var hermed bortfaldet for denne Rigsdags Vedkommende.

Samme Skæbne ramte Regeringsforslaget om Arbejdstiden paa svenske Skibe samt om Begrænsning af Tiden for Bageri- og Konditoriarbejde.

Spørgsmaalene genoptoges ved den »urtima« Rigsdag, som traadte sammen den 4. August. Partistillingen var da som Følge af de om Sommeren foretagne Nyvalg til første Kammer blevet ændret saaledes, at Lovforslagene — hovedsagelig overensstemmende med de for den »lagtima« Rigsdag fremsatte — vandt Rigsdagens Tilslutning.

Den 17. Oktober udstedte Kongen Lov om Arbejdstidens Begrænsning og Lov om Begrænsning af Tiden for Bageri- og Konditoriarbejde. Den 24. Oktober udstedtes Lov om Arbejdstiden paa svenske Skibe. Samtlige Love er provisoriske og gælder kun til Udgangen af Aaret 1923.

Loven om Arbejdstidens Begrænsning bestemmer, at Arbejdere ikke maa anvendes til Arbejde i længere Tid — Hvil fraregnet — end 8 Timer af Døgnet eller 48 Timer om Ugen; dog maa, naar den nævnte Begrænsning af Uge-Arbejdstiden ikke derved overskrides, Arbejdstiden paa Ugens 5 første Søgnedage udstrækkes til 8½ Time.

Udføres der Arbejde med regelmæssig Skiftinddeling, maa anden Arbejdstid end den nævnte anvendes, for saa vidt der ikke derved bliver en længere sammenlagt Arbejdstid for et Tidsrum af højst 3 Uger, end at den svarer til 48 Timer om Ugen.

Et vist Overarbejde kan dog paalægges Arbejdere, som er fyldt 18 Aar. Som Arbejdere

regnes ogsaa Værkmestre og andre Funktionærer i overordnet Stilling, Tegnere, Bogholdere eller dermed sidestillede Personer, Bude og andet underordnet Kontorpersonale.

Loven gælder for

1) alle Bedrifter, industrielle eller ikke, hvori som Regel mere end 4 Arbejdere anvendes til Arbejde for Arbejdsgivers Regning, og endvidere — selv om Arbejderantallet er mindre — i Bedrifter, som drives i Byer eller Kommuner, hvis Folkemængde overstiger 1500,

2) ved Hus-, Vej- og Vandbygning, Vandafledning og andet lignende Arbejde, hvorved som Regel mere end 4 Arbejdere anvendes for Arbejdsgivers Regning.

Fra Loven undtages:

1) Arbejde, som udføres i Arbejderens Hjem eller under saadanne Forhold, at det ikke kan tilkomme Arbejdsgiveren at overvaage Arbejdets Udførelse,

2) Arbejde, som udføres af Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie,

3) Arbejde, som efter sin Natur er saa uregelbundet, at det ikke kan henlægges til bestemte Tider,

4) Arbejde, som udføres af Staten,

5) Arbejde, der er at anse som Sundheds- eller Sygepleje,

6) Skibstjeneste, som omtales i Loven om Arbejdstiden paa svenske Skibe, og ved Fiskeri,

7) Skovarbejde, derunder Kulbrænding, samt Flaadning,

8) Jordbrug og dertil hørende Bierhverv, der ikke drives som selvstændige Foretagender, saaledes Havepasning, Dyrerøgt — selv om Arbejdet drives uden Sammenhæng med Jordbrug,

9) Arbejde, som paahviler Funktionærer i Handelsbutikker, Barberstuer, Frisørsaloner eller Badeanstalter samt

10) saadant Arbejde i Restaurant-, Hotel- og Kafèdrift, som henhører til Offentlighedens direkte Betjening.

Loven om Begrænsning af Tiden for Bageri- og Konditoriarbejde. Efter denne Lov maa Arbejde med Tilvirkning til Salg af Bageri- eller Konditorivarer ikke udføres paa Søn- og Helligdage eller i Tiden mellem Kl. 8 Em. og Kl. 6 Form. paa Søgnedage. Det saaledes bestemte gælder dog ikke for Bedrifter, som drives uden Hjælp af andre end Ægtefælle og hjemmeværende Børn.

Hvis Arbejde som det, der her er Tale om, i Hotel-, Restaurant- eller Kafèdrift udføres uden Sammenhæng med Bageri- eller Konditoriforretning, er det ike underkastet Loven i videre Udstrækning, end hvad angaar Tilvirkning af Brød o. desl.

Uden Hensyn til Lovens almindelige Bestememlser maa

a) i Bageri- og Konditorivirksomhed Arbejde med Tilvirkning af Konditorivarer udføres paa Søn- og Helligdage i højst 3 Timer mellem Kl. 6 Fm. og Kl. 6 Em.,

b) i Hotel-, Restaurant- eller Kafèvirksomhed saadant Arbejde med Tilvirkning af Brød o. l., som udføres uden Sammenhæng med Bageri- eller Konditoriforretning, udføres paa Søn- og Helligdage i samme Udstrækning som anført under a;

c) hertil slutter sig endnu nogle Undtagelser vedrørende Bi- og Forberedelsesarbejderne ved Bagerivirksomhed.

Kvartalskiftet.

Med dette Nr. begynder et nyt Kvartal af »Arbejdsmændenes Fagblad«.

Vi henleder Opmærksomheden paa at alle Medlemmer, der fik Bladet i sidste Kvartal, for vedblivende at erholde det, maa forny Abonnementet paa nærmeste Postkontor eller hos Postbudet. Ifølge Opgørelsen vi har modtaget fra Avispostkontoret er der ca. 2000 Medlemmer, der endnu ikke har fornyet Abonnementet, vi henstiller, at det sker snarest. Prisen er som bekendt 1 Kr. pr. Kvartal.

Til Afdelingsledelserne.

Under Formandens Fraværelse, bl. a. Ferie, fungerer Forbundets Næstformand, Forretningsfører J. C. Larsen, som Formand indtil nærmere Meddelelse fremkommer.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 8 | 28. Juli | 1920 | 25. Aarg.

Syndikalisterne og deres Resultater.

II.

Da Generalstrejken erklæredes, var Situationen faglig set følgende:

Siden November Maaned havde Hovedorganisationerne forhandlet, og under disse Forhandlinger havde Arbejdsgiverne stejlt og stædigt krævet samtlige Overenskomster fornyet under eet og uden nogetsomhelst Tillæg. De havde erklæret sig beredt til at sætte Landet i Brand for at gennemføre dette Standpunkt og havde vist deres gode Villie ved at varsle Storlockout, bevilge 2 Gange 25 Millioner Kroner til Krigens Førelse og havde holdt Samraad med de øvrige skandinaviske Arbejdsgiverorganisationer om ensartet Optræden.

Politisk set var Stillingen den, at Statskupministeriet havde sat sig tilrette paa Taburetterne og vilde udskrive Valg efter en Valglov, der vilde give et enkelt Parti (Venstre) en uretfærdig Fordel paa en halv Snes Mandater.

Inden Lockout'en var afblæst, var Statskupministeriet fjernet, og en retfærdig Valglov var sikret. Arbejdsgiverforeningen havde for det første maattet afblæse sin Lockout og for det andet maattet gaa ind paa at tage direkte Forhandling med de forskellige Arbejderorganisationer om deres Krav.

Det var det, den organiserede Arbejderstand vilde naa, og som vi vidste, vi var i Stand til at udnytte; men naturligvis skreg Syndikalisterne, at nu havde »Pamperne« igen solgt Arbejdernes Interesser, Arbejderne vilde ikke faa en Øre, og derfor skulde de bare strejke videre.

Det lykkedes den skabede Haand at faa Indflydelse paa nogle Organisationer rundt omkring, saaledes at Arbejdet ikke, som forudsat, straks kom i Gang. Dette var Arbejdsgiverne ikke sene til at benytte sig af — under Paaberaabelse af, at Arbejderne ikke opfyldte deres Pligt efter Forliget og genoptog Arbejdet, nægtede de at deltage i de Forhandlinger, som de ellers havde forpligtet sig til at tage.

Det lykkedes ved forholdsvis hurtigt at faa de fleste af de Organisationer, der tilhørte Centralisationen, til at forstaa, at dette var galt. Arbejdet blev optaget, og Forhandlinger kom i Gang.

Men i 11 Dage var Forhandlingerne sinket, og 11 Dage senere end ellers fik vore Medlemmer deres Lønsager i Orden, — *det var det første Resultat af den syndikalistiske Kraftkarle-Taktik.*

Efterhaanden indsaa nogle af de Organisationer, paa hvilke den syndikalistiske Agitation havde formaaet at øve Indflydelse, at de var paa en gal Vej. Bagerne førte sluttelig Strejke paa, hvorvidt der skulde forhandles om en vis Betaling forinden Arbejdets Genoptagelse eller efter, at det var genoptaget. De besindede sig til Slut, gik i Arbejde og fik Forhandlingerne bagefter, d. v. s. det samme, som alle andre Arbejdere, — der var bare den Forskel, at andre Arbejdere naaede dette *uden* noget Offer, medens Bagerne maatte betale det med Ugers Strejke og det deraf følgende Savn i deres Hjem. *Det var den skabede Haands andet Resultat.*

Imidlertid førte Fag-Organisationerne deres Forhandlinger, — nogle Forbund fik ad

fredelig Vej en Ordning, der tilfredsstillede dem, — andre, deriblandt Dansk Arbejdsmandsforbund, kunde ikke forhandle sig til Rette, varslede derfor Strejke paa lovlig Maade og fik ved Forligsmandens Medvirken gennemført en Ordning, der med langt overvejende Flertal blev vedtaget af Medlemmernes direkte valgte Repræsentanter paa en Kongres.

»Nu er Arbejdsmændenes Løninteresser solgt«, hylede det syndikalistiske Kor. At Arbejdsgiverne havde varslet Lock-out paa Kravet om betingelsesløs Fornyelse af Overenskomsterne uden Løntillæg, og nu maatte give Arbejdsmændenes store Hær et øjeblikkeligt Tillæg paa 15 Øre pr. Time, foruden den kommende Augustregulering, det lod man, som man havde glemt.

At den skabede Haands »solidariske« Organ efter Paaskeforliget havde forkyndt, at Arbejderne ikke fik en Øre eller kun et Par Øres Tillæg, medens Resultatet nu var, at 50,000 Arbejdsmænd fik en gennemsnitlig Forhøjelse af 7 Kr. om Ugen eller 350,000 Kroner ugentlig til disse Arbejdsmænds Hjem, uden at Arbejdsmændene havde ofret en eneste Strejkedag, og uden at deres Hjem havde maattet lide for at faa det, det lod man som man oversaa, eller ikke forstod — og haabede vel, at Arbejderne heller ikke lagde Mærke dertil.

Men nu kneb det jo for de Godtfolk. Det, der hidtil var sket, havde jo ikke egentlig egnet sig til at bevise, at de var nogle Allerhelvedes-Karle, der var meget dygtigere end »Pamperne« i de gamle Organisationers Ledelser, og det maatte jo for enhver Pris bevises.

Saa skreg man sig da hæs for at holde Liv i Søarbejdernes Strejker, der endnu gik paa Trods af al sund Fornuft.

Løgn og Pral, store Ord og tomme Løfter fyldte Spalterne i den skabede Haands Organ. Løfter om Penge fra Udlandet, Profetier om, at Arbejdsgiverne nu snart maatte komme krybende paa deres Knæ for at bede om Fred vekslede med Skældsord, Beskyldninger og Forhaanelser mod Arbejdernes gamle Fagorganisationer og disse Organisationers ledende Mænd.

Man fortalte Søens og Havnens Arbejdere, at de nok skulde naa noget ganske andet end de øvrige organiserede Arbejdere i Danmark, bare de strejkede videre paa rigtig syndikalistisk Vis.

Og saa strejkede Søens og Havnens Arbejdere videre — Maaneders Arbejdsfortjeneste gik tabt — i Maaneder led Arbejderne og deres Hjem Savn og Nød, men man strejkede videre til den bitre Ende.

Endelig kom Afslutningen — Sø- og Transportarbejderstrejken blev hævet, *og det var den skabede Haands tredie Resultat.*

Hvad dette Resultat betyder, hvad det har kostet, og hvilke andre Resultater, det herigennem er lykkedes Syndikalisterne at fremskaffe, skal vi belyse i en følgende Artikel.

Christian Sørensen.

Tysk Fabrikarbejderforbunds Jubilæumskongres.

I. Forbundets Indretning og Administration.

I Henhold til Vedtagelse af den samlede Hovedbestyrelse deltog Hovedbestyrelsesmedlem J. H. Havn og jeg som vort Forbunds Repræsentanter i vor tyske Broderorganisations 13. Kongres, der afholdtes i Hannover, den By hvor Forbundet netop for 30 Aar siden var stiftet.

Inden jeg nu gaar over til at give et Referat — der naturligvis af Hensyn til Pladsen maa blive ret sammentrængt — af Kongressens Forhandlinger og Beslutninger, mener jeg det rigtigst at give nogle Oplysninger om det tyske Forbund, som neppe kan antages paa Forhaand at være almindelig kendte.

Forbundet stiftedes i 1890 med et Medlemstal paa 1961 Mand, og var da tænkt som en alle ikke-faglærte Arbejdere omfattende Organisation, hvorfor det antog Navnet »Fabrik-, Land- og Hjælpearbejderforbundet«; men Hjælpearbejderne f. Eks. i Jernindustrien organiseredes efterhaanden i Metalarbejderforbundet, Bygningsfagenes Hjælpearbejdere (Mur- og Betonarbejdere) dannede først deres eget Forbund, og gik siden over i »Tysk Bygningsarbejderforbund« sammen med Murere og Tømrere, og da der endvidere dannedes selvstændige Kommunal- og Landar-

bejderforbund, blev der jo til Slut et rent Fabrikarbejderforbund tilbage, og dette er det, der nu 30 Aar efter Stiftelsen tæller over 600,000 Medlemmer.

Det store Forbund administreres paa den Maade, at man har delt hele Riget i 15 — nu 16 — Distrikter (Gau). I Spidsen for hvert Distrikt staar en Forretningsfører (Gauleiter) samt en Distriktsbestyrelse (Gauvorstand) og hertil er knyttet et Distriktskontor (Gaubureau). Til Distriktskontoret skriver Afdelingerne om alle rent lokale Sager og om Agitations- og andre Møder, medens Henvendelse sker direkte til Forbundets Hovedkontor i alle Sager, der vedrører Landsoverenskomster eller er af principiel Art, — f. Eks. Grænsestridigheder med andre Forbund o. lign., ligesom Kontingentet indbetales direkte til Forbundets Hovedkassererkontor. — Distriktsfunktionærerne lønnes af Hovedkassen.

I Spidsen for hele Forbundet staar en Hovedbestyrelse (Hauptforstand) paa 7 (nu 9) af Kongressen valgte Funktionærer samt nogle »Bisiddere« der vælges af Afdelingen i den By, hvor Forbundet har sit Sæde (Hannover). Denne Hovedbestyrelse, der nærmest svarer til vort Forretningsudvalg, behandler Sagerne paa samme Maade som hos os, træffer Beslutninger og giver Sanktioner saavel i Landsoverenskomst-Sagerne som i de lokale Sager, — i sidste Tilfælde efter Indstilling fra Distriktsledelserne, der ikke paa egen Haand kan give Strejkesanktioner. Hovedbestyrelsen er knyttet til Hovedkontoret, og de foran omtalte 7 faste Funktionærer, var Formand, Næstformand, 2 Forbunds-Sekretærer, Hovedkasserer og Vicekasserer, samt Fagbladets Redaktør.

Paa Kongressen vedtoges det, at der fremtidig skal være 2 Næstformænd (Formanden *Aug. Brey* er jo som Rigsdagsmand en stor Del af Tiden i Berlin, og den gamle Næstformand, *H. Sack*, er ofte syg — han har været syg under hele Kongressen) — ligeledes skal der fremtidig være 3 Forbundssekretærer. — Foruden disse kongresvalgte Funktionærer er der paa Hovedkontoret ansat 6 Branche-Sekretærer, der korresponderer, bearbejder Forslag, Overenskomster og Oplysninger for hver sin Branche, de deltager i Hovedbestyrelsens Møder, medens deres Sager behandles, og har »raadgivende Stemme«, men ingen Stemme ved Afgørelserne, endelig er der et statistisk Kontor, og naturligvis det nødvendige Antal Maskinskrivere og andre Assistenter.

Svarende til vor »samlede Hovedbestyrelse« er deres Gauleiterkonferencer, hvor samtlige Distrikts-Forretningsførere samles med Hovedbestyelsen.

Ved den her skitserede Ordning mener vore tyske Kammerater at have opnaaet, at Afdelingerne i de forskellige Distrikter kan blive hurtigt og let betjent i alle rent lokale Forhold af den lokale Mand, og at der paa den anden Side er sørget for, at Hovedbestyrelsen har baade den nødvendige Kontrol med, hvad der sker i Distrikterne, og selv — navnlig til Brug i Landsoverenskomst-Sagerne — har de nødvendige Oplysninger i bearbejdet Stand paa Kontoret.

Repræsentationsretten til Kongressen er betydelig mere indskrænket end hos os. Efter de hidtil gældende Love var det saadan, at Afdelinger paa 1000 Medlemmer kunde vælge en Delegeret. Pladser med mere end 1000 Medlemmer, kunde vælge endnu en Delegeret for hver yderligere 1500 Medlemmer. Mindre Afdelinger sammensluttedes til Valgkredse paa mindst 1000 Medlemmer. I Henhold til disse Regler var der paa Kongressen fremmødt 400 Repræsentanter for de 600,000 Medlemmer, eller det samme Antal Repræsentanter som vi talte paa vor sidste Kongres, og denne Repræsentation forekom Tyskerne alt for stor, hvorfor man efter Forslag af et nedsat Lovudvalg vedtog at indskrænke den saaledes, at der fremtidig kun kan vælges 1 Delegeret for hver 3000 Medlemmer, og at Valgkredsene fremtidig ogsaa skal være paa 3000.

Paa Kongressens Dagsorden var de vigtigste Punkter: Beretning og Regnskab, Arbejdsfællesskab med Arbejdsgiverne (»Arbeitsgemeinschaft« — noget specielt tysk), Stillingen til Industriforbundene, Lovændringer og Valg og denne Dagsordens Behandling gav Anledning til en Diskussion, der i mangt og meget lignede de Diskussioner vi har haft paa vore sidste Kongresser, og som forsaavidt gav et lignende Resultat, som de besindige Elementer trods alt var i stort Flertal, men herom — som om hele Kongressens Forløb — skal jeg berette nærmere i en følgende Artikel, ligesom jeg ogsaa, hvis der bliver Tid og Plads

dertil, senere skal fortælle lidt om mine personlige Indtryk fra Rejsen i Tyskland.

Chr. Sørensen.

Murarbejdsmændenes Akkordforhandlinger.

Herom har Forbundet udsendt et saalydende Cirkulære:

Skønt man jo ikke altid kan sige, at en Overenskomst, der er afsluttet for et Aar siden, er forældet, og skønt det derfor var tvivlsomt, hvorvidt det var muligt at fremskaffe Forbedringer og Ændringer i de mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Centralforeningerne bestaaende Overenskomster, vedtog — som det vil være bekendt — Hovedbestyrelsen alligevel at gøre et Forsøg paa at opnaa enkelte Forbedringer jvf. Forligsmandsforslaget af 28. Maj, og paa et Møde, der afholdtes den 10. ds. i Odense mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Centralforeningerne, er man enedes om en Del Ændringer til de bestaaende Overenskomster, hvilke Ændringer vi vedlægger i en Genpart, og tror at turde sige, at det, der her er opnaaet, er mere, end man i Grunden kunde vente, og under alle Omstændigheder mere, end vi vilde have faaet, om Spørgsmaalet var blevet indbragt for Nævnet.

Paa de Steder, hvor der findes lokal Priskurant, skal der jo forhandles lokalt, og vi beder derfor dise vore Afdelinger om straks at optage disse lokale Forhandlinger, og hvor der har været forhandlet, og hvor Forhandlingerne er sprængte, bør der gøres endnu et Forsøg, idet Centralforeningerne har lovet at paalægge deres respektive Medlemmer at søge en Ordning opnaaet. Fører de lokale Forhandlinger ikke til noget Resultat, maa I straks indberette det til os, og i Indberetningen nøjagtig angive, hvad I har, hvad I har krævet, og hvad der er budt Eder, hvorefter Forbundet vil foretage det videre fornødne, men vi gør i denne Forbindelse udtrykkelig opmærksom paa, at der ikke i denne Omgang kan blive Tale om en alm. Revision af bestaaende Akkordprislister, men kun om Ændringer af saadanne Satser, der enten er forældede eller giver en i Forhold til andet Arbejde uforholdsmæssig lille Fortjeneste.

Den afsluttede Overenskomst er saalydende:

Ved et Møde i Dag mellem Repræsentanter for Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne, og Dansk Arbejdsmandsforbund, enedes man om følgende Ændringer i Overenskomsten af 23. Februar 1919 (Landsoverenskomsten) og Overenskomsten af 19. Maj 1919 (Akkordpriskuranten).

Overenskomsten af 23. Februar 1919 (Landsoverenskomsten): § 5 ændres til:

For Arbejder, der udføres udenfor en Afstand af 3 km fra Bygrænsen betales et Tillæg af 5 Øre pr. Time saavel til Timeløn som Akkord, med et yderligere Tillæg af 2 Øre pr. Time pr. km for hver km udover 4 og indtil 11 km. Herudover akkorderes særligt i hvert enkelt Tilfælde.

Overenskomsten af 19. Maj 1919 (Akkordpriskuranten): Post 1:

Kr. 4,50 forhøjes til Kr. 5,00 og 01, 2 Øre forhøjes til 2 Øre.

Desuden tilføjes:

»Hvor Sten bæres paa Brædt betales Tillæg som for Post 11.«

Tagarbejde. Satserne Kr. 5,50 — 6,60 — 7,70 og 8,80, forhøjes med Kr. 1,00 pr. Sats.

Betonarbejde. Priserne 46 — 11 — 14 Øre samt Kr. 3,90, forhøjes til henholdsvis 50 — 12 — 18 Øre og Kr. 4,25.

For det over 0,60 m liggende Beton forhøjes Satserne 3 — 4 og 5 Øre til henholdsvis 4 — 6 og 8 Øre. Eksemplet under Punkt 18 rettes i Overensstemmelse med Ændringerne.

Satsen for Slaaning af Murstensskærver Kr. 3,30, forhøjes til Kr. 4,50.

De ændrede Satser træder i Kraft fra og med den 26. Juni. Herfra undtages dog saadanne Akkorder, som er afsluttede D. D. og forinden, selv om de ikke er afregnede.

Odense, den 10. Juli 1920.

Dansk Arbejdsmandsforbund:

Axel Olsen. C. Drejer. H. P. Jensen
Vilh. Brodersen. Niels Rasmussen.

Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne:

A. Laursen. Rasmus Hansen.
Alfr. Schmidt. N. N. Fill.

Ekstraarbejderne ved Statsbanerne

faar 15 Øres Tillæg pr. Time fra 31. Maj.

Som det vil være bekendt, har Forbundet gentagne Gange forhandlet med Statsbanerne, for ogsaa til Ekstraarbejderne at faa det Tillæg, som alle andre Arbejdere har faaet jvf. Forliget af 28. Maj, og naar disse Forhandlinger er trukket i Langdrag, saa er Grunden den, at Landhaandværkerne endnu ikke er indgaaet paa at betale samme Tillæg, som f. Eks. Centralforeningerne.

Ved en Forhandling, som fandt Sted den 10. ds., lykkedes det os imidlertid at formaa Statsbanerne til at indgaa paa at betale det af os krævede Tillæg — 15 Øre pr. Time — til Ekstraarbejderne, uden Hensyn til, at Sagen med Landhaandværkerne endnu ikke er i Orden, og i Statsbanernes Ordre til Distrikterne, denne Sag vedrørende, hedder det bl. a.:

»Ved hoslagt at tilstille Distriktet et Eksemplar af et af Forligsmanden den 28. f. M. stillet, nu vedtaget Mæglingsforslag til Bilæggelse af Konflikten mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund, skal man under Henvisning til Skrivelse herfra af 15. Oktober 1918, J. Nr. .... tjenstlig anmode Distriktet om med tilbagevirkende Kraft fra den 31. f. M. at regne snarest muligt at ville foranledige de i Mæglingsforslaget under Punkt 1 og 2 anførte supplerende Tillæg udbetalte til de under Distriktet beskæftigede Ekstraarbejdere, som lønnes i Henhold til de i ovennævnte Skrivelse nævnte Overenskomster, for de københavnske Ekstraarbejderes Vedkommende uden Hensyn til det i Mæglingsforslaget udtalte om, at »der intet Tillæg gives til de københavnske Jord- og Betonarbejderes Timeløn.«

Det tilføjes, at der for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde vil være at beregne Procenttillæg efter de sædvanlige Regler af det i ovennævnte Forslag under Pkt. 1 anførte Tillæg til Timelønnen, men derimod ikke af det under Pkt. 2 nævnte.«

Resultatet er altsaa, at Ekstraarbejderne vil faa Tillæget 15 Øre pr. Time udbetalt med tilbagevirkende Kraft fra 31. Maj, samt at Afregning, selv om der vil hengaa nogle Dage inden Pengene bliver udbetalt, snarest vil finde Sted.

Den internationale Arbejdskonference i Washington.

Den internationale Arbejdskonference, som var samlet første Gang i Washington D. C., Hovedstaden i Nordamerikas forenede Stater, i Dagene 29. Oktober til 29. November i Fjor, er det parlamentariske Organ for den Sammenslutning af Stater til Fremme af gode, forsvarlige Arbejdsforhold, som er oprettet i Henhold til den Fredsslutning, som fulgte efter Verdenskrigen.

Hvad man end mener om det politiske Indhold i Versailles-Freden, og der er tilvisse meget at kritisere, saa er den i den Henseende banebrydende, at den drager Arbejdsforholdene frem i første Plan som et Fællesanliggende af allerstørste Vigtighed. Den har tillige skabt, og ret nøje udformet, et organisatorisk Apparat til Fremme af gode Arbejdsvilkaar og sociale Forhold. Og naar man nu — efter Afholdelsen af den første Konference — sammenligner det, der her er traadt ud i Livet, med den mellemfolkelige Tilstand paa dette Omraade før Krigen, da kan ingen bestride, at her er foregaaet et kolossalt Fremskridt.

Fra Tiden før Krigen er der af lignende Art i Grunden kun at henvise til Berner-Konventionen af 1906. Det organisatoriske Apparat, som der traadte i Funktion, var beskedent i Omfang og navnlig i Beføjelse, og det var i enhver Henseende udenfor Arbejdernes egen direkte Kontrol. Resultaterne af denne Konvention, faa og fattige som de var, er endnu, 14 Aar efter, ikke en Gang fuldt gennemført endda i mere fremskredne Lande.

Men naturligvis vil de videre Resultater af det Organ, som nu er skabt, i enhver Henseende afhænge af Arbejderne selv. Har de — Verden over — organisatorisk Kraft og Enighed til at optræde samlet paa Konferencerne, og politisk Magt til efterhaanden at faa Indflydelse ogsaa paa de Regeringsrepræsentanter, som sendes til disse, da er Mulighederne aldeles ubegrænsede. Men uden denne Forudsætning vil naturligvis Resultaterne blive tilsvarende ringere, og tænker man sig Arbejderbevægelsen splittet, da vil de paa Arbejdskonferencerne vedtagne Bestemmelser kun være at betragte som døde Bogstaver.

Men her skal vi iøvrigt kun referere.

I Fredstraktaten udtales, under Bestemmelserne om Nationernes Forbund, at de tilsluttede Lande skal søge tilvejebragt og opretholdt retfærdige og humane Arbejdsvilkaar for alle, baade indenfor disse Landes eget Omraade og i andre Lande, med hvilke de staar i økonomisk Forbindelse.

Traktatens Kapitel XIII omhandler det nærmere herved.

Ifølge denne skal oprettes en »International Arbejdsorganisation«. Af denne kan et Land godt være Medlem uden at tilhøre Nationernes Forbund. Men indtræder et Land i Nationernes Forbund, medfører dette ganske af sig selv ogsaa Indtrædelse i Arbejdsorganisationen.

Denne bestaar af to Led, en parlamentarisk (Konferencen) og en ledende (Styrelsen).

Konferencen samles saa ofte, det er nødvendigt, men mindst en Gang aarligt. Hvert tilsluttet Land kan sende 4 Repræsentanter, nemlig to for Regeringen og en henholdsvis for Arbejdere og Arbejdsgivere. Hver Repræsentant kan ledsages af Raadgivere og Suppleanter, dog højst af to for hvert af de paa Dagsordenen opførte Punkter. Er der Sager, som specielt vedrører Kvinder, skal mindst en af de saaledes medsendte Sagkyndige være Kvinde. Repræsentanter og Sagkyndige for Arbejder- og Arbejdsgiverinteresserne skal udpeges i Forstaaelse med de mest repræsentative vedrørende Organisationer i det paagældende Land. Skulde et Land sende en Arbejdsgiver, men ikke en Arbejderrepræsentant (eller omvendt), da kan vedkommende ikke deltage i nogen Afstemning paa Konferencen. Ellers har alle lige Stemmeret paa disse Konferencer.

Alle Henstillinger og internationale Konventioner skal vedtages med ⅔ af de tilstedeværende Repræsentanters Stemmer. Iøvrigt gælder almindelig Stemmeflerhed, dog at Konferencen kun er beslutningsdygtig, naar mindst Halvdelen af Repræsentanterne er nærværende.

Styrelsen bestaar af 24 Medlemmer, hvoraf 12 Regerings-, 6 Arbejder- og 6 Arbejdsgiverrepræsentanter. Af Regeringsrepræsentanterne skal de 8 udpeges af de 8 Lande, som i industriel Henseende er mest fremskredne. De øvrige Styrelsesmedlemmer vælges paa Konferencen, dog saaledes, at hver Gruppe (Regerings-, Arbejder- og Arbejdsgiverrepræsentanter) vælger hver sine. Funktionstiden for Styrelsens Medlemmer er 3 Aar.

Styrelsens Opgave er bl. a. at oprette og lede et »Internationalt Arbejdsbureau«. Styrelsen ansætter Bureauets Direktør. Personalet skal tages fra forskellige Nationaliteter, og et Antal skal være Kvinder. Bureauets Opgave er at indsamle Oplysninger af Betydning for Arbejder- og sociale Spørgsmaal, udføre Konferencens Beslutninger, forberede Arbejdet for Konferencens fremtidige Møder o. s. v. Endelig skal det udgive et periodisk Tidsskrift hvori alle herhen hørende Spørgsmaal skal behandles.

Angaaende Gennemførelsen i de enkelte Lande af Konferencens Beslutninger, da bliver disse ikke uden videre gældende. I saa Fald vilde man jo gøre det enkelte Parlament umyndigt. Men den enkelte Regering er forpligtet til, inden et Aar er forløbet, at forelægge Forslag i Overensstemmelse med de af Konferensen vedtagne Konventioner for den kompetente Forsamling (Rigsdag, Parlament, eller hvad det nu hedder).

Enhver tilsluttet Stat skal hvert Aar afgive Beretning til det internationale Bureau om de Sager, som her kommer i Betragtning.

Naar et Land, som har tiltraadt en Konvention, formenes ikke loyalt at gennemføre dennes Bestemmelser, kan saavel dels Arbejder- som Arbejdsgiverorganisationer eller et andet tilsluttet Land indgive Klage til Bureauet. Saafremt et tilsluttet Land forsømmer indenfor den givne Frist at bringe Konferencens Beslutninger frem for kompetent Forsamling, kan ethvert andet tilsluttet Land indbringe Klage i den Anledning.

Om Klagernes Behandling er der givet særlige Regler. I sidste Instans behandles de af den af Nationernes Forbund oprettede permanente Domstol. Afgørelsen skal gaa ud paa, at der overfor det Land, som har forsyndet sig, træffes passende Forholdsregler af økonomisk Natur. I intet Tilfælde kan det dog forlanges af et Land, at det, for at gennemføre Konferencens Beslutninger, skal forringe sin alt bestaaende Lovgivning paa Arbejderbeskyttelsens Omraade.

Dette er — i meget stor Korthed — en Re-

degørelse for det nye, som her er sat ud i Livet. Der kunde endnu være meget at fortælle om dette og om Forberedelserne til den specielle Konference i Washington, der altsaa blev den første i Rækken. Det fremførte vil dog formentlig være tilstrækkeligt.

Endnu skal kun bemærkes følgende: Nationernes Forbund og Den internationale Arbejdsorganisation skyldes sikkert i høj Grad Præsident Wilsons Initiativ og kraftige Tilskyndelser. Hermed hænger det vel ogsaa sammen, at den første Konference afholdtes i Unionens Hovedstad. Men som bekendt har det endnu ikke været ham muligt at faa den forfatningsmæssige Tilstand (nemlig i Senatet) til sine Ideer og sit Værk. Endnu mens Konferencen afholdtes, stod der store Stridigheder herom i Senatet, og den endelige Forkastelse fandt Sted, forinden Konferencens Deltagere endnu var afrejst.

Det officielle Amerika tog med stor Køligh ed paa hele dette Apparat, og de værste Hetzere blandt Kapitalistbladene nærmest skummede af Raseri over, at al denne europæiske Humbug skulde huses i Onkel Sams Paradis. De var her i den skønneste Overensstemmelse med Syndikalister og andre yderliggaaende Elementer i U. S. A. Ogsaa disse hævdede, at Konferencen var Humbug, og Deltagerne nogle Svindlere. Og de største Svindlere var naturligvis Fagforeningernes Repræsentanter. Ogsaa her var der altsaa Gyldighed for det gamle Ord om, at Modsætningerne mødes.

Danmarks Repræsentanter paa Washington Konferencen var følgende:

Regeringsrepræsentanter:

Kontorchef i Indenrigsministeriet *Sv. Neumann* (Delegationens Formand) og Landstingsmand *C. V. Bramsnæs.*

Suppleanter og Raadgivere: Landstingsmand Fru *Marie Hjelmer*, Fuldmægtig i Københavns statistiske Kontor *Bertel Dahlgaard* og Kontorchef i Arbejds- og Fabrikstilsynet *Sv. Trier.*

Arbejderrepræsentanter:

Formand *Carl F. Madsen* og som Suppleant og Raadgiver Sekretær *Peder Hedebol*, begge udpeget af De samvirkende Fagforbund.

Arbejdsgiverrepræsentant:

Direktør *H. Vestesen* og som Suppleant og Raadgiver Kontorchef *H. C. Ørsted*, begge udpeget af Dansk Arbejdsgiverforening.

Delegationens Sekretær var Fuldmægtig i Indenrigsministeriet *R. Lassen* og

Delegationens Tolk Sekretær i Indenrigsministeriet *H. H. Schrøder.*

For at undersøge Mulighederne for en fælles skandinavisk Optræden var der den 19.—21. September afholdt et Møde i Kristiania, hvori fra dansk Side deltog Departementschef *Vedel* samt Kontorchef *Neumann* og Fuldmægtig *Lassen.* Sagerne vedrørende dette Anliggende blev ogsaa drøftet med Rigsdagen, der paa Opfordring af Minister Stauning hertil nedsatte et Udvalg, som bestod af Folketingsmændene *Sigv. Olsen, L. Rasmussen, Jensen-Sønderup, Elna Munch* og *Pitzner* samt Landstingsmændene *C. C. Andersen, Inger Schmidt, Vejstrup* og *Tvede.*

Angaaende det store Arbejdstidsspørgsmaal, som kunde forudses at ville blive Konferencens vigtigste Forhandlingsemne, blev ogsaa den af Ministeriet nedsatte danske Arbejdstidskommissionen opfordret til at udtale sig.

Dette skete ved følgende Skrivelse:

»Ved at tilstille Arbejdstidskommissionen et af den internationale Arbejdskomitè udarbejdet Udkast til en international Konvention om Indførelse af 48-Timers Arbejdsugen i industrielle Virksomheder, hvilket Udkast vil komme til Behandling paa den Konference om Arbejdsforhold, der træder sammen i Washington den 29. d. M., har det høje Ministerium i Skrivelse af 1. d. M. udbedt sig en Udtalelse fra Kommissionen med Hensyn til det nævnte Udkast.

I den Anledning skal man bemærke, at Arbejdstidskommisionen intet har at erindre imod, at det omhandlede Udkast benyttes som Grundlag ved Udarbejdelsen af en international Konvention om Begrænsning af Arbejdstiden i industrielle Virksomheder, s a a f r e m t det paa den forestaaende Konference i Washington skulde blive vedtaget at afslutte saadan Konvention, idet der indenfor Kommissionen er Enighed om, at en eventuel Lovgivning maa bygges paa de Principper, som indeholdes i Udkastet.

Man skal i denne Forbindelse oplyse, at det under Kommissionens Forhandlinger er blevet fremhævet af Kommissionens Arbejdsgiverrepræsentanter, at 8-Timers Arbejdsdagen allerede ad overenskomstmæssig Vej er gennemført eller i den nærmeste Fremtid vil være gennemført her i Landet for saa godt som alle Industriens Arbejdere, at det under disse Forhold for

Danmarks Vedkommende maa anses for upaakrævet at paabyde Indførelse af en 8-Timers Arbejdsdag eller 48-Timers Arbejdsuge ad Lovgivningens Vej, samt at det i hvert Fald bestemt bør fraraades at lovgive om dette Forhold her i Landet, med mindre der maatte finde en tilsvarende Regulering Sted af Arbejdstiden i de fremmede Lande, hvorfra den danske Industri i særlig Grad kan blive udsat for Konkurrence. Saafremt der maatte blive skredet til at lovgive om Arbejdstiden indenfor Industrien, vil Arbejdsgivernes Repræsentanter i Kommissionen imidlertid i det Store og Hele kunne tiltræde, at de i Konvention-Udkastet indeholdte Principper lægges til Grund for et eventuelt dansk Lovforslag.

Arbejdernes Repræsentanter i Kommissionen har heroverfor hævdet, at det maa anses for paakrævet, at en Regulering af Arbejdstiden indenfor Industrien finder Sted ad Lovgivningens Vej, saaledes at Stridigheder mellem Arbejdere og Arbejdsgivere i saa Henseende saa vidt muligt kan undgaas.

Arbejdernes Repræsentanter vil kunne slutte sig til, at de i Konventionsudkastet foreslaaede almindelige Principper danner Udgangspunktet for en dansk Lovgivning om Arbejdstid for Industriens Arbejdere, men har dog indenfor Kommissionen stillet Forslag, der er betydeligt videregaaende end de i Udkastet foreslaaede Bestemmelser, og som bl. a. vil udelukke, at Overtidsarbejde finder Sted i saa vidt Omfang som i Konventionsudkastet foreslaaet.

Saavel Arbejdernes som Arbejdsgivernes Repræsentanter i Kommissionen har ment, at der ikke i en eventuel dansk Lov bør optages den i Konventionsudkastet foreslaaede Bestemmelse om, at Overtidsarbejde skal lønnes med et vist Mindstetillæg til den almindelige Arbejdsløn, idet man anser det for rettest, at dette Spørgsmaal afgøres ved Forhandling mellem de paagældende faglige Organisationer.«

Endelig blev der udført et betydeligt forberedende Arbejde af selve Delegationen, dels ved Møder inden Afrejsen og navnlig ved Møder paa Skibet under Overfarten. Denne var begunstiget af Vejret, og gav derfor god Lejlighed til Meningsudveksling ved en fælles Gennemgang af det omfattende Materiale, som var modtaget.

Forhandlingerne paa Konferencen vil det formentlig ikke være nødvendigt at referere eller nærmere beskrive. Der var 41 Stater repræsenteret, et mindre Antal af disse havde dog alene sendt Regeringsrepræsentanter.

At gennemføre et praktisk Arbejde i en saa stor og uensartet Forsamling, var naturligvis ikke nogen let Opgave. Det lykkedes dog paa en Maaned (29. Oktbr. til 29. Novbr.) at komme igennem den omfattende Dagsorden og paa alle Punkter at naa frem til positive Resultater. Der afholdtes ialt 25 Møder i den samlede Konference foruden et Utal af Gruppe- og Uvalgs- og Underudvalgsmøder.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Til Afdelingsledelserne.

Under Formandens Fraværelse, bl. a. Ferie, fungerer Forbundets Næstformand, Forretningsfører J. C. Larsen, som Formand indtil nærmere Meddelelse fremkommer.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og devil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige K vartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St, Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselsgade 24. 1., N. Telf. Nora 141. Form. A. Chr. Eskildsen, Kasserer Ch. Christensen, Jagtvej 102, 3 L.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. Kass. Jens Jakobsen, Egilsgade 55, 2. B.

Brødkuskenes Afdl. Form. H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Tlf. Øbro 3316 v. Kasserer: N. Eriksen, Jul. Blomsgade 6. L.

Budenes Organisation: G. Madsen, Dannebrogsgade 36, St. Kasserer: Jul. Sindt, Eskildsgade 38, 2. Kontor Dannebrogsgade 36, St.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Pedersen, Nansensgade 36, St. K. Telf. Byen 700. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Cokes- & Saltværksarb. Afdl. Form. Frd. Hansen, Saxogade 31, 3. Telf. Vester 2831 x. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2., L.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form. Chr. Gram, Kontor Blaagaardsgade 4 A, N. Telf. 3404. Kasserer C. Bjergøe, sammesteds.

Film- & Forlystelsesfunktionærernes Forbund: Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v., Skydebanegade 7, 1., B. Kass Poul Brandt, Ægirsgade 46 A, 4. L.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Org. Form. L. P. Andersen, Folkvarsvej 3 A St. F. Kass. N. P. Jensen, Nyelandsvej 59, 3. F.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Form. Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Peter Olsen, Jægersborggade 30, 1. L.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. Lauritz Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. B. Kasserer M. Ferslev, Bustrupgade 9. 4. V.

Hærens og Flaadens Afdl. Kontor: Kristianshavns Voldgade 1, 1. C. Telf. Byen 425 y. Form. A. Jensen, Prinsessegade 73 B, 3. C. Kass. H. Rasmussen, Adr.: Kontoret.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Kasserer Vald. Rasmussen, Benzonsvej 38, St. th. F.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Niels Rasmussen, Kontor Kapelvej 55, N. Telf. 3496. Kass. Jens P. Larsen, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. H. Petersen, Solitudev. 10, 4., N. Telf. Nora 2784 y. Kass. P. Jensen, Sofie Brahesallè 2, 2. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. H. P. Hansen, Victoriagade 30. Kass. V. Knudsen, Kurlandsgade 16, 1. S. Kasserer H. C. Henriksen, Reberbanegade 10, 3. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. T. Form. P. M. Christensen, N. Fasanvej 21, 1. F.

Kastrup: Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. S. Nielsen, Maglebylille, Strandvej. Kass. Johannes Schach, Havnevej 4, 1., Kastrup.

Kuskenes Fællesforbund. Form. Chr. Madsen, Larslejstræde 1. K. Tlf. 5640, privat: Slotsgade 6, 2. N. Kass. Chr. Andersen, Nørresøgade 27, K.

Københavns Banegaardes priv. Arbejderes Afdl. Form. Johan Hansen, Teglværksgade 30, 3. Kass. Jens Hansen, Hedebygade 5, 1., tilh. V.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Robert Nielsen, St. Hansgade 4, St. N. Telf. C. 10,147. Kass. Johs. Hempel, Korsgade 49, 3. N.

Marmor- og Granitslibernes Fagforening. Form. C. Poulsen, Gl. Kalkbrænderivej 64 Mezz. Kass. P. Olsen, Østerbrogade 57 N. 31, 1. Ø.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Kr. Højlund, Godthaabsvej 56. F. Telf. Godth. 132 y. Kass. M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2. F.

Natvægternes Afdl.: Form. H. P. Lauritsen, Nygade 6, St., Valby. Kass. L. J. Valdemar, Rørholmsgade 18, Kld. K.

Oliemøllernes Afdl. Form, Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Ø. Telf. Øbro 1054 y. Kasserer C. Jensen, Tyrolsgade 13 3., S

Post- og Toldvæsenets Ekstraarbejdere. Form. A. Christiansen, Østergaards Allè 1. Valby. Tlf. Valby 1011. Kass. Thyge Petersen, Sønder Boulevard 131, 3.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. B. Telf. Vester 126y. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13. V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kasserer C. Jakobsen, Danmarksgade 8, 1. V.

Renovationsarb: Afdl. Form. N. Hansen, Venusvej 4, 1., S. Kass. J. Madsen, Ø. Fasanvej 241, 1., Haveh L

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kass. J. P. Johnsen, Skanderborggade 2, 3., Ø.

Støberi- og Maskinarbejdsmændenes Afdl. Form. C. Brun, Admiralgade 22, 1., K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgade o. V. 54. 1., C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. L. Petersen, Gunløgsgade 60, 2. B. Kasserer Peter Jensen, Kronborggade 5. 2.. L.

Tagpaparbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. Sal. Ø. Telf. Nora 3042 u. Kass. C. Villumsen, Flensborggade 2. 1.. B.

Teglværksarb. Afdl. Ole Christensen, Jernbanevej 55, Gentofte. Kasserer C. Glantz, Hedebygade 11 B. 1. Sal. V.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. **C. O. Rød,** Visbygade 8, St. Ø. **Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St., Ø.**

Trælager- og Pladsarb. Afdl.: Form. Carlo Schiott, Lindeborgvej 6, Vanløse. Kass. O. Dehn, Valborg Alle 9, 1., Valby.

Vejerassistenternes Fagforening. Form. Carl Hansen, Nrd. Frihavnsgade 99, 3. Ø. Kass. H. Schou, Nansensgade 68, 2.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen. H. C. Andersensgade 14, 1.

JYLLAND OG FYN:

Aabenraa. Fr. Jørgensen, Gang 8.

Aalborg A. T. Høpfner, Søndergade 38. Tlf. 1337.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb.

Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Tlf. 2380.

Aalborg H. N. C. Larsen, Nyhavnsgade 20.

Aalborg K. M. Bærentsen Søndergade 58, 1., Aalborg. Telf. 2380.

Aalbæk: Martin Jensen, Rimmen pr. Jerup.

Aalestrup: Jacob Uldbjerg, Aalestrup.

Aarhus A. Johannes Kortsen, Kristiansgade 27. Tlf. 2073. (Privat: Sølystgade 38).

Aarhus C. L. Andersen, Østboulevard 17, 1.

Aarhus F.: Chr. Christensen, Falstersgade 47, 2.

Aarhus H. Anders Mikkelsen, Bylowsgade 7, 1.

Aarhus J. Hans Larsen, de Mezasvej 3. 3.

Aarhus J. B.: J. Nielsen, Tangen 12—14.

Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1.

Aarhus K. J. Fogh Mogensen, Studsgade 20, 1. Tlf. 3278.

Aarhus M. P. Lægs, Ny Munkegade 79.

Aarhus O.: M. Nielsen, Læssøgade 47, 1.

Aarhus St. P. Thorendahl, Vestergade 25 A, 2. S. o. G.

Aars. Oluf Hansen, Aars.
Agerbæk: Karl Timmermand, Agerbæk St.
Agersted. Paptækker Laurits Jensen, Agersted.
Agger: Peter Vinge, Agger, pr. Vestervig, Jyll.
Alheden: Niels Peter Nielsen, Kokhus pr Kjellerup
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager pr. Krogager St.
Aldt. Joh. O. Kjær, Vejerslev pr. Thorsø.
Arden. Niels Andersen, Arden St.
Asaa: Lars Nielsen Bach, Asaa.
Assens, Fyen. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Tlf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Avning. Kristian Andreasen.
Beder-Malling: Martin Nielsen. Malling.
Bjergby-Mygdal, Senius Christensen, Lille Dalsgaard, Mygdal, Over Bjergby.
Bjerringbro: A. Chr. Mogensen, Bjerringbro.
Blaahøj. Peder Thøgersen, Filskov.
Bogense. Lars Nielsen, Forstaden 27, 1., Bogense.
Borris. Jens Graversen, Kirkebyen, Borris St.
Brabrand. Marius Jensen, Brabrand.
Brahesminde. Peter Jørgensen, Hattebækhuset Stensgaard St.
Brahetrolleborg Skovarbejdere. Skovarbejder Rasmus Sølyst, Mellemhaverne pr. Haagerup.
Bramminge. P. Petersen, Østergade.
Brande: Chr. Olesen, Nørregade. Tlf. 162.
Breininge: Niels Kristensen, Spjald St.
Brovst: Lars Mortensen, Brovst St., Jyll.
Bryrup: Chr. J. Christensen, Villing pr. Bryrup.
Brædstrup. Larvid Lauersen, Favling pr. **Brædstrup.**
Brønderslev: Laurits Larsen, Grønnegade 21.
Brørup. L. Gaarde, Brørup St
Bække. Andersen, Bække pr. Lunderskov.
Bælum. Lars Chr. Larsen, Solbjerg pr. Sølbjerg St.
Daugaard: Kristen Madsen, Daugaard Strand pr. Daugaard St.
Durup: Niels Mølgaard, Durup.
Dybvad: Jens Hansen, Dybvad.
Ebeltoft: O. Olsen, Nedergade.
Ejsing. Carl Christensen, Hvide Mose pr. Vinderup.
Esbjerg. J. H. Ravn, Danmarksgade 45. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.
Faaborg. Erik Pedersen, Sandegyde 67.
Faarup. Niels Peder Petersen, Teglværket, Faarup St.
Faistrup. Robert Jensen, Faistrup pr. Mundelstrup.
Ferring. Jens Andersen, Ferring pr. Bonnet.
Fredericia A. Ole Olsen, Kongensgade 31. Telf. 77.
Fredericia F. J. C. Ejlersen, Luthersgade 15.
Fredericia H. Th. Holm, Jyllandsgade 72.
Fredericia K. J. P. Stephansen, Hanerup pr. Fredericia.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6.
Frederikshavn H.: Chr. Jensen, Svendehjemmet.
Galten. Niels Lyngfeldt
Give: J. P. Jensen, Give.
Gjern: Rasmus J. Christensen, Skannerup pr Gjern.
Gjesten: Marius S. Nissen, Øster Gjesten pr. G. St.
Gjøl-Øland: Theodor Jensen. Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By, Gjørding St.
Glamsbjerg. Harald Hvid, **Glamsbjerg.**
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Gleibjerg: Frederik Albert, Glejbjerg, Jyll.
Grenaa. J. P. Petersen, Storegade 23.
Grindsted: Th. Høeck-Andersen, Grindsted.
Grønbjerg. N. P. Sørensen, Vesterled, Filskov.
Haasum: Kristian Hougaard. Haasum pr. Skive.
Haderslev. Chr. Ohlsen, Slotsgade 31.
Hadsten: Kristen Andersen, Vinterslev, Hadsten.
Hadsund: Kristian Jensen, Ny Skolegade, Hadsund.
Hammel. P. S. Dyhr, Hammel.
Hammershøj: Ole Jensen, Sønderbæk pr. Faarup.
Hampen : Anders Rasmussen, Mattrup pr. Brædstrup.
Handsted-Lundum: Adolf Christensen, Handsted pr. Horsens.
Harlev: Jens Røgen, Framlev pr. Harlev.
Hasle, Jyll. H. M. Mathiasen, Hasle pr. Aarhus.
Haslund—Ølst. Martinus Jensen, Ølst pr. Randers.
Hee: Chr. Lysgaard, Hee, Jylland.
Herning: Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hinnerup: Poul Sørensen, Haldum pr. Hinnerup.
Hirtshals: Ole P. Petersen, Hirtshals pr. Hjørring.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade.
Hjerm. Johan Christensen, Hjerm.
Hjørring. Laurits P. Larsen, Strømgade 4. Tlf. 751.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Vesterallé.
Holstebro K. N. Dalgaard, Enghavevej.
Holstebro St.: Chr. Lauritsen, Skjernvej.
Holsted: Emil Svendsen, Holsted By. Jyll.
Hornslet: J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet.
Horsens A.: Jens Jensen, Karolinelundsvej 5.
Horsens H. J. A. Jensen, Nørregade 51.
Horsens K.: Peder Pedersen. Smedegade 36, 1.
Houlbjerg: Thorning Olsen, Enslev Mark, Ulstrup.
Hovedgaard: Jørgen P. Nielsen, Hovedgaard St.
Husby: J. Chr. Jeppesen, Wedellsborg pr. Eiby, Fyen.
Hvornum. Andreas Hansen, Hvornum pr. Hobro.
Højslev. Jens Larsen, **Søby pr. Højslev.**
Ikast. Niels Chr. Jensen, Ikast Kirkeby pr. Ikast, Jyll.
Juelsminde: Albert Nielsen, Klakring St.
Karup. Chr. Grove Jensen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup: Frederik Overgaard, Kjellerup.
Kolding A.: Frants Thomsen, Stejlbjergvej 30, Kolding. Telf. 305.
Kolding H. Niels Jensen, Øster Klostergade 16, 2.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kongerslev. Karl Nielsen, Kongerslev, Jyll.
Kvissel.: Godtfred Andersen, Øster Holmen pr. Kvissel.
Langaa. Martin Drejer, Langaa.
Laurberg. M. Nielsen, Laurberg.
Laven: Kristen Jensen, Laven pr. Laven St.
Lem: Gert Grøngaard, Sønderhede, Lihmepr .Skive.
Lemvig: Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej Lemvig.
Lunderskov: J. A. Jacobsen, Lunderskov.
Lysbro. Hans Karup, Drevsensvej 92, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade
Løkken: Niels Andersen, Løkken.
Løsning. Andreas Jensen, Løsning.
Mariager: Chr. Mikkelsen. Vestergade.
Middelfart: H. C. Skov, Odensevej 62.
Moselund: Emil Kristensen, Engesvang.
Mou: Morten Svendsen, Mou, Jyll.
Mønsted Martin Mortensen. Sparkær St.
Mørke. Anton Rasmussen, Mørke.
Nibe. A. Christensen, Nibe.
Nimtofte. Johan H. Nielsen, Nimtofte St.
Nyborg: C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing, Jyll. A. J. C. Christensen, Refshammer pr. Nykøbing.
Nykøbing, Jyll. F. Otto P. Aggerholm, Skovgade 6.
Nørager: A. Madsen, Nørager.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St.
Nørre Sundby A. Niels Villadsen, Ryesgade 3. Telf. 1582. Kontortid: 12—1 og 6½—7½.
Nørre Sundby H. Carl Larsen, Knud Skottsgade 23. Nørre Sundby.
Odder: N. P. Nielsen, Holsteinsgade 9.
Odder Skovarb. Søren Rasmussen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Tlf. 3813.
Odense F. C. Mathiesen, Frederiksgade 46, 1.
Odense G. H. P. M. Brumvig, Sct. Jørgensgade 190.
Odense H.: Carl Petersen, Kanalvej 146.
Odense Kom.: Hans Rasmussen, V. Stationsvej 38, Odense.
Odense K. Jacob Hansen, Vesterbro 99.
Odense M.: Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1. Sal.
Odense S.: P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. Sal tv.
Odense St. Olaf Rasmussen, Palnatokevej 10, Odense.
Onsild. C. Nørgaard, Kongsvaddalen pr. Onsild.
Ormslev. Kristen Kristensen. Edslevknude pr. Hjørring.

Oue: Hans Chr. Jensen, Oue pr. Hobro.
Oxbøl: Karl Hygum, Vrøgum.
Pandrup. Vald. Pedersen, Pandrup St., Jyll.
Pindstrup: Karl Kristensen, Ringsø, Pindstrup.
Raaby. Johan Mathiesen, Raaby pr. Dalbyover.
Randers A. S. Simonsen, Viborgvej 18, St. Tlf. 2296.
Randers F. N. Christensen, Danmarksgade 13, 3.
Randers J. S. A. Nielsen, Nørrebrogade 70.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M.: Chr. Jensen, Andelsboligforeningen, Nordostvej St. B. Randers.
Ranum: N. Selgen Nielsen, Ranum.
Ribe. J. P. Gram, Ribe.
Ringe. Johs. Hansen, Villavej.
Ringkøbing. M. B. Mogensen, Smedegade 11.
Rudkøbing. Jens Johansen, Bellevue, Rudkøbing.
Ry. A. Rasmussen, Hjørsbæk pr. Ry St.
Ryomgaard. Søren S. Jensen, Kaarupskov pr. Ryomgaard St.
Rødding: Søren Kæmpe, Rødding pr. Skive.
Rønbjerg. Magnus Nielsen, Rønbjerg.
Seest: Knud Jensen, Seest pr. Kolding.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33.
Silkeborg St.: Mads Madsen, Skolegade 40.
Sindal. Peter Jensen, Østergade 11, Sindal.
Skaade. Niels Hamann, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. J. C. Andersen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg A. Hans Pedersen, Vesterskovvej.
Skanderborg St. Erik Hansen, Vesterskovgade.
Skarehage: Frands Bülow Frandsen, Sejerslev pr. Nykøbing Jyll.
Skelund: H. P. Hansen, Veddum pr. Veddum St.
Skive A. Johannes Mortensen, Thinggade 20. Tlf. 107.
Skive K.: Iversen, Vestergade 18.
Skjern: Chr. Skaarup, Østergade 46.
Skjød. J. A. Jensen, Brundt Mk. pr. Hinnerup.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Dagnæs pr. Horsens.
Skørping: Fr. Jensen, Skørping St.
Sorring. N. M. Sørensen, Sorring pr. Toustrup.
Sparkær: Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. S. Sørensen, Stenderup.
Stenstrup: Anton Pedersen, Kirkeby pr. Kirkeby St.
Stenvad. C. M. Jokumsen, Stenvad St.
Stevn: Karl M. Christensen, Ringelvig pr. Hadsund.
Stevnstrup. Peder Olesen, Stevnstrup.
Stilling. A. Andersen, Stilling St.
Stoholm. Jens Madsen, Stoholm.
Struer. N. P. Iversen, Vestergade 57.
Støvring: Laurids Larsen, Støvring.
Svendborg: Chr. Mikkelsen. Dronningholmsvej 51 Telf. 457.
Svendstrup. Johan Emanuel Eliasen, Svendstrup.
Svindinge. Johs. Madsen, Svindinge pr. Øxendrup.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby-Sall: M. Truust, Sall pr. Sall.
Sønderborg. Gustav Huhle, Stenstræde 5.
Sdr. Felding: Gustav Lindeberg, Sdr. Felding.
Sønder Omme: Kristian Lauridsen Kirkeby, Sønder Omme.
Taars: Lars Chr. Larsen. Taars By pr. Taars.
Tamdrup. N. P. Jørgensen, Lund Mark, pr. Lund St.
Tange: Niels Chr. Jensen, Sahl pr. Bjerringbro.
Tarm. Antonius Caspersen, Tarm.
Tavlov: Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Thisted. Chr. Iversen, Kastet 25.
Thorsager: A. Solberg, Thorsager.
Thorsø. Anders Hansen, Thorsø.
Tilst: Fr. Jensen, Tilst pr. Mundelstrup.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Hinnerup.
Tistrup. Johannes Sørensen.
Toustrup. R. P. Christensen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg: G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Troldhede: Martinus Thomsen, Afholdshotellet, Troldhede.
Trustrup. Kristian Andersen, Lund pr. Trustrup.
Truust: Thøger Jensen, Truust pr. Faarvang.
Tylstrup. Jul. Petersen, Toften, Tylstrup.
Tyregod: Martinus Laursen, Tyregod.
Tønder. Nicolaj Petersen, Wolffsstræde 10.
Tørring, Aage Petersen, Tørring St.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Chr. Jensen, Langkastrup Mark pr. Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen.
Vamdrup. Rasmus Andersen, Havegade 4.
Varde. Vald. Andersen, Skolevej.
Vejen. Jens Chr. Jensen, Banegaardsvej.
Vejle A.: Mads Madsen, Ribevej 1.
Vejle F.: Jens Nielsen, Gl. Havn 36. Telf. 1585
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Ribevej 16, 1.
Vejle M.: Aksel Nielsen, Koldingvej 40.
Viborg: M. D. Jensen. Lille Mikkelsgade 30.
Viby, Jyll. Jens Olsen, Viby Terp, Viby Jyll.
Vigerslev: N. Lund Kristensen, Rue pr. Langesø.
Vildbjerg. Jens Nørgaard, Vildbjerg.
Vinderup: N. F. Steffensen, Nørregade Vinderup.
Voldby. Jørgen Simonsen, Voldby pr. Hammel.
Voldum. Anthon Nielsen, Aarslev, Randers.
Volstrup. Chr. Jensen, Volstrup Hede pr. Sæby.
Vorbasse. Poul Christensen, Sønderhede pr. Vorbasse St.
Vraa: Jacob Larsen, Østergade, Vraa.
Værum-Ørum. Jens Rasmussen, Væth pr. Langaa.
Ølgod: Knud Slot, Ølgod St.
Ørnhøj: Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Ørting Jens Joh. Jensen, Ørting Mose pr. Odder.
Øster Vraa. Niels Kristensen, Øster Vraa.

SJÆLLAND OG ØERNE:

Aakirkeby. A. Paasche, Skolegade, Aakirkeby.
Allinge-Sandvig: Niels Andersen, Nygade, Sandvig.
Asnæs: Hans Hansen, Aasevang pr. Asnæs.
Ballerup: Niels Lindsøe, Skovvejen.
Birkerød. Chr. Poulsen, Odinsvej.
Bloustrød. Anders Andersen, Bregnerød pr. Birkerød.
Bornh. Skovarb. Karl Hansen, Dynevang, Ø.-Marie pr. Aaløse, Bornh.
Borup: Emil Andersen, Vogterhus 32, Borup.
Esrom: N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faxe. Chr. Johannsen, Rønnedevej.
Faxe Ladeplads. Niels Olsen, Hulhøj, Faxe Ladeplads.
Fensmark. Fr. Petersen, Kalkerup pr. Olstrup St.
Fredensborg. Hans Rasmussen, Langerød, Fredensborg.
Frederikssund: Hans St. Larsen, Lundevej. Tlf. 206.
Frederiksværk. P. Larsen, Parallelvej. Telf. 166.
Gadevang. Jens Jensen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup. Th. Hansen, Glosemosevej 4, Glostrup.
Glumsø. Anders Petersen, Glumsø Præstemark Glumsø.
Grænge: Lauritz Martinsen, Grænge pr. Grænge St.
Græsted: Th. Carlsen, Gilleleje.
Gudhjem: Hans Hansen, Gudhjem, Bornh.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev.
Haarlev: Lars Nielsen. Haarlev pr. Haarlev St.
Hasle, Bornholm: Jens Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev: Peder Christiansen, Nordskov, Haslev.
Havdrup. Hans Poulsen, Havdrup.
Hedehusene: H. V. Jacobsen, Afholdshotellet, Hedehusene.
Helsingør A.: Chr. Thelin, Klostergade 2.
Helsingør F. C. C. Petersen, Nygade 1.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.
Herfølge: Hans Madsen, Svansbjerg pr. Køge, Tlf. Herf. 65.
Herlufmagle. Frede Larsen, Gelsted pr. Herlufmagle.
Hillerød. H. P. Jensen, Østergade 2. Tlf. 312.
Holbæk. Carl J. Jensen, Holbæk.
Holeby. Fr. Hansen, Thorslunde pr. Holeby. Tlf. 37.
Hvalsø: Niels Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.

Hørsholm. Thorvald Andersen, Dronningevej 20, 2.
Hørve: Jens Zachariasen, Hørve Lillevang pr. Hørve.
Ivigtut. Aksel Andersen, Kryolitarbejder. Ivigtut, Grønland.
Jyderup: P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup: Godtfred Larsen, Jydstrup pr. Ringsted.
Kallundborg. Rasmus Laursen, Baggraven 3, 2.
Karise: Jens Kristensen, Karise Overdrev, Karise St.
Knabstrup. Jørgen Marcussen, Knabstrup Teglværk, Knabstrup.
Kongsted. Rud. Nielsen, Svendstrup pr. Rønnede.
Korsør: Knud Christiansen, Engvej Nr. 6, 1. Tlf. 411.
Køge A. N. P. Jørgensen, Vestergade 19.
Køge G.: H. C. Madsen, Byggeforeningen, Lyngen 1.
Køge K.: Jens Madsen, Bygaardsstræde 6, Køge.
Langebæk: Emilius Rasmussen, Langebæk pr. Langebæk St.
Lyderslev: Stokholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Lyngby: Godtfr. Henriksen, Jernbanekiosken.
Lynge. Nicolai Larsen, Lynge By pr. Lynge St.
Maarum. Fr. E. Petersen, Maarum.
Maribo. Chr. Larsen, Birgittevej 6. Telf. 136.
Møen. L. P. Jørgensen, Fabriksgade, Lendemark. Stege.
Mørdrup. P. Schack, Kongevej 28, Helsingør.
Nexø. Aksel Larsen, Pilebro, Nexø.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk.
Nykøbing F.: Thorvald Rasmussen, Lollandsgade 6.
Nykøbing Sj.: Laurits Petersen, Lergraven, Nykøbing, Sj.
Nysted. Th. Petersen, Fiskergade 18.
Nærum: Skovløber H. C. Jørgensen, Klampenborg.
Næstved: Frands Petersen, Amtmandsgade 9.
Nørre Alslev: Karl A. Jensen. Eskildstrup.
Odsherred: V. Nauta, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Præstø: Ole Chr. Petersen, Grønnegade 151.
Refsnæs. Niels Beck, Refsnæs Teglværk pr. Kallundborg.
Ringsted: Vilh. Andersen, Søndergade. Telf. 421.
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Ruds-Vedby: Georg Mikkelsen, Tindinge Bakke pr. Ruds-Vedby.
Rødby. Frederik Christensen, Fruegade Rødby.
Rødvig. J. F. Hansen, Havnlev pr. Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen, Ny Østergade 40.
Samsø: Frants Rasmussen, Brundby pr. Koldby.
Sierslev. Julius Clemmensen, Sierslev, St. Hedinge.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade.
Skævinge: Fritz Madsen, Skævinge.
Slagelse A.: Vilh. Brodersen, Bredegade 44.
Slagelse F. Hans Nielsen, Afholdshotellet II., Valdemarsgade.
Sorø. A. P. Christiansen, Søndergade 18. Telf. 309.
Stenlille. Husejer N. P. Olsen, Stenlille St.
Storehedinge: Jens Frandsen. Vestergade 32.
Strøby. P. Frandsen, Haltrig pr. Storehedinge.
Stubbekøbing. H. Stryg, Tiliavej 2.
Svaneke: Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Taarnborg: Aksel Jensen, Halseby Mark pr. Korsør.
Thureby: H. P. Jørgensen, Skrodsbjerg pr. Thureby.
Tikøb: Chr. Petersen, Risby pr. Tikøb.
Tingsted: Fr. Rasmussen, Tingsted St.
Tølløse: Peter Rasmus Petersen. Tølløse St.
Vejby—Tibirke. Jørgen Villumsen, Ørby pr. Helsinge.
Vemmelev. Lars P. Hansen, Vemmelev pr. Forlev.
Vemmetofte. Anders Pedersen, Snerup pr. Karise.
Viby, Sj. Peder Hansen, Øster Syv, Viby St., Viby Sj.
Viskinge. Vilh. Madsen, Viskinge Mark, Værslev St.
Villingebæk. Axel Johansen, Villingebæk.
Vordingborg. August Larsen. Strandgade 6. Telf. 313.
Værløse: Anders Simonsen, Lille Værløse.
Væggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Væggerløse.

HOVEDBESTYRELSESMEDLEMMER & SEKRETÆRER.

Valgt af den samlede Kongres.

Formand: M. C. Lyngsie, H. C. Andersensgade 14, Kbh. K. Tlf. 2140.
Hovedkasserer Johs. Sørensen, do. do. Tlf. 2140.
Sekretær Chr. Sørensen, H. C. Andersensgade 14 Tlf. 2140
Forretningsfører Hans Nielsen, Løkkegade 27, Aalborg. Tlf. 1515.
Forretningsfører Axel Olsen, N. Fasanvej 251, L. Tlf. Taga 1137 x.
Forretningsfører Valdemar Petersen, Iver Hvidtfeldtsgade 8, 1. Aarhus Tlf. 1948.

København og Omegn:

Forretningsfører Sophus Mortensen, Kontor: H. C. Andersensgade 14, 1. K., Telf. 5978 (privat Nora 3212). Th. Pedersen, Nansensg. 36, K., Telf. Byen 700. Niels Rasmussen, Kapelvej 55. N. Telf. 3496. C. Brun, Admiralgade 22, 1. Tlf. 5170. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. — **Man bedes erindre, at Postdistriktets Bogstav altid skal vedføjes paa Breve.**

Jylland og Fyen:

Forretningsfører Carl Drejer, Nylandsvej 37, 2. Kbh. F. Tlf. 11,240. J. H. Ravn, Danmarksgade 45, Telf. 108, Esbjerg. Frederik Jensen, Tilst pr. Mundelstrup, Telf. Tilst Nr. 5. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51. Telf. 361, Svendborg. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Tlf. 2073, Aarhus.

Sjælland og Øerne:

Forretningsfører Jens Larsen, Kildemarksvej 12, Telf. 209, Næstved. Viceforretningsfører H. P. Jensen, Østergade 2. Telf. 312, Hillerød. Vilh. Brodersen, Bredegade 44, Slagelse. Andr. Nielsen, Paradisgade 10, Rønne, Bornholm. Axel Petersen, Støden 5, Telf. 813, Roskilde.

Sekretærer:

Georg Hansen, Niels P. Hansen, Otto Jespersen, Peter Johansen, N. C. Christensen og L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Tlf. 2140.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Formand Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, København K. Telf. 9961.

Samtlige Afdelinger er tillige Afdeling af »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark«. Der er i alle disse Afdelinger oprettet Arbejdsanvisningskontorer med Kontrol og Udbetaling af Understøttelse til Kassens arbejdsløse Medlemmer.

Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund: Fru S. Rasmussen, Blaagaardsgade 21, København N. Telf. 5123. — Landarbejderforbundet: Forretningsfører Oskar Levinsen, Willemoesgade 54, St. Telef. 13,338. — Forretningsfører for »Svensk Grov- och Fabriksarbetareförbundet«: Janne Jönsson, Forbundsekspedition, Barnhusgatan 16, 3., Stockholm, Telf. »Riks« 8690. Telegr.-Adr.: »Grovarbetaren. — Formand for Norsk Arbejdsmands Forbund: Elias Volan, »Folkets Hus«, Kristiania, Telf. 380, Telegr.-Adr.: »Arbejdsmanden«. — Suomen Tehdas-ja sekatyöväen liitto (Finsk Arbejdsmandsforbund), Cirkuskatu 5, Helsingki (Helsingfors). — Østrigs Fabrikarbejderforbund: A. Schrammel, Gumpenderferstrasse 62, Wien. — International Arbejdsmandssekretariat: Sekretær Aug. Brey, Nicolaistrasse 7, 2., Hannover, Telf. 3002 (tillige Formand for Tysk Fabrikarbejderforbund).

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 9 | 11. August | 1920 | 25. Aarg.

Syndikalisterne og deres Resultater.

III.

(Sidste Artikel.)

Syndikalisternes »smaa raske Strejker«, den »direkte Aktion« paa Trods af gældende Overenskomster og med Tilsidesættelse af alle Hensyn, som disse vor Klasses Ulykkesfugle havde præket i Tide og Utide, og som det var lykkedes dem især at faa de københavnske Havnearbejdere til at gaa med til, havde vakt Harme i vide Kredse, — ikke blot (ja, vel ikke en Gang mest) hos Arbejdsgiverne, men ogsaa blandt det Borgerskab, hvis Sympati ellers ofte har været medvirkende til, at Arbejderne har vundet i Lønkampene.

De smadrede Ruder omkring Grønttorvet og omkring Kongens Nytorv dannede ogsaa et ypperlig Agitationsgrundlag for dem, der vilde overbevise Borgerskabet om, at der maatte skrides ind.

Og Vinden havde vendt sig. — Krigstidens Gullasch-Konjunktur, der fik Arbejdsgiverne til i mange Tilfælde at give efter ogsaa for urimelige eller paa ulovlig og hensynsløs Maade fremsatte Krav, eksisterede ikke mere, — adskillige Virksomheder kunde uden større økonomisk Skade ligge stille. Arbejdsgiverne havde i Øjeblikket fat i den lange Ende af Rebet, og de Forhold, der en kort Tid havde betinget Lovløshedens Sukces, var ikke mere til Stede.

Almindelige Fagforeningsfolk, hvis Formaal det var *at faa de størst mulige Forbedringer til Arbejderne paa den billigst mulige Maade*, — altsaa saaledes, at Arbejderne og deres Hjem ofrede saa lidt som muligt, indrettede sig herefter, men den skabede Haands Folk lader ikke Spørgsmaalet om Strejke eller ikke Strejke være bestemt af, hvad der er Udsigt til at opnaa, — de tilsigter for enhver Pris Strejken, den, der for os andre er et Middel til at opnaa Lønforhøjelser eller andre Forbedringer, bliver for dem selve Maalet for deres Agitation. De hidsede derfor Søens og Havnens Arbejdere til fortsat Kamp og raabte, at det vilde være Forræderi at slutte Strejken paa det samme Grundlag, som andre Arbejdere gik i Arbejde paa.

Naturligvis førte dette til — og maatte føre til — at alt og alle uden for de egentlige Arbejderes Kreds blev banket sammen imod Sø- og Havnearbejdere.

Og galere og galere blev Syndikalisternes Strejkeagitation, — man fik hidset Havnearbejderne op til at angribe Københavns Kommune og Arbejdernes Brændselsforretning, skønt ingen af disse Institutioner havde noget udestaaende med Havnearbejderne, og skønt man maatte vide, at man derved bragte Havnearbejderne i Modsætningsforhold til de øvrige organiserede Arbejdere — *et nyt Resultat for den skabede Haand.*

Skruebrækkernavnet, der af Syndikalisterne er krænget over i sin egen Karikatur — ligesom selve Strejkebegrebet — skrækkede ikke mere Borgerskabet, — det dannede sin »Samfundshjælp« under Tilslutning fra Befolkningslag, der ellers saa med Asky paa alt Skruebrækkeri. — *Det er et nyt og frygteligt Resultat af Syndikalisternes Virken*, og det vil koste den organiserede Arbejderstand en betydelig Indsats af Alvor og Arbejde at faa genrejst Respekten for Strejken — den virkelige Strejke — som Syndikalisterne i deres Bestræbelser for at skabe Anarki har været ved at sætte over Styr, og faa genskabt Foragten for Skrue-

brækkeri og Skruebrækkere, der hvor man nu er ved at mene, at det hele dog vist ikke er saa slemt.

Vi kender ikke Overenskomsternes Enkeltheder, men nogle af de syndikalistiske Resultater kender vi dog. — Vi ved, at Sømænd og Sejlyrbødere ikke blot har maatte lade sig paamønstre uden at »Samfundshjælperne« var kommet fra Borde, og vi ved, at enhver Arbejder ved Københavns Havn fremtidig skal være forsynet med et af Arbejdsgiverne udstedt Legitimationskort.

Det er i Sandhed glimrende syndikalistiske Resultater.

Hvad de betyder, ved hver eneste Havnearbejder, som husker Jubelen, da vi fik Frihavnsselskabet dømt ved »Den faste Voldgiftsret«, — *da vi fik* afskaffet »Numersystemet« i Frihavnen, — og da man slagtede det bekendte Dyr, der kaldtes »den blaa So«, — og da Organisationen Gang paa Gang gennemførte forbedrede Overenskomster.

Da gik Marschen for Havnens Arbejdere stadig fremad og opad i Fællesskab med og i Takt med de øvrige organiserede Arbejdere i Landet, — hvordan er det, det gaar nu, da Eders Organisation under den skabede Haands direkte og indirekte Paavirkning er kommen bort fra Samarbejdet og har sat vundne Fordele over Styr?

Gamle Havnearbejdere ved, hvad det er der er sket, og derfor har saa mange af dem ogsaa søgt bort fra Havnen, — vi finder dem jo rundt om i vore Organisationer, blandt Jord- og Betonarbejderne paa Fabrikkerne, blandt Kuskene — ja selv som Chauffør saa jeg forleden en tidligere Havnearbejder.

Mon ikke de af Havnens gamle Folk, som søger deres Brød som Havnearbejdere — og de gode og solide blandt de mange nye tilkomne — ikke snart har faaet nok af det syndikalistiske Formynderskab og længes *bort* fra Forhold, hvor det gælder *om at strejke saa ofte som muligt og saa længe som muligt uden Spor af Hensyn til, hvad der er Mulighed for at opnaa* — mon de ikke snart søger *tilbage* ad de gamle kendte Organisationsveje, hvor Formaalet med Strejke som med al Lønbevægelse er: *De flest mulige Penge i Arbejdernes Lommer paa den billigst mulige Maade.*

At blive rost i det Papir, der til Skam og Skændsel for de Folk, der fylker sig derom, vover at smykke sig med Navnet »Solidaritet«, fylder i hvert Fald forbandet lidt i Arbejdernes Lommer eller deres Hjems Spisekamre.

Chr. Sørensen.

Tysk Fabrikarbejderforbunds Jubilæumskongres.

II. Kongresforhandlingerne.

Kongressen aabnedes med en med mægtig Bifald modtaget Velkomstsang af den hannoverske Arbejdersangforening, og derefter blev Kongressen budt velkommen til Hannover af *O. Contenius*, Formanden for Hannover Afdeling, der havde forestaaet Arrangementet, af Senator *Schrader* paa Hannover Magistrats Vegne, og af Partifælle *Pabst* som Repræsentant for Hannovers Fællesorganisation. Derpaa bød Forbundets Formand, *Aug. Brey*, paa Forbundsledelsens Vegne samtlige Kongresdelegerede og Gæster velkommen, og gjorde i et veltalende Foredrag Rede for de forløbne 30 Aars Udvikling, idet han dvælede ved alle de Ulykker Verdenskrigen havde medført, og det Genopbyggelsesarbejde der nu forestod. — Paa de danske Delegeredes Vegne bragte Undertegnede vort Forbunds Hilsen og Lykønskning samt vore bedste Ønsker for Fremtiden.

Ved Behandlingen af *Forretningsordenen* kom det til den første Styrkeprøve mellem Oppositionen og Flertallet. En af Oppositionens Mænd, *Kimmich*, Mügelse, stillede Forslag om, at Forretningsføreren ikke maatte have Stemmeret paa Kongressen. Ved Navneopraab forkastedes Forslaget med 254 Nej mod 138 Ja. I Forretningsordenen fastsattes iøvrigt en Taletid af 10 Minutter (20 Minutter for Ordførere;) men efterat *Brey* paa Forbundsledelsens Vegne havde afgivet *Beretning*, vedtog man at fravige Forretningsordenen og give ubegrænset Taletid den første Dag under Behandlingen af Beretningen.

Og saa gik det løs med Diskussion.

Oppositionen — og navnlig dens Ordfører *Reimann*, Berlin, angreb Centralorganisationen, Forbundsledelsen og Fagbladets Redaktion for den Krigspolitik, der var ført, fordi de Uafhængige ikke fik Plads for deres Agita-

tion i Bladets Spalter, for Noske og hans »Rigsværn« og meget mere, og Udtrykkene, der anvendtes, lod intet tilbage at ønske i Retning af Skarphed. »Forrædere« og »Forræderi« var det almindeligste.

Imidlertid fik de Svar paa Tiltale. Centralorganisationens Repræsentant, *Knoll*, 1. Forbundssekretær, *Thiemig*, Forretningsfører (Gauleiter) *Adler* fra Harburg og naturligvis *Brey* imødegik Angrebene og paaviste, at Arbejderklassens Interesser ikke varetoges gennem planløs Fremstormen og Strejkeraseri, men kun gennem ordnet og planmæssig Fremmarsch, og at man skadede Arbejderklassen ved at praktisere den Teori, at afsluttede Overenskomster ikke var forbindende, — navnlig Breys Slutningstale var af mægtig Virkning og paahørtes under aandeløs Tavshed selv af Oppositionen, der ellers — som vore hjemlige Bolschevikere — havde været stærke i Tilraab og havde gebærdet sig, som om de var Flertal i Salen.

Oppositionen samledes sluttelig om en af Reimann stillet Resolution, der var saalydende:

> Ud fra det Synspunkt, der var gældende ved Stiftelsen af de fire Fagforeninger, staar Kongressen paa det Standpunkt, at Forbundet maa ledes saaledes, at den naturlige Modsætning mellem Arbejderne og de kapitalistiske Udbyttere ikke kunstig undertrykkes. — Det sidste fører ellers til, at Forbundets indre Kraft indirekte bidrager til Opretholdelsen af Kapitalismen. Den kapitalistiske Produktionsform tillader ikke Opfyldelsen af Arbejdernes berettigede Krav. Derfor maa Forbundet ubetinget fastholde det Princip, at den kapitalistiske Produktionsform maa erstattes af den socialistiske.
>
> Generalkommissionen for Tysklands Fagforbund A. D. G.-B.) har officielt drevet arbejderfjendtlig Krigspolitik. Fabrikarbejderforbundets Hovedbestyrelse og dens Organ »Der Proletarier« har ikke blot billiget denne Politik, men fremmet den i Skrift og Tale.
>
> »Kongressen fordømmer paa det skarpeste denne Holdning under og efter Krigen, og ser deri et Misbrug af Tillid, et aabent Forrædderi mod Arbejderklassens Interesser og en Prisgivelse af de socialistiske Grundsætninger.«

Ved Navneopraab *forkastedes* Resolutionen, idet der afgaves 136 Ja og 257 Nej-Stemmer, medens 3 var fraværende og 4 svarede »Stemmer ikke«.

Herefter godkendtes Beretningen.

Næste Punkt paa Dagsordenen var »*Die Arbeitsgemeinschaften*«. Det er nogle specielt tyske Institutioner, der er dannede under og efter Krigen og hvorigennem Repræsentanter for de forskellige Industriers Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer samarbejder med det Formaal at genrejse det af Krigen ødelagte tyske Erhversvliv. Regeringen raadfører sig med disse Arbejdsfælleskaber om hvilke Forholdsregler, der bør tages med Hensyn til Ind- og Udførsel samt Fordeling af Varer og Raastoffer, i faglig Henseende har Arbeitsgemeinschafterne navnlig bidraget til at fremme Afslutning af formelige Overenskomster om Løn- og Arbejdsforhold, hvad de tyske Arbejdsgiverorganisationer jo hidtil ikke gerne har villet være med til.

Under Diskussionen herom gjorde Oppositionen, hvis Ordfører vedrørende dette Punkt var *Rebholz*, Frankfurt a. M., naturligvis gældende, at man ikke skulde »binde sig« ved Overenskomster, Arbejderne skulde »staa frit« og Arbejdsgiverne skulde udsættes for »den evige Uros Sabottage«, Chancerne paa den enkelte Arbejdsplads i det givne Øjeblik skulde udnyttes o. s. v. — nøjagtig det samme som vore hjemlige Syndikalister prædiker.

Kongressen fulgte dog ikke denne »unge« Bevægelse (saaledes kaldte de sig selv) men vedtog med overvældende Majoritet en af Forbundsledelsen foreslaaet Resolution af følgende Ordlyd:

> Gaaende ud fra den Opfattelse, at det ved Krigsøkonomipolitiken hidførte Sammenbrud af det tyske Erhvervsliv i de tyske Arbejderes Interesse maa opretttes, billiger Kongressen Forbundsledelsens og Forbundsfunktionærernes Medvirkning ved og Deltagelse i Centralarbejdsfællesskabet for Tysklands industrielle og faglige Arbejdsgivere og Arbejdere og i de for vort Forbundsomraade bestaaende Rigsarbejdsfællesskaber.
>
> Kongressen er endvidere af den Opfattelse, at kun ved Afslutningen af henholdsvis Landsoverenskomster og lokale Overenskomster om Løn- og Arbejdsforhold har der været Mulighed for paa hurtigere Maade at skaffe et Grundlag for Regulering af vore Medlemmers Løn- og Arbejdsforhold. Denne Mulighed er bleven forøget ved vort Forbunds Medarbejde paa Arbejdsfællesskabet og en Række Landsoverenskomster og lokale Overenskomster er kun paa denne Maade bleven muliggjorte.
>
> Skulde det — mod den hidtidige Erfaring — vi-

se sig, at Arbejdsfællesskabet indenfor enkelte Industrier hindrer Forbundet i Gennemførelsen af Lønbevægelsen, forringer eller ødelægger Forbundets Kampdygtighed, opfordrer Kongressen de i Arbejdsfællesskabet deltagende Medlemmer og Forbundet til at virke hen til, at Reguleringen af Løn- og Arbejdsforhold unddrages Arbejdsfællesskabet, og at man saa søger Overenskomst direkte med de paagældende Arbejdsgiverorganisationer.

Arbejdernes Overtagelse af den økonomiske Magt kræver indgaaende Kendskab til de foreliggende Produktionsforhold for at det overhovedet kan blive muligt at videreudvikle det kapitalistiske Produktionssystem og skridtvis omforme det til et socialt System, der stemmer med det arbejdende Folks Interesser. Da Arbejdsfællesskabet er egnet til at give de heri deltagende Arbejderrepræsentanter et dybere Indblik i de nu eksisterende Produktions- og Erhvervsforhold, godkender Kongressen vore Organisationsrepræsentanters Deltagelse i Arbejdsfællesskabet, saalænge vort Forbunds og vore Medlemmers Ret og Interesse derved varetages i fuldt Omfang.«

Derefter kom Stillingen til *Industriforbundene* under Debat. — Industriforbundene er jo officielt den gældende Organisationsform i Tyskland, og dens bærende Tanke er jo, at alle Arbejdere, der er beskæftiget i samme Industri, skal staa som Medlemmer i samme Organisation. — I Kraft heraf har f. Eks. Metalarbejderforbundet faaet Støberiarbejderne og Byggearbejderforbundet Murarbejdsmændene, men nu viser det sig, at de faglærte Arbejdere ikke vil flytte over i Fabrikarbejderforbundet, der hvor det er dette Forbund, der har Hovedparten af en Industris Arbejdere organiseret, — f. Eks. i Cementindustrien vil Smede- og Maskinarbejdere paa Fabrikernes Reparationsværksteder ikke flytte over til Fabrikarbejderne. Vort Broderforbund kan naturligvis ikke roligt se paa, at Industriforbunds-Systemet benyttes til at trække Arbejdsmændene over i Haandværkerorganisationerne, medens det *ikke* paa samme Maade kan benyttes til at faa Haandværkerne over i Arbejdsmændenes Organisation, der hvor Arbejdsmændene er Industriens Hovedfag. — Hertil kom forskellige Grænsestridigheder, Bagerforbundet vil f. Eks. have Arbejderne paa Marmelade-, Kunsthonning- og Bagepulverfabrikerne, medens Bryggeriarbejderne vil have Margarinefabrikerne, ganske ligesom f. Eks. Slagteriarbejderforbundet hos os vil hævde, at det er Slagterarbejde at konservere Grønærter og Gulerødder.

Kongressen vedtog saa godt som enstemmig en af Sekretær *Grossmann* forelagt Resolution, hvori der protesteredes herimod.

Af *Lovændringerne* har jeg jo allerede i min første Artikel gjort Rede for en Del. — Jeg skal her kun tilføje, at det vedtoges at oprette et Repræsentantskab (Beirat) paa 52 Mand, nemlig de 16 Distriktsforretningsførere og 36 af Distriktsmøder valgte Repræsentanter for Afdelingerne.

I den nye Lovparagraf hedder det, at Repræsentantskabet skal være »til Understøttelse for Hovedbestyrelsen ved hurtig Afgørelse af paatrængende og vigtige Spørgsmaal«.

Repræsentantskabet skal samles mindst en Gang om Aaret for at godkende Beretning og Regnskab, men kan iøvrigt indkaldes saa ofte Hovedbestyrelsen finder det fornødent eller naar ⅔ af Repræsentanterne kræver det.

Sluttelig kom saa *Valgene*.

Aug. Brey genvalgtes som Formand, og *H. Sack*, trods sin Sygdom, til 1. Næstformand. Til den nye Post som 2. Næstformand valgtes hidtilværende 1. Sekretær *Karl Thiemig*. Som Sekretær genvalgtes *Grossmann* og nyvalgtes *Adler* og *Røssler*. Hovedkasserer *Bruuns* genvalgtes ogsaa.

— — —

Mit Indtryk af Kongressen kan jeg sammenfatte i følgende:

Det var en Jubilæumskongres, der i et og alt var det store Forbund værdigt.

De Vedtagelser, der blev truffet, og ogsaa det Faktum, at netop de Mænd, der klarest og mest afgjort tog Afstand fra Spartakisme og Syndikalisme (Brey, Thiemig, Adler) var dem, der af Flertallet blev sat paa de mest fremskudte Pladser, borger for, at vor tyske Broderorganisation ogsaa i Fremtiden vil arbejde til Arbejdsmændenes Gavn og vil fortsætte ad de gamle organisationsmæssige Veje.

Chr. Sørensen.

Den danske Stat for „Den faste Voldgiftsret".

Statsskovbruget indklages for Overenskomstbrud.

En Frugt af »Systemskiftet«.

De Velsignelser, som den forenede Moderation og Reaktions Erobring af Flertallet i Folketinget har bragt os, bliver efterhaanden flere og flere.

Nu er det kommen dertil, at en Arbejderorganisation indklager Statsskovbruget ved Skovbrugsdirektør *v. Buchwald* for den faste Voldgiftsret, fordi Statsskovvæsenet ikke har betalt Skovarbejderne Dyrtidstillæg for Aaret 1918—19, og Grunden hertil er den, at Finansudvalgets Flertal — imod vore Partifællers Stemmer — har vedtaget, at den nødvendige Bevilling ikke kan gives, — altsaa:

Højre og Venstre nægter Statsskovvæsenet de nødvendige Penge til at betale den Arbejdsløn, Direktoratet har forpligtet Staten til at betale.

Sagens Sammenhæng er iøvrigt følgende:

I Efteraaret 1918 førtes der en Række Forhandlinger mellem Skovbrugsdirektoratet og Dansk Arbejdsmandsforbund om Løn- og Arbejdsforhold for Statens Skovarbejdere, og der opnaaedes en foreløbig Ordning, der senere skulde efterfølges og ogsaa blev efterfulgt af en formelig Overenskomst. Den foreløbige Ordning skulde gælde for Skovningssæsonen 1918—19, og det, der var opnaaet Enighed om, bekræftedes ved et Brev af 14. November 1918 fra Skovbrugsdirektoratet til Dansk Arbejdsmandsforbund. — I dette Brev hedder det bl. a.:

»Direktoratet har indhentet Landbrugsministeriets Bemyndigelse til, at der efter nærmere fastsatte Regler maa udbetales en Værktøjsgodtgørelse til de ikke fast ansatte Arbejdere, og der — uden at de selv er Skyld deri — paa Grund af manglende Arbejdsdage ikke for Aaret 1. November 1918 til 31. Oktober 1919 kan opnaa Dyrtidstillæg i Lighed med det i Lov af 28. September d. A. § 12 omhandlede.«

Brevet har fuldstændig Karakteren af en kontraktmæssig Forpligtelse, som Skovbrugsdirektoratet paatager sig overfor Dansk Arbejdsmandsforbund og om den her citerede Bestemmelse hedder det endda, at den er givet efter indhentet Bemyndigelse fra Landbrugsministeriet.

Herved er der da tilsagt de af Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer, der beskæftiges som Skovarbejdere i Statsskovene, et vist Vederlag for deres Arbejde, og som en Del af dette Vederlag er der tilsagt dem Dyrtidstillæg i Lighed med det i Lov af 28. September 1918 § 12 omhandlede, og oven i Købet er Direktoratet indgaaet paa, at de Arbejdere, der ikke naaede det hertil nødvendige Dageantal, i Stedet for skulde have et Vederlag i Form af Værktøjspenge.

Ikke desto mindre har Forbundets paagældende Medlemmer ikke faaet udbetalt det dem saaledes tilkommende Dyrtidstiillæg for Aaret fra 1. November 1918 til 31. Oktbr. 1919. I den Anledning har Dansk Arbejdsmandsforbund gentagne Gange saavel skriftlig som telefonisk henvendt sig til Skovbrugsdirektoratet med Anmodning om at faa Forholdet ordnet, men Direktoratet har erklæret ikke at kunne udbetale Pengene, endskønt Direktoratet, efter hvad Forbundet tidligere har ment at forstaa, erkender, at Arbejderne har Pengene til Gode.

Sidst har Forbundet saa, da Sagen nu er trukket ud over Aar og Dag, under 31. f. M. tilsendt Direktoratet for Skovbruget et anbefalet Brev, og som Svar herpaa har Direktoratet sendt Forbundet et Brev af 3. August d. A. indeholdende

Direktoratets Fremstilling

af, hvorledes Sagen har udviklet sig samt et yderst spagfærdigt Forsøg paa at hævde, at der intet Overenskomstbrud foreligger.

Det hedder i Skrivelsen:

»At Direktoratet paa det Tidspunkt, hvor den citerede Skrivelse blev affattet, maatte være af den Mening, at et Lovforslag i Lighed med den nye nævnte Lovs § 12 efter den af Lovgivningsmagten hidtil paa dette Omraade fulgte Politik maatte ventes forelagt, har Direktoratet allerede udtrykt i sin Skrivelse af 1. December 1919, og saa længe der ikke for Statsskovvæsenets Administration forelaa Oplysning om, at et saadant Lovforslag ikke vilde fremkomme, kunde Spørgsmaalet om Dyrtidstillæg til de ikke fast ansatte Arbejdere for det ovennævnte Aar ikke optages af Fagadministrationen. Efter at det imidlertid var blevet oplyst, at det ventede Lovforslag ikke vilde fremkomme, forelagde Landbrugsministeriet efter Forhandling med Direktoratet under 6. December f. A. Fol-

ketingets Finansudvalg Forslag om at søge de til Dyrtidstillæget fornødne Pengemidler efterbevilgede ved Tillægsbevillingsloven for afvigte Finansaar til Udgift for Landbrugsministeriets Konto for overordentlige Udgifter.

Herefter ligger Sagen i Øjeblikket saaledes, at Direktoratet under 14. f. M. har modtaget Meddelelse fra Landbrugsministeriet om, at Folketingets Finansudvalg ikke har kunnet give sin Tilslutning til det af Ministeriet fremsatte Forslag om Dyrtidstillæg til ikke faste Arbejdere i Statsskovene, men at Finansudvalget har ønsket fremskaffet Oplysninger om de paagældende Arbejderes Indtægt for det Tidsrum, for hvilket der var foreslaaet udbetalt Dyrtidstillæg, og tilsvarende Oplysninger om deres Indtægt i det foregaaende Aar, og derefter Sagen paany forelagt i den kommende Samling, hvilke Oplysninger for Tiden er under Udarbejdelse. (s.) H. J. v. Buchwald.

Med Hensyn til den retslige Side af Sagen siger Direktoratet, at der i Skrivelsen af 14. Novbr. 1918

»hverken direkte eller indirekte kan ligge nogen kontraktlig Forpligtelse for Direktoratet til at betale Forbundets Medlemmer noget Dyrtidstillæg for nævnte Aar, idet der i Citatet kun udtrykkes, at man er villig til efter nærmere fastsatte Regler at udbetale Værktøjsgodtgørelse til visse ikke fast ansatte Arbejdere, saafremt der vil blive vedtaget lovmæssige Bestemmelser om Dyrtidstillæg for Statens løse Arbejdere i Lighed med de i Lov Nr. 498 af 28. Septbr. 1918 § 12 indeholdte.«

Den Betragtning holder imidlertid ikke Stik; thi der er ikke fra Direktoratets Side i Skrivelsen af 14. November 1918 taget noget som helst Forbehold om, at Dyrtidstillæget eller de Værktøjspenge, der, naar det nødvendige Dageantal ikke naaedes, skulde træde i Stedet herfor, *kun* skulde udbetales, *saafremt* der blev vedtaget en ny Dyrtidslov, der er tværtimod givet Tilsagn om, at Udbetalingen skulde ske i Lighed med det i Lov af 28. Septbr. 1918 § 12 fastsatte.

Den Omstændighed, at det Dokument, der danner Retsgrundlaget for Forbundets og dets Medlemmers Krav, ikke har Form som en af de Arbejdsoverenskomster, der almindeligvis oprettes mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, kan heller ikke fritage Skovbrugsdirektoratet for at opfylde de Forpligtelser, Direktoratet har paataget sig, thi Brevet maa i alle Henseende være et fuldstændigt retsgyldigt Tilsagn om, hvad Staten skulde og vilde betale sine Skovarbejdere for Arbejdet i Skovningssæsonen 1918—1919.

I Tillid til, at man kunde stole paa et Tilsagn, som Skovbrugsdirektoratet giver paa den danske Stats Vegne, har Arbejderne og deres Organisationer akkvieseret ved den i Brevet indeholdte Ordning, i Tillid hertil, har de udført deres Arbejde, og de maa saa have et ikke blot billigt, moralsk, men et fuldt begrundet Retskrav paa at faa de Penge, som de for ca. 1½ Aar siden har ydet Arbejde for.

Dansk Arbejdsmands Forbund har derfor anmodet De samvirkende Fagforbund om at indklage Skovbrugsdirektoratet for den faste Voldgiftsret for at faa Statsskovbruget kendt pligtig til at overholde den i Brevet af 14. November 1918 paatagne Forpligtelse til at betale Skovarbejderne Dyrtidstillæg for Perioden fra 1. November 1918 til 31. Oktober 1919 i Lighed med det i Lov af 28. September 1918 § 12 omhandlede samt Skovbrugsdirektoratet for sin Undladelse af at opfylde sin overenskomstmæssige Forpligtelse idømt en passende Bod samt paalagt Sagens Omkostninger.

Den ganske uværdige Stilling

den danske Stat her er kommen i, har det nuværende Regeringsflertal ført den ind i. Vor Partifælle, Folketingsmand *K. M. Klausen*, oplyser nemlig, at den forrige Landbrugsminister, *Kr. Pedersen*, havde stillet Forslag om et Beløb paa ca. 220,000 Kr. til Udbetaling af Dyrtidstillæg til Statsskovarbejderne. Sagen blev imidlertid ikke gennemført paa Grund af Ministeriets Afgang. Fra Socialdemokratiets Side er Sagen paany rejst i Finansudvalget, men mødte saavel fra dettes nye Flertal som fra Landbrugsminister *Madsen-Mygdal*, Modstand, saaledes som det allerede er oplyst af Skovbrugsdirektøren.

— — —

Voldgiftssagen gaar jo nu sin Gang; men det maa virke dybt beskæmmende paa alle danske Statsborgere, at fattige Skovarbejdere skal gaa til den faste Voldgiftsret for at faa Penge, som de for Aar og Dag siden har gjort Arbejde for, og som Statens Repræsentanter har forpligtet sig til at betale.

Ansvaret herfor ligger imidlertid kun et Sted — hos Højre og Venstre paa Rigsdagen.

For Arbejderne er hele denne Sag en ny Lære om, hvad det betyder for os at erobre den politiske Magt.

De tyske Fagforbund

tæller nu 8¼ *Million Medlemmer.*

Heraf tæller 14 Forbund over 100,000 Medlemmer hver, nemlig Metalarbejderforbundet (1,700,000), Landarbejderforbundet (700,000, *Fabrikarbejderforbundet (650,000)*, Transportarbejderforbundet (600,000), Textilarbejderne (504,000), Bjergarbejderne (436,000), Kommunalarbejderne (291,217) Skræderne (157,000) og Skomagerne (100,000).

Faar vi en landsomfattende Murarbejdsmands-Konflikt.

En Mesterorganisation, der vil køre paa Børnebilletter.

Dansk Arbejdsmandsforbund sender Strejkevarsel.

Vi har her i Landet to Murermesterorganisationer, nemlig den under Dansk Arbejdsgiverforening staaende »Centralforening«, der omfatter Murermestrene i saa godt som alle Landets Købstæder, og »Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Byggefagene«, der staar udenfor Arbejdsgiverforeningen, og foruden Mestrene i Landdistrikterne omfatter Mestrene i nogle Købstæder, som f. Eks. Skelskør, Præstø, Frederiksværk, Fakse og Haslev samt Stationsbyerne Landet over.

Denne »Hovedorganisation« er forholdsvis ny, og den søgte og fik i 1918 en samlet Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund om Murerarbejdsmændenes Løn og indgik paa at give samme Løn som den gamle »Centralforening«s Medlemmer gav.

Ved Overenskomstforhandlingerne i 1919 og ved Gennemførelsen af Dyrtidstillæget i Efteraaret samme Aar var det samme Tilfældet, men nu har Foreningens Ledelse — eller dens Medlemmer — pludselig sat sig i Hovedet, at *Hovedorganisationsmestrene skal betale 10 Øre mindre i Timen til Murerarbejdsmændene end Centralforenings-Mestrene.*

Da Forligsmandens Forslag af 28. Maj d. A. var vedtaget af Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund, henvendte Forbundet sig til »Hovedorganisationen« med Anmodning om, at denne — i Lighed med, hvad der ved tidligere Lejligheder havde fundet Sted, og i Lighed med, hvad Staten, Kommunerne og udenforstaaende Arbejdsgivere havde gjort — skulde tiltræde Forliget og betale Arbejdsmændene det heri fastsatte Tillæg af 15 Øre pr. Time.

Det kunde »Hovedorganisationen«s Ledelse ikke gaa ind paa.

Der kom saa Forhandling i Gang, men Resultatet heraf blev kun, at »Hovedorganisationen« gik ind paa at sende Forligsmandens Forslag ud til Afstemning blandt sine Medlemmer, og nu har Hovedkontoret faaet Meddelelse om, at Forslaget er forkastet og at *Hovedorganisations-Mestrene kun vil betale 5 Øres Tillæg pr. Time, medens alle andre betaler 15.*

Naturligvis kan Dansk Arbejdsmandsforbund ikke gaa med til, at de Murermestre, der har organiseret sig udenfor Arbejdsgiverforeningen, skal slippe billigere end Arbejdsgiverforeningens Medlemmer Landet over, og Forbundet har derfor sendt Hovedorganisationen et saalydende 1ste Strejkevarsel:

Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet i Danmark,

Formand Hr. Murermester H. Ehlers, Brædstrup.

Da de Forhandlinger, der har været ført mellem den ærede Hovedorganisation og Dansk Arbejdsmandsforbund vedrørende Landhaandværkernes Tiltrædelse af Forligsmandens Mæglingsforslag af 28. Maj d. A., er endt resultatløse, idet den ærede Organisations Medlemmer ved Urafstemning har nægtet at tiltræde dette Forslag, som Dansk Arbejdsgiverforening forlængst har tiltraadt og sat i Kraft, og som ogsaa er tiltraadt af Stats- og kommunale Institutioner og en Række andre Arbejdsgivere udenfor Arbejdsgiverforeningen, undlader vi ikke at meddele, at vi herefter ser os nødsaget til at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der hos og overfor samtlige Medlemmer af Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet i Danmark etableres Arbejdsstandsning.

P. F. V.
J. C. Larsen.
Georg Hansen.

Nu er Spørgsmaalet altsaa, om vi skal have en hele Landet omfattende Murerarbejdsmandskonflikt, der vil standse al Byggeri for denne »Hovedorganisation«s ca. 3000 Medlemmer, gøre de andre Byggefags Arbejdere for

samme Mestre brødløse og paa mange andre Maader virke skadeligt for dansk Erhvervsliv, — eller om »Hovedorganisationen« i sidste Øjeblik vil betænke sig og gaa ind paa det, alle andre danske Arbejdsgivere forlængst er indgaaet paa.

Dansk Arbejdsmandsforbund har taget ethvert rimeligt Hensyn og har givet rigelig Tid til Forhandling, — kommer den landsomfattende Konflikt alligevel, falder Ansvaret udelukkende paa »Hovedorganisationen«.

Til Afdelingerne.

Det er ret almindeligt, at Afdelingerne skriftil Forbundets Hovedkontor og anmoder om at faa en Taler f. Eks. til Stiftelsesfest, Faneindvielse, Agitationsmøde eller til et Fagmøde for flere Afdelinger i Forbindelse med en almindelig Arbejderfest, — og saafremt ikke Forhandlinger og Møder om vore mange Lønsager lægger Hindringer i Vejen, stiller Forbundet sig jo imødekommende og sender den ønskede Taler.

Nu har det imidlertid nogle Gange vist sig, at naar Forbundets Repræsentant kom til Mødet eller Festen, saa var det *en Fest, hvortil der toges Entre.*

I den Anledning skal vi gøre opmærksom paa, at det er gammel Kotume i Forbundet, at *der ikke sendes Talere ud til Møder eller Fester, hvortil der tages Entre,* og i de Tilfælde, hvor det er sket, er det kun sket ved, at der intet var meddelt til Forbundskontoret herom i Forvejen.

Forbundsledelsens Betragtning, der jo kendes og deles af vore gamle Afdelinger, er den ganske selvfølgelige, at vi kan sende Talere ud til Agitationsmøder, hvor det gælder om at vinde nyt Land for vor Organisation og til Festligheder paa Minde- eller Højtidsdage indenfor Medlemmernes Kreds; men naar det drejer sig om Fester, hvis direkte Formaal er at skaffe en Indtægt, og hvortil der derfor tages Entre, saa maa den eller de paagældende Afdelinger selv bære Udgifterne — ogsaa til Taleren, — og saa sender Forbundet ikke gratis Taler ud.

Vi erkender, at i de Tilfælde, der er forekommet, drejer det sig hovedsagelig om nye Afdelinger, der ikke paa Forhaand kan være fortrolig med vor gamle Kotume; men til Underretning ogsaa for dem fremkommer derfor disse Linier.

Altsaa: *Hvis man ønsker en af Forbundets Mænd som Taler til en Fest, hvortil der tages Entre, maa Afdelingen selv bære Udgiften derved og selv træffe Aftale med den paagældende derom.*

Til Agitationsmøder, Stiftelsesfester og lignende sender Forbundet Talere i samme Udstrækning som hidtil.

Lønordningen for Arbejderne i Privatskovene.

I Forligsmandens Forslag af 28. Maj, hvorved der fremskaffedes et Tillæg paa 15 Øre pr. Time til de allerfleste af vore Medlemmer — herunder ogsaa Skovarbejderne — hed det:

> »Der gives Skovbrugets Arbejdere, *naar de arbejder i Akkord* samme Tillæg pr. Time, som naar de arbejder i Timeløn. Dette Tillæg til Akkordtimerne kan, hvis Parterne derom kan enes, alløses af en Revision af Priskuranten, der gennemsnitlig mindst giver en tilsvarende Forhøjelse.«

I Henhold til denne Bestemmelse søgte Skovbrugets Arbejdsgiverorganisation Forhandling med Forbundet og fremsatte herunder et Forslag til en Ordning, hvorved visse Akkorder i Akkordpriskuranten forhøjedes med forskellige Procenttillæg, medens til Gengæld de 15 Øre, der i Henhold til Forligsmandens Forslag skulde ydes til *Akkordtimerne,* bortfaldt. — Tillægget til Timelønstimerne berørtes selvfølgelig ikke heraf.

Forslaget, hvorved enkelte Poster intet Tillæg fik, medens nogle kun fik 10 pCt., andre 20 a 40 pCt. og de fleste 15 pCt., sendte Forbundsledelsen til Afstemning i Afdelingerne, for at Medlemmerne selv kunde faa Lejlighed til at afgøre, om de vilde have den tilbudte Forhøjelse paa Priskuranten eller de 15 Øres Tillæg til Akkordtimerne.

Afstemningen er nu afsluttet, og selv om der endnu er en Del Afdelinger, som ikke har indsendt Meddelelse om Resultatet af Afstemningen, saa er det ganske givet, at Arbejdsgiver-

nes Forslag er forkastet, idet der i Henhold til de for os foreliggende Indberetninger er afgivet 697 Nej-Stemmer mod kun 50 Ja-Stemmer.

Forbundet har derefter under 2. ds. meddelt Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug dette, og sluttet sit Brev med at anmode Arbejdsgiverforeningen om at foranledige, at *det i Forligsmandens Forslag fastsatte Tillæg. 15 Øre pr. Time, snarest muligt udbetales, ogsaa til Akkordarbejderne, for alle Timer fra og med den 31. Maj d. A.*

Skovejerne og deres Repræsentanter maa jo nu opgøre, hvad vore Medlemmer herefter har tilgode, og vi beder nu Afdelingsledelserne om hver paa sin Plads at paase, at Medlemmerne faar deres Tilgodehavende i Henhold hertil,nemlig 15 Øres Tillæg pr. Akkordtime, for Tiden fra den 31. Maj udbetalt.

Nu er det jo muligt, at det vil knibe for de forskellige Skovdistrikter at faa Regnskabet i Orden til første Udbetalingsdag, men saa maa I henvende Eder til den paagældende Skovfoged eller Skovrider, eller hvem det nu er I har med at gøre, og gøre ham opmærksom paa, at I har disse Penge tilgode, og at I i Henhold til den Besked, I har faaet fra Forbundsledelsen, skal have dem udbetalt, og I maa bestemt anmode ham om, at dette sker i hvert Fald til næst Udbetalingsdag.

Dersom Arbejdsgiverens Repræsentant ikke vil love at gaa med hertil, maa det i hvert enkelt Tilfælde indberettes til Hovedkontoret med omhyggelig Redegørelse for, hvad det er for en Skov eller Skovpart, det drejer sig om, og hvem det er, der i det paagældende Tilfælde har optraadt paa Arbejdsgiverens Vegne.

Afstemningen paa vore Kongresser.

Hr. Redaktør!

I Arbejdsmændenes Fagblad Nr. 1 d. A. meddeler Redaktionen, at Bladets Spalter staar aabne for Afdelingsledelserne for almennyttige Ting vedrørende Forbundets Sager, og jeg kunde derfor med Redaktionens Tilladelse ønske at gøre et Par Bemærkninger, om de 2 af Forbundet sidst udsendte Kongresberetninger.

Paa vore Kongresser, hvor særlig vigtige Afstemninger bliver foretaget ved Navneopraab, har tidligere ikke alene Afstemningsresultaterne, men ogsaa Navnene paa hver Ja og Nej-Stemme været aftrykt i den af Forbundet udsendte Kongresberetning, men ved de to sidste Kongresser er det udeladt.

Der vil maaske blive indvendt, at det er de Delegeredes egen Skyld, da de ikke har forlangt det ved Protokoloplæsningen, men det vilde dog vist være umuligt for Sekretærerne paa den Tid, de har til det Arbejde at indføre alle de Navne, foruden at det jo saa ogsaa vilde tage lige saa meget af Kongressens kostbare Tid, at faa oplæst Navnene som selve Afstemningen tog. Men da det vilde være en Betryggelse og en Garanti for saavel de Delegerede som selve Medlemmerne selv at føre Kontrol med disse overmaade vigtige Afstemninger, henstiller jeg til Forbundsledelsen, hvis det da overhovedet er gørlig at udsende disse Stemmeafgivninger enten i et Cirkulære eller her i Fagbladet.

Med solidarisk Hilsen og Tak for Optagelsen

H. P. M. Brumvig.
Odense G.

Til ovenstaaende skal vi bemærke, at det muligvis kan have sin Betydning for Afdelingerne og de hjemvendte Kongresdeltagere at kunde henvise til Afstemningerne i Kongresprotokollen.

Naar det imidlertid ikke har været offentliggjort fra de sidste to ordinære Kongresser, maa det væsentlig skyldes Ønskerne om at spare Tid og Plads, da Protokollen jo i Forvejen maa siges at være ret fyldig.

Afdelingsledelserne, som nu i de sidste Dage har modtaget Protokollen over den ekstraordinære Kongres i afvigte Forsommer, vil der se, at de overmaade vigtige Afstemninger, som der fandt Sted er refererede ordret.

Iøvrigt er vi enige med Brumvig i, at hele Spørgsmaalet maaske rettelig maa afgøres af de Delegerede selv paa næste Kongres.

Red.

Den faste Voldgiftsret.

I det efterfølgende gengiver vi en Kendelse som Den faste Voldgiftsret har afsagt under 21. Juli d. A. Kendelsen er ikke alene interessant, fordi den saa afgjort har givet vor Vejle Afdeling Ret, men i endnu højere Grad for den i Præmisserne tildelte Næse til Arbejdsgiverforeningen, fordi de har indbragt en Sag af en saa oplagt Karakter, og uden at d'Hrr. har gjort sig den Ulejlighed at undersøge den grundig. Man kan altsaa ogsaa være for nævenyttig til at forlange Død og Dom over Arbejderne, hvad efterfølgende er et talende Vidnesbyrd om.

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. Juli 1920 i Sag Nr. 373: Dansk Arbejdsgiverforening mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og dette igen paa dets Vejle-Afdeling og 20 navngivne Arbejderes Vegne.

Hos A/S Vejle Bolte- og Møttrikfabrik, Vejle, har i lang Tid de smaa Varmeovne, hvor Materialet opvarmes, inden det bearbejdes af Arbejdsmænd og Smede, været passet af unge Mennesker i Alderen fra 15 til omkring 18 Aar, saakaldte »Arbejdsdrenge«, der er uorganiserede, og med hvem ingen Fagoverenskomst foreligger.

Da disse Arbejdsdrenge den 8. Juni d. A. nedlagde Arbejdet paa et Lønspørgsmaal, rettede Aktieselskabet den næste Dag ved Arbejdstidens Begyndelse en Anmodning til de hos Selskabet arbejdende 20 Arbejdsmænd — Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbunds Vejle-Afdeling — om at nogle af disse vilde passe de smaa Varmeovne.

Arbejdsmændene, der maa antages som Regel at have haft Arbejde i Akkord, tildels Specialist-Akkorder, var ikke villige dertil, og da der herefter, naar Varmeovnene ikke blev holdt i Gang, ikke var Arbejde til dem, forlod de Arbejdsstedet.

Efter at der paa Aktieselskabets Foranledning gennem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien var sket Indberetning til Arbejdsgiverforeningen om det passerede, tilskrev sidstnævnte under 12. Juni 1920. De samvirkende Fagforbund om Sagen og gav samtidig 1. Boykottings-Varsel for de 20 Arbejdsmænd, hvilket Varsel derefter ved Skrivelse af 22. s. M. efterfulgtes af 2. Boykottings-Varsel til Ikrafttræden af Boykotting den 30. s. M.

Et den 28. s. M. afholdt Fællesmøde mellem Organisationerne førte ikke til Løsning af Konflikten, idet Arbejdsgiverne holdt paa, at Arbejdsmændene skulde paatage sig det paagældende Arbejde ved Varmeovnene, hvilket Arbejde formentes at maatte betegnes som almindeligt Arbejdsmandsarbejde, der ikke krævede faglige Forudsætninger, og som i alt Fald nogle af de 20 Arbejdsmænd let kunde udføre, da de i deres yngre Alder havde haft med det at gøre, og det tillige i Forfaldstilfælde ved adskillige Lejligheder midlertidig var passet af Arbejdsmænd.

Arbejdsgiverforeningen har derpaa ved under denne Sag at indklage De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og dette igen paa dets Vejle-Afdelings samt de nærmere angivne 20 Arbejderes Vegne, paastaaet Arbejdsvægringen erklæret ulovlig og Forbundet og Afdelingen ikendt Bod for overenskomststridig Adfærd, specielt det Brud, der formenes at foreligge dels paa Septemberforligets § 4, idet Arbejdsgiverens Ret til at fordele Arbejdet skal være krænket ved Vægringen, dels paa Septemberforligets § 2, idet Vægringen opfattes som en uvarslet Strejke, hvis Formaal formenes at have været at undgaa gennem Optagelse af »nedlagt Arbejde« at modarbejde Arbejdsdrengene.

Subsidiært har Arbejdsgiverforeningen paastaaet Forbund og Afdeling dømt solidarisk med de enkelte Arbejdere.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De bestrider, at der overhovedet foreligger nogen Strejke eller Arbejdsnedlæggelse eller i det hele taget noget Pligtbrud, endsige et saadant, for hvilket Organisationen kan have Ansvar. De vedkommende har hele Tiden været villige til at udføre det dem paahvilende Arbejde, men Arbejdet med Varmeovnene er Arbejdsmændene uvedkommende, allerede fordi det efter Aktieselskabets egen Bestemmelse engang for alle er gjort til Drengearbejde. Det kan derhos ikke forlanges, at Arbejdsmændene med Udsigt til Forringelse af deres sædvanlige Fortjeneste skal overtage et Arbejde, hvorved de mulig højst vil tjene almindelig Timeløn. I Overenskomsten er netop, fordi dette Arbejde vidstes hos Aktieselskabet, som hos andre Fabriker, at være Drengearbejde, ikke søgt truffet nogen Særbestemmelse om, hvorledes det skal lønnes, hvis det skulde udføres af voksne Arbejdsmænd, og vil Aktieselskabet have disse til at udføre det, maa det selvfølgelig ske efter Vedtagelse og ikke i Følge ensidig Arbejdsgiver-Ordre, i hvilken Henseende fremhæves, at Arbejdsgiverens Ret i Følge Septemberforligets § 4 til at fordele Arbejdet, naturligvis ikke gælder andet Arbejde end det, som vedkommende Arbejdere maa anses antagne til at udføre.

I Forbindelse med det saaledes anførte har de Indklagede derhos fremsat Beklagelser over den skete Boykotting, dels fordi den i det hele hviler paa urigtigt Grundlag, forsaavidt det i Varslerne paaberaabtes at de 20 Arbejdsmænd ulovlig har forladt Arbejdet, medens de tværtimod er afskedigede eller dog har maattet gaa, fordi der ikke var mere Arbejde til dem, dels fordi Arbejdsgiverne i Vejle faktisk har gjort Boykottingen effektiv 5 a 8 Dage før Varslets Udløb den 30. Juni d. A.

De Indklagede har dog under den mundtlige Domsforhandling erklæret, at de ikke i den Anledning nedlægger nogen særlig Paastand under denne Sag.

For Retten har Aktieselskabets Direktør Brincker

oplyst, at Arbejdet med Varmeovnene i en Aarrække har været Drengearbejde, og af Pris- og Konkurrencehensyn vedblivende maa være dette, samt at Aktieselskabet, da de paagældende Arbejdsmænd erklærede sig villige til at paatage sig Arbejdet, hvis de ogsaa i Fremtiden kunde beholde det til nærmere aftalt Pris, lod sige, at derom kunde der ikke være Tale; det var kun under Konflikten med Drengene, at deres Arbejde paa nævnte Punkt ønskedes.

Retten maa, som Sagen saaledes foreligger, i det hele give de Indklagede Medhold.

Naturligvis er en kollektiv Vægring ved at paatage sig et under vedkommende Overenskomst faldende Arbejde til overenskomstmæssig Pris retsstridig og vil efter Omstændighederne kunde medføre Virkninger som de af Klagerne under denne Sag paastaaede, ikke mindst, hvis den retsstridige Vægring angaar et saadant forberedende Arbejde, ved hvis Standsning hele Bedriftens Gang sinkes eller hindres. Men Situationen har som det fremgaar af det ovenfor angivne, i det foreliggende Tilfælde været en hel anden, allerede fordi det ikke kan antages at have været nogen overenskomstmæssig Pligt for Arbejdsmændene til med Udsigt til Forringelse af deres Fortjeneste at paatage dem dette specielle Arbejde.

Aktieselskabet burde ikke uden videre, da Tilsagn ikke blev givet, have behandlet Sagen som en ulovlig Arbejdsvægring fra de 20 Mands Side. Den Indberetning, som paa saadant urigtigt Grundlag gennem Sammenslutningen uden nærmere Undersøgelse eller Kontrol fra dennes Side er forelagt Arbejdsgiverforeningen, har da ogsaa ført til, at Boykottingen er sket paa urigtigt Grundlag, men idet ingen særlig Paastand er nedlagt med Hensyn hertil, skal Retten i saa Henseende indskrænke sig til at udtale, at denne Boykotting hverken burde være varslet eller iværksat, medens de Indklagede derhos i det hele vil være at frifinde, saaledes, at Klagerne vil have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse.

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Dansk Arbejdsgiverforening med 300 Kr.

Den internationale Arbejdskonference i Washington.

II.

Konferencens Dagsorden var følgende:

1. Aabningstale.
2. Valg af Konferencens Præsident og Vicepræsidenter.
3. Beretning fra Organisations-Komitèens Formand.
4. Udnævnelse af Sekretariat.
5. Valg af Udvalg til Undersøgelse af Fuldmagter.
6. Valg af Udvalg angaaende Forretningsordenen (Standing orders).
7. Valg af Udvalgskomitè (Commission of selection — Forretningsordenens Art. 7).
8. Valg af et Udvalg til Overvejelse af Spørgsmaalet om Organisationen af det internationale Arbejdsbureau.
9. Spørgsmaalet om Anvendelse af Princippet om 8-Timers Arbejdsdag eller 48-Timers Arbejdsuge.
10. Spørgsmaalet om Forebyggelse af eller Forholdsregler imod Arbejdsløshed.
11. Kvinders Arbejde:
    a. Før og efter Nedkomst (derunder Spørgsmaal om Understøttelse.
    b. Natarbejde (derunder Berner-Konventionen af 1906 om Kvinders Natarbejde).
    c. Arbejde i sundhedsfarlige Virksomheder.
12. Børns Arbejde:
    a. Lavalder.
    b. Natarbejde.
    c. Arbejde i sundhedsfarlige Virksomheder.
13. Udvidet Anvendelse af Berner-Konventionen af 1906 angaaende Forbud mod Brug af hvid Fosfor i Tændstikindustrien.
14. Meddelelse angaaende Skrivelse af 19. Maj 1919 fra Fredskonferencens Generalsekretær vedrørende de allierede og associerede Magters øverste Raads Forslag om Tysklands Adgang til den internationale Arbejds-Organisation.
15. Valg af det internationale Arbejdsbureaus Styrelse (Governing Body).
16. Fastsættelse af Datoen for næste Konference.

Dagsordenens Rækkefølge blev ikke overholdt. Punkt 14 blev saaledes behandlet først, og det blev med alle Stemmer mod en vedtaget at give Tyskland Adgang. Ogsaa for enkelte andre Lande var der nogen Tvivl. Saaledes var Finlands Forhold Genstand for særlig Drøftelse, hvor naturligvis de tre andre skandinaviske Lande kraftigt støttede Finlands Ønske om at faa Adgang. Finlands Repræsentanter var til Stede, Tysklands derimod ikke. Da deres Afrejse af forskellige Grunde yderligere sinkedes, blev Resultatet det, at de slet ikke kom til at deltage. Naar det desuagtet lykkedes at skaffe Tyskland en Arbejderrepræsentant i Styrelsen, skyldes dette et kraftigt Initiativ fra de skandinaviske Landes Folk og en velvillig Forstaaelse fra Englændere og Franskmænd.

Dagsordenens formelle Punkter kan formentlig iøvrigt lades ude af Betragtning. Angaaende alle de saglige Punkter blev der straks nedsat Udvalg. Dog blev Punkt 9 (Arbejdstiden) gjort til Genstand for en Generaldebat først. Denne var til Tider ret bevæget og varede i flere Dage. Den sluttede ogsaa med Nedsættelse af et Udvalg. Imens havde nogle af

de andre Udvalg tilendebragt deres Arbejde, saa der forelaa Arbejdsstof hele Tiden. Ingen Dag gik tilSpilde.

Danmark var repræsenteret i Udvalgene angaaende Arbejdsløshed, Kvinders Arbejde og Børns Arbejde. Angaaende Udvalgsmandaterne fandt et Samarbejde Sted mellem de skandinaviske Lande plus Holland. I det vigtige og straks nedsatte Indstillingsudvalg var Skandinavien repræsenteret ved Kontorchef *Neumann* og *Herman Lindquist.*

Vi skal iøvrigt blot gengive de Beslutninger, som vedtoges angaaende Dagsordenens saglige Punkter. Om 8-Timersdagen vedtoges følgende

Konvention, hvorved Arbejdstiden i industrielle Virksomheder begrænses til 8 Timer om Dagen og 48 Timer om Ugen.

Nationernes Ligas Arbejdsorganisations Generalkonference har efter at De amerikanske forenede Staters Regering at være være sammenkaldt i Washington d. 29. Oktober 1919 og efter at have truffet Afgørelse angaaende Vedtagelsen af visse Forslag vedrørende »Anvendelse af Princippet om 8-Timers Arbejdsdag eller 48-Timers Arbejdsuge«, hvilket er det første Punkt paa Dagsordenen for Konferencens Møde i Washington, og efter at have besluttet, at disse Forslag skal have Form af en international Konvention,

vedtaget følgende Konventionsudkast til Ratification af Medlemmerne af den internationale Arbejdsorganisation i Overensstemmelse med Afsnittet om Arbejde i Traktaten, afsluttet i Versailles den 28. Juni 1919, og i Traktaten afsluttet i St. Germain den 10. September 1919:

Art. 1.

Ved Udtrykket »industrielt Foretagende« forstaas i denne Konvention særligt:

a) Mine- og Stenbrud og andre Virksomheder, hvorved Mineralier udvindes af Jorden.

b) Industrier, i hvilke Artikler bliver forfærdigede, forandrede, rensede, reparerede, udstyrede, gjort færdige, tilpassede til Salg eller opløste, eller i hvilke Materialier bliver omformede; heri indbefattet Skibsbygning og Frembringelse, Transformering og Overføring af Elektricitet eller Drivkraft af enhver Art.

c) Opførelse, Genopførelse, Vedligeholdelse, Reparation, Forandring eller Nedrivning af Bygning, Jernbane, Sporvej, Havn, Dok, Bolværk; Kanal; indenlandsk Vandvej, Vej, Tunnel, Bro, Viadukt; Kloak, Vandafløb, Brønd, Telegraf- eller Telefon-Installation, elektrisk Virksomhed, Gasværk, Vandværk, eller andet Bygningsværk, saavel som forberedende og grundlæggende Arbejde til et saadant Værk eller Bygning.

d) Transport af Passagerer eller Gods ad Vej eller Jernbane, ad Søvejen eller ad indenlandsk Vandvej, heri indbefattet Losning af Gods ved Dok, Kaj, Skibsbro eller Varehus, med Undtagelse af ren Budtjeneste (transport by hand).

Reglerne vedrørende Transport ad Søvejen og ad indenlandske Vandveje skal fastsættes paa en særlig Konference, der skal tage Spørgsmaalet om Arbejde paa Søen og indenlandske Vandveje op til Behandling.

Vedkommende Myndigheder i hvert Land skal fastsætte Skillelinien mellem Industri paa den ene Side og Handel og Landbrug paa den anden Side.

Art. 2.

Arbejdstiden for Personer beskæftigede i saavel offentlige som private industrielle Foretagender eller i nogen Gren heraf, bortset fra saadanne Foretagender, i hvilke kun Medlemmerne af den samme Familie deltager, maa ikke overstige 8 Timer om Dagen og 48 Timer om Ugen, med de Undtagelser, som herefter fastsættes.

a) Bestemmelserne i denne Konvention finder ikke Anvendelse paa Personer, der indtager Stilling, som Overtilsynsførende eller Bestyrere, eller som indtager en Tillidspost (employed on a confidential capacity).

b) I de Tilfælde, i hvilke Arbejdstiden paa en eller flere Dage i Ugen ifølge Lov, Sædvane eller ifølge Overenskomst mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, eller, hvor saadanne Organisationer ikke findes, mellem Repræsentanter for Arbejdsgivere og Arbejdere er mindre end 8 Timer, kan 8-Timers Grænsen overskrides paa Ugens øvrige Dage med vedkommende offentlige Myndigheds Sanktion eller ved Overenskomst mellem nævnte Organisationer eller Repræsentanter, dog at den daglige Begrænsning til 8 Timer i intet Tilfælde af den Grund maa overskrides med mere end 1 Time.

c) Hvor Personer er beskæftigede i Skifter, er det tilladt at beskæftige dem over 8 Timer paa en Dag og 48 Timer i en Uge, saafremt det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer i en Periode paa 3 Uger eller derunder ikke overstiger 8 Timer om Dagen og 48 Timer pr. Uge.

Art. 3.

Den i Art. 2 fastsatte Begrænsning af Arbejdstiden kan overskrides i Tilfælde af indtraadt eller truende Ulykkestilfælde eller i Tilfælde, i hvilke nødvendigt Arbejde maa udføres paa Maskineri eller Anlæg, eller i Tilfælde af »vis major«, men kun i saa vid Udstrækning som er nødvendig for at afværge alvorlig Forstyrrelse af Foretagendets almindelige Gang.

(Fortsættes).

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 10 | 25. August | 1920 | 25. Aarg.

„Samfundshjælpen" og „Syndikalisterne".

Fænomenet »Samfundshjælpen« viste sig første Gang paa Arenaen under den københavnske Havnearbejderstrejke, der paa et vist Tidspunkt var sammenkædet med Søarbejdernes Strejke. Det gjaldt straks om at »redde Statens Korn«, og derefter om at faa udført saa meget som muligt af det Arbejde, Sø- og Transportarbejderne havde nedlagt.

Hvorledes »Samfundshjælpernes« Indgriben virkede, ved vi alle, og vi erindrer ogsaa, hvorledes de behandledes i den dertil indrettede Presse. Nu arbejdes der paa at udvide Institutionen ved Hjælp af Landets Sognefogder, og der er Tale om, at »Hjælperne« ogsaa skal »hjælpe« med »Opretholdelsen af Ordenen«, — og ligemeget hvilke Forklaringer det mærkelige Hjælpekorps Ledere end giver paa dette sidste, saa er hele den her refererede Foreteelse egnet til at give de organiserede Arbejdere adskilligt at tænke paa.

Vi kan vel alle blive enige om, at for blot 3 a 4 Aar siden, vilde Dannelsen af et saadant organiseret Korps, der aabent erklærer at have Skruebrækkeri til Formaal (og nu ogsaa skal opretholde Ordenen« under Strejker!) have været en Umulighed, og Forsøg paa Dannelsen vilde have vakt en Storm, som nok vilde have faaet Planens Fædre til at tage Reb i Sejlene. — Hvad er det da, der nu har skabt Jordbund for Korpsets Dannelse, og hvad er det, der gør, at ikke nu en Bølge af Foragt vælter Skruebrækkerorganisationens Bygning over Ende?

Lad os se lidt paa, hvordan det egentlig er, Forholdene har udviklet sig, — saa vil vi nok blive klar derpaa.

— — — —

Naar Arbejderne nedlægger Arbejdet d. v. s. søger at sætte Arbejdsgiveren i den Situation, at han for at faa sit Arbejde udført skal blive nødsaget til at imødekomme Arbejdernes Krav, ligger det nært for Arbejdsgiveren at søge Strejken gjort virkningsløs ved at faa andre Arbejdere til at udføre Arbejdet, — og i Virkeligheden var det jo ogsaa i Arbejderbevægelsens første Tid — og gennem en ret lang Aarrække — den Maade, hvorpaa vore Modstandere søgte at imødegaa vore Fremstød.

Vore Organisationer og vor Presse modarbejdede dette ved at fremstille Strejkebryderen i den rette Belysning. Den offentlige Mening blev paavirket, og efterhaanden groede det ind i den almindelig Bevidsthed, at Skruebrækkeren er en Tyv, — blot mere foragtelig end de almindelige Tyve, fordi han stjæler fra de fattigste, der søger at bedre deres Hjems usle Kaar, og at han er en Forrædder, — blot mere foragtelig end en almindelig Forrædder, fordi han forraader sin egen Klasses, Arbejderklassens, de fattigstes Interesser og udleverer Arbejdernes Hustruer og Børn til Sult.

Offentligheden paavirkedes saa stærkt, at ikke ret mange anstændige Blade kunde bekvemme sig til direkte at forsvare Skruebrækkeren eller Skruebrækkeriet, — og selv Arbejdsgiveren betragtede disse Hjælpere som nogle Fyre, han vel benyttede sig af under Kampen, men som han derefter helst vilde undgaa Berøring med.

Som Følge heraf omformedes Arbejdsgivernes Kamptaktik. I Stedet for at søge Arbejdet genoptaget for paa den Maade at gøre Arbejdernes Strejker virkningsløse, gik man over

til gennem Lockouter at *udvide* Arbejdsstandsningen for at give Arbejderorganisationerne saa mange Medlemmer at understøtte, at det blev dem vanskeligt eller umuligt at holde Kampen gaaende.

I Kampe mellem organiserede Arbejdsgivere og Arbejdere spillede Skruebrækkerne faktisk ingen nævneværdig Rolle i de senere Aar, og kun naar der kunde lokkes med »faste« Pladser med en vis Indtægt, der kunde synes stor for de Mennesker, der ikke var kendt med Forholdene (f. Eks. Sporvejene og Frihavnen) lykkedes det at faa Udmarkernes Folk til at tage til Byen og gøre Judastjeneste, — og ogsaa kun i saadanne Tilfælde blev der gjort Forsøg paa at hverve dem, medens der førtes Hundreder af Strejker, uden at Skruebrækkeri blev brugt som Vaaben mod Arbejderne.

Men saa kom de seneste Krigsaars Strejkeraseri.

Den syndikalistiske Agitation fik fremkaldt en Række Strejker tildels af ganske ulovlig og ogsaa ganske meningsløs Art. Strejkebegrebet blev, som jeg tidligere har paavist, krænget over i sin egen Karikatur, og Skruebrækkernavnet blev af Syndikalisterne og de af dem paavirkede Arbejdergrupper hæftet paa Folk, overfor hvem dets Anvendelse var saa iøjnespringende uberettiget, at ingen kunde undgaa at se det.

Dette gentoges Gang paa Gang, og rundt om i Kredse, der ellers havde været Arbejderne ret velvillige, og hvor man i hvert Fald kviede sig ved at have noget med Skruebrækkere eller Skruebrækkeri at gøre, begyndte man at tale og skrive om, at imod alt dette Vanvid maatte der dæmmes op. De indifferente Dele af Borgerskabet blev af de syndikalistiske Voldshandlinger, der udnyttedes af den antisocialistiske Presse »bænket sammen« med de egentlige Arbejdsgiverkredse, og da saa Grossereren og Kontorchefen gav sig til at »frelse Statens Korn« hilstes denne Heltegerning med Bifald.

Brodden — den sviende Brod — syntes taget af Skruebrækkernavnet, og da Grossereren og Kontorchefen afløstes af hvervede Lejesvende, der ligesom Middelalderens Landsknægtbander gik i Kamp for Betaling — her i Kamp mod Arbejderne og deres Hjem — saa nød ogsaa disse usmagelige Personager, hvoraf nogle senere har stiftet intimt Bekendtskab med Politi og Domstole, godt af den Applaus, der havde hilst de høje Herrer, da de for en Gangs Skyld smed Flip og Manchetter og tog fat.

Og man forfulgte »den gode Begyndelse«. »Samfundsværnere« eller dito »Hjælpere« lossede og ladede alle mulige andre Varer end »Statens Korn« og gik om Bord paa Skibene som Matroser eller Fyrbødere, — og nu skal Samfundshjælpen »udvides« ved Sognefogdernes Hjælp til at omfatte hele Landet og Hjælperne skal ogsaa hjælpe med at »opretholde Ordenen«!

Det maa siges, saa det forstaas, at *dette aldrig vilde være blevet mulig, hvis ikke den syndikalistiske Galskab havde givet Paaskudet, og hvis ikke Offentligheden var bleven paavirket af, at disse vor Klasses Skadedyr havde krænget Strejkebegrebet og Skruebrækkerbegrebet om i sin Karikatur.*

Reaktion og Arbejderhad paa den ene Side og anarkistisk Galskab paa dn anden Side har altid — med eller uden bevidst Hensigt — spillet hinandens Spil, og derfor maa vi og vore Organisationer være paa Vagt til begge Sider.

Vi nødes maaske nu til at kæmpe om igen den Kamp mod Skruebrækkeriet, som vi troede *var* kæmpet til Ende. — Nuvel, lad os da være enige om, at hvorsomhelst Samfundshjælpen (eller hvilke Navne Fænomenet maatte smykke sig med) kommer vore Organisationer og vore Medlemmers Løninteresser paa tværs, der slaar vi til med al den Magt vore Organisationer ejer, — *vi vil ikke* lade Skruebrækkere ødelægge vor Kamp for mere Brød, mere Lys og mere Lykke til vore Hjem, og *vi vil ikke* taale Forsøg herpaa, selv om Forsøget kalder sig Samfundshjælp.

Men *vi vil heller ikke* lade Syndikalister, eller andre med »uafhængige« eller »revolutionære« Navne smykkede Elementer faa Lov til at spille vore Modstandere Spillet i Hænde. —

Vildskud paa Arbejderbevægelsens livskraftige Træ maa skæres bort!

Chr. Sørensen.

August-Reguleringen.

Arbejdsgiverforeningen indgaar paa at betale 13 Øre pr. Time i Dyrtidstillæg.

Spørgsmaalet om tilbagevirkende Kraft henvises til Afgørelse af Den faste Voldgiftsret.

Fra Forbundets Hovedkontor er der d. 19. ds. udsendt et saalydende Cirkulære:

Til samtlige Afdelinger!

Ærede Forbundsfæller!

Fra De samvirkende Fagforbund har vi modtaget et saalydende Cirkulære:

»Det er de faglige Organisationer bekendt, at der i det Forlig, som afsluttedes d. 5. April d. A. mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund findes følgende Bestemmelse:

»Saafremt Det statistiske Departements Prisstatistik pr. 1. August 1920 viser en Stigning af Dyrtidsprocenten i Forhold til Prisstatistiken pr. 1. Februar 1920, gives der til den Tid de bestaaende Lønninger (Time-, Dag-, Uge-, Maaneds- og Akkordlønninger) et Dyrtidstillæg af 2 Øre pr. Time pr. 3 Points, som Dyrtidsstigningen andrager.«

Herefter skal der ydes et Dyrtidstillæg til alle Lønninger, og herom er der ingen Tvivl. Men da Prisstatistiken nu er fremkommet, hævder Arbejdsgiverforeningen, at dette Dyrtidstillæg først træder i Kraft den 18. August, da Prisstatistiken først er offentliggjort d. 17. August om Aftenen, medens vi paa vor Side hævder, at Dyrtidstillægget skal ydes fra den 1. August, i Henhold til det omhandlede Punkts Ordlyd.

En Forhandling med Arbejdsgiverforeningen herom har ikke ført til noget Resultat, og De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg har derfor besluttet at indklage Arbejdsgiverforeningen for Den faste Voldgiftsret med Paastand om, at Dyrtidstillægget skal betales fra den 1. August.

Den nu offentliggjorte Prisstatistik viser — i Forhold til den forrige — en Stigning af 20 Point, nemlig fra 142 til 162 og her er fremkommet en Tvivl om Dyrtidstillægets Størrelse, da 20 ikke er delelig med 3, og der skal ydes *2 Øre pr. Time pr. 3 Points.*

Arbejdsgiverne har villet hævde, at det, der skal ydes, er 2 Øre pr. Time for hver *fulde* 3 Points, hvorved Dyrtidstillægget vilde blive 12 Øre pr. Time. Vi har udregnet det rent matematisk, hvorefter det vilde blive 13⅓ Øre. Efter en Forhandling med Arbejdsgiverforeningen er denne indgaaet paa at betale 13 Øre pr. Time, idet den overskydende Brøk, som er under ½, bortkastes.

Stillingen er altsaa den, at *Arbejdsgiverne fra og med den 18. August yder et Dyrtidstillæg af 13 Øre pr. Time til samtlige Lønninger, og at der af De samvirkende Fagforbund anlægges Sag ved Den faste Voldgiftsret mod Arbejdsgiverforeningen med Krav om Efterbetaling af 13 Øre pr. Time fra den 1. August til og med den 17. August.*«

Til denne Besked fra Hovedorganisationen er der ikke meget at bemærke.

Vore Afdelinger ved jo, at vi hos alle Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, og vel sagtens ogsaa hos de fleste udenfor staaende Arbejdsgivere, har faaet udbetalt 5 Øre pr. Time i Forskud paa Augustreguleringen, saaledes at det for vore Medlemmers vedkommende bliver saaledes, at *Lønnen ved alt Timelønsarbejde reelt forhøjes med 8 Øre pr. Time,* idet Arbejdsgiverne jo naturligvis trækker de 5 Øre, som er ydet i Forskud, fra de 13 Øre.

Ved alt *Akkordarbejde* skal *den fulde Augustregulering, altsaa 13 Øre,* betales.

I denne Forbindelse kan vi endvidere meddele, at Direktoratet for Statsskovbruget for sit vedkommende har ekspederet Forhøjelsen og i Gaar, den 18. ds., har udsendt en Skrivelse til samtlige Distrikter, hvori det paalægges Skovriderne fra 1. September d. A. at regne og foreløbig indtil 1. Oktober d. A. at udbetale Dagløn til Statsskovvæsenets fuldt arbejdsdygtige Arbejdere med 11 Kr. pr. 8 Timers Arbejdsdag.

Vi gaar nu ud fra, at vore Afdelinger vil drage Omsorg for, at vore paagældende Medlemmer faar, hvad de har Krav paa.

Skulde der komme til at foreligge Uoverensstemmelser, maa I naturligvis straks indberette det til Forbundets Hovedkontor.

Vi ønsker nu Eders paagældende Medlemmer til Lykke med denne nye Lønforhøjelse, og vi konstaterer, at i den korte Tid, der er gaaet siden vor ordinære Kongres i 1919, er Lønnen i al Almindelighed højnet for de fle-

ste af vort Forbunds Medlemmer med ikke mindre end 58 Øre pr. Time.

Med solidarisk Hilsen.

P. F. V.
J. C. Larsen.
Chr. Sørensen.

Spredte Indtryk fra min Tysklandsrejse.

Straks da vi — vor svenske Kollega *Elof Johansson* og jeg — i Warnemünde skiftede fra den danske Dampfærge til den tyske Jernbane, saa vi, at vi var i et krigshærget Land. Betrækket paa Sæderne i 2. Klasses-Kupeen, der oprindelig ligesom hos os havde været »Jernbanefløjl«, var erstattet af et Papirsstof, det samme var Tilfældet med den Læderrem, hvormed man ellers trækker Vinduet op og ned, den var nu vævet af noget Papirssejlgarn. Gardiner for Vinduerne fandtes slet ikke, lige saa lidt som Haandklæder, Sæbe eller W. C.-Papir i Toiletrummene. Vognene havde aabenbart ikke faaet Maling i mange Aar, alt saa ramponeret og forfaldent ud. Dette Indtryk forstærkedes paa Rejsen mod Berlin. Naar vi holdt ved en Jernbanestation, kunde man ikke undgaa at lægge Mærke til, hvor alt var ramponeret og daarligt vedligeholdt, og f. Eks. manglede saa godt som alle Ruder i Signalhuse, Blokposter og lignende Bygninger.

M. H. t. selve Jernbanemateriellet maa jeg dog sige, at det hovedsagelig kun var paa de Banelinjer, der har Forbindelse med Berlin, at det var saa galt. Jeg rejste hjem over Hamburg-Warnemünde, og der saa Kupeerne noget lysere og noget mindre ramponerede ud. Men saa er der een Ting, man ikke maa glemme i denne Forbindelse, og det er den Præcision, hvormed Togene blev gennemført. Der var ingen Forsinkelser, saaledes som vi jo ellers er vant til dem her hjemme.

Vi kom til *Berlin* ved halv ti Tiden om Aftenen, og straks da vi fra Stettiner-Banegaarden kom ud paa Invalidenstrasse, syntes den stærke Færdsel, de overfyldte Sporvogne o. s. v. ikke at tyde paa, at Krigen havde sat Spor. En Spaseretur paa Gaden, efter at vi havde fundet os vort Hotel, lærte os imidlertid noget andet.

Invalidenstrasse svarede nu paa en uhyggelig Maade til sit Navn. Op langs Husvæggene stod eller sad den ene Krigsinvalid ved Siden af den anden med Militærkasketten i den fremstrakte Haand (i mange Tilfælde den eneste Manden havde) eller fastklemt imellem Knæene paa den siddende Invalid. Det uhyggeligste Indtryk gjorde ikke de, der manglede Lemmerne, men de, der rystede og skælvede i hver Muskelfiber, som om de havde faaet hele deres Nervesystem ødelagt i Skyttegravenes Helvede.

Ad Fortovet gik en tæt Strøm af Spadserende, men de syntes upaavirkede af den udstillede menneskelige Elendighed, — kun i Ny og Næ faldt et Pengestykke eller en Seddel i en Invalids Hue. Publikums Modtagelighed for Indtryk af den Art var aabenbart sløvet stærkt.

En anden Paamindelse om Krigstiden og dens Følger fik vi straks næste Morgen paa Hotellet. Vi bestilte Kaffe og fik ogsaa en Kande med Kaffe og to Kopper, men hverken andet eller mere. Da jeg spurgte om vi kunde faa Sukker, Fløde og Brød, lød Svaret: »Fløde kender vi ikke, Mælk har vi desværre ikke i Øjeblikket, Sukker har vi heller ikke, men De kan faa noget Zacharin, — og Brød, ja har d'Herrer Brødmærker?«

Det havde vi ikke, men vi fik saa et Par Zacharin-Tabletter, og hver af os fik en tommetyk Skive »Schwarzbrot« med Fedt, — og Gud ved saa, om det ikke var noget af deres tekniske Spisefedt. Naa, man maa Skik følge eller Land fly, og vi fulgte Skikken og satte vore Klemmer til Livs.

Fra Berlin tog vi med Toget til *Hannover*, fandt os et Hotel og gik saa paa Jagt efter Ernæringsmærker. Vore tyske Kollegaer gav os en Fører med ned paa Raadhuset — en prægtig Bygning for Resten — og da vi dernede forklarede, at vi skulde være til Kongres en Ugestid, gav man os Mærker for to Uger, — dèr som her sørges der bedre for de Tilrejsende end for Landets Børn. Vi fik Brødmærker, Kødmærker, Kartoffelmærker, Sukkermærker og Mærker paa Smør og Spisefedt, — af Smørret var det forbandet lidt, 50 gr. pr. Mand pr. Uge.

Naa, vi led nu ingen Nød i Hannover. Hotellet fik vore Mærker, og vi fik det Smør, vi vilde have til vort Morgenmaaltid, ved de øv-

rige Maaltider holdt vi os til varm Mad. Tjeneren købte Sukker til os paa vore Sukkermærker, vi bevarede vor Sukkerpose som en Helligdom, saa havde vi da Sukker i Stedet for Zacharin til Morgenkaffen.

For os, der kom med danske og svenske Penge, var det ikke dyrt at leve i Tyskland. Vi følte os nærmest som smaa Krøsus'er. Naar vi betalte en Snes Mark for et Maaltid Mad, var det jo kun en 3—4 Kroners Penge, der gik, — men for Tyskerne, der tjente deres Løn i Mark og skulde leve herfor, maa det være frygteligt. Hvad hjælper en Dagløn paa om ved 40 Mark, naar alene 2 Maaltider om Dagen til een af os, uden Øl eller Kaffe, slugte 40 Mark?

Alligevel gjorde Befolkningen i Hannover egentlig ikke noget underernæret Indtryk, — de gulblege, hulkindede Arbejdertyper, som jeg i Berlin saa blande sig i ret stort Tal i Spaserendes Rækker, saa jeg ikke mange af i Hannover; men navnlig paa Klædedragten kunde man se, at der var Smalhals til Huse alle Vegne. Det kneb nok i det hele taget med Linned og den Slags Ting dernede, Hotellets Haandklæder og Lagener var baade lappede og stoppede mange Gange og var saa udvaskede, at man omtrent kunde se igennem dem. Duge paa Restaurationsbordene fandtes ikke eller kun i meget ringe Udstrækning, — og her var det ogsaa galt med Malingen. Paa Hotel »Monopol«, hvor vi boede, havde man imidlertid skrabet og høvlet Malingen af Bordpladerne og holdt dem hvidskuret, det saa ogsaa adskilligt pænere ud.

Stemningen i Arbejderkredse syntes mig god. Der var ingen haabløs Selvopgivelse, der var ogsaa kun meget lidt af den spartikistiske Desperation i de Kredse, vi kom i Berøring med. Jeg fik det Indtryk, at den tyske Arbejderbefolkning som Helhed taget forstaar den vanskelige og alvorlige Situation, hvori Tyskland og det tyske Erhvervsliv for Tiden befinder sig, men, at den ogsaa føler sig i Besiddelse af den nødvendige indre Kraft ikke blot til at yde sin Andel af det Genrejsningsarbejde, der skal gøres, men ogsaa til at fylde sin Plads og gøre sin Pligt i det internationale Proletariats Befrielseskamp. Dette Indtryk har jeg hentet ikke blot fra Samværet paa Kongressen med de 400 Delegerede fra alle Landets Egne, men ogsaa fra Samvær med store Dele af den hannoveranske Fabrikarbejder-Fagforenings 9000 Medlemmer, hvad jeg gentagne Gange havde Lejlighed til under tvangfrie Former.

— — —

Ja, det var lidt Pluk af forskellig Slags, som jeg syntes kunde være af Interesse for Fagbladets Læsere. For mig var Rejsen overmaade interessant, baade fordi jeg mener at have lært noget af Kongressen og ogsaa og ikke mindst, fordi den gav mig Lejlighed til et Indblik i vor Broder-Organisations intimere Arbejde og i den tyske Befolknings Kaar efter Krigen.

Mit sidste Minde fra Tyskland var af en lidt ejendommelig Natur. Som før fortalt rejste jeg til Hannover over Berlin, men rejste hjem over Hamburg. Da jeg om Aftenen kom til Hamburg ved 12-Tiden, var der mørkt paa Gaderne og for ikke at gaa rundt og lede efter Logi i Mørke, gik jeg ind paa det først det bedste Hotel og spurgte efter Værelse. Der var kun et Par Dobbelt-Værelser ledige paa 4. Sal, og et Dobbeltværelse kostede 30 Mark + 15 pCt., blev der sagt. Jeg slog naturligvis til, jeg skulde jo have et Sted at sove, men da Portieren saa blev klar paa, at jeg var Udlænding, beklagede han, at saa kostede Værelset det dobbelte. Ogsaa det maatte jeg jo finde mig i, og saa betalte jeg for den sidste Nat i Tyskland Mk. 62,50. Det var jo ganske vist i danske Penge kun lidt over 10 Kroner, men baade i Hannover og Berlin havde Prisen været Mk. 14,00 for et Enkelt-Værelse og Mk. 30,00 for et Dobbelt-Værelse.

Hamburgerne maa vel imidlertid have ment, at Udlændingene har Raad til at betale.

Chr. Sørensen.

Fra Sønderjylland.

Ti nye Afdelinger oprettede, flere følger efter.

Da Genforeningen mellem Sønderjylland, og det øvrige Kongerige var en fuldbyrdet Kendsgerning tog Dansk Arbejdsmands Forbund straks fat paa Organisationsarbejdet der nede. Som det tidligere er oplyst her i Bladet, stod Arbejdsmændene tilsluttede de store tyske Industriforbund, og selve Organisationstanken var ikke saa særlig rodfæstet i dette

den nordlige Del af det store tyske Rige; saa meget mere som vore Brødre i Sønderjylland jo aldrig har kundet forene sig med de tyske nationale Strømninger, der før Revolutionen gik igennem overalt. Maaske de tyske Fagforeningsledere heller ikke ofrede særlig megen Tid paa den lille Afkrog, der kaldtes Slesvig, og hvis Befolkning de ikke engang havde Sprogfællesskab med.

Men som sagt; Tiden var nu inde, og efter forudgaaende Korrespondance, tog Forretningsfører *C. Dreyer* og Næstformand *J. P. Johannesen* henholdsvis fra Forbundet og fra Arbejdsløshedskassen — paa en Agitationsrejse til de sønderjyske Købstæder og større Stationsbyer og Resultatet har været særdeles tilfredsstillende.

Alle Steder er vore Kammerater mødt med Forstaaelse og Beredvillighed. I de større Byer, hvor der i Forvejen var Afdelinger eller Brancher tilsluttede de tyske Industriforbund har disse Medlemmer faaet Overflytning og der er oprettet lokale Afdelinger under Dansk Arbejdsmands Forbund, paa en Række andre Pladser er der oprettet helt nye Afdelinger.

Afdelingsfortegnelsen for Sønderjylland ser foreløbig saaledes ud:

Kristiansfelt, ca. 50 Medl., Formand Martinus Madsen, Togkær pr. Kristiansfeldt.

Graasten, ca. 50 Medl., Formand Peder Gørrinsen, Graasten.

Tinglev, ca. 40 Medl., Formand Carl Petersen, Tinglev.

Skærbæk, ca. 40 a 50 Medl., Formand Chr. Mærsk, Skærbæk.

Vejen, ca. 50 Medl. Formand Jørgen Bech

Haderslev, ca. 300 Medl., Formand Chr. Ohlsen, Slotsgade 31.

Aabenraa, ca. 500 Medl., Formand Fr. Jørgensen, Gang 8.

Sønderborg, ca. 600 Medl., Formand J. Philipsen, Bjerggade 7.

Egernsund og Broager, ca. 300 Medl., Formand Jens Nielsen, Tornskov pr. Skodsbøl.

Tønder, ca. 200 Medl., Formand Nicolai Petersen, Volfstræde 10.

Alt i alt er der, rundt regnet, 2100 sønderjyske Arbejdsmænd, der til Dato har tiltraadt vort Forbund, men det er jo kun en Begyndelse og mange flere vil sikkert følge efter i den aller nærmeste Fremtid.

Forholdet er ogsaa, at der ikke er en eneste Dag at give bort, samtidig med Optagelsen i Forbundet følger jo Optagelse i Arbejdsløshedskassen, og jævnfør den ekstraordinære Arbejdsløshedslov der traadte i Kraft 1. Juli og som kun gælder til 30. September, er det en Nødvendighed for de sønderjydske Arbejdere at faa deres Medlemsskab i Orden før nævnte Dato for at sikre sig de Fordele som Loven byder, idet alle der sted i tyske Arbejdsløshedskasser kan bevare Ancienniteten naar Overflytningen har fundet Sted før den 30. September, og nye tiltrædende Medlemmer der er indmeldte forinden slipper med en Karenstid paa 6 Maaneder.

I faglig Henseende stiller Forholdene sig paa lignende Maade.

Efter Generalstrejken tiltraadte baade Arbejdere og Arbejdsgivere et Forslag, stillet af Administrator Haarløw om, at der i de genforenede Landsdele betaltes samme Gennemsnitsløn som i Kongeriget, men der oprettedes ingen særlige Overenskomster. Det er en Selvfølge at en saadan Ordning ikke er holdbar i Længden, og naar der skal tages fat paa regulær Vis maa Arbejdsmændene paa ingen Maade staa uforberedte og uden at have stærke og kampdygtige Organisationer. Arbejdsgiverne tilsluttede sig jo uden Vaklen Dansk Arbejdsgiverforening. Men heldigvis har vore Klassefæller ogsaa fuld Forstaaelse heraf, hvad der mangler er kun Vejledning og Hjælp i forskellig Retning, og den ved vi at baade *C. Drejer* og *J. P. Johannesen* har ydet efter bedste Evne.

I sidste Halvdel af indeværende Maaned vil der yderligere blive afholdt et Fællesmøde i Aabenraa, hvor Repræsentanter fra Forretnings-Udvalget vil samles med Udsendinge fra de 10 nuværende Afdelinger, og hvor der sandsynligvis vil blive oprettet Agitationskredse i Lighed med hvad vi har i det øvrige Land. Det er kun et Tidsspørgsmaal, hvor naar vore sydlige Landsmænd staar fuldt kampdygtige i Rækkerne med os andre. Troen og Begejstringen er til Stede, og vi ønsker dem Lykke til.

Statsbanerne.

Som det efter Artikler i Fagbladet vil være bekendt, har Forbundet ogsaa rejst Krav om

at faa forhøjet det saakaldte Udkommandotillæg til Ekstraarbejderne.

Der har herom fundet forskellige Forhandlinger Sted med Generaldirektoratet, og nu foreligger Resultatet af disse Forhandlinger i Form af en saalydende Skrivelse fra Generaldirektoratet:

»Under Henvisning til Dansk Arbejdsmandsforbunds Skrivelse af 5. ds. samt til den med Forbundet den 10. s. M. førte mundtlige Forhandling, skal man herved meddele, at man i Overensstemmelse med det ved Forhandlingen vedtagne har foranlediget, at de for Ekstraarbejdere ved Bane- og Signaltjenesten fastsatte Dagpenge for Udearbejde fra og med den første Lønningsperiode i August Maaned d. A. midlertidig forhøjes for hvert af de første 7 Døgn til 7 Kr. pr. fulde Døgn, tilbragt uden for Hjemstedet, d. v. s. 2 Timers samlet Fraværelse fra dette, beregnet saaledes at der for Tiden 10 Em. til 6 Fm. betales 50 Øre pr. Time, hvorhos der ydes et Nattillæg af 3 Kr. pr. Døgn.

Efter Forløbet af 7 Døgn betales som hidtil 4 Kr. 50 Øre pr. Døgn.

For saa vidt Forbundet derhos har anholdt om, at det Beløb af 15 Øre pr. Time, der nu ydes bemeldte Ekstraarbejdere som Godtgørelse for Udearbejde, maa blive forhøjet til 30 Øre, skal man derimod udtale, at man ikke paa dette Punkt har set sig i Stand til at imødekomme Andragendet.

Helper. (sign).

K. Jacobi. (sign.)«

Vi erkender, at det, der er opnaaet, vel ikke helt og fuldt kan tilfredsstille Ekstraarbejderne, men set i Forbindelse med det øvrige, som vi har opnaaet for Ekstraarbejderne over hele Landet, maa det betegnes som et Fremskridt. —

Fra enkelte Afdelinger har vi ogsaa modtaget Klage over, at de endnu ikke har modtaget Efterbetalingen af de 15 Øre, jvnf. Forligsmandens Forslag af 28. Maj d. A. — Vi har ladet disse Beklagelser gaa videre til saavel Generaldirektøren som Distriktcheferne, og der er ogsaa lovet os, at Efterbetaling skal ske saa hurtig som det overhovedet er muligt at faa Regnskabet færdigt.

Generaldirektionen har overfor os oplyst, at Grunden til, at Efterbetalingen ikke allerede er sket overalt, ikke er Uvilje, men det skyldes den ganske simple Omstændighed, at medens en privat Arbejdsgiver uden videre kan tage Penge af sin egen Lomme, saa er Forholdet for Statsbanerne dette, at alle de indsendte Lønningslister for samtlige Kolonner skal omarbejdes og revideres og godkendes af forskellige Instituter indenfor Statsbanevæsenet, og først naar alt dette er sket, kan de anvises til Udbetaling, og det tager selvsagt nogen Tid.

Hvor beklagelig det end er, at vore Medlemmer maa vente paa deres Tilgodehavende, er Pengene jo sikre nok.

Blokaden af Fællesposterne.

Som det vil være vore Afdelinger bekendt, har Dansk Jernbaneforbund jo anlagt Søgsmaal mod Ministeriet for offentlige Arbejder for at faa kendt dette pligtig til at yde de Kvinder, som paa de saakaldte: »Fællesposter« yder Ledvogtere Assistance med Tjenestens Udførelse, Vederlag for denne deres Gerning. —

Medens Retssagen staar paa har Dansk Jernbaneforbund forbudt sine Medlemmer at søge de eventuelt ledige Fællesposter, og Dansk Jernbaneforbund har anmodet Dansk Arbejdsmandsforbund om at være dem følgagtig i denne Blokade, og det har vi ogsaa gjort.

Nu er der faldet Dom i Sagen, og Dommen er gaaet Jernbaneforbundet imod, idet det hedder:

Thi kendes for Ret:

Sagsøgte Ministeriet for offentlige Arbejder bør for Tiltale af Sagsøgeren, Ledvogter J. K. Christensen af Birkerød i denne Sag fri at være.

I Salær til den konstituerede Kammeradvokat betaler Sagsøgeren 200 Kr.

At efterkomme inden 14 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Intet Stempelforbehold.

Udskriftens Rigtighed bekræftes.

Østre Landsrets Kontor, den 3. Juli 1920.«

Til Dommen knytter Jernbaneforbundet følgende Kommentarer:

Vi vil ærlig tilstaa, at vi ikke forstaar denne Dom. Retten kommer til sit Resultat paa

Grundlag af, hvad Lovens Mening kan antages at have været med Omfanget og Indholdet af det vedkommende Tjenestemand paahvilende Arbejde. I Loven siges der intet herom for Ledvogternes Vedkommende, men da der kun er en Ledvogter — Manden — paa en Fællespost, gaar Retten altsaa ud fra, at hele Pligten til at passe Tjenesten ved Posten egentlig tilfalder ham. Medens Præmisserne er vel udformede og klare, er Konklusionerne det ikke. Retten gaar slet ikke ind paa det, der er Sagens Kærne, nemlig om en Ledvogter er pligtig til, foruden sin egen Tjenesteydelse, at stille sin Hustru eller et andet Medlem af sin Husstand til Statsbanernes Disposition uden nogen Art af Godtgørelse. Præmisserne viser ligeledes, at Retten har været fuldt indforstaaet med, at Friboligen, som ved Loven af 12. September 1919 er bortfalden, har været Vederlag for Hustruens Medvirkning ved Posten. I Dommen berører den imidlertid slet ikke dette Moment, der dog formentlig maa være af ikke ringe Betydning for Sagens Bedømmelse. Vi kan selvfølgelig heller ikke tage imod denne Dom; den vil nu blive appelleret til Højesteret, hvor vi venter et for Ledvogterne bedre Resultat.

Da Dansk Jernbaneforbund opretholder Blokaden af de saakaldte Fællesposter, indtil Højesteret har afsagt sin Dom, er det selvsagt naturligt, at vore Medlemmer ikke kan søge disse Pladser og derved skade Jernbaneforbundet i deres retfærdige Krav om, at Kvindens Arbejde ved Fællesposterne ogsaa bør betales. *G. H.*

Overtids-, Søn- og Helligdagsbetalingen

til Murarbejdsmændene og Statsbanens Ekstraarbejdere.

Beregning af Betaling for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde gældende for Murarbejdsmænd, Statsbanernes Ekstraarbejdere og Jord- og Betonarbejdere i Provinserne, hvor der ikke for de sidstes Vedkommende foreligger lokal eller særlig Overenskomst vedrørende dette Forhold.

I Overenskomsterne mellem Forbundet, Centralforeningerne af Murmestre i Jylland og Østifterne og Landhaandværkernes Hovedorganisation, hvilke Overenskomster der jo, foruden at være gældende for Murarbejdsmændene i Provinsen er grundlæggende for Timebetalingen til Statsbanens Ekstraarbejdere og i mange Tilfælde ogsaa er for Timebetalingen til Jord- og Betonarbejdere i Provinsen, (hvor der for Eksempel ikke findes særlig Overenskomst) er der fastsat følgende Betaling for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde.

»Overarbejde regnes fra den normale Arbejdstids Ophør til Kl. 8 Aften og betales med et Tillæg af 50 pCt. til Timelønnen og Dyrtidstillæget.

Søn- og Helligdagsarbejde betales med et Tillæg af 100 pCt. til Timeløn og Dyrtidstillæg.

Natarbejde betales med et Tillæg af 100 Cpt. til Timelønnen og Dyrtidstillæget.«

Som det fremgaar af ovenstaaende Bestemmelse betaltes Procenterne altsaa ogsaa af det daværende Dyrtidstillæg, der var 30 Øre. *Timeløn og Dyrtidstillæg udgjorde dengang ialt Kr. 1,05.*

Senere kom der et Dyrtidstillæg af 35 Øre, saaledes at Timeløn og Dyrtidstillæg ialt udgjorde Kr. 1,40. *Men af disse 35 Øre skal der ikke betales Procenter for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde,* jvfr. en derom afsagt Kendelse af Nævnet.

Ved Forligsmandens Mæglingsforslag af 28. Maj fik Murarbejdsmændene et nyt Dyrtidstillæg af 10 Øre og et Forskud paa 5 Øre paa Augustreguleringen.

Af disse sidste 10 Øres Dyrtidstillæg skal der imidlertid betales Procenter for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde, men naturligvis ikke af Forskuddet.

Beregningen af Betalingen bliver hereftre at foretage saaledes:

For Overarbejde fra den normale Arbejdstids Ophør til Kl. 8 Aften:

105 Øre plus 10 Øre plus 50 pCt. plus 35 Øre plus 5 Øre ialt 212½ Øre pr. Time.

For Natarbejde efter 8 Aften samt for Søn- og Helligdagsarbejde.

105 Øre plus 10 Øre plus 100 pCt. plus 35 Øre plus 5 Øre, ialt 270 Øre pr. Time.

G. H.

Statsskovarbejderne.

Den imod Direktoratet for Statsskovbrug anlagte Retssag gaar nu sin Gang ved »Den faste Voldgiftsret«, og i næste Numer af Fagbladet vil vi sikkert kunne meddele, hvad Rettens Kendelse er kommen til at gaa ud paa.

Imidlertid er Striden om Dyrtidstillægget for 1918—19 jo ikke det eneste Mellemværende vi har med Skovbruget. — Som det vil ses af det andetsteds i Bladet gengivne Cirkulære om Augustreguleringen, har Direktoratet omgaaende ekspederet den Forhøjelse, som Reguleringen giver vore pagældende Medlemmer, saa herom faar vi forhaabentlig ingen Strid; — men vor Overenskomst udløber jo efter Forbundets Opsigelse til 1. Oktober, og til den Tid skulde vi jo gerne have Forholdene i Orden for den kommende Skovningssæson.

I den Anledning har Forbundet da indkaldt til et Delegeretmøde for de paagældende Afdelinger, for at vi der i Fælleskab kan drøfte og enes om, hvilke Krav vi under de kommende Forhandlinger skal forsøge gennemført.

Mødet afholdes i København den 30. August, og derefter paabegyndes Forhandlingerne med Skovbrugsdirektoratet d. 2. September.

En Sæbeoverenskomst.

Den nye Forligsmand i Virksomhed.

De københavnske Sæbearbejdere staar organiseret i vor Afdeling for Olie-, Sæbe- og Farveindustri, og Sæbefabrikanterne har hidtil delvis været organiseret i Foreningen af danske Oliemøllere.

I August 1919 dannede Sæbefabrikerne imidlertid en særlig Arbejdsgiverorganisation: Foreningen af Fabrikanter af blød Sæbe i Danmark, som indmeldtes i Dansk Arbejdsgiverforening, og da der nu saaledes bestod et Organ, igennem hvilket man kunde komme til at tale med Sæbefabrikerne i Samling, mente vor Afdeling Tiden var inde til at faa Løn- og Arbejdsvilkaar fastsat paa almindelig overenskomstmæssig Maade.

I den Anledning søgte vor Afdeling saa i Foraaret i Aar Forhandling med den nye Fabrikantforening, uden at dette dog førte til noget Resultat.

Arbejdsgiveren vilde kun betale den laveste Timeløn, som betaltes i Olieindustrien, det vil sige — alle Tillæg iberegnet — 155 Øre.

Vor Afdelings oprindelige Krav gik ud paa, at Ugelønen i Sæbeindustrien fastsattes til 100 Kr., og under de Forhandlinger, der har været ført, har Organisationen tilbudt at slutte paa Basis af de samme Lønninger, der betaltes hos en udenfor Sæbefabrikant-Foreningen staaende Sæbefabrik, der er Medlem af Dansk Arbejdsgiverforening, nemlig Firmaet Schreiber & Carl Petersen, og de Lønninger, der her betales varierer, naar alle Tillæg er tillagt, mellem Kr. 79,20 pr. Uge og Kr. 81,20 pr. Uge.

Uagtet de i Fabrikantforeningen staaende Sæbefabriker ved at tiltræde dette Arbejdernes Forslag kun vilde blive stillede paa lige Fod med en anden i Arbejdsgiverforeningen staande Sæbefabrik, har Fabrikantforeningen dog ikke villet gaa ind herpaa.

Vort Forbund varslede og iværksatte saa Strejke overfor de bløde Sæbefabrikanter, og da Strejken havde gaaet i en 4 Ugers Tid, indkaldte den nye Forligsmand, Hr. *H. K. Kofoed* Parterne til et Forhandlingsmøde paa Kristiansborg. Mødet fandt Sted den 19. Aug., varede fra Kl. 9½ Morgen til 9½ Aften, og sluttede med, at Forligsmanden stillede et Forslag, der tiltraadtes af begge Parter, og hvori det hedder:

> »Ugelønnen er Kr. 78,24 (heri indbefattet den i Forliget af 5. April d. A. hjemlede Augustregulering). Der udbetales desuden et Fabrikationstillæg af 5 Kr. pr. Uge. Forsaavidt Enighed kan opnaas mellem Parterne, kan dette Tillæg afløses ved Indførelse af faste Akkorder efter Aftaler.
>
> Desuden er der Enighed om 4 Dages Ferie med fuld Løn m. m.«

Derved fik vor Afdeling i Virkeligheden 1 Kr. mere pr. Uge til de paagældende Medlemmer, end den tidligere havde været villig til at slutte paa.

De Herrer Arbejdsgivere burde have betænkt sig i Tide!

Forligsmandsforslag i Byggekonflikten.

Strejken udsat til den 28. April.

Som meddelt i sidste Fagblad havde vi varslet Strejke overfor Landhaandværkernes »Hovedorganisation« der ikke vilde betale samme Tillæg som Murermestrenes Centralforeninger var indgaaet paa. Det samme havde Murerforbundet gjort, og begge Strejker var berammede til at træde i Kraft den 17. Aug.

Saa skred Forligsmanden imidlertid ind og anmodede Forbundene om at udsætte Strejken for at der kunde blive Lejlighed for ham til at forsøge Forligsmægling, samtidig indkaldte han Parterne til Møde paa Christansborg d. 20. ds. — Dagen efter, at han havde behandlet den bløde Sæbe.

Vi gav vore Afdelinger Meddelelse om Strejkens midlertidige Udsættelse og deltog sammen med Repræsentanter for Murerforbundet og Tømrerforbundet i Forligsmødet, der varede til Kl. 10 Aften og sluttede med, at Forligsmanden fremsatte et Forslag, som Mestrene imidlertid maatte kræve forelagt i deres Organisation, da det gik videre end deres Repræsentanter havde faaet Lov til at gaa med til. Forligsmanden krævede Svar til den 28. ds., og Strejken udsattes saa til denne Dato.

Vi kan jo ikke i Øjeblikket fortælle nærmere om Forslagets Indhold — det forbyder Loven om Forligsmandsinstitutionen — vi kan kun udtale Haabet om, at de gode Hovedorganisations-Mestre nu vil tage mod Fornuft.

I næste Numer af Fagbladet skal vi saa meddele det endelige Resultat.

Siden sidst.

Faxe Ladeplads Afdeling har sluttet Overenskomst med **Konsul Boserup.** Sagen vedrører 20 Mand. Timelønnen hævedes fra 140 til 155 Øre. Akkordpriserne forhøjedes 5 pCt. Arbejderne skal desuden have det kommende August-Reguleringstillæg. Overenskomsten traadte i Kraft den 1. Juni 1920 og gælder til 1. April 1921.

Chaufførerne, København. Dansk Vaskeriejerforening. 20 Mand. Ugelønningerne forhøjedes fra 75—80—82 a 90 Kr. til 100 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejdsbetalingen forhøjedes fra 185 Øre pr. Time til 50 a 100 pCt. Tillæg til Timelønnen, August-Regulering, 6 Dages Ferie, Ulykkesforsikret fra 1. Dag. Tilskadekomst. Halv Løn under Sygdom. Overenskomsten traadte i Kraft 1. Maj og gælder til 1. Maj 1921.

Budene Kbhvn.: Firmaet Bendix & Co. 2 Mand. Ugelønnen forhøjedes fra 65 til 75 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 50 a 100 pCt. Ulykkesforsikret. Delvis Løn under Sygdom. Overensk. traadte i Kraft 15 Maj og gælder til 1. Apil 1921.

Samme Afdeling. Firmaet Hektor (Skotøjsmagasin). Fornyelse for et Aar. 5 Mand. Ugelønnen forhøjet fra 60—65 a 68 Kr. til 75—80 a 83 Kr. Traadte i Kraft 1. Maj og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling: Firmaet L. V. Eriksen og Filialen. 3 Mand. Ugelønnen forhøjet fra 50 a 70 Kr. til 67,20 a 70 Kr. Overarbejde 50 a 100 pCt. 8 Timers Arbejdsdag. Forhandling om August-Reguleringen. Ulykkesforsikret. 6 Dages Ferie. Delvis Løn under Sygdom. Traadte i Kraft 1. Juni og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling. Firmaet Gustav Halberstads Eftf. 1 Mand. Ugelønnen forhøjet fra 60—70 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 50 a 100 pCt. Aug.-Regl. Ferie m. m. som ovenfor. Traadt i Kraft 1. Juni, gælder til 1 Juni 1921.

Chaufførerne, Kbhvn. A S C. Olesen. 4 Mand. Ugelønnen forhøjet fra 82 til 95 + 5 = 100. Kr. Overarbejde 50 a 100 pCt. 6 Dages Ferie. Delvis Løn under Sygdom. Tærepenge forhøjet med 1 Kr pr. Dag. Traadt i Kraft 1. Maj, gælder til 1. Maj 1921.

Renovationsarb., Kbhvn: Frederiksberg Renholdningsselskab: 7 Mand. Ugeløn for Dagarb. forhøjet fra 89,60 a 94,40 Kr. til 96 Kr. for Natholdsarb. fra 100 til 120 Kr. Halv Løn de første 13 Uger under Tilskadekomst. Traadt i Kraft 1. April, gælder til 1. April 1921.

Fredericia K.: C. Loehrs Sæbefabrik. 5 Mand. Ugeløn forhøjet for Kuske fra 70 til 80 Kr., og for Chaufførerne fra 70 til 85 Kr. Reservekuske 160 Øre pr. Time. 8 Timers Arbejdstid. Overarbejde 50 a 100 pCt. 4 Dages Ferie. 40 Kr. pr. Uge i Ulykkesforsikring de første 13 Uger. Traadte i Kraft 1. Juni, gælder til 1. Maj 1921.

Film- og Forlystelsesfunkt. Kbhvn. A S Nordisk Films Komp. 25 Mand. Arbejdstid 42 a 46 Timer ugtl. Ugeløn forhøjet for alm. Arbejdere fra Kr. 77,50 til Kr. 90,00, for Afdeling- og Sceneformænd fra Kr. 82,00 til Kr. 97,00, og for Sæsonarb. fra Kr. 88,50 til Kr. 100,00 Overarb. 50 a 100 pCt. 8 Dages Ferie m. Løn. Fuld Løn under Sygdom i 3 Uger. Ulykkesforsikret for fuld Løn + 2 Kr. pr. Uge de første 13 Uger efter Tilskadekomst. Traadte i Kraft 1. April og gælder til 3 Maaneder efter lovlig Opsigelse.

Samme Afdeling, Astra Film Komp.: 20 Mand. Alt som ovenfor.

Samme Afdeling: Palludan Film: 15 Mand. Alt som ovenfor.

Pandrup. A S Lundergaardsmose: 200 Mand. Timelønnen forhøjet fra 110 til 140 Øre. Overarb. 50 a 100

pCt. 10 Timers Arbejdstid dgl. Overensk. traadte i Kraft 1. April og gælder til 15. August 1920.

Fabrikarb. Kbhvn, Firmaet De danske Eddikebryggerier. 4 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn forhøjet rfa 72 til 82 Kr. + Aug.-Regl. 1920. Overarb 50 a 100 pCt. 6 Dags Ferie. Delvis Løn under Sygdom. Traadte i Kraft 1. Juni, gælder til 1. Juni 1921.

Samme Afdeling. A S Thors kem. Fabriker: 4 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn forhøjet fra 80—83 a 85 Kr. til 91—94 a 96 Kr. Overarbejde 50 a 100 pCt., 6 Dages Ferie. Delvis Løn under Sygdom. Ulykkesforsikret de første 13 Uger, gælder fra 1. August til den udløber efter 3 Maaneders Opsigelse.

Samme Afdeling. A S Nordisk Kulsyrefabrik. 5 Mand. 48 Timers ugentlig Arbejdstid. Ugeløn forhøjet fra 82 a 92 til 87 a 97 Kr. (Tapparb.) + Aug. Regl. Overarb. 50 a 100 pCt. 6 Dages Ferie. Delvis Løn under Sygdom. Gælder fra 1. Juli til 1. Juli 1921.

Samme Afdeling. Firmaet Alfred Benzons Fabriker. 25 Mand. Maanedsløn hævet fra 312 Kr. til 343,20 Kr. + August-Reguleringen. Overarbejde 200 a 250 Øre pr. Time. 6 Dages Ferie. Løn i 3 Dage under Sygdom. Ulykkesforsikret for 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Traadte i Kraft 1. Juli og gælder til 1. Juli 1921.

Samme Afdeling. Kaffesurrogatfabr. Skandia. 4 Mand. 8 Timers Arbejdstid. Ugeløn forhøjet fra 72 Kr. til 79,20 Kr. Brændere 82 Kr. 20 Øre Overarb. 50 a 100 pCt., 6 Dage Ferie. Ulykkesforsikret de første 13 Uger. Traadte i Kraft 31. Maj og gælder til 1. Februar 1921.

Samme Afdeling: Telefonfabr. »Automotik«. 5 Mand. 48 Timer. Arbejdstid ugentlig. Timeløn forhøjet fra 145 Øre til 170 Øre de første 6 Uger, derefter 185 Øre. Overarb. 50 a 100 pCt. gælder fra 1. Maj til 1. Marts 1921.

Samme Afdeling. F/m Høeghs Sukkervare- og Kapselfabrik: 7 Mand. Arbejdstid: 8 Timer. Ugeløn forhøjet fra 70 a 80 Kr. til 80 a 100 Kr. + 10 a 15 Kr. ekstra pr. Uge i Akkordoverskud. Overarb. 50 a 100 pCt., 6 Dage Ferie, ulykkesforsikret for Kr. 4,50 pr. Dag i 13 Uger,traadt i Kraft 1. Juni, gælder til den udløber efter 3 Maaneders Opsigelse.

Samme Afdeling. F/M Hannibal Sanders Skindfarveri. 3 Mand. 48 Timer ugentlig Arbejdstid. Timeløn forhøjet fra 135 til 150 Øre. Overarb. 50 a 100 pCt. Ferie som hidtil. Ulykkesforsikret for 3 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Traadte i Kraft 31. Maj og gælder til 1. Februar 1921.

Ulstrup: A/S Ulstrup Kartoffelmelsfabrik. 20 Mand. Timelønnen forhøjet fra 140 til 155 Øre. Traadt i Kraft 1. August.

Nørre Sundby A.: A/S H. C. Winthers Tagpapfabrik »Lindholm« 8 Mand. Timelønnen forhøjet fra 155 til 170 Øre. Traadt i Kraft 1. Juni.

Vagtfunktionærerne, Kbhvn. A/S Burm. &Wain. Fornyelse for 1 Aar. 14 Mand. Ugeløn forhøjet fra 67 til 81 Kr. + Aug. Regulering. Traadt i Kraft 31. Maj Gælder til 1. April 1921.

Allinge Sandvig. Arbejdernes Andels Boligforening. Allinge Teglværk. 15 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn forhøjet fra 127 til 135 Øre. Overarb. 50 a 100 pCt. Akkordpriserne forhøjedes 12 pCt. Traadt i Kraft 1. Juni gælder til 1. April 1921.

Aalborg F. P. Ph. Stuhrs Skibsværft. Priskurantrevision 105 Mand. Følgende Forbedringer opnaaedes:

For alt Arbejde i gamle Skibe betales 8 Øre ekstra pr. Time for Rensning af Skibsbunde forhøjedes Priserne fra 14 til 80 pCt. For Indenbordsarbejde i gl. Skibe 50 —120 pCt. For Cementarbejde 50 — 100 pCt. For Boring 50 a 60 pCt. For Lokning med Lokkebjørn 75 pCt. Hos Tømrerne 14 — 70 pCt. Tillæget for Naglelangning forhøjedes fra 10 til 25 Øre pr. Time. Timelønnen for de Arbejdsmænd, der er beskæftiget hos Tømre, Snedkere og Malere samt i Maskinværkstedet forhøjedes til 180 Øre.

Fredericia F. A/S E. Voss Fabriker. 15 Mand. Ved lokal Forhandling opnaaedes 5 til 15 pCt. Tillæg til de laveste Værkstedsakkordpriser, saaledes at Fortjenesten nu ligger omkring 221 Øre pr. Time.

Seest. A/S J. A. Hansens Teglværker. For Arbejde ved Ovnene opnaaedes ved Mægling den 16. Juli en Akkordforbedring paa 7 a 7½ pCt. for Strygning ved de store Maskiner 7 pCt. Tillæg. Betalingen til Brændere for Pasning af Tørring under Uvejr om Natten forhøjedes fra 10 Kr. til 25 Kr. pr. Nat.

Vejle F. Bøgager Teglværk. Ved Mægling opnaaedes et Tillæg af 4 pCt. til Akkordpriser for Klampning af haandstrøgne Sten. Endvidere forhøjedes Betalingen for Aflæsning af Tørv fra Banevogn fra 7 Kr. pr. Vogn til 90 Øre pr. Ton.

Herfølge. Hegnetslund Teglværk. Ved Mægling opnaaedes 3 pCt. Forhøjelse af Akkordpriserne for Fabrikation ved Maskinen og 10 pCt. Forhøjelse af Aftrilningsakkorderne. Traadt i Kraft 1. August.

Middelfart. De danske Imprægneringsanstalter i Karislunde. 15 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn forhøjet fra 116 —til 135 Øre. Akkordpriser forhøjet fra 25 til 37 pCt. Overarbejde 50 a 100 pCt. Traadt i Kraft 29. Juni. Gælder til 1. Februar 1921.

Skørping. De danske Imprægneringsanstalter i Skørping. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn forhøjet til 135 Øre. Akkordpriser forhøjet fra 25 til 37 pCt. Overarbejde 50 a 100 pCt. Gælder til 1. Februar 1921.

Støberiarb. Kbhvn.: A/S Titan. 4 Rensere. Ved Timandsmøde forhøjedes Akkordprisen for Rensning af Støbegods fra 112 til 128 Øre pr. 100 kg (11,4 pCt.). Traadt i Kraft 21. Juli.

Holstebro: Holstebro Jernstøberi og Brd. Bern. 5 Rensere. Ved Mæglingsmøde forhøjedes Akkordpriserne for Rensning af Støbegods til 105 Øre pr. 100 kg. (12 pCt.). Traadt i Kraft 31. Maj.

Teglværksarb. Kbhvn. Tjørnegaardens Teglværk ang. Nedbrydningsarbejde. 21 Mand. Timelønnen forhøjedes fra 175 til 200 Øre med tilbagevirkende Kraft fra 1.

November 1919. Kuskenes Ugeløn forhøjedes fra Kr. 80,00 til Kr. 88,55 fra 1. Juni 1919.

Tingsted: Taaderup Teglværk. 17 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Timelønnen forhøedes fra 105 til 140 Øre. Ovnbrænderes Timeløn fra 125 til 166 Øre. Akkord 28 pCt. Akkordpriserne forhøjedes 33 pCt. Overarb. 50 a 100 pCt. Traadt i Kraft 17. Maj. Gælder til 15. April 1921.

Ølgod. Ølgod Teglværker. 13 Mand. Arbejdstid 9 Timer. Timelønningerne forhøjedes til 148 a 155 Øre. Akkordpriserne forhøjedes 33 pCt. Overarb. 50 a 100 pCt. Traadt i Kraft 1. Februar. Gælder til 1. Februar 1921.

Vraa. Vraa Dampteglværk. 13 Mand. Arbejdstid Timer. Timelønnen forhøjet til 148 Øre. Akkordpriserne forhøjet 12½ til 30 pCt.

Ringe. Ryslinge Teglværk. 20 Mand. Arbejdstid 9 Timer. Timelønnen forhøjet til 140 Øre. Brændernes Ugeløn forhøjet til 68 Kr. Kuskenes Ugeløn til 58 Kr. Akkordpriserne forhøjet 40 pCt. Overarb. 50 a 100 pCt. Traadt i Kraft 1. Juni. Gælder til 1. April 1921.

Gørlev. Gørlev Teglværk. 10 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Timelønnen forhøjet fra 125 Øre til 140 Øre + Aug. Regl. Akkordpriser oprettedes — tidligere betaltes Timeløn + 16 a 21 Øre pr. Time som Akkordafsavnstillæg. Overarb. 50 a 100 pCt. Traadt i Kraft 10. Juni. Gælder til 1. Februar 1921.

Garveri- Hud- og Skindarb. Produkthandlerforeningen 70 Mand. Ugeløn forhøjet fra 85 til 93 Kr. Timeløn fra 180 til 195 Øre. Regulering skal finde Sted 1. August. Overarb. 220 a 240 Øre pr. Time. Traadt i Kraft 1. Maj.

Svendstrup. Nørre Flødals Fabrikker. 40 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Timelønnen forhøjet fra 115 til 140 Øre. Akkordpriserne forhøjet 27 til 32 pCt. Overarb. 50 a 100 pCt. Traadt i Kraft 1. April. Gælder til 1. April 1921.

Brabrand. Rørvævsfabrikken. 7 Mand. Timelønnen forhøjet fra 140 til 155 Øre + Aug. Regl. Akkordpriserne forhøjet 33 pCt. Traadt i Kraft 21. Juni. Gælder til 1. April 1921.

Vejle F. Cementvarefabrikanterne. 22 Mand. Timelønnen forhøjet fra 140 til 155 Øre. Akkordpriserne forhøjet 10 pCt.

Aalborg F. Margarinefabrikken »Axa«. 13 Mand. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Ugelønnen forhøjet til 84 Kr. + Aug. Regl. dog ikke over 10 Øre pr. Time. Overarb. 50 a 100 pCt. 1 Uges Ferie. Traadt i Kraft 1. Juni. Gælder til Udløb efter 3 Maaneders Opsigelse.

Vagtfunktionærerne. De forenede Skotøjsfabrikker. 3 Mand. Maanedsløn forhøjet fra 310 til 360 Kr. Overarbejde 175 Øre pr. Time. Som Ækvivalent for en for lidt haft Fridag erholdtes straks 24 Kr. Traadt i Kraft 1. Juni. Gælder til 1. April 1921.

Vejen. De danske Cikoriefabrikker. Fabr. »Nørrejylland«. 7 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Timelønnen forhøjet fra 135 til 155 Øre. Brændere 3 Kr. ekstra pr. Uge. Kældermændene fik Akkordpriserne forhøjet 25 pCt. Overarbejde 50 a 100 pCt. 6 Dages Ferie. Ulykkesforsikret de første 13 Uger. Traadt i Kraft 9 Juni. Gælder til 1. Februar 1921.

Støberiarb., København. F/m Søe Jensen & Beyer. 17 Mand. Ved Mægling 6. Juli opnaaedes en Forbedring af fra 5 til 20 pCt. (1½ pCt.) paa samtlige Akkordpriser.

Aarhus A. Jyllands Stenhuggermesterforening. 20 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Timelønnen forhøjedes fra 140 Øre + 15 Øre til 155 Øre + 15 Øre pr. Time som Akkordafsavnstillæg til faste Arbejdere. Overarbejdsbetalingen forhøjedes fra 33 pCt. til 50 a 100 pCt. 4 Dages Ferie. Slibere erholder et Par Træskostøvler aarlig. Traadt i Kraft 31. Maj. Gælder til 1. April 1921.

Faaborg. Faaborg Jernstøberi og Maskinfabrik. Ved Lokal-Forhandling er opnaaet 15 pCt. Forhøjelse af samtlige Akkordpriser. Traadt i Kraft 21. Juli.

Kastrup. A/S Kemisk Industri. Ved Forhandling i Arbejdsgiverforeningen den 6. August opnaaedes et Tillæg af 5 Øre pr. Time ved Netrobenzolfabrikation og 10 Øre pr. Time i Nigrosin- og Anilinfabrikken samt ved Naftalinpresser.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Afdelinger,

der kunde ønske at faa tilsendt Prøvenumre af sidste Kvartal af Fagbladet til Uddeling blandt Medlemmerne, kan herom tilskrive os, og devil da omgaaende blive tilstillet.

Vi erindrer om, at Betingelserne for Tegning af Abonnement er de samme som i forrige K vartal, og vi anmoder om at agitere for, at Bladet kommer ud til saa mange som muligt.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 11 8. September 1920 25. Aarg.

Arbejdslønningerne i vort Land.

Statistisk Departement foretager jo bl. a. de Udregninger af Prisstigningen paa Levnedsmidler og Livsfornødenheder, der tjener som Grundlag for Beregningen af Augustreguleringstillægget; men Departementet sysler jo ogsaa med Statistik af anden Art, og i Statistiske Efterretninger for 21. August d. A. findes nu en Beregning over Arbejdslønnens Stigen udregnet ppa Grundlag af det Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening er stillet til Raadighed.

Udregningens Resultat ser saaledes ud:

	Antal Arb. 31. Marts 1920	Gennemsnitl. Timefortj. Januar Kvartal 1920	Oktbr. Kvartal 1919 (Decbr.)	Januar Kvartal 1919	Aaret 1914
		Øre	Øre	Øre	Øre
København					
Fagl. Arbejdere ..	25929	236	235	142	67,1
Ufagl. — ..	16095	190	186	118	47,5
I alt Mænd..	42024	218	217	133	61,0
Kvindl. Arbejdere.	13376	114	109	66	32,3
Samtl. Arbejdere .	55400	193	189	119	54,4
Provinsen					
Fagl. Arbejdere ..	23818	191	189	117	54,8
Ufagl. — .	21223	158	162	99	40,8
I alt Mænd..	45041	175	175	108	48,2
Kvindl. Arbejdere.	6839	104	101	53	25,7
Samtl. Arbejdere.	51880	166	166	104	44,9
Hele Landet					
Fagl. Arbejdere ..	49747	214	212	131	61,3
Ufagl. — ..	37318	171	171	108	45,5
I alt Mænd..	87065	196	193	121	55,0
Kvindl. Arbejdere.	20215	111	107	62	29,6
Samtl. Arbejdere .	107280	180	177	112	50,2

Til denne Tabel over Slutresultatet knytter sig en anden, der viser Stigningen indenfor de forskellige Fag- og Arbejdsbrancher, og herud af har vi pillet samtlige de opførte Arbejdsmandsbrancher, og vi faar da følgende Oversigt frem:

	Gennemsnitlig Timefortjeneste			
	København		Provinsen	
	Jan. Kvt. 1920	Aaret 1914	Jan. Kvt. 1920	Aaret 1914
	Øre	Øre	Øre	Øre
Industrien.				
Margarinefabrikker	145,8	47,5	144,8	42,4
Sukkerfabrikker	182,8	58,3	147,6	42,5
Garverierne	205,4	—	186,1	—
Oliemøllerne	161,5	43,4	160,5	—
Svovlsyrefabrikker	186,8	50,5	163,0	46,2
Tændstikfabrikker	174,8	46,5	—	—
Forskellige Industrier (hovedsagl. kemiske).	167,4	46,6	159,8	—
Grus- og Skærvefabr. ...	—	—	164,3	45,0
Teglværker	—	—	163,7	41,5
Cementfabrikker	—	—	154,3	46,0
Jærn- og Metalindustrien	183,5	48,5	160,3	45,6
Bygningsvirksomhederne.				
Jord- og Betonarb.....	238,3	60,7	171,4	42,7
Andre Arbm. v. Jordarb.	265,2	61,4	160,4	47,3
Terrazzoarbejdere	215,8	63,5	158,0	—
Murarbejdsmænd	265,9	61,5	161,6	45,5
Forsk. Arbejdsmænd ...	202,5	57,4	154,6	38,0
Handel og Transport.				
Arbejdsmænd	163,0	45,0	146,0	41,1
Chauffører	84,5	—	73,5	—
Kuske.....	80.8	28,5	72,6	25,6

For Jern- og Metalindustrien foreligger der en senere Statistik (for Maj—Juni Maaned 1920), hvorefter Arbejdsmændenes Gennemsnitsfortjenester i denne Industri indtil da er steget til *193,$_8$ i København og 181,$_1$ i Provinsen.*

— — — ..

Til Tabellerne knytter Statistisk Departement følgende Bemærkninger:

»Af Tabellen fremgaar det, at *Timefortjenesten for samtlige Arbejdere under eet i Januar Kvartal 1920* var naaet op til 180 Øre. For faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 214 Øre, for Arbejdsmænd 171 Øre og for Kvinder 111 Øre. For de i København beskæftigede 55,400 Arbejdere udgjorde Timefortjenesten 193 Øre: for faglærte Arbejdere var den her 236 Øre, for Arbejdsmænd 190 Øre og for Kvinder 114 Øre. For Provinsens Vedkommende omfatter Statistiken 51,900 Arbejdere, hvis Timefortjeneste var gennemsnitlig 166 Øre; for faglærte Arbejdere var Timefortjenesten i Provinsen 191 Øre, for Arbejdsmænd 158 Øre og for Kvinder 104 Øre. Forskellen i Arbejdslønnen i København og Provinsen er saaledes 45 Øre pr. Time for faglærte Arbejdere, 32 Øre pr. Time for Arbejdsmænd og 10 Øre pr. Time for Kvinder, men det maa dog fremhæves, at disse sidste Tal for en Del kan være paavirkede af Forskellen mellem de to Omraader med Hensyn til Arbejdertallets Fordeling paa de enkelte Grupper.

Sammenlignet med Lønningerne ved Udgangen af Oktober Kvartal 1919 viser Lønningerne for Januar Kvartal 1920 ingen større Forandringer, idet Forhandlingerne om Fornyelsen af de Overenskomster; der udløb i Aarets første Maaneder, først blev bragt til Afslutning i Løbet af det følgende Kvartal efter Vedtagelsen af den almindelige Overenskomst mellem Hovedorganisationerne af 5. April 1920. Den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere Statistiken omfatter, var pr. December 1919 176,8 Øre pr. Time og er for Januar Kvartal opgjort til 179,8 Øre pr. Time, altsaa 3 Øre højere. For Aaret 1914 beregnedes den gennemsnitlige Fortjeneste til 50,2 Øre; i Januar Kvartal 1919 var Lønningerne steget fra 1914 med 124 pCt. og i Januar Kvartal 1920 med 258 pCt. Ved Sammenligninger af Timefortjenesten i 1920 med Fortjenesten i tidligere Aar maa dog tages i Betragtning *dels Pengenes stadig synkende Værdi, dels Forkortelsen af den daglige Arbejdstid, der nu i saa godt som alle Fag er 8 Timer.*«

(fremhævet af os. Red.)

— — —

Dette statistiske Materiale er jo overordentlig interessant, fordi det viser, hvorledes det er lykkedes vor Organisation at skaffe vore Medlemmer Lønforhøjelser til Dækning af den stadig stigende Dyrtid.

En Stigning i Gennemsnitsfortjenesten for Arbejdsmænd fra 45½ Øre i Timen i 1914 til 1 Kr. 71 Øre i 1920 — samtidig med, at 8-Timers Dagen er gennemført, er da virkelig Resultater, man ikke saadan udenvidere kan kimse ad, — og overfor Syndikalisters og andre Skraalhalses Angreb paa vor Organisation som en, der ingenting kan udrette, er vel en Henvisning til disse talende Tal i sig selv Svar nok. — Vi maa ogsaa have Lov til med en vis Stolthed at pege paa, at medens Statistisk Departement opgør Haandværkerlønningernes Stigning i Perioden til 249,1 Procent, opgøres Arbejdsmandslønningernes Stigning til ikke mindre end 276,3 Procent. At Arbejdsmandslønningerne saaledes er steget forholdsvis stærkere end Haandværkernes, betyder vel ogsaa noget til Belysning af vor Organisations Arbejdsdygtighed.

Nu er vi jo naturligvis klar paa, at alle de dertil indrettede Presseorganer vil skynde sig med at fortælle, at naar Arbejdernes Lønninger er steget henholdsvis 249 og 273 Procent eller 258 Procent i Gennemsnit, saa har vi faaet meget mere end Dækning for Dyrtiden, der »*kun*« er steget med 162 Procent paa Priserne fra 1914.

Her overfor maa vi da først ligesom Statistisk Departement gøre opmærksom paa, at en Del af Stigningen gøres illusorisk ved Pengenes stadig dalende Værdi, og at den Forkortelse i Arbejdstiden, som vi har tilkæmpet os jo medfører en Nedgang i den aarlige eller ugentlige Fortjeneste, der fører med sig, at Arbejdernes Livsniveau rent økonomisk slet ikke er hævet med det som Forskellen paa Dyrtidsstigningen og Lønstigningen angiver.

Men hertil kommer endda andre Momenter, som vi Gang paa Gang har gjort opmærksom paa under Forhandlingerne med Arbejdsgiverne. — Først er der den Omstændighed, at de Varer, der hovedsagelig bruges i Arbejderhjemmene, er de, der er ramt haardest af Dyrtiden, saaledes at denne ved en omhyggelig Undersøgelse vil vise sig at være steget stærkere for Arbejderne, end Departementets Tal

angiver, og dernæst er der det ubestridelige Faktum, at vi altid har faaet vore Lønforhøjelser for sent, faaet dem *efter at den Dyrtid, som Departementet angiver, allerede har virket en Tid*, og at en ny Dyrtidsstigning, som vi først fik Vederlag for ½ Aar efter, saa allerede var i Gang.

I disse Ting og Forhold ligger altsaa Forklaringen paa, at vi ikke har kunnet nøjes med den samme procentvise Forhøjelse paa Lønnen, som Dyrtidsstigningen udviser.

Chr. S.

Byggestrejke paa Landet fra Mandag d. 30. August.

Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet vedtog *ikke* Forligsmandens Forslag, endskønt dette bød dem den Fordel, at de kunde slippe med at betale Tillægene til Lønningerne (saavel de 10 Øre som August-Reguleringen) fra 1. August.

Forslaget lød iøvrigt saaledes:

For at opnaa Enighed mellem Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet og Dansk Arbejdsmandsforbund angaaende Løn- og Arbejdsvilkaar, stiller Forligsmanden følgende Mæglingsforslag:

De nugældende Overenskomster forlænges til 1. Marts 1921 paa følgende Betingelser:

1) Der ydes et Tillæg til Timelønnen paa 23 Øre pr. Time (heri indbefattet August-Reguleringens Beløb).

2) Akkordsatserne ændres paa samme Maade som i Overenskomsten mellem Centralforeningerne og Dansk Arbejdsmandsforbund.

3) I Overenskomsten med Dansk Arbejdsmandsforbund ændres § 5 saledes, at der udover en Afstand af 7 km betales 2 Øre mere pr. km. Denne Ændring træder i Stedet for den i Overenskomsten mellem Centralforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund af 10. Juli d. A. vedtagne Affattelse af § 5.

Nærværende Ordning træder i Kraft fra den Dag, fra hvilken Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening skal yde det ved August-Reguleringen fastsatte Tillæg.

De varslede Strejker aflyses.

København, den 20. August 1920.

sign. **K. H. Kofoed.**

Medens Arbejderorganisationerne meddelte Forligsmanden, at de for deres Vedkommende vedtog Forslaget, *gik Mesterorganisationens Svar ud paa, at Forslaget hos dem var forkastet.*

Herefter var der ikke andet at gøre end at sætte den varslede Strejke i Kraft, og dette meddelte Forbundet dels ved at foranledige at Ritzaus Bureau gav samtlige Landets Blade Besked herom, og dels ved at udsende et Cirkulære til samtlige vore vedrørende Afdelinger, hvori vi anmodede dem om med alle til Raadighed staaende Midler at søge Strejken gjort effektiv.

Da vi imidlertid var bekendt med, at en Del Mestre gerne vilde betale det der krævedes, sagde vi samtidig til Afdelingerne, at de kunde meddele saadanne Mestre, at hos dem *kunde Arbejdet fortsættes, naar de vilde underskrive paa at betale i Henhold til Forligsmandens Forslag.*

Det viser sig da ogsaa, at »Hovedorganisationen« slet ikke formaar at holde sine Medlemmer sammen om Nægtelsen — der er allerede en Del Mestre, som har skrevet under, og flere følger efter.

I det hele taget er det en yderst mærkelig Stilling »Hovedorganisationen« har bragt sig selv i. — Paa Trods af, at Betalingen saalænge vi overhovedet har haft Overenskomst med »Hovedorganisationen« har været ens for dennes og for Centralforeningernes Mestre, nægter den nu at være med til at betale denne Løn, og da Statens Forligsmand gennem sit Forslag byder dem en Lejlighed til at bringe Sagen i Orden paa en Maade, der yder den løjerlige Landmesterorganisation meget mere Honnør, end den har fortjent, — forkaster man det af Statens Repræsentant stillede Forslag.

Da saa det er sket, viser det sig, at man ikke kan holde sine egne Medlemmer sammen om det saaledes indtagne Standpunkt. — Mere elendig og holdningsløs Organisationsledelse kan neppe tænkes, og det eneste Resultat, der er sandsynlig som Følge af denne Mangel paa Ledelse, er vel, at Organisationen gaar i Stykker.

Den har i hvert Fald blameret sig overfor Offentligheden i en sjælden Grad.

Chr. S.

August-Reguleringen.

I sidste Nr. af Fagbladet meddelte vi, at Arbejdsgiverforeningens Medlemmer foreløbig betalte Augustreguleringstillæget fra den 18. August, og at De samvirkende Fagforbund havde indklaget Arbejdsgiverforeningen for Den faste Voldgiftsret for paa denne Maade at faa afgjort, om Arbejderne ikke havde Ret til at faa Tillæget fra 1. August.

Retten behandlede Sagen i et Møde Lørdag den 28. August, og efter at begge Parters Repræsentanter havde procederet, afsagde Retten den Kendelse, at Arbejdernes Krav var berettiget, og at *Tillæget skal betales fra 1. August.*

D'Hrr. i Arbejdsgiverforeningen fik altsaa ikke megen Glæde af deres Betalings-Nægtelse, — nu maa de pænt efterbetale ogsaa for Tiden fra 1. til 18. August.

Herom har Forbundet udsendt et Cirkulære til samtlige Afdelinger.

Statsbanerne.

Blokaden af „Fællesposterne" hævet.

Som det vil være bekendt, havde »Dansk Jernbaneforbund« anlagt Søgsmaal mod Ministeriet for »Offentlige Arbejder« for at faa dette kendt pligtig til at betale de Kvinder Løn, som Ledvogteren havde til Assistance — enten det var hans Hustru eller en anden Kvinde. — Ministeriet for »Offentlige Arbejder« nægtede nemlig at yde disse Kvinder nogensomhelst Betaling i det Ministeriet hævdede, at der i den Ledvogteren tillagde Lønning ogsaa var Vederlag for Kvindens Medvirkning ved Ledbevogtningen.

Jernbaneforbundet blokerede samtidig Fællesposterne, og bad Dansk Arbejdsmandsforbund om Støtte i Kampen mod Ministeriet, og denne Støtte gav vi dem gerne.

Sagen kom saa for Retten, og Østre Landsret kendte for Ret, at Kvinderne ingen Vederlag tilkom efter Loven. Jernbaneforbundet opgav imidlertid ikke Sagen, men appellerede til Højesteret og opretholdt samtidig Blokaden. Nu er der imidlertid Udsigt til, at der ad Forhandlingens Vej opnaas en Ordning med Statsbanernes Generaldirektorat og under disse Omstændigheder er Blokaden overfor Fællesposterne hævet, og vore Medlemmer kan altsaa godt nu søge disse Pladser.

G. H.

Statskovarbejdernes Dyrtidstillæg for 1918—19.

Ministeriet vilde alligevel ikke dømmes.

I Nummer 9 og 10 af Fagbladet har vi gjort Rede for Striden om Dyrtidstillæget til Arbejderne i Statsskovene, saaledes som denne kom til at foreligge da det nye Flertal af Højre og Venstre i Finansudvalget efter Samraad med den nye Landbrugsminister, Hr. *Madsen-Mygdal* nægtede at bevilge de nødvendige Penge, saaledes at Skovbrugsdirektoratet kunde betale Arbejderne, hvad man var indgaaet paa.

Den faste Voldgiftsret indkaldte i Anledning af den fra Forbundet modtagne Klage til forberedende Retsmøde i Sagen Fredag den 27. August. — Hvis der ikke paa dette Møde kunde opnaas Forlig skulde Sagen procederes Dagen efter og straks optages til Doms.

Men saadan gik det ikke.

Kammeradvokaten, Højesteretssagfører *Vagn Aagesen,* der efter Ministeriets Ordre skulde føre Sagen for Statsskovbruget, mødte ved sin Fuldmægtig og meddelte Arbejdernes Repræsentanter, Sekretær i De samvirkende Fagforbund *Alfr. Christiansen* og vor Sekretær *Chr. Sørensen,* at Finansudvalget i et Møde samme Dag havde vedtaget at stille Beløbet til Raadighed.

I allersidste Time havde d'Hrr. altsaa besindet sig og foretrukket at betale frivillig fremfor at faa en Dom. Bagefter har man saa naturligvis søgt at besmykke Stillingen ved at fortælle Pressen en hel Del om de Oplysninger Direktoratet havde givet om Arbejdernes Fortjeneste. Hermed vildledte man imidlertid næppe ret mange; thi enhver kan sikkert huske, hvorledes Regeringspressen straks, da vort Sagsanlæg blev omtalt i Bladene, meget overlegent meddelte, at Finansudvalget havde begæret sig Sagen forelagt *til næste Aar.*«

Nu havde man altsaa faaet en anden Opfattelse af hvordan den Sag skulde behandles.

Kammeradvokaten har saa senere officielt bekræftet Ordningen i et saalydende Brev:

I Tilknytning til den Meddelelse, som jeg gav Dansk Arbejdsmands Forbunds Repræsentant under det forberedende Møde i ovennævnte Sag den 27. ds., tillader jeg mig at meddele, at jeg i Dag fra Landbrugsministeriet har modtaget skriftlig Meddelelse om, at det Voldgiftssagen omhandlede Dyrtidstillæg for Aaret 1. November 1918 — 31. Oktober 1919 til Arbejdere i Statsskovene nu med dertil erhvervet Tilslutning fra Folketingets Finansudvalg vil blive anvist de paagældende til Udbetaling. Idet Landbrugsministeriet derhos har anmodet mig om at ville foranledige, at Voldgiftssagen bortfalder, tillader jeg mig at anmode Dem om at ville rette fornøden Begæring herom til Voldgiftsretten.

Ærbødigst
(sign.) **Th. Knudtzon.**

Herefter har De samvirkende Fagforbund paa vore Vegne meddelt Den faste Voldgiftsret, at Sagen tages tilbage, og Skovbrugsdirektoratet har lovet at fremme Udbetalingen det mest mulige.

Pengene vil nu være dobbelt velkomne i de mange smaa Skovarbejderhjem, og Sagen selv indeholder jo baade en Lære om, hvad d'Hrr. Højre- og Venstremænd under Arbejderne, hvor de mener at have Magt, og om hvilken Betydning Organisationen og de af den skabte Institutioner har overfor saadanne Lyster fra d'Hrr.s Side.

Delegeretmødet for Statsskovarbejderne

afholdtes Mandag den 30. August i »Folkets Hus« paa Jagtvejen i København med følgende Dagsorden:

1. Mødets Konstituering.
2. Meddelelse vedrørende Dyrtidstillægget for 1918—1919.
3. Afdelingernes Forslag til Ændringer i Overenskomsten.
4. Valg af Forhandlingsudvalg.

Efter at Forretningsfører **C. Drejer** var valgt til Dirigent, og efter at det ved Navneopraab var konstateret, at af de 30 Afdelinger, der var indbudt havde 24 ladet sig repræsentere, meddelte Forretningsfører **J. C. Larsen,** at der nu yderligere var tilkommet 2 Repræsentanter, for vore nye Afdelinger i Sønderjylland, der har Medlemmer beskæftiget i de sønderjyske Statsskov-Distrikter, nemlig **J. Philipsen** fra Sønderborg og **Hans Thomsen Schmidt** fra Aabenraa.

Derefter gjorde Sekretær **Chr. Sørensen** nærmere Rede for Ordningen af Dyrtidssagen, der findes omtalt andetsteds i Bladet. Meddelelsen om, at Skovarbejderne som Følge af Forbundets energiske Optræden nu endelig faar deres Penge, toges med Tilfredshed til Efterretning.

Derpaa skred man til at behandle de mange fra Afdelingerne indkomne Forslag til Ændringer i Overenskomsten, og herom udspandt sig en Diskussion, der strakte sig over det meste af Dagen.

Man var fra alle Sider enige om, at Skovarbejderne maa have deres Kaar forbedrede, og de Krav, man som Resultat af Forhandlingerne besluttede at fremsætte overfor Skovbrugsdirektoratet, sigter naturligvis hertil. Det vil føre for vidt her at referere selve Diskussionen og de vedtagne Ændringskrav, som de paagældende Afdelinger har faaet tilsendt i den Form, Mødet gav dem, vil næppe heller have Interesse udenfor Skovarbejdernes egen Kreds. Vi kan derfor nøjes med at sige, at de Krav, der blev fremsat som Forhandlingsgrundlag, ved denne som ved mange andre Lejligheder, synes ret store, naar de sammenlignes med de for Tiden bestaaende Lønninger.

Nu haaber vi imidlertid, at det nedsatte Forhandlingsudvalg maa faa det bedst mulige ud heraf, og, at det var Formaalet, var naturligvis alle Mødets Deltagere enige om.

Det vedtoges, at Forhandlingsudvalget skulde bestaa af 5 Mand foruden Forretningsudvalgets Repræsentanter, og Stemmeafgivningen gav følgende Resultat:

Thomsen Schmidt, Aabenraa fik 20 Stemmer.
V. Nauta, Odsherred fik 18 Stemmer.
N. P. Nielsen, Esrom fik 16 Stemmer.
A. Rasmussen, Hampen fik 15 Stemmer.
Jens Hansen, Hillerød, fik 11 Stemmer.
Frederik Jensen, Alheden fik 10 Stemmer.

Herefter er de 5 første Medlemmer af Forhandlingsudvalget, medens Jensen er Suppleant.

Om Resultatet af Forhandlingerne, der tog deres Begyndelse Torsdag den 2. ds., skal vi berette i næste Nr. af Fagbladet.

Prisniveauet.

Med ca. et halvt Aars Mellemrum har Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretaget Beregning over Prisstigningens Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget. Den sidste Beregning foretoges i Januar 1920, og Resultatet blev offentliggjort i »Statistiske Efterretninger« Nr. 2, 1920. Beregningerne er nu ført op til Juli 1920, og der skal i det følgende redegøres dels for de almindelige Principper, der er anvendt ved Beregningerne, og dels for selve Beregningens Resultat.

Grundprincippet i de foretagne Beregninger har været, at man er gaaet ud fra Forbruget i en Husholdning, saaledes som dette var før Krigen, og derefter har beregnet, hvad dette Forbrug vilde koste, betalt med de til de forskellige Tidspunkter gældende Priser. Det Forbrug, som er benyttet ved Beregningerne, er opstillet i Overensstemmelse med Statistiken over Husholdningsregnskaber for Arbejderfamilier i Hovedstaden paa gennemsnitlig 5 Personer og med en samlet aarlig Udgift i Juli 1914 paa gennemsnitlig 2000 Kr.

Under Krigsperioden har Forbruget til forskellige

Udgifterne i et Husholdningsbudget for en Arbejderfamilie, beregnet efter Priserne ved hver af de foretagne Undersøgelser.

Fødevarer:	Juli 1914	Juli 1915	Juli 1916	Juli 1917	Febr. 1918	Juli 1918	Jan. 1919	Juli 1919	Jan. 1920	Juli 1220
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Flæsk, Kød og Paalæg	234	328	420	370	402	483	473	569	704	684
Mælk, Ost og Æg Margarine, Smør og Fedt	290	377	424	496	492	499	525	612	424 345	358 349
Fisk, fersk og salt	30	30	38	42	41	42	42	60	52	50
Brød	153	199	194	284	264	264	233	269	314	317
Mel, Gryn og lign.	33	56	59	80	80	82	80	85	107	116
Kartofler, Grønsager, Frugt	54	65	65	82	95	120	124	143	122	183
Sukker, Urtekram, Øl m. v.	156	164	186	226	268	287	290	277	319	351
Tilsammen...	950	1219	1386	1580	1642	1777	1767	2015	2387	2408
Klæder, Fodtøj, Vask	270	297	432	513	567	702	810	837	899	959
Bolig og Vedligeholdelse	330	330	342	375	404	426	431	457	477	506
Brændsel og Belysning	100	130	175	220	275	275	268	292	392	563
Skatter, Kontingenter o. lign.	210	210	210	210	210	210	270	340	375	476
Andre Udgifter	140	140	173	196	224	245	252	280	308	322
Tilsammen...	1050	1107	1332	1514	1680	1858	2031	2206	2451	2826
Ialt...	2000	2326	2718	3094	3322	3635	3798	4221	4838	5234

Udgiftsstigning, beregnet i Procent af Udgiften i Juli 1914 (Udgiften i Juli 1914 = 100):

	Juli 1914	Juli 1915	Juli 1916	Juli 1917	Febr. 1918	Juli 1918	Jan. 1919	Juli 1919	Jan. 1820	Juli 1920
Fødevarer	100	128	146	166	173	187	186	212	251	253
Klæder, Fodtøj, Vask	100	110	160	190	210	260	300	310	333	355
Bolig og Vedligeholdelse	100	100	104	114	122	129	131	138	145	153
Brændsel og Belysning	100	130	175	220	275	275	268	292	392	563
Skatter, Kontingenter o. lign.	100	100	100	100	100	100	129	162	179	227
Andre Udgifter	100	100	124	124	160	175	180	200	220	230
Ialt...	100	116	136	155	166	182	190	211	242	262

Tider været stærkt forskudt, dels paa Grund af forskellig Prisstigning paa de enkelte Varer og dels paa Grund af Rationering. Dette er der ved tidligere Beregninger taget noget Hensyn til, men ved de senest foretagne Beregninger har man set bort fra saadanne Forskydninger i Forbruget, dog med Undtagelse af enkelte som maa antages at blive varige, saaledes Erstatning af fint Brød med grovere Brød og et udvidet Margarineforbrug ved Indskrænkning af Smørforbruget.

Ved Lønningsloven for Statens Tjenestemænd af 12. September 1919 blev der fastsat bestemte Regler for Beregningen af Prisniveauets Bevægelser til Brug ved Fastsættelse af Dyrtidstillæg for Statens Tjenestemænd. Beregningen skal saaledes omfatte Fødevarer, Beklædning, Brændsel og Belysning samt Bolig, altsaa Hovedposterne i et almindeligt Husholdningsbudget. Da Beregningen iøvrigt skal foregaa efter de samme Principper som Departementets tidligere Beregninger, er Resultatet deraf indgaaet i Beregningerne for det samlede Husholdningsbudget, og for de Poster, som ikke indgaar under de nævnte Hovedposter, er der foretaget en særskilt Beregning.

Tjenestemandsopgørelserne skal efter Loven foregaa paa Grundlag af Gennemsnitspriser for Hovedstaden, Provinsbyerne og mindst 100 Landkommuner med større bymæssig Bebyggelse. Der er herved skabt et saa bredt prisstatistisk Grundlag for Beregningerne som praktisk muligt, men Beregningernes Resultat vil iøvrigt blive nogenlunde det samme, enten man — som paa et tidligere Tidspunkt — anvender alene Hovedstadens Priser eller Gennemsnitspriser for hele Landet. Som Departementet tidligere har gjort opmærksom paa, er der mindre Forskel paa Prisniveauet i Hovedstaden og det øvrige Land nu end før Krigen, og for adskillige Varer finder man endogsaa de højeste Priser uden for Hovedstaden. For nogle Udgiftsposters Vedkommende, hvor der i Beregningerne ikke er anvendt absolute Priser, men Stigningsprocenter, saaledes ved Husleje, har Stigningen været størst uden for Hovedstaden.

Omstaaende tabellariske Oversigt indeholder Tal for Udgifternes Størrelse i det anvendte Normalbudget, der i 1914 var paa 2000 Kr., efter de til de forskellige Tidspunkter foretagne Beregninger over Prisstigningens Indflydelse. Ved Beregningen i Juli Maaned 1920 var Udgifterne paa et saadant Budget steget til 5234 Kr. Siden sidste Beregning i Januar 1920 har der været en Stigning paa ca. 400 Kr.

Oversigten indeholder tillige Tal for den procentvise Prisstigning for de enkelte Varegrupper, idet hver enkelt Udgiftspost efter Priserne i Juli 1914 er sat lig 100, og Udgiftstallene til de forskellige Tidspunkter er sat i Forhold hertil.

Herefter har Stigningen siden Juli 1914 været: for Fødevarer 153 pCt., for Klæder, Fodtøj og Vask 255 pCt., for Bolig og Vedligeholdelse 53 pCt., for Brændsel og Belysning 463 pCt., for Skatter, Kontingenter o. s. v. 127 pCt., for andre Udgifter 130 pCt., og den samlede Stigning for hele Budgettet udgør 162 pCt. Siden Januar er Indekstallet for Prisstigningen (Pristallet) herefter steget med 20 Points.

For den Del af det samlede Budget, der indgaar i Beregningerne af Tjenestemændenes Dyrtidstillæg

(Fødevarer, Beklædning, Brændsel og Belysning samt Bolig) var Udgiften i Juli 1919 3466 Kr., ved Beregningerne i Januar 1920 steg Udgiften til 4020 Kr., og ved de nu foretagne Beregninger for Juli 1920 er Udgifterne steget til 4302 Kr. Dette giver til Beregning af Dyrtidstillægget en Stigning paa 24 pCt. fra Juli 1919 til Juli 1920.

Med Hensyn til Prisbevægelsen indenfor de enkelte Varegrupper og Udgiftsposter siden Januar 1920 skal gøres følgende Bemærkninger:

For Fødevaregruppen som Helhed har der kun været en lille Stigning, idet Nedgang for adskillige af Undergrupperne delvis opvejer Opgangen for andre Grupper.

Nedgang har der været bl. a. for Udgifterne til Kød, Smør, Mælk, Ost og Æg, idet Priserne for disse Varer laa særlig højt i Begyndelsen af Aaret og Slutningen af forrige Aar. Det maa her bemærkes, at de i den sidste Maaneds Tid indtrufne Prisstigninger for adskillige af de her nævnte Varer ikke har faaet Indflydelse paa Beregningerne, idet de ligger efter den første Uge i Juli Maaned, da den sidste Indsamling af Prismateriale har fundet Sted. Udgiftsstigning har der navnlig været for Grupperne Kartofler og Grøntsager samt Sukker og Urtekramvarer. For Gøntsager har indeværende Forsommer haft et særdeles højt Prisniveau, og Sukker og de fleste Urtekramvarer er dyrere nu end for et halvt Aar siden.

Prisbevægelsen for Klæder, Fodtøj og Vask er for de Varer, for hvilke der ikke haves direkte Prisoplysning, beregnet paa Grundlag af de Oplysninger, som Departementet har modtaget fra forskellige Organisationer og en Del større Handels- og Produktionsfirmaer med særlig Sagkundskab paa disse Omraader. Det bemærkes, at der er lagt Vægt paa at faa Oplysninger ikke alene fra Hovedstaden, men ogsaa fra det øvrige Land. For de fleste Manufakturvarer har de indsamlede Oplysninger vist nogen Prisstigning, og ligeledes har der været Stigning i Udgifterne til Fodtøj og Vask.

Med Hensyn til Huslejen er der regnet med en Stigning paa 30 pCt. i Forhold til Huslejen i 1914. Denne Forhøjelse er beregnet paa Grundlag af en Huslejestatistik, som blev foretaget i November 1919. I Hovedstaden er den gennemsnitlige Stigning af Huslejen noget lavere, men i Provinsbyerne, særlig de mindre, er Stigningen væsentlig højere. — For Vedligeholdelse og Nyanskaffelse af Inventar er regnet med en Stigning af 200 pCt. fra 1914.

Beregningen af Udgiften til Brændsel og Belysning viser en meget betydelig Stigning, idet der har været stærk Opgang i Priserne for saavel Kul og Koks som for Gas, Elektricitet og Petroleum. Den Gennemsnitspris, som er anvendt ved Udregningen for Elektricitet, er noget højere end Hovedstadens Pris, da Provinskommuner og Landkommuner gennemgaaende har en højere Pris.

Udgifterne til Skatter, Kontingenter o. s. v. er steget betydeligt siden den foregaaende Beregning, dels fordi Udgifterne til Skatter nu er beregnede for et nyt Skatteaar, 1920—21, og dels fordi Forenings- og Forsikringskontingenter efterhaanden er sat op. Til Beregning af Skatteudgifterne er der søgt Oplysninger fra samtlige Kommuner, der afgiver Prisoplysninger, og for Kontingenternes Vedkommende er der søgt Oplysninger hos Fagforeninger, Arbejdsløshedskasser, Sygekasser o. s. v.

Den sidste Gruppe, Andre Udgifter, rummer en Række forskellige Poster, hvoraf nogle (f. Eks. Tobak, Fortæring udenfor Hjemmet o. s. v.) er undergaaet betydelig Stigning. Som et Gennemsnit er der for hele Gruppen regnet med en Prisstigning paa 130 pCt.

De afgørende Valg.

De politiske Valg i April og Juli viste en Strømkæntring indenfor de saakaldte borgerlige Partier, som fik al Reaktion herhjemme til at juble af Henrykkelse. Det radikale Venstre blev slaaet ned, fordi det i de 7 Krigens Aar »havde gaaet Socialdemokratiets Ærinde«, d. v. s. fordi det støttet og baaret oppe af Socialdemokratiet havde sørget for — efter Evne — at Arbejderklassen og andre Smaafolk kom saa nogenlunde gennem Krigens Følger af Dyrtid og Savn.

Arbejdsgiverforeningens Formand, Bogtrykker *Langkjær's*, Beklagelser paa Aarsmødet den 2. Juni over »de syv magre Aar, under den radikale Regering, og hans glade Haab om »syv fede Aar« for Arbejdsgiverne under Højres og Venstres Styre, viser tydeligere end alt andet disse Valgs alvorlige Betydning for den organiserede Arbejderklasse, og de viser tillige, hvor uadskillige Arbejdernes faglige og politiske Interesser er sammenknyttede.

Heldigvis er *de afgørende Valg* endnu tilbage, de Valg, der endeligt skal bestemme, hvem der skal lede dansk Politik i de kommende fire Aar. De vil antagelig finde Sted nu i September. Men *her* er det ikke nok, at Socialdemokratiet som i April og Juli blot hævder sin Stilling og maaske erobrer et Mandat eller to. Her skal *mere* til for at trænge den Reaktion tilbage, som truende hænger over Arbejderklassens Hovede.

Hvad der staar paa Spil for Arbejderklassen er der ingen Tvivl om længer. Al Prisregulering ophævet, voksende Dyrtid, stigende Husleje, voksende Boligmangel, Brændselsnød. Henlæggelse af de store Samfundspensionslove om Aldersrente, Invaliderente, Understøttelse af kronisk Syge o. s. v., Pengeknaphed

paa alle Omraader. Vi øjner de kommende store Arbejdsløshedskriser. Vi ser hvorledes det trækker op til en stor *Sammenrottelse* fra Industriens og Landbrugets Mænd om at benytte disse sammenfaldende Omstændigheder, Arbejdsløshed og høje Priser, til et Kæmpeslag mod den organiserede Arbejderklasse, til et Forsøg paa at fratage Arbejderne, hvad de i de sidste Par Aar har vundet under Støtte fra det tidligere Regeringsflertal, den 8 Timers Arbejdsdag og et nødtørftigt Lønniveau. Højre- og Venstrepressen har allerede længe lagt alt til Rette for at skabe Mellemklassen en offentlig Mening mod »den urimelig korte Arbejdstid« og mod, hvad de kalder »Arbejdernes svimlende Lønninger«. Sømændenes og de københavnske Havnearbejderes beklagelige Nederlag efter en uheldig ført Kamp, ledet fra syndikalistisk Side, hvor Sømændene nu har maattet give Afkald paa den nylig erhvervede 8 Timers Arbejdsdag, har givet Arbejdsgiverne Blod paa Tanden. Samfundshjælpen har genindført det organiserede Skruebrækkeri. Alt er rede til et Forsøg paa at drive Arbejderne tilbage til Arbejds- og Lønningstilstande, der ligger mange Aar tilbage.

Til at møde denne Storkamp har Arbejderklassen vel sine solide faglige Organisationer, men den har *tillige* ved Valgene i September Muligheden for at gøre et saadant *politisk* Fremstød, at vise en samlet Arbejderklasses saa enstemmige og saa kraftige Protest mod Højres og Venstres Regering, at selv en stærkere Regering end denne vilde vakle ved Stødet.

Arbejderklassen har ikke Raad til Splittelse eller politisk Ligegyldighed under saadanne Forhold. Hver Stemme, der ved Valgene i September spildes paa seperate Partier, eller som holdes tilbage og ikke afgives paa Socialdemokratiets Kandidater, er en Foræring til Arbejderklassens argeste Modstandere og vil vende sig som en økonomisk Knytnæve mod Arbejderne og deres Hjem.

Mange Arbejderstemmer har manglet ved Valgene iaar. De *ny* Vælgere mellem 25 og 29 Aar, som første Gang faar Stemmeret ved Folketingsvalget i September, udgør et Antal af ca. 150,000. Hovedparten af dem er Arbejdere, Arbejderhustruer, Arbejderdøtre. Til samtlige Arbejderklassens Mænd og Kvinder siger vi: *Giv ved de afgørende Valg i September Socialdemokratiet det kraftige Fremstød, der kan standse den kommende Reaktion. Værn eders Klasse, eders Hjem, eders Børn. Værn eder selv.*

Den internationale Arbejdskonference i Washington.

II.

(Fortsat)

Art. 4.

Den i Art. 2 fastsatte Begrænsning af Arbejdstiden kan ogsaa overskrides ved Arbejder, som ifølge deres Natur nødvendigvis maa holdes i Gang kontinuerligt med skiftende Hold af Arbejdere, paa Betingelse af, at Arbejdstiden ikke overstiger 56 Timer om Ugen i Gennemsnit. Saadan Regulering af Arbejdstiden maa i intet Tilfælde berøre de Fridage, som maatte blive sikret vedkommende Arbejdere ved national Lov som Erstatning for den ugentlige Hviledag.

Art. 5.

I særlige Tilfælde, i hvilke Bestemmelserne i Art. 2 skønnes ikke at kunne anvendes, men ogsaa kun i saadanne, kan Overenskomster mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer angaaende den daglige Begrænsning af Arbejdstiden for en længere Periode ved Regeringsbeslutning faa Gyldighed som Regulativer. Den gennemsnitlige Arbejdstid pr. Uge i samtlige det Antal Uger, der omfattes af saadanne Overenskomster, maa ikke overstige 48 Timer om Ugen.

Art. 6.

De offentlige Myndigheder skal fastsætte Regler for industrielle Foretagender angaaende

a) vedvarende Undtagelser, som kan tillades med Hensyn til forberedende eller afsluttende Arbejder, der nødvendigvis maa foretages udenfor Grænserne for en Virksomheds almindelige Arbejde, eller med Hensyn til visse Klasser af Arbejdere, hvis Arbejde i særlig Grad foregaar med Afbrydelser.
b) temporære Undtagelser, som kan tillades for at Virksomheden kan møde overordentlige Tilfælde, i hvilket forøget Arbejde udkræves.

Disse Regler kan kun fastsættes efter Forhandling med de interesserede Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, hvor saadanne Organisationer findes. Disse Regler skal fastsætte Maksimum af Overarbejdstimer i ethvert Tilfælde, og Betalingen for Overtidsarbejde maa ikke være mindre end 1¼ Gang den normale Betaling.

Art. 7.

Hver Regering skal tilsende det internationale Arbejdsbureau:

a) En Fortegnelse over de Virksomheder der i Hen-

hold til Art. 4 er klassificerede som nødvendigvis kontinuerlige.

b) Udtømmende Oplysning om, hvorledes de i Art. 5 omhandlede Overenskomster virker.

c) Udtømmende Oplysning om de i Henhold til Art. 6 fastsatte Regler og deres Anvendelse.

Det internationale Arbejdsbureau skal udfærdige en aarlig Rapport desangaaende til den internationale Arbejdsorganisations Generelkonferense.

Art. 8.

For at lette Gennemførelsen af denne Konventions Bestemmelser skal enhver Arbejdsgiver:

a) ved Opslag paa synlige Steder i Arbejdslokalet eller paa andet dertil egnet Sted, eller paa anden af Regeringen godkendt Maade, bekendtgøre Tiden for Arbejdets Begynden og Ophør, ligesom ogsaa, hvor der arbejdes med Skifter, Tiden for hvert enkelt Holds Begyndelse og Ophør. Disse Klokkeslet skal fastsættes saaledes, at Arbejdstiden ikke overskrider de i denne Konvention foreskrevne Grænser, og naar Tiden for Arbejdets Begynden og Ophør er saaledes bekendtgjort, kan den ikke forandres uden forudgaaende Bekendtgørelse og kun paa saadan Maade, som Regeringen godkender.

b) paa samme Maade bekendtgøres saadanne Hviletider under Arbejdet, som ikke regnes for Del af Arbejdstiden.

c) føre Bog paa den ved Lov eller Reglement i hvert Land foreskrevne Maade over alle Overtimer, i hvilke der er arbejdet i Henhold til denne Konventions Artikler 3 og 6.

Det er en Overtrædelse af Loven at beskæftige nogen udenfor de under Punkt a) opførte eller de i Punkt b) fastsatte Hviletider.

Art. 9.

Med Hensyn til denne Konventions Anvendelse i Japan skal følgende Modifikationer og Betingelser gælde:

a) Udtrykket »industrielt Foretagende« omfatter særlig

de Foretagender, der er opregnet i § a. i Art. 1;

de Foretagender, der er opregnet i § b. i Art. 1, forsaavidt der i det mindste er 10 Arbejdere beskæftigede;

de Foretagender, der er opregnet i § c. i Art. 1, saafremt disse Foretagender betragtes som »Fabriker« af de kompetente Myndigheder;

de Foretagender, der er opregnet i § d. i Art. 1 undtagen Transport af Passagerer eller Gods ad Vej, Losning af Gods ved Dokker, Kajer, Skibsbroer og Varehuse med Undtagelse af ren Budtjeneste, og, uden Hensyn til Antallet af Arbejdere, saadanne af de i §§ b. og c. i Art. 1 opregnede Virksomheder, som af de kompetente Myndigheder erklæres for at være i høj Grad farlige eller at omfatte sundhedsfarligt Arbejde.

b) Den virkelige Arbejdstid for Personer paa 15 Aar eller derover maa ikke overstige 57 Timer om Ugen i en hvilken som helst offentlig eller privat industriel Virksomhed eller i nogen Gren deraf, undtagen i Raasilkeindustrien, i hvilken Grænsen kan sættes til 60 Timer om Ugen.

c) Den virkelige Arbejdstid for Personer under 15 Aar i et hvilket som helst offentligt eller privat industrielt Foretagende eller nogen Gren deraf saavel som for alle Minearbejdere uden Hensyn til Alder, der er beskæftigede ved underjordisk Arbejde i Miner, maa ikke i noget Tilfælde overstige 48 Timer om Ugen.

d)Begrænsning i Arbejdstiden kan modificeres i Overensstemmelse med Konventionens Art. 2, 3, 4 og 5, men i intet Tilfælde maa en Forøgelse af Arbejdstiden forlænge denne forholdsvis mere, end den normale Arbejdstid kan forlænges, efter de nævnte Artikler.

e) En ugentlig Hviledag paa 24 hinanden følgende Timer skal tilstaas alle Klasser af Arbejdere.

f) Den Bestemmelse i den japanesiske Fabriklovgivning, der begrænser dennes Anvendelse til Virksomheder, der beskæftiget 15 Arbejdere eller flere, skal forandres, saaledes at saadan Lovgivning finder Anvendelse paa Virksomheder, der beskæftiger 10 Arbejdere eller derover.

g) Bestemmelserne i de nedenstaaende §§ skal træde i Kraft ikke senere end 1. Juli 1922, dog at Bestemmelsen i Art. 4, saaledes som den er modificeret ved § d. i denne Artikel, skal træde i Kraft ikke senere end 1. Juli 1923.

h) Den i § c. fastsatte Lavalder af 15 Aar skal sættes op til 16 Aar ikke senere end 1. Juli 1925.

Art. 10.

I Britisk Indien skal Princippet om 60 Timers Arbejdsuge anvendes paa alle Arbejdere i de Industrier, der for Tiden falder ind under den gældende Fabriklovgivning, i Miner og saadanne Grene af Jernbanearbejde, som med dette for Øje nærmere angives af de dertil kompetente Myndigheder. Modificationer i Begrænsningen af Arbejdstiden, foretaget af de dertil kompetente Myndigheder, skal være underkastet Bestemmelserne i Konventionens Art. 6 og 7. I andre Henseender finder denne Konvention ikke Anvendelse i Indien; men Spørgsmaalet om yderligere Bestemmelser angaaende Begrænsningen af Arbejdstiden i Indien skal tages op til Behandling paa et kommende Møde af Generalkonferencen.

Art. 11.

Denne Konventions Bestemmelser finder ikke Anvendelse i Kina, Persien og Siam; men Spørgsmaalet om Bestemmelser angaaende Begrænsning af Arbejdstiden i disse Lande skal tages op til Behandling paa et kommende Møde af Generalkonferencen.

Art. 12.

Ved denne Konventions Anvendelse i Grækenland kan Tidspunktet for Konventionens Ikrafttræden, jfr. Art. 18, udskydes til ikke senere end 1. Juli 1923 for følgende industrielle Foretagenders Vedkommende .....

og ikke senere end 1. Juli 1924 for følgende industrielle Foretagenders Vedkommende .....

Art. 13.

Ved denne Konventions Anvendelse i Rumænien kan Tidspunktet for dens Ikrafttræden udskydes til ikke senere end 1. Juli 1924, jfr. Art. 19.

Art. 14.

Denne Konvention kan af ethvert Lands Regering tilsidesættes i Tilfælde af Krig eller anden Fare for den nationale Sikkerhed.

Art. 15.

De formelle Ratifikationer af denne Konvention skal under de i Afsnit XIII i Traktaten, afsluttet i Versailles den 28. Juni 1919, og i Traktaten, afsluttet i St. Germain den 10. September 1919, indeholdte Betingelser meddeles Nationernes Ligas Generalsekretær til Registrering.

Art. 16.

Ethvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation, som ratificerer denne Konvention, forpligter sig til at bringe den i Anvendelse i dets Kolonier, Protektorater og Besiddelser, som ikke er fuldt selvstyrende.

a) undtagen hvor lokale Forhold gør dens Bestemmelser uanvendelige eller

b) med saadanne Ændringer, som vil være nødvendige for at bringe den i Overensstemmelse med lokale Forhold.

Ethvert Medlem skal meddele det internationale Arbejdsbureau, hvilke Skridt der i denne Henseende er foretaget i hvert enkelt af dets ikke fuldt selvstyrende Kolonier, Protektorater og Besiddelser.

Art. 17.

Saa snart to Medlemmer af den internationale Arbejdsorganisation har ratificeret Konventionen og dette er registreret af Sekretariatet, skal Nationernes Ligas Generalsekretær give alle Medlemmer i den internationale Arbejdsorganisation Meddelelse desangaaende.

Art. 18.

Denne Konvention skal træde i Kraft paa den Dag, Nationernes Ligas Generalsekretær udsender Meddelelse herom, og den er da kun bindende for de Medemmer, der har registreret deres Ratification i Sekretariatet. Derefter vil Konventionen blive bindende for andre Medlemmer fra den Dag, paa hvilken deres Ratifikation er registreret i Sekretariatet.

Art. 19.

Ethvert Medlem, som ratificerer denne Konvention, forpligter sig til at lade den træde i Kraft ikke senere end 1. Juli 1921 og til at foretage de til dens Overholdelse fornødne Skridt.

Art. 20.

Ethvert Medlem som har ratificeret denne Konvention, kan opsige den efter 10 Aars Forløb at regne fra den Dag, Konventionen først træder i Kraft, ved at sende til Registrering i Nationernes Ligas Generalsekretariat en Meddelelse desangaaende.

Saadan Opsigelse gælder tidligst fra Aarsdagen efter dens Registrering i Sekretariatet.

Art. 21.

Mindst en Gang hvert 10. Aar skal Styrelsen for det internationale Arbejdsbureau forelægge en Rapport for Generalkonferencen angaaende denne Konventions Virkninger, og den skal overveje Ønskeligheden af paa Konferencens Dagsorden at fremsætte Spørgsmaalet om dens Revision eller Forandring.

Art. 22.

Denne Konventions franske og engelske Tekster er begge autentiske.

I Forbindelse med denne Konvention blev der vedtaget følgende 2 Resolutioner:

1. »Denne Konference ser med Sympati paa de ødelagte Landes Befolkningers Ulykke, der skyldes Ødelæggelse af Hjem og Ejendom i de besatte Territorier. Konferencen fremsætter Ønske om, at Genopbyggelsen af disse ødelagte Egne fremskyndes, og den anerkender, at Regeringer og Organisationer, der skal føre denne Konvention ud i Livet, kan betragte Genopbyggelsesarbejde som krævende Iagttagelse af specielle Forholdsregler.«

2. »Denne Konventions Bestemmelser maa ikke berøre de større Fordele, der allerede er i Kraft eller vedtaget for alle Klasser af Arbejdere i noget Land.

Heller ikke maa den gribe ind i Forhandlinger, der er i Gang, og i hvilke Arbejderne har fremsat Krav om større Fordele end hjemlet i denne Konvention.«

Denne Konvention vedtoges, efter en meget lang Forhandling og mange forudgaaende Afstemninger om Enkeltheder med 82 Stemmer mod 2. Den hele danske Delegation stemte for den, altsaa ogsaa Arbejdsgivernes Repræsentant. Paa et enkelt Punkt, den ugentlige Arbejdstid paa 56 Timer i kontinuerlige Virksomheder, er Konventionen ringere end den danske Lov af 12. Febr. 1919, der fastsætter 160 Timer for 3 Uger som Maksimum. Men Konventionsudkastet var et Kompromis, som man med stort Besvær var naaet til i Udvalget, og som det derfor maatte være ikke blot opportunt at give sin Tilslutning, men ogsaa nødvendigt at støtte, hvis man overhovedet vilde have et positivt Resultat frem.

Angaaende Spørgsmaalet om Arbejdsløsheden var der ogsaa nedsat et Udvalg. Til dettes Overvejelse henvistes ogsaa et af Italiens Arbejderrepræsentant *Baldesis* stillet saalydende Forslag:

Da de allierede og associerede Magters øverste Raad i en Resolution af 29. August 1919 har beslut-

tet at henvise Arbejdskommissionens Resolution af 29. August 1919 til den internationale Konference i Washington, og da Konferencens Organisations-Komitè ikke har været i Stand til at udarbejde en Rapport angaaende Spørgsmaalet, beslutter den internationale Konference at nedsætte en Kommission paa 7 Medlemmer til Undersøgelse af Spørgsmaalet om Princippet angaaende fremmede og indfødte Arbejderes Ligebehandling under Forudsætning af Gensidighed.

Iøvrigt blev der sluttelig vedtaget følgende:

Konvention angaaende Arbejdsløshed.*)

Art. 1.

Ethvert Medlem, der ratificerer denne Konvention, skal med saa korte Mellemrum som muligt og mindst hver tredie Maaned meddele det internationale Arbejdsbureau alle saavel statistiske som andre disponible Oplysninger vedrørende Arbejdsløshed, derunder Oplysning om de Forholdsregler, der er truffet eller er paatænkt til Bekæmpelse af Arbejdsløshed. Senest 3 Maaneder efter Udløbet af det Tidsrum, Oplysningerne omfatter, skal disse saavidt muligt være behandlet færdig til saadan Meddelelse.

Art. 2.

Ethvert Medlem, der ratificerer denne Konvention, skal oprette gratis, offentlige Arbejdsanvisningskontorer under en Centralstyrelse. Der skal udnævnes Raad, sammensat af Arbejdsgivere og Arbejdere, til Vejledning for saadanne Arbejdsanvisningskontorer.

I de Lande, i hvilke der forefindes baade offentlig og privat gratis Arbejdsanvisning, skal der foretages Skridt til Samarbejde mellem Anvisningerne efter en national Plan.

De forskellige nationale Institutioners Virksomhed skal samarbejdes af det internationale Arbejdsbureau efter Overenskomst med de paagældende Lande.

Art. 3.

De Medlemmer af den internationale Arbejdsorganisation, der ratificerer denne Konvention, og som har oprettet Forsikringsinstitutioner mod Arbejdsløshed, skal paa de Vilkaar, som de paagældende Medlemmer kommer overens om, drage Omsorg for, at Arbejdere, der er Undersaatter i et Land som er Medlem af den internationale Arbejdsorganisation, og som arbejder paa en anden Medlemstats Territorium, skal nyde de samme Fordele af en saadan Forsikringsinstitution, som tilkommer de Arbejdere, der hører til den sidstnævnte Stat.

Art. 4—11.

(Som i Art. 15—22 i Konventionen om Arbejdstid).

I Forbindelse hermed vedtoges følgende

Henstillinger vedrørende Arbejdsløshed.

I. Generalkonferencen henstiller, at hvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation drager Omsorg for, at der udstedes Forbud mod Oprettelsen af Arbejdsanvisningskonterer, der mod Betaling eller for Vindings Skyld driver Arbejdsanvisning. Hvor saadanne Kontorer bestaar, henstilles det, at disse kun erholder Ret til at drive saadan Virksomhed under Regeringskontrol, og at der træffes Forholdsregler til deres Afskaffelse saa snart som muligt.

II. Generalkonferencen henstiller til Medlemmerne af den internationale Arbejdsorganisation, at Hvervning af Grupper af Arbejdere i et Land til Arbejde i et andet Land kun maa finde Sted efter fælles Overenskomst mellem de paagældende Lande og efter Samraad med Arbejdsgivere og Arbejdere i de paagældende Industrier i hvert af Landene.

III. Generalkonferencen henstiller, at hvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation indfører en virksom Arbejdsløshedsforsikring, der enten skal drives af Staten eller af Foreninger, der nyder Statsunderstøttelse, og hvis Statutter yder Sikkerhed for, at Understøttelse udbetales til dens arbejdsløse Medlemmer.

IV. Generalkonferencen henstiller, at hvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation overvaager Ordenen, i hvilken (eng.: »shall coordinate«) Udførelsen af alle offentlige Arbejder skal finde Sted, i det Øjemed at reservere disse i saa høj Grad som muligt for Arbejdsløshedsperioder og for de Egne, der er mest berørt af Arbejdsløsheden.

Endvidere vedtoges følgende 4 Resolutioner.

I. Det besluttes, at Styrelsen for det internationale Arbejdsbureau opfordres til at nedsætte en international Kommission, der skal udarbejde Planer og Henstillinger angaaende den formaalstjenligste Maade for de enkelte Stater til at samle og offentliggøre alle Oplysninger angaaende Arbejdsløshedsproblemet i en saadan Form og for saadanne Perioder, at en international Sammenstilling gøres mulig.

For saa vidt særlig angaar Spørgsmaalet om Landarbejderes Arbejdsløshed, skal det Internationale Arbejdsbureau søge at komme overens med det internationale Landbrugsinstitut i Rom om, at dette sidste regelmæssigt tilsender Arbejdsbureauet de af Institutet indhentede Oplysninger angaaende dette Emne.

II. Det besluttedes, at Spørgsmaalet om Optagelse af en Bestemmelse i Overensstemmelse med Henstilling Nr. 3 i en Arbejdsløshedskonvention sættes paa Dagsordenen for næste Konferences Møde.

III. Det besluttes, at der i Forbindelse med Arbejdsløshedsproblemet skal oprettes en særlig Sektion af det internationale Arbejdsbureau med det særlige Formaal at behandle alle Spørgsmaal vedrørende Arbejderudvandring og fremmede Lønarbejderes Stilling.

IV. Det besluttes, at det internationale Arbejdsbureaus Styrelse skal nedsætte en Kommission, der under fornøden Hensyntagen til hver enkelt Stats su-

*) Denne og de øvrige Konventioner er alle forsynede med en Indledning, som svarer til Indledningen til Konventionen om Arbejdstiden.

veræne Rettigheder skal overveje og indberette, hvilke Forholdsregler der bør iagttages til Regulering af Udvandring af Arbejdere fra deres Hjemland og til Beskyttelse af fremmede Lønarbejderes Interesser. En saadan Kommission skal forlægge sin Rapport for den internationale Konference i 1920.

Endelig vedtoges paa Foranledning af Baldesis foran nævnte Forslag følgende:

Henstilling angaaende Gensidighed i Behandlingen af fremmede Arbejdere.

Generalkonferencen henstiller, at hvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation under Forudsætning af Gensidighed og paa de Vilkaar, de paagældende Stater maatte kunne komme overens om, skal yde fremmede Arbejdere (og deres Familier), der arbejder paa dets Territorium, Adgang til at nyde samme Goder og Beskyttelse, som tilkommer Landets egne Arbejdere, derunder Ret til at udøve samme Organisationsfrihed, som tilkommer Landets egne Arbejdere.

I Udvalget angaaende Kvinders Arbejde før og efter Nedkomsten og Spørgsmaalet om Kvindernes Understøttelse i dette Tidsrum var Danmark ikke repræsenteret. Men den danske Raadgiver, Fru *Hjelmer*, fik Adgang til Udvalgets Møder. Under Overrejsen var man i den danske Delegation bleven enig om at give sine Anskuelser paa dette Punkt Udtryk i følgende Form:

»I Danmark er der ved Lov fastsat Forbud mod Anvendelse af Kvinder til industrielt Arbejde i et Tidsrum af 4 Uger efter deres Nedkomst, men de danske Repræsentanter er enige om, at dette Tidsrum bør udvides væsentligt, og at Forbudet bør omfatte ikke alene Tiden efter Nedkomsten, men ogsaa umiddelbart før Nedkomsten. Man anser det dernæst for en Selvfølge, at de paagældende Kvinder i det af Forbudet omfattede Tidsrum skal have Adgang til en passende Understøttelse til deres eget og Barnets Underhold. Arbejdernes Repræsentant henholder sig md Hensyn til Spørgsmaalet om Forbudets Varighed til den paa Fagforeningskongressen i Bern i Februar 1919 trufne Beslutning, hvorefter Tidsrummet ønskes fastsat til 10 Uger«.

Det nedsatte Udvalg fremkom med et Forslag, som med et Par Ændringer af Konferencen vedtoges i følgende Form:

Konvention angaaende Kvinders Arbejde før og efter Barnefødsel.

Art. 1.

Ved Udtrykket »industrielt Foretagende« forstaas i denne Konvention særligt:

a) Mine- og Stenbrud og andre Virksomheder, hvorved Mineralier udvindes af Jorden.

b) Industrier, i hvilke Artikler bliver forfærdigede, forandrede, rensede, reparerede, udstyrede, gjort færdige, tilpassede til Salg eller opløste, eller i hvilke Materialier bliver omformede; heri indbefattet Skibsbygning og Frembringelse, Transformering og Overføring af Elektricitet eller Drivkraft af enhver Art.

c) Opførelse, Genopførelse, Vedligeholdelse, Reparation, Forandring eller Nedrivning af Bygning, Jernbane, Sporvej, Havn, Dok, Bolværk; Kanal; indenlandsk Vandvej, Vej, Tunnel, Bro, Viadukt; Kloak, Vandafløb, Brøud, Telegraf- eller Telefon-Installation, elektrisk Virksomhed, Gasværk, Vandværk eller andet Bygningsværk, saavel som forberedende og grundlæggende Arbejde til et saadant Værk eller Bygning.

d) Transport af Passagerer eller Gods ad Vej eller Jernbane, ad Søvejen eller ad indenlandsk Vandvej, heri indbefattet Losning af Gods ved Dok, Kaj, Skibsbro eller Varehus, med Undtagelse af ren Budtjeneste.

Ved Udtrykket »Handelsvirksomhed« forstaas i denne Konvention enhver Virksomhed, der gaar ud paa at sælge Varer eller drive Handel.

Rette vedkommende Myndigheder i hvert Land skal fastslaa Skillelinien mellem Industri og Handel paa den ene Side og Landbrug paa den anden.

Art. 2.

Udtrykket »Kvinde« i denne Konvention omfatter enhver kvindelig Person uden Hensyn til Alder og Nationalitet, og hvad enten hun er gift eller ugift, og Udtrykket »Barn« omfatter ethvert Barn, hvad enten det er født i eller udenfor Ægteskab.

(Fortsættes).

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 12 | 22. September | 1920 | 25. Aarg.

Overenskomsten med Statsskovvæsenet i Orden.

Betydelige Forhøjelser opnaaet.

Den Overenskomst der bestaar mellem Statsskovbruget og vort Forbund udløber efter lovlig Opsigelse den 1. Oktober, men ved de Forhandlinger, der er ført mellem Skovbrugsdirektoratet og det af Skovarbejdernes Delegeretmøde d. 30. August valgte Forhandlingsudvalg lykkedes det at naa til Enighed om en ny Overenskomst, som Forbundet derefter udsendte til Urafstemning i de paagældende Afdelinger.

Ved denne Overenskomst fastsættes Daglønnen til 11 Kr., og da Daglønnen i Privatskovene for Tiden kun er 9 Kr. 24 Øre — de sidste Tillæg medregnet — saa har dette nogen Betydning ogsaa for de kommende Forhandlinger med Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug om Privatskovenes Arbejdere. Desuden er der i Overenskomsten indført en saalydende Bestemmelse:

> »Saafremt det statistiske Departements halvaarlige Prisstatistik i Overenskomstperioden viser en Stigning af Dyrtidstallet, forhøjes den gældende Tidløn med 1 Øre pr. Time for hver fulde 2 Points og de gældende Akkorder med ½ pCt. for hvert Point Dyrtidstallet stiger. Tilsvarende Fradrag finder Sted, dersom Dyrtidstallet falder.
>
> Reguleringen træder i Kraft fra den førstkommende Maaneds Begyndelse at regne efter Statistikens Fremkomst.«

Herved er der opnaaet en Forbedring i Forhold til den gamle Overenskomst baade ved, at Forhøjelsen nu skal falde *halvaarlig* — altsaa baade Februar og August — og ved, at der nu er fastsat Tillæg saavel til Dagløn som til Akkord, medens den gamle Overenskomst kun fastsatte Tillæg (Augustregulering) til Daglønnen.

Dernæst er der opnaaet ganske betydelige Akkordforbedringer. I Løvskovene har først enkelte Poster faaet en Forhaands-Forhøjelse, og derefter er der gennemgaaende tillagt 22½ pCt. til de hidtil gældende Akkordpriser. De Priser, der paa denne Maade fremkom, er endelig rundet opad, saaledes at Akkordforhøjelsen paa dette Omraade som Helhed taget andrager ca. 25 pCt.

I Naaletræsskovene er Forhøjelsen større, og her har man ogsaa faaet gennemført en Deling af Skovene i 3 Klasser og faaet nogle Distrikter flyttet i en lavere Klasse, hvorved er opnaaet en højere Betaling.

Forhøjelser er der overhovedet givet paa alle Poster, og vore Repræsentanter regnede det f. Eks. for en betydelig Forbedring, at der nu er fastsat bestemte Mindstepriser for Udhugning af mellemaldrende og ældre Bevoksninger. Denne Mindstepris er 20 Øre pr. rm. og 40 Øre pr. Bunke.

Direktoratet for Statsskovbruget har senere meddelt, at Landbrugsministeriet har sanktioneret den nye Overenskomst, og efterat den ogsaa ved Urafstemning er bleven vedtaget af vore paagældende Medlemmer, er den altsaa gældende for den kommende Skovningssæson.

Vi ønsker nu Statsskovarbejderne til Lykke med det saaledes opnaaede Resultat, der for vort Forbund er en lovende Indledning til den tilstundende almindelige Lønkampagne.

Skærveslagning.

Hvad skal der betales.

Ifjor indbød, som bekendt »Amtsvejinspektørforeningen i Danmark« os og Landarbejderforbundet til at deltage i en Forhandling for om muligt at faa tilvejebragt en Overenskomst, om en ensartet Betaling over hele Landet, og det lykkedes virkeligt ved denne Forhandling at blive enig om en Overenskomst, der bl. a. gik ud paa, at Timelønnen skulde være den samme, som der var fastsat i Overenskomsten mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsgiverforeningen (i Realiteten Lønnen for Murarbejdsmænd).

Akkordbetalingen var fastsat saaledes:

1. Spaltning af Kampesten af Størrelse indtil 1 m³, derunder Opsætning af de spaltede Sten efter Anvisning.
   a. Stenene at spalte til Haandslagning til en Størrelse af ikke over 23 × 39 cm. ..... pr. m³ Kr. 4,50.
   b. Stenene at spalte til Knusning i Maskine til en Størrelse af ikke over 10 × 25 cm. .... pr. m³ Kr. 5,25.
2. Slagning til Skærver af indtil en Størrelse af 23 × 39 cm. derunder Skærverne at opsætte efter Anvisning:
   a. Udbedringsskærver af Størrelse ikke over 4 cm. pr. m³ Kr. 15,00.
   b. Dæklagsskærver af Størrelse ikke over 5 cm pr. m³ Kr. 13,75.
3. Slagning til Skærver af Blandingsten, d. e. Sten med indtil 50 pCt. Granit, Resten andre Stenarter, af Størrelse indtil 15 × 30 cm Skærver af Størrelse ikke over 5 cm pr. m³ Kr. 9,75.

Den saaledes stipulerede Akkordpris pr. m³ beregnes efter Opmaaling af henholdsvis de *spaltede* Sten og de *slagne* Skærver. Men ved Siden af Betalingen efter Akkordprisen for Skærveslagning sikres der Arbejderne i det mindste Betaling af normal Timeløn, idet det til Grundlag for denne Beregning fastsættes, at 9 Arbejdstimer svarer til Arbejdet ved Slagning af 1 m³ Skærver, hvilket navnlig finder Anvendelse paa den i § 2 foran omhandlede Udbetaling af Afdrag.«

Disse Priser, som der opnaaedes Enighed om, var som det fremgaar af ovenstaaende, bedre end de der tidligere betaltes paa Amtets Veje.

Overenskomsten havde imidlertid den meget væsentlige Fejl, at selv om Amtsvejinspektørforeningen godkendte den, skulde den ogsaa sanktioneres af samtlige Amtsraad, og dette Arbejde skulde det Udvalg som havde forhandlet paa Amtsvejinspektørforeningens Vegne besørge.

Det viste sig imidlertid, at den Opgave kunde Udvalget ikke magte. Det kunde ikke engang faa Overenskomsten godkendt i deres egen Organisation — her var det særlig Amtsvejinspektøren i Skanderborg Amt der modsatte sig dens Godkendelse — og Amtsraadsforeningen — en Sammenslutning af Landets Amtsraad — svarede ikke engang Udvalget; og dettes Formand anmodede saa Forbundet om at tage Sagen op, da Udvalget beklageligvis ikke kunde gøre mere ved den.

Naa, Forbundet takkede for Æren, og tog fat paa Sagen, og fik i al Fald Svar fra Amtsraadsforeningen — der gik ud paa at vi hellere maatte henvende os direkte til de forskellige Amter.

Nu var Stillingen imidlertid den, at Sæsonen for Skærveslagning var ophørt, og vi afventede derfor et mere belejligt Tidspunkt for Henvendelse til Amterne.

Dette kom, og Forhandlingerne indledes med Vejle Amt. Disse Forhandlinger er imidlertid ikke afsluttede, idet vi afventer Resultatet af Sogneraadsforeningens Generalforsamling.

Vi kløede saa paa Skanderborg Amt, men her stødte vi selvfølgelig paa Modstand fra den meget vrede Amtsvejinspektør, han har formodentlig endnu haft den lidet moderne Opfattelse, at en Henvendelse fra Forbundet om en Forhandling kunde man bare lade ubesvaret, saa skete der ikke noget. Vi var imidlertil ikke tilsinds paa dette Grundlag at lade Sagen falde, og igennem vor Agitationskreds blokerede vi saa, i Forbindelse med Landarbejderforbundet, alt Skærveslagningsarbejde for Skanderborg Amt.

For nu at blive fri for at forhandle med Dansk Arbejdsmandsforbund, henvendte det betrængte Amtsraad sig til en af Landarbejderforbundets Afdelinger om at faa en Forhandling igang — og Landarbejderforbundets Afdeling

gik ogsaa med dertil — og der opnaaedes ogsaa ved denne Lejlighed Enighed om en Overenskomst — som for at være gyldig imidlertid skulde forelægges Landarbejderforbundet til Godkendelse.

Landarbejderforbundet, som imidlertid kendte hele Sagen — hvad dets Afdeling formodenligt ikke har gjort — henvendte sig naturligvis til os, og da Priserne var lavere, end dem vi var bleven enig med Amtsvejinspektørforeningen om, blev Landarbejderforbundet og vi enig om at meddele Amtsraadet, at vi ikke vilde godkende Overenskomsten, og den samme Besked fik Landarbejderforbundets Afdeling. Saa det skanderborgske Amtsraad fik altsaa ingen Overenskomst dengang.

For nu at faa mere Gang i Sagen indskærpede saavel vi som Landarbejderforbundet vore Afdelinger om at overholde Blokade, og samtidigt blokerede vi ogsaa Arbejdet ved Amtets Skærveknusere, og det hjalp. Amtsraadet kunde saa udmærket godt finde vor Adresse, og nu er Forhandlingerne i Gang og slutter forhaabenligt med et godt Resultat.

Med Maribo Amt har vi ligeledes søgt Forhandling, og her er det gaaet godt.

Foruden de almindelige overenskomstmæssige Bestemmelser om Arbejdstid, Regler for Behandling af faglig Strid, indeholdt Overenskosten en Bestemmelse om, at Værktøjet anskaffes af Vejvæsenet imod, at Arbejderne ved Afregning afdrages 50 Øre pr. m^3 slagne Skærver og 25 Øre pr.m^3 spaltede Sten indtil Værktøjet er betalt.

Arbejdspriserne er iøvrigt følgende:

Stenslagning.

Flækning af Sten til Slagning, 39×23 cm pr. Kbm. Kr. 5,00.
Stabling af Sten til Slagning, 39×23 cm pr. Kbm. Kr. 1,00.
Slagning af Reparationsskærver (Sporsten) indtil 39×23 cm (4 cm) Kr. 16,00.
Slagning af Reparationsskærver (Sporsten) indtil 39×23 cm (4½ cm) Kr. 14,50.
Slagning af Lagbelægningsskærver af Sten indtil 39×23 (5 cm) Kr. 13,50.
Slagning af Underlagssten (Pflaster) Kr. 5,00.
Søsten til Slagning maa ikke leveres i Størrelse af over 30×20 cm.

Udlægning.

Paakøring af Sten efter Aftale.
Underlagssten, Pflaster (Flint) pr. Kbf. efter Aftale.
Lagbelægningssten pr. Kbm. efter Aftale.
Grusning af nylagt Vej pr. Kvdm efter Aftale.
Grøfteoprensning og Planering af Vejrabat efter Aftale pr. løb. m. af Vejlængden.
Ophakning af Vejbane efter Aftale.

Endvidere findes der en Bestemmelse om, at der fortrinsvis antages organiserede Arbejdere.

Skulde der være Afdelinger, der ønskede selve Overenskomsten, kan et Eksemplar erholdes ved Henvendelse til Hovedkontoret.

G. H.

Havnearbejdernes Afdeling i Aarhus

holder 35 Aars Jubilæum.

Anders Mikkelsen.

Formand for Havnearbejdernes Afdeling i Aarhus.

Den 26. September kan Havnearbejderne i Aarhus fejre et ret sjældent Jubilæum, idet det paa den Dag er 35 Aar siden 30 Mand stiftede »Havnearbejdernes Fagforening«.

At skrive denne Afdelings Historie vil være det samme som at skrive hele Arbejderpartiets Historie i Aarhus, og nogen Nekrolog føler vi

os ikke fristet til at offentliggøre dertil er Fødselsdagsbarnet for ung og for livskraftig; derfor kun et Par enkelte Data.

Foreningens første Formand var Peter Christensen, der lever endnu, men paa Grund af anden Livsstilling ikke mere er Medlem af Afdelingen. Af de oprindelige Stiftere er der kun tre tilbage som Medlemmer nemlig Ole Rasmussen, (Fanebærer gennem 25 Aar), Mikkel Jørgensen og Frederik Jørgensen, der alle er i fuld Vigeur og deltager vedblivende i Organisationsarbejdet, ligesom de sjældent savnes ved Foreningens Udflugter og Fester.

Selvfølgelig har de 35 Aar været en fortsat Kamp og Strid for at forbedre Levevilkaarene for Afdelingens Medlemmer, og at Kampen ikke har været ført forgæves, derom vidner de Resultater, der er naaede. For Tiden tæller Fagforeningen 900 Medlemmer og har ikke veget tilbage for ogsaa at optage andre af Tidens brændende Spørgsmaal paa sit Program end netop Lønsager; saaledes kan nævnes, at der i disse Dage er afsluttet et stort Byggekompleks til 225,000 Kr. Komplekset rummer 20 2 og 3 Værelsers Lejligheder, der staar rede til Indflytning 15. September; ligeledes har Foreningen oprettet en Losseklub, der ejer Stillads, Lossegrejer og kontant Kapital til ialt 200,000 Kr. og er til stor Støtte baade for Organisationen og de enkelte Medlemmer.

Naar der gennem Tiderne er opnaaede saa gode Resultater, skyldes det naturligvis, næst Arbejdernes Forstaaelse og Sammenhold, de Mænd, der særlig har kastet sig i Breschen for Kammeraternes Sag, og her skal nævnes Formændene Martinus Clausen, Niels Jensen og Valdemar Petersen, der alle har udført et meget stort Arbejde i Fagforeningens Tjeneste.

Til at løfte Arven efter nuværende Forretningsfører Valdemar Petersen valgtes i April 1920 den nuværende Formand Anders Mikkelsen. Han er dog ikke nogen ny Mand i Organisationens Tjeneste, idet han i 8 Aar har været Formand for Kuskenes Afdeling i Aarhus og Formand for 11. Agitationskreds samt Medstifter af en hel Del af vore mindre jyske Afdelinger.

Til de mange gode Ønsker for Fremtiden, der sikker vil lyde den 26. September føjer vi ogsaa et velment »Til Lykke« og udtaler Haabet om et vedblivende godt og frugtbringende Samarbejde mellem alle de danske Arbejdsmænd.

Hvorfor Fanden skal vi ulejlige os med at stemme!

Saaledes hører man ofte Udtalelser fra syndikalistisk Side.

Lad os en Gang se, om det er Ulejligheden værd.

Forleden var der et Møde i Arbejdsgiverforeningen angaaende en Strid om Augustregureringen.

Arbejdsgiverne paastod, at de i dette bestemte Tilfælde ikke skulde yde noget Dyrtidstillæg, han paastod, det var betalt og blandt andet ogsaa fordi han ikke kunde faa Udgifterne dækket af Kommunen, for hvem han udførte Arbejdet.

Heldigvis var vor Afdelingsrepræsentant Medlem af Byraadet i den vedkommende By og han oplyste saa, at Arbejdsgiverens Paastand var ganske fejlagtig, idet der i Firmaets Kontrakt netop var anført, at Dyrtidstillæg o. s. v. blev refunderet af Kommunen, og Arbejdsgiverne maatte altsaa give det omhandlede Dyrtidstillæg — men det havde naturligvis været bedre for Firmaet, om det uden at betale Arbejderne Pengene, kunde have hævet dem og puttet dem i deres egen Lomme.

Det gik ikke, da vore Folk i den paagældende By netop havde gjort sig den Ulejlighed at møde og stemme og sætte Socialdemokratiets Kandidat ind i Byraadet.

I en anden By, havde man ikke gjort sig den Ulejlighed — eller i al Fald ikke anstrengt sig nok for at blive repræsenteret i Sogneraadet og her fik Visen en anden Lyd — man havde ganske vist faaet oprettet en Overenskomst, — men Byraadet overholdt den ikke og strejke kunde man ikke, da Organisationen paa Pladsen ikke var meget stærk.

Forbundet skrev til Sogneraadsformanden og langt om længe kom der ogsaa et Svar, der imidlertid gik ud paa, at det Arbejdsmændene havde klaget over var noget Sludder; — der var saa ikke andet for, end at sende en Forretningsfører derover for nærmere at undersøge Forholdene, og eventuelt faa den storsnude-

de Sogneraadsformand bragt paa andre Tanker, og det lykkedes virkelig ogsaa for Forretningsføreren at faa overbevist ham om, at det ikke var noget Vrøvl, det Arbejdsmændene havde fremført, og Sogneraadsformanden lovede saa ogsaa at forelægge et Forslag om en fremtidig Ordning af det omhandlede Stridsspørgsmaal til Godkendelse i Sogneraadet, — men hvad sker, da Sogneraadsformanden fremkommer med Sagen, erklærer hele Sogneraadet, at nu vilde de s'gu være fri for al det Arbejdervrøvl, og saa opsagde de Overenskomsten og nægtede at forhandle om en anden, og her var intet at gøre, som alt nævnt kunde der ikke, med Udsigt til Held etableres Strejke, og der var derfor ikke andet for Forbundet at gøre end tage vor Afdelingsformands Udtalelse om, at de til næste Valg maatte anstrenge dem for at faa valgt Socialdemokrater i Sogneraadet — til Efterretning.

Havde Arbejderne i den omhandlede By, fremmødt og stemt paa en af dem selv opstillet Liste, havde de faaet valgt i al Fald nogle Repræsentanter. Det gad de ikke, og maa nu tage Skade for Hjemgæld.

Næste Gang siger Arbejderne ikke i denne By: »Hvorfor Fanden skal vi ulejlige os med at stemme.«

Men lad os tage endnu et Eksempel.

Da Forligsmandens Mæglingsforslag af 28. Maj var vedtaget fik Arbejderne i København straks udbetalt deres Dyrtidstillæg — Hvorfor — Fordi Socialdemokratiet har Flertallet i Københavns Kommune.

Hvorledes gik det i Københavns Nabokommune, Frederiksberg, de fik intet. Hvorfor — Fordi — Socialdemokratiet ikke der har Flertallet. Først nu da denne Artikel skrives, har Højremændene paa Frederiksberg bekvemmet sig til at bevilge Dyrtidstillægget.

Og saaledes kunde der fremdrages mange Eksempler, de her fremdragne er imidlertid sikkert saa typiske, at de maa aabne Øjnene paa enhver Arbejder, der vil sit Eget og sin Stands Vel, saaledes at han aldrig mere siger: »Hvorfor Fanden skal jeg ulejlige mig med at stemme.«

G. H.

Til Afdelingerne.

Grindsted Afdeling beder os meddele de Kammerater, der har arbejdet paa Tørvefabrikken Fugdal ved Heinsvig i Sommer, at der er sluttet Overenskomst om, at Fabrikken efterbetaler 7 Øre pr. 1000 Skæretørv fra ¼; samt 1200 Kr. til Deling blandt Arbejderne ved Ælteværkerne.

Sidste Frist for Paakrav er 30. September 1920. Henvendelse kan ske til Kasserer Marius Hansen, Grindsted.

Chaufførerne i København.

Vor københavnske Chauffør-Afdeling, der tæller ca. 3000 Medlemmer, som er beskæftigede ved saavel Droskekørsel, som Vare- og Lastvogns- og Privatvognskørsel, har under 25. August d. A. faaet ordnet Overenskomstforholdene for den største Gruppe af sine Medlemmer, nemlig Vare- og Lastvognschaufførerne.

Da vore beslægtede Afdelinger ude omkring i Provinserne muligvis kan have Interesse af at blive gjort bekendt med de Vilkaar, hvorunder deres københavnske Kolleger er beskæftigede, og da det opnaaede Resultat skyldes Indgriben fra Forbundets Side, skal vi i det efterstaaende meddele Hovedpunkterne i den afsluttede Overenskomst og hertil gøre et Par oplysende Bemærkninger.

Chaufførernes Fagforening i København har siden Aar 1916 afsluttet en Række af Overenskomster direkte med Dansk Arbejdsgiverforening og dens forskellige Underorganisationer og Enkeltvirksomheder, saaledes omfattende, Jern- og Metalindustrien, Cigarindustrien, Chokolade- og Sukkervareindustrien, Vognmændene i København o. m. fl., hvilke Overenskomster i Lighed med mange andre stadig i Krigsperioden er prolongerede mod et Dyrtidstillæg. Samtlige disse Overenskomster vare behørigt opsagte til Ophør pr. 1. Febr., 1. Marts og 1. April d. A., og Lønningerne, der vare fastsatte i dem laa paa henholdsvis 82 og 85 Kr., medens Overtidsbetalingen var fastsat til 185 Øre pr. Time for de første 3 Timer samt for Søndagsarbejde inden Kl. 12 Middag, derudover betaltes 235 Øre pr. Time.

Ved den generelle Ordning af 29. Maj fik

denne Gruppe af vore Medlemmer kun det 5 Øres Timetillæg som Forskud paa Augustreguleringen. Overarbejdsbetalingen, som Afdelingen havde et Tilsagn om, at den skulde gøres til Genstand for en Revision, nægtede Arbejdsgiverforeningen i første Omgang at indlade sig i Forhandling om. Chaufførernes Afdeling henvendte sig derefter til Forbundet, og efter at Forretningsudvalget havde taget Stilling til Sagen udsendte vi 1. Varsel om Overarbejdsvægring for Chauffører beskæftigede ved Vare- og Lastvognskørsel hos Arbejdsgiverforeningens Medlemmer. Straks efter afholdtes et Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor der dog kun fremkom et Tilbud om et 10 Øres Tillæg, som hverken Chaufførerne eller Forbundet kunde modtage. 2. Varsel afsendtes med Udløb den 10. Aug. og Arbejdsgiverne indklagede os nu for Den faste Voldgiftsret for Brud paa Overenskomsterne og forlangte os idømt Bod og Erstatning m. m.

Det forberedende Møde i denne Voldgiftssag afholdtes den 7. Aug., og i dette Møde enedes man om paany at prøve en Forhandling inden Voldgiftsretten afsagde sin Kendelse.

Tirsdag 24. August mødtes Parterne igen — for Forbundet mødte Sekretær Chr. Sørensen — og nu erklærede Arbejdsgiverforeningen sig villig til at drøfte Overarbejdsbetalingen, men stillede samtidig som Betingelse, at hele Spørgsmaalet om de københavnske Varechaufførers Overenskomstforhold blev bragt i Orden, d v. .s man ønskede en Standardaftale omfattende alle de Underorganisationer og Enkeltvirksomheder med hvilke Chaufførernes Fagforening ikke allerede havde Overenskomst.

Efter meget indgaaende Forhandlinger lykkedes det da ogsaa at faa oprettet en saadan Overenskomst.

I denne fastslaas selvfølgelig en ren 8 Timers Arbejdsdag. Al Vognvask, Reparation o. s. v. skal finde Sted indenfor de 8 Timer og skal i modsat Fald betales som Overarbejde.

Ugelønnen fastsattes til 93 Kr., heri indbefattet Dyrtidstillæg og Augustregulering.

Chaufførerne faar udleveret Skindtøj, Hue og Gamascher efter Behov, dog højst et Stk af hvert om Aaret, samt en Kappe hvert 3. Aar. Virksomheder, der hellere maatte ønske det saaledes, kan i Stedet yde Chaufførerne en Uniformsgodtgørelse af 40 Kr. pr. Kvartal.

Overtidsbetalingen, som havde været Foranledningen til hele Sagens Fremkomst, blev fastsat til 225 Øre for den første Time efter normal Arbejdstids Ophør. For de næste 2 Timer betales 260 Øre pr. Time. Arbejde derudover, *samt paa Søn- og Helligdage*, betales med 3 Kr. pr. Time.

I Overenskomsten indførtes endvidere en Bestemmelse om at eventuelle højere personlige Lønninger og højere Overtidsbetaling ikke kan nedsættes som Følge af denne nye Aftale, ligesom man enedes om, at Virksomheder, der hidtil havde givet Ferie, betalt Tærepenge for Heldagsture samt Løn under Sygdom- eller Ulykkestilfælde vedbliver dermed.

Overenskomsten traadte i Kraft straks og er gældende til 1. April 1921.

I Forbindelse med denne Standardaftale indgik Arbejdsgiverforeningen paa, dels at forhøje Overtidsbetalingen i de løbende Overenskomster i Overensstemmelse med den forannævnte, og dels at forhøje de bestaaende overenskomstmæssige Ugelønninger fra 82 Kr. til 91 Kr., og fra 85 Kr. til 93 Kr. indbefattet Augustreguleringen.

Samtidig aftalte man, at samtlige løbende Overenskomster samles til Udløb en bestemt Dato, nemlig 1. April 1921, og at man til den Tid skal forsøge at faa oprettet en Fællesoverenskomst, der kan rumme og indeholde Bestemmelser om de vidt forskellige Arbejdsforhold som de københavnske Vare- og Lastvognschauffører er beskæftigede under.

Det er et ikke helt ringe Resultat vor københavnske Chaufførafdeling her har opnaaet ad fredelig Vej.

Landhaandværkersagen i Orden.

Strejken hævet.

I vort sidste Fagblad fortalte vi, at Strejken hos Landhaandværkerne fortsat er løbende.

Strejken virkede imidlertid kraftig paa en Del sjællandske Mestre, og de foranledigede derfor et Møde afholdt, til hvilket Møde Landhaandværkernes Hovedbestyrelse var indbudt, og paa dette Møde paalagdes det Hovedbe-

styrelsen at virke for, at Strejken snart blev bragt til Ophør.

Mandag den 6. ds. modtog vi saa en Indbydelse til samme Dag at deltage i et Møde med Landhaandværkernes Formand. Mødet fandt Sted, og her enedes man om følgende:

»Ved en i Dag stedfunden Forhandling mellem Repræsentanter for Landhaandværkernes Hovedorganisation og D. A. F. enedes man om at forelægge sine respektive Organisationer Forslag om, at Konflikten hos Landhaandværkerne blev afsluttet ved, at Parterne tiltræder Forligsmandens Mæglingsforslag med den Ændring, at i Stedet for Pkt. 3, gives der 5 pCt. til samtlige Akkordpriser.

Procenterne ydes dog ikke, hvor Arbejdsmændene lønnes med Procenter af Svendenes Fortjeneste.

København, den 7. September 1920.

J. C. Larsen. *H. Ehlers.*

Den Ændring, der er sket i Forligsmandens Mæglingsforslag, betragter vi som en Gevinst for vore Medlemmer, for naturligt er det bedre at erholde et samlet Løntillæg til Akkordpriskuranten, end at kun enkelte Poster forhøjes.

Landhaandværkerne holdt saa Hovedbestyrelsesmøde i Sønderborg, og der kom ogsaa et Telegram om, at Forslaget var vedtaget, men samtidig kom der en Skrivelse fra Landhaandværkernes Formand, der gik ud paa, at det kun galdt for Jylland og Sjælland, medens Landhaandværkerne paa Fyn først vilde have Adgang til at forelægge det for deres respektive Generalforsamlinger, og det foranledigede Forbundet til at meddele, at naar Forslagets Vedtagelse ikke galdt hele Landet, kunde vi ikke indgaa paa at hæve Strejken. Enten skulde Konflikten løses for hele Landet eller ogsaa fortsattes den.

Denne faste Stilling, som Forbundet her indtog, har nu vist sig at være den rigtige, thi nu i Dag, Lørdag, telegraferer Landhaandværkernes Formand:

»Forslaget er vedtaget uden Hensyn til, hvad Stilling Fyen vedtager.«

Ehlers.

Herefter er der naturligvis ingen Mening i at opretholde Konflikten. Strejken er hermed hævet, og Arbejdet kan straks genoptages overalt, hvor der har været nedlagt.

Vi skal ikke her komme ind paa denne Strejke og dens Forløb, men et tror vi at turde sige, at denne kortvarige, men energisk førte Kamp har lært Landhaandværkerne, at Dansk Arbejdsmands Forbund er en Organisation, som de maa regne med i deres fremtidige Virksomhed, og vi benytter Lejligheden til at sige vore Medlemmer Tak for den Præcision, hvormed de etablerede Strejken og den Energi, de har lagt for Dagen under dens Forløb.

Nu tager vi fat igen hos Mestrene ogsaa i de Virksomheder, f. Eks. Cementstøberier o. l., hvor Arbejdet eventuelt har været nedlagt, og Timelønnen er 163 Øre med tilbagevirkende Kraft fra 1. August, og det maa I ved Arbejdets Genoptagelse gøre opmærksom paa og kræve. Er der Mestre, der ikke vil betale, maa I omgaaende give os Meddelelse derom. Vi sørger da for det videre fornødne, men husk nu nøjagtigt at meddele Mesterens Navn og Adresse og ved hvilket Arbejde, det er han ikke vil betale. De Medlemmer, der ikke kommer i Arbejde senest Onsdag, kan erholde Strejkeunderstøttelse indtil og med Onsdag d. 29. ds. Efter denne Dato ophører Strejkeunderstøttelsen. *G. H.*

Et Par nye tyske Fabrikarbejder-Overenskomster.

I vort tyske Broderorgan »Der Proletarier« for 11. Septbr. findes gengivet et Par nye Løntariffer, som vil have Interesse for vore Medlemmer indenfor Fabrikarbejderbranchen.

Den første angaar *den kemiske Storindustri i Køln* og her fastsættes Lønnen for mandlige Arbejdere saaledes:

fra 14—15 Aar	....	1 Mk. 75 Pf. pr. Time.
fra 15—16 Aar	....	2 Mk. 25 Pf. pr. Time.
fra 16—17 Aar	....	2 Mk. 95 Pf. pr. Time.
fra 17—18 Aar	....	3 Mk. 55 Pf. pr. Time.
fra 18—19 Aar	....	4 Mk. 35 Pf. pr. Time.
fra 19—20 Aar	....	4 Mk. 65 Pf. pr. Time.
over 20 Aar	Gruppe I:	5 Mk. 80 Pf. pr. Time.
	Gruppe 2:	6 Mk. 00 Pf. pr. Time.
	Gruppe 3:	6 Mk. 20 Pf. pr. Time.

Hertil kommer et ugentligt Dyrtidstillæg paa 12 Mk. til enhver Arbejder, uanset hvilken Lønklasse han tilhører.

Den næste er ogsaa fra Køln og angaar *Gummifabrikerne* og her er Lønnen følgende:

fra 14—15 Aar	.... 1 Mk. 75 Pf.	pr. Time.
fra 15—16 Aar	.... 2 Mk. 25 Pf.	pr. Time.
fra 16—17 Aar	.... 2 Mk. 95 Pf.	pr. Time.
fra 17—18 Aar	.... 3 Mk. 55 Pf.	pr. Time.
fra 18—19 Aar	.... 4 Mk. 35 Pf.	pr. Time.
fra 19—20 Aar	.... 4 Mk. 65 Pf.	pr. Time.
Ulærte Arbejdere (over 20)	.... 5 Mk. 80 Pf.	pr. Time.
Specialister af II. Klasse	.... 6 Mk. 00 Pf.	pr. Time.
Specialister af I. Klasse	.... 6 Mk. 40 Pf.	pr. Time.
Faglærte Arbejdere	6 Mk. 65 Pf.	pr. Time.

Ogsaa her gives et Dyrtidstillæg paa 12 Mk. ugl. pr. Hoved, Forarbejdere har desuden et Tillæg paa 20 Pf. pr. Time, og der gives ved visse Arbejder et Smudstillæg paa 20 Pf. pr. Time.

Tager vi nu den højeste Arbejdsmandsløn paa de kemiske Fabrikker (Mk. 6,20) saa giver den i en 48 Timers Arbejdsuge en samlet Ugeløn paa 297 Mk. 60 Pf., hvortil kommer Dyrtidstillæget, 12 Mk. eller ialt 309 Mk. 60, hvilket oversat til danske Penge bliver ca. 52 Kr. regnet efter den nuværende Kurs.

Højeste Specialistarbejderløn paa Gummifabrikkerne (Mk. 6,40) giver paa samme Maade — Dyrtidstillæg iberegnet — en Ugefortjeneste paa 319 Mk. 20 Pf. eller i danske Penge ca. 53½ Krone.

Nu ma man naturligvis ikke glemme, at Marken har betydelig større Købeevne i Tyskland end det, der angives af Dagskursen, men denne spiller dog en betydelig Rolle ved Handelen Landene imellem ,— og hvorom alting er, vore Fabrikarbejderes Løn her i Danmark kan vi være godt bekendt.

Københavns Kommunes Varmtvands-Badeanstalter.

Københavns Kommunes Varmtvands-Badeanstalter, der er beliggende i Sjællandsgade, Helsingørsgade, Sofiegade og Saxogade er aabne paa Hverdage fra Kl. 7 Morgen til Kl. 7 Aften, om Lørdagen desuden til Kl. 9. Søn- og Helligdage fra Kl. 7—11 Form.

Badstuebade eller Dampbade faaes i Sjællandsgade og Helsingørsgade saavel paa Mands- som Kvindeafdelingen. **Karbade** forefindes paa ovennævnte Steder (med Undtagelse af Mandsafdelingen i Helsingsørsgade) og paa Kvindeafdelingen i Sofiegade.

Brusebade faaes paa alle fire Anstalter.

De for Tiden gældende Priser er følgende:

1 Brusebad 20 Øre.
1 Karbad 60 Øre.
1 Dampbad 75 Øre.

Fra Raadhusforvalterens Kontor, under hvem Varmtvands-Badeanstalterne sorterer, har vi faaet Anmodning om at henstille til vore Læsere af Hensyn til det stærke Besøg om Eftermiddagen navnlig Fredag og Lørdag — saavidt gørligt at benytte Badene i Formiddagstimerne eller tidlig paa Eftermiddagen.

Siden sidst.

Odense S. A/S De danske Sukkerfabrikker: Akkordforbedringer 8½—33 pCt. (Gennemsnit 10 pCt.)

Holeby. Højbygaard Sukkerfabrik: Akkordforbedringer 7—33 pCt. (Gennemsnit 10 pCt.

Assens. Assens Sukkerfabrik: Akkordforbedringer 18—44 pCt. (Gennemsnit 30 pCt.) Akkordfortjenesten pr. Dag før 15 a 17 Kr., nu 18 a 22 Kr. Vedrører 100 Mand.

Traadt i Kraft 1. Juli og gælder til 1. Februar 1921.

Budene, Kbhvn. F/m Parnov & Co. Ugelønnen forhøjet fra 70 Kr. til 75 Kr. Vedrører 4 Mand. Traadt i Kraft 1. August og gælder til 1. April 1921.

Aalborg F. A/S Dansk Svovlsyrefabrik. Akkordprisen for Tranport af Kis til Ovnhus forhøjet 28 pCt. Akkordtimefortjeneste før 175 Øre, nu 225 Øre. (5 Timers dagligt Arbejde). Angaar 2 Mand. Akkordprisen for Kammertømning forhøjet 12 pCt. Akkordtimefortjeneste før 425 Øre, nu 475 Øre (2 Timer daglig). Angaar 12 Mand. Akkordpris for Aflæsning af løst Fosfat forhøjet 10 pCt. Akkordtimefortjeneste før 170 Øre, nu 200 Øre. Angaar 20 Mand. Vedrører ialt 34 Mand.

Traadt i Kraft 8. Juli og gælder til 1. Maj 1921.

Skarrehage. Molèrværket. Akkordpriserne forhøjet 16—64 pCt. (Gennemsnit 37 pCt.). Brændernes (16 Mand) Ugeløn forhøjet fra 78,10 Kr. til 82,00 Kr. Brænderne skal selv betale Afløsningen paa Søndage.

Traadt i Kraft 8. Maj og gælder til 1. Februar 1921.

Havdrup. A/S Kagstrup Kalkværk. Akkordprisen

for Gavnkalk forhøjet 20 pCt. Dagfortjenesten før 11,50 nu 13,50 Kr. Vedrører 9 Mand. Traadt i Kraft 18. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Ballerup: Egebjerg Teglværk: Akkordpriserne forhøjet 5½—37 pCt. (Gennemsnit 14 pCt.) Dagfortjenesten før 12,50 Kr. nu 13,75 Kr. Arbejdstid 53 Timer ugentlig. Brændernes Ugeløn forhøjet til 75,79 Kr. Brænderne har Normal-Arbejdstid med Fridag hver 3. Søndag. Vedrører 15 Mand. Traadt i Kraft 1. Juli og gælder til 1. Februar 1921.

Nivaa: Sølyst Teglværk. Akkordpriserne forhøjet 27 pCt. Dagfortjenesten før 11 Kr. nu 14 Kr. Vedrører 35 Mand. Traadt i Kraft 13. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Samme Afdeling: Humlebæk Teglværk. Akkordpriserne forhøjet 15 pCt. Dagfortjeneste før 13 Kr. nu 15 Kr. Brændernes Ugeløn forhøjet fra 65 Kr. til 90 Kr. Vedrører 30 Mand. Traadt i Kraft 11. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Samme Afdeling: Nivaagaards Teglværk. Akkordpriserne forhøjet 36 pCt. Dagfortjeneste før 11 Kr., nu 15 Kr. Vedrører 40 Mand. Traadt i Kraft 1. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Samme Afdeling: Niverød Teglværk. Akkordpriserne forhøjet 7 pCt. Dagfortjenesten før 14 Kr. nu 15 Kr. Vedrører 40 Mand. Traadt i Kraft 16. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Struer har hos **Struer og Crehoved Teglværker** opnaaet nogle Akkordforbedringer.

Stilling: Stilling Teglværk. Timeløn 143 Øre. Brændernes Ugeløn 73,64 Kr. 4 Mand ved Ovnarbejde fik Akkordforhøjelse 11 pCt.; Dagfortjeneste før 11,25 nu 12,50 Kr. Ulykkesforsikring 6 Kr. pr. Dag fra 1 Dags Tilskadekomst mod at betale 20 Øre pr. Uge. Vedrører ialt 25 Mand. Traadt i Kraft 27. Juni og gælder til 1. Februar 1921. .. ..

Samme Afdeling: Lyshøjs Teglværk. Timeløn 143 Øre. Brændernes Ugeløn 73,64 Kr. 4 Mand med Ovnarbejde fik Akkordforhøjelse 11 pCt. Dagfortjeneste før 11,25 nu 12,50 Kr. Ulykkesforsikring 6 Kr. pr. Dag fra 1ste Dags Tilskadekomst mod at betale 20 Øre pr. Uge. Vedrører ialt 12 Mand. Tradt i Kraft 27. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Trustrup: Trustrup Kalk- og Teglværk. Akkordprisen for Arbejde ved Kalkovne forhøjet 15 pCt. Dagfortjenste før 13 Kr. nu 14 Kr. Angaar 8 Mand. Akkordpriserne for Arbejde ved Maskiner, saalænge der arbejdes med Automobil + 1 Hjælper, forhøjet 5 pCt. Dagfortjeneste før 14 Kr. nu 14,75 Kr. Angaar 6 Mand. Brændere 8 Øre ekstra pr. Time. Optrillere af Tørv 13 Øre ekstra pr. Uge. Angaar 6 Mand. Vedrører ialt 20 Mand. Brændere og Optrillere fik desuden straks udbetalt 75 Kr. som Ventepenge.

Aarhus A: Foreningen af Arbejdsgivere i Aarhus. Timelønnen forhøjet fra 140 Øre til 155 Øre. Akkordpriserne forhøjedes 10—37 pCt. (Gennemsnit 20 pCt.) Dagfortjenesten før 13 a 17 Kr. nu 17 a 19 Kr. Vedrører 975 Mand; deraf 350 Akkordarbejdere. Kuskenes Ugeløn forhøjet fra Kr. 75,65 til Kr. 83,75. Vedrører 25 Mand. Dagpengene forhøjedes fra 3 Kr. til 4 Kr. pr. Dag. Traadt i Kraft 16. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Vejen: Cementvarefabrikant Billund. Timeløn forhøjet fra 140 til 155 Øre. Akkordpriserne forhøjet 15 pCt. Dagfortjeneste før 13 Kr. nu 16 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Vedrører 6 Mand, deraf 3 Akkordarbejdere. Traadt i Kraft 1. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Samme Afdeling: Cementvarefabr. A/S »Phønix«. Timelønnen forhøjet fra 140 til 155 Øre. Akkordforhøjelse 15 pCt. Dagfortjeneste før 13 Kr. nu 16 Kr. Vedrører 4 Mand, deraf 3 Akkordarbejdere. Traadt i Kraft 1. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Samme Afdeling: Savskæreri og Tømmerhandelen. Timelønnen forhøjet fra 140 til 155 Øre. 8 Timers Arbejdsdag. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Vedrører 8 Mand. Traadt i Kraft 31. Maj og gælder til 1. Februar 1921.

Samme Afdeling: Tagpapfabr. A/S »Phønix«. Timelønnen forhøjet fra 140 til 155 Øre. Akkordpriserne forhøjet 10 pCt. Dagfortjeneste før 12 Kr. nu 14 Kr. 8 Timers Arbejdstid. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Vedrører 22 Mand. Traadt i Kraft 1. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Holbæk: Forpagter Jacobsen. Renovationskuskenes Ugeløn forhøjet fra 80 til 90 Kr. Vedrører 4 Mand. Traadt i Kraft 1. Juni.

Aarhus A.: Bødkermester Balle. Timelønnen forhøjet fra 140 Øre til 155 Øre + Aug. Regl. Akkordfortjenesten er 16 Kr. pr. Dag. Kuskenes Ugeløn forhøjet til Kr. 83,75. Arbejdstid 8 Timer. Ulykkesforsikring 4 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. 3 Dages Ferie med 30 Kr. Løn. Vedrører 35 Mand. Traadt i Kraft 31. Maj og gælder til 1. Februar 1921.

Aalborg K.: Cementfabrikerne. Kuskenes Ugeløn forhøjet fra 80 Kr. til 83 Kr. + Aug. Regl. Chaufførernes Ugeløn forhøjet fra 80 til 88 Kr. + Aug. Regl. Arbejdstid 8 Timer dgl. Overarb. 200 a 250 Øre pr. Time. Ulykkesforsikr. 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Vedrører 14 Mand.

Slagelse A.: Vognmandsforeningen. Kuskenes Ugeløn forhøjet fra 67 Kr. til 80 Kr. Vedrører 23 Mand. Traadt i Kraft 31. Maj.

Samme Afdeling: Købmændene. Ugelønnen forhøjet fra 67 Kr. til 75 Kr. Vedrører 17 Mand. Traadt i Kraft 31. Maj.

Aarhus A.: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Timelønnen forhøjet fra 132—139 a 147 Øre til 155 Øre. Vedrører 35 Mand. Traadt i Kraft 31. Maj.

Fredericia H.: Foreningen af Arbejdsgivere i Fredericia. Følgende Akkordpriser er forhøjet:

For Losning af: Cement 20 a 25 pCt., Coks og Cinders 50 pCt., Jernbaneskinner 25 pCt., Korkvarer 75 pCt., Raajærn 33 pCt., Skærver og Ral 60 pCt., Kul 22 pCt., Aflæsning af Kul 20 pCt.

Skævinge. Borup Teglværk. Akkordprisen forhøjet 7—15 pCt. Dagfortjeneste før 12 Kr. nu 14 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Vedrører 75 Mand. Traadt i Kraft 22. Juli og gælder til 1. Februar 1921.

Grænge. Grænge Teglværk. Timelønnen forhøjet

fra 129 Øre til 137 Øre. Akkordpriserne forhøjet 3 pCt. Vedrører 50 Mand.

Faxe. A/S Faxe Kalkbrud. Akkordprisen forhøjet 14 pCt. Dagfortjeneste før 12 Kr. nu 13,25 Kr. Vedrører 120 Mand. Traadt i Kraft 16. Aug. og gælder til 1. Febr. 1921.

Villingebæk. Dronningemølle Teglværk. Akkordpriserne forhøjet for Fabrikation af røde Mursten 12 pCt. Dagfortjeneste før 12,24 Kr. nu 13,20 Kr. Vedrører 12 Mand. For Ovnarbejdets Vedkommende blev Akkorderne forhøjet for 4 Mand med 7 pCt. Degfortjeneste før 11,66 Kr. nu 12,08 Kr., og for 3 Mand med 4 pCt. Dagfortjeneste før 12 Kr. nu 12,25 Kr. Ialt fik 19 Mand Akkordforbedringer.

Knabstrup. Knapstrup Teglværk. Forskellige Akkordpriser forhøjet 3 pCt. Dagfortjeneste før 11,16 a 12,18 Kr. nu 11,70 a 12,32 Kr. Vedrører 5 Mand. Traadt i Kraft 5. August og gælder til 1. Februar 1921.

Kastrup. Svovlsyrefabriken. Forskellige Akkordpriser forhøjet 14—50 pCt. (Gennemsnit 35 pCt.) Akkordfortjeneste før 190 Øre pr. Time nu 215 Øre pr. Time. Vedrører 80 Mand. Traadt i Kraft 22. Juli og gælder til 1. April 1921.

Oliemøllerne Kbhvn. Fabrikanter af blød Sæbe. Lønnen forhøjet fra 155 Øre pr. Time til Kr. 79,24 pr. Uge, og ved Sæbekedlen 83,24 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 50 og 100 pCt. Tillæg. Rensning af Oliekedler 50 pCt. 4 Dages Sommerferie, Overtrækstøj m. m. Vedrører 40 Mand. Traadt i Kraft 23. Aug. og gælder til 1. Februar 1921.

Odense F. Firmaet Th. B. Thrige. Chaufførernes Ugeløn forhøjet for 2 Mand fra 75 til 76 Kr. den første Maaned, 78 Kr. den anden Maaned og derefter 79 Kr. for 1 Mand fra 81,40 til 83 Kr., dertil Aug. Regl. Traadt i Kraft 17. Aug. og gælder til 1. Februar 1921.

Ringsted. Sigersted Teglværk: Timelønnen forhøjet fra 140 Øre til 150 Øre. Kuskenes Ugeløn fra 70 Kr. til 75,40 Kr. Akkordpriserne, der gav en Dagfortjeneste af 14 a 15 Kr. blev uforandrede. Arbejdstid 53 Timer ugentlig. Vedrører 18 Mand. Traadt i Kraft 31. Juni.

Strøby. A/S Hansen-Rambergs Singelværk: Timeløn 155 Øre + Aug. Regl. For Tjæring, Kullosning, Arbejde i Vand samt Reparationsarbejde betales 25 Øre ekstra pr. Time. Akkordprisen forhøjet med 2½ Øre pr. Tons udskibet Materiale. Arbejdstid 8 Timer. Vedrører 8 Mand. Traadt i Kraft 14. August og gælder til 1. Februar 1921.

Nibe. H. J. Hansens Træindustrifabrik: Timelønnen forhøjet fra 133 Øre til 148 Øre. Akkordpriserne forhøjet 20 pCt. Dagfortjeneste før 12,75 Kr. nu 14,25 Kr. 8 Timers Arbejdsdag. Vedrører 47 Mand. Traadt i Kraft 22. Juli og gælder til 1. April 1921.

Sorø. Gyldenholm Skove. Timelønnen forhøjet fra 90 Øre til 115½ Øre. Akkordpriserne forhøjet 15 pCt. for Tiden fra 1. Juni til 1. August 1920 og fra 1. August med yderligere 12 pCt., altsaa ialt 27 pCt. Dagfortjeneste før 8 Kr. nu 10,16 Kr. Vedrører 37 Mand. Gælder til 1. Maj 1921.

Grindsted. Fugdal Tørvefabrik. Akkordpriserne forhøjet 23—50 pCt. Gennemsnit 30 pCt. Dagfortjenesten før 15 Kr. nu 19,50 Kr. Arbejdstid 58 Timer ugtl. Vedrører 20 Mand. Traadt i Kraft 1 April og gælder til 1. April 1921.

Næstved. Gavnø Skovdistrikt. Timelønnen forhøjet fra 90 til 105 Øre for 487 Timer. Skovarbejderne i Sommer har været beskæftiget ved Tørvearbejde. Beløbet efterbetalt. Gælder 4 Mand.

Svendstrup. A/S Zinck & Søn. Godthaab Hammerværk: Akkordpriserne forhøjet 5—8 a 12 pCt. Dagfortjeneste før 12 Kr. nu 12,96 Kr. Vedrører 25 Mand. Traadt i Kraft 6. August og gælder til 1. Februar 1921.

Den internationale Arbejdskonference i Washington.

(Fortsat)

Art. 3.

I ethvert offentligt eller privat industrielt eller kommercielt Foretagende eller i nogen Gren deraf, undtagen i saadanne Foretagender, i hvilke kun Medlemmer af samme Familie arbejder,

a) maa en Kvinde ikke arbejde i de første 6 Uger efter sin Nedkomst, og

b) skal hun have Ret til at forlade Arbejdet, dersom hun fremskaffer Lægeattest for, at hendes Nedkomst maa antages at ville finde Sted indenfor 6 Uger,

c) skal der udbetales en Kvinde, der i Henhold til foranstaaende Paragraffer a) og b) er fritaget for Arbejde, en tilstrækkelig Understøttelse til hendes og Barnets fulde og tilstrækkelige Underhold. Denne Understøttelse skal enten betales af det offentlige eller af en Forsikringsinstitution, og vedkommende Myndigheder i hvert enkelt Land skal fastsætte Beløbets Størrelse. Der tilkommer desuden en saadan Kvinde gratis Læge- eller Jordemoderhjælp. Fejltagelse fra en Læges Side angaaende Datoen for Nedkomsten skal ikke afskære Kvinden fra Understøttelse fra den i Lægeerklæringen angivne Dato indtil Nedkomsten virkelig finder Sted.

d) skal en Kvinde, der ammer sit Barn, have Ret til med dette for Øje at faa fri 2 Gange ½ Time hver Dag i Arbejdstiden.

Art. 4.

Naar en Kvinde i Henhold til Paragrafferne a) og b) i Art. 3 er fraværende fra sit Arbejde, eller naar hun bliver borte fra sit Arbejde i en længere Periode som Følge af Sygdom, der ved Lægeattest godtgøres at stamme fra Svangerskabet eller Fødslen, og som gør hende uskikket til Arbejde, maa en Arbejdsgiver ikke, førend hendes Fraværelse har strakt sig over en af vedkommende Myndigheder fastsat Maksimumsperiode, opsige hende paa et saadant Tidspunkt, at Opsigelsen bliver virksom under hendes Fraværelse,

Art. 5—12.

(som Art. 15—22 i Konventionen om Arbejdstid, dog at Bestemmelsernes Ikrafttræden ifølge Art. 9 er fastsat til ikke senere end den 1. Juli 1922, jfr. Art. 19 i Arbejdstidskonventionen).

I Tilslutning vedtoges følgende af Udvalget foreslaaede

Resolutioner.

1. »Konferencen henstiller, at den indiske Regering opfordres til at tage Spørgsmaalet om Kvinders Arbejde før og efter Nedkomst samt om Understøttelse til Mødre op til Behandling inden næste Konference og til at give Beretning desangaaende paa næste Konference.

2. »Konferencen opfordrer Regeringerne til at undersøge Spørgsmaalet om Tilladelse for enhver arbejdende Kvinde til at blive borte fra Arbejde efter en Fødsel i længere Tid, end fastsat i Konventionsudkastet, og om Understøttelse til hende under hendes Fraværelse, saaledes at hun sættes i Stand til at passe og amme sit Barn. Dette Emne skal optages paa Dagsordenen for næste Konference.«

Angaaende Kvinders Arbejde i industrielle Virksomheder gik Forslaget fra det forberedende Udvalg ud paa Tilslutning til Berner-Konventionen af 1906. En i Washington umiddelbart forud for Kongressen afholdt Verdenskongres af Kvinder havde i kraftige Ord givet dette Standpunkt sin Tilslutning.

Ved Arbejde om Natten forstod denne Kongres ethvert Arbejde mellem Kl. 9 Aften og Kl. 6 Morgen. Kongressen kræver ogsaa, at Natarbejde skulde forbydes Mænd forsaavidt det ifølge sin Natur ikke aldeles nødvendigt maa udføres om Natten.

Ogsaa Spørgsmaalet om Kvinders Natarbejde havde den danske Delegation drøftet under Overejsen, og man var enedes om at give sit Standpunkt Udtryk i følgende:

»Danmark har i sin Tid tiltraadt Bernerkonventionen af 1906 under Forbehold af Lovgivningsmagtens Sanktion. Men da en Bestemmelse om Forbud mod Kvinders Natarbejde i 1911 blev optaget i Forslaget til en ny Lov om Arbejde i Fabrikker, blev den paagældende Bestemmelse forkastet af Rigsdagen. Ifølge de dengang tilvejebragte Oplysninger var der kun beskæftiget ca. 300 Kvinder ved industrielt Natarbejde, hvorfor Spørgsmaalet ikke i sig selv havde stor praktisk Betydning, men Forkastelsen skyldtes ikke mindst principielle Hensyn, idet man i Overensstemmelse med den Bevægelse, der var rejst fra Kvindeforeningers Side, ikke mente at burde give Kvinderne en saadan Undtagelsesstilling, der bl. a. kunde hindre de paagældende Kvinders Adgang til dette forholdsvis velløndede Arbejde. De samme Synspunkter er indenfor den danske Delegation gjort gældende af det kvindelige raadgivende Medlem, og en Sammenslutning af Kvindeforeninger i Danmark har overfor den danske Regering udtalt sig imod, at et saadant Forbud skulde omfatte andre end svangre Kvinder.

De danske Repræsentanter maa imidlertid formene, at Danmark ikke længere bør indtage en Særstilling paa dette Omraade, og man vil derfor stemme for Forbudet, idet man gaar ud fra, at der vil blive Adgang til en passende Overgangsperiode.«

Spørgsmaalet om Kvinders Natarbejde henvistes til samme Udvalg, som behandlede Spørgsmaalet om svangre Kvinder. Alle Udvalgets Medlemmer var enige om Tilslutning til Berner-Konventionens Princip og om den efterfølgende Konvention burde finde Anvendelse paa *alle* industrielle Virksomheder, kun saadanne undtagen, der alene beskæftiger Familiens Medlemmer. Udvalgets Forslag, der tiltraadtes af Konferencen, havde følgende Ordlyd:

Konvention angaaende Kvinders Anvendelse til Arbejde om Natten.

Art. 1.

Ved Udtrykket »industrielt Foretagende« forstaas i denne Konvention særligt:

a) Mine- og Stenbrud og andre Virksomheder hvorved Mineralier udvindes af Jorden.
b) Industrier, i hvilke Artikler bliver forfærdigede, forandrede, rensede, reparerede, udstyrede, gjort færdige eller tilpassede til Salg eller opløste, eller i hvilke Materialier bliver omformede; heri indbefattet Skibsbygning, Frembringelse, Transformering og Overføring af Elektricitet eller Drivkraft af enhver Art.
c) Opførelse, Genopførelse, Vedligeholdelse, Reparation, Forandring eller Nedrivning af Bygning, Jernbane, Sporvej, Havn, Dok, Bolværk; Kanal; indenlandsk Vanddvej, Vej, Tunnel, Bro, Viadukt; Kloak, Vandafløb, Brønd, Telegraf- eller Telefon-Installation, elektrisk Virksomhed, Gasværk, Vandværk, eller andet Bygningsværk, samt forberedende og grundlæggende Arbejde til et saadant Værk eller Bygning.

Rette vedkommende Myndigheder i hvert Land fastsætter Grænsen mellem Industri paa den ene Side og Handel og Landbrug paa den anden.

Art. 2.

Ved Udtrykket »Nat« forstaas i denne Konvention en Periode paa i det mindste 11 paa hinanden følgende Timer, i hvilke Tidsrummet mellem Kl. 10 Aften og Kl. 5 Morgen skal være indbefattet.

I Lande, hvor der endnu ikke af Regeringerne er fastsat Regler for Kvinders Arbejde i industrielle Fo-

retagender om Natten, kan Udtrykket »Nat« foreløbigt og for en Maksimumstid af 3 Aar af Regeringen fastslaas at skulle betegne en Periode paa kun ti Timer, i hvilke Tidsrummet mellem Kl. 10 Aften og Kl. 5 Morgen skal være indbefattet.

Art. 3.

Kvinder maa, uden Hensyn til Alder, ikke arbejde om Natten i nogen offentlig eller privat Virksomhed eller i nogen Gren deraf, undtagen i Virksomheder, i hvilke kun den samme Families Medlemmer arbejder.

Art. 4.

Art. 3 finder ikke Anvendelse:

a) i Tilfælde af vis major, naar der i et Foretagende sker en Afbrydelse af Virksomheden, der er umulig at forudse, og som ikke har en periodisk Karakter;

b) i Tilfælde, hvor Arbejdet vedrører Raastoffer eller Stoffer under Tilberedning, som er tilbøjelige til meget hurtigt at forringes, naar saadant Natarbejde er nødvendigt for at bevare disse Stoffer fra ellers uundgaaeligt Tab.

Art. 5.

I Indien og Siam kan de respektive Regeringer suspendere Anvendelsen af Art. 3 for alle industrielle Foretagender undtagen dem, der i den nationale Lovgivning betegnes som »Fabrikker«. Meddelelse om saadan Suspension skal tilsendes det internationale Arbejdsbureau.

Art. 6.

I industrielle Virksomheder, der paavirkes af Aarstiderne, og i Tilfælde, hvor ekstraordinære Omstændigheder taler derfor, kan Nattetiden i 60 Dage om Aaret forkortes til 10 Timer.

Art. 7.

I de Lande, hvor klimatiske Forhold gør Arbejde uudholdeligt om Dagen, kan Nattteiden gøres kortere end ovenfor fastsat, saafremt tilsvarende Hviletid tilstaas om Dagen.

Art. 8—15.

(som Art. 15—22 i Konventionen om Arbejdstid, dog at Bestemmelsernes Ikrafttræden ifølge Art. 12 er fastsat til ikke senere end den 1. Juli 1922, jfr. Art. 19 i Arbejdstidskonventionen).

Om Punkterne 11 c og 12 c paa Dagsordenen vedtoges paa Forslag af Udvalget følgende:

1. Henstilling angaaende Beskyttelse af Kvinder og Børn mod Bly-Forgiftning.

Under Hensyn til den Skade, Kvinder er udsat for at lide i deres Moderkald, og for at sikre Børn en sund, fysisk Udvikling henstiller Konferencen til den internationale Arbejdsorganisations Medlemmer at forbyde Anvendelse af Kvinder og unge Mennesker under 18 Aar til følgende Arbejder:

a) Til Arbejde ved Ovne til Reduktion af Zink- og Blymalme.

b) Til Behandling, Oparbejdning eller Reduktion af Aske, der indeholder Bly, og til Afsølvning af Bly.

c) Til Arbejde ved Smeltning af Bly og gammelt Zink i større Omfang.

d) TilArbejde med Fremstilling af Loddemetal og Legeringer, der indeholder mere end 10 pCt. Bly.

e) I Virksomheder, i hvilke der fremstilles Sølverglød, Massikot, Mønje Blyhvidt, Blyjodid eller Sulfater, Chromater og Silikater af Bly (Fritte).

f) Ved Blanding og Paasmøring af Fyldmasse ved Fabrikation eller Reparation af elektriske Akkumulatorer.

g) Til Rengøring i Lokaler, i hvilke de ovennævnte Processer foregaar.

Det henstilles endvidere, at Kvinder og unge Mennesker under 18 Aar kun maa anvendes i Virksomheder, i hvilke Blyforbindelser bruges, under følgende Betingelser:

a) at der findes saadan Udblæsningsventilation, at Støv og Damparter fjernes straks, hvor de opstaar,

b) at Arbejdsrum og -redskaber holdes rene,

c) at Regeringen holdes underrettet om alle Tilfælde af Blyforgiftning, og at der ydes Erstatning derfor,

d) at der foretages periodisk Lægeundersøgelse af Arbejderne i disse Virksomheder,

e) at der drages Omsorg for Indretning af tilstrækkelige og tilfredsstillende Garderobe-, Vaske- og Spiserum og for en særlig beskyttende Beklædning.

f) at det forbydes at bringe Føde- og Drikkevarer ind i Arbejdslokalerne.

Det henstilles endvidere, at der skal foretages en nøje Regulering af Brugen af opløselige Blysammensætninger i Industrier, hvor opløselige Blysammensætninger kan erstattes af ikke-giftige Stoffer.

Forsaavidt denne Henstilling angaar, skal en Blysammensætning anses som opløselig, dersom den indeholder mere end 5 Vægt-Procent (beregnet som metallisk Bly), der kan opløses i en 0,25 pCt. Saltsyre-Opløsning.

2. Henstilling angaaende Forholdsregler mod Miltbrand.

Konferencen henstiller til den internationale Arbejdsorganisations Medlemmer, at Forholdsregler bør træffes til Desinfektion af Uld, der er inficeret med Miltbrandsporer, enten i det Land, der eksporterer saadan Uld, eller hvis det ikke er muligt, i Modtagerhavnen i det Land, der importerer saadan Uld.

Henstilling angaaende Oprettelse af Lægetilsyn.

Konferencen henstiller, at hvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation saa snart som muligt opretter — for saa vidt det ikke maate være sket — ikke blot et effektivt Fabriktilsyn, men tillige et særligt Regeringstilsyn, hvis Opgave det skal være at overvaage Arbejdernes Sundhedstilstand, og som skal staa i stadig Forbindelse med det internationale Arbejdsbureau.

(Fortsættes)

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 13 | 13. Oktober | 1920 | 25. Aarg.

Strejken overfor Landhaandværkerne.

Nu da Strejken er endt, kan det maaske være tilladt at gøre et Par Bemærkninger, hvad nogle af os, som har været berørt af Strejken, mener om den. Først maa jeg maaske have Lov til at pege paa, hvad man har lært eller bør bør lære af denne Strejke.

Jeg mener, at ved Afslutning af Landsoverenskomster, er der Grænser for, hvor langt man kan vove sig ud. At Princippet i Landsoverenskomsterne er godt derved, at dem, som har de bedste Chancer maa give Afkald paa noget til Fordel for dem, som er daarligere stillet, derom er vist alle enige; men naar vi som i dette Tilfælde skal give Afkald paa c. 100 Kr. for hver Mand til Fordel for Gaardmænd, saa hører vor Enighed op, og det er jo det, som er sket, og som vil gentage sig hver Gang, der skal forhandles med Landhaandværkerne om en Landsoverenskost, fordi at vi her er kommen i Berøring med Folk, som tænker helt anderledes end dem, vi ellers har Overenskomster med. Det er nok Haandværkere, men en stor Part af dem, er Folk, som har en Ejendom, som den meste Tid beskæftiger dem, og kun driver Haandværket som Bifortjeneste og som sjelden eller aldrig beskæftiger nogle Folk. Det er Folk, hvis Tankegang er helt tilfælles med Landmændene, og som ikke har andet Kendskab til Arbejdsforholdene end det, de læser i »Kristeligt Dagblad«, og det er som bekendt ikke det bedste. Jeg tænker ogsaa, Forbundsledelsen er kommen til det samme Resultat, at det var bedst at faa den Overenskomst ud af Verden, for ellers forstaar jeg ikke den Maade at føre Strejke paa, at man arbejder hos de Mestre, som har meget at bestille og saa strejker, hvor der ikke er noget at lave. Det er jo en ny Maade at føre Kampen paa, men om den er heldig, hvis det ikke har været Meningen at slaa Landsoverenskomsten i Stykker, derom er der vist delte Meninger. Men jeg tænker ogsaa, at mange af Mestrene er kommen til den Erkendelse, at det er et daarligt Selskab, de er komne i, og at de saa enten giver Afkald paa Gaardmændene eller melder sig ind i Centralforeningen — for som de staar nu, bliver der jo ikke taget meget Hensyn til dem. — og vi er jo ogsaa daarlig tjent med det, for vi ved jo meget godt, at vi aldrig faar en Overenskomst, før der er sluttet Overenskomst med Centralforeningen, om der ogsaa aldrig gives saa god Lejlighed til det. Tænk om det skulde ske, at Dansk Arbejdsmandsforbund fik en Overenskomst med Landhaandværkerne, hvor der var nogle Priser, som det kunde have Vanskeligheder ved at faa ved Centralforeningen bag efter, — ja, hvad der vilde ske, hvis Forholdet havde været omvendt med de 100 Kr., det tænker jeg, Chr. siger os i næste Artikel om Landhaandværkerne.

Jens Chr. Jensen.
Vejen.

— — —

Min gode Ven, Jens Chr. Jensen fra Vejen, forlanger ikke saa lidt af mig, — og hvad det egentlig er han mener, naar han vil have, at jeg skal fortælle, hvad der vilde ske »hvis Forholdet havde været omvendt med de 100 Kr.« er jeg slet ikke klar over. Det vil jeg derfor ikke komme nærmere ind paa; — men det kan jo være Jens Chr. selv finder Svaret gennem mine øvrige Bemærkninger.

Lad os allerførst faa klaret, hvad det overhovedet er med de »100 Kr., som hver Mand har givet Afkald paa til Fordel for Gaardmændene«, — dem kender jeg nemlig ikke.

— Gaardmændene (det vil vel her sige Landhaandværkerne) har, saa vidt jeg ved, ikke skyldt vore Medlemmer Penge, og jeg forstaar derfor ikke, at disse har maattet give Afkald paa nogle. Jeg antager, Jens Chr. tænker paa, at Landhaandværkerne først kom til at betale de 10 plus 13 (eller ialt 23 Øre) pr. Time fra 1. August, medens Centralforeningens Mestre havde betalt de 15 Øre heraf fra 31. Maj, altsaa i 2 Maaneder tidligere. Men det kan jo nu for det første ikke blive 100 Kr., — i Juni Maaned er der 25 Arbejdsdage (30 minus 4 Søndage og Grundlovsdag og det samme er Tilfældet i Juli (30 minus 4 Søndage og 2 Valgdage), det giver 50 Arbejdsdage a 8 Timer = 400 Arbejdstimer a 15 Øre = 60 Kroner, saa hvis det er denne Beregning Jens Chr. har anlagt, har han regnet galt. — Men dernæst maa det jo erindres, at Forligsmandens Forslag af 28. Maj jo ikke forpligtede andre end Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, — og den omfatter jo *ikke* Landhaandværkerforeningen. Vi kan altsaa ikke heller hævde, at vi har maattet »give Afkald paa« de 60 Kr.

Noget andet er, at vi naturligvis søgte at gennemføre det samme overfor Landhaandværkerne som overfor de Mestre, der er Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, og for at naa dette Maal, etablerede den Strejke, hvis Førelse J. C. J. altsaa ikke er helt tilfreds med.

»Man arbejder hos de Mestre, som har meget at bestille og strejker, hvor der ikke er noget at lave« siger J. C. J. — Nej, gode Ven, her er Du atter galt paa den. Husk nu, hvad det var, der forelaa!

Der laa et Forligsmandsforslag, som var tiltraadt af Dansk Arbejdsmandsforbund og forkastet af Landhaandværkerne, og det vi saa gjorde var, at *vi arbejdede hos de Mestre, der vilde underskrive paa at betale i Henhold til Forligsmandens Forslag.*

Derved bragte vi Landhaandværkerorganisationen og dens Ledelse i den Stilling, at den var udsat for Opløsning inde fra. — Landhaandværkerforeningen havde jo *forkastet* Forligsmandens Forslag, — naar nu dens Medlemmer enkeltvis *tiltraadte* det, blev Foreningen stillet i den Situation, at den for at opretholde sin egen Vedtagelse maatte ekskludere de Mestre, der underskrev; men *det turde man ikke*, fordi det vilde betyde Opløsning af Organisationen, og derfor havde dens Ledelse simpelthen ingen anden Udvej end at skaffe Forslaget vedtaget.

Dette var Strejkens Maal, og det blev naaet, — og herefter forstaar Jens Chr. forhaabentlig »den Maade at føre Strejke paa«. Maaden er ikke anvendelig i alle Forhold, men her var det netop den, der passede, og det har nu altid været Organisationens Opgave at finde og anvende de Midler, der er de mest formaalstjenlige i de enkelte Tilfælde.

Ikke sandt?

Skal vi saa se lidt paa Resultatet?

Landhaandværkerne drog i Leding med nogle frygtelige Beslutninger om, at nu skulde det slaas fast, at der skulde betales »en lavere Timeløn ude paa Landet end inde i Byerne«, — det meddelte de højtideligt og officielt Gang efter Gang, — har de naaet det? — Ikke saavidt jeg kan se.

Forligsmanden stillede et Forslag, hvorefter de skulde betale det samme som Arbejdsgiverforeningens Mestre fra den Dato »den faste Voldgiftsret« fastsatte Augustreguleringens Ikrafttræden til, altsaa fra 1. August. Dette Forslag forkastede d'Herrer, fordi de partout vilde have en lavere Løn; men ved Strejker blev de tvungne til at give efter, — og *nu gælder stadigvæk den samme Murarbejdsmandsløn i By og paa Land* paa Trods af »Hovedorganisationen «og dens Vedtagelser, og i Tilgift maatte Landhaandværkerne saa gaa med til en gennemgaaende Forhøjelse paa alle Akkorder, hvad Centralforeningen var sluppen fri for, — og det ser jeg ikke noget slemt i, hvad Jens Chr. synes at antage.

Hvorledes Forholdene vil udvikle sig i Fremtiden — om de vil gaa i den af Jens Chr. Jensen antydede Retning — skal jeg ikke spaa om; men et ved jeg, at *hvorledes de end udvikler sig, saa vil Dansk Arbejdsmandsforbund altid forstaa og være i Stand til at manøvrere saaledes som Forholdene til enhver Tid maatte kræve det.*

Vi er jo nemlig enige om, at det altid gælder om, at naa det bedst mulige Resultat for vore Medlemmer.

Chr. Sørensen.

Statsbanerne.

Et lille Tilbageblik og de seneste Forhandlinger og disses Resultater.

Ved et Møde for Jernbanearbejdere, blev der bl. a. udtalt af en Mand, der enten maa være blind, eller ogsaa lejle noget et andet Sted, at han ikke kunde faa Øje paa de Fordele som Statsbanernes Ekstraarbejdere havde haft ved at staa som Medlem af Dansk Arbejdsmandsforbund, og ved at Forbundet havde indledet Forhandling med Statsbanerne om overenskomstmæssige Forhold.

Da der muligvis kunde være enkelte andre Jærnbanearbejdere, der lider af samme Sygdom som ovennævnte Mand — skal vi — endskønt vi egentlig ikke tror det er meget paakrævet, vi har nemlig den Opfattelse, at vore Jærnbanearbejdere i Almindelighed baade kan se og føle Fordelen ved at staa i Forbundet — alligevel se lidt tilbage i Tiden.

I vort første Fagblad omtalte vi Organisationens Betydning for Ekstraarbejderne. Vi oplyste at Betalingsgrundlaget for Ekstraarbejderne var en Anmærkning paa Finansloven 1915—1916, hvorefter Ekstraarbejderne skulde lønnes med den paa Stedet gældende Minimalløn — dog hed det: — mindst 35 Øre.

Det var altsaa i 1916.

Vi oplyste endvidere *at Ekstraarbejderne i 45 Kollonner* i 1ste Distrikt havde 11 Øre mindre i Timen end den der overenskomstmæssig var fastsat for f. Eks. *Entreprenørarbejdere* —og Murarbejdsmænd.

Vi oplyste endvidere at *Ekstraarbejderne i 2det Distrikt i 85 Kolonner* havde mindre i Timen end der overenskomstmæssigt var fastsat for Murarbejdsmænd, og det der betaltes mindre beløb sig til noget lignende som i 1ste Distrikt — altsaa indtil 11 Øre, og for 3. Distrikts Vedkommende antog vi — og med Rette — at Forholdene ikke var bedre.

Forholdet var som Helhed taget, *at Ekstraarbejderne* i ca. 200 Kolonner i Danmark ikke havde den samme Løn for almindelig Løsarbejde, — som andre Løsarbejdere — som dem der arbejdede hos Murmestre og Entreprenører, havde.

Det var ikke i 1916.

Men 1ste Februar 1918. Mærk jer Ekstraarbejdere dette!

Hvad er Lønnen nu, ikke alene i de Kolonner der den 1ste Febr. 1918 blev lønnet som Løsarbejdere i Almindelighed — men ogsaa til Ekstraarbejderne i de 200 Kolonner der havde meget mindre, ja indtil 11 Øre mindre. Den er i Provinsen Kr. 1,63 i Timen, og i København og Omegn Kr. 2,03 i Timen. Og som det er gaaet med Timelønnen, er det ogsaa gaaet med Betaling for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde.

Statsbanerne betaler nu det samme som Murermestrene betaler, nemlig 50 og 100 pCt. Der betaltes tidligere $^1/_8$ Del af Daglønnen i Overarbejdspenge o. s. v. pr. Time, og Dele af en Time, der var mindre end ½ Time blev der intet betalt for.

Udearbejdspenge, der indtil Krigen var fastsat til 10 Øre pr. Time — dog ikke over 2 Kr. pr. Døgn, er forhøjet til 15 Øre pr. Time. Og naar Ekstraarbejderne ikke kan komme hjem om Natten skal han have et Tillæg af 7 Kr.; beregnet saaledes, at der for Tiden 10 Eftmd. til 6 Formd. betales 50 Øre ekstra pr. Time, og yderligere et Nattillæg af 3 Kr. pr. Døgn.

Vi har endvidere ved Forhandling med Statsbanerne opnaaet tvungen Akkord ved Nyanlæg eller et Akkordafsavnstillæg af 35 pCt. til Timelønnen; ligesom Generaldirektoratet har udsendt en Ordre til de forskellige Distriktchefer om at lade saa meget Arbejde som muligt udføre i Akkord til Priser efter det paagældende Steds Priskurant, — herfra undtages det daglige Vedligeholdelsesarbejde, der jo er saa forskelligartet, at Akkord ikke er anvendelig derpaa.

Vi har ligeledes ved Forhandling med Generaldirektoratet faaet oprettet en Akkord-Priskurant for Aflæsning af Brændselsmaterialer paa Statsbanernes Kuldepoter. Vore Afdelinger, som arbejder for de i Priskuranten fastsatte Priser, betegner den som en god Priskurant, og da Statsbanerne har Kuldepoter i 66 Byer, vil man let forstaa, at den har en ikke ringe Betydning .

Til de i denne Priskurant fastsatte Priser, skal der nu med tilbagevirkende Kraft fra 1. Aug. betales et Tillæg af 13 Øre pr. Time.

De samme 13 Øre pr. Time skal iøvrigt ydes til alle Akkorder ved Statsbanerne.

Vi har gennemført, at Statsbanerne nu beta-

ler et Tillæg af 20 Øre pr. Time for en Række forskellige Arbejder, dels dem, der er opført i § 3 i Overenskomsten med Murermestrene, baade dem, der er Medlem af Centralforeningen og Landhaandværkernes Hovedorganisation, endvidere for en Række andre Arbejder, f. Eks.:

Tømning af Kalkkuler, Sprøjtning med Kalk af Godsvogne.

Rensning af Drejeskiver.

Skrabning og Maling af Broer og Bolværker i Færgelejer.

Imprægnering, Aflæsning, Stabling og Maaling af frisk-olieimprægnerede Sveller.

Tømning af Nedgangskloakbrønde.

Tjæring af Perroner og Fortove, Læsning af Røgkammersmuld o. s. v.

Tillægget fik tilbagevirkende Kraft fra 1. Maj.

Denne Liste har vi iøvrigt krævet suppleret med flere Arbejder.

Vi har gennemført, at hvor Forholdene er saaledes, at Murermestrene eller Entreprenører af forskellige Grunde er gaaet med til en højere Timeløn end den overenskomstmæssig fastsatte, betaler Statsbanerne det samme — det gælder saaledes for Nordsjællands Vedkommende.

Vi har gennemført, at Ekstraarbejderne fik fuld Betaling for Genforeningsdagen; Statsministeren havde nemlig erklæret, at der den Dag skulde holdes op til Kl. 12 Middag.

Paa Folkeafstemningsdagen den 6. Sept., skete det samme. Statsministeren erklærede, at det skulde være halv Helligdag den Dag; ogsaa her har vi naturligvis krævet fuld Betaling og Generaldirektoratet har nu om denne Sag sendt os følgende Skrivelse:

De Danske Statsbaner.
Generaldirektoratet.

København B., den 4 .Oktb. 1920.

I Anledning af Forbundets Skrivelse af 7. f. M., hvori Samme har besværet sig over, at de af Statsbanerne i Aarhus beskæftigede Ekstraarbejdere paa Folkeafstemningsdagen den 6. s. M. ikke har erholdt Løn for Tiden efter Kl. 12 Middag, fra hvilket Tidspunkt Arbejdet i Henhold til Ordre fra Statsministeriet blev standset, skal man herved meddele, at man efter Omstændighederne har ment at kunne yde de ved Statsbanerne beskæftigede Ekstraarbejdere, der først paa selve Afstemningsdagen har erholdt Underretning om bemeldte Ophør af Arbejdet, fuld Løn for den paagældende Dag, saaledes at Lønnen for den Del af den sædvanlige Arbejdstid, hvori der som Følge af den anførte Ordning ikke er arbejdet, beregnes for Ekstraarbejdere i Akkord til vedkommendes daglige Gennemsnitsfortjeneste i den paagældende Lønningsperiode og for timelønnede Ekstraarbejdere til den Lønning, som vedkommende vilde have oppebaaret, saafremt der havde været arbejdet i det ommeldte Tidsrum.

P. G. V.
Hoskiær.

K. Jakobi.

Til
Dansk Arbejdsmandsforbund.

Vi var imidlertid ikke tilfreds med Svaret og sendte derfor Generaldirektøren en saalydende Skrivelse:

Den 5. Oktober 1920.

De Danske Statsbaners Generaldirektorat,
Hr. Generaldirektør Andersen Alstrup,
Gl. Kongevej 1 E. B.

Vi har rigtig modtaget Generaldirektoratets ærede Skrivelse af 4. ds. Journ. Nr. L. 6078, hvori det hedder, at man efter Omstændighederne har ment at kunne yde de ved Statsbanerne beskæftigede Ekstraarbejdere, der først paa selve Afstemningsdagen har erholdt Underretning om bemeldte Ophør af Arbejdet, fuld Løn for den paagældende Dag.

Det er vor Opfattelse, efter de Indberetninger, vi har faaet fra vore Afdelinger, at ingen af Ekstraarbejderne har erholdt Underretning om Arbejdets Ophør paa Folkeafstemningsdagen før paa selve Dagen, men rent bortset herfra kan vi ikke godkende, at der ikke til de Ekstraarbejdere, der har faaet Besked Dagen før, skulde kunne ydes fuld Betaling for den 6. September. Forholdet er jo det, at de paagældende Ekstraarbejdere, selv om de havde faaet Besked Dagen før, ingen Adgang har haft til ved andet Arbejde at skaffe sig Dækning for det Tab, de har lidt ved, at Statsministeriet har givet Ordre til, at der paa Folkeafstemningsdagen fra Middag ikke skulde arbejdes, og det ærede Generaldirektorat maa derfor være forberedt paa, at vi, uanset hvorvidt Ordren er givet paa selve Folkeafstemningsdagen eller Dagen før, vil kræve Erstatning til de af vore Medlemmer, der ved Statsministeriets Ordre har lidt Tab af ½ Dagløn.

P. F. V.
J. C. Larsen.

G. Hansen.

Vore Medlemmer Landet over vil af ovenstaaende Skrivelser være fuld klar paa, hvorledes Sagen ligger.

Vi har endvidere krævet af Statsbanerne, at de skulde opstille Skure til Arbejderne, hvori disse kunde indtage deres Maaltider og søge Ophold under ugunstig Vejrlig.

Generaldirektøren har gjort opmærksom paa, at Gennemførelsen af denne Reform vilde koste mange Penge, og at han ikke havde saamange Penge at disponere over. Vel, sagde vi: Saa maa De skaffe dem! og vi har nu vedrørende denne Sag faaet følgende Svar:

København B., den 2. Oktober 1920.

I Anledning af Forbundets Skrivelse af 7. f. M., hvori Samme bl. a. har besværet sig over, at Sagen om Tilvejebringelse af Opholdsrum til Indtagelse af Maaltider for det paa Banelinien beskæftigede Bane- og Telegrafpersonale ikke er fremmet siden de den 17. Marts d. A. afsluttede Forhandlinger om bemeldte Spørgsmaal, skal man herved meddele, at Statsbanerne paa sit Bidrag til Forslag til Finanslov for Finansaaret 1921—22 til det paagældende Øjemed har søgt optaget et Beløb af 250,000 Kr. som 1. Bidrag af en 2-aarig Bevilling paa i alt 500,000 Kr.

P. G. V.
Hoskiær.

K. Jacobi.

Til
Dansk Arbejdsmandsforbund.

Skure-Sagen er ganske vist ikke endnu gennemført, men naar vi overalt paalægger vore 48 social-demokratiske Folketingsmænd at give en Haandsrækning med, naar Sagen kommer for lykkes det nok Generaldirektøren at skaffe Pengene, og naar han har faaet dem bevilliget, skal vi nok gøre vort til, at de hurtigst muligt bliver brugt til at bygge Opholdsrum til Arbejderne for.

Kun faa Ekstraarbejdere havde vel iøvrigt tænkt sig, at det at bygge Opholdsrum til dem skulde koste ½ Million Kroner.

Foruden de her referede Sager af almen Interesse har vi haft Forhandlinger om en Masse lokale Spørgsmaal, der alle er bleven løst paa den for Ekstraarbejderne bedste Maade.

Vi har i forskellige Sager samarbejdet med Dansk Jernbaneforbund. Det gælder saaledes Indførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen; her mente »Kontoret« — Betegnelsen paa det Kontor, der har med vore Sager at gøre vedrørende Ekspeditionen — at den ikke skulde træde i Kraft den 1. April. Da vi fik det at vide, satte vi os straks i Forbindelse med Generaldirektøren — og meddelte ham, at Arbejdet blev standset baade af os og Jernbaneforbundets Medlemmer, hvis Sagen ikke øjeblikkeligt gik i Orden; og den gik i Orden samme Dag; pr. Telegram fra selve Generaldirektøren, blev »Kontoret«s Ordre annulleret og 8 Timersdagen gennemført.

I et andet Spørgsmaal har vi ogsaa samarbejdet med Jernbaneforbundet. Det var i Spørgsmaalet om Blokade af de saakaldte »Fællesposter«. — Ledvogterpladser, hvor Konen er Medhjælp, her havde Jernbaneforbundet krævet ekstra Betaling til Konen, — medens Statsbanerne hævdede, at Betalingen til Konen indeholdtes i Ledvogterens Løn.

Samtidig med at Jernbaneforbundet anlagde Sag mod Trafikministeriet, blev Fællesposterne blokeret, Jernbaneforbundet tabte ganske vist Sagen, men Blokadens Opretholdelse baade fra deres og vor Side lagde saa stærkt Pres paa, at der mellem Jernbaneforbundet og Generaldirektoratet blev opnaaet en Overenskomst, og dette medførte naturligvis, at Blokaden blev hævet.

Vi har ikke genfortalt en Del af Artiklens Indhold for at pege paa vore gode Gerninger. Vi har kun benyttet Genfortællingen af en Del Sager for at skabe et Helheds Billede. Et Billede, som enten man nu vil dreje det tilhøjre eller tilvenstre, stille det paa Hovedet eller Benene, taler »sit e»et« — nemlig Kendsgerningernes klare og uigendrivelige Sprog, at Statsbanernes Ekstraarbejdere er bleven stillet paa lige Fod med andre Arbejdere — i Løbet af blot 2 Aar — medens deres Kollegaer i det private Erhverv har maattet kæmpe i mange Aar for det Resultat af deres Lønkampe, der nu foreligger.

Og skulde der være flere Ekstraarbejdere, der lige som ham ,der sagde, at han ikke kunde faa Øje paa Fordelene, som Statsbanernes Ekstraarbejdere har haft ved at blive Medlem af Forbundet — og ved at Forbundet havde indledet Forhandlinger om overenskomstsmæssige Forhold for hele Landet, saa er han

ikke mindre blind end ham, der har givet Anledning til denne Artikels Fremkomst.

— Men saa nærer vi det stille Haab, at Artiklen vil aabne hans Øjne, saa han maa komme til at se klart igen; og iøvrigt helbrede ham, hvis hans Dømmekraft skulde være bleven svækket.

Det ske!

G. H.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse.

HOVEDBESTYRELSESMØDE
den 27. September 1920.

Dagsorden:

1. Beretning.
2. Forslag om Urafstemning angaaende Forlængelse af Understøttelsesperioden.
3. Eventuelt.

Formanden aabnede Mødet og bød Velkommen.

Til Dirigent valgtes: Jens Larsen.

ad. 1.

Formanden omtalte, at Arbejdsløsheden har været ringere, end vi er vant til, idet Nedgangen har været saaledes som anført i den udsendte Protokol over Forretningsudvalgsmødet den 11. September d. A. og hvor Tallene stiller sig som følger:

		Ant. Arbejdsløse,	Udb Underst.
Ugen	18/2—25/2 1920	16577	266731.00
—	26/2— 3/3	14975	251295,99
—	4/3—10/3	13810	223499,56
—	11/3—17/3	12 21	201964,83
—	18/3—24/3	11855	179232,52
—	25/3—31/3	10328	200010,30
—	1/4— 7/4	4587	38836.51
—	8/4—14/4	5315	42629.54
—	15/4—21/4	4792	40340,55
—	22/4—28/4	4523	36643,69
—	29/4— 5/5	4388	38751,50
—	6/5—12/5	3629	29014,00
—	13/5—19/5	3339	29436,00
—	20/5—26/5	3135	25300,50
—	27/5— 2/6	2969	22246,68
—	3/6— 9/6	2942	22988,00
—	10/6 - 16/6	2736	20980,00
—	17/6—23/6	2160	17138,00
—	24/6—30/6	2259	15346,80
—	1/7— 7/7	2129	12978,00
—	8/7—14/7	1840	13691,00
—	15/7—21/7	1868	13751 00
—	22/7—28/7	2005	13398,00
—	29/7— 4/8	2100	1541 0,00
—	5/8—11/8	2102	14630,00
—	12/8—18/8	2034	14684,00
—	19/8—25/8	2270	14771,00
—	26/8— 1/9	2284	14176,00
—	2/9— 8/9	2646	

Naar Udbetalingen har været saa ringe, saa er en af Grundene den, at en Mængde af vore Medlemmer har opbrugt deres Understøttelse.

Kassens disponible Beholdning er ca. 3 Mill., den største vi nogensinde har haft.

Udsigterne med Hensyn til Arbejdsløsheden er ikke — efter alt hvad der siges — lyse, og vi staar maaske overfor en hidtil ukendt Arbejdsløshed, om hvilket Spørgsmaal der til Kassen er rettet en Mængde Henvendelser.

Bliver Arbejdsløsheden stor og omfattende, maa vi gøre et Forsøg paa at yde noget udover den vedtægtsmæssige Understøttelse, og dette Spørgsmaal vil komme under Debat paa det kommende Aarsmøde. Vor Repræsentation paa Aarsmødet er meget indskrænket, idet vi nu kun kan sende 48 mod tidligere ca. 100 Delegerede.

Ønskede Spørgsmaalet om Repræsentation afgjort, idet Taleren mente, at det hovedsagelig var Kontorbestyrere, der blev Repræsentanter.

Med Hensyn til Sønderjylland havde Formanden den Opfattelse, at Afdelingerne hernede arbejdede meget tungt, men det gik omend med Besvær.

Af de optagne Medlemmer er 479 ny Medlemmer, medens 1544 tidligere har staaet i de tyske Forbund, idet Medlemsantallet i de 11 Afdelinger fordeler sig som følger:

Aabenraa 556. Bejstrup 65. Kristiansfeld 26. Egernsund 170, Graasten 65. Haderslev 410, Skærbæk 19. Sønderborg 474. Tinglev 72. Tønder 93 og Vojens 37, samt i Remissearbejdernes Forbund 36 Medlemmer.

I Slagelse er det — ganske vist paa en mærkelig Maade — vedtaget, at Arbejderne paa Bryggeriet overflyttedes til Bryggeriarbejderne. Herimod protesterede bl. a. Løsarbejderne, i hvilken Anledning, der er klaget til Inspektoratet.

De, der er overgaaet skylder imidlertid bl. a. Ekstrakontingent, og man er enige om, at hvad der skyldes skal inddrives.

Paa Foranledning af Skattedirektoratet er det af Ministeriet afgjort at i al Almindelighed er Kassen ikke pligtig ttl at opgive, hvor meget en Mand har faaet i Understøttelse.

Norsk Arbejdsmandsforbund, der har oprettet Arbejdsløshedskasse — ønsker Forhandling i København for at faa Overflytningsregler fastsat.

Anbefalede at Hovedkontoret fik Bemyndigelse til at forhandle, ikke alene med Nordmændene, men ogsaa med de tyske Organisationer, naturligvis med den Begrænsning der findes i vore Vedtægter. En eventuel Overenskomst vil i saa Tilfælde blive forelagt Hovedbestyrelsen til Vedtagelse.

Med Hensyn til Ekstrapaaligningen mangler vi endnu ca. 362,000 Kr. Vi har rykket de vedkommende Afdelinger og vil anbefale, at der gives Respit til 1. Jan. 1921, naar Afdelingsbestyrelserne garanterer for Betalingen.

For at skaffe Afdelingerne Penge, har vi haft en Konference med Landsbanken, der stiller Beløbene disponible for Afdelingerne, men hele Afviklingen kan maaske nok komme til at volde en Del Vanskeligheder. Overfor de Afdelinger, der den 1. Januar 1921 ikke har betalt deres Ekstrakontingent, maa der tages en Stilling.

Chr. Sørensen henledede Opmærksomheden paa den internationale Kongres i Amsterdam i Oktober, hvor man jo passende kunde drøfte Spørgsmaalet om Gensidighed i al Almindelighed.

Carl Drejer protesterede mod, at de af vore Medlemmer i Slagelse, der er overflyttet til Bryggeriarbejderne, skal have Lov at forblive her, hvilket er i Modstrid med Vedtagelsen paa Forretningsudvalgsmødet. Mente, at Administrationstilskuddet til Afdelingerne var for ringe, og dette foraarsager maaske en Del af de Misligheder, der finder Sted.

J. C. Andersen angreb stærkt Overflytningen til Bryggeriarbejderne, og henstillede, at der gøres alt, hvad gøres kan for at tvinge disse Folk tilbage til D. A. F.s Slagelse Afd.

Brodersen kunde ikke se, hvilke Midler, man havde for at tvinge de til Bryggeriarb. overgaaede Medlemmer tilbage til D. A. F., og det er vel ogsaa tvivlsomt, om Slagelse Afdeling var tjent med at faa dem igen. Var enig med Formanden i, at de overgaaede skulde tvinges til at betale Ekstrakontingentet, thi godvilligt fik vi det ikke.

Ravn glædede sig over Formandens Udtalelse om, at vi ikke i al Almindelighed var pligtig til Skattemyndighederne at opgive, hvad vore Folk har faaet i Understøttelse. Mente at man maatte regne med en stor og følelig Arbejdsløshed som aldrig før og pointerede, at man ikke mindst maatte tage Hensyn til de Folk, som i de sidste 3 Aar har opbrugt deres Understøttelse.

Skønt ikke mange af Hovedbestyrelsens Medlemmer er Kontorbestyrere, bør Hovedbestyrelsen alligevel have Adgang til Inspektoratets Aarsmøde, da det dog er Hovedbestyrelsesmedlemmerne — i deres Egenskab af Afdelingsformænd — der i sidste Instans har Ansvaret.

Chr. Mikkelsen gjorde nogle Bemærkninger med Hensyn til Opgivelse af udbetalt Understøttelse, og var i Henhold til disse Bemærkninger enig med Ravn i, at Hovedbestyrelsesmedlemmerne bør have Adgang til Aarsmødet. Henstillede at man gjorde alt, hvad gøres kan for at faa Ekstraunderstøttelse til vore Arbejdsløse i den kommende Vinter.

Formanden troede ikke at kunne faa Tid til at deltage i Kongressen i Amsterdam og betragtede det derfor som givet, at Kassen valgte en anden Repræsentation, hvad enten det nu blev 1 eller 2 Mand. Mente at Forretningsudvalgets Vedtagelse angaaende Overgangen til Bryggeriarb. var denne, at Formanden og Brodersen havde Bemyndigelse og kunde disse ikke enes, skulde Jens Larsen træde til. Af forskellige nærmere angivne Grunde troede Formanden ikke, at det var muligt at forhøje Administrationstilskudet.

I Henhold til Loven kan vi kun forhøje Understøttelsen for de gifte Medlemmer med 50 Øre om Dagen (intet til de ugifte), og der er derfor kun den Vej at gaa at forøge Understøttelsesdagene og saa med størst mulig Energi søge Støtte hos det Offentlige.

Spørgsmaalet om Arbejdsløsheden er afhængig af, om der kan skaffes Penge, og kan der dette, findes der sikkert Arbejder nok at sætte i Gang og dette vil sikkert bøde en Del paa Arbejdsløshedsspøgelset. De, der har opbrugt deres 3-aarige Maksimum, vil der ogsaa blive taget Hensyn til, og i hvert Tilfælde vil de faa for de 30 Dage, dersom Understøttelsesperioden sættes til 100 Dage.

Axel Petersen troede ikke paa, at der kunde skaffes Penge, og saa derfor mørkt paa den kommende Tid. Anbefalede Nedsættelse af et Udvalg for at fremkomme med Forslag til Udbetaling af en højere Dagpenge og fandt det ganske naturligt, at Hovedbestyrelsen havde Adgang til Aarsmødet, ligesom Taleren ikke troede paa, at vi kunde forhindre Overgang til andre Forbund, da man jo mange Steder tenderede i Retning af Industriforbund.

Kortsen var uenig med Formanden i hans optimistiske Syn paa Arbejdsløsheden, hvis Statistik var i højeste Grad misvisende, og henstillede, at man desangaaende indhentede mere avtentiske Oplysninger fra Afdelingerne. Kunde tilslutte sig Axel Petersens Forslag om Nedsættelse af et Udvalg og ønskede at høre Formandens Mening desangaaende. Naar der ikke kan gives forhøjet Administrationstilskud, bør man maaske overveje at gaa over til den samme Ordning som andre Arbejdsløshedskasser har.

Nogle Udtalelser af J. C. Andersen besvaredes af

J. P. Johannessen, der advarede mod at se for ensidigt paa hele Understøttelsesspørgsmaalet og gjorde gældende, at Stemningen Landet rundt var for flere Understøttelsesdage fremfor større daglig Understøttelse. At man ved Siden af bearbejder Lovgivningsmagten, er en Selvfølge. Anbefalede at lade Spørgsmaalet om forøget Administrationstilskud hvile til den kommende Kongres. Henstillede at de Hovedbestyrelsesmedlemmer ,der ikke saa sig i Stand til at give Møde paa Aarsmødet, gav Kassen Meddelelse, saaledes at f. Eks. en Kontorbestyrer kunde møde i Stedet. Beklagede, saafremt Formanden ikke kunde komme til Kongressen i Amsterdam, hvor hans Nærværelse var i højeste Grad nødvendig.

Ravn ønskede — i Stedet for at nedsætte Udvalg — at henstille til Kassens daglige Ledelse at tage de faldne Udtalelser angaaende forhøjet Understøttelse under nøje Overvejelse.

Niels Rasmussen gjorde nogle Bemærkninger med Hensyn til Indbetalingen af Ekstrapaaligninger og var en Modstander af at laane i Landsbanken til den opgivne høje Rente, hvorfor Taleren henstillede, at den sidste Frist for Indbetaling forlængedes, ligesom der bør lægges mere Vægt paa at fremskaffe Arbejde end paa at faa forhøjet eller forlænget Understøttelse.

Efter Udtalelser af J. C. Andersen, Johs. Karlsen, J. P. Johannessen og Hans Nielsen replicerede

Formanden, der forstaar Niels Rasmussens Udtalelser saaledes, at Arbejdsløshedskassens Forretningsudvalg har Bemyndigele med Hensyn til eventuel Udsættelse af Terminen for Indbetaling af Ekstrakontingentet. Fraraadede Nedsættelse af Udvalg, thi de Krav, som vi mener at have paa det Offentlige, bør fremsættes paa Aarsmødet og gentog, at i Henhold til Loven har vi kun Ret til at forhøje Understøttelsen

for gifte med 50 Øre dgl., medens vi kan forlænge Understøttelsesdagenes Antal ikke saa lidt .

Til Specialbehandling forelaa og afgjordes:

1) Valg af 1 Tilforordnet til Kassens Hovedbestyrelse (i Lighed med, hvad D. A. F. foreslaar), hvor Kassen ønsker en Mand, der hovedsagelig skal arbejde med Arbejdsløshedskassen:

   Efter Udtalelser af Jens Larsen, Carl Drejer, Hans Nielsen og Formanden vedtoges det — under Forudsætning af at D. A. F. vedtager Forretningsudvalgets Indstilling — at Kassen af principielle Grund vælger den samme Tilforordnede som D. A. F.

2) Det vedtoges, at Hovedkontoret søger Forhandling, bl. a. med Norge angaaende Overflytningsregler.

3) Forretningsudvalget har — med Hensyn til Forandring af Terminen for Ekstrakontingentets Indbetaling — Bemyndigelse.

Hvorefter Beretningen godkendtes enstemmigt.

ad. 2.

Formanden omtalte Sagen og oplyste, at Kassen efter tidligere Paalæg har søgt Inspektoratet om Tilladelse til at forøge Understøttelsesdagenes Antal. Tilladelsen er givet, og Sagen foreslaas udsendt til Urafstemning, idet man maa være forberedt paa, at man for det første Aar kan faa en ganske minimal Paaligning, medens man ellers ikke behøver at regne med nogen nævneværdig Merudgift for Kassen.

J. C. Andersen kunde bl. a. ønske at vide, hvor meget man omtrent kan regne med at faa i Ekstrapaaligning, hvilket besvaredes af Jens Larsen og Formanden.

Hovedkontoret fik Bemyndigelse i Henhold til Formandens Udtalelse, hvorefter Spørgsmaalet gaar til Urafstemning.

ad. 3. udgik af Dagsordenen.

J. P. Johannessen.

Voldgiftskendelse

om Overarbejdsbetalingen paa Margarinefabrikkerne.

En principiel Afgørelse.

Ved Forligsmandsordningen af 28. Maj fik vore Medlemmer dels et reelt Løntillæg (de 10 Øre pr .Time) og dels et Dyrtidstillæg (Augustreguleringen). — Medens det ved tidligere Afgørelser var fastslaaet, at der ikke kunde beregnes Overarbejdsprocenter paa det til hver »præsteret Arbejdstime« ydede Augustreguleringstillæg, krævede vi overfor Arbejdsgiverne, at Procenterne skulde beregnes paa de 10 Øre, hvormed Lønnen reelt forhøjedes.

Kravet rejstes i Nævnet, men her nægtede Arbejdsgiverne at ville være med til at træffe en Ordning. Imidlertid skete der det, at Jernindustriens Sammenslutning overenskomstmæssigt forpligtede sig til at gaa ind paa vort Krav, og bl. a. under Paavirkning heraf udsendte Arbejdsgiverforeningen den Instruktion til sine Medlemmer, som vi aftrykte her i Fagbladets Nr. 7 om, at »Tillæg for Overarbejde i de Tilfælde, hvor Tillæget i Overenskomsterne er ansat procentvis, ogsaa skal ydes af de 10 Øre.«

Heri er der ikke sagt noget om, hvad der skulde ske i de Tilfælde, hvor Overarbejdsbetalingen er fastsat med et absolut Tal i Stedet for med saa og saa mange Procents Tillæg til Timelønnen, — i en Del Tilfælde forhandlede vore Afdelinger sig til Rette herom med Arbejdsgiverne paa forskelligt Grundlag, men tilbage stod stadig en hel Række Tilfælde, hvor der ikke kunde opnaas Enighed, og hvor Arbejdsgiverne indtog det Standpunkt, at Overarbejdsbetalingen kun skulde forhøjes med de nøgne Tillæg (10-Øren uden Procenter samt Augustreguleringen.

For at faa denne Strid afgjort, fremmede Forbundet en Sag — angaaende Steensens Margarinefabrik i Vejle — til Voldgift. Voldgiftsretten bestod for Arbejdsgivernes Vedkommende af Direktør *Waidtløw* og Sekretær *Joh. Schrøder* og for vort Vedkommende af Forretningsfører *Drejer* og Sekretær *Chr. Sørensen.* Opmand var Landsdommer *Olaf Haack*, og han har nu afsagt en saalydende:

OPMANDSKENDELSE

i Voldgiftssag mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Industrifagene for Aktieselskabet H .Steensens Margarinefabrik i Vejle (afsagt af Landsdommer O. Haack den 5. Oktober 1920).

Under denne Sag drejer Tvisten sig om Størrelsen af Overarbejdsbetalingen paa Aktieselskabet H. Steensens Margarinefabrik i Vejle. Da der ikke mellem Voldgiftsdommerne er opnaaet Stemmeflerhed for en Afgørelse, er Sagen gaaet til underskrevne Opmands Kendelse. Dens nærmere Omstændigheder er følgende:

Ifølge Punkt 1 i det af Parterne vedtagne Forligsmandsforslag af 28 .Mej, 1920 forhøjedes Timelønningerne med et reelt Tillæg af 10 Øre. I Arbejdsoverenskomsterne er som Regel Betalingen for Overarbejde fastsat til Timelønnen plus en vis Procent af denne som Tillæg, sædvanlig 50 pCt. for de første og 100 pCt. for de følgende Timer. Efter stedfundne Forhandlinger mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og

Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien indgik sidstnævnte Organisation paa, og instruerede Arbejdsgiverforeningen sine Medlemmer om, at Tillæg for Overarbejde i de Tilfælde, hvor Tillægget i Overenskomsterne er ansat procentvis, ogsaa skal ydes af de ommeldte 10 Øre, hvorved Lønningerne forhøjedes.

Imidlertid findes der ogsaa Overenskomster, hvor Betalingen for Overarbejde ikke er fastsat som Timelønnen plus en vis Procent af denne, men er fikseret til et bestemt Beløb. Saaledes er Forholdet paa den heromhandlede Margarinefabrik, hvor Overarbejdsbetalingen efter Overenskomsten af 24. Februar 1919, er 1 Kr. 50 Øre pr. Time for de første 3 Timer og derefter 1 Kr. 80 Øre, hvilke Beløb ifl. Overenskomst af 17. Oktober, s. A. er forhøjet saaledes, at den førstnævnte Sats er 1 Kr. 85 Øre, hertil kommer — Augustreguleringstillægget og endelig det heromhandlede Timelønstillæg, om hvis Størrelse Striden er.

Forbundet gør gældende, at den fastsatte Sats 1 Kr. 50 Øre i Virkeligheden kun er en Omskrivning af Timelønnen plus 50 pCt. af denne, og at Grunden til, at man her har fikseret et bestemt Beløb, er rent praktiske Hensyn, nemlig for at lette Beregningen og Forstaaelsen, idet Arbejderne efter Overenskomsten er ugelønnede, og man da foretrak at fiksere Overarbejdsbetalingen fremfor at fastsætte den ved Procenttillæg til den Timeløn, man kunde konstruere ud fra den bestemte Ugeløn. Idet Forbundet formener, at denne Forskel i Formuleringen maa være uden retslig Betydning, paastaar det, at Timelønstillægget ogsaa her skal have Overarbejdsprocenter tillagt og altsaa udbetales med 15 Øre for Overarbejdstimerne.

Industrifagene hævder heroverfor, at Satsen 1 Kr. 50 Øre, der ikke udgør 50, men kun 44 pCt. Tillæg til den Timeløn, der udfindes af den fastsatte Ugeløn paa Fabrikken, netop ikke er sat i et procentmæssigt Forhold til denne, men udfundet selvstændigt, og at der følgelig ikke haves nogen Hjemmel til at fordre Tillægget efter Forligsmandsforslaget udbetalt med noget større Beløb for Overarbejdstimer end de 10 Øre, som det lyder paa.

Forbundet har til Støtte for sin Paastand henvist til den Ordning, der i den omhandlede Henseende er truffet ved en Overenskomst af 25. August 1920 mellem Arbejdsgiverforeningen og Chaufførernes Fagforening, og hvorefter der, skønt Overarbejdsbetalingen var fikseret til bestemte Beløb, i Realiteten ydedes Procenttillæg af 10 Øres Tillæget. Heroverfor har Industrifagene imidlertid henvist til, at dette kun indrømmedes som Vederlag for, at Arbejdsgiverne ved Overenskomsten opnaaede visse Indrømmelser i Forhold til, hvad der tidligere gjaldt mellem Parterne. Omvendt har Forbundet overfor Industrifagenes Henvisning til, at en modsat Ordning med Hensyn til 10 Øres Tillægget er truffet ved en Overenskomst af 10. Juni 1920 med Kuskenes Fællesforbund, gjort gældende, at Kuskene til Gengæld opnaaede andre Fordele.

Herefter findes der ikke nogen af disse to nye Overenskomsters Indhold at kunne udledes nogen Datum af Betydning for Afgørelsen af den foreliggende Tvist.

Da Overarbejdsbetalingen ikke er fastsat procentvis paa Margarinefabrikken, omfattes denne ikke af den fra Arbejdsgiverforeningen udgaaede Instruktion. Da derhos Betalingen ikke svarer til de sædvanlige 50 pCt., da der ikke fra Forbundets Side mod Industrifagenes Benægtelse er ført noget Bevis for, at den anvendte Betalingssats kun skulde være et andet Udtryk for en Betaling gennem Procenttillæg til den almindelige Timeløn, og da Overarbejdsbetalngen saaledes er — i alt Fald teoretisk set — stillet uafhængig af mulige Svingninger i den almindelige Timeløns Størrelse, savnes der Hjemmel til at paalægge Fabrikken at udrede Timelønstillægget ved Overarbejdstimer, med mere end de i Forligsmandsforslagets Post 1 ommeldte 10 Øre.

Voldgiftssagens Omkostninger, derunder i Salær til Opmanden 150 Kr., findes at burde udredes med Halvdelen af hver Part.

Herefter kendes:

Det kan ikke paalægges Aktieselskabet H. Steensens Margarinefabrik i Vejle at betale Tillægget i Henhold til Forligsmandsforslaget af 28. Maj 1920 Punkt 1 til Overarbejdstimelønnen med mere end 10 Øre pr. Time.

Dansk Arbejdsmandsforbund og Industrifagene for Aktieselskabet H. Steensens Margarinefabrik i Vejle udreder hver Halvdelen af Voldgiftssagens Omkostninger.

Den 5. Oktober 1920.

Olaf Haack.

— — — —

Hermed er Striden altsaa afgjort — vi har tabt.

Jeg anser det personlig stadig for ganske uretfærdigt moralsk set, at de Arbejdsgivere, der tilfældigt har faaet Overarbejdsbetalingen fastsat med et absolut Tal i Kroner og Øre i Stedet for med et procentvis Tillæg til Timelønnen, skal kunne benytte dette til at slippe billigere fra Overarbejdsbetalingen end deres Kolleger; men det er gaaet her som i saa mange andre Tilfælde, hvor en Jurist har skullet afgøre en Arbejdsstrid, — han har ikke ment at kunne frigøre sig fra de skrevne Bogstaver.

Nu maa Forbundet jo tage under Overvejelse, hvad vi paa vor Side skal gøre for at forhindre, at Arbejdsgiverne paa denne Maade benytter en Overenskomstfornyelse til at — skal vi for ikke at bruge stærke Ord sige: forringe Overarbejdsbetalingen, hvis Størrelse jo paa mere end en Maade har stor Betydning for os.

Chr. S.

Japans Proletariat efter Krigen.

Et Brev fra Tokio.

I store Masser af europæiske Blade fremkommer — særlig efter Fredsslutningen — uophørligt Skildringer om eksempelløst stærkt forbedrede Arbejdsvilkaar, om en revolutionær Opvaagnen af Proletariatet, om en betydelig Medlemsforøgelse i Arbejderorganisationerne og om en straalende Trivsel af den socialistiske Bevægelse i Japan. Den, der ikke er fortrolig med de politiske, økonomiske, sociale og psykologiske Tilstande i det østasiatiske Autokrati, er gerne tilbøjelig til at tro paa disse rosenrøde Skildringer, tilmed da han kun deri finder Lighed med sine egne Omgivelser, men oftest er denne Tiltro for stor. Desværre møder man, naar man forsøger at faa Beviser paa disse Skildringers Paalidelighed, bitre Skuffelser, i den kolde nøgne Virkelighed. Men det er egentlig ikke til at forundres over. Et nogenlunde indgaaende Kendskab til de asiatiske Forhold siger en snart, at det gaar meget langsomt med de omtalte Fremskridt i de agerdyrkende asiatiske Stater, hvor det almindelige Livegenskab endnu for faa Aartier siden herskede i en frygteligere Skikkelse end vi har kendt det andetsteds. Der maa saavel af historiske som af psykylogiske Grunde Industriproletariatets Højnelse fuldbyrdes meget langsommere end i Europa. Naar der desuagtet Gang paa Gang berettes om glimrende Fremgang, i store Spring, saa maa Forklaringen heri søges dels i, at dederværende Forhold er af en ganske anden Beskaffenhed og dels i den uomstødelige Kendsgerning, at der for de japanske Forholds Vedkommende alt for ofte anvendes en europæisk Maalestok, til Trods for, at den slet ikke er anvendelig.

Det mangler heller ikke i Japan paa Forsøg paa at forbedre Proletariatets Levevilkaar og ej heller paa Strejker, som møder den største Modstand. Sagen er blot den, at saadanne Tegn paa Arbejderpartiets Opvaagnen — eller Nød! — er betydelig ringere end der gives det Udseende af, og dog vækker de i dette Land, hvor der hersker den størst mulige Ansvarsløshed og den mest enevældige Statsmagt, almindelig og uhyre stor Opsigt, og de bliver takket været Statsmagtens støjende Travlhed let til Sensationer af verdensomspændende Karakter. Lønfordringer og lignende, som efter europæiske Begreber nærmest synes latterligt ringe, bliver i den japanske Presse, hvis Lige, hvad angaar Jagen efter Sensationer ikke findes, kæmpemæssigt store, og naar Arbejderne nu og da optræder samlet, faar det straks ved Politiets altfor store Tjenstiver Udseende af en stærk og fast Organisation, og de journalistiske Overdrivelser faar en let Antydning af Sandsynlighed. Saadanne Tildragelser er saa for den europæiske Pressemand, hvis Viden og Opfattelse kun er beregnet paa de hjemlige Forhold, fuldgyldige Beviser paa det japanske Proletariats Anfald af Revolutionslyst, paa dets glimrende Fremgang og dets mægtige Organisationer. Disse Beretninger gaar da fra de borgerlige Blade over i Arbejderbladene og tænder Haab af overdreven Størrelse.

Dermed er det organiserede Arbejderparti sandt at sige ikke tjent. Sandheden om det japanske Proltariat er desværre bedrøveligere, end det kan være den europæiske Arbejder kært. Det kan ganske vist ikke med Rette paastaaes, at den revolutionære Vind, som blæser over Jordkloden fra Europa, er gaaet ganske sporløst over det asiatiske Ørige; ogsaa dettes Proletariat lader Lysten til at staa paa egne Ben skinne igennem, dog sker dette i Forhold til, hvad der er sket hos os, paa ganske stilfærdig Maade uden Politiets Indblanding. Det er mere den bitre Nød end revolutionær Vilje, der tænder Bevægelsen; de uhørte Stigninger af Priserne paa Levnedsmidlerne tvinger dem til at stille Lønkrav, og at disse efter vore Begreber er latterligt smaa er jo allerede nævnt. Krigen var ogsaa i Japan for visse Kredse en Tid, der gav gyldent Udbytte, men »Gullaschperioden« er der som her, paa en endnu mere eftertrykkelig Maade bragt til Ophør. Middelstanden er ogsaa der, forarmet som den er, kommet i endnu større Nød.

De japanske Arbejdsgivere er, hvad angaar Betalingen mere knappe end nogle andre; deres politiske og økonomiske Overmagt udnytter de hensynsløst. Det skal holde haardt, naar de gaar med til at forhøje Daglønnen med et Par Sen. Den uorganiserede Arbejder er det umuligt at lægge noget Pres bag sine Fordringer, og hvor den utaalelige Fattigdom driver dem til at gøre Oprør, bliver der hurtigt lagt en Dæmper paa dem ved Hjælp af Kugler og Krudt. Herefter kan det ikke undre, at Lønningerne langt fra kan følge med Prisstigningerne, hvilket skal blive belyst med et Par Tal.

Kommunalforvaltningen i Tokio har for nylig foretaget en Undersøgelse af 477 derboende Familiers økonomiske Stilling, hvis Forsørger var beskæftiget i Metal-, Kemi- og Bogindustrien. Af disse 477 Familier var kun 187 eller 37 pCt i Stand til at leve af deres Forsørgers Indtægter. De øvrige Familers Levemulighed afhang af Konens og Børnenes Fortjeneste. Med andre Ord: 63 pCt. af Familiefædrene var ude af Stand til selv at forsørge deres Familie.

Disse Familiers gennemsnitlige Fortjeneste er 76,18 Jen eller 152,36 Mark. Den højeste Indtægt havde en Maskinbygger, nemlig 824,78 Mark, den mindste beløb sig til 58,54 Mark pr. Maaned. Gennemsnitlig blev der anvendt til Fødemidler 79,62 Mark, Afdrag af Gæld 2,52 Mark og 4,10 Mark blev lagt til Side som en Spareskilling. Denne »Spareskilling« fortjener en nærmere Forklaring. Kun 234 Familier af de 477 var i Stand til at bringe Ligevægt imellem Indtægter og Udgifter, og Spareskillingen angaar kun dem, hvis Familiemedlemmer tjente Penge ved eget Arbejde. I 178 Familier gaar Moderen ud for at hjælpe med til at tjene til det daglige Brød. 100 af disse Arbejdersker tjener under 20 Mark om Maaneden, 78 over 20 Mark om Maaneden. Blandt Kvinderne staar Frisørinden højest med 92 Mark, Hampe-Spindersken nederst med 4,16 Mark.

Det Billede, som disse Tal giver af Arbejderforholdene i Japan, er, hvor mørkt det end synes, dog meget for lyst. Thi Undersøgelsen refererer sig til Industriarbejdere, det vil sige til faguddannede Folk, som staar højest med Hensyn til Løn, og ydermere fandt denne

Undersøgelse Sted i Tokio, der jo er Hovedstaden og skulde være det bedste Sted, hvad angaar Betaling. Den Skare, som tæller i Millioner af almindelige Arbejdsmænd uden særlig Uddannelse, maa være godt tilfreds, naar den paa Lønningsdagen kan faa udbetalt et Beløb, der staar paa Højde med det mindste af de ovenfor nævnte.

Paa Arbejdskonferencen i Washington har Japan modsat sig Indførelse af 8-Timers-Arbejdsdagen paa alle Omraader, maaske dog undtagen Mineindustrien. Repræsentanten, Dr. E. Kamada, var kun tilbøjelig til som almindelig Regel at tiltræde Indførelse af en Arbejdsdag paa 9½ Time; for adskillige Industriers Vedkommende som f. Eks. for Spinderierne mente han, at en Arbejdsdag paa 10 Timer var passende. Den japanske Regering har heller ikke følt sig foranlediget til at forbyde Natarbejde i Bjærgværkerne for Arbejdsdrenge, ganske vist er den gaaet ind paa i Løbet af 3 Aar at ville forbyde, at Drenge under 15 Aar arbejder om Natten, men denne Aldersgrænse er senere blevet sat op til 16 Aar. Børn, som er fyldt 12 Aar, kan nu som før beskæftiges ved Dagarbejde.

Forholdene i Japan kan yderligere belyses gennem et Brev fra Tokio, hvilket er skrevet sidst i Juni d. A. og stammer fra en af vore Kammerater, hvis Navn har en god Klang hos den ældre Generation af det europæiske Socialdemokrati. Efter nogle Meddelelser af mere personlig Karakter, skriver han som følger:

»Vi japanske Arbejdere støver Dag paa Dag Aviserne igennem, fordi vi tror at kunne finde Meddelelser fra Tyskland, hvoraf vi kan tage Lære . . . Nu skal jeg derfor ogsaa give Eder nogle troværdige Meddelelser om vor Bevægelse. Som I ved, blev saavel den skriftlige som den mundtlige Agitation gjort os meget vanskeligt, fordi vi blev meget nøje kontrolleret af Regeringen, men i de sidste Par Aar er Politiet dog blevet ligesom lidt mindre agtpaagivende. Forskellige socialistiske Værker er blevet udgivet af forskellige Lærde; til Gengæld er Oversættelser af Krapotkins Værker blevet forbudt, og Forkyndelse af Socialismen er stadig meget strengt forbudt. Vore Arbejdere er under Krigen blevet en Smule mere oplyste og selvbevidste. De er fremkommet med Fordringer m. H. t. Løn- og Arbejdsforhold, hvad der er meget forstaaeligt, naar man tager i Betragtning, at Udgifterne til Opretholdelse af Livet er steget til at være 3½ Gange saa meget som før. Ved et for 2 Maaneder siden indtraadt Krak er mange smaa og adskillige store Banker gaaet Bankerot; en Mængde af de nybagte Rigmænd har igen mistet deres Krigsfortjeneste, og talrige Arbejdere staar subsistensløse paa Gaden.

Vi kan ikke andet end staa som tavse Tilskuere. Hvad skulde vi ellers gøre* Vore Arbejdere er jo ikke saa oplyste endnu, at de kan organisere sig, og de holder ikke af at skulle betale maanedlige Medlemsbidrag paa 10—30 Sen (20—60 Pfg.) af deres fattige Indtægter. — Vor Kollega Katayama har nu været 7 Aar borte fra Japan — — vi søger ved sociale Foranstaltninger at hjælpe det arbejdende Folk. Saaledes har vi oprettet Folkekøkkener, hvor et Maaltid, bestaaende af Ris og Kødsuppe, koster 9—12 Sen (18—24 Pfg.) eller Kød med Grøntsager og Brød samt The koster 15—30 Sen. Desuden har vi i Nærheden af Tokio startet en Brødfabrik, fordi det er blevet saa knapt med Risen, men vi kan kun bage 1000 Pund daglig. ....«

Her afbrydes Brevet fra vor Kollega i Tokio. Resten handler om Forfølgelser og Fængsling af forskellige Socialister,men herom forbyder vore Tanker om den japanske Frihed os at anføre noget.

(Oversat fra »Der Proletarier«)

Svenska Grov- ock Fabrikarbetarförbundets 13. Kongres.

Vor svenske Broderorganisation afholdt sin 13. Kongres i Stockholm i Dagene den 19. til 23. f. M., og Forbundets Fagblad »Grovarbetaren« bringer i den Anledning en Artikel, hvori der gøres opmærksom paa, at denne Kongres er den største i Forbundets Historie.

Da Forbundet sidste Gang stod paa sit højeste — med Hensyn til Medlemsantal — nemlig i Slutningen af Aaret 1907 og Begyndelsen af 1908, talte det 47,267 Medlemmer, men det viste sig, at disse ikke vare modne nok til at tage imod de Prøvelser, som den faglige Bevægelse i vort Broderland udsattes for i 1908—09 (Storstrejken m. v.), og at Forbundet gik ud af disse Kampe med kun ca. 12,000 Medlemmer.

Det maa nu haabes, siger vort Broderorgan, at Medlemmerne nu bedre forstaar Medlemsskabets Værdi og deres egen Forpligtelse overfor Organisationen end den Gang. Derom er der vel heller ingen Tvivl, — er der noget den forløbne Tid har banket fast, er det da Forstaaelsen af Organisationernes og Sammenholdets Betydning.

Den skiftende Stigen og Dalen i Forbundets Medlemstal siden 1903 fremgaar iøvrigt af nedenstaaende Tabel.

1903	10,203
1904	17,144
1905	16,852
1906	31,827
1907	47,267
1908	40,055
1909	20,195
1910	12,790
1911	11,521
1912	12,420

1913	13,897
1914	13,615
1915	15,680
1916	22,664
1917	29,176
1918	37,312
1919	46,347

I indeværende Aar er Medlemstallet steget hver Maaned, op udgjorde ved Juni Maaneds Udgang 50,643 i 40 Afdelinger.

Nedgangen i Medlemstallet de forskellige Aar beror ikke blot paa, at Medlemmerne er gaaet ud af deres Organisationer og bleven uorganiserede. Til den store Nedgang i 1910 bidrog saaledes Dannelsen af det kommunale Arbejderforbund. Det samme viser sig i 1914, da Väg- och Vattenbygnadsarbetareförbundet dannedes. En Del Arbejdere er ogsaa gaaet op i Metalindustriarbejderforbundet.

Denne Lyst hos enkelte Arbejdsmandsbrancher til at skille sig ud og ville være noget for sig selv — helst noget finere end »almindelig Arbejdsmand« — kender vi jo ogsaa herhjemme, og den har endnu aldrig nogetsteds været til Gavn for Arbejsmændenes Løninteresser.

Forbundets Virksomhed i de 3 Aar, for hvilke der skal afgives Beretning paa Kongressen, kendetegnes ved et intensivt Arbejde for at forbedre Medlemmernes Stilling. Antallet af Lønbevægelser androg i disse 3 Aar 871. Heraf er 370 Dyrtidsbevægelser i Aarene 1917 og 1918 — for Aaret 1919 er der ikke ført særskilt Statistik over Dyrtidsbevægelsen.

Resultatet af Lønbevægelserne har været, at Forbundets Medlemmer har faaet Forhøjelser, der udgør i aarlig Merindtægt 9,054,477 Kr. i 1917; 29,651,484 Kr. i 1918 (i begge disse Tal er Dyrtidstillægene medregnet) og 16,032,010 Kr. i 1919.

Lønbevægelserne har medført Konflikter af forskellig Art i 576 Tilfælde.

Kongressen kommer til at bestaa af 260 Repræsentanter for Afdelingerne, foruden Hovedbestyrelsen og de fremmede Gæster, — for Dansk Arbejdsmandsforbund møder i Henhold til Hovedbestyrelsens Valg, Forretningsfører *Soph. Mortensen* og Hovedbestyrelsesmedlem *Andr. Nielsen.*

Vi ønsker Kongressen Lykke til Arbejdet, og udtaler Haabet om, at deres Forhandlinger og Vedtagelser maa blive til Gavn for vor fælles store Sag: Arbejdsmændenes økonomiske Frigørelse.

Chr. S.

Luksus.

Forstander Borup taler til Arbejdsmændene.

Jeg ved jo meget vel, at naar jeg, som en fremmed, taler til Dem i disse Spalter, saa er det muligt, at jeg taler uden at nogen lægger synderlig Mærke dertil. Men dels er der dog adskillige, som har lært Regning og Skrivning og Dansk og andet paa Borups Højskole — jeg mindes saaledes med Fornøjelse en Kreds fra Jord- og Betonarbejdernes Fagforening — og dels saa ved jeg af Erfaring, at der sidder saa mange skjulte Tanker hos Arbejderne, som de kanske ikke en Gang ved helt Besked om selv, men som i alt Fald ikke kommer for Dagen, hvis ikke nogen leder dem op. Det vel jeg fra de mange Gange, naar jeg har talt ved Deres Forsamlinger, og naar jeg, paa Tavsheden i Salen, kunde høre, at vi forstod hinanden Og det ved jeg fra dem, der kommer op og melder sig hos mig, at de ofte begynder med: nu har jeg tænkt paa at gaa herop i Fjor og i Forfjor og længer tilbage endda, men det er først nu, jeg har sagt til mig selv, at nu skal det være. Det forstaar jeg saa godt, for saadan gaar det altid, naar vi skal i Lag med det usædvanlige, ja bare det drejer sig om at købe en ny Hat, at saa siger vi til os selv: Luksus, det hører ikke.

Ja, vel, Luksus. Kundskaber er Luksus; men det er den Slags Luksus, man ikke kan undvære, naar man skal fylde sin Plads. Og selv om Regning og Skrivning hører ind under det absolut nødvendige, som daarligt kan kaldes Luksus, saa er der andet paa Højskolen, som maa kaldes saa, og især hvad der drejer sig om Tilværelsens Sammenhæng, hvorover vi dog alle grunder og som I gerne saa lidt klart belyst. Ja, vel er det Luksus, ligesom Blomsterne er det i Vindueskarmen eller et Billede paa Væggen, eller en Bog paa Hylden, eller en Dessert paa Bordet, men det er dog den Slags Luksus, som nogle iblandt os anser for ligesaa uundværlig som det daglige Brød.

Og derfor er det jeg gentager, hvad jeg har sagt saa tidt, at nu, da det er Arbejdernes Time mer end nogensinde, nu skal De ikke lade Overklassen, der hidtil har været ene om de Rigdomme, som ligger ophobet i Kunst og Videnskab, beholde disse Værdier for dem selv, men De skal fordre Deres Part i disse aandelige Ting, som De forlanger den i det økonomiske. Frem skal De, og det næste Fremskridt ligger i det aandelige.

Johan Borup.

I næste Fagblad findes Program for Borups Højskole.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 14 | 27. Oktober | 1920 | 25. Aarg.

Skibsværftsarbejderne paa Medlemsfiskeri.

De vil oprette „Afdelinger" i Provinsen.

Man vil sikkert huske, hvorledes de københavnske Skibsværftsarbejdere kom ud af Dansk Arbejdsmands Forbund. De nægtede at overholde de Forpligtelser, vort Forbund ellers kræver og maa kræve af Medlemmer og Afdelinger, og da vi naturligvis ikke kunde lade en anden Ret gælde for de københavnske Skibsværftsarbejdere end for alle andre Medlemmer, foretrak de »raske« Folk at købe sig en Kanon og begynde for sig selv.

Siden har de ført en underlig omtumlet Tilværelse, — som de selv skilte sig ud fra Dansk Arbejdsmands Forbund, har enkelte Grupper skilt sig ud fra dem og har dannet nye, selvstændige Organisationer. Dette gælder de saakaldte Special-Skibsværftsarbejdere, der vist er nogle meget fine Folk, — de tror selv, de er Smede —, Riggere og Kedelrensere.

Skibsværftsarbejdernes Fagforening har saa aabenbart trængt til Erstatning for disse Udvandrere, og saa har Foreningen vedtaget, at nu skulde den være et Landsforbund, og den har antaget det klingende Navn: »Skibsværftsarbejdernes Forbund i Danmark.«

Et saadant Landsforbund skulde jo imidlertid gerne have Afdelinger andre Steder end i København, og vore Medlemmer ved jo ogsaa, at de tidligere har gjort Forsøg paa at komme ind f. Eks. i Aalborg og Frederikshavn, hvor vore Medlemmer imidlertid frabad sig deres Nærværelse. De har saa faaet nogle Medlemmer i Rødby, hvor de tog dem fra det lollandske Arbejdsmandsforbund, og nu i den sidste Tid er de dukket op i Odense, hvor de har bildt de af vore Medlemmer, der arbejdede paa det nye Odense Staalskibsværft, ind, at det at være Skibsværftsarbejder er noget meget finere end at være almindelig Arbejdsmand og Medlem af Dansk Arbejdsmands Forbund.

De Folk, der nu har fundet for godt at sige sig løs fra Samarbejdet med de øvrige organiserede, danske Arbejdsmænd og som i Odense har konstitueret sig som en Afdeling af Skibsværftsarbejdernes Forbund i Danmark, er naturligvis af Fabriksarbejdernes Fagforening i Odense blevet slettet for Gæld, da de er ophørt med at betale Kontingent, og naturligvis kan de, naar de igen maatte søge Optagelse hos os ,kun blive optaget som nye Medlemmer.

Vore Medlemmer og de øvrige organiserede Arbejdere i Odense vil sikkert vide at værdsætte disse Herrers Optræden overfor deres Organisation paa rette Maade, men vi har ment, at der var Anledning til her i Fagbladet at henlede vore øvrige Afdelingers Opmærksomhed paa Fænomenet. Det kunde jo hænde, at Skibsværftsarbejdernes Agitatorer stak Næsen frem ved de øvrige Skibsværfter i Landet f. Eks. i Helsingør, Aalborg, Frederikshavn, Svendborg, Marstal, Køge, Kalundborg o. s. v., og vi vil saa anmode Ledelserne for de paagældende Afdelinger om i Tide at sørge for, at de faar den Behandling, som saadanne lysky Muldvarpe fortjener. Vore Medlemmer vil jo sikkert ikke være glade for at samarbejde med dem paa Arbejdspadserne.

Chr. Sørensen.

Statsbanerne.

Er der Fare for at miste 8 Timersdagen.

I vort sidste Fagblad Nr. 13 omtalte vi bl. andet, at det havde voldt Vanskelighed at faa gennemført 8 Timersdagen den 1. April.

Vi fortalte, at »Kontoret« — altsaa Embedsmændene — ikke havde ment, at Ekstraarbejderne skulde have 8 Timersarbejdsdag i Paaskegave og derfor meddelt de forskellige Distriktchefer, at Arbejdstiden var den gamle 9½ Time.

Naa, Sagen gik jo i Orden dengang ved Forbundets energiske og kraftige Indgriben. — Men nu er Ministeriet ude med en Føler. I »Nationaltidende« for Onsdag den 13. Okt. hedder det bl. a. i Spidsartiklen, der er betegnet: »Falske Profeter« (Det er Arbejdernes Tillidsmænd, der menes) følgende:

»Da det radikal-socialistiske Regimente blev sat paa Porten i Foraaret, laa hele Arbejderspørgsmaalet i et Kaos. Den ene samfundsfarlige Strike afløste den anden.«

og længere fremme i Artiklen hedder det:

»Da den borgerlige Regering traadte til, var hele dette Uvæsens gode Dage imidlertid forbi. Ministeriet satte sig straks — og ganske aabent — som Maal at »skabe ubetinget Sikkerhed for, at det Arbejde, som er nødvendigt for Samfundets Opretholdelse, til enhver Tid bliver udført.« Og det viste sig hurtigt, at dermed gled Magten Urostifterne ud af Hænderne.«

og saa kommer Angrebet paa 8-Timersarbejdsdagen. Det lyder saaledes:

»Helt tilfredsstillende er Forholdene dog ikke endnu. Og hertil kommer, at Hr. Neergaard tillige maatte fastslaa, at vi arbejder for dyrt.

Der er — desværre — ingen Tvivl om, at Statsministeren har Ret. Men netop derfor er det nødvendigt, at Spørgsmaalet om Arbejdstid og Arbejdstempo tages op. Det er ikke et Arbejdsgiver-Paafund, som »Social-Demokraten« vil gøre det til. Det er heller ikke et Spørgsmaal, som kan affærdiges med et Par flove Fraser under munter Tilslutning fra nogle tankeløse socialistiske Tilhørere ved et Kommunalbestyrelsesmøde. Sandheden er, at 8-Timers Dagens Sejr truer med at kalde en Katastrofe over Landet.

En stor Del af Befolkningen — deriblandt mange, som selv er blevet begunstiget derved — indser nu, at 8-Timers Dagens Indførelse i Statstjenesten var det mest skæbnesvangre Udslag af Hr. Staunings paa mangfoldige Omraader uheldige Virksomhed som Minister. Denne Reform, som ikke var dikteret af noget som helst andet end Socialisternes Dogme om de tre Ottetals Velsignelser, forringede i følelig Grad Udøvelsen af Statstjenesten. Den kostede og koster alligevel Staten en urimelig Masse Penge, og den blev — hvad der endda var det værste — Løftestangen for 8-Timers Dagens endelige Gennemførelse baade i Kommunen og i de private Erhverv.

Efter nu at have fortalt, hvad det er for en Daarekiste-Politik, Arbejderlederne fører, hedder det slutteligt:

»Endnu er det Tid at rebe Sejl. Forhaabentlig vil dette ogsaa ske. Thi den eneste Vej udenom Katastrofen er i Virkeligheden, at Arbejderne ikke lytter efter de falske Profeter, som endog ad Rettens Vej søger at tvinge dem til at bestille mindre, end de kan, og mindre, end de har Lyst til.«

Det Billede som Nationaltidende, antagelig efter Besked fra Ministeriet, tegner, er ikke til at tage Fejl af.

Det siger kort og godt, at hvis Arbejderklassen, — og i dette særlige Tilfælde Ekstraarbejderne ikke er vaagne og holder fast ved det Værge ,som de har skabt, nemlig deres Organisation — Dansk Arbejdsmandsforbund, er 8 Timersarbejdsdagen i Fare.

Villien hos Ministeriet er tilstede i fuldt Maal, om Evnen kan komme er kun et Spørgsmaal om Magten, og herfor raader Arbejderne selv. — Samlede er vi sikkert i Stand til at modstaa Angrebet paa 8-Timersdagen.

Splittes vi, er vor Magt svækket, og Reaktionens styrket, det maa ikke ske, vi har mange Tag endnu at tage med Statsbanerne og Statsministeren til Gavn for Ekstraarbejderne.

G. H.

International Arbejdsmands-Kongres i Amsterdam.

Før Verdenskrigen bestod der jo indenfor de forskellige Fag internationale Sammenslutninger, og Arbejdsmands-Organisationerne i en Del af de europæiske Lande var ogsaa sammensluttede om et internationalt Sekretariat, — Sekretær var vor gode, gamle Kending, Formanden for det store, tyske Fabrikarbejderforbund, *Aug. Brey*.

Den forbandede Verdenskrig, der slog saa meget andet godt i Stykker, forhindrede jo ogsaa Fagorganisationernes internationale Samarbejde, og specielt blev de Sekretariater, der laa i et af de krigsførende Lande, ganske sat ud af Virksomhed.

Efter Verdenskrigens Afslutning har man indenfor alle Fag taget fat paa Genopbygningsarbejdet og efter en Del Korrespondance imellem de interesserede Forbund har Formanden for det hollandske Forbund, *R. Stenhuis*, sammen med Brey og Formanden for vor belgiske Broderorganisation, *de Bruyne*, indbudt til en international Arbejdsmands-Kongres i Amsterdam for der at drøfte Spørgsmaalet om Genrejsningen af Sekretariatet og hele det internationale Samarbejde. Denne Kongres, der gentagne Gange har været udsat sidst paa Grund af Rigsdagsvalgene i Østrig, skal nu afholdes Mandag den 25. Oktober og følgende Dage.

Vor Hovedbestyrelse, der jo under Verdenskrigen har gjort, hvad der stod i vor Magt for at hjælpe Fagfællerne i de krigshærgede Lande f. Eks. Belgien og Finland med Genopbyggelsen af deres Organisationer, tiltraadte, da Spørgsmaalet var til Behandling, straks Tanken om Kongressens Afholdelse og valgte som vore Repræsentanter vor Forbunds-Formand *Lyngsie*, og Hovedbestyrelsesmedlemmerne *Axel Pedersen*, Roskilde og *Chr. Mikkelsen*, Svendborg. Nu er Lyngsie imidlertid efter sin langvarige Sygdom ikke rask nok til at rejse, og da ogsaa Axel Pedersen har faaet Forfald rejser som Suppleanter for disse to Sekretær *Chr. Sørensen* og Hovedbestyrelsesmedlem *Andreas Nielsen*, Rønne.

Der vil mulig ogsaa blive Tale om Gensidighed m. H. t. Ydelse af Arbejdsløshedsunderstøttelse, og vor Arbejdsløshedskasse sender derfor sin Næstformand *J. P. Johannessen* og Regnskabsfører *Chr. Pedersen*.

I Juli Maaned var der givet Tilsagn om Tilslutning fra Frankrig, Belgien, Tyskland, Østrig, Norge, Sverige, Danmark og Holland, og yderligere ventes der Repræsentanter fra England, Italien, Schweiz, Luxemborg og Czeko-Slovakiet, der ikke dengang havde givet endeligt Svar.

Vi ønsker Arbejdsmændenes Repræsentanter Held til Genrejsningsarbejdet.

X.

Arbejdsmændenes Aarbog kommer.

I Anledning af Forespørgsler fra forskellige Afdelinger, skal vi meddele, at Arbejdsmændenes Aarbog er udkommet i Aar som sædvanligt.

Da Oplaget de 2 sidste Aar meget hurtig er bleven udsolgt, er det i Aar betydelig forøget, saaledes at enhver, der bestiller nogenlunde rettidig, kan faa Bogen, der som sædvanlig sælges af Afdelingernes Formænd eller Kasserere. Vi raader derfor enhver Arbejdsmand, der vil købe en Almanak — og hvem vil ikke det — til at købe Arbejdsmændenes egen Aarbog. —

Bogen indledes med et klangfuldt Digt af A. C. Meyer, og som sædvanlig bringes der en instruktiv og klar Fremstilling af Dansk Arbejdsmands Forbunds Virksomhed i det sidste Aar. I sammentrængt Form lægges det her klart, hvilken mægtig Organisation, Sammenslutningen af alle Danmarks Arbejdsmænd efterhaanden er bleven, og Medlemmerne faar her en tydelig Forstaaelse af det mægtige og vidt forgrenede Arbejde, der udføres for at naa Maalet: Befæstelsen af det allerede vundne, og Planlæggelsen af nye Fremstød for at skabe lysere og lykkeligere Kaar for Danmarks Arbejdsmænd. — I et Digt senere omme i Bogen, slaar A. C. Meyer Lyren til Ære for den organiserede Landarbejder — Manden fra de lerklinede Hytter ude omkring i Tun og Toft.

Arbejdsløshedskassen møder ogsaa med en udmærket skreven Redegørelse for sin Virksomhed — ledsaget af en grafisk Fremstil-

ling, hvor man indenfor en Cirkels Flade faar angivet Forholdet mellem de forskellige Udgiftsposter — en nem og hurtig Maade at gøre et Regnskab overskueligt med et eneste Blik. Og saa er der endelig de skønliterære Bidrag. Forfatteren *N. Th. Thomsen* fortsætter igen i Aar sin Beskrivelse af det omtumlede Liv, som Storstadsstræberen, Theodor Just Matthiesen fører. Læserne har fulgt ham de tidligere Aar fra »Mørkets Kælder« paa Vesterbro, til Varieteen ude i Provinsen, og de vil atter i Aar med Interesse følge ham i hans nye Virksomhed som Direktør for en af Storstadens Varieteer. I en Novelle »Aand er Magt« skriver Niels Lemvig spidst og spydigt om den Aandløshed, der ofte præger Indehaverne af den økonomiske Magt, og Forfatteren *Flemming Algreen-Ussing* har en nydelig og poetisk Fortælling »Roser«.

I »Skønne Merete« giver *Jens Amberg* en Julefortælling, der dog er behagelig fri for det alt for sødladne, der saa ofte mispryder de traditionelle Julefortællinger. Og endelig skriver *Helge Linck* en af sine uforglemmelige Humoresker: »Kakkelovnen og Hylden«, der er vittigt illustreret af Hr. Ulk Jensen. Den samme Tegner har forøvrigt — som sædvanligt — illustreret Fortællingen om Varietedirektøren.

Foruden alt dette belærende og underholdende Stof bringer Bogen alt det almindelige Almanakstof og som Følgeblade to fortrinligt udførte Billeder af de to nye Forretningsførere: *Valdemar Petersen*, Aarhus, og *Axel Olsen*, København.

»Arbejdsmændenes Aarbog« koster 1 Kr. 75 Øre og kan — *og bør* — hurtigst muligt bestilles igennem den lokale Afdeling.

Svenska Grov- ock Fabriksarbetareförbundets 13. Kongres.

Som alt meddelt i sidste Numer af Fagbladet har vor svenske Broderorganisation afholdt sin 13 Kongres.

Kongressen afholdtes i Folkets Hus i Stockholm, i Dagene fra den 19. til den 26. September.

Søndag den 19. var de fremmødte Ombudsmænd (Kongresdelegerede) samlede i et Antal af 252, repræsenterende 391 Afdelinger, med tilsammen 48,000 Medlemmer, hertil kommer saa Forbundsstyrelsen, de fastlønnede Ombudsmænd, Revisorerne og Kongressens Gæster, saaledes at Kongressen ialt kom til at bestaa af 287 Repræsentanter. Blandt de fremmødte Gæster var en Repræsentant for det tyske Fabrikarbejderforbund, Repræsentanter for Norsk Arbejdsmandsforbund, Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark, den svenske Landsorganisation, vort Forbund m. fl., ialt var 15 Gæster til Stede.

Vor gamle Kending, Förtroendeman Janne Jönsson, aabnede Kongressen og bød Velkommen, og holdt derefter en stemningsfuld Mindetale over Forbundets afdøde Sekretær, Carl Michaelsson, og omtalte samtidig i smukke Ord, to andre af Forbundets Mænd, der i det forløbne Aar var afgaaet ved Døden.

Efter at Janne Jönsson havde givet nogle orienterende Oplysninger, Kongressen vedrørende, blev Mødet hævet, og samtlige Kongresdelegerede begav sig til Kirkegaarden, hvor der blev afsløret en smuk Mindesten paa Michaelssons Grav.

Vi skal i denne Forbindelse oplyse, at Kongressen senere vedtog at yde en Pension af 200 Kr. pr. Maaned til Michaelssons Enke, samt 50 Kr. pr .Maaned til hver af Børnene, indtil deres fyldte 18. Aar.

Om Mandagen tog saa Arbejdet sin Begyndelse; Kongressen holdt sine Møder fra Kl. 9 til 1 og 3 til 6; der valgtes 2 Ordförande (Dirigenter) Sekretærer, forskellige Udvalg m. v., og det var en Fornøjelse at se, med hvilken Ekspedithed og Orden Kongressen arbejdede, Dirigenten behøvede meget sjeldent at paabyde Ro, man respekterede straks det mindste Slag af den lille Hammer, han er forsynet med, i Stedet for, som hos os, en Klokke. — Uanset Meninger eller Anskuelser er Tonen urban; Alle uden Undtagelse indleder deres Tale med Bemærkningen: »Herr Ordförande«, det vil sige: Med den Ordförandes (Dirigentens) Tilladelse, gør jeg disse Bemærkninger.

Der var paa Kongressen nogle Repræsentanter, der erklærede sig dels for Venstresocialister og dels for Syndikalister, men de havde ingen Ørenlyd i Forsamlingen; de Resolutioner eller Forslag de stillede, kunde ikke

gennemføres; en Resolution de stillede straks ved Kongressens Aabning, vedrørende en Sympatitilkendegivelse og Hilsen til Bolschevikstyret i Rusland, blev ubarmhjertig stemt ned, og det vakte nogen Munterhed i Forsamlingen, at Forslagsstillerne ikke selv var klar over, hvortil Resolutionen skulde være adresseret, hvis den var bleven vedtaget, hvad den altsaa ikke blev.

Efter at Kongressen enstemmigt havde vedtaget at ansætte Diæterne til 35 Kr. pr. Dag, aflagde Janne Jönsson Beretning om Virksomheden i den forløbne Kongresperiode. — Vi kan naturligvis ikke her komme ind paa de mange Enkeltheder, der karakteriserede denne Beretning, og skal kun anføre, at Forbundet i den forløbne Tid har haft 73 Lock-outer, 58 Strejker, og indirekte været impliceret i 45 andre Strejker, ialt havde der været ikke mindre end 190 Konflikter; disse havde dog kun berørt ca. 8000 Medlemmer.

I Understøttelse var udbetalt 971,206 Kr., Lønforhandlinger var ført paa 249 forskellige Pladser, og havde omfattet ca. 29,300 af Forbundets Medlemmer; der var optaget 44 nye Afdelinger med tilsammen 2304 Medlemmer; der var udtraadt 16 Afdelinger, som tilsammen kun havde haft et Medlemsantal af 240; iøvrigt var det samlede Medlemsantal nu, under Kongressen, ca. 51,000 Medlemmer.

Janne Jönsson talte, ofte afbrudt af Bifald, ca. 2 Timer, han er en dygtig Taler, og gaar ikke af Vejen for, nu og da, at bruge en lille Vits, der vækker forstaaende Munterhed i Forsamlingen.

Af de mange Konfikter Forbundet direkte og indirekte havde været impliceret i, skyldtes de 17 den syndikalistiske Propaganda, og i Sverig, som her, hentede Arbejderne sig naturligvis et Nederlag, ved at lytte til de syndikalistiske Projektmagere; for Tiden er der en omfattende Bygningslockout, hvor Arbejderne utvivlsomt er daarlig placerede; Lock-outen er etableret foranlediget ved nogle Strejker Bygningsarbejderne iværksatte, foranlediget ved den syndikalistiske Propanganda.

Debatten om Beretningen blev afsluttet og godkendt allerede Tirsdag Middag, hvorefter man tog fat paa Behandlingen af de mange forskellige Love og Forslag m. v. — Vi skal ikke komme nærmere ind paa det meget, der her var til Behandling, men kun lige anføre, at Kongressen vedtog, at beholde sin nuværende Organisationsform, og med Tilslutning til Landsorganisationen, og at der med Hensyn til Oprettelsen af en Arbejdsløshedskasse førtes en daglang Debat der til Slut resulterede i, at Sagen skulde ud til Afstemning i Afdelingerne.

Efter at Kongressen havde ansat Lønningerne til 8000 Kr. pr. Aar, med et Alderstillæg af 500 Kr. efter 5 Aars Ansættelse, og ansat de fastlønnede Funktionærers Diæter til 20 Kr. pr. Dag, alt med Tilføjelse om, at Forbundsstyrelsen havde Ret til at ændre disse Lønninger, hvis Dyrtiden yderligere steg, skred man til Valg, og genvalgte, med Akklamation, Förtroendeman Janne Jönsson, Kasserer Bengtsson og Forbundssekretær Söder, ligesom man genvalgte de afgaaende Ombudsmænd, Forbundsstyrelsen og Revisorerne, med Undtagelse af 2 Mand af Forbundsstyrelsen, der paa Grund af deres Livsstilling var overgaaet til andre Organisationer.

A. N. *S. M.*

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. Oktober 1920 i Sag Nr. 392: De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne mod Firmaet W. J. Kalis Wzn. & Co.s Baggermaatschappy.

Den 2. Maj d. A. afsluttedes der mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Odense Afdeling og Firmaet M. J. Kalis Wzn .& Co.s Baggermaatschappy en Overenskomst vedrørende det Uddybningsarbejde af Odense Kanal og Fjord, Firmaet har i Entreprise. I denne Overenskomst findes følgende Bestemmelser om Løn- og Arbejdsforhold:

Lønnen er 160 Øre pr. Time med et Tillæg af 25 pCt. for Tiden udover 8 Timer pr. Dag ved Skiftearbejde, i hvilket sidste Tilfælde der yderligere gives et Tillæg a 8 Kr. pr. Uge, hvilket giver en Ugeløn af 95 Kr. ..... for 40 Timers Arbejde og 98 Kr. for 48 Timers Arbejde, naar der arbejdes Døgnet rundt. Under Arbejdstiden er indbefattet Spisetid, under hvilken Materiellet dog ikke maa ligge stille.

Det er en Forudsætning, at det bestemte Mandskab altid er tilstede paa Materiellet, saaledes at der intet Krav kan rejses om Overarbejdsbetaling paa Grund af forsinket Afløsning eller Transport til og fra Arbejdspladsen.

Overarbejde betales med 213 Øre pr. Time for de første 3 Timer og for Arbejde derudover samt for Søn- og Helligdagsarbejde betales pr. Time 265 Øre.

Naar den overenskomstmæssige Timeløn i Odense, 140 Øre pr. Time, varierer, varierer Ugelønnen proportionalt hermed.«

Firmaet beskæftiger saavel danske som udenlandske — tyske og hollandske Arbejdere. Det har Kontrakt med hver enkelt af de udenlandske Arbejdere, og i Henhold til disse Kontrakter har Firmaet lønnet de udenlandske Arbejdere lavere end de danske. De udenlandske Arbejdere har endvidere udført 69 Timers Arbejde om Ugen, medens Hovedparten af de danske Arbejdere kun har arbejdet 48 Timer om Ugen, saaledes fordelt, at de har haft fri 2 a 3 Dage om Ugen, medens de til Gengæld de øvrige Dage har haft en Arbejdstid paa 12 a 16 Timer.

Under denne Sag har nu De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne paastaaet Firmaet idømt Bod for Brud paa Overenskomsten af 2. Maj d. A. De hævder, at Firmaet har været uberettiget til at betale de udenlandske Arbejdere en mindre Løn end de danske, og at det desuden betegner et Brud paa Overenskomsten, naar Firmaet har ladet de udenlandske Arbejdere arbejde 69 Timer om Ugen, skønt den ugentlige Arbejdstid efter den omtalte Overenskomst kun er 48 Timer.

Hvad det sidste Punkt angaar, maa det efter det Oplyste antages ,at de udenlandske Arbejdere er villige til og selv ønsker at arbejde 69 Timer om Ugen. Noget Brud paa den bestaaende Overenskomst foreligger da ikke, fordi Firmaet har ladet dem arbejde saa længe, og Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang Firmaet er berettiget til at k r æ v e Overarbejde af de udenlandske Arbejdere, kan ikke tages op til Paakendelse under denne Sag, da det ikke ses at være aktuelt. Det kan dog fastslaas, at dette Spørgsmaal maatte besvares paa samme Maade for de udenlandske som for de danske Arbejderes Vedkommende.

Den foreliggende Overenskomst maa nemlig — jfr. Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag Nr. 32 —, da der mangler tilstrækkelige Holdepunkter for en modsat Forstaaelse af den, af Klagerne kunne kræves fulgt for samtlige ved de paagældende Arbejder beskæftigede Arbejderes Vedkommende, uanset om det drejer sig om organiserede eller uorganiserede, udenlandske eller danske Arbejdere .Heraf følger ogsaa, at den stedfundne Underbetaling af de udenlandske Arbejdere betegner et Brud paa Overenskomsten. Da det efter det Oplyste findes at maatte antages, at Firmaet har været i god Tro, vil der dog efter Omstændighederne kunne ses bort fra Paalæggelse af Bod. Sagens Omkostninger findes de Indklagede derimod at burde betale med 300 Kr.

KENDELSE.

Klagerne kan kræve Overenskomsten af 2. Maj d. A. fulgt for samtlige Arbejderes Vedkommende.

De Indklagede betaler Sagens Omkostninger med 300 Kr.

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. Oktober 1920 i Sag Nr. 393: Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Blaakilde Mølles Fabrikers Vegne mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og dette igen paa Oliemøllernes Fagforenings Vegne.

De paa A/S Blaakilde Mølles Fabriker beskæftigede Medlemmer af Oliemøllernes Fagforening havde indtil forrige Efteraar besørget Indlastningen af ekstraherede Ben i Fabrikens Skibe. Det drejede sig om Tillastning af ca. 10 Sejlere om Aaret. I Fjor Efteraar fortrængte Dansk Transportarbejderforbunds Medlemmer imidlertid Medlemmerne af Oliemøllernes Fagforening fra det paagældende Arbejde, uden at hverken Fagforeningen eller Fabriken ses at have foretaget sig noget i den Anledning.

I Forsommeren i indeværende Aar førte Fabriken Forhandlinger med sine Arbejdere om, at disse paany skulde overtage det omtalte Arbejde. Man enedes om, at Arbejdet fremtidig skulde udføres i Akkord, medens det hidtil havde været aflønnet i Henhold til en Bestemmelse i den sidst vedtagne Overenskomst om, at »Arbejde udenfor Fabrikerne betales med et Tillæg af 5 Øre til den normale Timeløn.« Man enedes ogsaa om en Akkordsats, som man fra Arbejdernes Side skulde søge Fagforeningens Sanktion paa. Fra Fagforeningens Side havde man intet at indvende mod den trufne Overenskomst, men Fagforeningens Formand nægtede dog at give Overenskomsten sin Underskrift, hvorved han bl. a. vil have ladet sig lede af, at han ikke ønskede at paadrage sin Forening noget Ansvar for den trufne Overenskomsts Overholdelse, saa længe det endnu var usikkert, hvorledes Dansk Transportarbejderforbund vilde stille sig til Sagen.

Den 9. August d. A. skulde Fabriken have Sejleren »Rebecka«, der laa i Kalkbrænderihavnen, tillastet. Arbejdet paabegyndtes af 5 af Fabrikens egne Folk, hvoraf de 3 arbejdede i Land og de 2 om Bord paa Skibet. Noget efter kom en Del Transportarbejdere tilstede, der erklærede, at de havde Monopol paa Arbejdet i Land, og at de vilde kaste Fabrikens Folk i Vandet, hvis de ikke standsede Arbejdet. Kl. ca. 2½ forlod Fabrikens Folk da Arbejdet. Den næste Dags Morgen paabegyndte de Arbejdet igen, men nu kom en halv Snes eller muligt nogle flere Transportarbejdere med Formanden for Dansk Transportarbejderforbund, M. Darup, i Spidsen tilstede. Der blev ogsaa ved denne Lejlighed fremsat Trusler mod Fabrikens Folk for det Tilfælde, at de ikke standsede Arbejdet. Darup satte sig i telefonisk Forbindelse med Formanden for Oliemøllernes Fagforening, og denne havde endvidere en telefonisk Konference med en Repræsentant for Fabrikens Arbejdere. Det endte med, at disse sidste opgav Ævred. Arbejdet er derefter blevet udført af Medlemmer af Dansk Transportarbejderforbund for en Betaling, der praktisk talt har været den samme som den, Oliemøllerne skulde have haft.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening nu paa Fabrikens Vegne paastaaet De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen paa Oliemøllernes Fagforenings Vegne idømt Bod i Anledning af det passerede, der efter Klagernes Opfattelse konstituerer et Overenskomstbrud. Klagerne

gør navnlig gældende, at Formanden for Oliemøllernes Fagforening ved aktiv Optræden burde have søgt at modvirke det Overgreb, der fandt Sted fra Transportarbejdernes Side.

Retten kan ikke finde, at det, der passerede den 9. og den 10. August, konstituerer noget Brud paa en bestaaende Overenskomst der kunde motivere Idømmelse af en Bod. Efter det Oplyste maa det antages, at de paagældende Arbejdere har haft Grund til at tro at de vilde blive udsatte for at lide Overlast, hvis de fortsatte Arbejdet. Pligten til at søge et Overgreb som det, der fandt Sted fra Transportarbejdernes Side, modvirket kan heller ikke ensidigt lægges paa Fagforeningen. Tvertimod maa det være Virksomhedens Opgave paa hensigtsmæssig Maade at søge at tilvejebringe og vedligeholde saadanne Tilstande, at Arbejdet kan udføres, uden at Arbejderne løber nogen Fare for at lide personlig Overlast. Men Virksomheden maa ganske vist i saa Henseende være berettiget til at paakalde Arbejderorganisationens Bistand. I det foreliggende Tilfælde maa det nu antages, at Fagforeningens Formand ikke, skønt opfordret dertil, har været tilstrækkelig virksom for at rydde Hindringerne for Arbejdets rolige Fortsættelse af Vejen. Følgen heraf findes at maatte blive, at de Indklagede lige med Klagerne bør deltage i Udredelsen af denne Sags Omkostninger, der fastsættes til 300 Kr.

KENDELSE.

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Parterne med 150 Kr. hver.

Lock=out=Varsel

overfor

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Arbejdsgiverforeningen skyder Spurve med Kanoner.

I Gaar fremsendte Dansk Arbejdsgiverforening pludselig 1. Varsel om Lock-out overfor Medlemmerne af Dansk Arbejdsmandsforbund.

Dette vil sikkert vække den største Overraskelse hos Offentligheden. Alle vil forbavset spørge, hvad Aarsagen kan være til dette opsigtsvækkende Skridt.

I selve Lock-out-Varslet begrundes det med en Konflikt hos to Aalborg-Firmaer indenfor Jernindustrien: Akts. De Smithske Jernstøberier og Firmaet Chr. F. Justesen. Sagen angaar de der beskæftigede Chauffører, vistnok netop en — *een* — Mand paa hver af de to Fabriker. Med denne Sag forholder det sig saaledes:

I Aalborg har Kuskenes Fagforening, der ogsaa omfatter Chaufførerne, for disse opnaaet en Ugeløn, der med Augustreguleringen udgør 91 Kr. ugl. Saa godt som alle Aalborg-Firmaer, som beskæftiger Chauffører, er indgaaet paa at betale denne Løn.

Kun de to nævnte Firmaer i Jernindustrien nægtede at gaa med dertil. Ved en Forhandling i Jernindustriens Sammenslutning for nogen Tid siden tilbød de at betale 82 Kr., altsaa 9 Kr. mindre end den ellers i Aalborg gældende Chaufførløn. Fagforeningen fandt ingen Anledning til at give de store Jernfabrikanter billigere Vilkaar end alle andre, og anmodede derfor Dansk Arbejdsmandsforbund om at afgive Strejkevarsel. Dette skete, og det er den saaledes lovligt varslede Strejke paa det her skildrede Grundlag, som Dansk Arbejdsgiverforening nu møder med et Varsel om Lock-out »i et saadant Omfang, som maatte skønnes nødvendigt« osv.

Omfanget skal bestemmes af den kompetente Forsamling, d. e. Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse, som i den Anledning vel maa samles i København. Hvad om man sparede den Bekostning, som er forbunden med de høje Herrers Rejse og Ophold, og gav Beløbet til de to Aalborgerfirmaer. Med et saadant Tilskud vilde disse med Lethed kunne betale deres to Chauffører samme Løn som Byens øvrige Næringsdrivende.

Vi henstiller foreløbig denne Tanke til velvillig Overvejelse paa rette Sted.

Da Bladet gik i Trykken havde De samvirkende Fagforbund endnu ikke modtaget 2. Varsel om den bebudede Arbejdsmands-Lockout. Men i Gaar udsendtes gennem Ritz. Bur. følgende Meddelelse:

Som Følge af ,at det ikke er lykkedes at faa ordnet Konflikterne hos De Smithske Jernstøberier og Maskinfabriker og Firmaet Chr. F. Justesen i Aalborg, har Arbejdsgiverforeningen Lørdag sendt De samvirkende Fagforbund 2. Lockoutvarsel vedrørende Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer i og ved Aalborg og Nørresundby. Lockouten iværksættes ved normal Arbejdstids Ophør Lørdag den 30. ds.

Undtaget er: 1) Arbejdere ved koncessionerede Virksomheder og dermed i Forbindelse

staaende Arbejde, 2) Aktieselskabet Aalborg Mælkekompagnis Arbejdere, 3) Arbejdere ved Fabrikation og Transport af Sprit, Gær, Mel, Brød, Margarine og Raastof hertil, Salt, Konserves og Kødvarer samt ved Forfærdigelse af Emballage hertil, 4) Renovationskørsel, Kul- og Kokskørsel for Kommunen og til Hospitaler eller Elektricitetsværker, 5) Arbejdere, der passer Heste og Kreaturer.

Ved Roterovnene hos Cementfabrikerne varsles Lockouten først Torsdag Morgen den 4. November, og for Brænderne hos Lindholm Dampteglværker træder den af tekniske Grunde først i Kraft Mandag den 8. November.

Vor Formand, Lyngsie, der efter sin Ferie har været syg i ca. 6 Uger, har fra 23. ds. atter genoptaget sin Virksomhed i Forbundets Tjeneste.

HOVEDBESTYRELSESMØDE.
i
Søpavillonen
den 28.—29. September 1920.

Dagsorden:

1. Beretningen.
2. Regnskab for April Kvartal.

Formanden (J. C. Larsen) bød Velkommen, særlig til den sønderjydske Repræsentant — Hans Henricksen — der i H. t. Forningsudv. Indstilling mødte som Tilforordnet til Hovedbestyrelsen. Oplyste, at Formanden meget snart mente at kunne overtage sit Hverv.

Lovligt Forfald var anmeldt af:
Fr. Jensen og Vald. Petersen (for den 28.).
Dirigent: **Jens Ravn.**

ad. 1.

Formanden omtalte de givne Sanktioner, der jo ikke var mange, bl. a. fordi vi var i Slutningen af Overenskomstperioden. Der er givet Sanktion til 12 Afdelinger i 18 Sager ang. ca. 300 Mand.

For 90 Afdelinger er der i 142 Sager afsluttet Overenskomst for ca. 5490 Mand, Sager, der i det store og hele er afsluttet jvfr. Forligsmandens Forslag af 28. Maj 1920.

Omtalte ret udførligt vor Stilling til Landhaandværkerne, hos hvem vi krævede samme Betaling som hos Centralforeningen. Forligsmanden greb ind i Sagen, men hans Forslag forkastedes af Mestrene, hvorfor vi iværksatte Strejke. Paa Mestrenes Havedbestyrelsesmøde i Sønderborg behandledes Sagen og skønt det blev sagt os, at Sagen var i Orden, nægtede vi dog at paabegynde Arbejdet, fordi de fynske Mestre stillede Betingelser. Senere er Sagen gaaet i Orden, og Landets Mestre maa herefter betale samme Pris som Byens. Dette Forhold kan dog sikkert ikke opretholdes i Fremtiden.

Dvælede ved den Standardoverenskomst, som var oprettet for de københavnske Chaufører, hvorved Standardlønnen fastsattes til 93 Kr. pr. Uge, samtidig med at Overtidsbetalingen hævedes.

I Provinserne er Forholdene for Chaufførerne højst forskellige, f. Eks. i Aarhus ca. 83,04 Kr. — i Aalborg noget mere — og i Nykøbing F. alm. Kuskeløn. Efter Forhandling enedes man om en Ugeløn af 82 Kr. i Nykøbing F., som dog maaske ikke kan gennemføres som en Art Standardløn. Aalborg K. ønsker Sanktion til Strejke paa et Krav om en Ugeløn af 91 Kr., og vi har afsendt 1. Varsel, men vil ikke afsende 2. Varsel før Hovedbestyrelsen har udtalt sig. Er der ingen, der er herimod, vil 2. Varsel blive afsendt.

Ved Udgangen af sidste Kvartal opgjorde vi de løbende Lønsager til at omfatte 4847 Mand, og i dette Kvartal er der behandlet Sanktionsbegæringer for 300 Mand, ialt 5147 Mand.

I Beretningen er nu redegjort for afsluttede Sager vedrørende 5490 Mand, men dette skyldes, at vi efter Hovedbestyrelsens eget Ønske har ladet vore Registre omfatte ogsaa de Lønresultater, der opnaas udenfor de egentlige Lønsager (Mæglingssager m. m.) Der er her Tale om ca. 1000 Mand, saaledes at vi maa regne med i Øjeblikket at have Lønsager løbende for omtrent 1000 Mand, det mindste vi endnu har staaet med ved noget Kvartalskifte.

Imidlertid vil vore Afdelinger vel nok nu søge Sanktion til Opsigelse af Overenskomster og vi maa derfor tage Stilling til den kommende Situation og den Taktik der skal anlægges. Gjorde her nærmere Rede for, hvorledes Forretningsudvalget saa paa disse Forhold.

Entreprenørforeningen har ønsket en Forhandling angaaende Overarbejde m. m. i Provinsen og herom er der aftalt Møde. At det er Entreprenørforeningens Mening at gøre et Forsøg paa at faa en Art Landsoverenskomst, det er vi ikke blinde for, og hvilken Stilling vi skal tage, maa vi jo tale om.

»Odense komm.« har meldt sig ind i »Komm. Arbejderforbund« og herimod har vi protesteret overfor »D .s. F.« i hvilken Anledning, der har været afholdt et Møde, der resulterede i, at »Komm. Arb. Forb.« skal komme med et Forslag om, hvem det er, de ønsker at organisere.

Omtalte Kongressen i Stockholm og Antwerpen, hvilken sidste er udsat til Oktober.

Det i H. t. Forligsmandsforslaget af 28. Maj nedsatte Nævn har dels arbejdet langsomt og dels kun i enkelte Tilfælde afgjort Sager til vor Tilfredshed, men de indbragte Sager er vel ogsaa i de fleste Tilfæde af tvivlsom Natur.

Efter en Del Modstand fra Arbejdsgivernes Side er Landsdommer Axel Rasmussen valgt som Formand for Nævnet, og han har desværre afgjort Spørgsmaalet om tilbagevirkende Kraft derhen, at der ikke gives tilbagevirkende Kraft.

Et Spørgsmaal om Anvendelse af udenlandsk Arbejdskraft i Odense er af os indbragt for »den faste Voldgiftsret«.

Assistenterne paa Hovedkontoret har opsagt deres Overenskomst og ved Forhandling er man enedes om at forhøje Lønnen — 100 Kr. pr. Uge — med Augustreguleringen. Efter Forhandling er ogsaa Viceværtens Løn forhøjet.

Vore Vejle Afdelinger anmoder om et Laan paa 30 Kr. pr. Medlem til Udbetaling i et Forsamlingshus, der staar færdig til Indflytning. Forretningsudvalget har svaret, a tdet sikkert ikke kan lade sig gøre, og Afdelingerne ønsker derfor nu at D. A. F. skal kautionere for Laanet, saaledes at vi kun binder Hovedbestyrelsen til næste Kongres.

Spørgsmaalet om 28. Maj Tillægenes Beregning ved Overarbejde er paa Foranledning af Vejle Afdelinger henvist til Voldgift, og Spørgsmaalet om Tillæg til de faste Statsskovarbejdere (jvfr. Overenskomst af 1918) er, efter at vi har indstævnet Staten for den faste Voldgiftsret, afgjort i vort Favør. For »den faste Vlodgiftsret« har vi indbragt en Sag fra Frisenborg Skove, hvor man nægter at betale efter den hidtil gældende Klassificering.

»Soc. dem. Forbund« anmoder om et Bidrag udover, hvad der allerede er ydet, og Formanden mente ikke, at man kunde afvise Andragendet.

Ligeledes anmodes om Bidrag til Mindesmærke for afdøde Chr. Christiansen og Sigvald Olsen.

Der er optaget ialt 12 Afdelinger i Sønderjylland, og fra »Landarb. Forb.« har vi faaet 9 Afdelinger, medens 6 Afdelinger er overgaaet fra os til »Landarb. Forb.«

Aalborg A. har meddelt, at de fra 1. Aug. 1921 betragter sig som udmeldt af Forbundet, og herimod har Forretningsudvalget protesteret, idet vi har hævdet, at Udmeldelsen ikke kan godkendes, da der ikke for Udmeldelse er afgivet ⅔ af Medlemsantallet.

En Afdeling paa Færøerne søger Optagelse, og denne Sag ekspederer Hovedkontoret paa sædvanlig Maade.

I Strejkeunderstøttelse er udbetalt Kr. 21324,39 til 601 Mand, heraf til Landhaandværkerne 13880 Kr. til 383 Mand, og

Til Agitationskredsene er udbetalt Kr. 867,68 (til 15., 17. og 20. Kreds.)

Hovedkontoret har afsendt 4143 Skr. og 20 Cir.

Efter Formandens Beretning udspandt der sig en længere Diskussion hvori saa godt som samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer deltog, og hvor man særlig drøftede de københavnske Chaufførers Standardoverenskomst i Forbindelse med de løbende Lønsager for Chaufførerne i Aalborg, Nykøbing Falster, Svendborg og Fredericia. Timelønnen paa Kartoffelmelsfabrikerne. Grændsestriden med Kommunal Arbejder Forbund. Organisationsarbejdet i Sønderjylland o. m. m.

Til Specialbehandling forelaa følgende:

a) Forbundets Taktik i den kommende Kampagne.

b) Forhandling med Entreprenørforeningen.

c) Vejle Afdelingers Anmodning om Laan eller Kaution.

d) Tilskud til Socialdemokratisk Valgfond.

e) Bidrag til Mindesmærke over Chr. Christiansen og Sigvald Olsen.

ad. a. (Om Forbundets Taktik under de kommende Lønforhandlinger). Vedtog man efter grundig Drøftelse at udsende et Cirkulære til samtlige Afdelinger med fornøden Vejledning.

ad. b. Det vedtoges at Forretningsudvalget skulde deltage i et Møde sammen med Entreprenørforeningen, og den sædvanlige Bemyndigelse gaves.

ad. c. Det paalagdes Hovedkontoret at meddele Vejle Afdelinger at man af principielle Grunde maatte beklage ikke at kunde imødekomme Afdelingernes Anmodning.

ad. d. Sagen udsattes til næste Hovedbestyrelsesmøde.

ad. e. Henlagdes.

Virksomheden godkendtes enstemmig.

ad. 2.

Hovedkassereren forelagde Regnskabet for April Kvartal 1920 — der tidligere er udsendt til Hovedbestyrelsen — samt Restancelisten. Efter Forespørgsler af Formanden, Drejer, Hans Nielsen og J. C. Andersen, der besvaredes dels af Chr. Sørensen og dels af Hovedkassereren, der fremtidig vil specificere en nærmere angivet Post, toges Regnskab og Restanceliste til Efterretning.

Borups Højskole.

Til nærmere Underretning for vore københavnske Læsere, skal vi meddele, at den Undervisning, som Forstander Borup byder paa, er: Dansk Retskrivning, Dansk Stil, mundtlig Stil, under mundtlig Stil behandles Emner som: Dannelse, Kunst, Moral, Skole, Kirke og Stat, Dansk, Grammatik, Sprogfilosofie og Analyse, Oplæsning, Øvelser i Tale med naturlig Tone, Bogholderi Regning, geografisk Kulturhistorie med Lysbilleder, Historie, Skønskrivning, Stenografi Matematik, Tysk, Engelsk, Fransk, dansk Literatur; Verdens Literatur, Samfundslære, Naturkundskab og Kunsthistorie. —

Endvidere afholdes 9 sociale Foredrag i Grundtvigs Hus Kl. 8 Aften, nemlig:

Torsdag 11. Nov., Professor H. Høffding: J. J. Rousseau.

Fredag 19. Nov., Censor P. A. Rosenberg: Saint Simon.

Torsdag 25. Nov., Landstingsmand C. V. Bramsnæs: Fr. Engels.

Fredag 3. Dec., Folketingsmand Th. Stauning: Karl Marx.

Torsdag 9. Dec., Forstander Borup: N. F. S. Grundtvig.

Torsdag 6. Jan., Landstingsmand Steincke: Henry George.

Torsdag 13. Jan., Professor Knud Fabricius: John Ruskin.

Torsdag, 20. Jan., Folketingsmand Ove Rode: Krapotkin og Tolstoy.

Torsdag 27. Jan., Forfatter Henning Kehler: Lenin.
Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Forstander Borup, Ny Rosenborg 9.

G. H.

Den internationale Arbejdskonference i Washington.

(Fortsat)

Endvidere tiltraadtes det forberedende Udvalgs Forslag om, at det paalægges det internationale Arbejdsbureau at fortsætte Undersøgelserne vedrørende dette Spørgsmaal saavel for Mænds som for Kvinders og Børns Vedkommende og at gøre Indstilling til næste eller en af de følgende Konferencer.

Om Lavalderen for Børns Arbejde vedtoges følgende:

Konvention, hvorved der fastsættes Lavalder for Børns Arbejde i industrielle Foretagender.

Art. 1.

Ved Udtrykket »industrielt Foretagende« forstaas i denne Konvention særligt:

a) Mine- og Stenbrud og andre Virksomheder, hvorved Mineralier udvindes af Jorden.
b) Industrier i hvilke Artikler bliver forfærdigede, forandrede, rensede, reparerede, udstyrede; gjort færdige til Salg eller opløste, heri indbefattet Skibsbygning og Frembringelse, Transformering og Overføring af Elektricitet eller Drivkraft af enhver Art.
c) Opførelse, Genopførelse, Vedligeholdelse, Reparation, Forandring eller Nedrivning af Bygning; Jernbane, Sporvej, Havn, Dok, Bolværk; Kanal; indenlandsk Vandvej, Vej, Tunnel, Bro; Viadukt; Kloak, Vandafløb, Brønd, Telegraf- eller Telefon-Installation, elektrisk Virksomhed, Gasværk, Vandværk, eller andet Bygningsværk, saavel som forberedende og grundlæggende Arbejde til et saadant Værk eller Bygning.
d) Transport af Passagerer eller Gods ad Vej eller Jernbane, ad Søvejen eller ad indenlandsk Vandvej, heri indbefattet Losning af Gods ved Dok, Kaj, Skibsbro eller Varehus, med Undtagelse af ren Budtjeneste.

Art. 2.

Børn under 14 Aar maa ikke beskæftiges eller arbejde i nogen offentlig eller privat industriel Virksomhed eller i nogen Gren deraf undtagen i Virksomheder, i hvilke kun samme Families Medlemmer er beskæftigede.

Art. 3.

Bestemmelsen i Art. 2 kommer ikke til Anvendelse paa Arbejde, som udføres af Børn i tekniske Skoler, for saa vidt saadant Arbejde er godkendt og under Kontrol af offentlige Myndigheder.

Art. 4.

For at lette Gennemførelsen af denne Konventions Bestemmelser skal enhver industriel Arbejdsgiver være forpligtet til at føre Bog over alle de af ham beskæftigede Personer, der er under 16 Aar, med Angivelse af deres Fødselsaar og -dag.

Art. 5.

For Japans Vedkommende vil følgende Modifikationer kunne gøres i Art. 2:

a) Børn over 12 Aar kan antages til Arbejde, hvis de har fuldendt den forberedende Skoleuddannelse;
b) Med Hensyn til Børn mellem 12 og 14 Aar, der nu er i Arbejde, skal der fastsættes Overgangsbestemmelser.

Bestemmelsen i den nugældende japanesiske Fabriklov, ifølge hvilken Børn under 12 Aar maa beskæftiges ved særlig let Arbejde, skal ophæves.

Art. 6.

Bestemmelsen i Art. 2 finder ikke Anvendelse i Indien; men i Indien maa Børn under 12 Aar ikke beskæftiges:

a) I Virksomheder, der anvender Kraftmaskiner, og som beskæftiger mere end 10 Personer.
b) I Miner, Stenbrud eller andre Virksomheder til Udvinding af Mineralier af Jorden.
c) Ved Transport ad Jernveje af Personer, Gods eller Post og ved Lossearbejde paa Dok, Kaj eller Skibsbro, med Undtagelse af ren Budtjeneste.

Art. 7—24.

(som Art. 15—22 i Konventionen om Arbejdstid, dog at Bestemmelsernes Ikrafttræden ifølge Art. 11 er fastsat til ikke senere end den 1. Juli 1922, jfr. Art. 19 i Arbejdstidskonventionen).

Endelig vedtoges følgende:

Konvention om unge Menneskers Anvendelse til Natarbejde i Industrien.

Art. 1.

Ved Udtrykket »industrielt Foretagende« forstaas i denne Konvention særligt:

a) Mine- og Stenbrud og andre Virksomheder, hvorved Mineralier udvindes af Jorden.
b) Industrier, i hvilke Artikler bliver forfærdigede, forandrede, rensede, reparerede, udstyrede, gjort færdige, tilpassede til Salg eller opløste, eller i hvilke Materialier bliver omformede; heri indbefattet Skibsbygning og Frembringelse, Transformering og Overføring af Elektricitet eller Drivkraft af enhver Art.
c) Opførelse, Genopførelse, Vedligeholdelse, Reparation, Forandring eller Nedrivning af Bygning, Jernbane, Sporvej, Havn, Dok, Bolværk; Kanal; indenlandsk Vandvej, Vej, Tunnel, Bro; Viadukt; Kloak, Vandafløb, Brønd, Telegraf- eller Telefon-Installation, elektrisk Virksomhed, Gasværk, Vandværk, eller andet Bygningsværk, samt forberedende og

grundlæggende Arbejde til et saadant Værk eller Bygning.

d) Transport af Passagerer eller Gods ad Vej eller Jernbane, heri indbefattet Losning af Gods ved Dok, Kaj, Skibsbro eller Varehus, med Undtagelse af ren Budtjeneste.

Rette vedkommende Myndigheder i hvert Land skal fastsætte Skillelinien mellem Industri paa den ene Side og Handel og Landbrug paa den anden Side.

Art. 2.

Unge Mennesker under 18 Aar maa ikke anvendes til Arbejde om Natten i noget offentligt eller privat industrielt Foreagende eller i nogen Gren deraf, borset fra Virksomheder, i hvilke kun den samme Families Medlemmer deltager i Arbejdet, dog med de nedennævnte Undtagelser.

Unge Mennesker over 16 Aar kan beskæftiges om Natten i følgende industrielle Foretagender ved Arbejde, der som Følge af dets Natur maa foregaa kontinuerligt Dag og Nat:

a) Jern- og Staalfabrikation; Processer, i hvilke liggende Flammeovne eller Regeneratorovne anvendes, og i hvilke Galvanisering af Plademetal og Metaltraad finder Sted (undtagen Gulbrænding).
b) Glasværker.
c) Papirmøller.
d) Fabrikation af Raasukker.
e) Kuldminearbejde (reduction work).

Art. 3.

Ved Udtrykket »Nat« forstaas i denne Konvention en Periode paa i det mindste 11 paa hinanden følgende Timer, i hvilke Tidsrummet mellem Kl. 10 Aften og Kl. 5 Morgen skal være indbefattet.

I Kul- og Brunkulminer kan Arbejde finde Sted i Tidsrummet mellem Kl. 10 Aften og 5 Morgen, dersom en Periode paa almindeligvis 15 Timer og under ingen Omstændigheder mindre end 13 Timer adskiller to Arbejdsperioder.

Hvor Natarbejde i Bagerier er forbudt for alle Arbejdere, kan Tidsrummet fra Kl. 9 og Aftenen til 4 om Morgenen for Bagerier træde i Stedet for Tidsrummet fa Kl. 10 Aften til Kl. 5 Morgen.

I de tropiske Lande, i hvilke Arbejdet standses midt paa Dagen, kan Nattetiden paa 11 Timer forkortes, hvis der gives tilsvarende Hviletid i Løbet af Dagen.

Art. 4.

Bestemmelserne i Art. 2 og 3 kommer ikke til Anvendelse paa unge Mennesker mellem 16 og 18 Aar i Tilfælde af uforudseelige Omstændigheder, der hindrer Virksomhedens normale Drift, og som ikke er af periodisk Karakter.

Art. 5.

Ved denne Konventions Anvendelse i Japan skal Art. 2 indtil 1. Juli 1925 kun anvendes paa unge Mennesker under 15 Aar og derefter kun paa Personer under 16 Aar.

Art. 6.

Ved denne Konventions Anvendelse i Indien skal Udtrykket »industrielle Foretagender« kun omfatte »Fabrikker«, saaledes som dette Begreb er defineret i den indiske Fabrikslovgivning, og Art. 2 finder kun Anvendelse paa unge Mænd over 14 Aar.

Art. 7.

Forbudet mod Natarbejde kan for saa vidt angaar unge Mennesker mellem 16 og 18 Aar suspenderes af vedkommende Regering, naar paa Grund af særlige alvorlige Omstændigheder det offentliges Vel kræver det.

Art. 8—15.

(som Art. 15—22 i Konventionen om Arbejdstid, dog at Bestemmelsernes Ikrafttræden ifølge Art. 12 er fastsat til den 1. Juli 1922, jfr. Art. 19 i Arbejdstidskonventionen).

3. Udvidet Anvendelse af Bernerkonventionen af 1906 angaaende Forbud mod Brug af hvid Fosfor i Tændstikindustrien.

Konferencen vedtog at henstille til alle Medlemmer af den internationale Arbejds-Organisation, som endnu ikke havde tiltraadt Bernerkonventionen af 1906, at gøre dette.

For Danmarks Vedkommende er Forholdet det, at der allerede ved Lov af 14. Februar 1874 er fastsat Forbud mod Anvendelse af hvid Fosfor i Tændstikindustrien.

Styrelsen vælges saaledes, at de 3 Grupper, Regerings-, Arbejder- og Arbejdsgiverrepræsentanter hver for sig udpeger det dem tilkommende Antal Personer, hvis Valg saa bekræftes af Konferencens Plenarmøde.

Valget i Washington gav følgende Resultat:

Arbejderrepræsentanter:

Jouhaux, Frankrig,
Oudegeest, Holland,
Stuart-Bunning, England,
Lindquist, Sverige, og
Draper, Canada.

Drapers Valg gælder dog kun, indtil De forenede Stater maatte tiltræde Arbejdsorganisationen. Saa snart dette maatte ske, viger han sit Sæde for den, Amerikanerne maatte udpege.

Arbejdsgiverrepræsentanter.

Allan Smith, England,
Guerin, Frankrig,
Pirelli, Italien,
Carlier, Belgien,
Hodacz, Czeckoslovakiet, og
Schindler, Schweiz.

For Schindler gælder det samme som under

Arbejderrepræsentanterne er anført om Draper.

Regeringsrepræsentanter:

Her er jo først at fordele 8 Mandater til de 8 største Industrilande. Disse 8 blev:

De forenede Stater,
England,
Frankrig,
Tyskland,
Italien,
Belgien,
Japan og
Schweiz.

De tilbageværende 4 Mandater tildeltes, efter vidtløftige Forhandlinger og flere Afstemninger:

Spanien,
Argentina,
Canada og
Polen, samt

Danmark som Suppleant, indtil De forenede Staters Tiltrædelse. Som Danmarks Repræsentant i Styrelsen er Departementschef *Vedel* i Indenrigsministeriet udpeget. Paa Styrelsens Møde i Washington efter Konferencen repræsenteredes han af Kontorchef *Neumann*.

Her foretoges bl. a. Valg af Formand, hvortil valgtes Formanden for det forberedende Udvalg. Franskmanden *M. Arthur Fontaine*. Som foreløbig Direktør for Det internationale Arbejdsbureau valgtes Franskmanden, fhv. Minister *Albert Thomas*.

Styrelsesvalget vakte iøvrigt stor Misfornøjelse blandt de udeneuropæiske Repræsentanter, fordi saa mange Mandater tildeltes europæiske Lande. Der blev stillet Forslag om en misbilligende Udtalelse, som vedtoges med Støtte fra nogle europæiske Lande, bl. a. England og Spanien. Udtalelsen havde følgende Ordlyd:

»Konferencen udtrykker sin Misbilligelse af Sammensætningen af Styrelsen for det internationale Arbejdsbureau under Hensyn til, at ikke mindre end 20 af de 24 Medlemmer af nævnte Styrelse er Repræsentanter for europæiske Lande.«

Det overlodes Styrelsen at fastsætte Dagsordenen for næste Konference og at fastsætte Tid og Sted for denne.

Dette er det væsentligste af det paa Konferencen i Washington udførte Arbejde. Enhver kan jo nu selv danne sig sit personlige Skøn over dets Værdi.

Nogle vil maaske hæfte sig ved de Undtagelser og henholdsvis Bestemmelser, som er vedtaget for visse orientalske Landes Vedkommende. Her maa man imidlertid erindre, at disse Lande, skønt nogle af dem har en betydelig Industri, hidtil saa godt som slet ingen social Lovgivning har kendt. Arbejdstiden er uindskrænket, og Retten til at anvende Børn er uindskrænket. Den kapitalistiske Udvikling er foregaaet i »Frihed«, og Følgerne deraf er jo velkendte. I Japans Industriegne er Arbejderklassens Forhold i vore Dage ikke væsensforskellige fra de frygtelige Tilstande, som eksisterede i England for et Aarhundrede siden. Derfor vil Konferencens Beslutninger, selv med de for disse Lande gældende Modifikationer, betyde et umaadeligt Fremskridt. Forhaabentlig vil de ogsaa have til Følge, at der blandt Arbejderne derude opvokser Organisationer, som kan hjælpe med i Regeringsarbejdet. Saadanne eksisterer endnu i disse Lande kun undtagelsesvis og med meget ringe Tilslutning.

Men mere Betydning endnu end de allerede fattede Beslutninger har selve Eksistensen af den internationale Organisation, som her er skabt til Fremme af gode sociale Tilstande, og altsaa til Arbejdernes økonomiske og sociale Højnelse. Dette kan slet ikke vurderes højt nok.

Hidtil har disse Spørgsmaal ganske været overladt det enkelte Land alene. Og enhver ved jo, at hidtil er alle Krav om bedre Forhold for Underklassen bleven mødt med Henvisning til Udlandet, det Udland, som man industrielt skal konkurrere med. Der er Forholdene saa og saa meget ringere, hedder det, og hvis nu vi indfører disse Ting, 8-Timersdag, Indskrænkning af Børns og unge Menneskers Arbejde, Barselshvile med Understøttelse o. s. v., o. s. v., saa paalægges der vore Bedrifter saadanne Byrder, at de ikke kan bestaa i Konkurrencen med Udlandet. Modstanden skyldes ikke Fjendskab mod Arbejderklassen eller Uvilje mod dennes kulturelle Højnelse, bevares. Den skyldes tværtimod Omsorg for Arbejderne; thi hvad Nytte har disse af gode sociale Love, naar der intet bliver til dem at bestille.

(Fortsættes).

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 15 | 10. November | 1920 | 25. Aarg.

Lock=out=Varslet i Aalborg taget tilbage.

Arbejdsgivernes Stormløb afslaaet i første Omgang.

I sidste Numer af »Arbejdsmændenes Fagblad« oplyste vi at Arbejdsgiverforeningen havde varslet Lockout for samtlige vore Medlemmer i Aalborg — eller saa godt som dem alle, da der kun var undtaget Arbejdsmændene ved Levnedsmiddeltilførselen, Kul- og Brændetilførselen, Renovationsarbejderne og enkelte andre. Ialt omfattede Lockouten 3,500 Mand.

Grundlaget hvorpaa den paatænkte Arbejdsstandsning var etableret, er den spinkleste man til Dato har set; men er til Gengæld et udmærket Vidnesbyrd om, at den Retningslinie Hr. Langkjær i sin Tale paa Arbejdsgivernes Generalforsamling anviste til Punkt og Prikke agtes ført ud i Livet; uanset om man har fundet det opportunt at dementere.

Vi oplyste ogsaa i sidste Numer, at det gennem Tiderne var lykkedes Kuskenes Afdeling i Aalborg, hvorunder Chaufførerne staar, paa saa godt som alle Arbejdspladser at faa hævet Lønnen noget ud over hvad der er den almindelige Chaufførløn i Provinsen, og at kun to Firmaer stillede sig stejlt afvisende, ikke alene i at betale samme Løn som Byens øvrige Arbejdsgivere i samme Branche, men ogsaa mod at betale den almindelige Løn i Provinsen, at de to Firmaer var Jernindustrifirmaer, behøver vi vel kun at gentage for Fuldstændighedens Skyld. Jernfabrikanterne har altid været særlig lydhøre naar Kampluren gjaldede fra Arbejdsgiverforeningens Side, og særlig nu, hvor der staar Reduktion paa Spisesedlen, maa vi vente dem i første Række.

Da Sagen kom til Forhandling i Hovedorganisationerne lykkedes det imidlertid at bringe d'Hrr. saa nogenunde til Fornuft; efter daglange Møder indgik Arbejdsgiverne paa at forhøje Lønningerne paa de to Pladser fra henholdsvis 77 Kr. og 78 Kr. til 83 Kr., plus 40 Kr. pr. Kvartal i Tøjpenge eller 3 Kr. 8 Øre pr. Uge, desuden blev Princippet »Ugeløn« fastslaaet, hvilket jo betyder Betaling for Helligdagene, hvad man ikke i Forvejen har haft. Paa Margarinefabriken hvor der i Forvejen var en overenskomstmæssig Løn paa 78 Kr., blev denne hævet til 93 Kr. plus 3 Kr. 8 Øre i Tøjpenge. Den Tomandsstrejke blev hævet og Lockouten afblæst.

Som det ses, opnaaede Afdelingen i Aalborg ikke de 91 Kr. til dens Chaufførør, som det oprindelige Krav lød paa, til Gengæld fik de trods Arbejdsgivernes bombastiske Optræden en Lønforhøjelse paa over 10 Kr. om Ugen, alt iberegnet, eller den højeste Løn der overhovedet ydes til Chaufførør i Provinsen.

At Forbundets ledende Mænd ikke ønskede at lave Storkamp for Kampens Skyld, selv om vore Modstandere rasler nok saa meget med Sværdet, er let forstaaeligt. For Medlemmerne er hele Sagens Forløb et tydelig Varsko om, at Tiden til indbyrdes Meningsforskellighed nu ikke længere er inde. Det gælder nu som aldrig før, at staa samlede og kampberedt til Værn om det vi til Dato har opnaaet, og om gennem vor Organisation at skaffe Dækning for yderligere Dyrtidsstigning.

— o —

Siden sidst.

Grænge: Efter at have strejket overfor **Hammosegaards Teglværk** siden 13. August f. A., indgik Teglværket den 28. April d. A. paa Overenskomst, hvorefter Strejken hævedes. De opnaaede Fordele er: Timelønnen forhøjedes fra 95 til 135 Øre. Brændernes Ugeløn var Kr. 79,80 for 12 Timer daglig Arbejde fastsattes til Kr. 75,00 for 8 Timer daglig Arbejdstid. Alt Arbejde udførtes tidligere paa Timeløn, i Stedet for oprettedes en Akkord-Prisliste, hvorefter Dagfortjenesten blev Kr. 13,00 pr. Dag. Overarbejde betales med 50 a 100 pCt. Tillæg. Arbejdstiden fastsattes til 8 Timer daglig. Overenskomsten gælder til 1. Februar 1921. Vedrører 40 Mand.

Budene: F/m. **H. Christensen:** 3 Mand. Ugelønnen forhøjet fra 50 a 60 Kr. til Kr. 71,04. Traadt i Kraft 12. August d. A.

Skanderborg A.: Danske Landboforeningers Frøforsyning: 14 Mand. Timelønnen forhøjet fra 144 til 155 Øre plus August Regulering. Overarb.: 50 a 100 pCt. Tillæg. Indføres 2 Holds Drift betales et Tillæg af 15 pCt. til Timelønnen og, hvis 3 Holds Drift indføres, betales et Tillæg af 25 pCt. Arbejdstid 8 Timer. Traadte i Kraft 1. Juli og gælder til 1. Juli 1921.

Faaborg. Foreningen af Arbejdsgivere i Faaborg: 90 Mand. Betalingen forhøjedes med 12½ pCt. for Losning af Træ (50 Mand), Losning af Korn og Foderstoffer (20 Mand) og Losning af Kunstgødning (20 Mand), hvorved opnaaedes en Dagfortjeneste af henholdsvis Kr. 15,25, Kr. 14,10 og Kr. 14,10. Traadte i Kraft 15. August og gælder til 1. April 1921.

Chaufførerne, Kbhvn.: Virksomheder under Arbejdsgiverforeningen: Der oprettedes en **Standard-Overenskomst,** hvorved Ugelønninger paa 82 til 85 Kr. forhøjedes til 93 Kr. Vedrører ca. 400 Mand. Ugeløn paa Kr. 91,24 forhøjedes ligeledes til 93 Kr. Vedrører ligeledes 400 Mand. Overarbejdsbetalingen der dels var ubestemt, dels 198 a 200 Øre pr. Time forhøjedes til 225—260 a 300 Øre. Ugeløn paa Kr. 88,24 forhøjedes til 91 Kr. Vedrører ca. 383 Mand og Ugeløn paa Kr. 86,24 forhøjedes til 89 Kr. Vedrører ca. 17 Mand. For disse 2 sidste Løngruppers Vedkommende forhøjedes Overarbejdsbetalingen fra 198 a 248 Øre til 225 — 260 a 300 Øre pr. Time. Chauffører erholder udleveret Skindtøj, Hue og Leggins efter Behov og 1 Kappe hvert 3. Aar eller 40 Kr. pr. Kvartal. 3 Dage Ferie, Tærepenge. Sygeløn uforandret. Arbejdstid 8 Timer daglig. Traadte i Kraft 25. August og gælder til 1. April 121. Vedrører ialt 1200 Mand.

Nykøbing F.: Foreningen af Arbejdsgivere i Nykøbing. Chaufførerne 15 Mand. Lønnen der var 158 Øre pr. Time fastsattes til 82 Kr. pr. Uge. Overarbejdsbetalingen forhøjedes fra 213 a 235 Øre til 220 a 260 Øre pr. Time. Desuden erholdes 2 Kr. pr. Dag for Landture, der ikke slutter før Kl. 1 Eftm. samt udleveret Skindtøj, Hue, Leggins og Kappe eller 40 Kr. pr. Kvartal. Ulykkesforsikret de første 13 Uger for 3 Kr. p. Dag. Arbejdstid 8 Timer. Traadt i Kraft 18. September og gælder til 1. April 1921.

Varde. J. W. Paludans Eft. 2 Mand. Efter en Strejke fra 2. Februar til 4. September, indgik Firmaet at betale for Lagerarbejde den i Byen gældende Timeløn (163 Øre) Lagerarbejderne havde før Strejken 55 Kr. pr. Uge. Kuskens Løn forhøjedes fra 50 til 75 Kr. pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Kusken skal indmeldes i Organisationen og betale en Bod paa 90 Kr.

Svendborg. Svendborg Skibsværft. Dokarbejderne: 100 Mand fik Timelønnen forhøjet med 3 Øre og 80 Mand paa Værftet og i Maskinafdelingen fik Timelønnen forhøjet med 4 Øre. Traadt i Kraft 4. Septbr.

Støberiarb., Kbhvn. Redningskorpsets Entreprenørafdeling: 8 Mand. Normaltimelønnen, der var 225 Øre, forhøjedes til Minimaltimeløn 250 Øre. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg 2Dages Ferie, Overtrækstøj. Traadt i Kraft 13. August og gælder til 1. Maj 1921.

Frederikssund. A/S Frederikssund kem. Fabriker. 6 Mand. Arbejdstid 8½ Time. Ugelønnen forhøjedes fra 80 til 86 Kr. plus 10 pCt. Tillæg for Losning. Indladning m. m. Overarb.: 50 a 100 pCt. Tillæg, 1 Uges Sommerferie med fuld Løn. Traadt i Kraft 1. August og gælder til 1. April 1921.

Auning. Kartoffelmelsfabrikken: 25 Mand. Arbejdstid 8 a 9 Timer. Timelønnen forhøjet fra 120 til 155 Øre. 17 Mand tjener i Fællesakkord Kr. 18,40 pr. Dag. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 1. September og gælder til 1. Maj 1921.

Vordingborg. Imprægneringsanstalten: 25 a 30 Mand. Arbejdstid 48 Timer ugtl. Timelønnen forhøjet fra 130 til 145 Øre plus Aug.-Reg. Akkordforh., hvorved Dagfortjenesten forhøjedes fra 12. til 14 Kr. pr. Dag. Overarb.: 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 1. Juni og gælder til 1. Febr. 1921.

Støberiarb., Kbhvn., Nord. Kabel- og Traadfabr. (Valseværket): 80 Mand. Priskurant-Revision, hvorved Dagfortjenesten forhøjedes fra Kr. 14,50 til Kr. 15,80. Traadt i Kraft 21. Juli og gælder til 1. Marts 1921.

Haslev: Mejeriet Trifolium: 12 Mand. Arbtid 8 Timer. Timelønnen forhøjet fra 137 til 158 Øre. Overarb. forhøjet fra 150 Øre pr. Time til 50 pCt. Tillæg til Timeløn. Traadt i Kraft 1. August og gælder til 1. April 1921.

Middelfart. Hess & Søn. Ved Mægling den 3. August opnaaedes følgende Akkordforhøjelesr: For Sandbunkerne: 2 Mand. 14 pCt. Timefortjeneste før 228 nu 238 Øre. For Rensning af Sandstraalerne, 1 Mand, 30 pCt. Timefortj. før 210 nu 280 Øre. For Rensning af Kummen. 2 Mand. 58 pCt. Timefortj. før 180 nu 236 Øre. For Overbæring af Støbegods. 8 Mand: 6—7 a 8 Øre pr. Sats. Timefortjeneste før 210 nu 226 Øre. — For Polering af Rundstykker. 1 Mand ordnedes Sagen senede ved Lokalforhandling saaledes, at Timefortj. bragtes op til 232 Øre.

Mariager. Mariager Kridtbrud. 6 Mand. Forhøjelse af Akkordpriseren for: Brydning og Læsning, Pakning af Kalk og Udskibning med henholdsvis 8, 17 og 14 pCt., hvorved den daglige Akkordfortjeneste forhøjedes fra 14 til 15 Kr. Traadt i Kraft 3. Septbr.

Fabrikarb., Kbhvn. De Borgersenske Fabrikker: 20 Mand. Arbtid 48 Tim. ugtl. Timelønnen forhøjet fra 180 til 200 Øre. Gaardmanden 220 Øre. Akkord-Dagfortjenesten for 12 Mand forhøjet fra Kr. 17,00 til

Kr. 19.50 (11 pCt.) Overarb. 75 og 100 pCt. Tillæg for Søn- og Hellignætter. 1 Uges Sommerferie med 4 Dages Løn. For Arbejde i kontinuerlig Drift betales 50 pCt. Tillæg til Timelønnen. Traadt i Kraft 1. Juli. Udløbstid ubestemt.

Hobro. Hodals Teglværk: 5 Mand. Akkordpris for Strygning af Mursten paa Maskine forhøjet 7⅔ pCt. Dagfortj. før 14 nu 15 Kr., for Fabrikation af 2 " Rør paa Maskine 6⅔ pCt. Dagfortjeneste før 15 nu 16 Kr. Traadt i Kraft 3. September.

Aalborg A.: Godthaab Teglværk: 15 Mand. Akkordprisen for Stenstrygning paa Maskine forhøjet 6 pCt. Dagfortjeneste før Kr. 14,30 nu 16 Kr.

For Arbejde i Lergraven, 4 Mand 5,6 pCt. Dagfortj. før Kr. 1500 nu Kr. 16,75. Traadt i Kraft 3. September.

Nørre Sundby A. Hvorupgaard Teglværk: Akkordpriserne for Arbejde i Lergraven: 5 Mand forhøjet 1 pCt. Dagfortj. før Kr. 1500 nu Kr. 15,20; for Aftrilning af Hylder. 2 Mand. 6 pCt. Dagfortj. før Kr. 15,00 nu Kr. 16,00; for Læsning af Mursten fra Plads. 6 Mand. 6⅔ pCt. Dagfortj. før Kr. 13,75 nu Kr. 14,65. Traadt i Kraft 3. September.

Samme Afdeling. Nørre Ultrup Teglværk: Akkordpriserne for Strygning af Tagsten, 2 Mand, forhøjet 33 pCt. Dagfortj. før 12 nu 16 Kr. For Lerældning, 2 Mand 6 Timers Arbejde pr. Uge, 32 pCt. Timefortjeneste før 156 nu 208 Øre. Traadt i Kraft 18. Juli.

Frdbrg. komm. Arb.: Frdbg. Komm. tekn. Forvaltning. 230 Mand .Dyrtidsordning, hvorved Timelønnen 190 Øre pr. 31. Maj forhøjedes til 195 Øre og fra 1. August til 203 Øre, gælder til 31. Marts 1921.

Brabrand. Murermestrene: 15 Mand. Timelønnen 140 Øre forhøjedes fra 31. Maj til 155 Øre og fra 1. August til 163 Øre, Ulykkesforsikring 6 Kr. pr. Dag fra 1. Dags Tilskadekomst mod et Afdrag i Løn paa 12 Øre pr. fulde Arbejdsdag. Gælder til 1. Februar 1921.

Odense G.: Odense Gasværk: 4 Mand. (Pensionister). Gasværket indgik paa mod en Betaling af 80 Øre pr. Hektoliter Koks at levere 16 hl til 2 Værelses-Lejligheder og 18 hl til 3 Værelses-Lejligheder. Gælder kun for i Vinter.

Sønderborg. Kommunen: 12 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig: Retorthusarbejdernes Løn fastsat til 215 Øre pr. Time. Kr. 17,25 pr. Vagt. Øvrige Arbejdsmænd. 175 Øre pr. Time plus 25 Øre Dyrtidstillæg pr. Time. 12 Dage Sommerferie. Overtrækstøj, Træskostøvler, Olietøj, Værktøjsgodtgørelse. Gasværksarbejderne erholder desden 28 hl Coks aarlig.

Kalundborg. Statsbanerne: Efterbetaling til 1 Mand for Tjæring af Tag. 20 Øre pr. Time for 48 Timer lig Kr. 9,60.

Alle interesserede Afdelinger. Statsbanerne: Augustregulering, hvorved Timelønningerne i København forhøjedes med 8 Øre til 203 Øre. 300 Mand. I Provinserne ligeledes med 8 Øre til 163 Øre. Gælder fra 1. August.

Væggerløse. Statsbanernes Søfartsafdeling: (Gedser-Færgen): 4 Mand. Timelønnen forhøjedes fra 110 til 140 Øre og de 4 Mand fik for Tidsrummet fra 19. Septbr. til 15. Novbr. 1919 Efterbetaling for 2190 Timer a 30 Øre lig 657 Kr.

Fredensborg. Statsbanerne: 22 Mand. For Ny-Arbejder ved Udvidelse af Fredensborg Jærnbanestation betaltes et Akkordafsavns Tillæg af 35 pCt. til Timelønnen (155 Øre) med tilbagevirkende Kraft fra 4. Juni.

Vejle M. Murermester Sallingbroe: 3 Mand. Ved Mægling opnaaedes, at et af Mesteren tilbageholdt Overskud paa 132 Kr. udbetaltes til Arbejderne.

Struer- og Esbjerg. Entreprenør Riis Petersen, Viborg: 5 Mand. Ved voldgiftsretlig Afgørelse dømtes Entreprenøren til at efterbetale 825 Kr. som han havde udbetalt for lidt i Arbejdsløn.

Fredericia A. Kommunen: (Ang. Brolægn. og Vejvæsen). 30 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Timelønnen forhøjet fra 140 til 155 Øre plus 5 Øre pr. Time i Akkords Afsavnstillæg og fra 1. August til 163 Øre plus 5 Øre i Akkord Afsavnstillæg. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Desuden udbetaltes 100 Kr. pr. Mand i Erstatning for manglende Ferie 1920. Traadt i Kraft 1. Februar (tilbagevirkende) og gælder til 1. Februar 1921.

Brande. Brande Teglværk: 12 Mand. Timelønnen forhøjedes fra 135 til 143 Øre plus Aug. Regulering. Akkordpriserne for Haandstrygning af Sten forhøjedes 7⅓ pCt. Dagfortj. før 12 nu 14 Kr.; for Arbejde ved Murstensmaskinen blev Dagfortjeneste før 19 Kr. nu 25 Kr. (Akkordforbedringerne vedrører 8 Mand). 3 Brændere fik Ugelønnen forhøjet fra 70 Kr. til 81 Kr. og Kuskens Ugeløn forhøjedes fra 60 Kr. til 66 Kr. Traadt i Kraft 8. September.

Ulstrup. Sophienlund Teglværk: 16 Mand. Overenskomst oprettedes. Arbejdstid 8 Timer, daglig. Timelønnen forhøjedes fra 135 til 143 Øre plus Aug. Regl. Akkordforbedringer, hvormed Dagfortjenesten forhøjedes fra 14 til 16 Kr. Brændernes Ugeløn forhøjedes fra 74 til 77 Kr. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 24. Juni og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling. Hvorslev Teglværk: 27 Mand. Overenskomst oprettedes: Arbejdstid 8 Timer daglig. Timelønnen forhøjedes fra 140 til 148 Øre fra 30. Maj plus August Regulering. Akkordforbedringer, hvorved Dagfortjenesten forhøjedes fra 14 Kr. til 17 a 18 Kr. Brændernes Ugeløn forhøjedes fra 74 til 84 Kr. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Ulykkesforsikret for Kr. 4.50 pr. Dag fra 1 Dags Tilskadekomst mod Betaling af 50 Øre ugtl Traadt i Kraft 10. Juni og gælder til 1. April 1921.

Esbjerg. Maade Teglværk: Akkordpriserne for: Rankning af Sten, 5 Mand, forhøjedes 15 pCt. Dagfortj. før Kr. 12,60 nu Kr. 14,55; for Ovnarbejde, 7 Mand, 4½ pCt. Dagfortj. før Kr. 13,40, nu Kr. 14.00 og for Læsning og Aflæsning af Sten, 4 Mand; 40 pCt., Dagfortj. før Kr. 9.50 nu Kr. 13,20. Traadt i Kraft 20. August.

Samme Afdeling. Lunds Teglværk: Akkordpriserne for Rankning af Sten, 5 Mand, forhøjedes 15 pCt. Dagfortj. for Kr. 12,80 nu Kr. 14,75; for Ovnarbejde, 6 Mand, 4,3 pCt. Dagfortj. før Kr. 13,50 nu

Kr. 14,10 og for Læsning og Aflæsning af Sten, 4 Mand 40 pCt., Dagfortj. før Kr. 9,50 nu Kr. 16,30. Traadt i Kraft 20. August.

Hedehusene. Hedehusenes Teglværk: 38 Mand. En Række Akkordpriser forhøjedes med fra 5 til 32 pCt. hvorved Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 15,60 til Kr. 16,40. Traadt i Kraft 10. September.

Svendborg. Marstal Skibsbyggeri. Ved Lokalforhandling forhøjedes Timelønnen for 70 Mand med 9 Øre, for 14 Mand med 4 Øre og for 6 Mand med 3 Øre, hvorved Grundlønnen (Timelønnen uden Dyrtidstillæg eller Akkordafsavn) blev henholdsvis 85, 88 og 89 Øre. Traadt i Kraft 23. Septemebr.

Kalundborg. Ubberup Teglværk: 13 Mand. Overenskomst oprettedes. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timelønnen forhøjedes fra 132 til 140 Øre. Akkordforbedringer, hvorved Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 10,50 til Kr. 14,50. Overarb.: 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 5. Juli og gælder til 1. April 1921.

Jærenbanearb. Afdl. B. A/S Amagerbanen: 22 Mand. Timelønnen forhøjet fra 180 til 195 Øre. Traadt i Kraft 31. Maj.

Rudkøbing. Kommunens Gasværk: Ugelønnen forhøjet fra 80 til 90 Kr. plus Aug. Regl. Arbejdstid 7½ Time daglig. 8 Dage Sommerferie, Sygeløn 3 Kr. pr. Dag i 13 Uger, 24 hl Koks, pr. Mand aarlig. Vedrører 7 Mand. Traadt i Kraft 1. April og gælder til 1. April 1921.

Græsted. Gilleleje Gasværk. 3 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Ugelønnen forhøjet fra 68 Kr. til 80 Kr. Traadt i Kraft 1. Augst og gælder til 1. April 1921.

Allinge, Sandvig. Byg- og Murmestrene. 15 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timelønnen forhøjet fra 135 til 155 Øre. Overarb.: 50 a 100 pCt. Tillæg. Vejpenge 10 Øre ekstra pr. Time for Afstande fra 3 til 10 Kilometer. Traadt i Kraft 1. April og gælder til 1. April 1921.

Kerteminde. Kommunens Gasværk. 4 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Ugelønnen forhøjet fra 84 Kr. til Kr. 96.88. Traadt i Kraft 1. April og gælder til 1. April 1921.

Holeby. Murermestrene: 50 Mand. Priskurant-Revision, hvorved Akkordpriserne for Murerarbejde forhøjedes 15 pCt. og for alt andet Arbejde med 10 pCt. Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 15,20 til Kr. 17,00. Samtidig bortfalder Kørepengene. Trradt i Kraft 31. Maj og gælder til 15. Januar 1921.

Holbæk. Odsherredbanen, Hørve-Værslev Banen og Høng-Tølløse Banen. (Kolonnearb.) Timelønnen forhøjet fra 140 til 155 Øre. Overarb. 208 a 260 Øre pr. Time. Arbejdstid 8 Timer daglig. Traadt i Kraft 1. Juni.

Ballerup — Glostrup — Taastrup og Værløse. Købanhavns Vandforsyning. Timelønnen forhøjet fra 175 til 188 Øre. Akkordprisen for Fyldningsarbejdet (Grundprisen) forhøjet 41 pCt., hvorved den gennemsnitlige Dagfortjeneste hæves fra Kr .17.50 a 20,00 til Kr. 18,50 a 22,00. Vedrører 95 Mand. Traadt i Kraft 15. Juni.

Hær- og Flaade. Hærens tekniske Korps: 50 Mand. Timelønnen forhøjet fra 173 til 184 Øre. Akkordfortj. pr. Time forhøjet fra 181 til 200 Øre. **Ingeniørkorpset og Munderingsdepotet:** 300 Mand. Timelønnen forhøjet frla 173 til 184 Øre.

Orlogsværftet: 200 Mand (Akkordarbejdere) Timelønnen forhøjet fra 170 til 180 Øre. Akkordfortjenesten forblev uforandret 207 Øre pr. Time; 300 Mand (Timelønnede uden Akkord) Timelønnenforhøjedes fra 176 til 186 Øre. Desuden opnaaedes et Tillæg af 50 Øre pr. Time for Vejning af Kul fra Skib og 20 Øre pr. Time for alt andet Kulvejning samt Procenttillæg af Akkordafsavnstillægget for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde. Overenskomsten, der vedrører ialt 850 Mand, traadt iKraft 15. Juli og gælder til 1. Februar 1921.

Holbæk. Murermestrene: 75 Mand. Samtlige Akkordpriser paa Jordarbejde forhøjedes 10 pCt., hvorved Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 13,60 til Kr. 15,70. Forhøjelsen gælder ogsaa for alle Akkorder, som ikke var opgjorde. Traadte i Kraft 3. August og gælder til 1. Februar 1921.

Hobro. Murermestrene: 20 Mand. Akkordpriserne for Murarbejdet og Betonarbejdet forhøjet 35 pCt., og for alt andet Arbejde 10 pCt., hvorved Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 13,00 til Kr. 15.50. Gælder til 1. Februar 1921.

Kolding A. Kommunen. Gasværkets Retorthusarbeidere: 7 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timelønnen for Arbejde fra Kl. 6 Morgen til Kl. 10 Aften forhøjedes fra 175 til 186 Øre og fra Kl. 10 Aften til Kl. 6 Morgen fra 210 til 221 Øre plus Aug. Regl. For andet Arbejde forhøjedes Timelønnen fra 150 til 161 Øre plus Aug. Reg. For snavset Arbejde 150 Mand betales 20 Øre ekstra pr. Time. Jordarbejde skal udføres i Akkord. 8 Dages Sommerferie. Overarb. betales med 221 a 281 Øre pr. Time og ved Overarb fradrages ikke for Spisetiderne. Traadt iKraft 1. September og gældertil 1. Februar 1921.

Maribo. Kommunen: Retorthusarb. og Elektricitetsværksarb.: 6 Mand. Ugelønnen forhøjet fra Kr. 86,10 til Kr. 94,00. Pladsarb. 2 Mand. Ugelønnen forhøjet fra Kr. 79,00 til Kr. 83,00. Arbejde ved Kloaken. 1 Mand. Ugeløn forhøjet fra Kr. 77,00 til Kr. 79,00. Ingen Aug. Regl. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft. 1. April og gælder til 1. April 1921.

Horsens A. Kommunen: Retorthusarb. 25 Mand. Timelønnen forhøjet fra 193 til 216 Øre (Pr. Vagt Kr. 17,25). Øvrige Gasværksarb. 40 Mand og Elektricitetsværksarbejderne, 8 Mand, Timeløn forhøjet fra 165 til 205 Øre. Arbejdere paa Renholdningsanstalten, 30 Mand, Timeløn forhøjet fra 190 til 205 Øre. Vej- og Kloakarb. 20 Mand. Timeløn forhøjet fra 165 til 200 Øre. Til samtlige Lønninger ydes Aug. Regl. Arbejdstid 8 Timer. Overarb.: 50 a 100 pCt. Tillæg, Slagning af Skærver udføres i Akkord, Vejpenge: 5 Øre pr. Kilometer (Gælder dog ikke for Renholdningsanstaltens Arbejdere) Ferie fra 3 til 12 Dage aarlig. Syge- og Ulykkesforsikret for 6 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Traadt i Kraft 1. April og gælder til 1. Februar 1921.

Holbæk. Odsherredsbanens Værksted: 6 Mand. Timelønnen forhøjet fra 155 til 163 Øre. 8 Dage Som-

merferie. Traadt i Kraft 2. September og gælder til 1. Februar 1921.

Samme Afdeling. Kommunen: (Løs-Arbejdere). Timelønnen forhøjet fra 167 til 174 Øre. Traadt i Kraft 1. Oktober.

Aarhus M. Terrazzofabrikanterne. Ved voldgiftsretlig Afgørelse forhøjedes Timelønnen for øvede Terrazzoarbejdere fa 170 til 180 Øre plus Aug. Regl. og for øvede Slibere fra 150 til 160 Øre plus Aug. Regl. Vedrører henholdsvis 10 og 15 Mand. Traadt i Kraft 31. Maj.

Herning. Murermestrene. 55 Mand. Den lokale Priskurants Post 1, 3, 12, 17, 18 og 19 forhøjedes med fra 15 til 60 pCt., hvorved Gennemsnits Akkordfortjenesten pr. Dag hævedes fra 14 til 15 Kr. Traadt i Kraft. 26. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Københavns Banegaards private Arbejdere. Det internationale Sovevognsselskab. 2 Mand. Maanedslønnen hævet fra 380 Kr. til 410 Kr. Traadt i Kraft 1. August.

Jord- og Betonarb. Kbhvn. Entreprenørforeningen. I Henhold til Nævnets Afgørelse har der fundet Forhøjelser Sted af Priskurantens § 4 a og g. 4 og 5. a Punktum, af § 5 Stk. c. I almindelige Bestemmelser §§ 7.—12. Stk. 5. og 10. Prissatserne i Stk. 7 b. Angaaende § 7 c 1. Stk. henvistes Spørgsmaalet til Lokalforhandling. Forhøjelserne andrager fra 13 til 54 pCt. (Gennemsnitlig 30 pCt.).

Nykøbing F. Sukkerfabrikken »Nykøbing«. Timelønnen for Dagdrift i Kampagnen forhøjedes fra 171 til 183 Øre. Ved Akkordpris-Revision forhøjedes Priserne fra 8 til 15 pCt. og giver nu en Dagfortjeneste af Kr. 18,50. Arbejdstid. 8 Timer daglig. Vedrører 62 Mand. Overenskomsten gælder for Kampagnen og videre.

Støberiarb., Kbhvn. A/S Raadvaddam Fabrikker, Øresundsvej. Mindste Antagelsestimeløn fastsættes til 175 Øre (Gennemsnit 177 Øre) hertil ydes ved Fabrikati et Tillæg af 25 Øre pr. Time i Akkordafsavn indtil Akkorder er fastsatte. 3 Generatorfyrbødere lønnes med 185 Øre pr. Time plus samme Akkordafsavn. Samtlige Arbejdere 16 Mand genantages snarest.

Svendborg. A/S Svendborg Skibsværft. 2 Mand. (Portner og Nattevagt). Maanedslønnen fastsattes til 413 Kr. Arbejdet udføres i 2 Skiftet Hold a 12 Timer med Afløsning i Middagstiden og en ugentlig Frivagt, saaledes at den ugentlige Vagttid bliver gennemsnitlig 69 Timer. Efterbetaling Kr. 7,80 pr. Uge pr. Mand fra 15. August.

Aalborg F. De danske Spritfabrikkers Kartoffelmelsfabrik. Ugelønnen forhøjedes: For ren Dagdrift fra Kr. 71,00 til Kr. 84,24, for Arbejde i kontinuerlig Drift fra Kr. 75,00 til Kr. 88,24. Abejdstid 8 Timer daglig. Overtrb. 50 a 100 pCt. af den normale Timeløn plus 13 Øre i Dyrtidstillæg. ⅓ af Lønnen er Dyrtidstillæg. Halv Løn under Sygdom og Ulykkestilfælde efter nærmere fastsatte Regler. Traadt i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. Oktober 1921.

Jærnbanearb. Afdl. B. Statsbanerne: August-Regulering. Timelønnen forhøjedes fra 195 til 203, Traadt i Kraft 1. August. Vedrører 310 Mand.

Jærnbanearb Afd. M. Statsbanerne: August-Regulering Timelønnen for gifte Akkordarbejdere forhøjedes fra 151 til 171,4 Øre og Akkordarbejdere henholdsvis fra 138 til 156,3 Øre og fra Kr. 16,58 til Kr. 17,70. For gifte Procentlønnede Arbejdere forhøjedes Timelønnen fra 196 til 211,4 Øre og for Ugifte fra 183 til 196,3 Øre. Vedrører 300 Mand. Traadt i Kraft 1. August.

Remisearb. Fællesafdeling. Statsbanerne: August-Regulering. Timelønnen forhøjet fra 190 a 196 Øre til 205 a 211 Øre. Vedrører 850 Mand og for Løsarbejdere, 60 Mand, fra 195 til 203 Øre. Traadt i Kraft 1. August.

Aarhus J. Statsbanerne: August-Regulering. Akkordlønnede gifte Arbejderes Timeløn forhøjedes fra 151 til 171,4 Øre og Akkorddagfortjenesten fra Kr. 17,56 til Kr. 19,81. Ugiftes Timeløn forhøjedes fra 138 til 156,3 Øre og Akkorddagfortjenesten fra Kr. 16,53 til Kr. 18,60. Vedrører 164 Mand. De Procentlønnedes Arbejderes Timeløn forhøjedes for Gifte fra 196 til 211,4 Øre og for Ugifte fra 183 til 196,3 Øre. Vedrører 16 Mand. Traadt i Kraft 1. August.

Budene, Kbhvn. F/m Chr. P. Hansen: 1 Mand. Maanedslønnen forhøjedes fra 250 Kr. til 275 Kr. Desuden erholdes Nytaars-Tantieme.

Auning. Auning Sav- og Høvleværk. 6 Mand. Arbejdstid 9 Timer daglig. Timelønnen forhøjet fra 120 til 145 Øre. Overarb.: 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft. 15. Septbr. og gælder til 1. Maj 1921.

Skanderborg A. Danske Landboeres Frøforsyning. 12 a 14 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timelønnen forhøjet fra 144 Øre til 158 Øre. Overarb.: 50 a 100 pCt. For Arbejde i 2 Holds Drift 25 pCt. Traadt i Kraft 1. Juli og gælder til 1. Juli 1921.

Koks- og Saltværksarb.: Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn: Nævningeafgørelse. Betalingen for **Nedbæring** af Koks forhøjedes 21 pCt.; for Kul, Briketter og Smuld. 28 pCt. og for Tørv og Brænde 10 pCt. For Opbæring forhøjedes Betalingen henholdsvis. 80 pCt., 100 pCt. og 89 pCt.
Den gennemsnitlige Dagfortjeneste hævedes fra Kr. 16,27 til Kr. 21,97. Vedrører 205 Mand. Traadt i Kraft 24. Septbr. og gælder til 1. Februar 1921.

Nysted. Købmændene: 70 Mand. Arbejdstid 8 Timer daglig. Timelønnen forhøjedes for faste Arbejdere fra 135 til 158 Øre, for Løsarbejdere fra 135 til 163 Øre, for Savskærere fra 135 til 161 Øre og for Kuske fastsattes Arbejdstiden til 8½ Time daglig og Ugelønnen Kr. 78,78, hvor der skal strigles Heste og Kr. 74,04 uden Strigling. Trradt i Kraft 25. August og gælder til 31. Januar 1921.

Aalborg K. Bagermesterforeningen for Aalborg og Nr. Sundby: 8 Mand. Arbejdstid 9 Timer daglig. Ugelønnen forhøjedes fra 90 Kr. til 92 Kr. plus 1 pCt. af Salget. Overarb.: 200 Øre pr. Time. For Pasning af 2 Heste 2 Kr. pr. Uge, for 3 Heste 4 Kr. pr. Uge og for 4 Heste 6 Kr. pr. Uge ekstra. Trradt i Kraft 26. Septbr. og gælder til 1. April 1921.

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad".

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr., pr. Kvartal frit tilsendt.

Den internationale Arbejdskonference i Washington.

(Fortsat)

Saaledes har Argumenterne lydt, og man kan jo ingenlunde frakende dem enhver Berettigelse. De har i hvert Fald virket i høj Grad hæmmende, og i deres yderste Konsekvens træder de jo endog i Tilbageskridtets Tjeneste.

Naar nu alle sociale Spørgsmaal af Betydning bliver et internationalt Anliggende, tages Grundlaget bort for alle saadanne Indvendinger, og Vejen er i Virkeligheden aabnet for de mest ubegrænsede Fremskridt. Der kræves kun den fornødne organisatoriske Modenhed og sociale Indsigt hos Arbejderne og den fornødne Enighed. Og den, der ikke tror paa, at disse Betingelser kan opfyldes, han har jo overhovedet ingen Tro paa den moderne Arbejderbevægelse.

Der kan indvendes, at Konferencens Beslutninger ikke er umiddelbart bindende for de tilsluttede Lande, men afhænger af de enkelte Landes Parlamenter. Hertil er at sige, at det enkelte Lands fortsatte Suverænitet var en Betingelse for overhovedet at naa til Enighed om Organisationen. Men hvis Arbejderne har Kraft og Vilje til at gøre den nye Organisation til virkelig levende Kød og Blod, da vil denne lokale Suverænitet hurtig blive rent formel. Der vil ligge et saadant Tryk paa det modvillige Land, at dette hurtigt maa give efter.

Endvidere er indvendt, at Arbejderne i et Land kun har en Repræsentant, men Regeringen to. Ganske den samme Indvending har forøvrigt Arbejdsgiverne fremført.

Om Regeringsrepræsentanterne gælder, at de vel i det store og hele vil være Udtryk for de politiske Magtforhold i deres Land. Men der staar jo ingen Steder skrevet, at Arbejderne ikke her skulde gøre sig gældende. Arbejderklassen er overalt en talrig Befolkningsklasse, i de industrielle Lande den mest talrige. Og Socialdemokratiet har jo desuden Tilhængere ogsaa udenfor den egentlige manuelle Arbejders Kreds. Ogsaa her er altsaa Vejen aaben fremad. Arbejderne, Socialdemokratiet kan erobre Regeringsmagten, og da er Kapitalisterne magtesløse paa de internationale Konferencer. Allerede i Washington var der Tilfælde, hvor Afgørelsen i Kampspørgsmaal gik Arbejdsgiverne imod.

Men skal Maalet naas, maa der passes paa. Det, der er skabt, er et Værktøj, der kan gøre sin Nytte, dersom det gribes af stærke Hænder, og ikke en Tryllestav, som slaar Dørene op ind til Lykkeland. Arbejdsgiverne har af et godt Hjerte Lyst til at slaa den internationale Arbejdsorganisation ihjel, Der hvor Kapitalen er stærkest, i Amerika, har den indtil nu kunnet hindre Landets Tilslutning. Og selv bortset herfra staar Folkenes Forbund paa svage Fødder i mere end en Henseende. Faldet dette i Grus, eller hindres det blot, at det virkelig bliver etc. Folkenes Forbund, da vil sandsynligvis den internationale Arbejdsorganisation komme til at dele dets Skæbne. Skulde det ske, da vil Arbejderne komme til at mærke Følgerne og komme til at sande, hvilket værdifuldt Vaaben de her har mistet.

Til Slut vil det være rigtigt ogsaa at se paa, hvad Beslutningerne i Washington vil betyde for Danmark. Dette fremgaar af en Oversigt, som er udarbejdet paa Delegationens Hjemrejse og siden eftergaaet i Indenrigsministeriet, og som vi skal tillade os at aftrykke.

Nødvendige Ændringer i den danske Lovgivning, saafremt Konferencens forskellige Beslutninger (Konventioner og Henstillinger) skal tages til Følge.

Ifølge Fredstraktatens Art. 405 paahviler det Generalsekretæren for Nationernes Forbund at meddele hver af Arbejds-Organisationens Medlemmer en bekræftet Genpart af de vedtagne Henstillinger og Konventionsudkast, og det vil derefter være Pligt for Medlemmerne inden ét Aar efter Konferencens Afslutning (under særlige Forhold inden 18 Maaneder) at optage Henstillingerne og Konventionsudkastene til Behandling af vedkommende kompetente Myndigheder.

Det vil saaledes ogsaa paahvile den danske Regering at træffe de fornødne Foranstaltninger i saa Henseende, hvorfor det her i Korthed skal gøres Rede for de Punkter, paa hvilke der maa foretages Ændringer i dansk Lovgivning og Administration, saafremt Henstillingerne og Konventionsudkastene skal tages til Følge her i Landet.

1. Konventionsudkastet om Arbejdstid.

Da Konventionsudkastet forudsætter, at Arbejdstiden i industrielle Virksomheder fastsættes ved Lov, og da en saadan almindelig Lov ikke findes i Danmark, maa det paahvile Regeringen at forelægge Rigsdagen et med Konventionsudkastet stemmende Lovforslag. Under Hensyn til, at Spørgsmaalet om Arbejdstid for Tiden er Genstand for Overvejelse i en Kommission, Arbejdstidskommissionen, har man allerede gjort denne Kommission bekendt med Konventionsudkastet. For et specielt Omraade, nemlig Virksomheder med regelmæssig Døgndrift, er der ved Lov af 12. Februar 1919 fastsat Regler om Arbejdstid, hvilke Regler er noget fordelagtigere for de paagældende Arbejdere end de i Art. 4 i Konventionsudkastet indeholdte Regler, idet disse sidste fastsætter som Maksimum en Gennemsnits-Arbejdsuge af 56 Timer i disse Virksomheder, medens vor Lov fastsætter en Maksimumarbejdstid af 160 Timer i 5 Uger (svarer til 2 Uger a 56 Timer og 1 Uge a 48 Timer).

2. Arbejdsløshedsspørgsmaalet.

Herom er der vedtaget et Udkast til Konvention og 4 Henstillinger.

Konventionsudkastets Art. 1, hvorefter der til det internationale Arbejdsbureau mindst hver 3. Maaned skal indsendes statistiske og andre Oplysninger angaaende Arbejdsløshed og Oplysning om de Foranstaltninger, der er truffet eller er paatænkt til Bekæmpelse af Arbejdsløshed, nødvendiggør ikke nogen Ændring i dansk Lovgivning, men saafremt Danmark slutter sig til Konventionen, vil de fornødne Foranstaltninger til Opfyldelse af fornævnte Bestemmelser være at træffe ad administrativ Vej.

Det i Art. 2 indeholdte Krav om Oprettelse af offentlige Arbejdsanvisningskontorer kan formentlig anses for fyldestgjort ved de i den danske Lov af 29. April 1913 om Arbejdsanvisning fatssatte Bestemmelser, ifølge hvilke navnlig ogsaa den i Konventionen stillede Fordring om paritetisk Sammensætning af Kontorernes Bestyrelsesraad er opfyldt.

Det i Artiklens 2. Stykke givne Paabud om, at der skal foretages Skridt til Samarbejde mellem offentlige og private Arbejdsanvisningskontorer, vil formentlig kunne fyldestgøres ad administrativ Vej, hvilket ogsaa maa gælde den i 3. Stykke fastsatte Bestemmelse om internationalt Samarbejde.

Med Hensyn til Bestemmelsen i Konventionsudkastets Art. 3 bemærkes, at ifølge den gældende danske Lov om anerkendte Arbejdsløshedskasser af 8. April 1914, ffr. Lov af 22. December 1919, er der intet til Hinder for, at fremmede Arbejdere bliver Medlemmer af danske anerkendte Arbejdsløshedskasser; men paa Grund af den lange Ventetid, som maa gaa, forinden nye Medlemmer kan faa Adgang til at nyde Understøttelse, vil denne Mulighed for at blive Medlemmer ofte være af ringe Betydning for her til Landet indvandrede fremmede Arbejdere. Der er derfor ogsaa i Lovens § 12, sidste Stykke, truffet Bestemmelse om, at en Arbejdsløshedskasse med Godkendelse af Arbejdsløshedsinspektøren kan indgaa Overenskomst med udenlandske Foreninger om gensidig Ydelse af Understøttelse til Medlemmer, hvorved disse bl. a. vil nyde godt af den Anciennitet, de har erhvervet som Medlemmer af deres hjemlige Forsikringsforening. Saadanne Overenskomster er ret hyppige med Kasser i vore Nabolande. — Man er saaledes herhjemme ikke fremmed for Spørgsmaalet om Ydelse af Arbejdsløshedshjælp til udenlandske Arbejdere, men hvad de nævnte Gensidighedsoverenskomster angaar, afhænger dog ifølge den ovennævnte Lovbestemmelse alt af, om Kasserne selv vedtager at optage Udlændinge med den i Hjemlandet erhvervede Anciennitet o. s. v. i alle Tilfælde, hvor det ved Overenskomst mellem den danske Regering og Regeringen i et andet Land bestemmes, vil en Lovændring formentlig være fornøden.

Henstilling Nr. 1, hvorefter der skal udstedes Forbud mod Oprettelse af Arbejdsanvisningskontorer, der mod Betaling eller for Vindings Skyld driver Arbejdsanvisning, vil, dersom den skal tages til Følge, absolut kræve Lovændring. Forslaget i Henstillingens Slut-

ning om Indførelse af Regerings-Kontrol med de allerede bestaaende Virksomheder er for Danmarks Vedkommende delvis fyldestgjort, jfr. Lov om Forhyringsagenter Nr. 67 af 12. April 1892 og Lov om Fæstevirksomhedens Ordning Nr. 52 af 1. April 1891, jfr. Lov Nr. 17 af 23. Februar 1894, men skal videre Forholdsregler i denne Retning træffes, maa det formentlig ske ved dertil sigtede Lovændringer.

I Henstilling Nr. 2 foreslaas det, at Hvervning af Grupper af Arbejdere i et Land til Arbejde i et andet Land, kun skal være tilladt efter gensidig Overenskomst med de paagældend Industrier i hvert af Landene. Saafremt Danmark i Henhold til denne Henstilling afslutter saadanne Overenskomster med andre Lande, vil det eventuelt ifølge Overenskomsternes Indhold være nødvendigt, at der i Tilslutning til disse sker Ændringer i den danske Lovgivning, og under alle Omstændigheder vil det formentlig være rimeligt i Lovgivningen at give nærmere Regler for saadan Hvervning af Arbejdere, jfr. den om Anvendelse af udenlandske Arbejdere i Landbrug, Skovbrug m. m. gældende Lov Nr. 67 af 1. April 1912.

Henstilling Nr. 3 om Indførelse af en effektiv Arbejdsløshedsforsikring maa anses for fyldestgjort ved den danske Arbejdsløshedslovgivning.

Ifølge Henstilling Nr. 4 anbefales det, at alle offentlige Arbejder saa vidt muligt skal forbeholdes for Arbejdsløshedsperioder og for de Landsdele, som mest berøres af Arbejdsløsheden. I denne Henstilling ligger formentlig baade, at man i Arbejdsløshedsperioder bør fremskynde offentlige Arbejder, som man ellers havde tænkt sig at udføre senere, og at man i Tider, hvor der er meget Arbejde, bør holde igen paa de offentlige Arbejder, saafremt man kan forudse, at der vil komme Arbejdsløshedsperioder, i hvilke det vil være af Betydning at kunne sætte de paagældende offentlige Arbejder i Gang. I Henstillingen anbefales det, at der finder et Samarbejde Sted imellem de offentlige Myndigheder i den omhandlede Henseende. Dette kan formentlig kun iværksættes gennem et eller flere Centralorganer. Her i Landet har som bekendt *Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg af 1917* under den store Arbejdsløshed i 1918 og 1919 haft til Opgave at søge at fremme Iværksættelsen af offentlige — og forøvrigt ogsaa private — Arbejder. Udvalget har i vid Udstrækning virket til Iværksættelse af Stats- og kommunale Arbejder, og det vil saafremt Henstilingen — der jo i sig selv er ganske naturlig — skal følges, formentlig være nødvendigt i Fremtiden at oprette et lignende Organ, gennem hvilket Samarbejdet mellem de statslige og kommunale Myndigheder i den omhandlede Henseende kan finde Sted. Arbejdsudvalgets Virksomhed har paa Grund af Forholdene været begrænset til at søge at fremme Arbejder, men Opgaven vilde — som ovenfor anført — under ændrede Forhold (Tider med meget Arbejde) ogsaa kunne blive den modsatte.

3. Henstilling angaaende Gensidighed i Behandling af fremmede Arbejdere.

Under Forudsætning af Gensidighed skal ifølge Henstillingen fremmede Arbejdere (sammen med deres Familier) nyde godt af Landets Arbejderforsikrings- og Arbejderbeskyttelseslovgivning og have samme Organisationsret som Landets egne Arbejdere.

Vor Arbejderlovgivning er ingenlunde som almindelig Regel begrænset til at gælde alene for danske Arbejdere. Fremmede Arbejdere vil saaledes umiddelbart nyde godt af Beskyttelsesreglerne i vor Lovgivning om *Tilsyn med Fabriker og Værksteder Bagerier o. s. v.* Den i Henhold til *Arbejdsanvisningsloven* stedfindende offentlige Arbejdsanvisning vil omfatte her bosatte fremmede Arbejdere saavel som Landets egne Arbejdere, og fra Lovgivningens Side er der intet til Hinder for fremmede Arbejderes Optagelse i de bestaaende faglige Organisationer.

(Fortsættes).

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselsgade 24. 1., N. Telf. Nora 141. Form. A. Chr. Eskildsen, Kasserer Ch. Christensen, Jagtvej 102, 3 L.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. Kass. Jens Jakobsen, Egilsgade 55, 2. B.

Brødkuskenes Afdl. Form. H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Tlf. Øbro 3316 v. Kasserer Jacob Jensen, Guldborgvej 37, 1. F.

Budenes Organisation: G. Madsen, Dannebrogsgade 36, St. Kasserer: Jul. Sindt, Eskildsgade 38. 2. Kontor Dannebrogsgade 36, St.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Pedersen, Nansensgade 36, St. K. Telf. Byen 700. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Cokes- & Saltværksarb. Afdl. Form. Frd. Hansen, Saxogade 31, 3. Telf. Vester 2831 x. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2., L.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form. Chr. Gram, Kontor Blaagaardsgade 4 A, N. Telf. 3404. Kasserer Axel Andersen, sammesteds.

Film- & Forlystelsesfunktionærernes Forbund: Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v., Skydebanegade 7, 1., B. Kass Poul Brandt, Ægirsgade 46 A, 4. L.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Org. Form. L. P. Andersen, Folkvarsvej 3 A St. F. Kass. N. P. Jensen, Nyelandsvej 59, 3. F.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Form. Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Peter Olsen, Jægersborggade 30, 1. L.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. Lauritz Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. B. Kasserer M. Ferslev, Bustrupgade 9. 4. V. Tlf. Vester 1309 v.

Hærens og Flaadens Afdl. Kontor: Kristianshavns Voldgade 1, 1. C. Telf. Byen 425 y. Form. A. Jensen, Prinsessegade 73 B, 3. C. Kass. H. Rasmussen, Adr.: Kontoret.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Kasserer Vald. Rasmussen, Benzonsvej 38, St. th. F.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Niels Rasmussen, Kontor Kapelvej 55, N. Telf. 3496. Kass. Jens P. Larsen, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. H. Petersen, Solitudev. 10, 4., N. Telf. Nora 2784 y. Kass. P. Jensen, Sofie Brahesallè 2, 2. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. H. P. Hansen, Victoriagade 30. Kass. V. Knudsen, Kurlandsgade 16, 1. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. T. Form. Chr. Pedersen, Sundevedsgade 33, 4. V. Kasserer: H. C. Henriksen, Reberbanegade 10, 3. S.

Kastrup. Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. S. Nielsen, Maglebylille, Strandvej. Kass. Johannes Schach, Havnevej 4, 1., Kastrup.

Kuskenes Fællesforbund. Form. Chr. Madsen, Larslejstræde 1. K. Tlf. 5640, privat: Slotsgade 6, 2. N. Kass. Chr. Andersen, Nørresøgade 27, K.

Københavns Banegaardes priv. Arbejderes Afdl. Form. N. P. Andersen, Oehlenschlægersgade 35, 5. B. Kasserer: Jens Hansen, Hedebygade 5, 1. tilh. V.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Robert Nielsen, St. Hansgade 4, St. N. Telf. C. 10,147. Kass. Johs. Hempel, Korsgade 49, 3. N.

Marmor- og Granitslibernes Fagforening: Form. N. Pehrsson, Ll. Marstrandsvej 6, 4. Ø. Kass. P. Olsen, Østerbrogade 57 N. 31, 1. Ø.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Kr. Højlund, Godthaabsvej 56. F. Telf. Godth. 132 y. Kass. M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2. F.

Natvægternes Afdl.: Form. H. P. Lauritsen, Nygade 6, St., Valby. Kass. L. J. Valdemar, Rørholmsgade 18, Kld. K.

Oliemøllernes Afdl. Form, Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Ø. Telf. Øbro 1054 y. Kasserer C. Jensen, Tyrolsgade 13 3., S.

Post- og Toldvæsenets Ekstraarbejdere. Form. A. Christiansen, Østergaards Allè 1. Valby. Tlf. Valby 1011. Kass. Thyge Petersen, Sønder Boulevard 131, 3.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. B. Telf. Vester 126y. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13. V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kasserer C. Jakobsen. Danmarksgade 8, 1. V.

Renovationsarb. Afdl. Form. A. Th. Henriksen, Holmblads Boulevard 1, 1. Kass. Chr. Jensen, Jægersborggade 16, 2.

Sandblæssernes Fagforening. Form. og Kass. J. P. Johnsen, Skanderborggade 2, 3., Ø.

Støberi- og Maskinarbejdsmændenes Afdl. Form. C. Brun, Admiralgade 22, 1., K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgade o. V. 54, 1., C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. L. Petersen, Gunløgsgade 60, 2. B. Kasserer Peter Jensen, Kronborggade 5, 2., L.

Tagpaparbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. Sal. Ø. Telf. Nora 3042 u. Kass. C. Villumsen, Flensborggade 2, 1., B.

Teglværksarb. Afdl. Ole Christensen, Jernbanevej 55, Gentofte. Kasserer C. Glantz, Hedebygade 11 B. 1. Sal. V.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rø, Visbygade 8, St. Ø. **Kass. Th. Sundstrøm.** Visbygade 8, St., Ø.

Trælager- og Pladsarb. Afdl.: Form. Carlo Schiott, Lindeborgvej 6, Vanløse.

Vejerassistenternes Fagforening. Form. Carl Hansen, Nrd. Frihavnsgade 99, 3. Ø. Kass. H. Schou, Nansensgade 68, 2.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen. H. C. Andersensgade 14, 1.

JYLLAND OG FYN:

Aabenraa. Hans Henrichsen, Vestergade 14.

Aalborg A. T. Høpfner, Søndergade 38. Tlf. 1337.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb

Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Tlf. 2380.

Aalborg H. N. C. Larsen, Nyhavnsgade 20.

Aalborg K. M. Bærentsen Søndergade 58, 1., Aalborg. Telf. 2380.

Aalbæk: Carl O. Larsen, Apholmen pr. Frdhavn.

Aalestrup: Jacob Uldbjerg, Aalestrup.

Aarhus A. Johannes Kortsen, Kristiansgade 27. Tlf. 2073. (Privat: Sølystgade 38).

Aarhus C. L. Andersen, Østboulevard 17, 1.

Aarhus F.: Chr. Christensen, Falstersgade 47, 2.

Aarhus H. Anders Mikkelsen, Bylowsgade 7, 1.

Aarhus J. Hans Larsen, de Mexasvej 3, 3.

Aarhus J. B.: J. Nielsen, Tangen 12—14.

Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1.

Aarhus K. J. Fogh Mogensen, Studsgade 20, 1. Tlf. 3278.

Aarhus M. P. Lægs, Ny Munkegade 79.

Aarhus O.: M. Nielsen, Læssøgade 47, 1.

Aarhus St. P. Thorendahl, Vestergade 25 A, 2. S. o. G.

Aars. Oluf Hansen, Aars.

Agerbæk: Karl Timmermand, Agerbæk St.

Agersted. Paptækker Laurits Jensen, Agersted.
Agger: Peter Vinge, Agger, pr. Vestervig, Jyll.
Alheden: Jens Vium Mikkelsen, Haardal pr. Frederiks St.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager pr. Krogager St.
Aldt. Joh. O. Kjær, Vejerslev pr. Thorsø.
Arden: Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Asaa: Lars Nielsen Bach, Asaa.
Assens, Fyen. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Avning. Kristian Andreasen.
Baistrup: A. Nielsen, Baistrup pr. Tinglev.
Beder-Malling: Martin Nielsen. Malling.
Bjergby-Mygdal, Senius Christensen, Lille Dalsgaard, Mygdal, Over Bjergby.
Bjerringbro: Aage Jensen, Bjerringbro.
Blaahøj: Mads Madsen, Blaahøj pr. Blaahøj St.
Bogense. Lars Nielsen, Forstaden 27, 1., Bogense.
Borris. Chr. Bondsgaard, Borris.
Brabrand. Marius Jensen, Brabrand.
Brahesminde. Rs. Hansen, Jordløse Skovmark, Jordløse.
Brahetrolleborg Skovarbejdere. Skovarbejder Rasmus Sølyst, Mellemhaverne pr. Haagerup.
Bramminge. P. Petersen, Østergade.
Brande: Chr. Olesen, Nørregade. Tlf. 162.
Breininge: Niels Kristensen, Spjald St.
Brovst: Chr. P. Hyldig, Brovst St., Jyll.
Bryrup: Chr. J. Christensen, Villing pr. Bryrup.
Brædstrup. Larvid Lauersen, Favling pr. Brædstrup.
Brønderslev: Laurits Larsen, Grønnegade 21.
Brørup. L. Gaarde, Brørup St
Bylderup: Banearb. Jørgen Lens, Bylderup St.
Bække. Andersen, Bække pr. Lunderskov
Bælum. Lars Chr. Larsen, Solbjerg pr. Solbjerg St.
Daugaard: Kristen Madsen, Daugaard Strand pr. Daugaard St.
Durup: Niels Mølgaard, Durup.
Dybvad: Jens Hansen, Dybvad.
Ebeltoft: O. Olsen, Nedergade.
Ejsing. Carl Christensen, Hvide Mose pr. Vinderup.
Ekensund: Vilh. Mohr, Ekensund.
Esbjerg. J. H. Ravn, Danmarksgade 45. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.
Faaborg. Erik Pedersen, Sandegyde 67.
Faarup. Niels Peder Petersen, Teglværket, Faarup St.
Faistrup. Robert Jensen, Faistrup pr. Mundelstrup.
Ferring. Jens Andersen, Ferring pr. Bonnet.
Fredericia A. Ole Olsen, Kongensgade 31. Telf. 77
Fredericia F. J. C. Ejlersen, Luthersgade 15.
Fredericia H. Th. Holm, Jyllandsgade 72.
Fredericia K. J. P. Stephansen, Hanerup pr. Fredericia.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6.
Frederikshavn H.: Chr. Jensen, Svendehjemmet.
Fussingø: Jens P. Jensen, Aalum pr. Randers.
Galten. Niels Lyngfeldt
Give: J. P. Jensen, Give.
Gjern: Rasmus J. Christensen, Skannerup pr Gjern.
Gjesten: Marius S. Nissen, Øster Gjesten pr. G. St.
Gjøl-Øland: Theodor Jensen. Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By, Gjørding St.
Glamsbjerg. Harald Hvid, Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Gleibjerg: J. Fris Nielsen, Gleibjerg, Jyll.
Graasten: Peter Gørrigsen, Graasten.
Grenaa. J. P. Petersen, Storegade 23.
Grindsted: Th. Høeck-Andersen, Grindsted.
Grønbjerg. N. P. Sørensen, Vesterled, Filskov.
Haasum: Kristian Hougaard. Haasum pr. Skive.
Haderslev: Fr. Hoppe, Bøndergaarde 15, Haderslev.
Hadsten: Kristen Andersen, Vinterslev, Hadsten.
Hadsund: Kristian Jensen, Ny Skolegade, Hadsund. Telf. 173.
Hammel. P. S. Dyhr, Hammel.
Hammershøj: Ole Jensen, Sønderbæk pr. Faarup.
Hampen: Anders Rasmussen. Arritskov pr. Hampen.
Handsted-Lundum: Adolf Christensen, Handsted pr. Horsens.
Harboøre: Johs. Madsen, Harboøre.
Harlev: Jens Røgen, Framlev pr. Harlev.
Hasle, Jyll. H. M. Mathiasen, Hasle pr. Aarhus.
Haslund—Ølst. Martinus Jensen, Ølst pr. Randers.
Hee: Chr. Lysgaard, Hee, Jylland.
Herning: Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hinnerup: Martin Pedersen, Hinnerup.
Hirtshals: Ole P. Petersen, Hirtshals pr. Hjørring.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade.
Hjerm. Johan Christensen, Hjerm.
Hjørring. Laurits P. Larsen, Strømgade 4. Tlf. 751.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Vesterallé.
Holstebro K. N. Dalgaard, Enghavevej.
Holstebro St.: Chr. Lauritsen, Skjernvej.
Holsted: Emil Svendsen, Holsted By. Jyll.
Hornslet: J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet.
Horsens A.: Jens Jensen, Karolinelundsvej 5.
Horsens H. J. A. Jensen, Nørregade 51.
Horsens K.: Peder Pedersen. Smedegade 36, 1.
Houlbjerg: Thorning Olsen, Enslev Mark, Ulstrup.
Hovedgaard: Jørgen P. Nielsen, Hovedgaard St.
Husby: J. Chr. Jeppesen, Wedellsborg pr. Eiby, Fyen.
Hvornum. Andreas Hansen, Hvornum pr. Hobro.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Ikast: Martin Andersen, Vaadde pr. Ikast.
Juelsminde: Albert Nielsen, Klakring St.
Karup. Chr. Grove Jensen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup: Frederik Overgaard, Kjellerup.
Kolding A.: Frants Thomsen, Stejlbjergvej 30, Kolding. Telf. 305.
Kolding H. Niels Jensen, Olympia, Vandværksvejen, Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kongerslev. Karl Nielsen, Kongerslev, Jyll.
Kristiansfeld: Martinus Madsen, Tagkær, Kristiansfeld.
Kvissel.: Godtfred Andersen, Øster Holmen pr. Kvissel.
Langaa. Martin Drejer, Langaa.
Laurberg. M. Nielsen, Laurberg.
Laven: Anton Frank, Linaa Mark pr. Laven.
Lem: Gert Grøngaard, Sønderhede, Lihme pr. Skive.
Lemvig: Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej Lemvig.
Lunderskov: J. A. Jacobsen, Lunderskov.
Lysbro: N. Chr. Nielsen, Evaldsvej 25, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade
Løkken: Hans Eskildsen, Løkken.
Løsning: Anton Andersen, Rimmerslund Mk. pr. Hedensted.
Mariager: Chr. Mikkelsen. Vestergade.
Middelfart: H. C. Skov, Odensevej 62.
Moselund: Emil Kristensen, Engesvang.
Mou: Morten Svendsen, Mou, Jyll.
Mønsted: Peter Knudsen, De jydske Kalkværker, Sparkær.
Mørke. Anton Rasmussen, Mørke.
Nibe: F. Fagersen, Tyvdalsgade, Nibe.
Nimtofte: Carl Sørensen, Nimtofte St.
Nyborg: C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing, Jyll. A. J. C. Christensen, Refshammer pr. Nykøbing.
Nykøbing, Jyll. F. Otto P. Aggerholm, Skovgade 6.
Nørager: A. Madsen, Nørager.
Nørre Aaby: Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St. Tlf. 133
Nørre Sundby A. Niels Villadsen, Ryesgade 3. Telf. 1582. Kontortid: 12—1 og 6½—7½.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Nørregade 24, Nørre Sundby.
Odder: N. P. Nielsen, Holsteinsgade 9.
Odder Skovarb. Søren Rasmussen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Tlf. 3813.
Odense F. C. Mathiesen, Frederiksgade 46, 1.
Odense G. H. P. M. Brumvig, Sct. Jørgensgade 190.

Odense H.: Anders Jensen, Slotsvej 4.
Odense Kom.: Hans Rasmussen, V. Stationsvej 38, Odense.
Odense K. Jacob Hansen, Vesterbro 99.
Odense M.: Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1. Sal.
Odense S.: P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. Sal tv.
Odense St. A. Larsen, Hannerupgaardsvej 51, 1. Tlf. 3379.
Onsild. C. Nørgaard, Kongsvaddalen pr. Onsild.
Ormslev. Kristen Kristensen. Edslevknude pr. Hjørring.
Oue: Vald. Mikkelsen, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal: Lorents Bentzen, O. Jerstal, Sdr. Jyll.
Oxbøl: Karl Hygum, Vrøgum.
Pandrup. Vald. Pedersen, Pandrup St., Jyll.
Pindstrup: Niels Bach, Ringsø pr. Pindstrup.
Randers A. S. Simonsen, Viborgvej 18, St. Tlf. 2296.
Randers F. N. Christensen, Danmarksgade 13, 3.
Randers J. S. A. Nielsen, Nørrebrogade 70.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M.: Chr. Jensen, Andelsboligforeningen, Nordostvej St. B. Randers.
Ranum: Søren Sørensen, Ranum.
Ribe: Jørgen Johansen, Præstegade 390 Ribe.
Ringe. Johs. Hansen, Villavej.
Ringkøbing. M. B. Mogensen, Smedegade 11.
Rudkøbing. Jens Johansen, Bellevue, Rudkøbing.
Ry. A. Rasmussen, Hjørsbæk pr. Ry St.
Ryomgaard. Søren S. Jensen, Kaarupskov pr. Ryomgaard St.
Rødding: Søren Kr. Kristiansen, Rødding Hede pr. Skive.
Rønbjerg: Rs. Carlsen, Hvide Mose, Vinderup.
Seest: Knud Jensen, Seest pr. Kolding.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33.
Silkeborg St.: Mads Madsen, Skolegade 40.
Sindal. Peter Jensen, Østergade 11, Sindal.
Skaade. Niels Hamann, Skaade pr. Aarhus.
Skagen: Albert Jørgensen, Gasværket Skagen.
Skanderborg A.: Høier Maltesen, Banegaardsvej 10.
Skanderborg St. Erik Hansen, Vesterskovgade.
Skarehage: Kristian Sørensen, Ejerslev, Nykøbing M.
Skelund: H. P. Hansen, Veddum pr. Veddum St.
Skive A. Johannes Mortensen, Thinggade 20. Tlf. 107.
Skive K.: Iversen, Vestergade 18.
Skjern: Chr. Skaarup, Østergade 46.
Skjød: Jens Olesen, Sønderskov pr. Hammel.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Dagnæs pr. Horsens.
Skærbæk: Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skørping: Fr. Jensen, Skørping St.
Sorring. N. M. Sørensen, Sorring pr. Toustrup.
Sparkær: Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. S. Sørensen, Stenderup.
Stenstrup: Anton Pedersen, Kirkeby pr. Kirkeby St.
Stenvad. C. M. Jokumsen, Stenvad St.
Stevn: Karl M. Christensen, Ringelvig pr. Hadsund.
Stevnstrup. Peder Olesen, Stevnstrup.
Stilling. A. Andersen, Stilling St.
Stoholm: Kr. Balling, Stoholm.
Struer. N. P. Iversen, Vestergade 57.
Støvring: Laurids Larsen, Støvring.
Svendborg: Chr. Mikkelsen. Dronningholmsvej 51 Telf. 457.
Svendstrup. Johan Emanuel Eliasen, Svendstrup.
Svindinge. Johs. Madsen, Svindinge pr. Øxendrup.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby-Sall: M. Truust, Sall pr. Sall.
Sønderborg: J. Philipsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7.
Sdr. Felding: Gustav Lindeberg, Sdr. Felding.
Sønder Omme: Oluf Petersen, Baggersgaard, Hoven pr. Tarm.
Taars: Lars Chr. Larsen. Taars By pr. Taars.
Tange: Niels Chr. Jensen, Sahl pr. Bjerringbro.
Tarm. Antonius Caspersen, Tarm.
Tavlov: Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Thisted. Chr. Iversen, Kastet 25.
Thorsager: A. Solberg, Thorsager.
Thorsø. Anders Hansen, Thorsø.
Tilst: Fr. Jensen, Tilst pr. Mundelstrup.
Tinglev: Carl Petersen, Tinglev.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Hinnerup.
Tistrup: Johan Thomsen, Forsamlingshuset.
Toustrup: Albert Nielsen, Toustrup pr Toustrup St.
Tranbjerg: G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Troldhede: Hans Michaelsen, Troldhede.
Trustrup. Kristian Andersen, Lund pr. Trustrup.
Truust: Thøger Jensen, Truust pr. Faarvang.
Tylstrup. Jul. Petersen, Toften, Tylstrup.
Tyregod: Martinus Laursen, Tyregod.
Tønder: Ernst Clausen, Allegade 3.
Tørring, Aage Petersen, Tørring St.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Chr. Jensen, Langkastrup Mark pr. Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen.
Vamdrup. Rasmus Andersen, Havegade 4.
Varde: C. S. Christensen, Nørrevoldgade.
Vejen. Jens Chr. Jensen, Banegaardsvej.
Vejle A.: Mads Madsen, Gl. Havn 20.
Vejle F.: Jens Nielsen, Gl. Havn 36. Telf. 1585
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Ribevej 16, 1.
Vejle M.: Aksel Nielsen, Koldingvej 40.
Viborg: M. D. Jensen, Skottenborg 1.
Viby, Jyll. Jens Olsen, Viby Terp, Viby Jyll.
Vigerslev: Rasmus Jørgensen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vildbjerg. Jens Nørgaard, Vildbjerg.
Vinderup: Karl Jeppesen, Nørregaardsvej, Vinderup.
Vojens: Jørgen Beck, Vojens.
Voldby: Kristian Pedersen Lund, Voldby pr. Hammel.
Voldum: Kristian Hansen, Aarslev, Randers.
Volstrup. Chr. Jensen, Volstrup Hede pr. Sæby.
Vorbasse. Poul Christensen, Sønderhede pr. Vorbasse St.
Vraa: Jacob Larsen, Østergade, Vraa.
Værum-Ørum. Jens Rasmussen, Væth pr. Langaa.
Ølgod: Knud Slot, Ølgod St.
Ørnhøj: Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Ørting Jens Joh. Jensen, Ørting Mose pr. Odder.
Øster Vraa. Niels Kristensen, Øster Vraa.

SJÆLLAND OG ØERNE:

Aakirkeby. A. Paasche, Skolegade, Aakirkeby.
Allinge-Sandvig: Niels Andersen, Nygade, Sandvig.
Asnæs: Marius Petersen, Aasevang pr. Asnæs.
Ballerup: Niels Lindsøe, Skovvejen.
Birkerød: Fr. Nielsen, Skovgaarden, Birkerød.
Bloustrød. Anders Andersen, Bregnerød pr. Birkerød.
Bornh. Skovarb. Karl Hansen, Dynevang, Ø.-Marie pr. Aaløse, Bornh.
Borup: Emil Andersen, Vogterhus 32, Borup.
Esrom: N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faxe. Chr. Johannsen, Rønnedevej.
Faxe Ladeplads: Herluf Hansen, Fuglsang, Faxe Ladepl.
Fensmark. Fr. Petersen, Kalkerup pr. Olstrup St.
Fredensborg. Hans Rasmussen, Langerød, Fredensborg.
Frederikssund: Hans St. Larsen, Lundevej. Tlf. 206.
Frederiksværk. P. Larsen, Parallelvej. Telf. 166.
Gadevang. Jens Jensen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup: Th. Hansen, Sydvestvej 23.
Glumsø. Anders Petersen, Glumsø Præstemark Glumsø.
Grænge: Lauritz Martinsen, Grænge pr. Grænge St.
Græsted: Th. Carlsen, Gilleleje.
Gudhjem: Hans Hansen, Gudhjem, Bornh.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev.
Gørslev: P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev: Lars Nielsen. Haarlev pr. Haarlev St.
Hasle, Bornholm: Jens Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev: Peder Christiansen, Nordskov, Haslev.
Havdrup. Hans Poulsen, Havdrup.
Hedehusene: Lars Petersen, Fabriksvej, Hedehusene.

Helsingør A.: Chr. Thelin, Klostergade 2.
Helsingør F. C. C. Petersen, Nygade 1.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.
Herfølge: Hans Madsen, Svansbjerg pr. Køge, Tlf. Herf. 65.
Herlufmagle. Frede Larsen, Gelsted pr. Herlufmagle.
Hillerød. H. P. Jensen, Østergade 2. Tlf. 312.
Holbæk. Carl J. Jensen, Holbæk.
Holeby. Fr. Hansen, Thorslunde pr. Holeby. Tlf. 37.
Hvalsø: Niels Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.
Hørsholm. Thorvald Andersen, Dronningevej 20, 2.
Hørve: Jens Zachariasen, Hørve Lillevang pr. Hørve.
Ivigtut: Carl Andersen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland.
Jyderup: P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup: Godtfred Larsen, Jydstrup pr. Ringsted.
Kallundborg. Rasmus Laursen, Baggraven 3, 2.
Karise: Jens Kristensen, Karise Overdrev, Karise St.
Knabstrup. Jørgen Marcussen, Knabstrup Teglværk, Knabstrup.
Kongsted. Rud. Nielsen, Svendstrup pr. Rønnede.
Korsør: Aksel Carlsen, Taarnborgvej 3.
Kvalbø: Thomas Pauli Holm, Kvalbø, Suderø, Færøerne.
Køge A.: Chr. Nielsen, Søhuset, Herfølge St.
Køge G.: Louis Hansen, Karlslunde pr. Taastrup St.
Køge K.: Jens Madsen, Bygaardsstræde 6, Køge.
Langebæk: Emilius Rasmussen, Langebæk pr. Langebæk St.
Lyderslev: Stokholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Lyngby: Emil Hansen, Jernbanevej 3 St. t. h.
Lynge. Nicolai Larsen, Lynge By pr. Lynge St.
Maarum: Hjalmar Hudeberg, Maarum.
Maribo. Chr. Larsen, Birgittevej 6. Telf. 136.
Møen. L. P. Jørgensen, Fabriksgade, Lendemark. Stege.
Mørdrup. P. Schack, Kongevej 28, Helsingør.
Nexø: Nikolaj Johansen, Nyboder.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk.
Nykøbing F.: Thorvald Rasmussen, Lollandsgade 6.
Nykøbing Sj.: Laurits Petersen, Lergraven, Nykøbing, Sj.
Nysted. Th. Petersen, Fiskergade 18.
Nærum: Skovløber H. C. Jørgensen, Klampenborg.
Næstved: Frands Petersen, Amtmandsgade 9.
Nørre Alslev: Karl A. Jensen, Eskildstrup.
Odsherred: V. Nauta, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Ousted: Niels Nielsen, Gulbæk, Ny Ousted pr. Lejre.
Præstø: Ole Chr. Petersen, Grønnegade 151.
Refsnæs. Niels Beck, Refsnæs Teglværk pr. Kallundborg.
Ringsted: Vilh. Andersen, Søndergade. Telf. 421.
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Ruds-Vedby: Georg Mikkelsen, Tindinge Bakke pr. Ruds-Vedby.
Rødby. Frederik Christensen, Fruegade Rødby.
Rødvig. J. F. Hansen, Havnlev pr. Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen, Ny Østergade 40.
Samsø: Frantz Rasmussen, Ballen pr. Koldby.
Sierslev: Jakob Jakobsen, Ringe pr. St. Hedinge.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade.
Skævinge: Fritz Madsen, Skævinge.
Slagelse A.: Vilh. Brodersen, Bredegade 44.
Slagelse F.: Vilh. Christiansen, Volden 7.
Sorø. A. P. Christiansen, Søndergade 18. Telf. 309
Stenlille: J. P. Johansen, Stenlille, Stenlille St.
Storehedinge: Jens Frandsen, Østergade.
Strøby. P. Frandsen, Haltrig pr. Storehedinge.
Stubbekøbing. H. Stryg, Tiliavej 2.
Svaneke: Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Taarnborg: Chr. Hansen, Halseby pr. Korsør.
Taastrup: Niels Nielsen, Thorslunde pr. Taastrup.
Thoreby: H. J. Rasmussen, Thoreby pr Flintinge.
Thureby: H. P. Jørgensen, Skrodsbjerg pr. Thureby.
Tikøb: Chr. Petersen, Risby pr. Tikøb.
Tingsted: Fr. Rasmussen, Tingsted St.
Tølløse: Peter Rasmus Petersen. Tølløse St.
Vejby—Tibirke. Jørgen Villumsen, Ørby pr. Helsinge.
Vemmelev. Lars P. Hansen, Vemmelev pr. Forlev.
Vemmetofte: A. P. Petersen, St. Thorshøje pr. Fakse.
Viby, Sj. Peder Hansen, Øster Syv, Viby St., Viby Sj.
Viskinge: Fyrbøder L. P. Olsen, Kaltred pr. Alleskove St.
Villingebæk: William Olsen, Villingebæk, Dronningemølle.
Vordingborg. August Larsen, Strandgade 6. Telf. 313.
Værløse: Anders Simonsen, Lille Værløse.
Væggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Væggerløse.

HOVEDBESTYRELSESMEDLEMMER & SEKRETÆRER.

Valgt af den samlede Kongres.

Formand: M. C. Lyngsie, H. C. Andersensgade 14, Kbh. K. Tlf. 2140.
Hovedkasserer Johs. Sørensen, do. do. Tlf. 2140.
Sekretær Chr. Sørensen, H. C. Andersensgade 14 Tlf. 2140
Forretningsfører Hans Nielsen, Løkkegade 27, Aalborg. Tlf. 1515.
Forretningsfører Axel Olsen, N. Fasanvej 251, L. Tlf. Taga 1137 x.
Forretningsfører Valdemar Petersen, Iver Hvidtfeldtsgade 8, 1. Aarhus Tlf. 1948.

Københavns og Omegn:

Forretningsfører Sophus Mortensen, Kontor: H. C. Andersensgade 14, 1. K., Telf. 5978 (privat Nora 3212). Th. Pedersen, Nansensg. 36, K., Telf. Byen 700. Niels Rasmussen, Kapelvej 55. N. Telf. 3496. C. Brun, Admiralgade 22, 1. Tlf. 5170. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. — **Man bedes erindre, at Postdistriktets Bogstav altid skal vedføjes paa Breve.**

Jylland og Fyen:

Forretningsfører Carl Drejer, Nylandsvej 37, 2. Kbh. F. Tlf. 11,240. J. H. Ravn, Danmarksgade 45, Telf. 108, Esbjerg. Frederik Jensen, Tilst pr. Mundelstrup, Telf. Tilst Nr. 5. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51. Telf. 361, Svendborg. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Tlf. 2073, Aarhus.

Sjælland og Øerne:

Forretningsfører Jens Larsen, Kildemarksvej 12, Telf. 209, Næstved. Viceforretningsfører H. P. Jensen, Østergade 2. Telf. 312, Hillerød. Vilh. Brodersen, Bredegade 44, Slagelse. Andr. Nielsen, Paradisgade 10, Rønne, Bornholm. Axel Petersen, Støden 5, Telf. 813, Roskilde.

Sekretærer:

Georg Hansen, Niels P. Hansen, Otto Jespersen, Peter Johansen, N. C. Christensen og L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Tlf. 2140.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Formand Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, København K. Telf. 9961.

Samtlige Afdelinger er tillige Afdeling af »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark«. Der er i allé disse Afdelinger oprettet Arbejdsanvisningskontorer med Kontrol og Udbetaling af Understøttelse til Kassens arbejdsløse Medlemmer.

Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund: Fru S. Rasmussen, Blaagaardsgade 21, København N. Telf. 5123. — Landarbejderforbundet: Forretningsfører Oskar Levinsen, Willemoesgade 54, St. Telef. 13,338. — Forretningsfører for »Svensk Grov- och Fabriksarbetareförbundet«: Janne Jönsson, Forbundsekspedition, Barnhusgatan 16, 3., Stockholm, Telf. »Riks« 8690. Telegr.-Adr.: »Grovarbetaren. — Formand for Norsk Arbejdsmands Forbund: Elias Volan, »Folkets Hus«, Kristiania, Telf. 380, Telegr.-Adr.: »Arbejdsmanden«. — Suomen Tehdas-ja sekatyöväen liitto (Finsk Arbejdsmandsforbund), Cirkuskatu 5, Helsingki (Helsingfors). — Østrigs Fabrikarbejderforbund: A. Schrammel, Gumpenderferstrasse 62, Wien. — International Arbejdsmandssekretariat: Sekretær Aug. Brey, Nicolaistrasse 7, 2., Hannover, Telf. 3002 (tillige Formand for Tysk Fabrikarbejderforbund).

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 16 | 24. November | 1920 | 25. Aarg.

Daarlige Kammerater.

Desværre er det jo en Kendsgerning, at en Del af D. A. F.s Medlemmer har vist sig som daarlige Kammerater nu ved Indbetalingen af Ekstrakontingentet. Der er vist ikke mange Afd., der ikke har lidt et føleligt Tab baade med Hensyn til Medlemmer og Kassebeholdning. Sandsynligvis har dog de smaa Afd. lidt forholdsvis størst Tab.

Nu kan det jo have været svært for mange Medlemmer at indbetale det ret betydelige Ekstrakontingent. Mange havde jo stiftet Gæld sidste Vinter og har haft denne at afbetale i Sommer. Men saadanne Medlemmer har Afd. jo været skaansomme over for, naar de har vist ærlig Vilje til at betale, selv om dette ikke er sket rettidigt. Men der er en Del Medlemmer, som har udnyttet Arbejdsløshedskassen saa meget som muligt, og nu, da det gjaldt Sammenhold og Støtte, har de ladet sig slette for Gæld eller ligefrem nægtet at betale. Og ved disse daarlige Kammerater har Afdelingerne lidt et føleligt Tab. I Fremtiden kan det maaske være rart nok at undvære den Slags Elementer, men nu skulde man jo gerne se at faa dem til at opfylde deres Forpligtelser saa vidt muligt. At inddrive Pengene ad Rettens Vej er vist ikke heldigt i ret mange Tilfælde. Men vi skulde dog helst kunne holde disse Karle udenfor offentlige Arbejdspladser, og det mener jeg, at der ikke bliver gjort nok for. Det har vist sig, at disse Fyre har kunnet rejse til andre Arbejdspladser og gaa der i Fred, selv om de skyldte 60—70 Kr. i den frarejste Afd. Kontrollen er herfor daarlig. Naar man ved til hvilken Afd. Vedkommende rejser, kan det jo let forhindres, at de bliver optagne i den stedl. Afd., men det er jo ikke altid saa let at kontrollere, særlig naar det gælder unge, ugifte Mennesker.

En Arbejdsplads er dog særlig fredet for disse Elementer, og Afd. staar her i de fleste Tilfælde magtesløse. Det er Statsbanernes Arbejdspladser, der kan disse Elementer ret føle sig hjemme.

Dansk Jernbaneforbunds Medlemmer hævder, at deres Forbund ikke forbyder dem at arbejde sammen med uorganiserede Arb., og i mange Tilfælde beskyttes de uorganiserede Arbejdere ligefrem af Statsb. overordnede Personale.

Nu vil man maaske indvende, at paa en Arbejdsplads, hvor der arbejder 20 organiserede Arbejdere eller flere, kan disse ved Trusler om Arbejdsstandsning faa de uorganiserede Arbejdere fjernet. Dette kan de smaa Afd. dog vist sjelden gennemføre. Statsbanerne ønsker vist gerne, at man vilde forsøge. Der er desværre uorganiserede Arb. nok at faa. Og under alle Omstændigheder vilde Ophavsmanden til en saadan Arbejdsstandsning blive ubarmhjertigt forfulgt. Her maatte vort Forbund dog vist kunne udrette noget. Man skulde dog synes, at Dansk Jernbaneforb. og D. A. F. kunde sætte et Krav igennem paa, at deres respektive Medlemmer ikke skulde arbejde sammen med uorganiserede Arbejdere. Til Eks. kan nævnes, at mange unge Mennesker er blevne slettede i Afdelingerne heroppe og saa efter Genforeningen rejst til Nordslesvig, (Tønder for Eks.) faaet Arbejde ved Statsb. der og arbejder nu i Fred og Ro. De stedl. Afd. er for svage til at kunne udrette noget, naar Statsbanernes overordnede Personale staar paa de uorganiseredes Side, hvad de i mange Tilfælde gør.

Endnu et Sted skal omtales, hvor det ikke

gaar som det skulde. Nemlig i Tørvemoserne. Her arbejder ogsaa mange uorganiserede Arbejdere. Her tror jeg ogsaa Kontrollen er for daarlig. I hvert Tilfælde kunde man godt arbejde i Tørvemoserne i Sommer, uden at man blev udspurgt, om man var organiserede for ikke at tale om, at Bogen aldrig blev forlangt fremvist. Her kunde vist ved lidt Samarbejde opnaaes en Del. Hvis de forskellige Afd. hver Maaned indsendte Navnene (med Fødselssted og Fødselsaar) paa de slettede Medlemmer til Hovedbestyrelsen, og denne saa engang imellem udsendte Navneliste til Afd. maa der jo kunne holdes lidt Kontrol. Vi skulde jo gerne ved fælles Støtte og Samarbejde komme disse Snyltere til Livs.

Vald. Qvist.
Bramminge.

Arbejdsgiverforeningen dømt ved Den faste Voldgiftsret i to Sager.

Arbejderne maa søge Retsbeskyttelse for at faa Kravene om Augustregulering gennemført.

Aarhus Vognmænd og Frisenborg Skovdistrikter dømte.

Parolen, som Arbejdsgivernes Formand har udsendt, om at sige »Stop« følges i tykt og tyndt, ja, til Tider helt ud i det latterlige. Noget saa selvfølgelig som Augustregulering til de af vore Medlemmer, der endnu ikke har faaet denne, mener d'Hrr. ogsaa de under visse Omstændigheder kan sige Stop til. Vor Forbundsledelse har imidlertid ikke i Sinde rolig at lade sig diktere, hvor der skal betales Augustregulering og hvor der ikke skal og saa snart da Aarhus Vognmænd og Frijsenborg Skovdistrikt nægtede at opfylde deres Forpligtelser indbragtes Sagen straks for Den faste Voldgiftsret, der i begge Sager gav os Medhold.

Mon egentlig Dansk Arbejdsgiverforening snart ønsker at lægge Navn til flere af den Slags Sager.

Dommene med Præmisser lyder som følger:

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 3. November 1920 i Sag Nr. 398: De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Aarhus Vognmandsforenings Vegne.

Den 5. April d. A. afsluttedes der i Henhold til Forslag, stillet af Statens Forligsmand, mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund en generel Overenskomst (Paaskeforliget), hvori det hedder:

De i indeværende Aar udløbende Overenskomster med de dertil hørende Priskuranter fornyes paa et Aar fra deres Udløbstid under følgende Vilkaar:

1) Overenskomster med de dertil hørende Priskuranter, som enten allerede er opsagte eller vil blive opsagte paa lovlig Maade til Udløb i indeværende Aar, kan, naar en af Parterne maatte ønske det, optages til Forhandling under de sædvanlige Former, sigtende til:

a. Revision af saadanne Priskuranter, for hvilke der allerede forud for nærværende er truffet overenskomstmæssig Aftale om, at en saadan Revision skal finde Sted

b. Ændring af de udløbende Overenskomster med de dertil hørende Priskuranter i saadanne Tilfælde, hvor der i disse forefindes forældede Bestemmelser, eller hvor der en Lønninger, som er særlig lave, set i Forhold til det almindelige Lønniveau, og som ikke er grundede i særlige Forhold.

3) Saafremt Det statistiske Departements Prisstatistik pr. 1. August 1920 viser en Stigning af Dyrtidsprocenten i Forhold til Prisstatistikken pr. 1. Februar 1920, gives der til den Tid de bestaaende Lønninger (Time-, Dag-, Uge-, Maaneds og Akkordlønninger) et Dyrtidstillæg af 2 Øre pr. Time pr. 3 Points, som Dyrtidsstigningen andrager.

I den gældende Overenskomst mellem Aarhus Vognmandsforening og Chaufførernes Fagforening i Aarhus, der er afsluttet den 11. Februar 1919, findes en saalydende Bestemmelse:

Overenskomsten er gældende til 1. April

1920, og kan til den Tid fra begge Sider opsiges med 3 Maaneders forudgaaende Varsel.

Denne Overenskomst var ikke opsagt, da Paaskeforliget sluttedes og er heller ikke senere opsagt fra nogen af Siderne. Det maa antages, at den nu tidligst kan opsiges til Ophør den 1. April 1921. Den citerede Passus er ganske vist uklart affattet, men det overvejende Antal Arbejdsoverenskomster gaar ud paa Fornyelse paa et Aar for det Tilfælde, at Opsigelse ikke sker til den i Overenskomsten fastsatte tidligste Ophørstermin, og det kan efter det oplyste ikke antages, at Parterne i det foreliggende Tilfælde har haft til Hensigt at gøre Afvigelse fra det sædvanlige.

Under denne af De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Aarhus Vognmandsforenings Vegne anlagte Sag foreligger nu til Paakendelse det Spørgsmaal, om Medlemmerne af Chaufførernes Fagforening i Aarhus er berettiget til Dyrtidstillæg i Henhold til Paaskeforligets Punkt 3. De Indklagede hævder, at Fagets Overenskomst ikke falder ind under Paaskeforliget, da den ikke er opsagt, og ikke mere kan opsiges til Ophør i indeværende Aar, og derfor ikke kan betegnes som en i indeværende Aar »udløbende« Overenskomst.

Paaskeforligets Punkt 3 kan kun antages at komme til Anvendelse paa »de i indeværende Aar udløbende Overenskomster med de dertil hørende Priskuranter.« Spørgsmaalet bliver da, om den her omhandlede Overenskomst falder ind under denne Bestemmelse. Sætningsbygningen i Paaskeforligets Punkt 1. — Ordet »som« — synes nu at pege hen paa, at Paaskeforliget opfatter den Gruppe Overenskomster, der *opsiges* til Ophør i 1920 som en Underafdeling af »de i indeværende Aar udløbende Overenskomster«. Herfor taler ogsaa, at der vel kunde være Grund til at betinge den ved Punkt 1 hjemlede Adgang til Forhandling om Ændringer i en Overenskomst af, at Overenskomsten var eller blev opsagt med overenskomstmæssigt Varsel, men at det, hvis det f. Eks. drejede sig om en Overenskomst, der kunde opsiges til Ophør den 1. August, vilde være temmelig umotiveret at betinge Adgangen til den en Gang for alle fastlagte, ganske generelle Dyrtidsregulering efter Punkt 3 af en Opsigelse. Herefter findes det — ogsaa under Hensyn til, at Resultatet maa siges at være naturligt — forsvarligt at henføre den foreliggende Overenskomst, der i Følge sin Ordlyd »er gældende til 1. April 1920«, under de i Paaskeforligets Forstand i indeværende Aar udløbende Overenskomster.

Sagens Omkostninger, der fastsættes til 300 Kr., findes Parterne at burde betale med Halvdelen hver.

KENDELSE.

Medlemmerne af Chaufførernes Fagforening i Aarhus har Krav paa Dyrtidstillæg i Henhold til Paaskeforligets Punkt 3.

Sagens Omkostninger betaler Parterne med 150 Kr. hver.

UDSKRIFT
af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 10 November 1920 i Sag Nr. 400: De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrugs Vegne og denne igen paa Frijsenborg Skovdistrikters Vegne.

I Anledning af en Konflikt mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund stillede Statens Forligsmand den 28. Maj d. A. et Mæglingsforslag, hvorefter de mellem de nævnte Organisationer udløbne Overenskomster skulde fornyes for et Aar fra deres Udløbstid paa visse, nærmere angivne Vilkaar. I Mæglingsforslaget forekom bl. a. følgende Passus:

»Den hidtil værende Ordning, hvorefter Arbejderne i Frijsenborg Skove har været lønnet efter en Klasse højere, end hvortil Skovene er sat, bibeholdes.«

Forholdet var det, at der i Sommeren 1919 var sluttet en Overenskomst mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug om Løn- og Arbejdsforhold for Skovarbejderne, i Følge hvilken der som Grundlag for Lønberegningen skulde foretages en Klassifikation af samtlige Skove, og at der i Forbindelse med Klassificeringen opnaaedes Enighed om, at Arbejderne

i Frijsenborg Skove skulde have deres Løn beregnet efter Satserne for den nærmest højere Klasse efter den, hvortil Skovene var sat.

Forligsmandens Forslag tiltraadtes af Dansk Arbejdsmandsforbund. Arbejdsgiverforeningen tog derimod Forbehold med Hensyn til den omtalte Passus, idet man gjorde gældende, at det var i Henhold til privat Aftale mellem Forbundet og Bestyrelsen for Frijsenborg Skove, at der var truffet en særlig Ordning for disse Skoves Vedkommende, og at det tilmed havde været en udtrykkelig Aftale, at Særordningen skulde ophøre med Overenskomstperiodens Udløb, d. v. s. den 1. Maj d. A.

Efter Modtagelsen af Arbejdsgiverforeningens Svar meddelte Forligsmanden, at han ikke kunde modtage en betinget Tiltrædelse af Mæglingsforslaget. Herefter opgav Arbejdsgiverforeningen sin Reservation. Frijsenborg Skovdistrikter har imidlertid ikke villet respektere den omtalte Passus i Forligsmandens Forslag, og i Anledning heraf er nærværende Sag anlagt, hvorunder De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne har paastaaet de Indklagede idømt Bod for Brud paa den indgaaede Overenskomst.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De gør gældende, at Forligsmandens Forslag er stillet ud fra urigtige Forudsætninger, idet Forligsmanden — efter de Indklagedes Anbringelse — ikke har været klar over de nærmere Omstændigheder vedrørende den Særordning, han foreslog fortsat.

Da de Indklagede imidlertid er endt med at tiltræde Forligsmandens Forslag uden Reservation, og da Indholdet af den paagældende Passus i Forslaget var ganske klart, findes de Indklagede ikke nu at kunne nægte at opfylde den Forpligtelse, de har paataget sig.

Efter Omstændigederne, og navnlig under Hensyn til, at det paagældende Arbejde i alt væsentligt maa antages at være Vinterarbejde, saa Arbejderne endnu ikke har lidt noget egentligt Tab som Følge af de Indklagedes Holdning, vil der kunne ses bort fra Paalæggelse af Bod, men Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

KENDELSE.

De Indklagede bør opfylde den under Sagen omhandlede Passus i den i Henhold til Forligsmandens Forslag af 28. Maj d. A. indgaaede Overenskomst.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

En lærerig Retsafgørelse.

Arbejdsgiverne kan ikke fri sig for at betale efter Overenskomsten, selv om de anvender uorganiserede Arbejdere.

Hotelfunktionærerne i København havde — under Medvirkning af Forbundet — den 17. Januar 1920 afsluttet en Overenskomst med »Hotelvært- og Restauratørforeningen i København«, efter hvilken Overenskomst Køkkenfunktionærerne bl. a. skulde have en Betaling af 182 Kr. pr. Maaned plus Kosten.

Imidlertid forsøgte forskellige Hotelværter at slippe for at betale denne Løn, dels fordi den efter deres Formening var for høj og dels fordi ikke alle københavnske Hotelværter stod som Medlem af Foreningen, hvorfor de ikke var bunden af Overenskomsten og som Følge deraf gennem Fæstekontorer o. lign. kunne faa billigere Arbejdskraft, og disse Forsøg — der hidtil var slaaet til Jorden — kulminerede, da Indehaverenaf Paladsteatrets Restaurant, Direktør Thorgaard, efter endt Ombygning (under hvilken de organiserede Køkkenfunktionærer var bleven afskediget med lovligt Varsel) antog uorganiserede Funktionærer til en Løn, der laa 32 Kr. lavere pr. Maaned end den, vore Medlemmer havde Krav paa i H. t. Overenskomsten.

Vor Protest mod denne Direktørens Optræden blev afvist med den Motivering, at han selvfølgelig betalte efter Overenskomsten, naar han anvendte organiserede Arbejdere, men at han til Gengæld maatte have Lov til at aflønne uorganiserede Arbejdere med den Løn — selv om den var lavere — som han personlig kunde enes med dem om.

Skulde vi have fundet os i denne Opfattelse, vilde Overenskomsten være illusorisk, hvorfor vi begærede Sagen behandlet ved Mægling, og skønt Mæglingsmændene tilsyneladende var enige om, at Direktørens Optræden var ulovlig, nægtede han dog at ændre den.

Vi indbragte derfor Sagen for den faste Voldgiftsret og krævede, at Direktøren skulde betale de den 25. Juli antagne 18 uorganiserede Køkkenfunktionærer (de fleste havde i egen velforstaaede Interesse i Mellemtiden indmeldt sig i Fagforeningen) Forskellen mellem den Løn, der var bleven dem udbetalt, og den Løn, som Overenskomsten fastsætter, altsaa 32 Kr. pr. Mand pr. Maaned.

Den 5. November afholdtes det forberedende Møde i Retten, hvilket Møde lededes af Næstformanden, Dr. jur. K. Sindballe, der gjorde Hotelvært- og Restauratørforeningens Repræsentanter opmærksom paa, at den af Direktør Thorgaard praktiserede Fremgangsmaade var ulovlig, idet han, som Medlem af den Forening, der ogsaa paa hans Vegne havde underskrevet Overenskomsten, var pligtig at betale efter denne Overenskomst, selv om han benyttede uorganiseret Arbejdskraft, og han kunde heller ikke fri sig herfor, f. Eks. ved at udmelde sig af Foreningen, thi saa længe Overenskomsten stod ved Magt, bandt den alle de Arbejdsgivere, som havde været Medlem af Foreningen paa det Tidspunkt, da Overenskomsten blev afsluttet.

Efter at Arbejdsgiverne var bleven gjort bekendt med dette Rettens Standpunkt, turde de selvfølgelig ikke lade Sagen gaa til Doms, hvorfor Direktør Thorgaard maatte indgaa paa *dels* at betale samtlige sine mandlige Køkkenfunktionærer i Overensstemmelse med Overenskomsten, og *dels* at indbetale til Fagforeningen det i Tiden fra 25. Juli (til de uorganiserede) for lidt udbetalte Beløb.

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad".

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr. pr. Kvartal frit tilsendt.

Den internationale Arbejdskonference i Washington.

(Fortsat)

Ifølge *Lov om Forsikring mod Ulykkestilfælde* af 6. Juli 1916 vil fremmede Arbejdere, der beskæftiges i Virksomheder her i Landet, nyde godt af Lovens Bestemmelser paa samme Maade som danske Arbejdere; saafremt den paagældende Arbejder omkommer som Følge af Ulykkestilfælde, vil hans efterladte dog ifølge Lovens § 37 ikke have Krav paa den i §§ 35 og 36 omhandlede Erstatning, medmindre de er bosatte her, hvad der jo som Regel ikke vil være Tilfældet. Fra denne Bestemmelse kan Regeringen dog gøre Undtagelse med Hensyn til de efterladte efter Statsborgere i andre Stater eller Dele af disse, saafremt der med de paagældende Stater er opnaaet gensidig Overenskomst, jfr. de med Norge og Sverige indgaaede Overenskomster, Bekendtgørelse af 19. Februar 1919. I Henhold til Lovens § 7 2. Stykke, er Regeringen endvidere bemyndiget til at træffe gensidig Overenskomst med fremmed Stat om, i hvilket Omfang Bestemmelserne i Loven eller den fremmede Stats tilsvarende Bestemmelser skal komme til Anvendelse paa Bedrifter, hvis Virksomhed ogsaa drives i den anden Stat, samt paa forsikrede, der midlertidig beskæftiges indenfor den anden Stats Omraade.

Med Hensyn til fremmede Arbejderes Adgang til at nyde godt af *den danske Arbejdsløshedsforsikring* henvises til det ovenfor bemærkede. Hvad *Sygeforsikringen* angaar, forholder det sig saaledes, at der ikke ifølge Sygekasseloven udkræves Indfødsret til Optagelse i en anerkendt Sygekasse, og som Regel vil der ej heller ifølge Sygekassernes Vedtægter være noget til Hinder for, at Udlændinge kan blive Medlemmer, men de vil kun kunne blive det paa de almindelige Betingelser med Hensyn til Ventetid o. s. v. medmindre der er afsluttet særlige Overenskomster om Overflytning af Medlemmerne fra et andet Lands Sygekasser til de herværende Sygekasser (og omvendt), jfr. den mellem de danske og svenske Sygekasser trufne Overenskomst.

Af det anførte vil det formentlig fremgaa, at der efter den danske Lovgivnings Standpunkt ikke for Danmarks Vedkommende kan

være nogen Betænkelighed ved at tage den her omhandlede Henstilling til Følge, i alt Fald med Hensyn til den egentlige Arbejderlovgivning. Den danske Lovgivning har allerede i vid Udstrækning ydet fremmede Arbejdere samme Beskyttelse og Fordele som Landets egne Arbejdere eller i hvert Fald Mulighed for at opnaa samme Fordele, og paa de Omraader, hvor dette ikke, eller ikke fuldtud, er Tilfældet endnu, vil de fornødne Lovændringer neppe kunne møde Modstand, da de vil falde i Traad med den Ordning, som allerede er truffet paa andre Omraader. — Muligt er det imidlertid, at Henstillingen vil blive fortolket, saaledes, at enhver Gren af offentlig Forsorg omfattes af denne, i hvilket Fald der eventuelt maa foretages Ændringer i Forsørgelseslovgivningen (Alderdomsunderstøttelsesloven, Enkebørnsloven) m. m.).

4. Konventionen om Beskæftigelse af Kvinder før og efter Barnefødsel.

Danmarks eventuelle Tiltrædelse af denne Konvention vil forudsætte forskellige Lovændringer, idet Fabrikloven af 29. April 1913 § 29, der er vor Hovedbestemmelse paa dette Omraade, ikke paa langt nær gaar saa vidt i sin Beskyttelse som Konventionsudkastet. For det første skal Forbudet mod at arbejde gælde ubetinget for 6 Uger efter Nedkomsten, medens det ifølge vor Lov kun gælder 4 Uger og er afhængigt af, at det ikke ved Lægeattest godtgøres, at den paagældende Kvinde uden Skade for sin eller Barnets Sundhed kan arbejde. Dernæst kender vor Lov ikke den Regel, som yderligere fastsættes i Konventionen, at hun ogsaa skal have Ret til at forlade sit Arbejde 6 Uger før det Tidspunkt, da hun ifølge Lægeattest kan vente sin Nedkomst. Ifølge Fabriklovens § 29 skal den Hjælp, der ydes i det Tidsrum, i hvilket den paagældende Kvinde ikke har kunnet genindtræde i Arbejdet, ikke have Fattighjælps Virkninger; men efter Konventionsudkastet skal hun have *Krav* paa en *bestemt* Understøttelse til sit og Barnets fulde Underhold i de 6 Uger efter Nedkomsten, og saafremt hun har forladt Arbejdet i de 6 Uger før Nedkomsten, tillige til sit Underhold i denne Periode. Denne Understøttelse skal enten ydes af offentlige Midler (Stat eller Kommune) eller gennem et Forsikringssystem. Endvidere skal der ydes fri Læge og Fødselshjælp. Vor Lov kender dernæst ikke Konventionens Bestemmelse om, at en Kvinde, der selv ammer sit Barn, skal have Adgang til at gøre dette en halv Time to Gange om Dagen i Løbet af Arbejdstiden. Endelig supplerer Konventionen Bestemmelsen om Forbudet mod Arbejde 6 Uger efter Nedkomsten og Tilladelse til at forlade Arbejdet 6 Uger før denne, med en Bestemmelse om, at Arbejdsgiveren ikke lovligt kan afskedige hende i denne Tid og heller ikke under Fraværelsen udenfor denne Tid, hvis Fraværelsen skyldes Sygdom, der staar i Forbindelse med Svangerskabet.

Sluttelig skal gøres opmærksom paa, at Konventionen angaar ikke alene industrielle, men ogsaa *kommercielle* Virksomheder, hvilket sidste er ganske nyt for vor Lovgivning, samt at Konventionen ogsaa angaar saadanne *mindre*, industrielle Virksomheder, som ikke efter vor Fabriklov er underkastede Tilsyn, idet alene Foretagender, i hvilke kun Medlemmer af samme Familie er beskæftigede, er undtagne fra Konventionen.

5. Konventionen angaaende Kvinders Natarbejde.

Denne Konvention hviler paa Bernerkonventionen af 1906. I Lovforslaget til Fabrikloven af 1913 var der oprindelig indføjet Bestemmelser, der sigtede til at opfylde Konventionen; men disse Bestemmelser udgik under Behandlingen paa Rigsdagen. Der vil nu paany være at forelægge Lovforslag angaaende Indførelse af de paagældende Bestemmelser, saaledes som disse er ændrede i det nu vedtagne Konventionsudkast.

6. Henstillingerne vedrørende sundhedsfarlige Virksomheder.

Gennemførelsen af de Bestemmelser, som indeholdes i Henstillingen om Beskyttelse af Kvinder, Børn og unge Mennesker mod Blyforgiftning maa formentlig kunne gennemføres af Administrationen i Medfør af Bestemmelsen i § 23. i Fabrikloven af 29. April 1913. Derimod maa der formentlig kræves ny Lov til Gennemførelsen af den af Konferencen vedtagne Henstilling om Beskyttelse mod Miltbrand.

Den tredie af Konferencen vedtagne Hen-

stilling, hvorefter de forskellige Lande opfordres til snarest muligt at indrette, ikke blot et effektivt Fabriktilsyn (hvad der jo allerede findes her i Landet), men ogsaa i Tilslutning dertil en Tilsynsmyndighed, der særlig skal have til Opgave at vaage over Arbejdernes Sundhed, og som skal staa i Forbindelse med det internationale Arbejdsbureau, forudsætter formentlig, at der ved Siden af de eksisterende Tilsynsmyndigheder oprettes en særlig lægelig Tilsynsmyndighed. For Danmarks Vedkommende maatte de i saa Henseende fornødne Foranstaltninger formentlig kunne træffes paa Grundlag af den bestaaende Lovgivning ad administrativ Vej, jfr. Fabriklovens § 31, sidste Stykke, og § 32, sidste Stykke.

7. Konventionen angaaende Lavalder for Børns Beskæftigelse i Industrien.

Konventionsudkastet fastsætter 14 Aar som Lavalder, medens Reglen ifølge vor Fabriklovs §20 er den, at Børn, der endnu ikke er lovligt udskrevne fra Skolen, ikke maa anvendes til Arbejde i de paagældende Virksomheder. Da Undervisningspligten ifølge den her gældende Skolelov som Hovedregel først ophører med Slutningen af det Skolehalvaar, i hvilket Barnet har fyldt 14 Aar, jfr. Lov Nr. 61 af 29. Marts 1904 om forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen § 1, maa vor Lovgivning siges i Almindelighed at opfylde Konventionsudkastets Krav. Da Skoleloven imidlertid i visse Tilfælde aabner Mulighed for Udskrivning af Skolen nogen Tid før det fyldte 14. Aar, er det dog tvivlsomt, om det ikke til en Tiltrædelse af Konventionen vil udkræves, at Bestemmelsen i Fabriklovens § 20 ændres saaledes, at mindst 14 Aar fastsættes som Lavalder. Under alle Omstændigheder vil en Lovændring være nødvendig under Hensyn til, at Konventionen er mere omfattende end vor Fabriklov, for saa vidt at den medtager alle ogsaa mindre industrielle Foretagender, hvor kun Medlemmer af samme Familie beskæftiges, er undtagne fra Konventionen.

8. Konventionen angaaende unge Menneskers Anvendelse til Arbejde om Natten.

De herhørende Bestemmelser i vor Fabriklov (§ 21) fyldestgør Konventionens Krav. Dog har Konventionen ikke en almindelig Undtagelsesbestemmelse, der svarer til Undtagelsen i Fabriklovens § 21, sidste Stykke, hvorefter Indenrigsministeren (efter Arbejdsraadets Indstilling) kan tillade unge Arbejdere, der har fyldt 15 Aar, at arbejde om Natten i et nærmere begrænset Omfang, naar det skønnes at være nødvendigt for deres faglige Uddannelse. Derimod er der i Konventionens Art. 2, 2. Stykke, en speciel Undtagelsesregel, der i det væsentlige har samme Formaal. Forinden Konventionen tiltrædes, bør Fabriklovens Undtagelsesregel formentlig bringes i Overensstemmelse med den nævnte Regel i Konventionen. Og i hvert Fald vil en Lovforandring være nødvendig i Betragtning af, at Konventionen i Modsætning til vor Fabriklov medtager alle ogsaa mindre, industrielle Foretagender og kun undtager Virksomheder, hvor alene Medlemmer af samme Familie beskæftiges, jfr. ovenfor under 7.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Strejker og Lock-outer 1919.

Konflikter som traadte i Kraft 1918 og afsluttedes 1919.

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Traadt i Kraft Dato	Afsluttet Dato	Konflikten omfattede Antal Mand: 1ste Uge	Sidste Uge	I gen-n.-snit	Ialt udbt. Understøttelse: Kr.	Øre	Afslutningsresultat	Anmærkning
Kastrup	Kemisk Industri	31/10 1918	9/6 1919	6	1	3	**1918** 427 **1919** 1079	25 48	Der oprett. Overenskomst. Timelønnen i kontinuerlig Drift fastsattes til 130 Øre og i Dagdrift 125 Øre.	Arbejdsgiverne udsendte baad 1. og 2. Boykot tingsvarsel
							1506	73		
Svindinge, Fyn.	Glorup Skovdistrikt (SkovejerGrevMolthe)	16/11 1918	29/1 1919	10	10	10	**1918** 1033 **1919** 971	62 25	Afdelingen hævede Strejken, Resultatet ubekendt, da Indberetning ikke blev fremsendt til Hovedkontoret.	
							2004	87		

Konflikter som traadte i Kraft og afsluttedes 1919.

73 Afdelinger Deraf har 4 Afdelinger i 2det Kvartal faaet udbetalt:	Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning	24/2	10/3	5389	5669	5638	250719 1150	08 23	Alle personlige Timelønninger fik 15 Øre Tillæg. Aug. Regul. forhøjedes fra 6 til 8 Øre pr. Time. For Arbejde paa Timeløn gives 16 Øre pr. Time i Akkordafsavn. Minimaltimeløn 66 Øre. Da enhver Timelønsarbejder erholder et Tillæg af 8 Øre (Aug. Regl.) og et Tillæg af 16 Øre (Akkordafsavn) bliver mindste Betaling for Timelønsarbejde 90 Øre, Arbejdstiden nedsættes til 50½ Time ugtl. Mindste Timelønsforhøjelse blev 23 Øre. Største Timelønsforhøjelse 35 Øre deri indbefattet Akkordafsamstillægget. Glidende Skala. Støbetillæget forhøjes fra 30 til 40 Øre. Priskurantforhandlinger skal optages. Norm for Regler for faglig Strid.	
13 Afdelinger.	Læderindustrien	15/4	3/5	352	346	351	22314	55	Den normale Timeløn fastsattes til 98 Øre + 12 Øre Dyrtidstillæg = 110 Øre. For Arbejde, der almindeligvis udgøres i Akkord, men desuagtet bliver udført i Timeløn betales et Tillæg af 7 Øre pr. Time = 117 Øre. Akkordprisen forhøjedes 35 % til 50 %. Arbejdstid 50½ Time ugtl.	
8 Afdelinger (deraf deltog de 3 Afdelinger i Sympatistrejke).	Svovlsyrefabrikkerne	1/5	10/5	234	230	233	14527	73	Timelønnen for almindelig Arbejde fastsattes til 85 + 30 Øre Dyrtidstillæg = 115 Øre. Specialister (ɔ: Ovn- og Kammerpassere m. fl.) 95 + 30 Øre Dyrtidstillæg = 125 Øre. Arbejdstid: I kontinuerlig Drift 8 Timer daglig, 6 Dage ugentlig. I almindelig Drift 50½ Time ugtl. Akkordforbedr. m. m.	Der varsledes Sympatistrejke som iværksatte af Havnearb. i Aalborg, Aarhus og Kobenhavn og Kuskene i Kø benhavn og Odense

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Traadt i Kraft Dato	Afsluttet Dato	Konflikten omfattede Antal Mand 1ste Uge	Sidste Uge	I Gennemsnit	Ialt udbt. Understøttelse Kr.	Øre	Afslutningsresultat	Anmærkning
ande.	Fasterholt Brunkulsleje	5/3	16/3	12	12	12	444	41	Timelønnen fastsattes til 105 Øre med tilbagevirkende Kraft fra 1. Marts. Der skal optages Overenskomstforhandlinger.	
aborg	Faaborg Tapetfabrik	6/3	26/3	6	6	6	299	74	Resultatet ubekendt.	Aarsag: Afskedigelser
brikarb.Kbhvn.	Preserveringsfabrikken »Ama« (Herløv)	27/2	26/3	18	15	16	1402	81	Der oprettedes Fælles-Overenskomst. Arbejdstid· I kontinuerlig Drift 8 Timer dgl. (160 Timer i 3 Uger) Spisetid 1/2 Time som betales. Timeløn 80 + 35 Dyrtidstillæg = 115 Øre Overarbejde 115 + 25 % = 144 Øre pr. Time I Daghold, Arbejdstid 50 1/2 Time ugtl. Timeløn 75 + 35 = 110 Øre. Overarbejde 50 à 100 % Tillæg. Kuskene, Ugeløn Kr. 56,00. Akkordforbedr. Ulykkesforsikring fra 1. Dags Tilskadekomst m. m. 25 Kr. pr. Mand straks.	Arbejdsgiverforeningen gav Boykottingsvarsel
strup.	do. (Kastrup)	6/2	20/3	49	36	42	2665	18		
bro	Vognmandsforeningen	15/3	9/4	21	20	21	1559	72	Ugelønnen forhøjedes til 51 Kr. + 6 Kr. for Pasning af indtil 6 Spand Heste pr. Uge 1 Kr. pr. Hest derudover. Arbejdstid 53 Timer, Overarbejde betales med 140 à 160 Øre pr. Time.	Der afgaves 1ste Sympatistrejkevarsel 4/4 og 2det Varsel 11/4 overf. Arbejdsgiverforeningens Medl. i Hobro
d- & Betonarb.	Mosaikfabr.	23/6	26/6	6	2	3	118	00	Resultatet ubekendt	
teminde	Købmændene	25/2	3/3	38	38	38	655	24	Ugelønnen fastsattes til 48 Kr. Timelønnen for Plads- og Lagerarb. 95 Øre (75 + 20) for løst Arbejde og Havnen 100 Øre (80+20) Akkordforbedr. 75 à 100 % Ulykkesforsikringen 3 Kr. pr. Dag fra første Dags Tilskadekomst.	
skene, Kbhvn.	Pianotransportørforeningen og Pianofabrikantforeningen	20/3	9/4	23	21	22	2003	16	Overenskomsterne fornyedes 1 Aar. Arbejdstiden fastsattes til 53 Timer Timer ugtl. Hos Fabrikantforeningen fastsattes Ugelønnen til 46 Kr. + 13 Kr. = 59 Kr. + 3 Kr. for 1/2 Time efter Fyraften. Overarbejde 150 à 200 Øre. Hos Transportørforeningen: Det ekstraordinært ydede Dyrtidstillæg bortfaldt. De overenskomstmæssige Akkordpriser forhøjedes 50 % (deraf 25 % som Dyrtidstillæg) Desuden ydes 1 Kr. i Dyrtidstillæg pr. Dag. Staldtjeneste (hos begge Foreninger) Søn- og Helligdages Eft. Indtil 8 Heste 2 Kr., derudover 3 Kr. pr. Uge.	Arbejdsgiverforeningen gav 1ste Boykottingsvarsel 25/3 og 2det Varsel 2/4
gaa	Cementvarefabrikken	23/3	17/5	2	2	2	78	00	Timelønnen forhøjedes fra 72 til 105 Øre. Akkordprisen paa Fabrikation af Tagsten forhøjedes 75 %. Overarbejde 50 à 100 % Tillæg. Arbejdstid 9 Timer dgl. (53 Timer ugl.)	Strejken var uvarslet

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Traadt i Kraft Dato	Afsluttet Dato	Konflikten omfattede Antal Mand			Ialt udbt. Understøttelse		Afslutningsresultat	Anmærkning
				1ste Uge	Sidste Uge	I Gennemsnit	Kr.	Øre		
Kuskene, Kbhvn.	F/m Levins Eft.	$^{2}/_{6}$	$^{4}/_{6}$	3		3	28	67	Firmaet tiltraadte den mellem Afdelingen og Vognmandsforeningen gældende Overenskomst. Arbejderne fik den krævede Efterbetaling fra $^{16}/_{4}$ 1919.	Strejken var uvarslet
Næstved	Købmændene	$^{21}/_{2}$	$^{12}/_{3}$	46	47	47	2198	06	Timelønnen fastsattes til: For Arbejde der strækker sig udover 1 Uge 100 Øre (75 + 25) For kortere Perioder 105 Øre (85 + 20) Overarbejde 50 à 75 % Tillæg. Ugelønnen er mindst 50 Kr. + 3 Kr. til Kuske og 2 Kr. for Affodring og Søndagsfodring (deraf er 10 Kr. Dyrtidstillæg). Faste Folk 2 Dage Sommerferie. Akkordforbedringer.	
Odense A.	Købmændene	$^{11}/_{2}$	$^{11}/_{3}$	408	415	412	30355	42	Arbejdstid $50^{1}/_{2}$ Time ugtl. Timeløn 105 Øre (75 + 30) Ugeløn 52 Kr. (37 + 15) For 7 Dages Arbejde i kontinuerlig Drift betales 9 Kr. Tillæg til Ugelønnen. Kuske erholder 3 Kr. pr. Uge for Pasning af Heste paa Søn- og Helligdage. Chaufförer 56 Kr. (52 + 4) Overarbejde 50 % Tillæg. Mindste Udbetaling ved løst Arbejde 4 Timers Løn. Ulykkesforsikring 2 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Akkordforbedring.	
Odense F.	F/m Hagen & Sivertsen	$^{23}/_{1}$	$^{3}/_{2}$	6	6	6	94	96	Arbejdstid $50^{1}/_{2}$ Time ugtl. Timeløn 95 Øre (61 + 34) Over- og Søndagsarbejde 40 à 80 % Tillæg. For Fejning og Oprydning 4 Kr. ekstra pr. Uge. Tillidsmandssystemet indføres. Norm for faglig Strid.	
Odense H.	Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn	$^{11}/_{2}$	$^{11}/_{3}$	129	122	126	9802	08	Arbejdstid $50^{1}/_{2}$ Time. Timeløn 108 Øre (78 + 30) Overarbejde 50 % Tillæg. Betaling mindst 4 Timers Løn. Akkordforbedringer. (30 % af Akkordpriser er Dyrtidstillæg).	
Rudkøbing	Foreningen af Arbejdsgivere i Rudkøbing	$^{28}/_{2}$	$^{12}/_{3}$	213	213	213	3775	27	Timeløn for Lager- og Pakhusarbejdere 100 Øre; for Arbejde som ikke varer 3 Dage 105 Øre, (20 % deraf er Dyrtidstillæg). Arbejde ved Losning og Ladning 105 Øre pr. Time (20 % deraf er Dyrtidstillæg) Akkordforbedring 100 á 166 %.	
Stubbekøbing	Savværket	$^{25}/_{1}$	$^{22}/_{4}$	10	3	8	2045	30	Der oprettedes lokal Overenskomst. (Resultatet ubekendt, da Afdelingen ikke har sendt Indberetning derom).	
Tylstrup	Korntørreriet?	$^{9}/_{1}$					877	50	Resultatet ubekendt	Beløbet refun
Tølløse	Tølløsegaard	$^{27}/_{1}$	$^{8}/_{2}$	15	15	15	424	02	Resultatet ubekendt	Landarb. Forb etabl. Strejken

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Traadt i Kraft Dato	Afsluttet Dato	Konflikten omfattede Antal Mand			Ialt udbt. Understøttelse		Afslutningsresultatet	Anmærkning
				1ste Uge	Sidste Uge	I Gennemsnit	Kr.	Øre		
lbæk	Skagens-Banen	5/6	23/7	15	15	15	1424	95	Timelønnen fastsattes til 105 Øre, der betales med tilbagevirkende Kraft fra 1. April saaledes: I Tiden fra 1. April—15. Maj 35 Øre pr. Time. I Tiden fra 16. Maj—5. Juni 25 Øre pr. Time. Tre Skruebrækkere skal være fjernet senest den 25. Juli 1919.	
rhus H.	Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn	5/5	17/5	541	510	470	16008	80	Timelønnen forhøjedes til 118 Øre. Overarbejdsbetalingen til 177 Øre pr. Time. Nat- og Helligdagsarbejde til 236 Øre pr. Time.	
aufførerne, Kønhavn	Pianotransportørforeningen	12/3	5/4	1	1	1	63	36	Resultatet ubekendt.	
bjerg	Svineslagteriet	3/6	for	9 U	ger	1	233	19	Resultatet ubekendt	Beløbet refund.
ge	Stenhuggermestre	27/4	7/5	4	1	3	52	01	Resultatet ubekendt	Sympatistrejke
edericia H.	Foreningen af Arbejdsgivere i Fredericia	1/4	6/4	47	53	50	881	11	Arbejdstid: 50½ Time ugtl. Timeløn ved Plads- og Lagerarbejde 105 Øre (75+30) ved Losning og Ladning 108 (78 +30). Overarbejde de første 2 Timer og Søndag til Kl. 10 Formd. 50% Tillæg til Timeløn + Dyrtidstillæg eller Akkordsatser, derefter 75%. Mindstebetaling for Timelønsarbejde 3 Timers Løn. Antages Winchmænd fra Land, erholder de Betaling lig Losningsmandskabet. Betaling for Ventetid. Forhøjelse af Ulykkesforsikringen. Akkordforbedringer.	
ederikssund	Jægerspris Skov (Grev Sponnech)	31/2	13/4	39	39	39	1447	52	Spørgsmaalet om Arbejdernes Krav er berettiget, afgøres af en Voldgift. For Tiden 1. November 1918 til 1. Maj 1919 erholder Arbejderne samme Dyrtidstillæg som Statens Skovarbejdere. Der optages Forhandling om en ny Priskurant, som faar tilbagevirkende Kraft til 1. Maj 1919.	Strejken var uvarslet
indsted	A/S Hios	25/4	4/8	8	1	3	642	35	Overenskomst oprettedes 17. Febrnar 1920. Timeløn i saavel Dagdrift, kontinuerlig Drift og 7 Døgns Drift: 140 Øre; dog for Arlæsning af Træ 170 Øre. Overarbejde 50 à 100% Tillæg. Ulykkesforsikring 3 Kr. pr. Dag fra 1. Dag. 2 Fridage à 32 Timer pr. Maaned. Regler for Behandling af faglig Strid.	
dsten	Cementvarefabriken	28/4	7/5	1	1	1	16	00	Arbejdstid 53 Timer ugentl. Timelønnen forhøjedes fra 74 til 105 Øre. Overarbejde 50 á 100%. Akkordforbedringer.	Strejken var uvarslet

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Traadt i Kraft Dato	Afsluttet Dato	Konflikten omfattede Antal Mand			Ialt udbt. Understøttelse		Afslutningsresultat	Anmærkning
				1ste Uge	Sidste Uge	I Gennemsnit	Kr.	Øre		
Helsingør	Handelsgartnerne	7/4	14/4	18	13	16	311	66	Timelønnen fastsattes til 115 Øre.	
Holbæk	Entrepr. Asmussen & Weber	19/3	28/3	9	8	9	324	72	Arbejdere, der arbejder i Vand erholdt et Tillæg af 20 Øre pr. Time; naar de selv tillægger Værktøj 22 Øre pr. Time. (Vedrører 2 Mand). Desuden fik Arbejderne et Extratillæg af 125 Kr. og 60 Kr., der betragtes som Løntillæg.	Strejken var uvarslet
Jord- & Betonarb.	Ingeniør Bruun		8/5	1		1	190	00	Resultatet ubekendt	Beløbet refund
Kastrup	Villadsens Tagpapfabrik	12/4	11/6	1	2	2	176	66	Timelønnen fastsattes 85 Øre + 25 Øre Dyrtidstillæg + 10 Øre for Akkordafsavn =	1. Varsel om Sy patistrejke Kuskene i Br chen afsendt
Kuskene	Sympatistrejke overf. samme Arbejdsg.	30/4	11/6	6	6	6	41	16	120 Øre. Betalingen for Udearbejde forhøjedes til 105 Øre + 25 Øre. Afsavn for Akkord ved Reparationsarbejde 20 Øre pr. Time. Arbejdstid 8 Timer.	2. Varsel 23/4
Langebæk	Kallehave-Banen.	20/5	4/6	1	1	1	20	00	Sympatistrejke - Landarbejderforbundet havde iværksat Strejken. Resultat ubekendt.	
Løgstør	Herluf Hansen		13/6				112	00	Resultatet ubekendt	Beløbet refund
Løsning	Jærnindustrien	31/3	2/4	2		2	17	75	Parterne enedes lokalt. Resultatet ubekendt.	
Nørre Sundby A.	Benmelsfabrikken	15/3	30/3	5	5	5	144	00	Arbejdstid 53 Timer ugentlig. Timeløn 105 Øre.	
Odense A.	Principalforeningen	9/5	20/5	26	23	25	697	75	Arbejdstid 9 Timer daglig. Lørdag og Dagen før en Helligdag 10½ Time daglig. Ugeløn: I Alderen 18—19 Aar 42 Kr. (34+8). I Alderen 19—21 Aar 45 Kr. (36+9). I Alderen over 21 Aar 50 Kr. (40+10). Overarb betales med Timeløn + Dyrtidstillæg + 50% Tillæg. Forskellige andre Forbedringer.	Strejken var uvarslet
Pindstrup	Nordisk Mosebrug	3/5	6/5	78		78	773	51	Timeløn 102 Øre (72+30) med tilbagevirkende Kraft fra 1. Februar. Akkordforbedringer mindst 20%.	
Stenvad	Nordisk Mosebrug	3/5	6/5	49		49	296	38	Som ovenfor.	
Ry	Klostermølle og Vilholt Træmassefabr.	1/4	16/4	2	3	3	132	23	Resultatet ubekendt.	Strejken var uvar let da Konflikt begyndte m Afskedigelser
Strøby	A/S Flint-Exporten	30/5	16/10	34	2	13	5275	58	Arbejdstid: 8 Timer daglig i 8 Maaneder. 7½ Time daglig i 4 Mndr. Timeløn: 140 Øre. Akkordforbedringer: 50%.	

(Fortsættes)

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 17 8. December 1920 25. Aarg.

Organisationsforholdene i vore Kolonier.

Vort Forbund vokser stadig, hvilket er et uomstødeligt Bevis paa »Dansk Arbejdsmands Forbund«s Evne til at varetage sine Medlemmers Interesser, og Gang paa Gang ser vi derfor ogsaa, at Arbejdsmændene — selv fra de fjerneste Afkroge af vort Land, og selv fra saadanne Steder, hvor Forholdene i sig selv skulde synes at vanskeliggøre al Organisation — i egen velforstaaede Interesse tilslutter sig vore Rækker og fylker sig under »Dansk Arbejdsmands Forbund«s Faner, og det kan ikke kaldes Ubeskedenhed, naar vi er stolte af at være den eneste Organisation, der har Afdelinger *overalt* i Danmark, idet vi ikke alene har en Afdeling paa Færøerne, men ogsaa paa Grønland.

Som det maaske vil være de fleste bekendt, findes der paa Sydgrønlands Vestkyst en Fjord, der efter Grønlænder-Bopladsen ved Fjordens Munding bærer Navnet *Arsuk-Fjord*, og i Bunden af denne Fjord ligger Kolonien *Ivigtut*, hvor der af »Det danske Kryolit-Mine- og Handelsselskab« drives en Art Bjergværksdrift i det mærkelige Kryolitleje, der er uden Sidestykke i hele Verden, og da den indfødte Grønlænder ikke kan paatage sig saadant Arbejde — Grønlænderne ernærer sig jo udelukkende ved Jagt og Fiskeri — antager det monopoliserede Selskab danske Arbejdere til at bryde Kryolitten, der anvendes til Fremstilling af Mælkeglas, Aluminium og Emallie (tidligere ogsaa til Fabrikation af Soda.)

Tidligere hørte man saa godt som intet til Arbejdsforholdene ved Kryolitbruddet i Ivigtut, og man vidste i Grunden kun, at det stenrige Selskab aarlig sendte en Del Arbejdere til Grønland, at disse — der hovedsagelig rekruteredes blandt Landbefolkningen — rejste op med det kendte Skib »Fox II«, og at de, efter kortere eller længere Tid, kom tilbage med deres opsparede Penge. At kun Selskabet lukrerede heraf, er selvindlysende, og at de stadig kunde faa Folk til den lave Betaling, som blev ydet, kan kun forklares ved dels unge Menneskers Lyst til Eventyr og dels al Organisations Banlysning fra det lukkede Land.

Selvfølgelig skete det, at Arbejderne af og til rettede Henvendelse til Selskabet om at faa forbedret Løn- og Arbejdsforhold, men de blev da som Regel spidset af med en Sludder for en Sladder, og i heldigste Tilfælde med et lille Gratiale, og eftersom Aarene svandt, gik det ogsaa op for disse Arbejdere — særlig for saadanne, som gentagne Gange havde været paa Grønland, og som i Mellemtiden havde tilhørt hjemlige Organisationer — at skulde det lykkes for dem at opnaa en anstændig Betaling for deres Arbejde, og ikke som hidtil være underkastet Selskabets og dets Bestyrers Diktatur, da kunde dette kun ske ved Oprettelse af en Fagforening, efter godt gammelt Mønster tilsluttet Arbejdsmændenes Landsorganisation, og efter et Par forgæves Forsøg, og efter at et Par energiske Mænd havde taget sig af Sagen, stiftedes derfor »Arbejdsmændenes Fagforening for Ivigtut«, der optoges i »Dansk Arbejdsmands Forbund« den 1. Februar 1920.

Straks efter Optagelsen, ja i Grunden før, indledede Forbundet Forhandlinger med Selskabet, og nægtes kan det ikke, at Forholdene i høj Grad trængte til at forbedres, og det vil sikkert forbavse mange, naar man hører, at endnu i Aaret 1920 betaltes der Arbejderne i Kryolitbruddet Kr. 3,45 pr. Dag for 10Timers

Arbejde, og at Over- og Natarbejde betaltes med henholdsvis 50 og 75 Øre pr. Time.

Efter en Del Forhandlinger med Selskabet enedes man endelig om en regulær Overenskomst, hvorved vi, næst efter at faa Fagforeningen anerkendt (alle Arbejdere, der antages til Arbejde i Ivigtut, skal være Medlemmer) opnaaede en Dagløn af 8 Kr. for 8 Timers Arbejde, altsaa Timelønnen forhøjet fra 34½ til 100 Øre, samt Forbedringer paa alle Akkordtakster, hvorved der nu tjenes ca. 15 Kr. pr. Dag, medens Gennemsnitsfortjenesten ved Akkordarbejde tidligere var ca. 6 Kr. pr. Dag.

Naar hertil endelig kommer, at Over- og Natarbejde forhøjedes til henholdsvis 50 og 100 pCt., at hver Mand, som en Art Vederlag for Augustregulering (Dyrtiden mærkes jo ikke meget paa Grønland, da alle faar baade Kost og Logis) fik udbetalt Kr. 25,00, og at endelig Timelønnen fra 1. Januar 1921 forhøjes med yderligere 10 Øre, saa vil enhver sikkert forstaa, at de paagældende Folk følte sig tilfredse, og at de kun beklagede, at de havde været saa længe om at finde deres Plads i de organiserede Arbejdsmænds Rækker.

Fra den Dag Arbejderne forlader København, og til den Dag de atter kommer tilbage, skal de have udbetalt deres fulde Dagløn, der ogsaa er garanteret ved alt Akkordarbejde, ligesom de — udover den stipulerede Løn — faar Kost og Logis.

Middagen, der tilberedes af en af Selskabet antagen Kok, bestaar af 2 Retter Mad, og al øvrig Proviant, der om Fredagen udleveres for 1 Uge ad Gangen, skal være 1. Kl., i hvilken Anledning, der slagtes hver Ugedag (der holdes bl. a. Køer og Svin). Paa Trods heraf kan det jo ikke altid undgaas, at Kosten bliver noget ensformig, men Arbejderne sørger selv for Variationer, idet der baade jages og fiskes (Selskabet sørger for Baade).

I Kolonien bor Arbejderne i Huse (disse har ret kuriøse Navne f. Eks. »33« — »Nykro« — »Bellevue« — »Vibenshus« o. s. v.) med Spise- og Soverum i hvert Hus, saaledes, at der er et Spiserum for hver 8 og et Soverum for hver 4 Mand. Brændsel udleveres af Selskabet, og Rengøring foretages i Arbejdstiden af dertil udtagne Folk.

I Minen eller Bruddet arbejder om Sommeren ca. 100 og om Vinteren ca. 50 Mand, og selve Bruddet er indtil 80—85 Meter dybt, saaledes at Kryoliten tages op pr. Elevator. Selvfølgelig er Tilværelsen i Kolonien noget ensformig, og bl. a. er al Omgang med Grønlænderne forbudt, hvilket Forbud ikke tidligere har været saa strengt, men i den senere Tid er bleven stærkt skærpet (af Staten) bl. a. fordi Kønssygdomme udbredes ved Omgangen med de hvide Folk.

Rejsen fra København til Ivigtut varer fra 17 til 22 Dage, rettende sig efter Vejrforholdene, og Selskabets Skib »Fox II« gør aarlig 4—5 Rejser, men herudover fragter Selskabet flere Skibe, der befordrer Kryoliten direkte til oversøiske Pladser, og ialt brydes og udføres aarligt ca. 10,000 Tons.

Selv om Lønforholdene altsaa i det store og hele maa siges at være ordnede til fuldeste Tilfredshed for vore Kammerater i Ivigtut, saa er der selvfølgelig mange smaa lokale Forhold, som kunde ønskes ændret, og med dette Forhold for Øje — bl. a. Oprettelse af en Afdeling for Grafitminearbejderne i *Amitsok* — vil der i den kommende Tid blive optaget Forhandlinger, dels med Selskabet og dels med Afdelingen i Ivigtut, ligesom der vil blive arbejdet hen til, at det bliver Forbundet, der faar det afgørende Ord at sige med Hensyn til, hvad det er for Folk, som Selskabet antager.

Alle Oplysninger Grønland vedrørende, vil forøvrigt beredvilligt blive givet ved Henvendelse til Hovedkontoret.

N. P. H.

Et 25 Aars Jubilæum.

Vor Afdeling i Nyborg jubilerer.

Arbejdsmændenes Fagforening i Nyborg fejrede Lørdag den 27. Novbr. sit 25 Aars Jubilæum ved en festlig Sammenkomst i Teatersalen for Medlemmer med Damer, hvortil der foruden Dansk Arbejdsmands Forbunds Sekretær Chr. Sørensen, var indbudt Borgmester Ludv. Hansen, Kontorbestyrer Hvidtfeldt m. fl.

Det vil føre for vidt her at skrive Foreningens Historie, men vi skal i korte Træk nævne nogle enkelte Data.

Foreningen stiftedes 3. August 1895, men fik i de første Aar kun en ringe Tilslutning, og

Den nuværende Bestyrelse.

den havde mange Vanskeligheder at overvinde, thi det var endnu ikke gaaet op for Arbejdsmændene her, som andre Steder, hvor nødvendigt det var for dem at slutte sig sammen i Foreninger, for ved Sammenhold og fælles Optræden at opnaa bedre Livsvilkaar.

Ogsaa fra Arbejdsgivernes Side mødte den ny Forening Modstand, og de søgte efter Evne at hindre Tilgang af nye Medlemmer, og efterhaanden sygnede den saaledes hen, at man knapt anede dens Eksistens, og næsten betragtede den som opløst i Aarene 1900—1903.

Men det gik her, som saa ofte før, at det skal være galt før det kan blive godt, og da Arbejdsforholdene var bleven saaledes, at Arbejdsgiverne bød Arbejdsmændene den Løn, de syntes var passende, besluttede en Del Arbejdsmænd at faa sat Liv i de slumrende Rester af Arbejdsmændeens Fagforening.

Paa et Møde, der afholdtes den 21. Novbr. 1903, lykkedes det at faa Foreningen genrejst med et Medlemsantal af 90, og det gik stadig fremad, saaledes at Foreningen nu tæller over 400 Medlemmer eller sagt med andre Ord, alle Arbejdsmænd i Nyborg.

Hertil bidrog selvfølgelig i høj Grad, at det ret hurtigt lykkedes for Foreningen at gennemføre en bedre Betaling for Arbejde, og ligeledes ved sin Tilknytning til Dansk Arbejdsmands Forbund fik Indflydelse paa de Vilkaar, hvorunder dens Medlemmer skulde arbejde.

Arbejdsmændenes Fagforening har kunnet glæde sig ved, at de fleste Forbedringer, dens Medlemmer har opnaaet i Løn- og Arbejdsvilkaar, er naaede ved klog Forhandling med Arbejdsgiverne uden forudgaaende Kampe, og har derved sparet mange Ofre, hvorfor dens Ledere gennem Aarene, der svandt, fortjener Anerkendelse og Tak.

Helt uden Kamp er de 25 Aar selvfølgelig heller ikke gaaet, og vi skal i den Forbindelse nævne, at det i et af Foreningens første Leveaar forsøgtes at forbedre Arbejdsforholdene ved Havnen, og at der, da Arbejdsgiverne ikke vilde høre Tale herom, erklæredes Strejke. Strejken tabtes, hvilket ikke var saa underligt, naar man erindrer, at det kun var et Faatal af Arbejdsmændene i Nyborg, der den Gang var organiserede. Desværre medførte Strejken, at der her, ligesom i en Del andre Havnebyer den Gang, blev oprettet et Havnelaug, hvorved Arbejdsgiverne i mange Aar blev næsten eneraadige, hvad Arbejdsforholdene angik ved Nyborg Havn.

Heldigvis lykkedes det omsider at faa det ilde lidte Havnelaug ud af Verden, og nu er Arbejdsmændenes Fagforening medbestemmende med Hensyn til Løn og Arbejdsvilkaar ved Havnen, og vi tror til Gavn for alle Par-

ter, da det yder Garanti for rolige og stabile Arbejdsforhold og sikrer den nødvendige Arbejdsstyrke ved Nyborg Havn.

Foreningen har nu, foruden med Nyborg Kommune Overenskomster med alle større Arbejdsgivere, og de enkelte, der nu og da har Brug for en Arbejdsmand retter sig efter de afsluttede Overenskomster.

Dette viser bedre end mange Ord, hvor nødvendigt det er, at alle Arbejdere slutter sig sammen, thi hvad der ikke kan opnaas gennem Organisation, det kan umuligt opnaas af den enkelte Arbejder.

Samtidig med, at den faglige Forstaaelse er vokset indenfor Arbejdsmændenes Rækker, er disse ogsaa kommen til at indse, at deres politiske Interesser er fælles med de faglærte Arbejderes og andre Smaakaarsfolk, og de har derfor sluttet sig til Socialdemokratiet i stadig stigende Tal, hvilket har haft sin store afgørende Betydning ved de senere Aars saavel kommunale som politiske Valg.

Vi ved os derfor i Overensstemmelse med Fag- og Partifæller, naar vi slutter denne Artikel med en hjertelig Lykønskning og Tak til Arbejdsmændenes Fagforening og dens energiske Bestyrelse for de svundne 25 Aar, og vi ønsker den Held og Lykke til fortsat Arbejde i Fremtiden for sammen med de øvrige Arbejdere at skabe lyse og lykkelige Livsvilkaar for hele Arbejderklassen.

Foreningens første Formand var *Peter Rodtnis*, som dog kun var her i Byen i faa Aar.

Det ældste nulevende Medlem er gamle *A. P. Hansen*, Østergade 21, der havde Medlemsbog Nr. 1.

Den nuværende Bestyrelse bestaar af *Carl Larsen*, Formand, *Mads Petersen*, Kasserer, *Carl Aagaard*, Næstformand *Carl Christensen*, Sekretær, *Hans Hansen*, *Johs. Nielsen*, *Jens Chr. Olsen*, *Laurits Larsen* og Gasværksarbejder *Hans Rasmussen*.

Carl Larsen har været Formand i 10 Aar, og *Mads Petersen* har i 18 Aar været Kasserer.

Skærveslagning.

Det begynder at lysne; der opnaas flere Overenskomster, dels med Amterne og dels med Sogneraadene.

I vort Fagblad Nr. 12 redegjorde vi for Overenskomstforhandlingerne, dels med »Amtsvejinspektørforeningen i Danmark« og dels med »Maribo Amt«.

Nu er det lykkedes at faa Overenskomst med Holbæk Amt; denne Overenskomst fastsætter: at det Arbejde, der er fastsat Priser for, »udføres i Akkord«, og det kan »kun udføres i Timeløn«, naar »begge Parter« »er enige derom«, hvilket med andre Ord vil sige, at det ikke er Amtet der bestemmer om det skal være Akkord eller Timeløn, det er Arbejderne, der i Realiteten har Bestemmelsesretten.

Ved andet Arbejde, som der ikke er bestemt aftalte Priser for, »er Parterne enige om, i saa stor Udstrækning som muligt, at indføre Akkord. Priserne fastsættes i hvert enkelt Tilfælde ved lokal Forhandling.

Vejvæsenet forpligter sig til fortrinsvis at beskæftige organiserede Arbejdere.

Da Arbejder ved Skærveslagningen kræver ret kostbare Anskaffelser og Vedligeholdelser af specielt Værktøj, er det vedtaget at Arbejderne som Regel anskaffer og vedligeholder Værktøjet, men at det ogsaa kan ordnes saaledes, at Værktøjet anskaffes af Vejvæsenet imod at Arbejderne ved hver Afregning afdrages 50 Øre pr. m³ Sten slaaet til Skærver, indtil Værktøjet er betalt. Ophører vedkommende med Arbejdet før Værktøjet er betalt, tilfalder dette Vejvæsenet, hvis Arbejderne ikke ønsker at betale det resterende Beløb. Han kan i saa Tilfælde med Fradrag af Slid og Værdiforringelse efter Vejvæsenets Skøn faa tilbagebetalt de allerede afdragne Beløb.

Uoverensstemmelser angaaende Forstaaelsen af Overenskomsten afgøres jvf. Regler for Behandling af faglig Strid.

Betalingen

er fastsat saaledes:

Slaaning af Sten (39×23 cm) paa Mark og i Grusgrave til Skærver, der ikke maa være større end 4 cm, betales med 14 Kr. pr. m³

Skærver opmaalt efter Slaaningen. Slaaning af Sten (39×23 cm) opsat ved Vejen til Skærver, der ikke maa være større end 4 cm betales med 15 Kr. pr. m³ Sten opmaalt efter Slaaninger.

Eventuel Timeløn er til enhver Tid den, der for her omhandlede Arbejder fastsættes ved Overenskomst mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund.

Overenskomsten gælder indtil 1. Oktober 1921 med 2 Maaneders Opsigelsesfrist fra begge Sider.

Med Nysted Borgmesterkontor er der ogsaa opnaaet Overenskomst om Betaling for Skærveslagning, Brostenshugning m. v., men da Arbejdet foregaar pr. Maskine, har det jo ikke almen Interesse, hvorfor vi ikke her gengiver Priserne; skulde der være en enkelt Afdeling der skal lave Overenskomst om Stenarbejde med Maskiner, kan Overenskomsten faas paa Hovedkontoret.

Med Hvilsager-Lihme Sogneraad er fastsat følgende Priser:

Der betales en Pris pr. Favn Kampsten at slaa: 70 Kr.

For pr. Favn Grus at harpe: 30 Kr.

Samt for pr. Favn Sutersten: 10 Kr.

Ligeledes er det vedtaget og erkendt fra Sogneraadet, at alt Stenslagning og Grusharpning kun maa udføres af Kommunens gifte Arbejdere.

Denne Overenskomst gælder til 31. Aug. 1921.

Med Skørping Kommune er der ogsaa oprettet Priskurant. Her er følgende Priser fastsat:

1. Grusharpning pr. Kbm. Kr. 6,00.
2. Sankesten at lægge Dynger i Graven pr. Kbm.: Kr. 1,00.
3. Stenslagning af Sankesten pr. Kbm.: Kr. 13,00.
4. Timeløn: Kr. 1,63.
5. Oprensning af Grøfter og Planering af Veje efter Aftale eller Dagløn.
6. Afrømning af Grusgrave efter Aftale eller Dagløn.

Arbejderne leverer og vedligeholder selv Værktøjet.

Denne Overenskomst er gældende fra Dags Dato og kan opsiges til Ophør med 2 Maaneders Varsel fra begge Parter, dog tidligst til Ophør 1. Maj 1921.

Sagen med Skanderborg Amt er ogsaa gaaet i Orden.

Kr. 11,00 pr. m³ 4,5 cm Skærver og Kr. 15,00 pr. m³ 3,5 cm Skærver, regnet efter Kubikindhold af Kampesten, dog saaledes at Prisen for 4,5 cm Skærver for 1. Halvaar vil blive forhøjet til Kr. 11,50 pr. m³.

Vi skal iøvrigt senere vende tilbage til denne Sag. *G. H.*

Arbejdsmændenes Aarbog

Efterspørgslen efter den af Forbundet udgivne Aarbog og Almanak har i de sidste Aar været saa stor, at vi ikke paa langt nær har kunnet effektuere Bestillingerne. Dette har bevirket, at vi i Aar har ladet Bogen udgaa i et betydeligt større Oplag, hvad der igen er Aarsag til, at vi endnu ligger inde med nogle enkelte usolgte Eksemplarer og da Arbejdsmændenes Aarbog jo absolut er den bedste Almanak — i al Fald for os Arbejdsmænd — forudsætter vi, at I lige saa vel som Hovedkontoret er interesseret i, at hele Oplaget bliver udsolgt, og vi forventer derfor, at de Afdelinger der endnu ikke har fremsendt deres Bestillinger, hurtigst mulig foretager disse, saaledes at ingen Arbejdsmand, der ønsker Bogen, kommer til at mangle den. De seneste Aar har vi jo alt længe før Jul maattet melde: »alt udsolgt« og for at vi ikke i Aar skulde blive stillet i samme Situation, har vi som alt nævnt, ladet denne udmærkede Bog trykke i flere Eksemplarer, som naturligvis maa ud til Medlemmerne.

Indsend derfor omgaaende Eders Bestilling.

Bogen koster kun 175 Øre, en efter Forholdene overordentlig billig Pris.

G. H.

Arbejdsløsheden.

I Skotøjsarbejdernes Fagblad har der været offentliggjort følgende Betragtninger i Anledning af den stigende Arbejdsledighed.

Den sidste Tids Usikkerhed i baade Produktion og Omsætning har allerede for flere Fag givet sig Udslag i en betydelig Arbejdsløshed. Vi kender disse Symptomer, der under Krigens Forløb har givet sig tilkende flere Gange og lammet Produktionen; snart var det et ventet Prisfald og snart var det Priserne eller Tilførslen af Raamaterialer, der gav Aarsag til Panik og Standsninger. Kapitalen søger at gardere sig imod Tab og standser hellere Bedriften end at udsætte sig for saadant.

Hvorledes Arbejderne klarer sig under saadanne Forhold, bekymrer Arbejdsgiverne sig ikke om; de søger kun at redde deres, og saa maa Arbejderne se at redde deres — det tørre Brød, om de kan det.

Da vi efter Krigens Indstilling stod overfor en lignende Panik og som Følge heraf en mægtig Arbejdsløshed, havde vi dog en Regering, der i nogen Grad var sit Ansvar bevidst og søgte at hjælpe Arbejderklassen udover Miseren ved at yde en Understøttelse, saa de Arbejdsløse i al Fald var nogenlunde økonomisk sikret, men hvorledes staar vi med den Sag under det nuværende Regime? Det er et Spørgsmaal, som interesserer hele den danske Arbejderklasse, og det synes desværre som at den reaktionære Vind, der i den sidste Tid har blæst hen over Landet, har formørket Udsigterne til at vække Samfundets Samvittighed overfor den store Arbejderklasse, naar den er stedt i Nød.

Al Bagtalelsens Kunst har været anvendt for at give Offentligheden Indtryk af, at Arbejderne misbruger saadanne Love, og at de har tjent saa godt i de senere Aar, at de godt kunde have lagt noget til Side, saa de selv kunde være i Stand til at møde de onde Tider.

Vi ved, at Sandheden er noget andet. — En Familieforsørger har absolut ikke noget at lægge til Side, om han i disse dyre Tider skal leve og klæde sig og sine blot nogenlunde anstændigt, det sidste er endog umuligt for langt den største Part.

Arbejdernes Repræsentanter har derfor igennem to saa repræsentative Forsamlinger som Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde og Repræsentantskabsmødet i De samv. Fagforbund tilstillet Regering og Rigsdag. Resolutioner, som i Følge den Enstemmighed, hvormed de er vedtaget, maa være et alvorligt Varsko til Regeringen om at tage fat i Tide paa den Opgave at gøre Arbejderne istand til at møde den kommende Vinters Arbejdsløshed. Resolutionen, som vedtoges paa Kassernes Aarmøde, er saalydende:

»Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde d. 8. Oktober 1920 henstiller, i Tilslutning til de af Arbejdernes Fællesorganisationer og andre Institutioner fremsatte Krav vedrørende den truende Arbejdsløshed og den siden Arbejdsløshedslovens Revision stadig stigende Dyrtid, at Stat og Kommuner imødegaar Arbejdsløsheden og dens Følger:

1. Ved at iværksætte paatænkte Arbejder indenfor den kortest mulige Frist.
2. Ved gennem ekstraordinære Foranstaltninger at tilvejebringe en saadan Forøgelse af den nugældende Arbejdsløshedsunderstøttelse, herunder ogsaa Huslejehjælp samt Tillægshjælp for Børn, at de Arbejdsløse bliver i Stand til i hvert Fald at skaffe sig de mest nødtørftige Livsfornødenheder.
3. Ved at tilvejebringe en fortsat Understøttelse for saadanne Medlemmer, der har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse og derfor staar uden Hjælp under Arbejdsløshed.

ITilslutning til den paaAarsmødet 1919 vedtagne Udtalelse maa Kassernes Repræsentanter holde paa, at Kasserne fortsætter deres forsikringsmæssige Virksomhed uforandret, og at de eventuelle Dyrtidsbestemmelser gennemføres uden om Kassernes Understøttelse.

Naar Aarsmødet finder det nødvendigt at fremhæve sidstnævnte Udtalelse, skyldes det — fraset Hensynet til den forsikringsmæssige Udvikling — den Behandling og Bedømmelse, som Kasserne har været Genstand for under de ekstraordinære Loves Bestaaen, da man — uden Hensyn til Kasserne udtømte deres Reservefonds og sprængte deres administrative Rammer, samt paalagde deres Tillidsmænd et næsten uoverkommeligt Arbejde — af politiske og andre Arbejdsløshedsforsikringen uvedkommende Grunde rejste en systema-

tisk og i høj Grad uretfærdig Forfølgelseskritik mod Kasserne og derved lagde disse for Had indenfor store Befolkningsklasser, der ganske savnede Kendskab og Forudsætninger til at kunne bedømme Kassernes og deres Medlemmers Forhold. Resultatet blev, at Kasserne inddroges i Striden mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes faglige Organisationer, og fik paahæftet Lovbestemmelser, der er i Strid med Arbejdsløshedsforsikringens Forudsætninger og med Grundlaget for Kassernes Statsanerkendelse, og Kasserne maa af Hensyn til deres indre Sammenhold værge sig mod en Gentagelse heraf.«

Den paa De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmøde vedtagne Resolution indeholder ovenstaaende Resolutions 3 første Punkter og tilføjes:

»at træffe Foranstaltninger til Sikring af Befolkningens Forsyning med de vigtigste Levnedsmidler samt Brændsel til Priser, der ikke er underkastede en stadig Stigning, hvorfor prisregulerende Bestemmelser maa indføres i nødvendig Udstrækning;

at iværksætte effektive Foranstaltninger til Imødegaaelse af den stadig stigende Boligmangel ved, at der ydes Tilskud og Laan til Kommuner og Byggeforeninger til fortsat Boligbyggeri, eventuelt i Forbindelse med, at der etableres lovmæssig Boliganvisning.

I Henhold til den saaledes tagne Beslutning tillader vi os ærbødigst at opfordre den høje Regering og Rigsdag til hurtigst muligt og i størst mulig Udstrækning at imødekomme det i Beslutningen indeholdte.«

Regering og Rigsdag har herigennem hørt Arbejdernes Krav og det er at haabe, de dog vil nære Betænkeligheder ved at sidde disse Krav overhørig.

Vi har ikke stort at tilføje herudover. Arbejdsmændenes store Gros har et berettiget Krav paa, at der gøres, hvad gøres kan for at raade Bod paa den kommende Tids Vanskeligheder og sidde vort Krav overhørig i Længden synes ugørligt.

Lommebog for Arbejdere 1921.

8. Aargang af denne nyttige, lille Haandbog foreligger nu paa Socialdemokratiets Forlag »Fremad«. Med sine mange Oplysninger, der ellers maa søges i en Mængde forskellige Haandbøger og Tidsskrifter, og specielt lagt tilrette for Arbejderklassen, som Lommebogen er, maa den siges at udfylde sin Plads, hvad ogsaa den Aar for Aar stigende Tilslutning bekræfter.

Foruden almindeligt Kalenderstof indeholder Bogen Statistik over Organisationsforholdene, Arbejdsløsheden, Arbejdstidens Længde, Fortegnelser over Fagforbund, Fagforeninger, Fællesorganisationer, Sygekasser o. s. v. En kort redegørende Artikel af Harald Jensen om Sommerens Valg og disses Resultater, samt statistisk Redegørelse for Valgdeltagelse, den ny Valglovs Indflydelse etc. Endvidere en Fylde af andre Oplysninger, der har Bud til praktisk talt alle Medlemmer af Fagforeningerne.

Prisen er i Aar Kr. 2,75 pr. Eksemplar indbundet i et nyt og meget fikst Helshirtingsbind, og kun ved at trykke et meget stort Oplag har Forlaget kunnet imødegaa de store Prisstigninger saaledes at Lommebog for Arbejdere er billigere end nogen anden Lommebog af tilsvarende Omfang.

Vi kan kun anbefale i Tide at anskaffe den praktiske lille Haandbog, der hurtigt plejer at blive revet væk.

Abonnement paa „Arbejdsmændenes Fagblad".

kan tegnes hos Afdelingskassererne, paa alle Postkontorer hele Landet over eller ved skriftlig Anmeldelse direkte til Hovedkontoret, H. C. Andersensgade 14 St., København K.

Prisen er 1 Kr. pr. Kvartal frit tilsendt.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Strejker og Lockouter i 1919. (Fortsat).

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Traadt i Kraft Dato	Afsluttet Dato	Konflikten omfattede Antal Mand 1ste Uge	Sidste Uge	I Gns.	Ialt udbt. Understøttelse Kr.	Øre	Afslutningsresultat	Anmærkning
Sukkerhusarbejderne, Kbhvn.	De danske Sukkerfabrikker og Københavns Sukkerraffinaderi	4/5	19/5	317	246	291	13646	20	Timeløn: I Dagdrift 115 Øre I kontinuerlig Drift 125 — Arbejdstid: I Dagdrift 50½ Time ugtl., i kontinuerlig Drift 8 Timer pr. Dag, 6 Dage ugtl. — 160 Timer pr. 3 Uger — Akkordforbedringer 60 Kr. pr. Mand straks.	Forligsmanden fremsatte Forslag til Konfliktens Afslutning
Sønder Omme	Tørvefabrikanterne	6/6	11/6	2	2	2	36	08	Timeløn: 105 Øre med tilbagevirkende Kraft fra 8. Maj 1919. Akkordforbedringer.	
Tagpaparb. Kbhvn.	Tagpapfabrikanterne	12/4	19/6	41	36	39	6490	20	Arbejdstid: 8 Timer daglig. Timeløn: 110 Øre (85+25). Afsavn for Akkord 10 Øre pr. Time. Udearbejde 130 Øre (105+25). Afsavn for Akkord ved Reparationsarbejde 20 Øre pr. Time. Overarbejde 50 à 100%. Akkordforbedringer m. m.	1. Varsel om Sympatistrejke for Kuske i Branchen afgivet 15/4 2. Varsel afg. 22/4
Thorsø	Cementvarefabrikken	23/4	7/5	4	4	4	68	80	Timelønnen forhøjedes fra 72 til 105 Øre. Arbejdstid 53 Timer ugentlig. Overarbejde 50 à 100%. Akkordforbedringer.	Strejken var uvarslet
Vejle F.	Cementstøberiet	7/4	23/4	13	13	13	842	25	Timeløn: For Akkordarbejdere 108 Øre, for Ikke-Akkordarbejdere 105 Øre. Akkordforbedringer 47½ %	Strejken var uvarslet
Vordingborg	Kallehave-Banen			2	2	2	20	00	Resultatet ubekendt.	Landarbejderforbundet iværksatte Strejken
Agerbæk	Faaborg Sogns Mergelselskab	17/7	1/10	1	2	2	441	82	Resultatet ubekendt.	Strejken var uvarslet
Beder-Malling	Dampbødkeri- og Savværksejer Aage Madsen	16/7	9/8	6	6	6	295	30	4 Mand fik Timelønnen forhøjet fra 87 til 107 Øre. 2 Mand fik Timelønnen forhøjet med 18 Øre.	
Chaufførerne, København	A/S »Autotaxa«	16/7	19/7	405		405	5405	46	Lønnen forhøjedes fra 250 Øre pr. Dag + 15% af Kørselsindtægten til 300 Øre pr. Dag + 20% af Kørselsindtægten. Forskellige andre Forbedringer.	
Budene, Kbhvn.	Grosserer Lauritsen & Co., Vesterbrogade	9/8	23/8	3	3	3	115	55	Arbejdstid: 50½ Time ugtl. Ugeløn: Fra 14 til 15 Aar, 22 Kr. (18+4), 15 til 16 Aar 25 Kr. (20+5). Fra 16 til 17 Aar 30 Kr. (25 +5), 17 til 18 — 35 - (28 +7), 18 til 21 — 50 - (40 +10), over 21 — 60 - (45 +15). Overarb. 50% Tillæg.	Strejken var uvarslet

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Traadt i Kraft Dato	Afsluttet Dato	Konflikten omfattede Antal Mand: 1ste Uge	Sidste Uge	I Gennemsnit	Ialt udbt. Understøttelse: Kr.	Øre	Afslutningsresultat	Anmærkning
ord- og Beton-rb. Kbhvn.	Terrazzofabrikanterne	12/7	19/7	32	32	32	669	76	Timelønnen forhøjedes fra 90 á 105 Øre til 185 à 195 Øre. Tilbagevirkende Kraft fra 1. April 1919. Arbejdstid: 8 Timer. Overarbejde 50 á 100 %.	
ongerslev	GodsejerWestenholtz, Refsnæs	7/8	17/8	3	3	3	82	00	Timelønnen forhøjedes fra 60 til 80 Øre. Akkordpriserne (dog ikke paa Tørvefabrikation) forhøjedes 33%.	Uvarslet Blokade
exø	Bornholms Jærnbane	9/8	14/8	3	3	3	34	21	Timelønnen fastsattes til: fra 1. April til 3. Juli 19, 108 Øre, fra 1. August 19: 120 Øre + det Dyrtidstillæg hvorom opnaas Enighed mellem Hovedorganisationerne.	
ønne	Bornholms Jærnbane	9/8	14/8	10	10	10	169	59	Som ovenfor.	
dense F.	Plovfabrikken »Fraugde«	30/8	4/9	17	17	17	223	49	Timelønnen forhøjedes med 15 Øre pr. Timelønstime og 10 Øre til Akkordarbejderne. Akkordpriserne forhøjedes 10 %. Chaufførernes Ugeløn forhøjedes fra 55 til 62 Kr. Der ydes samme Dyrtidstillæg for September 1919 som Jærn- og Metalindustrien skal betale.	
dense H.	D. F. D. S.	3/8	6/12	3	4	3	1263	44	Timelønnen fastsattes til 140 Øre (78+30+32). D. f. D. S. garanter en Minimumsbetaling af 7 Kr. (5 Timers Løn) pr. Arbejdsperiode pr. Mand. Gælder til 1ste Februar 1920.	
nders F.	Jærnindustrien	24/7	26/7	24		24	258	02	Resultatet ubekendt.	Uvarslet Strejke
kanderborg A.	Vognmandsforeningen	4/8	8/8	1		1	12	44	Arbejdstid 53 Timer ugentlig indtil 1. Oktober 19, derefter 50½ Time ugentlig. Efter 1. Januar 20 48 Timer ugentlig. Ugeløn: For Gifte 50 Kr. Maanedsløn for Ugifte 100 Kr. + Kost og Logi. Overarb.: 50 á 100% Tillæg. For Fodring af Heste betales et Tillæg af 3 Kr. pr. Uge for 1 Spand Heste og 125 Øre pr. Uge pr. Spand derudover. Ulykkesforsikring fra 1. Dags Tilskadekomst. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. 6 Dages gensigig Opsigelsesfrist. Tiibagevirkende Kraft fra 1. Juli 1919.	
ønne	Murermestrene	26/9	25/10	35	34	35	4569	80	Mestrene indgik paa at betale 35 Øre pr. Time i Dyrtidstillæg fra 13. September 1919 og 25% Tillæg til Akkordfortjenesten.	Strejken var uvarslet

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Traadt i Kraft Dato	Afsluttet Dato	Konflikten omfattede Antal Mand: 1ste Uge	Sidste Uge	I alt	Ialt udbt. Understøttelse: Kr.	Øre	Afslutningsresultat	Anmærkning
Truust	Proprietær Møller, Tvilningaard	$^{27}/_{6}$	$^{23}/_{7}$	7	5	6	391	51	Overenskomst oprettedes. Daglønnen varierer fra 700 til 550 Øre efter Aarstiden. Extrabetaling for Staldtjeneste. Fri Bolig, Kørsel m. m. Ugeløn for Ugifte: 14 Kr. + Kost og Logis.	
Trælagerarb. København	F/m Schønbergs Eft.	$^{26}/_{6}$	$^{16}/_{7}$	2	1	2	78	62	Arbejdsgiveren tiltraadte den mellem Afdelingen og Tømmerhandlerforeningen gældende Overenskomst med tilbagevirkende Kraft fra 15. Februar 1919.	
Aalborg K.	Vognmændene	$^{8}/_{12}$	$^{13}/_{12}$	165		165	3655	33	Der opnaaedes et Dyrtidstillæg af 17 Kr. pr. Uge med tilbagevirkende Kraft fra 13. September 1919.	Strejken var uvarslet
Aarhus J. B.	Entreprenørforeningen	$^{6}/_{11}$	$^{14}/_{11}$	160		160	4417 deraf 1920 1237	86 58	Der opnaaedes et Dyrtidstillæg af 35 Øre pr. Time til timelønnede Arbejdere og til Slumpakkorder oprettede før 13. September 1919.	Strejken var uvarslet. Arbejdsgiverfore gav 1ste Boyk tingsvarsel $^{7}/_{1}$
Bjerringbro	Savværket	$^{4}/_{12}$	$^{7}/_{12}$	10		10	161	00	De existerende Kontrakter ophævedes og Overenskomst oprettedes. 3 Mand fik 11 Ø. Tillæg til Timelønnen og 1 Mand 30 Øre Tillæg. De øvrige (6 Mand) fik 25 Øre i Dyrtidstillæg pr. Time, Fyrbøderen 25% Lønforhøjelse. Overenskomsten gælder til 1. Novbr. 1920.	Strejken var uvarslet
Budene	F/m C. P. Lauritsen.	$^{2}/_{10}$	$^{8}/_{10}$	3	3	3	26	67	Arbejdstid $50^{1}/_{2}$ Time ugentl. Ugelønnen forhøjedes fra 50 til 65 Kr.	Strejken var uvarslet
Esbjerg	Fiskeimportør Wilhelmsen	$^{2}/_{10}$	$^{8}/_{10}$	3	3	3	112	00	4 Mand, som var blevet afskediget, blev genantaget.	Strejken var uvarslet
Esbjerg	Kommunen	$^{27}/_{11}$	$^{28}/_{11}$	80		80	754	64	Lønnen forhøjedes til: For Løsarbejdere 165 Øre pr. Time. For Gasværkets Pladsarbejdere 175 Øre pr. Time. For Gasværkets Relorthusarbejdere 180 Øre pr. Time.	Strejken var uvarslet
Fabrikarb.Kbhvn.	Gummiindustrien	$^{9}/_{10}$	$^{14}/_{12}$	19	2	13	2166	09	Timelønnen forhøjedes fra 150 til 170 + 5% af Bruttoindtægten til Deling. Arbejdstid 8 Timer daglig, 6 Dages Sommerferie, 3 Kr. pr. Dag i Ulykkesforsikring fra 1. Dags Tilskadekomst.	
Film- og Biografunkt.	F/m Andreasen & Lachmann (Tivoli)	$^{5}/_{10}$	$^{7}/_{10}$	4		4	70	00	Programsalget blev ophævet.	Strejken var uvarslet
Garveri-, Hud- og Skindarb. Kbhvn.	Dansk Pelsberederi	(varede 7 Uger)		6	6	6	505	81	Timelønnen forhøjedes fra 110 til 150 Øre.	Strejken var uvarslet

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Traadt i Kraft Dato	Afsluttet Dato	Konflikten omfattede Antal Mand: 1ste Uge	Sidste Uge	I Gen. pr. Uge	Ialt udbt. Understøttelse: Kr.	Øre	Afslutningsresultat	Anmærkning
sten	Tørvefabr. Fallesen	11/10	18/10	6	6	6	216	98	Fabrikanten blev af Voldgift dømt til at betale Arbejderne et Tilgodehavende af 218 Kr. samt 28 Kr. i Sagsomkostninger.	Strejken var uvarslet
lstebro	Gasværket	1/12	17/12	7	7	7	198	75	Overenskomst oprettedes: Begyndelseslønnen fastsattes 4000 Kr. aarlig stigende til 4725 Kr. aarlig.	Strejken var uvarslet
ılberg	FabrikantChristensen	24/10	4/11	4	3	3	172	73	Der opnaaedes et Dyrtidstillæg af 35 Øre pr. Time i Tidsrummet indtil 1. Februar 1920 og gældende for Houlberg, Hammel og Sall.	Strejken var ulovlig
indsund	A/S Kolindsund	20/11	29/11	54	50	52	2046	62	Der opnaaedes et Tillæg af 5 Øre pr. Time i Tiden indtil 1. November 1919 og fra 1. November 1919 en Dagløn, der er 30 Øre højere end den for Landarbejder Forbundets Medlemmer gældende Dagløn. Løsarbejdere lønnes efter Overenskomsten for Landbrugsarbejde. Gælder til 1. Maj 1920.	Strejken var ulovlig
kene Købnv.	Frugtgrossisterne	25/9	22/10	22	19	20	1459	83	Overenskomsten mellem Kuskenes Afdeling og Københavns Grossisters Arbejdsgiverforening blev gældende med den Ændring, at Ugelønnen blev 8 Kr. højere.	Lager- og Pakhusarb. Strejken var en uvarslet Sympatistrejke
er-&Pakhusarb.	do.	2/10	10/10	4	4	4	219	45		
re Sundby A.	Entreprenørerne Wright, Thomsen & Larsen ang. Nedbrydningsarb. paa Svovlsyrefabrikken	4/12	28/12	64	39	55	4659 deraf 1920 510	28 86	Timelønnen for Nedbrydningsarbejdet forhøjedes fra 140 til 180 Øre.	Strejken var uvarslet. Arbg.-foreningen udstedte 1. Boykottingsvarsel 15/12 og 2. Varsel 19/12
t- og Toldvæ-ets Ekstraarb.	Dragerforeningen	3/12	10/12	42	26	34	820	14	Daglønnen forhøjedes fra Kr. 12,00 til Kr. 14.25. Maanedslønnen forhøjedes fra Kr. 230,00 til Kr. 368,33. Ugelønnen fastsattes til Kr. 85,00. Arbejdstiden 8 Timer daglig. Overarbejde 250 á 300 Øre.	Strejken var uvarslet
	Ingeniør Larsen	25/10	6/12	6	1	3	250	64	Timelønnen fastsattes til: For Skovarbejde 90 Øre. For andet Arbejde 82 Øre, frit Hus og Have samt Tørvejord til Skæring og 12000 Tørv.	
ndborg	Entrepr. Hansen	11/11	15/11	11		11	243	24	Entreprenøren indgik paa at betale 35 Øre pr. Time i Dyrtidstillæg fra 13. September 1919.	Strejken var uvarslet

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Traadt i Kraft Dato	Afsluttet Dato	Konflikten omfattede Antal Mand: 1ste Uge	Sidste Uge	I Gennemsnit	Ialt udbt. Understøttelse: Kr.	Øre	Afslutningsresultat	Anmærkning
Sæby	Den lokale Arbejdsgiverforening	$^{20}/_{10}$	$^{22}/_{10}$	40	40	40	730	01	Arbejdsgiverforen. sprængtes, og de enkelte Arbejdsgivere indgik paa at betale 35 Øre pr. Time i Dyrtidstillæg til de timelønnede Arbejdere og 15 Kr. pr. Uge til de ugelønnede Arbejdere, saaledes at Lønnen blev 140 Øre pr. Time, 63 Kr. pr. Uge gældende fra 1. Oktober 1919.	Strejken var uvarslet
Sæby	Cementvarefabrikant Svendsen	$^{20}/_{10}$	$^{4}/_{12}$	4	4	4	559	97	Fabrikanten ingdik paa at betale 35 Øre pr. Time i Dyrtidstillæg med tilbagevirkende Kraft fra 13. September 1919.	Strejken var uvarslet
Nørre Aaby	Værktøjsfabrikken »Chikago«	$^{24}/_{7}$	$^{26}/_{7}$	5		5	61	88	Samtlige Arbejdsmænd blev genantagne 27. Juli.	Varslet Lockout
Aarhus St.	Jærn- og Metalindustrien		$^{23}/_{10}$	93		93	421	39	En af Sammenslutningen varslet Lock-out blev ikke rettidig tilbagekaldt.	De anførte Datoer er Udbetalingsdatoerne
Frederikssund			$^{15}/_{10}$	16		16	71	82		
Odense F.			$^{16}/_{10}$	159		159	712	50		
Odense St.			$^{30}/_{10}$	47		47	211	11		

Konflikter som traadte i Kraft 1919, men ikke afsluttede s. A.

							1919			
Aakirkeby	Murermestrene	$^{3}/_{12}$		5			867	54	Konflikterne var fortsat løbende efter 31. December 1919.	[1]) Strejken var uvarslet
Bryrup	Halle Mergelleje	$^{4}/_{12}$		29			1451	00		
Hasle, Bornholm	Cementstøberierne	$^{6}/_{12}$		2						
Aakirkeby og Nexø	do.	$^{6}/_{12}$		11						
[1]) Grænge	Hanemosegaards Teglværk	$^{13}/_{9}$		34			5221	28		
Odsherred Skovarbejdere	Statsskovene	$^{20}/_{11}$		36			4653	39		
Oliemøllerne, København	Soyakagefabrikken	$^{7}/_{12}$		64			4032	12		
Varde	Kartoffelmelsfabr.	$^{22}/_{10}$		2			308e	25		

Samlet Oversigt

over Strejke- og Lockoutbevægelse 1919 samt den til disse Konflikter udbetalte Understøttelse.

Konfliktens Ikrafttrædelsesaar	Konfliktens Afslutningsaar	Strejker: Vundne Antal	Vundne Antal Mand	Ubek. Resultat Antal	Ubek. Resultat Antal Mand	Sympati Antal	Sympati Antal Mand	Tabte Antal	Tabte Antal Mand	Tilsammen Antal	Tilsammen Antal Mand	Lockouter: Vundne Antal	Vundne Antal Mand	Ubek. Resultat Antal	Ubek. Resultat Antal Mand	Tilsammen Antal	Tilsammen Antal Mand	Samtlige Konflikter Antal	Samtlige Konflikter Antal Mand	Udbetalt Understøttelse 1919 Kr.	Øre
1918	1919	1	3	1	10					2	13							2	13	2050	73
1919	1919	67	9507	12	50	5	28	1	4	85	9589	2	320	1	3	3	323	88	9912	[1]) 435712	48
	Ialt 1919	68	9510	13	60	5	28	1	4	87	9602	2	320	1	3	3	323	90	9925	[1]) 437763	21
1919	Løbende 1920									8	183							8	183	16533	58
	Tilsammen									95	9785					3	323	98	10108	[1]) 454296	79

[1]) Deraf er udbetalt 1920:

Til Aarhus J. B. Konflikten hos Entreprenørerne Kr. 1237.58

- Nørre Sundby A. — - Svovlsyrefabr. (Nedrivning) Kr. 510.86

Tilsammen Kr. 1748.44

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 18 — 22. December — 1920 — 25. Aarg.

Jul!

Det er Jul over Land, og fra tusinde Kirker i det lille Danmark forkynder Statens Præster Budskabet om ham, der sagde: »Kom til mig, alle I, som arbejder og er besværede, og jeg vil give Eder Hvile!«

Højtideligt messes der under Orgelbrus om, at han fødtes udenfor Ægteskabet af en Jomfru, i en Stald, og lagdes i en Krybbe — han, der senere sagde om sig selv, at »Ræve har Huler og Himlens Fugle har Reder, men jeg har ikke det, hvortil jeg kan hælde mit Hoved.«

Til Klokkernes festlige Kimen samles Menigheden for at høre Fortællingen om dette fattige »uægte« Barn, der nu kaldes »Verdens Frelser«, og som Samfundet officielt erkender for sit Hoved og sin Herre, og efter hvem det kalder sig »kristent«.

Og naar Julehøjtiden er forbi, saa vender Samfundets herskende Klasse sig mod Bethlehemsbarnets Klassefæller, mod dem, der arbejder og er besværede, mod dem, der ikke har det, hvortil de kan hælde deres Hoved, mod den fattige Jomfru, der føder sit Barn i Løn, mod det »uægte« Barn selv og mod den Bevægelse, der samler Underklassens Masser i Kravet om lige Ret for alle, og lige Adgang til Livets Goder for enhver, der ærligt fylder sin Plads i Livet.

Kapitalistklassen, der behersker vort Samfund, hidførte i sit umættelige Profitbegær den Verdenskrig, der i 5 Aar hærgede Europa. — Krigstidens Følger er bleven rasende Dyrtid og voksende Arbejdsløshed, — og nu ser man paa Tinge alle gode Samfundsstøtter samles til energisk Modstand mod Socialdemokratiets Forslag om ekstraordinært Tilskud til de Arbejdsløshedskasser, som Arbejderne selv har bygget op, og hvorigennem de i Fællesskab søger at bøde paa de Ulykker, Arbejdsløsheden anretter. — Og man ser Arbejdsgiverforeningens Formand, Hr. Bogtrykker Langkjær Gang paa Gang højtideligt forkynde, at Arbejdsgiverne »staar fast« overfor Arbejdernes Krav om Dækning for den Dyrtidsstigning, der har funden Sted siden sidste Lønregulering. — Ikke en Øre, siger den kære Mand, »koste, hvad det koste vil!«

Og man hører bekymrede Samfundsborgere tale om det forfærdelige i, at det er lykkedes Arbejderne at gennemføre 8-Timers Dagen, der giver dem Mulighed for den Hvile, de trænger til, efter Arbejdets Besvær, og Mulighed for at udvikle deres Aand, saa de kan faa Del i Tilegnelsen af de store Livsværdier vor Kultur har frembragt.

Hvor passer alt dette til Præstens Messen, til Orgelbrus og Klokkeklang og til Menighedens dybt rørte Selvgladhed, — det passer »som en knyttet Næve til et blaat Øje!«

— — —

I 2-Tusinde Aar har begejstrede Forkyndere og professionelle Præstemænd udbredt Jesu Lære, holdt Prækener over hans Ord, — og saa er det i Dag, som for 2 Tusinde Aar siden, at Samfundets Haand er vendt mod de smaa og fattige, mod dem, der arbejde og er besværede. — Den fattige Jomfru maa endnu føde sit Barn i Løn — til Tider i en Stald, og Hundreder, ja, Tusinder af ærlige Arbejdere i vort Land jages ud i Arbejdsløsheden med alle dens Følger af Nød og Savn, — og det er Arbejdsgiverforeningen parat til at udnytte.

Naturligvis!

Ja, thi saadan er det jo — det er jo blevet, ja har vel altid været, betragtet som naturligt og selvfølgeligt, at naar Arbejderstanden er ilde stedt, saa skal Arbejdsgiverne have Lov

og Ret til at benytte sig deraf, — saa skal der der nægtes Vederlag for Dyrtidsstigningen, saa er der Plads for Attentater paa de vundne Fordele, der løfter Arbejderstanden op paa samme Niveau som Samfundets andre Stænder — som nu 8-Timers Dagen.

— — —

Men dette, at det er saadan, — og at det af alle betragtes som naturligt og selvfølgeligt, er det, der har skabt den moderne Arbejderbevægelse under Devisen: »*Arbejdernes Frigørelse maa være Arbejdernes eget Værk.*«

Igennem denne Bevægelse, igennem vore faglige, politiske og kooperative Organisationer kæmper vi os fremad og opad paa Trods af Kapitalisternes Modstand, og ogsaa paa Trods af Kirkens Mænd, der ofte synes at opfatte deres Stilling som Magthavernes aandelige Politibetjente.

Paa denne Bevægelses Grund har ogsaa vi Arbejdsmænd dannet vor Organisation, og naar vi nu holder Julefest rundt om i vore Hjem og Foreninger, saa ved vi, at vi efter al Sandsynlighed i de første Maaneder af det kommende Aar vil komme til at staa overfor Arbejdsgiverforeningens Forsøg paa at føre Hr. Langkjærs Parole ud i Livet:

Ikke en eneste Øre til Dækning for Prisstigningen — men Forsøg paa Lønreduktion baade her og der — og Angreb paa 8-Timers Dagen.

Det er Arbejdsgivernes Julebudskab til os; men vi har Troen paa og Tilliden til, at vor Organisation nu som hidtil vil være i Stand til at varetage vore Løninteresser og til at tilbageslaa Arbejdsgivernes Angreb.

Betingelsen herfor er imidlertid ubrydeligt Sammenhold — Enighed og Samarbejde — Trit og Retning i Gelederne — Disciplin i vor Hær.

Hverken Arbejdsgivernes Angreb eller saakaldte »radikale« Retningers Agitation maa gøre Skaar heri. — Ingen Uforsigtighed fra nogen Del af Hæren maa faa Lov til at udsætte den hele Slagorden for Fare. —

Disse Sandheder, tror jeg staar fast i alle vore Medlemmers Bevidsthed, og er det Tilfældet, kan vi ogsaa fejre vor Julefest i Tro til, at vi kan stride os igennem den vanskelige Tid, der kommer efter.

I Forvisning herom og i Tillid hertil kan vi da ønske hinanden

Glædelig Jul!

Christian Sørensen.

Den omvendte Verden.

»*Bygningslockouten i Haderslev*«.

Da Genforeningen mellem Sønderjylland og de øvrige Dele af Kongeriget fandt Sted, tilsluttede, som vi allerede gentagne Gange har meddelt, de sønderjyske Arbejdsmænd sig til Dansk Arbejdsmands Forbund. Der oprettedes Afdelinger i samtlige Købstæder, og hvor der ellers var Jordbund for Organisationstanken; og noget lignende fandt Sted for de faglærte Arbejderes Vedkommende.

I Haderslev fandt Murere, Tømrere og nogle enkelte Murarbejdsmænd sig dog ikke foranlediget til at indmelde sig i de respektive Forbund, — de vilde nemlig have Industriforbund —, og da Dansk Murerforbund naturligvis nægtede at optage Arbejdsmændene, lod man haant om al Centralisation, og begyndte for sig selv med et Industriforbund i Lommeformat.

Flertallet af Murarbejdsmændene staar selvfølgelig i Arbejdsmændenes Afdeling under vort Forbund. At Bygningsindustriarbejderforbundet i Haderslev, i faglig Henseende var ret magtesløst siger sig selv, derom vidner da ogsaa, at et af de første Skridt man foretog sig var — med Støtte fra de tyske Syndikalister, og livligt applauderet af vore hjemlige Pappenhejmere — at nægte at arbejde sammen med Medlemmer af vor Afdeling, ja, gik endog i Strejke paa dette Spørgsmaal.

Arbejdsgiverorganisationen dernede besvarede straks Strejken med at boykotte de saaledes strejkende Bygningshaandværkere, og det heraf opstaaede Forhold ønsker man nu fra visse Sider herhjemme at kalde »Bygningslockouten i Haderslev«.

I Virkeligheden er Sagen af mindre Omfang, da den kun vedrører ca. 25 af vore Medlemmer, og maa vel nærmest henføres under indre lokale Stridigheder.

Men Medaljen har en Revers. Hele det Slæng af Blade og Enkeltpersoner, hvis for-

nemmeste Opgave er at bekæmpe Arbejderorganisationerne i sin Helhed og Dansk Arbejdsmands Forbund i Særdeleshed, udfolder en Virksomhed, der var en bedre Sag værdig, for at forvirre Begreberne i en Grad, som vi sjældent har set Magen til.

Frugterne af denne Begrebsforvirring har da ogsaa været, at man i Referater fra Møder og i enkelte Bladnotitser har set, at man behandler Spørgsmaalet om at yde moralsk og økonomisk Støtte til de boykottede Bygningsarbejdere, trods dette, at Arbejdsvægringen udelukkende er rettet mod vore egne Medlemmer, som D. A. F. naturligvis og i Følge sine Love udbetaler Strejkeunderstøttelse.

Lad os fastslaa et Par Kendsgerninger.

I Haderslev er *ikke* etableret nogen Lockout i Ordets egentlige Forstand, der finder derimod et Forsøg Sted paa at tvinge vore Medlemmer ud af D. A. F., og ganske bagvendt vilde det være, om nogle af vore Afdelinger tilskyndet af mundrappe Agitatorer, skulde yde pekuniær Støtte hertil.

Arbejdsformændenes Stilling til Fagforeningerne.

Fra Tid til anden opstaar der rundt i Afdelingerne Spørgsmaal om, hvorvidt denne eller hin tidligere Kammerat er at betragte som Formand, og om han i saa Tilfælde kan og bør være Medlem af Fagforeningen, eller om man mener det uforeneligt med sine Interesser, fortsat at have en saadan Mand indenfor vore Rækker, og det kan maaske derfor have sin Interesse at opholde sig lidt ved dette Spørgsmaal.

Man maa skelne mellem 2 Kategorier, nemlig de, som virkelig kan siges at være Formænd eller Arbejdsledere, og saadanne, som kun pynter sig med denne Titel, og som derfor mener sig for fine til at staa i Organisation sammen med de øvrige Arbejdsmænd.

Hvad angaar de første, da findes der i Septemberforligets § 5 en saalydende Bestemmelse:

»Fastlønnede Formænd eller Arbejdsledere skulle, saalænge de beklæde saadan Stilling, have fuld Frihed til ikke at være Medlem af Arbejderorganisationer. Ved fastlønnede Formænd og Arbejdsledere forstaas saadanne, der i Forholdet overfor Arbejderne er Arbejdsgivernes Tillidsmænd, ikke deltage i Akkorder og ikke er interesserede i Akkordoverskud.« .....

og i Henhold hertil har Arbejdsgivere af og til krævet, at en Mand, som de betragtede som Formand, og som de derfor ønskede skulde staa udenfor Arbejdernes Organisation, skulde melde sig ud af Fagforeningen, og da vi paa den anden Side ikke altid vil anerkende en Mand som Formand, fordi Arbejdsgiverne ser sin Interesse i at benævne ham som saadan, har Spørgsmaalet om, hvad man forstaar ved, at en Mand er Formand i Septemberforligets Forstand, gentagne Gange være behandlet og afgjort af bl. a Den faste Voldgiftsret, og her er Begrebet Formand og den ovenfor citerede Bestemmelse uddybet nærmere, og det er fastslaaet, at for at blive betragtet som Formand i Septemberforligets Forstand, skal Vedkommende bl. a. kunne antage og afskedige Folk, have kasserende og kontrollerende Myndighed, hvad angaar Arbejdet og dets Udførelse, samt — selv om det vel ikke kan formenes en saadan Mand at deltage i alm. Arbejdsmandsarbejde — i det mindste i den overvejende Del af Arbejdstiden være beskæftiget som Arbejdsleder.

Naar disse Betingelser opfyldes, og naar enten Arbejdsgiveren kræver det eller vedkommende Formand selv ikke ønsker at være Medlem af Fagforeningen, saa er der sikkert ingen Anledning for Fagforeningen til at modsætte sig en saadan Mands Udmeldelse, thi ingen kan tjene 2 Herrer, og Fagforeningen er midst af alle tjent med at have en Formand som Medlem, en Mand, som maaske straks overfor Arbejdsgiveren, i hvis Brød han er, vilde referere, hvad f. Eks. en Generalforsamling havde vedtaget, eller hvilken Taktik man vilde følge, for et bestemt Maals Opnaaelse.

Saa rejser uvilkaarligt det Spørgsmaal sig, om man ikke under en Konflikt kan befrygte, at saadanne Formænd kan gøre f. Eks. en Strejke virkningsløs, men denne Frygt er delvis ugrundet, thi for det første findes der jo aldrig paa en Arbejdsplads saa mange Formænd, at de alene kan holde Bedriften gaaende, og for det andet staar langt de fleste Formænd og Arbejdsledere organiseret i »For-

eningen af Arbejdsledere i Danmark«, i hvilken Forenings Love, der er fastsat bestemte Regler for, hvorledes deres Medlemmer skal forholde sig under Konflikter, og her viser det sig dog Gud ske Lov, at Foreningen og dens Medlemmer — paa Trods af syndikalistisk Propaganda for at faa forkludret Begrebet »Skruebrækker« — endnu staar fast paa det gode gamle Standpunkt ikke at røre ved noget Arbejde, som en anden Organisation har blokeret.

»Foreningen af Arbejdsledere i Danmark«, der er en selvstændig Forening under »Fællesrepræsentationen for danske Funktionærforeninger«, har Hovedkontor i København, og tæller mellem 2500 og 3000 Medlemmer. Den optager som Medlem enhver Arbejdsleder eller Formand, der opfylder Betingelserne jvf. Septemberforligets Bestemmelse, og selv om der intet direkte Samarbejde finder Sted mellem denne Forening og Arbejderorganisationerne, saa har Foreningen altid, hvor f. Eks. en Henvendelse er rettet, eller Paatale af et, efter vor Formening uheldigt Forhold har fundet Sted, optraadt yderst loyalt, ud fra den meget rigtige Opfattelse, at begge Parter er bedst tjent med at have rene Linier at gaa efter, hvorved bl. a. forstaas, at Foreningen ikke som Medlem vil have saadanne Folk, som ikke virkelig kan siges at være Formænd, og i Tilfælde, hvor enkelte har indsneget sig i Foreningen under falsk Opgivende, er Vedkommende bleven ekskluderet, hvilket fornylig har fundet Sted i Sønderborg, medens vi paa den anden Side sikkert ikke er interesseret i at have virkelige Formænd i vore Rækker.

Foreningen har Overenskomst med Arbejdsgiverforeningen, hvilken Overenskomst, foruden alm. Lønbestemmelser m. m., indeholder en saalydende Paragraf:

> »Under *lovlig* Arbejdsstandsning er Funktionæren ikke pligtig at udføre andet Arbejde end det, han sædvanlig udfører. Hvor større Værdier staar paa Spil, f. Eks. derved, at Varer, Materialer, Maskiner el. lign. udsættes for hel eller delvis Ødelæggelse, saafremt bestemte Arbejder ikke foretages, er Funktionæren dog pligtig at være behjælpelig med at redde disse Værdier.
>
> »Under *ulovlig* Arbejdsstandsning er Funktionæren pligtig at udføre ethvert Arbejde, som sigter til at opretholde Virksomhedens Drift i størst muligt Omfang, og paa virksom Maade at formindske Tabet ved den ulovlige Arbejdsstandsning . . . .

hvilken Paragraf — selv om man som Arbejder maaske nok kunde have ønsket en noget anden Affattelse — dog giver en vis Garanti for, at man ikke under en lovlig iværksat Strejke, faldes i Ryggen af en Virksomheds Formænd, hvilke heller ikke kan tvinges dertil af Arbejdsgiveren.

At Stillingen under en ulovlig og uvarslet Strejke er en anden, kan ikke undre nogen, men at iværksætte saadanne Strejker er heller ikke til Gavn for Arbejderne, og man har da ogsaa talrige Eksempler paa, at den af en vis lille Klike saa højt udskregne »direkte Aktion«, som jo netop er uvarslede og ulovlige Strejker, næsten altid i det lange Løb har hævnet sig, og hævnet sig blodigt, idet Arbejdsgiverne, under saadanne Forhold har taget Revance, naar de mente sig stærke nok dertil.

Som det vil fremgaa af ovenstaaende, har Arbejderne ingen eller kun ringe Interesse i at forsøge paa at tvinge en virkelig Formand til at være Medlem af Fagforeningen, men Forholdet er et andet, hvor det drejer sig om Folk, der kun for at pynte sig med en Titel kalder sig Formænd (eller et andet pænt Navn) og som derfor føler sig for fine til at staa sammen med de organiserede Arbejdere; thi saadanne maa der naturligvis tages fat paa med alle til Raadighed staaende Midler, og det bør ikke tolereres, at disse selvbestaltede »Funktionærer« unddrager sig deres organisationsmæssige Forpligtelser.

N. P. H.

H. P. Andersen, Næstved, død.

En af vort Forbunds Veteraner, en af dem, der har været med fra de første Dage, og som endnu stod som Tillidsmand i vore Rækker er gaaet bort.

Tirsdag den 14. December er det sjællandske Forbunds Repræsentant i Dansk Arbejdsmandsforbunds Revisionskomité, Byraadsmedlem *H. P. Andersen*, Næstved, pludselig afgaaet ved Døden som Følge af et Hjerteslag.

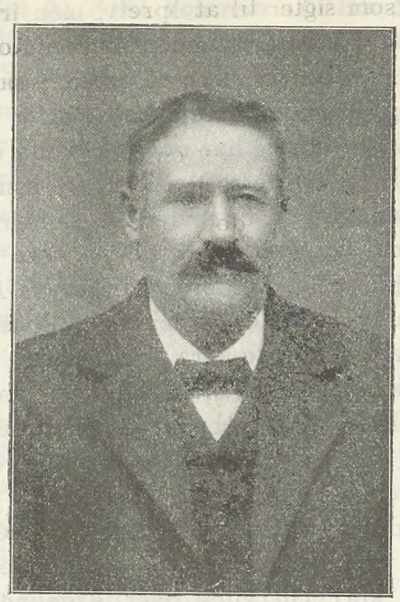

Andersen, der var født den 12. November 1864 i Kallehave, og som altsaa lige var fyldt 56 Aar, var fra sin Ungdom stærkt grebet af Arbejderbevægelsens Idéer, og han, der arbejdede som Arbejdsmand i Næstved, da den derværende Fagforening for Arbejdsmænd stiftedes, den 27. Januar 1894, meldte sig straks til Tjeneste i Rækkerne, og valgtes ogsaa med det samme ind i Foreningens Bestyrelse, hvor han siden da uafbrudt havde Sæde. — Fra 1895 til 1905 var han Foreningens Kasserer, og den 24. Oktober 1905 valgtes han til Formand, hvilken Plads han beklædte til han ifjor fratraadte efter at være bleven ansat som Bestyrer for det kommunale Arbejdsanvisningskontor.

Paa Kongressen i 1904 valgte de sjællandske Repræsentanter H. P. Andersen som Revisor — han afløste tidligere Forretningsfører Fr. Hansen — og han var derefter Medlem af Forbundets Revisionskomité til sin Død.

Ogsaa den lokale Partibevægelse havde taget Andersens Evner, Flid og Arbejdskraft i sin Tjeneste, og han var i en Aarrække Medlem af Næstved Byraad og af Byens Hjælpekasse.

I omtrent 28 Aar har H. P. Andersen altsaa trofast arbejdet i Arbejdsmændenes Tjeneste, og alle vi, der gennem de mange Aar lærte ham nærmere at kende, ved, at en paalideligere Fagfælle og Arbejdskammerat gaves ikke. — Han havde den Organisation kær, som han selv havde været med til at stifte, og som han havde set vokse fra den første svage Begyndelse til det mægtige landsomfattende Forbund, som Dansk Arbejdsmandsforbund nu er og denne Organisation viede han sine Evner og Kræfter.

Derfor skal der ogsaa ved hans Grav lyde en hjertelig Tak til den bortgaaede Kammerat for hans Arbejde, hans Trofasthed og hans Kærlighed til vor fælles Sag, og hertil føjer vi, der personlig kendte og holdt af H. P., vor egen personlige Tak for, hvad han gennem Venskabet og gennem Arbejdet har været for os.

I Andersens Sted indtræder nu Suppleant *L. P. Poulsen*, Helsingør, i Revisionskomiteen.

Daarlige Kammerater.

I Bladets Nr. 16 af 24. Novbr. skriver Vald. Qvist en Artikel om daarlige Kammerater, hvortil jeg maa anmode om Tilladelse til at fremkomme med et Par Bemærkninger. Omtalte er vel dem, som i daglig Tale kaldes Krigsmedlemmer, som vi alle er enige om aldrig burde have været Medlemmer, de blev det ikke af Interesse for Sagen, men udelukkende, fordi Forholdene nu stillede sig, som de den Gang gjorde, og disse Mennesker vejrede en Tjans. Vi fik jo i alle Afdelinger flere eller færre af dem, eftersom de kunde komme ind og faa nogle Dages Arbejde inden for de forskellige Brancher. Enhver virkelig Organisationsmand kunde ikke være blind for, at den Dag Forholdene forrykkede sig og disse Krigsmedlemmer (Kammerater kan jeg ikke bevæge mig til at kalde dem) skulde være med til at betale det paa Forhaand nydte, saa var Fordelen set med deres Øjne tvivlsom, og saa forsvandt de. Den Afdelings Bestyrelse jeg har den Ære at være Medlem af, har aldrig tvivlet herom, vi ihukom det gamle Ord. »Stik Fingeren i Jorden og lugt, hvor du er«, vi satte Kontingentet op i rette Tid, saa d'Hrr. Krigsmedlemmer selv maatte være med at betale det Ekstrakontingent, vi ventede maatte komme, derved samlede vi os en lille Kapital i Kassen, som nemt kunde dække Ekstrakontingentet og sparede Afdelingen for Tab og Medlemmerne for Paaligning af Ekstrakontingent, for er der no-

get Medlemmerne ikke ynder saa er det Ekstrakontingent selv om Beløbet er mindre end et forhøjet Kontingent tilsammen vil blive.

Q.s Kritik om mangelfuld Kontrol og særlig Bemærkningen om, at D. S. B.s Arbejdspladser (uden Undtagelse) skulle være et helt Eldorado for de i andre Afdelinger for Restance og Gæld slettede Medlemmer, og at andre Afdelinger heroverfor staar magtesløse, maa jeg kraftigt imødegaa for Københavns Vedkommende i Almindelighed og for vor Afdeling i Særdeleshed, som omfatter Ekstraarbejderne for hele København, Trafik- og Varehuse ved D. S. B. Ethvert nyt Medlem, som optages hos os maa underskrive en Blanket, hvori bl. a. staar, Undertegnede erklærer herved paa Tro og Love:

1. Ikke at have noget udestaaende med andre Afdelinger eller Forbund, ejheller Gæld eller Restance.
2. Ikke at have arbejdet paa nogen Arbejdsplads under Konflikter, Strejker eller lignende.

Desuden forlanges Bevis for, hvor Manden har arbejdet de sidste 6 Maaneder.

Er dette ikke Kontrol Q?

Kan Q. eller nogen anden give os Oplysning om, at noget Medlem i vor Afdeling staar i Gæld eller Restance til anden Afdeling skal vi være taknemmelige derfor og love, at Gælden skal blive betalt, eller Medlemmet fjernet fra Arbejdsplads og Afdeling i Kraft af hans egen Underskrift, for her i København bestemmer Statsbanernes overordnede Personale ikke om en Arbejder skal organiseres eller ej, nej, det bestemmer Afdelingen og de Medlemmer, som arbejder paa vedkommende Plads og vore Medlemmer er der dog saa meget Mandfolk i, at de ikke behøver at være 20 eller flere for at gøre en uorganiseret Mand Livet saa surt, at han foretrækker at melde sig ind eller gøre sig usynlig, selv om de Overordnede vil beskytte ham, hvad de forøvrigt slet ikke gør, eftersom vore overordnede her i København netop har den rette Forstaaelse af Organisationens Betydning. Hvis Q. fremdeles mener, at vor Afdeling er en for daarlige Elementer fredet Arbejdsplads, saa vær saa god at give os Anvisning paa en Fremgangsmaade, som er bedre, og den skal blive taget til Efterretning.

Dansk Jernbaneforbund behøver jeg ikke at svare for, det kan den nok selv, men jeg kan dog trøste Q. med, i København ynder Forbundets Medlemmer ikke at arbejde sammen med uorganiserede Arbejdere, hvorfor haves flere Beviser, og jeg har dog ogsaa saa megen Tillid til Forbundets Medlemmer, som dog staar sammen med os under De samvirkende Fagforbund, at jeg tør tro, de vil være os behjælpelige med at holde uorganiserede Arbejdere fra vort fælles Arbejdsfelt, hvis de i de enkelte Tilfælde fra Afdelingen bliver gjort bekendt med Forholdet, selv om Forbundets Love ikke forbyder disse dette eller hint. Jeg tror de forskellige Afdelinger og deres Medlemmer her har en Mission.

Tanken om Lister over slettede Medlemmer tror jeg vil blive for dyr og omstændelig, i Løbet af kort Tid vilde hver Afdeling ligge inde med et helt Forbryderalbum som Kassereren, hver Gang et Medlem skulde optages, maatte studere nøje igennem, for at være paa den rigtige Side.

Nej, hvis hver Afdeling tager sine Forholdsregler med Optagelsesblanket og Arbejdsbevis for kortere eller længere Tid, kan man altid faa vedkommendes Fortid belyst og sparer derved os selv og D. A. F. for meget Arbejde, og mange Udgifter, vi har jo indenfor Organisationen, hver for sig nok af begge Dele i Forvejen.

H. C. Henriksen,
Jernbanearb. Afd. T.
København.

Dansk Arbejdsmands Forbund tiltræder Arbejdsmændenes Internationale.

Som det er fremgaaet af Dagspressen og forskellige andre Meddelelser, har man søgt at genrejse Arbejdsmændenes Internationale, og ved en Kongres i Amsterdam i Oktober, lykkedes dette ogsaa til Fuldkommenhed. I det følgende vil man se den Beretning vore Repræsentanter har afgivet:

Den samlede Hovedbestyrelse valgte til Deltagelse i den internationale Kongres i Amsterdam Forbundets Formand, Axel Petersen, Roskilde, og Chr. Mikkelsen, Svendborg. Da

Lyngsie og Axel Petersen fik Forfald, tiltraadte de for dem valgte Repræsentanter Chr. Sørensen og Andreas Nielsen, Rønne.

Kongressen aabnedes af Formanden for det hollandske Forbund, *D. Stenhuis*, og han samt *A. Brey*, Tyskland, og *de Bruyne*, Belgien, valgtes som Dirigenter. 9 Lande var repræsenterede, og de repræsenterede Organisationer, der ialt omfatter ca. 2,400,000 Medlemmer, var følgende:

Organisation og Delegerede:

Holland: Nederl. Ver. v. Fabrieksarbejders.
R. Stenhuis,
A. F. Müller,
K. de Jonge,
F. Jürgens.
Medlemsantal: 18,000.

Organisation og Delegerede:

Belgien: Centrale des Ouvriers de fabriques & Industries diverses.
Aug. Gilmont,
Aug. de Bruyne,
P. Fassin.
Medlemsantal: 60,000.

Organisation og Delegerede:

Tyskland: Deutscher Fabriksarbeiter Verband.
August Brey,
S. Prüll,
Ernst Groszmann.
Medlemsantal: 680,000.

Organisation og Delegerede:

Østrig: Verband der Arbeiterschaft der Chemischen Industrie Oesterreich.
J. Bombek,
J. Weiss.
Medlemsantal: 30,000.

Organisation og Delegerede:

Czecko-Slovakiet: Intern. Verband der Arbeiterschaft der Chemischen Industrie.
Julius John.
Medlemsantal: 22,000.
Verband der Chemischen Industrie.
J. Hais.
Medlemsantal: 140,000.

Organisation og Delegerede:

England: National Federation of General Workers.
Charles E. Ross (Nat. Fed. of General Workers),
Thomas Williamson (Nat. Amalg. Union of Labour.)
Henry Simpson (Nat. Amalg. Union of Enginemen, Firemen, Mechanics, Motormen & Electrial Workers).
David Bonham (Dock, Wharf & Riverside Workers).
William Girling (Workers Union.)
Jesse Townend (Workers Union.)
Medlemsantal: 1,277,000.

Organisation og Delegerede:

Danmark: Dansk Arbejdsmands Forbund.
Chr. Sørensen,
Chr. Pedersen,
Chr. Mikkelsen,
J. P. Johannesen,
Andr. Nielsen.
Medlemsantal: 91,300.

Organisation og Delegerede:

Norge: Norsk Arbejdsmands Forbund.
Richard Hansen,
Elias Volan.
Medlemsantal: 40,000.

Organisation og Delegerede:

Sverige: Svensk Grov- och Fabriksarbetareförbundet.
Janne Jönsson,
Andr. Bengtson.
Medlemsantal: 51,000.

Medlemsantallet for de repræsenterede Organisationer er tilsammen 2,409,300.

Efter at Brey havde afgivet en kort Beretning om det tidligere Sekretariats Virksomhed, og Ordførerne for de forskellige Lande havde givet et Billede af deres Organisationers Stilling, drøftedes Spørgsmaalet om Genoprettelsen af et Sekretariat. Herunder var man enige om, at dette ikke blot skulde være en »Brevkasse«, men en Organisation, der kunde handle, idet den skulde søge at forene Arbejdsmands-Organisationerne i de forskel-

lige Lande til fælles og enig Optræden mod Arbejdsgiverne saavel som mod de fra Moskwa udgaaende Splittelsesforsøg. — Resultatet af Diskussionen blev Vedtagelsen af en saalydende Resolution:

Fabrikarbejdernes internationale Kongres er af den Mening, at de nuværende Forhold for denne Arbejdergruppe gør Dannelsen af en stærk international Organisation nødvendig og tager derfor følgende Beslutninger:

a. at genoprette Fabrikarbejder-Sekretariatet fra den 1. Oktober 1920.
b. Det internationale Sekretariat stiller sig paa samme Standpunkt som Det internationale Fagforbund,

og opfordrer alle Fabrikarbejder-Organisationer i alle Lande til at slutte sig til Sekretariatet.«

Derefter nedsattes et Lovudvalg paa 9 Mand, nemlig:

2 Repræsentanter for England,
1 Repræsentant for Tyskland,
1 Repræsentant for Holland,
1 Repræsentant for Belgien,
1 Repræsentant for Østrig,
1 Repræsentant for Czecko-Slovakiet og
2 Repræsentanter for Skandinavien.

Det var oprindeligt Meningen, at Skandinavien kun skulde have een Repræsentant, og som saadan var Chr. Sørensen, Danmark, valgt, men da der kom telegrafisk Meddelelse fra de to anmeldte franske Organisationer om, at de ikke kunde deltage paa Grund af at de holdt Kongres for at reorganisere sig, vedtoges det at give Skandinavien endnu en Repræsentant, og hertil valgtes Janne Jönsson, Sverige.

Resultatet af Lovudvalgets Arbejde blev følgende, senere af Kongressen enstemmigt vedtagne, Regulativ:

Regulativ
for
Den Internationale Grov- og Fabrikarbejder-Føderation.

Navn.
I.

Den internationale Organisation af Fabrikarbejdere i alle Lande bærer Navnet »Den Internationale Grov- og Fabrikarbejder-Føderation.

Sæde.
II.

Den Internationale Grov- og Fabrikarbejder-Føderations Sæde er i samme Land og samme By som Det internationale Fagforbunds Sæde.

Formaal.
III.

Den Internationale Grov og Fabrikarbejder-Føderation har til Formaal at samle de faglige Organisationer af Grov- og Fabrikarbejdere i alle Lande til et stærkt og modstandsdygtigt Forbund for at fremme:

a. de økonomiske og sociale Interesser for alle Grov- og Fabrikarbejdere samt bevare disse Interesser,
b. og naar Omstændighederne kræver det at understøtte ethvert nationalt og internationalt Grov- og Fabrikarbejderforbund i Kampen mod Arbejdets Udbytning og fremme Arbejderklassens internationale Solidaritet.

IV.

Disse Formaal skal naas ved:

a. Frembringelse af venskabelige Forhold mellem Organisationerne i alle Lande.
b. Understøttelse og Fremme af organisatoriske Bestræbelser i Lande, hvor Grov- og Fabrikarbejder-Organisationerne er daarligt eller slet ikke repræsenteret.
c. Udgivelse af et Blad i forskellige Sprog.
d. Bearbejdelse og Offentliggørelse af Forbedringer og Beretninger, især om Løn- og Arbejdsforholdene samt om Grov- og Fabrikarbejdernes sociale Levevilkaar i de forskellige Lande.
e. Forhindring af Indvandring af fremmed Arbejdskraft i Tilfælde af Arbejdsstridigheder.
f. eventuel financiel Hjælp ved omfangsrige Strejker og Lock-outer.
g. Regulering af Reglerne vedrørende fri Overflytning og Understøttelse til Medlemmerne af de tilsluttede Forbund.
h. nøje Samvirken mellem Grov- og Fabrikarbejdernes forskellige Lands-Organisationer.
i. Frembringelse samt regelmæssig Genoptagelse og Opretholdelse af Forbindelserne med Det internationale Fagforbund og Det internationale Fagsekretariat.

Indmeldelse.
V.

Alle Grov- og Fabrikarbejderforbund er berettiget til at blive indmeldt i Føderationen, dog under Forbehold af Exekutiv-Komiteens Billigelse og den næste Kongres' Godkendelse.

VI.

Optagelse sker gennem Exekutiv-Komiteen efter skriftlig Ansøgning og Anerkendelse af at ville rette sig efter Føderationens Forskrifter og Beslutninger.

VII.

Enhver Organisation, der er blevet Medlem af Den Internationale Grov- og Fabrikarbejder-Føderation, beholder sin fulde Selvstændighed, med Undtagelse af

Forpligtelser, der paalægges den ved Føderationens Regulativ eller Kongresbeslutninger.

Udslettelse.

VIII.

Udslettelse af Den internationale Grov- og Fabrikarbejder-Føderation kan ske efter Exekutiv-Komiteens eller Kongressens Beslutning og kan finde Sted, naar en Organisation

a. staar i Restance med et Aars Kontingent og paa Trods af Opfordring hertil ikke betaler, eller
b. handler imod Føderationens Statuter, Beslutninger eller Interesser.

Klager angaaende Exekutiv-Komiteens Dom kan fremføres paa den førstkommende Kongres.

Kontingent.

IX.

Til Bestridelse af Føderationens nødvendige Udgifter betales af de tilsluttede Organisationer et Kontingent, som beregnes i Forholdet til Medlemsantallets Størrelse det foregaaende Aars Slutning.

X.

Kontingentet fastsættes til 30 Gylden aarlig (= 45 Kr.) for hvert 1000 Medlemmer eller Del deraf, indtil 100,000 Medlemmer. — For hver 1000 Medlemmer (eller Del deraf) ud over 100,000 betales 6 Gylden aarlig (= 9 Kr.).

Kontingentet betales forud i hvert Aars Januar Maaned.

Der udsendes et Aarsregnskab over Udgifter og Indtægter.

XI.

Føderationens Organer er:

1. Den internationale Kongres.
2. Exekutiv-Komiteen.

XII.

Føderationens højeste Domstol er den internationale Kongres, som skal afholdes hvert andet Aar.

XIII.

Det paahviler Exekutiv-Komiteen at indkalde til Kongres samt offentliggøre Beretningerne og fastsætte Dagsordenen.

En Kongres kan sammenkaldes, naar Ønske herom fremkommer fra Flertallet af de tilsluttede Lands-Organisationer.

Føderationens Sekretær sørger for Indkaldelsen til Kongressen.

XIV.

Dagsordenen — Organisationernes Beretninger og Forslag — maa tilstilles de tilsluttede Organisationer mindst 4 Maaneder før Kongressens Afholdelse.

Forslag fra Forbundene maa være indsendt mindst 2 Maaneder forud.

XV.

Stemmeretten ordnes i Overensstemmelse med det Medlemsantal, hvorfor der sidst er betalt Kontingent, paa følgende Maade:

1 Stemme for hver paabegyndt 5000 Medlemmer indtil 100,000 Medlemmer og yderligere

1 Stemme for hver paabegyndt 50,000 Medlemmer.

Hver af de tilsluttede Organisationer maa kun sende saa mange Delegerede, som Medlemsantallet berettiger dem til.

De Delegeredes Udgifter ved Deltagelse i den internationale Kongres afholdes af den Organisation, de repræsenterer.

XVI.

Til den internationale Kongres' Opgaver hører bl. a.:

a. Behandling af Beretninger og Forslag,
b. Statuternes Ændring,
c. Fastsættelse af Kontingent,
d. Bestemmelse af Føderationens og Exekutiv-Komiteens Sæde og Valg af Sekretær,
e. Fastsættelse af Stedet for Afholdelsen af den næste Kongres.

Exekutiv-Komiteen.

XVII.

Exekutiv-Komiteen sammensættes af 5 Medlemmer, som maa tilhøre 5 forskellige Lande. De vælges af den internationale Kongres. Samtidig vælger Kongressen en Suppleant for hver af disse 5 Medlemmer.

XVIII.

Exekutiv-Komiteen træder sammen mindst een Gang om Aaret og har Fuldmagt til at træffe afgørende Beslutninger i Perioden mellem 2 Kongresser.

Alm. Bestemmelser.

XIX.

Hver enkelt Organisation er forpligtet til efter Udløbet af hvert Aar at tilstille Sekretæren en Beretning om dens Medlemsantal, Indtægter og Udgifter, Antal af Arbejdsstridigheder og disses Forløb o. s. v. Sekretæren vil i dette Øjemed fremsende særlige Spørgeskemaer. En Oversigt over disse Aarsberetninger skal offentliggøres i Føderationens Blad.

XX.

Vigtige Begivenheder indenfor Organisationerne, især store Arbejdsstridigheder, skal straks meddeles Sekretæren.

XXI.

Den internationale Grov- og Fabrikarbejder-Føderations Meddelelser vil fremkomme i det tyske, franske, engelske og svenske Sprog, paa hvilke Sprog Kongressens Forhandlinger ligeledes føres. Sekretærens Korrespondance med Organisationerne skal ogsaa saa vidt muligt føres i disse 4 Sprog.

XXII.

Disse Statuter træder i Kraft efter deres Godkendelse paa den internationale Kongres.

Ændringer kan kun foretages af Den Internationale Grov- og Fabrikarbejder-Føderations Kongres.

Efter dette Regulativ, der jo er den ny Arbejdsmands-Internationales Lov, skal jeg kun gøre et Par Bemærkninger.

1. *Navnet.*

Organisationerne i Tyskland, Østrig, Czecko-Slovakiet, Holland og Belgien var rene eller saa godt som rene Fabrikarbejder-Organisationer, medens de engelske og skandinaviske Organisationer er Organisationer omfattende alle eller i hvert Fald mange Grupper af ikke faglærte Arbejdere. Man enedes derfor om, at medens de tyske, østrigske o. s. v. Organisationer i deres Tekst kalder Organisationen for en Fabrikarbejder-Føderation, skulde England og Skandinavien i deres Tekster finde Udtryk, som dækkede samtlige deres Medlemsgrupper.

Naar vi valgte den svenske Betegnelse, var det, fordi den nærmest er ligelydende med den tysk-hollandske, og af samme Grund vil Englænderne i deres Tekst bruge Udtrykket »General- & factory Workers«.

2. *Kontingentet og Stemmeretten.*

Naar man gik til at fastsætte et højere Kontingent for de første 100,000 Medlemmer og et lavere for Medlemsantallet udover 100,000 skyldtes det væsentlig Hensynet til Englænderne, idet man ræsonnerede saaledes, at de og deres Organisationer, der tæller ca. Halvparten af samtlige vort Internationales Medlemmer, hvis de skulde betale Halvparten af Udgifterne, vilde kræve en særlig stor Indflydelse. Nu har man, som det vil ses, fastsat Stemmeretten efter et lignende Forhold, som man har fastsat Kontingentet, og det vil nu være udelukket, at et enkelt Land, det være sig nok saa stort, kan dominere den internationale Kongres. — Naar Frankrig har faaet sit organisatoriske Forhold i Orden og har tiltraadt Føderationen, vil end ikke de to største Lande, England og Tyskland, hvis de skulde kunne blive enige, kunne kommandere en Kongres.

Under Drøftelsen af Kontingentets Størrelse blev der fra Danmark og Tyskland gjort opmærksom paa, at det vilde være uretfærdigt, om vi skulde betale vort Kontingent i hollandske Gylden efter disse Penges nuværende overordentlig høje Kurs, og man enedes saa om at fastsætte en Kurs nogenlunde svarende til Kursen før Krigen. — En hollandsk Gylden har vi gjort til 1½ skandinavisk Kr., medens vi for Tiden maa betale mindst Kr. 2,25 for en Gylden.

Vort aarlige Kontingent vil blive ca. 4000 Kr. For Oktober Kvartal 1920 skal der betales ¼ Aars Kontingent, altsaa for vort Vedkommende ca. 1000 Kroner.

3. *Valgene til Exekutiv-Komiteen.*

Disse skal i Henhold til Regulativet finde Sted paa Kongressen, men i Lovudvalget gjorde Chr. Sørensen opmærksom paa, at det vist ikke vilde være rigtigt at lade dette ske denne Gang, idet man ikke uden videre kunde gaa ud fra, at de fremmødte Delegationer havde Mandat til at forbinde deres Organisationer, og man saa kunde komme til at vælge Folk af en Organisation, der maaske ikke sluttede sig til Sekretariatet. Udvalget enedes derfor om at henstille til Kongressen kun at træffe Beslutning om, hvilke Lande der skulde have Ret til en Repræsentant i Exekutiv-Komiteen, og saa overlade det til de paagældende Organisationers Bestyrelser at vælge disse Folk. Henstillingen blev tiltraadt af Udvalget og senere af Kongressen, der dog vedtog, at Beskeden skulde være tilsendt den internationale Sekretær inden 4 Uger.

Man vedtog saa, at Exekutiv-Komiteen første Gang skulde sammensættes paa følgende Maade:

Tyskland: 1 Repræsentant.
England: 1 Repræsentant.
Skandinavien: 1 Repræsentant.
Østrig og Czecko-Slavakiet: 1 Repræsentant.
Belgien og Frankrig: 1 Repræsentant.

Man enedes endvidere om at lade den hollandske Bestyrelse udpege den internationale Sekretær, og Hollænderne meddelte inden Kongressens Afslutning, at dette blev *Stenhuis.*

Da Sekretæren ikke har Stemme i Exekutiv-Komiteen anmodede den hollandske Dele-

gation Skandinaverne om, at deres Repræsentant ogsaa maatte repræsentere Holland, hvilket vi ikke havde noget imod.

Foruden Lovene drøftede Udvalget ogsaa Spørgsmaalet om Overflytning af Medlemmer fra det ene Land til det andet, bl. a. paa Foranledning af et fra vor Arbejdsløshedskasse fremsendt Forslag. Der viste sig forskellige Hindringer for en Ordning af dette Spørgsmaal:

Holland har Statstilskud og Statskontrol m. H. t. Arbejdsløshedsunderstøttelsen og maatte først sikre sig Statens Godkendelse af en eventuel Overenskomst; det mente man imidlertid nok, man kunde komme ud over, men vanskeligere stillede Forholdene sig for Englands Vedkommende. Her kender man f. Eks. ikke Arbejdsløshedsunderstøttelse, men derimod kender man Alderdomsunderstøttelse (en Slags Pension), Sygeunderstøttelse m. m., og en enkelt af de repræsenterede engelske Organisationer, Dock, Wharf & Riverside Workers, optog end ikke Medlemmer af andre engelske Organisationer uden fuldt Indskud og som nye Medlemmer.

Lovudvalget enedes derfor om foreløbigt at nøjes med følgende Udtalelse:

»Kommissionen udtaler sig principielt for, at Overflytning af Medlemmer fra den ene Organisation til den anden skal kunne finde Sted uden Indskud, og de overflyttede Medlemmer skal have Ret til de samme Understøttelser og Fordele, som forefindes ens i begge Organisationer.

Kommissionen anmoder Kongressen om at paalægge Exekutiv-Komiteen at udarbejde Overflytningsregler og forelægge disse paa den førstkommende Kongres.«

Ogsaa denne Udtalelse tiltraadtes senere af Kongressen, idet man udtrykkeligt bemærkede, at de Organisationer, der allerede har Overenskomst om gensidig Overflytning, naturligvis bibeholder dette, og at der jo intet er til Hinder for, at der kan træffes særskilte Overenskomster mellem de enkelte Organisationer om de i Forbindelse hermed staaende Forhold.

Kongressen var præget af en enig Vilje til Samvirken og Fællesskab imellem Organisationerne, og selv Englænderne, der jo hidtil har staaet meget afvisende, og som ogsaa paa denne Kongres var de mest reserverede, gjorde absolut Indtryk af at ville gøre alt muligt for at bringe deres Organisationer i nærmest mulig Berøring og Samarbejde med Fastlandets.

Ud fra denne Redegørelse, som vi naturligvis, om det ønskes, kan supplere med nærmere Oplysninger f. Eks. paa et Forretningsudvalgs- eller Hovedbestyrelsesmøde, indstiller Forbundets Repræsentanter paa Kongressen da herved:

a. at Dansk Arbejdsmands Forbund indmelder sig i Føderationen fra 1. Oktober d. A. at regne,
b. inden 4 Uger at fremsende Meddelelse herom samt ¼ Aars Kontingent,
c. vælger en Repræsentant til Exekutiv-Komiteen (og ligeledes giver Meddelelse herom inden 4 Uger).

Med Hensyn til det sidstnævnte skal vi oplyse, at den Skandinaviske Delegation paa et efter Kongressens Afslutning afholdt Fællesmøde vedtog at henstille dette til de 3 Landes Hovedbestyrelser og enstemmigt foreslaa, at Danmark fik Repræsentanten og Sverige Suppleanten til Exekutiv-Komiteen i denne Omgang.

Vi kan sluttelig tilføje, at næste ordinære Kongres sandsynligvis vil blive afholdt i Juli 1921 i Forbindelse med en almindelig Fagforbunds-Kongres.

København, den 2. November 1920.

Paa samtlige Kongres Repræsentanters Vegne:

Chr. Sørensen.

Paa det samlede Hovedbestyrelsesmøde der afholdtes 7.—9. Decbr. d. A., var Sagen til Behandling, og det vedtoges at tiltræde for vort Forbunds Vedkommende i Lighed med hvad Sverrig og Norge allerede havde gjort.

Som det fremgaar af Beretningen har Danmark Ret til at vælge en Repræsentant til Eksekutiv-Komiteen, og Sverig vælger Suppleanten. Paa Hovedbestyrelsesmødet var det selvfølgelig Meningen at vælge Lyngsie, men

han undslog sig med den Motivering, at han i mange Tilfælde var ude af Stand til at deltage i de paatænkte Møder, da hans Tid sandsynligvis ikke vilde tillade det, og Repræsentationen i saa Tilfælde vilde tilfalde et andet Land (Sverig), idet vi var afskaarne fra selv at sende Supleanter.

Efter Henstilling af Lyngsie valgtes derefter Chr. Sørensen enstemmig.

Siden sidst.

Bogense Afdeling har afsluttet Overenskomst med **Købmand G. V. Larsen:** 25 Mand. Timelønnen er 158 a 163 Øre, Ugeløn for faste Arbejdere Kr. 73.09. Ugeløn for 2 Kuske Kr. 77.00. En Del Akkordpriser forhøjedes med 35 a 50 pCt., hvorved Dagfortjenesten hævedes fra 12 a 14 Kr. til 16 a 18 Kr. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg. Arbejdstid 8 Timer daglig. Ulykkesforsikr. 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger efter Ulykkestilfældets Indtræden. Traadt i Kraft 15. Oktober og gælder til 1. April 1921.

Holbæk: Amtsraadet ang. Skærveslagning, 60 Mand. For Sten paa Mark og i Grusgrav betales nu 13 Kr. pr. Kbm. Paa Vej 15 Kr. pr. Kbm. Dagsfortjeneste før 12 Kr., nu 14 Kr. Traadt i Kraft 15. Oktober og gælder til 1. April 1920.

Mørke. Hvilsager-Lime Sogneraad. 10 Mand. For Slagning af Kampsten betales 70 Kr. pr. Kbfavn, for Grusharpning 30 Kr. pr. Kbfavn og for Afsamling og Omsætning af Rangsten 10 Kr. pr. Kbfavn. Akkord. Dagfortjenesten er 14 Kr. Tidligere var det Timelønsarbejde. I Kraft 1. Septbr. og gælder til 1. August 1921. Skærveslagning udføres kun af Kommunens gifte Arbejdsmænd.

Herning. Murermester Laugesen. Efterbetaling til 3 Mand for et udført Jernbetonarbejde for 425 Timer a 15 Øre = Kr. 63.75.

Køge A. Kommunens Gasværk. 6 Mand. 8 Øre Tillæg pr. Time fra 1. Aug. (Aug. Regl.), hvorved Retorthusarb. Ugeløn hævedes til Kr. 97.70 og Pladsarb.s til Kr. 87.47. Overenskomsten udløber 1. April 1921.

Maribo. Lolland-Falsters Jernbaneselskab: 20 Mand. 8 Øre Tillæg pr. Time fra 1. August (Aug. Regl.) Nuværende Timeløn 163 Øre. Gælder til 1. Marts 1921.

Næstved. Korsør Stenforretning i Mogenstrup. 25 Mand. 15 Øre ekstra pr. Time for et udført Jernbetonarbejde.

Struer. Murermestrene. 46 Mand. Der er opnaaet Enighed om et Tillæg af 10 Øre pr. Akkordtime ud over det 13 Øre Aug. Regl. Tillæg. Traadt i Kraft 11. November.

Brande. Entreprenørerne M. Petersen, J. Christiansen Bødtker og **H. Larsen.** 85 Mand. Enighed opnaaet om et Tillæg af 13 Øre pr. Akkordtime (Aug. Regl.) Traadt i Kraft fra 1. August.

Mou. Cementfabrikernes Mosebrug. (Lille Vildmose.) 12 Mand. Tørvelæsnings-Akkordpriserne forhøjedes med fra 5 til 15 Øre pr. Læs. 8 Øre Tillæg (Aug. Regl.) pr. Time fra 1. August. Arbejdstid 10 Timer daglig. Nuværende Timeløn 163 Øre. Akkordfortjenesten forhøjedes fra Kr. 17.10 til Kr. 17.55 pr. Dag. Gælder til 1. August 1921.

Helsingør A. Hofjægermester Bruun, Krogerup-Gaard. 20 Mand. 10 pCt. Tillæg til Akkordfortjenesten fra 1. Aug. (Aug. Regl.) Akkordfortjenesten pr. Dag forhøjedes derved fra 8 Kr. til 10 Kr.

Brande. Fm. Philip Petersen & Arvid Holm. 50 Mand. Arbejdsgiverne krævede 10 Timers dagligt Arbejde, hvoraf de 2 Timer betaltes med 50 pCt. Tillæg. Overenskomst oprettedes. Timeløn 163 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 50 a 100 pCt. Tillæg. Akkord skal indføres. Samtlige Bestemmelser i Overenskomsten med Centralforeningen af Murermestre er gældende. Traadt i Kraft 11. Oktober og gælder til 1. Februar 1921.

Skørping. Skovrider Iversen, Mosskovgaard. 2 Mand. For Udførelsen af et Pläneringsarbejde forhøjedes Betalingen fra 44 Kr. til 64 Kr.

Ringsted. Gaardejer P. Krogh, Højbygaard. Et Beløb paa Kr. 44.57, som en Mand havde tilgode for udført Arbejde, udbetaltes.

Ballerup. Tørvefabrikant P. Petersen, Kalveholmgaard, Knardrup. Fabrikanten indgik paa at betale 100 Kr., som 3 Mand havde tilgode for et udført Akkord arbejde.

Kvartalskiftet

En af de første Dage møder Postbudene hele Landet over hos alle Abonnenterne med en Regning paa 1 Krone for „Arbejdsmændenes Fagblad" for Januar Kvartal.

Vi anmoder i egen Interesse om at indløse den ved Præsentationen, da den kun præsenteres denne ene Gang, og i Fald den ikke betales udebliver Fagbladet.

De forskellige Medlemmer, der har tegnet Abonnementet direkte hos Postvæsenet, maa huske at betale paa de stedlige Postkontorer senest den 27. December, da der ellers indtræder Standsning i Tilsendelsen.

Glem det ikke!

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 19 | 12. Januar | 1921 | 25. Aarg.

Aaret der svandt.

Dansk Arbejdsmands Forbund i 1920.

I.

Der er 2 Begivenheder, man stedse vil mindes i Forbindelse med Aarstallet 1920: Generalstrejken med Paaskeforliget og Sønderjylands Genforening med det øvrige Danmark.

Disse 2 Begivenheder karakteriserer Aaret i almindeligt Omdømme og ogsaa baade fagligt og politisk — og for Dansk Arbejdsmandsforbund er naturligvis det samme Tilfældet, — idet der dog for vor Organisations Vedkommende kommer en tredie Ting til: Forliget af 28. Maj.

Naar vi nu skal genkalde i Erindringen hele den Kæde af Begivenheder der grupperer sig om disse Hovedpunkter, maa vi først minde om, hvorledes Situationen laa ved Aarets Begyndelse.

I Løbet af 1919 var det lykkedes os at opnaa gennemgaaende ca. 60 Øres Lønforhøjelse pr. Time til vore Medlemmer, idet de først fik 25 a 30 Øre ved Overenskomsternes Oprettelse i Foraaret og derefter 30 a 35 Øre ved den i Efteraaret gennemførte Regulering.

Naar man nu husker, at det paa samme Maade var lykkedes at gennemføre Tillæg paa ialt ca. 25—30 Øre pr. Time i 1918 — ligeledes ad 2 Gange — og naar man ved, at adskillige Industrier ved Aarsskiftet faktisk var saaledes stillet, at de bl. a. paa Grund af den udenlandske Konkurrences Indflydelse godt uden større Tab kunde tage en Standsning, vil man forstaa, at vor Forbundsledelse saavel som vore Afdelinger og Medlemmer var klar paa, at der ikke paany i 1920 var Basis for noget egentlig Lønfremstød eller nogen egentlig Revision af Overenskomster og Priskuranter.

Herom herskede der vist nogenlunde Enighed i vor Organisation; men naturligvis var der Ting i Overenskomsterne, vi var klar paa, maatte rettes, og naturligvis vilde vi under alle Omstændigheder sikre os, at vi ikke skulde arbejde videre for de da gældende Lønninger, hvis Dyrtiden fortsat steg.

Derfor besluttede vor Hovedbestyrelse ogsaa at opsige samtlige Landsoverenskomster, og derfor fik Afdelingerne, efterhaanden som de begærede det, Sanktion til at opsige de lokale Overenskomster, idet Forbundsledelsen dog stadig gennem Cirkulærer og Breve gjorde Afdelingerne bekendt med Situationens Vanskelighed.

Det var imidlertid ikke blot Arbejdernes Organisationer, der havde Blikket aabent herfor. Arbejdsgiverne saa jo ogsaa, hvad Vej Vinden blæste, og man lavede derfor i Arbejdsgiverkredse til paa at tage et Basketag med Arbejdernes Organisationer for at faa »standset Lønskruen« en Gang for alle og faa slaaet fast »hvem der var Herre paa Arbejdspladsen«. — Man bevilgede i den Anledning Arbejdsgiverforeningens Ledelse en »Krigsfond« paa 25 Millioner Kroner og forhøjede siden denne Fond til 50 Millioner, og man holdt Krigsraad med de svenske og norske Arbejdsgivere — aabenbart med det Formaal at etablere saa store samtidige Konflikter i de forskellige Lande, at det blev Arbejderne umuligt at støtte hinanden.

Efter denne Forberedelse havde Arbejdsgiverforeningen i November Maaned 1919 ladet »De samvirkende Fagforbund« vide, at der kun kunde være tale om *at forny alle de løbende Overenskomster under et uden Ændring*,

uden Rettelse og uden Lønforhøjelse af nogen Art.

Det kunde Arbejdernes Organisationer naturligvis ikke gaa med til, — man vilde ikke uden videre aflevere sin Ret til ved Forhandling med de modstaaende Arbejdsgivere at kræve de Forhold rettede, der særlig maatte trænge dertil, og man maatte naturligvis kræve Dækning for Dyrtiden.

Herom fremsatte »De samvirkende Fagforbund« den 9. Januar et specificeret Forslag, der ogsaa indeholdt Kravet om, at de særlig lave Lønninger maatte have Tillæg samt om at der skulde optages Forhandling mellem Hovedorganisationerne om Indførelse af Bedriftsraad samt om Ferie.

Dette Forslag afviste Arbejdsgiverforeningen, og da den samtidig forbød sine Underorganisationer at forhandle, iværksatte Slagteriarbejderne Strejke og andre Organisationer fremsendte Varsler.

For at faa denne Situation klaret, greb Arbejdsgiverforeningen til sit gamle Universalmiddel, — *den varslede Storlockout til den 9. April* for paa denne Maade at gennemføre sit diktatoriske Standpunkt *betingelsesløs Fornyelse af Overenskomsterne under et og uden Forhandling.*

Saa kom det af uansvarlige Kræfter iværksatte Statskupforsøg, — som vi ikke her skal beskæftige os videre med — der besvaredes ved, at den faglige og politiske Hovedledelse i Fællesskab etablerede Generalstrejke, og naturligvis vedtog Fagforbundene saa, at Generalstrejken ikke kunde hæves, førend dette Standpunkt var væltet og der var givet Luft for Overenskomstforhandlinger paa sædvanlig Maade.

Forligsmanden greb saa ind, kaldte Parterne til sig, og ved de Forhandlinger, der førtes hos ham 1. Paaskedag og den efterfølgende Nat til 2. Paaskedags Morgen opnaaedes Forliget af 5. April, — eller, som det populært kaldes — »Paaskeforliget«.

Heri fastsættes det, at der skulde optages Forhandling om Tillæg til særlig lave Lønninger, og desuden sikredes der Arbejderne et Augustreguleringstillæg paa 2 Øre for hver 3 Points Dyrtiden maatte være steget til 1. Aug. Endvidere fastsattes det, at der skulde optages Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne om Bedriftsraad m. v.

Hermed var Arbejdsgivernes Standpunkt væltet.

De havde villet tænde Landet i Brand — havde erklæret sig rede til at gaa i Krig med Arbejderne for at faa gennemført:

1) *Ingen Forhandling mellem Fagene indbyrdes, — de maatte ved Forliget forpligte sig til at tage disse Forhandlinger.*
2) *Intet Tillæg af nogen Art, men betingelsesløs Fornyelse af Overenskomsterne, — de maatte forpligte sig baade til Tillæg straks til de lave Lønninger og til Augustregulering til alle.*
3) *Ingen Forhandling om Arbejdernes Andel i Bedrifternes Ledelse, — de maatte forpligte sig til at tage denne Forhandling.*

Paa alle Punkterne havde Arbejdsgiverne maattet give Fir, og det gjaldt saa for Arbejderne om hurtigst at udnytte det, der her var opnaaet.

Dansk Arbejdsmandsforbund krævede straks Forhandling med de Arbejdsgivergrupper, som vi kontraherede med; men det gik ikke helt glat med at faa disse Forhandlinger i Gang.

Arbejdsgiverne kunde nemlig henvise til, at en Del Afdelinger og Grupper stadig nægtede at opfylde deres Del af Forliget, idet de nægtede at respektere Generalstrejkens Afblæsning. Det drejede sig her baade om Organisationer indenfor og udenfor »De samvirkende Fagforbund«, og medens vore Organisationer naturligvis gjorde gældende, at vi intet Ansvar kunde have for de udenforstaaende, var det klart, at vi ikke kunde kræve at vor Modpart skulde opfylde Forligets Bestemmelser, saalænge vore egne Medlemmer for deres Part nægtede dette.

Naa, Fornuften sejrede i dette som i de fleste andre Tilfælde, — vore Medlemmer og Afdelinger optog efterhaanden Arbejdet, og d. 16. April kunde Arbejdsgiverforeningen give sine Underorganisationer Besked paa, at nu var der ikke mere Paaskud til at nægte Forhandling, og disse kom saa i Gang efter at have været sinket i 11 Dage af det meningsløse Strejkeri.

Forhandlingerne kom som sagt i Gang; men de gav intet Steds eller saa godt som intet Steds noget Resultat. Paa Hovedbestyrelsens Møde den 16. Maj oplyste Formanden, at alle

Landsoverenskomstforhandlingerne maatte betragtes som bristede, og at 46 Afdelinger havde indberettet 76 bristede Overenskomstforhandlinger om lokale Sager samt at 43 Afdelinger havde indberettet, at Forhandlinger om de lokale Priskuranter, der er knyttede til Landsoverenskomsterne, var bristede, — 13 Afdelinger havde begæret Strejkesanktion.

Paa Grundlag af den saaledes foreliggende Situation vedtog Hovedbestyrelsen at fremsende Strejkevarsel og samtidig indkalde til ekstraordinær Kongres i Pinseugen, for at Medlemmerne selv gennem deres direkte valgte Repræsentanter kunde tage Beslutning om, hvad der videre skulde ske i den foreliggende store og vanskelige Situation.

Baade 1. og 2. Varsel gik af, og naturligvis valgte vi at varsle Strejke for de Grupper af Arbejdere, hvor en Strejke vilde lægge stærkest Pres paa Arbejdsgiverne uden at skade os selv, men vi lod med al ønskelig Tydelighed Arbejdsgiverne vide, at de ikke fik Fred, førend vi havde en hele Landet omfattende tilfredsstillende Ordning.

Strejken var varslet til at begynde Lørdag Aften den 30. Maj; men forinden mødte Statens Forligsmand paa Arenaen, og hos ham førtes døgnlange Forhandlinger, der sluttelig resulterede i Forligsforslaget af 28. Maj, som blev forelagt for og vedtaget af den ekstraordinære Kongres, der var samlet i Dagene den 27.—29. Maj. — Vedtagelsen skete med 309 Stemmer mod 79.

Ved dette Forlig fastsattes det, at alle de opsagte Overenskomster skulde fornyes imod, at der straks ydedes *et Tillæg paa 10 Øre (Teglværker dog kun 3 Øre) til alle Timelønninger*, der ikke derved bragtes op over 160 Øre i København og 150 Øre i Provinserne, og derudover skulde der ligeledes straks gives et *Forskud paa Augustreguleringen paa 5 Øre pr. Time. Om Akkordforholdene skulde der forhandles*, og her kunde Uoverensstemmelserne under visse Forhold komme til Afgørelse ved et Nævn. For Jernindustrien og Skovbruget gjaldt særlige Bestemmelser.

Dette betød jo i Realiteten et Tillæg paa 15 Øre til Timelønnen med det samme, og mere havde voreAfdelinger og Medlemmer vel heller næppe ventet.

Chr. S.

Klar til Kommunevalg.

Fra Socialdemokratisk Forbund har vi modtaget nedenstaaende Cirkulære, som vi med Glæde giver Plads i vort Blad:

I Marts Maaned finder der kommunale Valg Sted over hele Landet. Byraad og Sogneraad skal fornyes. Spørgsmaalet bliver da: Hvorledes kan Arbejderklassen og andre mindrebemidlede i By og paa Land sikre sig, at denne Fornyelse ogsaa kommer til at betyde en Forbedring for dem, at med andre Ord de forestaaende Valg kommer til at betegne et nyt Fremstød mod Maalet: *Opnaaelsen af tryggere og lysere Livsvilkaar?*

De sidste Aar maa have vist alle Betydningen af Deltagelsen i netop de kommunale Valg, ligesaa vel som i Rigsdagsvalgene.

Utallige er Eksemplerne fra alle Landets Egne paa, hvorledes de Kommunalbestyrelser, hvor Socialdemokraterne kun har ringe eller slet ingen Indflydelse, har vist *skammelig, ja, umenneskelig Karrighed*, naar der har været Tale om at administrere de almindelige sociale Love (f. Eks. Alderdomsloven) eller om at lindre Savn og Nød. Disse Kommuner har i mangfoldige Tilfælde kun benyttet *en meget lille Brøkdel* af de Midler, som stilledes til Raadighed ved det daværende demokratiske Folketingsflertals Indflydelse.

Og som den smukkeste Modsætning hertil staar de Kommuner, hvor Socialdemokratiet har haft Flertallet eller Hovedindflydelsen. Der er alle Kræfter sat til, alle Udveje forsøgt for at afhjælpe eller lindre de Savn, som den kapitalistiske Samfundstilstand var Skyld i, og de socialdemokratiske Kommuners banebrydende Indsats, bl. a. ved Gennemførelsen af 8-Timers Dagen, maa ogsaa klart og afgørende illustrere Betydningen af at have Magten i Kommunerne.

Men alle, der er klare over dette, maa *agitere og sprede Oplysning* derom blandt deres Kammerater og Bekendte, og de maa først og fremmest passe paa, at følgende Betingelser er opfyldt:

1. *Skatten maa betales.*

Man skal have betalt sin Skat for at have Valgret.

Gifte Kvinder har Valgret, naar Manden betaler Skat. *Ugifte* Kvinder skal *selv* betale Skat.

Skatten opkræves forskelligt i de forskellige Kommuner; nogle Steder (f. Eks. i *København)* kvartalsvis, og andre Steder (f. Eks. paa *Frederiksberg)* halvaarsvis. Men hvorledes end dette er ordnet i Kommunerne ud over Landet, *een Ting gælder alle Steder,* saavel i Hovedstaden som i Landkommunen: *Den sidst forfaldne Skattekvittering maa betales, inden Valglisternes Udarbejdelse er sluttet, d. v. s. snarest muligt i Januar Maaned.*

2. *Efterse Valglisten.*

Men selv om man har betalt sin Skat, selv om man opfylder de andre Betingelser (bl. a. har Indfødsret og er fyldt 25 Aar senest Valgdagen) — ja, selv om man har stemt ved alle tidligere Valg, *maa man ikke forsømme at se efter om man er opført paa Valglisten.*

Valglisterne er nemlig helt nye ved hvert Valg, og enhver af os risikerer derfor at være blevet glemt denne Gang. *Og er man ikke paa Valglisten, kan man ikke stemme, naar Valgdagen kommer, selv om man har betalt sin Skat til sidste Øre.*

Valglisterne ligger til Eftersyn saaledes:

Udenfor København (ogsaa paa Frederiksberg): 16.—31. Januar.

I København: 1.—8. Februar.

Fagfæller! Kammerater!

Reaktionen sidder ved Styret i Danmark. Ingen Love til Gavn for Arbejderklassens økonomiske, sociale eller kulturelle Interesser faar Lov at slippe gennem Rigsdagen.

Arbejdsgiverne lurer paa en Lejlighed nu i Foraaret til at trænge Arbejderne fra de erobrede Stillinger tilbage i Savn og Mørke. Og vær forvisset om, at et Nederlag for Socialdemokratiet ved de kommunale Valg i Marts vil give Arbejdsgiverne forøget Krigslyst, medens *en lysende Række socialdemokratiske Sejre* i By og paa Land vil betyde en Styrkelse ogsaa af Arbejdernes *faglige* Stilling.

Arbejdsgiverne, Storbønderne og Storborgerne haaber, at de daarlige Tider og Arbejdsløsheden skal skaffe let Spil, ved at mange af Arbejderne ikke kan betale Skatten og derved mister Valgretten.

Lad dem blive skuffede. Lad os gøre alt for at faa *betalt vor Skat og efterset Valglisterne.* Da er vi parate til *det store Fremstød.* Da vil Landet lyse rødt af

Socialdemokratiets Sejre.

Hovedbestyrelsesmøde.

Tirsdag den 7. og Onsdag den 8. December 1920.

Dagsorden:

1. Beretning.
2. Regnskabet.

Dirigent: **Jens Larsen.**

ad. 1.

Formanden oplyste, at Fr. Jensen-Tilst har meddelt, at han, grundet paa forskellige personlige Forhold, nedlægger sit Mandat som Hovedbestyrelsesmedlem. Gav et kort Overblik over Situationen, og oplyste, at Kvartalet har været præget af Gennemførelsen af Forligsmandsforslaget af 28. Maj og af Opsigelsen af saa godt som alle Overenskomster, der i indeværende Kvartal angaar 4404 Mand, hvortil kommer de af Forb. opsagte Landsoverenskomster, der angaar ialt 23,071 Mand, og med de fra forrige Kvartal overførte, er der altsaa ialt behandlet Sanktionsbegæringer vedrørende 28,475 Mand.

I Beretningen er redegjort for afsluttede Sager vedrørende 4719 Mand, og der er saaledes i Øjeblikket Lønsager løbende for 23,656 Mand.

Hertil kommer de siden sidste Forretningsudvalgsmøde givne Sanktioner, samt de Afdelinger, der har opsagt uden Sanktion, og Stillingen er da saaledes, at pr. 1. Jan. udløber 9 lokale Overenskomster vedrørende 154 Mand., pr. 1. Februar udløber 133 lokale Overenskomster vedrørende 9639 Mand, pr. 1. Febr. udløber 8 Landsoverenskomster vedrørende 21519 Mand, pr. 15. Februar udløber 2 lokale Overenskomster vedrørende 800 Mand, pr. 1. Marts udløber 38 lokale Overenskomster vedrørende 1545 Mand, ialt vedrørende 33,657 Mand, der alle arbejder hos Medlemmer af Arbgf.

Ifølge Overenskomster med Arbejdsgivere uden for Arbgf. udløber pr. 1. Januar 17 lokale Overenskomster vedrørende 157 Mand, pr. 1. Februar 127 lokale Overenskomster vedrørende 3128 Mand, pr. 1. Marts 44 lokale Overenskomster vedrørende 679 Mand, pr. 1. Marts 1 Landsoverenskomst vedrørende 1552 Mand. ialt 5516 Mand, og alle disse 33,657 Mand i Arbejdsgiverforening og 5516 Mand udenfor Arbejdsgiverforeningen, maa vi regne med at have eller faa i Lønbevægelse i den nærmeste Tid.

Som bekendt har vi udsendt et Cirkulære Nr. 47 a der gav Vejledning og Raad angaaende den kommende Lønkampagne, og i det store og hele maa det siges, at vore Afdelinger har stillet deres Krav i Henhold

til dette Cirkulære og indskrænket sig til at kræve Dækning for Prisstigningen.

Der er i Strejkeunderstøttelse udbetalt Kr. 6204,55 til 281 Mand i 26 Afdelinger, og der er optaget 2 ny Afdelinger, **Kvalbø** (Færøerne) og **Ousted,** medens 1. Afdeling **Raaby** er overgaaet til Landarbejderforbundet.

I Tilskud til Agitationskredsene (7—8—13) er udbetalt Kr. 600,00, og der er udarbejdet og afsendt 2970 Skrivelser og 5 Cirkulærer.

Dvælede ved forskellige i Kvartalet afsluttede Sager og pegede paa Nødvendigheden af Hovedbestyrelsens Enighed under den kommende Situation, der sikkert vilde blive den vanskeligste, som vort Forbund endnu har staaet overfor, ikke alene fordi man kunde vente nedadgaaende Konjunkturer, men ogsaa, fordi Arbejdsgiverne, nu mere end nogen Sinde tidligere, var banket sammen i fælles Optræden mod Arbejderne.

Omtalte de af Den faste Voldgiftsret afsagte Kendelser og den gamle Strid med »Komm. Arb. Forb.« Disse har ønsket et nyt Møde under Medvirkning af »D. s. F.«

Skibsværftsarbejderne søger stadig at angle efter vore Medlemmer, der ved at melde sig ind hos Skibsværftsarb. glider ud af Arbejdsløshedskassen, og i den Anledning har der for nylig været et Møde i Odense.

De jyske Kalkværker vil kun fortsætte Driften mod en Lønreduktion af ca. 15 pCt., og det syntes, som om Arbejderne ikke var utilbøjelig til at indgaa herpaa, medens vi modsatte os dette. Spørgsmaalet er vanskeligt, da det let kan faa storpolitiske Følger, men vi har dog faaet Anvisningsdirektørens Ord for, at man ikke f. Eks. ved at fratage Folk Understøttelse, kan tvinge Arbejderne til at modtage Arbejde til den budte reducerede Betaling. Vedtagelserne paa Kongressen i Amsterdam vil senere blive behandlet, ligesom Spørgsmaalet om Bidrag til »Soc. Dem. Forbund« og »Dansk Blindesamfund« samt Fr. Jensens Udtrædelse af Hovedbestyrelsen og Situationen i al Almindelighed maa til Specialdebat.

Formanden mente ogsaa, at det kunde have sin Betydning, at Hovedbestyrelsen vedtog en Udtalelse og Protest mod de Afdelinger, der havde vist Tendens til at gaa ind paa en længere Arbejdstid end de 8 Timer og en saadan Protest skulde blive udsendt fra Hovedkontoret. Med Hensyn til Jærnindustriens Forsøg paa Reducering af Lønnen til Minimallønnen, var der sikkert intet andet at gøre, end med al Magt, at modsætte sig en Lønreduktion.

— — —

Efter en grundig Diskussion af den aflagte Beretning, gik man over til Specialbehandling af følgende Sager:

a) Indmeldelse i »Arbejdsmændenes Internationale« og Valg af et Medlem til Eksekutivkomiteen.
b) Bidrag til »Soc. Dem. Valgfond«.
c) Bidrag til »Dansk Blindesamfund«.
d) Fr. Jensens Udtrædelse af Hovedbestyrelsen.
e) Situationen.
f) Stillingen til »Komm. Arb. Forbund«.

ad a.

Se Arbejdsmændenes Fagblad Nr. 18.

ad b.

Efter en ret lang Diskussion vedtoges det at bevilge 5000 Kr. for Aaret 1921.

ad c.

I H. t. den fra Dansk Blindesamfund foreliggende Anmodning vedtoges det at tillade Blindesamfundet at udsende et Cirkulære til vore Afdelinger, samt at anbefale disse en velvillig Behandling.

ad f.

Man enedes om, efter Anmodning fra »D. s. F.« at deltage i endnu et Møde angaaende Forholdet til »Komm. Arb. Forbund«.

ad d.

Fr. Jensen, Tilst, har meddelt, at han, om end med stor Beklagelse, ser sig nødsaget til at nedlægge sit Hverv som Hovedbestyrelsesmedlem, da han maa hellige sin Virksomhed al sin Tid.

Efter nogle Bemærkninger toges Mandatnedlæggelsen til Efterretning, og vedtoges det enstemmigt at tilkendegive Fr. Jensen Forbundets Tak for den Tid, han har haft Sæde i Hovedbestyrelsen.

Spørgsmaalet om Indkaldelse af Suppleant overlodes den jydsk-fynske Hovedbestyrelse.

Beretning og Virksomhed godkendtes enstemmigt.

ad e.

Formanden erindrede om, at vi nu for 5. Gang siden Verdenskrigen stod overfor at have givet Luft for Fremsættelse af Lønkrav overfor omtrent samtlige af vore Medlemmer, og selv om vore Krav er aldrig saa berettigede, saa kan vi ikke fremføre dem med samme Styrke som tidligere, dels fordi vi har en arbejderfjendsk Regering, og fordi Arbejdsgiverne, støttet af denne Regering, modsætter sig enhver Art Lønforhøjelse, og dels fordi vi staar overfor en Nedgang i Konjunkturerne med stor Arbejdsløshed, og selv om man ikke i for høj Grad skal lade sig forskrække heraf, saa bør vi dog tage det med i vore Overvejelser, ligesom Syndikalisternes Rummel med de arbejdsløse ikke styrker Fagforeningerne. Mente ikke, der var nogen Forskel paa Situationen nu og paa den, der dikterede vort Cirkulære Nr. 47a, imod hvilket kun Vejle Afdelingerne havde protesteret, og i Kontinuation heraf, og som Situationen foreligger, er der sikkert ingen Anledning til at indkalde Delegeretmøder eller vælge Forhandlingsudvalg i Øjeblikket, men paa den anden Side maa vi konsolidere vor Stilling og forvisse os om, at vi har vore Medlemmers Tilslutning til den Taktik, som vi har skitseret, ligesom det er nødvendigt at sikre Hovedbestyrelsen

en vis Bemyndigelse, og dette kan opnaas enten ved Afholdelse af en ekstra Kongres eller ved at søge Bemyndigelse til Forhandling gennem en Urafstemning. Mente det klogt straks at tage fat paa at søge Forhandling med Arbejdsgiverne, der, i hvert Fald ikke foreløbig, kom til os. Desuden har Arbejdsgiverforeningen Vedtagelser, der gaar ud paa dels at støtte deres Medlemmer i at faa gennemført Lønreduktion og dels at gøre Modstand mod at give nogen Art Tillæg.

Haabede paa en saglig Drøftelse og en enig Optræden og oplyste, at der ikke fra »D. s. F.« vilde blive gjort Skridt til Forhandling.

Flertallet af Hovedbestyrelsens Medlemmer tog nu Ordet, og efter en meget nøje Drøftelse af Spørgsmaalet fremgik det, at vore forskellige Afdelingers Tilslutning til Cirkulære Nr. 47 havde været saa absolut, saa der ingen Grund var til at indkalde ekstra Kongres og intet Basis fandtes for Afholdelse af Delegeretmøder, og Formanden konstaterede sluttelig, at der var Enighed om straks at indlede Forhandling med de forskellige Arbejdsgivergrupper paa Grundlag af Septembervedtagelsen, og at Forhandlingerne tages af Forretningsudvalget og evt Hovedbestyrelsen.

ad 2.

Regnskabet for Juli Kvartal forelaa trykt. Efter at forskellige Forespørgsler var besvarede toges Regnskabet til Efterretning.

Restancelisten forelagdes og toges til Efterretning.

Mødet hævet.

Hovedbestyrelsesmøde

i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse d. 9. Decbr. 1920.

Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden.
2. Forslag til Gensidighedsoverenskomst med Norsk Arbejdsmandsforbunds Arbejdsløshedskasse.
3. Eventuelt.

Dirigent: Jens Larsen.

Formanden meddelte, at de kontrollerede Arbejdsløse og den udbetalte Understøttelse siden sidste Hovedbestyrelsesmøde fordelte sig saaledes:

Ugen fra	Antal Arbejdsløse	Udbetalt Kr.
9/9 —15/9 1920	2669	16892,80
16/9 —22/9 —	2624	18393,00
23/9 —30/9 —	2586	15083,00
1/10— 7/10 —	2600	16107,00
8/10—14/10 —	3030	18607,00
15/10—21/10 —	3161	18757,00
22/10—28/10 —	3731	22887,60
29/10— 3/11 —	4786	30162,70
4/11—10/11 —	5813	37565,80
11/11—17/11 —	7032	47475,00
18/11—24/11 —	8352	59122,00
25/11— 1/12 —	10235	70611,00

Stigningen er normal, men den vil selvfølgelig stadig øges, i hvert Fald i den nærmeste Tid.

Kassens Formue er 3,866,000.00 Kr., og som Statstilskud har vi tilgode 400,000 Kr.

Afstemningen ang. Udvidelse af Understøttelsesdagenes Forøgelse gav til Resultat, at Forslaget blev omtrent enstemmigt vedtaget, og Kontrol efter de nye Regler er paabegyndt. Vi mangler endnu Ekstrakontingent fra ca. 70 Afdelinger med ca. 125,000 Kr. Den sidste Frist for Indbetaling er sat til den 1. Januar 1921. De Afdelinger, der ikke kan betale, kan faa Laan i Arbejdernes Landsbank, og man kan gaa ud fra, at saa godt som alt er indbetalt pr. 1. Januar, dog bliver der nok lidt, som maa skrives paa Tabskontoen. Nakskov Afdeling har saaledes ikke betalt, og da der heller ikke er afdraget noget, kan man betragte denne Afdeling som slettet. Der er smaa Afdelinger — særlig Landarbejderafdelinger — som er paalignet op mod 70 Kr. pr. Medlem, hvorfor en Del Medlemmer falder fra, og da de resterende ikke kan betale, kan der maaske være Tale om at eftergive saadanne smaa Afdelinger en Del af Gælden, mod at de betaler pro Rata for de tilbageblivende Medlemmer. Vi venter Dom i en Sag, som paa Kassens Vegne er anlagt mod et Medlem, der har nægtet at betale Ekstrakontingent, og faar vi Ret, kan vi maaske overlade en Sagfører at inddrive lignende udestaaende Beløb. Omtalte Sagen fra Glostrup, hvor der var begaaet Underslæb til et Beløb af ca. 15,000 Kr. De paagældende er arresteret, og der ventes snart Dom i Sagen, men den arresterede Bestyrer er saaledes situeret, at han sikkert kan dække Bedrageriet.

Spørgsmaalet om Dispensation fra Loven, naar der arbejdes i indskrænket Drift, kan snart ventes afgjort, og der er Udsigt til, at vi maa udbetale Understøttelse i saadanne Tilfælde, hvor Driften er standset hele Dage, men derimod ikke, saafremt det drejer sig om enkelte Timer pr. Dag.

Vi vilde gerne forsøge at faa Normalfortjenesten forhøjet. Taksten er nu Kr. 10, men da Gennemsnitsfortjenesten er langt højere, kan det have sin Betydning at faa en Ændring, men paa den anden Side er det ikke presserende nødvendigt, dersom man kan vente nedadgaaende Konjunkturer.

Medlemsantallet i Sønderjylland er nu 2113, og Arbejdsløsheden er her meget stor, idet der er omkring 25 pCt. ledige mod 10 pCt. andre Steder. Hjælpekasserne er endnu ikke i Funktion (undtagen i Sønderborg). Aldersdomsloven virker heller ikke endnu, og da kun et Mindretal af vore Medlemmer kan faa den højeste Understøttelse, anbefalede Formanden, at der gaves Bemyndigelse til at forsøge at faa Tilladelse til at udbetale en ekstra Understøttelse, f. Eks. 2 Kr. pr. arbejdsløs Dag i de sidste 3 Uger før Jul. I Anledning af den ekstraordinære Arbejdsløshed og ekstraordinære Hjælp, er der jo indbragt Forslag, der gaar ud paa en ekstra Hjælp af 1½ a 2 Kr. pr. Dag samt Hjælp til hjemmeværende Børn m. m., ligesom dobbelt saa stor Understøttelsestermin som nu kræves. Forslaget behandles paa Rigsdagen i Dag, men det er jo ikke godt at spaa noget om Resultatet.

Efter Formandens Beretning udspandt der sig en længere Diskussion om Kassens økonomiske Stilling og om den kommende Arbejdsløshed samt hvad man kunde gøre for at imødegaa denne.

Desuden drøftedes vore Medlemmers Stilling kontra Skibsværftsarbejderne i Odense. Overflytningsforholdene med Landarbejderforbundet m. m. m.

Følgende Spørgsmaal afgjordes, efter en Del yderligere Diskussion, saaledes:

a) Forretningsudvalget faar — i H. t. de faldne Udtalelser — Bemyndigelse med Hensyn til evt. Eftergivelse eller yderligere Restance for de Afdelinger, som ikke endnu har betalt Ekstrakontingentet.

b) Hovedkontoret har Bemyndigelse til at søge en ekstra Understøttelse gennemført til Medlemmerne i Sønderjylland.

c) Kassen tiltræder Grænseoverenskomsten mellem »Land. Arb. Forb.« og »D. A. F.«.

d) I Odense-Sagen lover Formanden ikke at handle — eller i hvert Fald ikke at foretage Kursændring — uden Konference med Forretningsudvalget.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Sluttelig vedtog man Overflyttelsesregler med vore Broderorganisationer i Udlandet, Referatet heraf følger i næste Nummer af Fagbladet.

Ekstra-Ledvogterne ved Statsbanerne.

Det vil være bekendt, at det efter en Række Forhandlinger med Statsbanernes Generaldirektør lykkedes Forbundet at opnaa, at Ekstra-Ledvogterne fik samme Løn som Ledvogtere af 2den Grad.

Den 1. Oktober 1919 blev der ydet Ledvogterne et Vederlag af 15 Øre pr. Time for Nattjeneste efter Kl. 10 Aften og den 1ste April f. A. blev Tillægget forhøjet til 45 Øre pr. Time — men medens de »fastansatte« Ledvogtere fik Tillægget udbetalt med tilbagevirkende Kraft, saaledes at der blev ydet dem 30 Øre for December 1919, og for Januar, Februar og Marts f. A. fik Ekstraledvogterne ikke udbetalt som ovenfor nævnt.

Forbundet klagede saa til Generaldirektøren og foreholdt det uretfærdige i, at Ekstraarbejderne var bleven glemt og efter en 1 Maaneds Betænkningstid kom Generaldirektøren til det samme Resultat som os og meddelte: »at man efter Omstændighederne har ment at kunne imødekomme Andragendet saaledes, at der fra og med 1. Oktober 1919 udbetales de paagældende et Beløb af 45 Øre pr. Time i Natpenge; hvilket herved tjener til Underretning for rette Vedkommende.

G. H.

Nytaarshilsen.

De tyske Fagfællers Tak.

Forbundet har i Aar som sædvanlig modtaget Nytaarshilsner fra vore Broderorganisationer i Udlandet.

Deriblandt var ogsaa en Hilsen fra Tysk Fabrikarbejderforbund, som vi paa Grund af dens særlige Indhold finder Anledning til at gengive her. — Den lyder saaledes:

Ærede Fagfæller!

Vi vil ikke lade Aarsskiftet hengaa uden overfor Eder at give Udtryk for vor Tak for den Interesse I ogsaa i det sidste Aar har vist os forkuede tyske Arbejdere.

Vi bringer denne Tak ogsaa i de tyske Forældres Navn, hvis udsultede Børn har fundet kærlig Modtagelse og Forplejning hos de danske Fagfæller.

I det nu begyndte Aar 1921 ønsker vi, at vor danske Broderorganisation stadig maa gaa kraftig fremad.

Bestyrelseskollegerne ønsker vi Sundhed, og at det maa gaa dem godt.

Med bedste Hilsen

for Bestyrelsen for Tysk Fabrikarbejderforbund,

August Brey.

Vi lader herved vore tyske Kammeraters Hilsen og Tak gaa videre til vore Medlemmer.

Særoverenskomst

for Statsbanernes Ekstraarbejdere.

Som bekendt lønnes Statsbanens Ekstraarbejdere paa Grundlag af Overenskomsterne med: »Murermestrenes Centralforeninger«, »Landhaandværkerne«, eller »Entreprenørforeningen«.

Denne Ordning, som vi udførligt har omtalt i tidligere Artikler her i Fagbladet tilfredsstiller sikkert de fleste Ekstraarbejdere, — men

enkelte Steder har der lydt Røster om, at Ekstraarbejderne hellere saa, at Forbundet søgte at faa en Sær-Overenskomst med Statsbanerne — Man har motiveret Kravets Berettigelse med at hævde, at naar Ekstraarbejderne fik en Sær-Overenskomst med Statsbanerne fik de flere Rettigheder og flere Fordele, — men naar vi har spurgt, hvormed de støttede den Antagelse er de blevet os Svar skyldige. Ingen absolut ingen har indtil Dato, været i Stand til at paavise, hvori Fordelen ved en Sær-Overenskomst skulde bestaa, og Betingelserne for at sætte Kraft og Anstrengelse ind paa, at faa oprettet en Sær-Overenskomst med Statsbanerne, maa da være, at den skulde byde Ekstraarbejderne Fordel, ellers er det hele jo kun Spild af Tid og Kræfter til ingen Verdens Nytte.

— Men da det nu ikke har været os muligt, fra de, der har rejst Kravet om Sær-Overenskomst med Statsbanerne — at faa oplyst, hvilke Fordele de mente at erholde ved en saadan Sær-Overenskomst — er det vel af Interesse at se hvilken Risiko, Ekstraarbejderne kan løbe ved at fastholde Kravet.

Naar en Overenskomst opsiges, enten det nu er af den ene eller den anden Part, er Grunden til Opsigelsen jo den, at den opsigende Part ønsker Ændringer i Overenskomsten, til sin Fordel, om han naar sit Ønskes Maal er en Sag for sig — men ved Opsigelsen var det hans faste Villie, at søge en Fordel opnaaet.

Paa den anden Side — er der, naar Overenskomst-Forholdet er løst, ogsaa Adgang for den anden Part til at fremsætte sine Krav, med andre Ord, hver især af Parterne lukker op for sin Ønskepose, og hvilke Krav kunde man nu tænke sig, at Statsbanerne vilde fremsætte, som Betingelse for at slutte en Sær-Overenskomst med Forbundet.

Lad os straks sige det, først og fremmest vilde Statsbanerne, kræve Garantier for, at der intet forstyrrende skete ved Statsbanemaskineriet.

— Altsaa det samme Forhold som Tjenestemændene er underkastet — men uden tilsvarende Fordele.

Forhandlingerne om Sagerne, der nu ikke skeer med Iltogsfart — vilde yderligere blive trukken i Langdrag og Midlerne til at sætte Fart i Forhandlingerne havde man maaske maattet give fra sig, for at opnaa en særlig Overenskomst.

De Midler vi i denne Forbindelse tænker paa, var Arbejdsstandsning og Blokade. Vi har gentagne Gange faaet Fart i Forhandlingerne ved, naar Lejlighed og Chancen var tilstede at true med Strejke.

— Den nuværende Ordning er jo den, at saasnart Forhandlingerne om Overenskomstforholdene med de private Arbejdsgivere er i Orden sendtes der kun Statsbanerne Besked, og uden videre Forhandling, opnaar vore Medlemmer den samme Løn, som det er lykkedes vor Organisation at tvinge de private Arbejdsgivere til at give.

Og at tro, det skulde være muligt, at faa Statsbanerne til at give mere end de private Arbejdsgivere — er udelukket; dertil er Samarbejdet mellem Trafikministeriet, Generaldirektoratet og Arbejdsgiverforeningen for intimt.

Statsbanernes Administration foretager sig absolut intet, hvad angaar Løn, Arbejdsforhold, uden den først har spurgt Arbejdsgiverforeningen om dens Mening; og som Arbejdsgiverforeningen siger, det skal være, — saaledes bliver ogsaa Statsbanernes Stilling — og de rokker dem ikke fra denne Stilling — for som de siger: — Vi kan ikke gaa mod Arbejdsgiverforeningen, vi kan kun — og vil kun rette os efter d'Hrr. ved Vestervold 113. — Med andre Ord er »Dansk Arbejdsgiverforening« en Slags Overadministrator for de danske Statsbaner.

— Det tjener ganske vist ikke, hverken Statsbanernes Administration, Trafikministeriet eller Rigsdagen til Ære, at Arbejdsgiverforeningen er Overadministrator af de danske Statsbaner — sandt er det; og derfor er det vor Opfattelse at den nuværende Ordning, om at Statsbanerne betaler det samme som de private Arbejdsgivere er langt at foretrække end at etablere en ørkesløs Kampagne med Statsbanerne for at faa en Sær-Overenskomst.

Noget andet er, at alle de Bestemmelser, om Timeløn, Overarbejdsbetaling, Natarbejdsbetaling, Søndagsbetaling, Tillæg for smudsigt og ubehageligt Arbejde, Akkord og Akkordafsavnstillæg o. s. v. o. s. v. samles i et Hefte, saaledes at enhver, i Modsætning til nu, kan faa en let Oversigt over de Forhold, hvorunder han arbejder, og de indledende Skridt til at faa

dette Forhold ordnet er blevet gjort fra Forbundsledelsens Side, og naar dette Forhold er ordnet vil sikkert ogsaa de Røster, der lyder paa Sær-Overenskomst i en meget væsentlig Grad forstumme.

Siden sidst.

Kalundborg Lerchenborg Skovdistrikt. 15 Mand. Efterbetaling af 15 Øre pr. Time fra 31. Maj og 10 pCt. Tillæg til saavel Timeløn som Akkordfortjeneste fra 1. August (Aug. Regl.) Nuværende Timeløn 115,5 Øre.

Varde. Byraadets Skovudvalg. Overenskomsts-Fornyelse, hvorved Akkordprisen for »Hegnspæle« forhøjedes fra 8 til 10 Øre pr. Stk. og for Granstamning pr. 2½ cm Diameter fra 6 til 12 Øre pr. Stk. Traadt i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. Maj 1921.

Onsild. Thele Skovdistrikt. 20 Mand. Priskuranten revideret, hvorved Tillægene pr. 31. Maj og 1. August er indgaaet i de ny Akkordpriser. Akkord-Dagfortjeneste nu 10—12 Kr. Traadt i Kraft 7. Oktober 1920.

Ry. Ry Nørreskov Skovdistrikt. 25 Mand. Overenskomst oprettet. Timeløn 116 Øre. Gl. Akkordpriser forhøjedes 26,6 pCt., saaledes at Akkord-Dagfortjenesten nu er 9 Kr. 60 Øre. Arbejdstid 8 a 9 Timer dgl. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Tilbagevirkende Kraft fra 1. Maj. Der efterbetaltes 150 a 200 Kr. pr. Mand. Gælder til 1. Maj 1921.

Odsherred. Interessentskabet »Sindinge Vig«. For udført Dræningsarbejde efterbetaltes Aug.-Regl. 8 Øre pr. Time.

Birkerød. Murermestrene. 110 Mand. Timeløn forhøjet fra 169 til 193 Øre. 13 Øre Tillæg pr. Akkordtime (50 Mand) Akkord-Dagfortjeneste nu 17 Kr. Traadt i Kraft 1. September og gælder til 1. Februar 1921.

Skørping. Kommunen. Overenskomst oprettet Timelønnen forhøjedes fra 140 til 163 Øre. Akkordpriser forhøjet for Stenslagning og Grusharpning. Akkord-Dagfortjeneste før 10 Kr., nu 13 Kr. Vedrører 8 Mand. Traadt i Kraft 20. Oktober og gælder til 1. Maj 1921.

Holbæk. Høng-Tølløse, Odsherred, og Hørve-Værslev Banen. 10 Mand. Timelønnen forhøjet fra 155 til 163 Øre. Traadt i Kraft 1. September.

Sorø. Iversens Fabrikker, Pedersborg. Overenskomst oprettet. Ugelønnen fastsat til ialt Kr. 80,24 Arbejdstid 8 Timer dgl. Overarb 50 pCt. Tillæg. 4 Dage Sommerferie. Fra 1. Februar betales 2 Øre ekstra pr. 3 Procent. Dyrtiden stiger ud over 160 Procent. Traadt i Kraft 20. November og gælder til 1. April 1921.

Odense F. A/S Smith & Co. 1 Mand (Akkordarbejder) fik efterbetalt 15 Kr. (Timandsmøde).

Aarhus St. A/S Frisch. Samtlige 80 Mand fik 4 Øre Tillæg til Timelønnen. Gennemsnitsløn før 156,4 Øre, nu 160,4 Øre (Timandsmøde). Traadt i Kraft. 15. Oktober.

Hillerød. Fabr. Nordsten. 41 Mand. De Arbejdsmænd, der nu arbejder paa Fabrikken og som tidligere har oppebaaret 2 Kr. pr. Uge i Dyrtidstillæg fik 2 Øre Tillæg til Timelønnen, der hævedes til 161 Øre. (Timandsmøde). Traadt i Kraft 15. Oktober.

Marmor- og Granitsliberne. Stenhuggermesterforeningen. Nævnet har den 23. Oktober afsagt Kendelse i Sagen angaaende Krav om Forhøjelse af Akkordpriserne i H. t. Forligsmandens Forslag af 28. Maj. For Møbelarbejde gives 10 pCt. for Maskinslibning af Granit 15 pCt. og for Haandslibning af Granit 15 pCt. Tillæg til de bestaaende Akkordpriser med tilbagevirkende Kraft til 24. Juli. Akkord-Timefortjenesten hævedes derved fra henholdsvis 182, 170 og 162 Ør. til 200, 195 og 178 Øre. Vedrører 50 Mand.

Aalborg A. Syrefabrikkens Kridtbrud. Paa Mæglingsmøde den 25. Oktober opnaaedes Enighed om, at Priserne i Overenskomsten af 3. Juni 1919 forhøjedes paa følgende Poster: Afsnit I. A. C og B. c. og II a og b.: 25 pCt., III a og b. 20 pCt., IV. Afrømning: 25 pCt. Vedrører 14 Mand.

Aalborg K. De Smithske Jernstøberier og F/m. F. C. Justesen: 2 Chauffører; der aflønnedes med 159 og 163 Øre pr. Time (i H. t. Overenskomsten med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning) Overenskomst oprettedes. Arbejdstid 8 Timer dgl. Ugeløn 83 Kr. Overarb. 225 a 265 Øre pr. Time. For Landture, der varer udover Kl. 1 Middag, betales 2 Kr. ekstra pr. Dag. Ulykkesforsikr.: 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Der udleveres Skindtøj, Hue, Leggins og Kappe eller en Godtgørelse af 40 Kr. Kvartalet. Traadt i Kraft 28. Oktober og gælder til 1. April 1921.

Fabrikarb. F/m Aarup & Co. 11 Mand. Overenskomst Arbejdstid 8 Tim. Timelønnen for øvede Arbejdere forhøjedes fra 200 til 213 Øre. For uøvede Arbejdere er Antagelseslønnen som hidtil 175 Øre, men denne forhøjes nu efter 3 Maaneders Forløb til 200 Øre pr. Time. Akkordpriserne forhøjet 6½ pCt. Dagfortjeneste før 20 Kr., nu 21 Kr. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Udearb. 25 Øre ekstra pr. Time. Ulykkesforsik.: 4 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Traadt i Kraft 1. Oktober og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til Udløb den 1. i en Maaned.

Samme Afdeling. F/m Emil Halvorsen. 24 Mand. Overenskomst. Arbejdstid 48 Timer ugtl. Timeløn 168 Øre, hvortil betales et Tillæg af 15 a 20 Øre for forskelligt Arbejde. Akkordfortjeneste pr. Dag 22 Kr. (20 Mand). Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Udearbejde 15 Øre ekstra pr. Time. Traadt i Kraft 12. Oktober og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling. A/S Joseph Levin & Co. 30 Mand. Overenskomst. Timeløn 168 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. For Arbejde ved Skæreapparat og Klippemaskine forhøjedes Tillægget fra 8 til 17 Øre pr. Time. Traadt i Kraft 12. Oktober og gælder til 1. April 1921.

Ekernsund. Sønderjyske Teglværker. 190 Mand. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 145 Øre. For Indsætning af Sten i Ovnen betales 5 Kr. paa 1000 Stk. og for Udtagning af Sten 5 Kr. pr. 1000 Stk. Brænderne lønnes som Ovnfolkene, de har en effektiv Fridag hver 3. Uge. Akkordfortjeneste pr. Dag før Kr. 12,00 nu Kr. 12,50. Traadt i Kraft 15. September og gælder til 1. Marts 1921.

Esbjerg. Kartoffelmelsfabrikken »Spangsberg«. 30 Mand Overenskomst. Arbejdstid 48 Timer ugtl. Timelønnen forhøjedes fra 150 til 173 Øre. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. Oktober 1921.

Brabrand. F/m. Jensen & Johnsen, Aarhus. 2 Mand. Overenskomst. Ugelønnen forhøjedes fra Kr. 67,20 til Kr. 74,40 plus Aug.-Regl. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. Ulykkerforsk. 5 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger mod Betaling af 60 Øre pr. Uge. Traadt i Kraft 1. Juli og gælder til 1. April 1921.

Sønder Omme. Andels Kartoffelmelsfabrikken: 20 Mand. Overenskomst. Arbejdstid 160 Timer pr. 3 Uger. Ugelønnen forhøjet fra 70 til 80 Kr. Gælder for Sæsonen.

Støvring. Kartoffelmelsfabrikken Danmark: 30 Mand. Overenskomst. Ugelønnen forhøjedes fra 75 til 80 Kr. for 160 Timer. Arbejdstid pr. 3 Uger. Pladsarb. Timeløn 158 Øre. Arbejdstid 8 Timer dgl. Overarb. 200 a 220 Øre pr. Time. Ulykkesforsikr. 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Traadt i Kraft 15 Oktober og gælder til 1. Juli 1921.

Præstø. Mern Saftstation (D. D. S. F.) 15 Mand. Akkordpriserne for Roelæsning forhøjet 11 pCt. Dagfortjeneste før Kr. 21,50 nu Kr. 24,00. Traadt i Kraft 15. Oktober.

Lemvig. Lemvig Teglværk. 30 Mand. Overenskomst Arbejdstid 9½ Time. Timelønnen forhøjet fra 135 til 150 Øre. Akkordforbedring, hvorved Dagfortjenesten forhøjedes fra 14 til 17 Kr. for 24 Mand. Brændernes (3 Mand) Ugeløn forhøjedes til Kr. 75,00. Arbejdstiden 50⅔ Time pr. Uge (Gennemsnit). Ulykkesforsikr. 2 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Traadt i Kraft 21. Juni og gælder til 1. Februar 1921.

Brande. Andels-Kartoffelmelsfabrikken. 40 Mand. Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer dagl. Timelønnen forhøjet fra 155 til 163 Øre. Overarb. 75 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. Marts 1921.

Hjørring, Brønderslev, Dybvad, Løkken, Øster Vraa, Sindal og Kvissel Afdelinger har afsluttet Overenskomst med **Hjørring Andels Kartoffelmelsfabrik.** Arbejdstiden er ved Fabrikationen 48 Timer ugentlig og for andet Arbejde 8 Timer daglig. Ugelønnen er i Hjørring, Brønderslev og Dybvad 72 Kr. og i de andre Fabrikker 70 Kr. Timelønnen forhøjedes fra henholdsvis 145 a 140 Øre til 163 Ør. Fyrbøderne lønnes med 85 Kr. pr. Uge. Lønnen stiger eller falder i Forhold til Dyrtidens Pristal pr: 1. Februar og 1. August. Arbejderne er pligtige til for almindelig Løn (altsaa uden Overarbejdstillæg) at arbejde indtil 50⅔ Time ugentlig ved Fabrikation og 10 Timer daglig ved andet Arbejde. Vedrører 89 Mand. Traadt i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. September 1921.

Øl- og Mineralvandsarb. Mineralvandsfabrikken A/S »**Sifon**«. Overenskomst 2 Hjemmearbejdere. Arbejdstid 48 Timer ugtl. Ugelønnen forhøjet fra Kr. 78,00 til Kr. 91, 44. 3 Kuske Arbejdstid 57 Timer ugtl. Ugelønnen forhøjet fra Kr. 105,00 til Kr. 127,41. Overarb. 50 a 100 pCt. Tillæg. 6 Dage Ferie med Betaling af Kr. 14,20 pr. Dag. Traadt i Kraft fra 1. April og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling. Ølhandlerforeningerne: Overenskomst Hjemmearbejdere fra 17 til 18 Aar (10 Mand), fik Ugelønnen forhøjet fra Kr. 43,00 til Kr. 50,20, fra 18—20 Aar (10 Mand fik Ugelønnen forhøjet fra 55,00—62,20, over 20 Aar (50 Mand) fik Ugelønnen forhøjet fra 72,00—79,20. Kuske (30 Mand) fik Ugelønnen forhøjet fra 82,00 til 89,20. Arbejdstid for Hjemmearbejdere 48 Timer ugtl. Overarb.: 50 pCt. Tillæg. 3 Dage Sommerferie. For Staldtjeneste paa Søn- og Helligdage erholder Kuskene: For 1 a 2 Heste 2 Kr. ugtl., for 3 a 4 Heste 3 Kr. ugtl., der udover 4 Kr. ugtl.

Holbæk. Bagermester Carl Jensen: 3 Kuske. Ugelønnen forhøjet fra 75 Kr. til 85 Kr. Arbejdstid 9 Timer. Traadt i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. Februar 1921.

Nykøbing Sj. Købmændene: 50 Mand. Akkordforhøjelser fra 12 til 60 pCt. Traadt i Kraft 2. November.

Film- og Forlystelsesfunkt. Ørsteds Biograf, Merry **Teatret og Lyngby Teater:** Overenskomst er oprettet med samme Lønvilkaar, som er gældende med Biograf-Teaterejerforeningen. 13 Mand. Arbejdstid indtil 8 Timer dagl. Operatørernes Ugeløn forhøjedes fra Kr. 79,50 til Kr. 112,50 og Kontrollørernes Ugeløn fra Kr. 66,00 til Kr. 90,00. For kortere Arbejdstid er Ugelønnen forholdsvis lavere. Overarb. 250 a 500 Øre pr. Time. 7 Dage Sommerferie. Traadt i Kraft 2. November og gælder til 1. Marts 1921.

Skjød- og Voldby Afdlg. Frisenborg Skovdistrikt: Den faste Voldgiftsret har afsagt Kendelse, hvorefter Grevskabet Frijsenborg ogsaa i indeværende Overenskomstperiode skal betale Arbejdet efter en Klasse højere end den, Skovene er klassificeret i. Vedrører 600 a 700 Mand.

Søby Sall. Forpagter de la Cour, Søbygaard: 2 Mand, som var bleven afskediget, genantoges og kan kun afskediges efter 3 Maaneders Opsigelse til 1. April. Desuden skal Arbejdsgiveren betale 100 Kr. til Afdelingens Juletræ.

Sorø. Sorø Akademis Skove: Ca. 110 Mand. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer dagl. Dagløn Kr. 9,00. Akkordforbedringer, hvorved Dagfortjenesten forhøjedes fra 12 til 13 Kr. Overarb.: 50 a 100 pCt. Tillæg. Lønnen stiger eller falder med henholdsvis ½ Øre pr. Time (Daglønnen) eller ½ pCt. (Akkordprisen) for hver 1 Points Dyrtiden i Overenskomstperioden stiger eller falder udover det nuværende Pointstal. Traadt i Kraft 1. Oktober og gælder til 1. Oktober 1921.

Frederikssund. Københavns Kommunes Kørselsafdeling: Kuskene i Viksø Mose har erholdt 8 Øre Tillæg fra 1. August (jvfr. Aug. Regl.)

Fensmark. Holmegaards Teglværk: De Arbejdere, der havde slaaet Pakhø, har erholdt et Tillæg til Akkordfortjenesten a 35 Øre pr. Time (jvfr. Aug. Regl. 1919).

Sønder Felding. Entreprenør P. Kirkegaard, Gaardsvig Kulbrud. 23 Mand, Overenskomst oprettet. Betalingen for Læsning af Overjord i Tipvogne forhøjedes fra 80 til 100 Øre pr. Tipvogn. Timeløn for Pumpning: 174 Øre og for Gravning, Lempning og Udtrilning af Brun-

kul 190 Øre. Traadt i Kraft 1. November og gælder til 1. December 1920.

Holsted. Stilde Plantage: Akkordforbedringer. 5 Mand. Betalingen for Udtynding af Metertræ forhøjedes fra Kr. 3,50 til Kr. 4,50 pr. Rm, for Renhugst af Metertræ forhøjedes fra Kr. 3,50 til Kr. 4,00 pr. Rm, for Hugning af Kvas, Fyr forhøjedes fra Kr. 2,00 til Kr. 2,50 pr. Bunke, for Hugning af Kvas, Eg forhøjedes fra Kr. 2.50 til Kr. 3,00 pr. Bunke. for Risbinding forhøjedes 5 Øre til 6 Øre pr. Kbm. Dagfortjeneste før 7 Kr., nu 9 Kr. Traadt i Kraft 15. September og gælder til 1. Septemerb 1921.

Samme Afdeling. Sogneraadet. 6 Mand. Betalingen for Slagning af 5 cm Skærver forhøjet fra 60 til 80 Kr. pr. Kb.favn. Dagfortjeneste før 10 Kr., nu 13 Kr. Traadt i Kraft 21. Oktober og gælder til 1. Oktober 1921.

Græsted. Murermestrene. 70 Mand. Akkordpriserne forhøjet 15 pCt. udover den i April opnaaede Forhøjelse af 30 pCt. Akkordfortjeneste pr. Dag før Kr. 16,00, nu Kr. 19,00. Traadt i Kraft 21. Oktober.

Ølgod. Entreprenør Chr. Petersen, Aarhus. Efterbetaling for 7 Mand for udført Jernbetonarbejde, 386 Timer a15 Øre = Kr. 57,90.

Belysningsarb. Kbhvn., Holte-Søllerød Gasværk: 15 Mand. Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer dagl. Ugelønnen for Retorthusarb. forhøjet fra Kr. 93,86 til Kr. 109,70. For Arbejdere ved den elektriske Ledning og i Maskinstuen fra Kr. 92,16 til Kr. 108,00. Timelønnen for Pladsarb. forhøjet fra 186 til 219 Øre. Overarb. 262 Øre. Feriedagenes Antal forøget fra 8 til 14 Dage. Halv Løn under Sygdom i 6 Maaneder (tidligere 3 Maaneder) og Kvart-Løn i 6 Maaneder (tidligere 3 Maaneder) Traadt i Kraft 1. August og gælder til 1. Oktober 1921.

Samme Afdeling. Lyngby Gasværk: 10 a 12 Mand. Lønnen forhøjet med 33 Øre pr. Time fra 1. August (Aug. Regl.) Ugelønnen er nu Kr. 109,70.

Samme Afdeling. Hørsholm Vand- og Gasværk: 10 Mand. Lønnen forhøjet med 25 Øre pr. Time fra 1. August (Aug.-Regl.). Ugelønnen er nu Kr. 105,86.

Den internationale Fagforenings-kongres i London.

I.

Den ekstraordinære internationale Fagforeningskongres aabnedes Mandag den 22. November Kl. 2 i Restaurant Holborn i London.

Følgende Lande havde sendt Repræsentation:

England	10	Delegerede
Tyskland	12	—
Frankrig	12	—
Belgien	8	—
Danmark	5	—
Norge	5	—
Sverige	4	—
Holland	8	—
Italien	5	—
Østrig	3	—
Chekoslovakiet	4	—
Ungarn	2	—
Schweiz	2	—
Luxemburg	2	—
Spanien	2	—
Polen	9	—
Kanada	1	—

De Delegerede repræsenterede tilsammen ca. 26 Millioner Medlemmer.

Endvidere var der fra 18 internationale faglige Sekretariater sendt Repræsentation.

Hertil kommer 1. Vicepræsident L. Jouhaux, Frankrig, 2. Vicepræsident C. Mertens, Belgien, og de to hollandske Sekretærer J. Oudegeest og E. Fimmen.

Som Gæst paa Kongressen havde Direktøren for Folkenes Forbunds Internationale Arbejdsbureau i Genf A. Thomas givet Møde.

Fra Landsorganisationerne i Lithauen, Argentina og Jugoslavien var indløbet Telegrammer om, at de af forskellige Grunde ikke kunde give Møde.

Kongressen aabnedes af 1. Vicepræsident L. Jouhaux med en kort Velkomsttale, hvori han gjorde opmærksom paa de mange Hindringer, der fra de forskellige Regeringer stadig lægges Arbejdernes Organisationer i Vejen, og at Freden endnu 2 Aar efter Verdenskrigens Afslutning dog ikke var fuldstændig. For at besejre alle disse Hindringer maa vi opstille en Moral, der kan akcepteres af alle Folkeslag. Vi maa arbejde for den størst mulige Frihed og Humanitet og for den endelige Erobring af Produktions- og Transportmidlerne, uden hvilket den Merproduktion, Verden har Brug for, ikke kan fremskaffes, og derfor er vi her. Timen er kommen til at indlede den nye Tid, og vi ser Morgenrøden trods de Skuffelser, vi har lidt. Vi maa finde Midler, der er i Stand til at samle alle Arbejdere om disse Maal og Fredens Opretholdelse, og nu fremad til Verdens Erobring.

Talen, der oversattes til Tysk, Engelsk og Svensk, hilstes med stærkt Bifald.

Til Præsident for Kongressen valgtes efter enstemmig Anbefaling af de engelske Delege-

rede Formanden for de engelske Jernbanearbejdere J. H. Thomas.

Denne bød i de britiske Arbejderes Navn Kongressens Deltagere Velkommen til England og understregede stærkt, at dette gjaldt ikke alene de Repræsentanter, der tilhørte de tidligere allierede eller neutrale Nationer, men ligesaa fuldt de Landes, der havde været i Krig med England. Nu maa alt være glemt, og vi maa have lært, at ingen bedre end Arbejderne kan forhindre fremtidige Krige. Vi maa nu af al vor Kraft tage fat paa Fredens Gerning, og her er vi indforstaaede med en retfærdig Fordeling af Raastofferne og en Ordning af Valutaspørgsmaalet.

Der udspandt sig en kort Diskussion om Aarsagerne til, at Amerikanerne ikke var mødt, hvorunder Sekretær Fimmen oplyste, at Amerikanerne kun havde svaret paa et Faatal af de Skrivelser, der var sendt dem, og heller ikke havde betalt Kontingent. Forøvrigt fremgik det af Meddelelser, der var kommet frem i den amerikanske Presse, at man havde fundet det klogest af taktiske Grunde og for at bevare den indre Enighed ikke at lade sig repræsentere.

Det meddeltes, at Kongressens Dagsorden var følgende:

1. Kongressens Aabning.
2. Valutaspørgsmaalet. (Indleder L. Jouhaux).
3. Fordelingen af Raastofferne. (Indleder C. Mertens).
4. Produktionsmidlernes Socialisering. (Indleder J. Oudegeest).
5. Verdenssituationen og den internationale Fagforeningsbevægelse. (Indleder Edo Fimmen.)
6. Forholdene i Ruhrdistriktet.

Det besluttedes at begynde med Behandlingen af Punkt 5 paa Dagsordenen, hvorefter den første Dags Møde hævedes, og Deltagerne var derefter de engelske Arbejderes Gæster ved en Middag, der afholdtes i samme Restaurant, og som forløb paa den smukkeste Maade.

Dagsordenens Punkt 5 indlededes af Sekretær Fimmen, der i et udførligt Foredrag belyste den Reaktionsbølge, der gaar over hele Verden og giver sig Udslag i voldsomme Forfølgelser mod Arbejdernes Organisationer, Modstand mod Gennemførelsen af 8 Timersdagen og Opretholdelse af Militarismen.

Imod denne Reaktion maa vi træde op i Fællesskab, og vi har jo ogsaa allerede set Frugter af en saadan international Aktion, f. Eks. ved Blokaden af Ungarn og Forhindringen af Vaabentransport ved Krigen mellem Polen og Rusland. Ogsaa indenfor de nationale Rammer er der anvendt skarpe Midler, og som Eksempler herpaa nævnte Taleren den danske Generalstrejke for at bevare Forfatningen og den tyske Generalstrejke for at redde Republiken.

Vi maa dog, naar vi gaar i Gang med disse nye og store Opgaver, vare os for at overvurdere vore Kræfter, da ikke alle vore Medlemmer har den nødvendige Forstaaelse, og udenfor vore Rammer staar endnu mange Millioner Arbejdere. Amerikas Fraværelse ved denne Kongres og Ruslands Angreb paa os viser ogsaa manglende Forstaaelse, men forhaabentlig varer det ikke længe, inden vi alle staar samlede for i Fællesskab og Enighed at udføre vore internationale Opgaver.

Taleren forelagde og anbefalede 3 Resolutioner til Vedtagelse, den ene angaaende den almindelige Situation og de to andre om 8 Timersdagen og Fredsspørgsmaalet.

Diskussionen viste, at der var nogenlunde Enighed om Resolutionerne, dog indtog Norge, støttet af Italien, det Standpunkt, at vi straks burde bryde Samarbejdet med Nationernes Forbund og dettes Arbejdsbureau i Genf.

Den Delegerede fra Kanada fandt Resolutionerne for vidtgaaende og mente ikke, at hans Mandat strakte saa langt, at han kunde stemme for dem alle.

(Fortsættes).

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 20 | 26. Januar | 1921 | 25. Aarg.

Aaret der svandt.

Dansk Arbejdsmands Forbund i 1920.

II.

Med Forliget af 28. Maj kunde Foraarets Lønkampagne betragtes som afsluttet, — tilbage stod Arbejdet med at føre det saaledes vundne Resultat ud i Livet, og det var ikke helt let.

Med *Jernindustrien* fik vi forholdsvis hurtig en Ordning, hvorved Forligsmandens Tillæg passedes ind i Jernindustriens Lønsystem paa en Maade, som vore Medlemmer som Helhed taget har været godt tilfreds med, og ogsaa Akkordforhandlingerne gled forholdsvis let indenfor denne Industri, der i det hele taget i Foraaret 1920 stillede sig mere forstaaende end adskillige andre.

Teglværksforeningen, der var den Arbejdsgiverorganisation, der havde staaet stejlest, tog Mæglingsmøder rundt omkring om Akkordpriskuranterne, og det der ikke paa den Maade opnaaedes Enighed om kom til Behandling paa et Fællesmøde mellem Organisationerne den 9. September, og her naaede man saa Afslutning. — Intet indenfor denne Industri er gaaet til Nævnet, men et Par Spørgsmaal maa afgøres ved Voldgift.

Derimod har vi haft adskillige Møder i Nævnet med *Murermestrenes* Organisationer, men ogsaa her er man endelig bleven færdig undtagen med et Par Sager fra Nordsjælland.

Havnearbejderne og *Lager- og Pakhusarbejderne* rundt om i vore Byer har ogsaa efter en Række lokale Forhandlinger maattet have en hel Del Forhold til Nævnet, og det er ikke stort, der er vundet derved; thi Nævnet, hvis Formand er Landsdommer Axel Rasmussen, er ved sin Afgørelse bundet til Bestemmelsen i Forliget om, at det kun er særlig lave eller forældede Lønninger, der skal have Tillæg.

Naturligvis har vi ogsaa maattet til Nævnet med Sager af mere lokal Karakter, naar man ikke ved lokale Forhandlinger kunde enes om Vilkaarene for Overenskomsternes Fornyelse. — Det gælder saaledes: *Svovlsyrearbejderne i Fredericia*, de københavnske *Marmor- og Granitslibere*, *Koks- og Saltværksarbejdere* og *Jord- og Betonarbejdere* og den *bornholmske Kaolinindustri*.

I det sidste Tilfælde drejede det sig ikke blot om Akkorduoverensstemmelser, men ogsaa om, hvilket Timelønstillæg, der skal betales. — Kaolinværkerne paa Bornholm er nemlig organiserede sammen med Teglværkerne sammesteds, og saa hævder de, at de maa have Lov til at slippe med at betale 3-Øres Tillægget ligesom Teglværkerne, medens Arbejderne og Forbundet kræver de 10 Øre. — Denne Sag vilde Nævnet ikke afgøre, — den faldt udenfor dets Kompetence — den gik til voldgiftsretslig Afgørelse, som vi omstaaende gengiver.

Af Voldgiftssager, som vi har maattet føre i Anledning af Gennemførelsen af Forliget af 28. Maj, skal vi minde om Sagerne ved »den faste Voldgiftsret« mod *Bilejerne i Aarhus*, der nægtede at betale deres Chaufførers Augustregulering, men som Retten dømte dertil, og mod *Lehnsgreve Frijs-Frijsenborg*, der nægtede at respektere Forligets Bestemmelse om, at han fortsat skal betale Arbejdet i sine Skove efter en Klasse højere end den, hvortil Skoven er ansat. — Arbejdsgiverforeningen var — ganske ubegribeligt, forresten — Lehnsgreven følgagtig; men det var Retten som bekendt ikke, den fandt, at ogsaa Greven maatte respektere en vedtagen Overenskomst.

Ved faglig Voldgift har vi ført Sag om *Overarbejdsbetalingens Beregning* i Henhold til 28. Maj-Forliget, og faaet konstateret, at vel skal Arbejdsgiverne betale Procenter af det reelle Timelønstillæg paa 10 Øre, der hvor Overarbejdsbetalingen er fastsat som et Procenttillæg til Timelønnen; men derimod skal de slippe med selve de nøgne 10 Øre, der hvor Overarbejdsbetalingen er fastsat som et absolut Tal i Ører.

Retfærdigheden heri er det for almindelige Mennesker lidt vanskeligt at faa Kig paa; men vi maa jo i hvert Fald prøve paa at værge os imod saadanne Urimeligheder i Fremtiden.

Foruden alle de her refererede Forhold — Forhandlinger og Nævns-Afgørelser om Uenigheder vedrørende Akkordprisernes Forhøjelse og Voldgifts-Afgørelser om principielle Spørgsmaal — skaffede 28. Maj-Forliget naturligvis ogsaa Forbundet en Række Forhandlinger om Ordningen af specielle Forhold, som man ved Forligets Afslutning ikke kunde sidde og give Regler for — f. Eks. en Række Kuskeforhold —, og Forligets Gennemførelse overfor de Arbejdsgivere, der staar udenfor Arbejdsgiverforeningen, og hos hvem vi naturligvis krævede de samme Tillæg, som hos de organiserede Arbejdsgivere (under alle Omstændigheder Augustreguleringen), har ikke blot givet Arbejde, men ogsaa i nogle Tilfælde ført til Strejker, der dog ikke har været af ret stort Omfang — indtil sidste Hovedbestyrelse androg den udbetalte Strejkeundertøttelse ialt 114,547 Kr. 12 Øre — og i det store og hele kan det siges, at ved Fornyelsen af de Overenskomster, der udløb tidligt paa Aaret gennemførtss baade Timetillæget (de 10 Øre) og Augustreguleringen (8+5=13 Øre) eller noget der svarede dertil, og ved de senere udløbende Overenskomster i hvert Fald de 13 Øre.

Den af Strejkerne, der vakte mest Opsigt var vel nok Strejken overfor *Landhaandværkerne*, der pludselig hittede paa, at de ikke mere vilde betale samme Løn som Murermestrene i Byerne. — Her maatte Forligsmanden i Virksomhed for at skaffe en Ordning. — Sagen har jo iøvrigt været meget indgaaende behandlet her i Bladet,

Forligsmanden greb ogsaa ind i Strejken overfor *Foreningen af Fabrikanter af blød Sæbe*, og i Aarets allersidste Dage i de københavnske Chaufførers Strejke overfor de 2 Bil-Kompagnier »*Autotaxa*« og »*Frederiksberg Bil-Compagni*«.

Af de selvstændige Lønbevægelser, som Forbundet har gennemført, og som har faaet mere vidtrækkende Betydning skal nævnes Ordningen af Lønforholdene for *Vare- og Lastvogns-Chaufførerne* i en Række Byer: København, Aarhus, Aalborg, Vejle, Fredericia, Odense; Svendborg, Nykøbing F. o. s. v., hvorved der er skabt et godt Grundlag for Udviklingen af denne Branches fremtidige Forhold, — og de betydelige Forbedringer, som gennem en lang Række Forhandlinger, der har været udførligt refererede her i Bladet, er indvundne til *Statsbanernes Ekstraarbejdere.*

Men foruden alt det, der er nævnt her, — og der kunde jo nævnes meget mere endnu, — er der gennem Aaret afsluttet Hundreder af Lønsager hvis Resultat har været gengivet i vor Rubrik: »*Siden sidst*«.

Den Rubrik vilde vi gerne bede alle vore Læsere om nøje at følge. — Den faar Skyld for at være »tør«, og det er muligt, at den er det — den bestaar jo af en Opremsning af Tal — men de Tal, der her remses op, er alle de Kroner og Øre, hvormed de danske Arbejdsmænd Plads for Plads højner deres Løn gennem Organisationens Virksomhed. — Det er de haandgribelige Resultater, som aldrig kan bortforklares — selv ikke af vor Organisations argeste Fjender, — det er de uomstødelige Tal, hvormed de danske Arbejdsmænd selv gør op, hvad deres Organisation er værd for dem.

Naa, som et nogenlunde almengyldigt Udtryk for, hvad der er opnaaet siden vi i Sommeren 1919 var samlet til ordinær Kongres, kan vi vel sige, at der er naaet først 35 Øre pr. Time i Efteraaret 1919 og derefter 10+13 eller ialt 23 Øre pr. Time i 1920. — Tager vi Foraarsforhøjelsen 1919 med, ser vi, at der i de 2 Aar er naaet 25 a 30 +30 a 35 + 10 + 13 eller *ialt 88 Øres Lønforhøjelse pr. Time* i de sidste 2 Aar til saa godt som alle vore Medlemmer.

Vi tror, vi kan være Resultatet bekendt særlig naar vi husker, at vi ogsaa samtidig har gennemført *8 Timers Dagen.*

Men vi ved jo ogsaa, at netop disse Fremskridt, — netop denne Arbejdernes Udnyttelse

af Organisationens Magt — har drevet Arbejdsgiverne paa Krigsstien mod os, og naar vi nu allerede i December Maaned 1920 stod med Overenskomstforholdene løste for ca. 40,000 Medlemmer — et Tal der jo senere er steget — og naar vi staar i en Situation, hvor Forholdene er os saa ugunstige som vel muligt, saa gælder det om, at vi for ikke at forspilde de Fordele, vi vandt i de for os gunstige Tider, manøvrerer med Klogskab og Omhu i de kommende Maaneder.

Chr. S.

Den faste Voldgiftsret.

Kaolin-Industrien paa Bornholm dømt til at betale Forligsmandens 10-Øres Tillæg.

Gennemførelsen af Forligsmandens Forslag af 28. Maj har afstedkommet en hel Del Stridigheder med forskellige Arbejdsgiverorganisationer, der har forsøgt at slippe udenom Betalingen af de i Forslaget fastsatte Tillæg.

Af disse Stridigheder, som vi, efterhaanden som de afgjordes, har refereret her i Bladet, skal vi minde om Sagerne med Grevskabet Frijsenborg og Bilejerne i Aarhus og København.

Nu har den faste Voldgiftsret afsagt Kendelse i en Sag, som Forbundet havde anlagt mod Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm, der vilde benytte sig af den Omstændighed, at Kaolinværker, Kaolinslemmerier og Chamottestensfabrikker her er organiseret sammen med de egentlige Teglværker, til at hævde, at alle disse Virksomheder skulde kunne slippe med at betale det Timelønstillæg paa 3 Øre, som Forligsmandsforslaget tilsiger Teglværksarbejderne, medens Forbundet naturligvis krævede, at det fulde 10-Øres Tillæg skulde betales.

Dommen, der giver Arbejderne og Forbundet Ret, foreligger i følgende:

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. Januar 1921 i Sag Nr. 419: De samvirkende Fagforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholms Vegne.

Til Bilæggelse af en Konflikt mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund stillede Statens Forligsmand under 28. Maj 1920 et Mæglingsforslag, der blev vedtaget af begge Parter. I Følge Forligets Punkt 1 skulde der ydes samtlige Arbejdsmænd paa nogle enkelte Undtagelser nær et Tillæg af 10 Øre til Timelønnen. En af Undtagelsesbestemmelserne lød saaledes: »For Arbejdere i Teglværksindustrien bliver Tillægget kun 3 Øre.«

Medens Dansk Arbejdsgiverforening oprindelig opfattede denne Bestemmelse saaledes, at de 3 Øre gjaldt samtlige Virksomheder, der er organiserede indenfor Teglværksforeningerne, er der senere opnaaet Enighed om, at den ikke gælder Kalkværker og Mørtelværker, hvor der derfor betales det almindelige 10-Øres-Tillæg. For Bornholm, som Forligsmandsforslaget ikke har taget særligt Sigte paa, er Forholdet det, at den derværende Forening for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien omfatter foruden egentlige Teglværker, hvor man er enig om 3-Øres-Tillægget og Kalkværker, hvor man nu er enig om 10-Øres-Tillægget, Kaolinværker med Kaolinslemmeri, Chamottestensværk og Klinkerfabrik.

For disse 3 sidstnævnte Arter af Virksomheder har Foreningens Medlemmer kun betalt de hos dem beskæftigede Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund 3-Øres-Tillægget og De samvirkende Fagforbund har derfor under denne Sag paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne paastaaet Foreningens Medlemmer kendt pligtige til med Virkning fra 31. Maj 1920 at betale fuldt 10-Øres-Tillæg foruden i Kalkværkerne ogsaa i de fornævnte Virksomheder, idet Klagerne har fremhævet, at Undtagelsesbestemmelsen efter sin Oprindelse og Hensigt kun tager Sigte paa egentlige Teglværker, og at Arbejdsmandsforbundet kun accepterede den, fordi den formentes at være en nødvendig Indrømmelse overfor den vanskelige Situation, hvori den danske Murstensfabrikation var kommet, hvad udtrykkelig skal være nævnt under Forligsmandsforhandlingerne.

De Indklagede paastaar i første Række Sagen henvist til Afgørelse af faglig Voldgiftsret, hvor Skønnet over, hvilke Virksomheder, der falder ind under Begrebet: »Teglværksindustri« formenes bedst at kunne udøves, medens de i anden Række paastaar sig frifundet mod Efterbetaling fra 31. Maj 1920 af 7 Øre pr. Time for Kalkværker, om hvilke der som ovennævnt nu er Enighed om, at Tillægget bør være 10 Øre.

Foreløbig bemærkes, at Retten efter fagkyndige Oplysninger, der er forelagt den, ikke nærer Betænkelighed ved selv at afgøre Sagen, hvorfor Paastanden om Henvisning til faglig Voldgiftsret ikke findes at burde tages til Følge.

Paa Bornholm findes 2 Kaolinværker, hvis Produktion af Kaolin anvendes alene til Papirindustrien, samt et Værk »Rabekke-Værket« ved Rønne, der dels producerer Kaolin, dels Chamottesten. Medens ca. Halvdelen af Kaolinproduktionen ogsaa her finder Anvendelse i Papirindustrien, anvendes den anden Halvdel til Produktion af Chamottestenene, hvis Bestanddele maa antages at være ca. 80 pCt. Kaolin og ca. 20 pCt. Ler af forskellig Art.

Der findes dernæst ved Hasle en Klinkerfabrik, der

almindeligvis betegnes som Teglværk og som, i alt Fald for Tiden ikke producerer Chamottesten. Medens Klinker, saaledes som de produceres i den øvrige Del af Landet, i alt væsentligt sidestilles med Mursten, hævdes det fra Klagernes Side, at de bornholmske Klinker skal staa meget nær ved »Fliser«, om end det erkendes, at de har Berøringspunkter med Mursten. Deres Ejendommelighed er i alt Fald en særlig nøjagtig Form og en Brænding ved en noget højere Temperatur end den, der anvendes ved Mursten, men de bruges ligesom disse til Muring og til Gulve.

Chamottesten er en særlig ildfast Sten, der efter det ovennævnte er en Kompositionsvare. Deres Tilvirkning kræver betydelig større Kulforbrug og Arbejdskraft end Mursten. De anvendes særlig til Opmuring af Ovne, men efter Omstændighederne ogsaa andre Steder, hvor der maa regnes med stærk Varme udvikling. Kaolin og Chamottesten vides ikke at blive producerede andetsteds her i Landet end paa Bornholm.

Noget bestemt Holdepunkt for, hvad Forligsmanden har sigtet til med Udtrykket: »Teglværksindustrien« foreligger ikke.

De Oplysninger, der foreligger om, i hvilket Omfang de prisregulerende og udførselsindskrænkende Bestemmelser under Krigen har været anvendelige paa Kaolin, Chamottesten og Klinker, og om hvilken Konkurrence de bornholmske Virksomheder paa det Tidspunkt, der her er af Betydning, har været undergivet udenlands fra paa disse Omraader, er dernæst lidet fyldige, men der maa efter Proceduren gaas ud fra, at Andragende om Udførsel af Chamottesten og Klinker er blevet indgivet og i intet Tilfælde nægtet.

Naar Retten da ud fra det saaledes foreliggende skal fastslaa det Omfang, som Bestemmelsen om 3-Øres-Tillægget maa antages at have, maa den lægge særlig Vægt paa, at Bestemmelsen er en Undtagelsesbestemmelse, der kun kan finde Anvendelse paa saadanne Arbejdere, der med fuld Sikkerhed kan henføres derunder.

Ligesom nu selve Foreningens Navn paa en Maade sætter Kaolin-Industri — saavel som Kalk-Industri — i Modsætning til Teglværks-Industri, saaledes viser det ovenanførte, at Kaolinen i sin Hovedanvendelse har Hensyn til andet end Teglværksindustri; og da Chamottestesfabrikationen, som det fremgaar af, hvad ovenfor er anført om Rabekke-Værket er særdeles nøje sammenknyttet med Kaolin og som Byggemateriale har en ganske speciel Anvendelse, foreligger der ikke tilstrækkeligt Grundlag til at undtage de i Kaolin- og Chamottestensvirksomhederne beskæftigede Arbejdere fra den gældende Hovedregel om 10-Øres-Tillægget, og Klagernes Paastand vil altsaa paa disse Punkter være at tage til Følge.

Derimod findes Klinker efter deres Beskaffenhed og Anvendelsesomraade, selv med al Hensyntagen til de særlige bornholmske Forhold, at have saa stærke Berøringspunkter med Mursten, at det vil være det naturligste at anse dem omfattede af Udtrykket: »Teglværksindustri«, saaledes at 3-Øres-Bestemmelsen finder Anvendelse paa de ved deres Fabrikation beskæftigede Arbejdere, og forsaavidt vil de Indklagede altsaa være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil efter Sagens Beskaffenhed være at betale med Halvdelen af hver af Parterne.

KENDELSE.

Medlemmer af Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm er pligtige — med Virkning fra 31. Maj 1920 at betale fuldt 10-Øres-Tillæg til Arbejdere beskæftigede ved ovennævnte Kalkværker, Kaolinværker og Chamottestensfabrikation. Iøvrigt bør de Indklagede være fri for Klagernes Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Gør Din Pligt og kræv Din Ret.

I rette Tid.

Er en Inskription, vi organiserede Arbejdere ofte stifter Bekendtskab med; snart ser man Inskriptionen paa vore Fagforeningsfaner, snart ser vi den malet med ildrøde Bogstaver i vore Forsamlingshuse og snart ser vi den i vor Partipresse og Fagpresse, og man skulde derfor tro, at den var hamret saa fast i vor Bevidsthed, at den aldrig kunde glemmes.

Medens Inskriptionen som Regel, anvendes, naar Talen er om at »gøre sin Pligt« — idet enhver — eller ialfald de fleste, nok kan finde paa at »kræve sin Ret«, saa er det denne Artikels Opgave at slaa til Lyd for at kræve sin Ret og kræve den »i rette Tid«.

Ikke saa sjælden er det sket, at vi her inde paa Hovedkontoret har faaet et Brev dateret en eller anden Dato, i hvilket det meddeles os, at den eller hin Arbejdsgiver har nægtet at betale; snart er det Halvdelen af en Række Ugelønninger, snart er det Augustreguleringstillæg, som er en 3, 4 a 5 Maaneder gammel, snart Tillæg, der for bestemte Arbejder skal gives til Timen, men som ogsaa er forfaldne for flere Maaneder siden, o. s. v. i det uendelige; og det er galt, her forsømmer Medlemmerne at kræve deres Ret, og kræve den i rette Tid.

Det er ofte sket, at Kravet om et Tilgodehavende først rejses, naar vedkommende, som har Pengene tilgode er afskediget eller Arbejdet er færdigt, og man behøver ikke at være en Sokrates for at hitte ud af, at den Omstændighed, at Medlemmerne har forsømt at kræve deres Ret, og kræve den i rette Tid, i en meget

høj Grad vanskeliggør det for Fagforeningen eller Forbundet at skaffe de vedkommende Medlemmer deres Tilgodehavende.

Lad os til yderlig Belysning af Sagen anføre et Par Eksempler:

»En Arbejdsgiver lader i en By udføre et Stykke Arbejde — f. Eks. Jernbetonarbejde. I Overenskomsten med Centralforeningen er anført, at der for det omhandlede Arbejde skal betales et Tillæg af 15 Øre pr. Time til Timelønnen. Arbejderne kræver ogsaa Tillægget, men Arbejdsgiveren svarer hverken Ja! eller Nej, men da Udbetalingsdagen kommer, faar Arbejderne ikke de 15 Øre, og saa istedetfor at gaa til deres Fagforeningsformand, og lade ham tage Affære, enten det nu skal ske ved, at han personlig henvender sig til den paagældende Arbejdsgiver, eller indberetter Sagen til Forbundet, saa siger de vedkommende Arbejdere ingenting og arbejder videre i Haab om, — men uden Vished for — at faa deres Penge, og imedens bliver Arbejdet færdigt, og Afregningen finder Sted ved Arbejdsgivernes Formand eller anden Befuldmægtig — men han har kun Ordre til at udbetale Timelønnen, — men ikke Tillægget og Arbejdet er færdig, og Arbejdsgiveren har maaske ikke andet Arbejde paa Pladsen — og saa staar vore Medlemmer der med en sur Smag i Munden, og en tom Lomme, og saa kommer de først i Tanke om, at de jo egentlig burde have indberettet Sagen til deres Afdeling straks, da Tillægget udeblev ved den første Udbetaling.

Det er i saadanne og lignende Tilfælde, at vi siger til vore Medlemmer: »Kræv din Ret — og kræv den i rette Tid.«

Sagens videre Udvikling er saa, som Reglen den, at Forbundet faar overladt Sagen til videre Besørgelse. Vi skriver saa til Arbejdsgiveren — han svarer os ikke — han har ikke noget Arbejde, Forbundet har saa kun 2 Ting at foretage — enten engagere en Sagfører til at anlægge Sag imod ham — men rent bortset fra det ret bekostelige heri. trækker Sagen i Langdrag og vore Medlemmer maa vente paa de Penge, som de har tilgode, og som de som Regel har haardt Brug for, og det er det kedelige og uheldige ved Sagen.

Eller hvis Arbejdsgiveren har Arbejde i en anden By, rette Henvendelse til vor derværende Afdeling om at standse Arbejdet og blokere Arbejdspladsen, men ethvert fornuftig Menneske vil sikkert indrømme det meningsløse i — i al Almindelighed at skulle kræve af vore Medlemmer i den By, hvor Arbejdsgiveren har Arbejde, skal standse hans Arbejde og selv sætte deres Dagløn til alene af den Grund, at Arbejderne, der havde Penge tilgode, ikke i »rette Tid« — krævede dem, medens de selv var i Arbejde hos den vedkommende Arbejdsgiver.

Eller lad os tage et andet Tilfælde, f. Eks. vedrørende Augustreguleringstillægget. Ja, for den Sags Skyld kan vi saamænd godt tage de andre Tillæg med, som vore Medlemmer har erholdt i de forløbne Aar, for den samme Historie har Gang paa Gang gentaget sig, at en Afdeling har meddelt os, at et eller flere af deres Medlemmer ikke har erholdt deres tilgodehavende Dyrtidstillæg; og nu er de bleven afskedigede, ikke fordi de har krævet deres Tilgodehavende, men paa Trods af de ikke har krævet det; Arbejdet er sluppen op og saa har Arbejdsgiveren ikke mere Interesse i at beholde Arbejderne, og saa først kommer de afskedigede Arbejdere i Tanker om, at de har Penge tilgode, og vi har adskillige Eksempler paa, at der er gaaet et halvt Aar fra Tillægget skulde betales og indtil Afskedigelsen fandt Sted, og det er en Uting ikke at kræve sin Ret — i rette Tid.

Derfor, Kammerater, kræv Eders Ret — men glem ikke at kræve den i rette Tid, det gavner Eder selv og letter Forbundet i sine Bestræbelser for til enhver Tid at skaffe vore Medlemmer den Ret, de har.

G. H.

Friedrich Engels.

28. Novbr. 1820—5. Aug. 1895.

Det officielle Samfund har nylig festet til Minde om Tordenskjolds og Thorvaldsens Fødsel. Ogsaa Arbejderklassen kunde paa samme Tid fejre Hundredaarsdagen for en af vore Stormænd.

Den 28. November 1820 fødtes Friedrich Engels i Barmen i Rhinprovinsen. Det blev ikke sunget ved hans Vugge, at han skulde blive en af den moderne Socialismes Banebrydere. Han udgik fra en religiøs og konservativ bor-

gerlig Familie, og havde det staaet til denne, var ogsaa Sønnen bleven en velhavende Fabrikant, der havde staaet i godt Forhold til saavel de jordiske som de himmelske Autoriteter, men den unge Engels kom gennem sine Studier i Berøring med de nye Tanker, der var kommet frem, og under et Ophold i Manchester, hvor han var ansat ved en Bomuldsfabrik, »Ermen og Engels«, som hans Fader var Medindehaver af, lærte han at kende den kapitalistiske Produktionsmaade og de Kaar, den bød Arbejderne, og Engels blev Socialist. Han var en Tid Medarbejder ved Robert Owens Blad »New Moral World« og udgav i 1845 en Bog om den arbejdende Klasses Stilling.

Paa samme Tid stiftede han Bekendtskab med Karl Marx, og de to Mænd sluttede et Venskab, der varede ved til Marx's Død i 1883. De har i Forening gjort et enestaaende Arbejde for Grundlæggelse af den socialistiske Arbejderbevægelse. Allerede i 1848 skrev de i Fællesskab »Det kommunistiske Manifest«, denne vidunderlige lille Pjece, der endnu den Dag i Dag staar som en af de klareste Udredninger af de socialdemokratiske Partiers Retningslinier. I Modsætning til tidligere Tiders utopiske Socialister, der saa deres Opgave i at udarbejde detaillerede Planer for Indrettelse af et ideelt Samfund og mente, at naar blot dette lykkedes dem, skulde Menneskene kappes om at indrette sig efter disse Mønstre, viser Marx og Engels, hvorledes Udviklingen af Produktionsmidlerne maa medføre en Ændring af Samfundsforholdene og Ejendomsformerne. Privatejendomsretten til Produktionsmidlerne passede for Produktionen, saa længe denne foregik under mindre udviklede Former, men den bliver urimelig og uholdbar i samme Grad, som Storindustrien udvikler sig og gør et Mindretal til Herrer over hele Befolkningens Livsbetingelser, og ved Arbejderklassens Erobring af den politiske Magt vil denne Ejendomsform blive erstattet af Samfundets Eje af Produktionsmidlerne.

Det er en betydelig literær Produktion, Friedrich Engels har efterladt sig. Han har skrevet Værker om Familiens, Privatejendommens og Statens Oprindelse og om Boligspørgsmaalet. Han har behandlet de højeste filosofiske Spørgsmaal, og han har skrevet om Øjeblikkets Spørgsmaal, som f. Eks. »Kan Europa afruste«?

Det er dog saa langt fra, at Friedrich Engels blot var en Teoretiker. Tværtimod, overalt, hvor og naar han havde Lejlighed dertil, deltog han med Iver i Agitationen af Arbejderne. Saaledes var han sammen med Marx Sjælen i »Kommunisternes Forbund« i 1848 og i »Internationale«, der stiftedes i 1864. Ogsaa efter Internationales Opløsning deltog han i Bevægelsen, stod i Forbindelse med ledende Socialister fra alle Lande, raadede og vejledede dem, naar de søgte ham, og øvede derigennem en betydelig Indflydelse paa hele Arbejderbevægelsens Udvikling. Han forstod de fleste europæiske Sprog og fulgte Begivenhederne og Udviklingen i de forskellige Lande. Som Eksempel kan nævnes, at han ogsaa forstod Dansk og læste, hvad der udkom af socialistisk Literatur i Danmark, og da der en Gang udkom en mindre god Oversættelse af »Det kommunistiske Manifest« paa Dansk, fremsatte han en meget skarp Kritik af denne.

Den socialistiske Arbejderbevægelse er selvfølgelig ikke et Værk af en enkelt eller nogle enkelte Mænd, den er tværtimod Resultatet af hele Arbejderklassens Stræben frem imod bedre Kaar. Netop Marx og Engels var de første til at erkende, at »Arbejderklassens Frigørelse maa være Arbejderklasesens eget Værk«. Men ved deres Undersøgelser og Paavisning af de Love, hvorefter Samfundet udvikler sig, har Marx og Engels mere end nogen anden bidraget til at hæve Arbejderbevægelsen op til Klarhed over Maal og Midler.

Derfor vil Arbejdere i alle Lande fejre Mindet over vor Mesters Fødsel.

Hans Palbo
i Landarbejderen.

Den internationale Fagforeningskongres i London.

(Fortsat)

P. Grassmann kunde paa den tyske Delegations Vegne tiltræde Resolutionernes Indhold, men mente dog, de burde henvises til Udvalgsbehandling. Der burde ogsaa vedtages en

Udtalelse, der gaar imod de ganske uberettigede Angreb, der er rettede imod os fra den saakaldte 3die Internationale i Moskva.

I sine Slutningsbemærkninger udtalte Fimmen bl. a. til Forslaget om at afbryde Samarbejdet med Folkenes Forbud, at selv om han ikke havde den største Tiltro til dette, saa maatte man dog give det Tid til at virkeliggøre sit Program, naaedes dette ikke indenfor den fastsatte Tidsfrist, mente han ogsaa, at Samarbejdet maatte ophøre, men herom maatte en kommende Kongres tage Bestemmelse.

Det vedtoges at henvise Spørgsmaalene om Fredsspørgsmaalet, 8 Timersdagen og Stillingen til Moskva til Udvalgsbehandling, hvorimod man straks skred til Afstemning over Resolutionen angaaende Verdenssituationen, og denne vedtoges med 21,906,000 Stemmer imod 2,710,000 Stemmer (Italien, Norge og Kanada).

Resolutionen er saalydende:

RESOLUTION

angaaende Verdenssituationen og den internationale Fagforeningsbevægelse.

Den internationale Fagforeningskongres i London i Dagene 22.—27. November protesterer af al Magt imod de Forsøg, aabne eller tilslørede, som den herskende Klasse og dens Regeringer Verden over udfolder for at undertrykke Arbejderorganisationernes Frihed og Aktion.

Kongressen udtrykker sin Sympati for alle dem, der i de forskellige Lande har lidt og endnu lider under Reaktionen, og udtaler sin Tak til alle Arbejdere, som i Kampen mod den hvide Rædsel i Ungarn og ved deres Aktion for at forhindre Transport af Krigsmateriel til de Kontrarevolutionæres Armeer har opfyldt deres internationale Pligt, ligesom Kongressen protesterer mod den økonomiske og militaristiske Krig, der stadig føres imod Rusland.

Den internationale Fagforeningskongres udtaler, at det er en af de vigtigste Pligter for alle de faglige Landscentraler og internationale Fagsekretariater, der er tilsluttet det internationale Fagforeningsforbund, og for alle de til disse Organisationer hørende Arbejdere til med al Kraft og med alle til Raadighed staaende Midler at tage Stilling imod den Prisstigning af Livsfornødenhederne og imod den Verdensreaktion, der truer selve Fagforeningsbevægelsens Eksistens.

Den internationale Fagforeningskongres udtaler, at Fagforeningerne ved Siden af deres sædvanlige Aktion for Forbedring af Arbejdsvilkaarene, nationalt og internationalt maa føre Kamp imod Kapitalismen og Imperialismen.

Kongressen udtaler, at denne Kamp maa rettes imod Militarismen i alle dens Former.

Den internationale Fagforeningskongres udtaler, at Massestrejkens Vaaben og Fagforeningernes internationale Boycotting maa anvendes som et virksomt og til dette Formaal svarende Middel i Kampen mod Reaktionen og dens Fremmarsch.

Den internationale Fagforeningskongres udtaler, at det til dette Formaal er nødvendigt, at der hersker den størst mulige Enhed og Samvirken blandt Arbejderne i alle Lande og Fag, og den retter en indtrængende Appel til alle tilsluttede Fagforeningscentraler og internationale Fagforeningsforbund at skabe en Magt og i Fællesskab med dette, at gøre Brug af disse Vaaben og gennem en rastløs, virksom Agitation overbevise alle Landes Arbejdere om Nødvendigheden af at føre en international Kamp mod Verdensreaktionen og erklære Krig mod Krigen samt kæmpe for Virkeliggørelsen af en paa nyt Grundlag opbygget samfundsmæssig Ordning.

Man gik derefter over til at vælge Medlemmer til de Udvalg, der skulde nedsættes om de forskellige Spørgsmaal.

For Danmarks Vedkommende valgtes:

Valutaspørgsmaalet: J. A. Hansen, Fordelingen af Raastofferne: M. C. Lyngsie, Produktionsmidlernes Socialisering: Martin Petersen, og til Udvalgene om 8 Timersdagen, Fredsspørgsmaalet og Udtalelsen i Anledning af de russiske Angreb: Carl F Madsen og Hans Jacobsen.

De nedsatte Udvalg arbejdede om Onsdagen, og Plenarforsamlingen fortsattes derefter Torsdag Formiddag.

Præsidenten oplæste en Skrivelse fra en russisk Arbejderkongres i Ural, hvori det meddeles, at de russiske Arbejdere, der var

repræsenterede paa denne Kongres, ønskede at have kunnet være til Stede paa Kongressen i London, men dette tillader Sovjetregeringen ikke, ligesom det er umuligt at udtale eller organisere sig frit i Rusland. (Bevægelse).

Skrivelsen var saalydende:

»Gennem Pressen erfarer vi, at der for Øjeblikket holdes en international Fagforenings-Kongres i London. I Betragtning af, at den russiske Arbejderklasse ikke er repræsenteret paa denne Konference — fordi Sovjet-Regeringen, der for Tiden kontrollerer de russiske Fagforeninger, ikke har svaret paa Indbydelsen til at sende Delegerede til Konferencen — betragter vi Repræsentanter fra det sidste Møde, som blev holdt i Rusland af uafhængige russiske Fagforeningsmedlemmer, det som vor Pligt at meddele følgende:

1) Der eksisterer for Tiden ikke nogen fri og uafhængig Fagforeningsbevægelse i Rusland. Alle Arbejdernes Foreninger er af Sovjet-Regeringen blevet omdannede til Regerings-Institutioner, som ikke tager sig af faglige Spørgsmaal eller kæmper for Arbejdernes Idealer; men simpelthen er Kontorer for det almindelige bureaukratiske Maskineri.

2) Det er for Tiden absolut umuligt for den russiske Arbejderklasse at udtrykke sin Mening aabent paa Grund af den politiske og økonomiske Trældom, som er blevet indført i Rusland af Sovjet-Regeringen.

3) Lederne af de russiske Fagforeninger bliver forfulgte af Sovjet-Regeringen med Strenghed og Grusomhed; mange af dem er bleven skudt, mange af dem sidder endnu i Fængsler eller Lejre eller bliver paa anden Maade holdt fjernede. Vi, der selv er Arbejdere, og som i de sidste 15 Aar har deltaget i Ruslands faglige og politiske Arbejderbevægelse, er dybt overbeviste om, at om den russiske Fagforeningsbevægelse var uafhængig af den regerende Magt, saaledes som Tilfældet er i andre Lande, saa vilde Repræsentanter for den russiske Arbejderklasse ogsaa have været til Stede paa denne Kongres, og de vilde have forenet sig med Arbejderne fra alle andre Lande i Bestræbelserne for at frigøre Arbejderne fra Kapitalismens Aag. I de russiske Arbejderes Navn, som har sendt os her til Landet, anmoder vi Dem om at meddele Kongressen, at vi nærer absolut Tro til, at den Dag ikke er fjern, da den russiske Arbejderstand vil staa sammen med den internationale Arbejderbevægelse og kæmpe Haand i Haand med den for den endelige Frigørelse af den arbejdende Klasse og for Gennemførelse af Socialismen.«

Fimmen forelagde derefter paa Udvalgets Vegne en Resolution om 8 Timersdagen, der er saalydende:

»Den internationale Fagforeningskongres i London den 22. November og følgende Dage fastslaar,

at den internationale Arbejderkonference i Washington i et Udkast til Overenskomst ang. Fastsættelse af Arbejdstiden i industrielle Virksomheder til 8 Timer pr. Dag og 48 Timer pr. Uge har foreskrevet Retningslinjerne for den lovmæssige Fastsættelse af en Maksimalarbejdstid,

at Arbejderbeskyttelses-Lovgivningen i nogle Lande allerede er svarende til Washington-Kommissionens, men at Regeringerne saa vel som Arbejdsgiverne i flere Lande ikke alene søger at forhindre Konventionens (Overenskomstens) Ratificering, men sætter alt ind paa atter at forlænge Arbejdstiden der, hvor den virkelig er forkortet til 48 Timer.

Den internationale Fagforeningskongres nedlægger energisk Protest mod disse Arbejdsgiveres og deres Regeringers arbejderfjendske Holdning og kræver den fulde Anerkendelse og Gennemførelse af Washington-Beslutningerne.

Den internationale Fagforeningskongres forpligter de tilsluttede Organisationer til med alle Midler at modsætte sig de Bestræbelser, der har til Hensigt at forhindre Gennemførelsen af Washington-Overenskomsten, og opfordrer Organisationerne til at yde Understøttelse til de Grupper, som tvinges til Kamp for 8 Timersdagens Gennemførelse.

Den internationale Fagforeningskongres udtaler, at hvis Washington-Beslutningerne ikke ratificeres indenfor den fastsatte Frist, maa man fra Fagforeningernes Side fremtidig afholde sig fra at understøtte det internationale Arbejdsbureau.«

(Fortsættes).

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for Københavu og Omegn. Kontor Vesselsgade 24. 1., N. Telf. Nora 141. Form. A. Chr. Eskildsen, Kasserer Ch. Christensen, Jagtvej 102, 3 L.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. Kass. Jens Jakobsen, Egilsgade 55, 2. B.

Brødkuskenes Afdl. Form. H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Tlf. Øbro 3316 v. Kasserer Jacob Jensen, Guldborgvej 37, 1. F.

Budenes Organisation: G. Madsen, Dannebrogsgade 36, St. Kasserer: Jul. Sindt, Eskildsgade 38. 2. Kontor Dannebrogsgade 36, St.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St., K. Telf. Byen 700. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Cokes- & Saltværksarb. Afdl. Form. Frd. Hansen, Saxogade 31, 3. Telf. Vester 2831 x. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2., L.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form. Chr. Gram, Kontor Blaagaardsgade 4 A, N. Telf. 3404. Kasserer Axel Andersen, sammesteds.

Film- & Forlystelsesfunktionærernes Forbund: Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v., Skydebanegade 7, 1., B. Kass Poul Brandt, Ægirsgade 46 A, 4. L.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Org. Form. L. P. Andersen, Folkvarsvej 3 A St. F. Kass. N. P. Jensen, Nyelandsvej 59, 3. F.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Form. Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Peter Olsen, Jægersborggade 30, 1. L.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. Lauritz Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. B. Kasserer M. Ferslev, Bustrupgade 9. 4. V. Tlf. Vester 1309 v.

Hørens og Flaadens Afdl. Kontor: Kristianshavns Voldgade 1, 1. C. Telf. Byen 425 y. Form. A. Jensen, Prinsessegade 73 B, 3. C. Kass. H. Rasmussen, Adr.: Kontoret.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Kasserer Vald. Rasmussen, Benzonsvej 38, St. th. F.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Niels Rasmussen, Kontor Kapelvej 55, N. Telf. 3496. Kass. Jens P. Larsen, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. H. Petersen, Solitudev. 10, 4., N. Telf. Nora 2784 y. Kass. P. Jensen, Sofie Brahesallè 2, 2. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. H. P. Hansen, Victoriagade 30. Kass. V. Knudsen, Kurlandsgade 16, 1. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. T. Form. Chr. Pedersen, Sundevedsgade 33, 4. V. Kasserer: H. C. Henriksen, Reberbanegade 10, 3. S.

Kastrup. Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. S. Nielsen, Maglebylille, Strandvej. Kass. Johannes Schach, Havnevej 4, 1., Kastrup.

Kuskenes Fællesforbund. Form. Chr. Madsen, Larslejstræde 1. K. Tlf. 5640, privat: Slotsgade 6, 2. N. Kass. Chr. Andersen, Nørresøgade 27, K.

Københavns Banegaardes priv. Arbejderes Afdl. Form. N. P. Andersen, Oehlenschlægersgade 35, 5. B. Kasserer: Jens Hansen, Hedebygade 5, 1. tilh. V.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Robert Nielsen, St. Hansgade 4, St. N. Telf. C. 10,147. Kass. Johs. Hempel, Korsgade 49, 3. N.

Marmor- og Granitslibernes Fagforening. Form. N. Pehrsson, Ll. Marstrandsvej 6, 4. Ø. Kass. P. Olsen, Østerbrogade 57 N. 31, 1. Ø.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Kr. Højlund, Godthaabsvej 56. F. Telf. Godth. 132 y. Kass. M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2. F.

Vagtfunktionærernes Afd.: Form. H. P. Lauritsen, Nygade 6, St. Valby. Kass. L. J. Valdemar, Rørholmsgade 18, Kld. K.

Oliemøllernes Afdl. Form. Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Ø. Telf. Øbro 1054 y. Kasserer C. Jensen, Tyrolsgade 13 3., S

Post- og Toldvæsenets Ekstraarbejdere. Form. A. Christiansen, Østergaards Allè 1. Valby. Tlf. Valby 1011. Kass. Thyge Petersen, Sønder Boulevard 131, 3.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze. Valdemarsgade 46. B. Telf. Vester 126y. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13. V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kasserer C. Jakobsen. Danmarksgade 8, 1. V.

Renovationsarb. Afdl. Form. A. Th. Henriksen, Holmblads Boulevard 1, 1. Kass. Chr. Jensen, Jægersborggade 16, 2.

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kass. J. P. Johnsen, Skanderborggade 2, 3., Ø.

Støberi- og Maskinarbejdsmændenes Afdl. Form. C. Brun, Admiralgade 22, 1., K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgade o. V 54. 1., C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. L. Petersen, Gunløgsgade 60. 2. B. Telf. Sundby 2536 x Kasserer Peter Jensen, Kronborggade 5, 2. L.

Tagpaparbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. Sal. Ø. Telf. Nora 3042 u. Kass. C. Villumsen, Flensborggade 2. 1., B.

Teglværksarb. Afdl. Ole Christensen, Jernbanevej 55, Gentofte.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød, Fischersgade 21, 1., S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St., Ø

Trælager- og Pladsarb. Afdl.: Form. Carlo Schiott, Lindeborgvej 6, Vanløse.

Vejerassistenternes Fagforening. Form. Carl Hansen, Nrd. Frihavnsgade 99, 3. Ø. Kass. H. Schou, Nansensgade 68, 2.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen. H. C. Andersensgade 14, 1.

JYLLAND OG FYN:

Aabenraa. Hans Henrichsen, Vestergade 14.

Aalborg A. T. Høpfner, Søndergade 38. Tlf. 1337.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb.

Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Tlf. 2380.

Aalborg H. N. C. Larsen, Nyhavnsgade 20.

Aalborg K. M. Bærentsen Søndergade 58, 1., Aalborg. Telf. 2380.

Aalbæk: Carl O. Larsen, Apholmen pr. Frdhavn.

Aalestrup: Jacob Uldbjerg, Aalestrup.

Aarhus A. Johannes Kortsen, Kristiansgade 27. Tlf. 2073. (Privat: Sølystgade 38).

Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 45.

Aarhus F.: Chr. Christensen, Falstersgade 47, 2.

Aarhus H. Anders Mikkelsen, Bylowsgade 7, 1.

Aarhus J. Hans Larsen, de Mezasvej 3. 3.

Aarhus J. B.: J. Nielsen, Tangen 12—14.

Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1.

Aarhus K. J. Fogh Mogensen, Studsgade 20, 1. Tlf. 3278.

Aarhus M. P. Lægs, Ny Munkegade 79.

Aarhus O.: M. Nielsen, Læssøgade 47, 1.

Aarhus St. P. Thorendahl, Vestergade 25 A, 2. S. o. G.

Aars. Oluf Hansen, Aars.

Agerbæk: A. Andersen, Agerbæk St.

Agersted. Paptækker Laurits Jensen, Agersted.
Agger: Peter Vinge, Agger, pr. Vestervig, Jyll.
Alheden: Jens Vium Mikkelsen, Haardal pr. Frederiks St.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager pr. Krogager St.
Aidt. Joh. O. Kjær, Vejerslev pr. Thorsø.
Arden: Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Asaa: Lars Nielsen Bach, Asaa.
Assens, Fyen. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Tel. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Avning. Kristian Andreasen.
Baistrup: A. Nielsen, Baistrup pr. Tinglev.
Beder-Malling: Martin Nielsen. Malling.
Bjergby-Mygdal, Senius Christensen, Lille Dalsgaard, Mygdal, Over Bjergby.
Bjerringbro: Aage Jensen, Bjerringbro.
Blaahøj: Mads Madsen, Blaahøj pr. Blaahøj St.
Bogense. Chr. Kristiansen, Adelgade 57, 1.
Borris. Chr. Bondsgaard, Borris.
Brabrand. Marius Jensen, Brabrand.
Brahesminde. Rs. Hansen, Jordløse Skovmark, Jordløse.
Brahetrolleborg Skovarbejdere. Skovarbejder Rasmus Sølyst, Mellemhaverne pr. Haagerup.
Bramminge. P. Petersen, Østergade.
Brande: Chr. Olesen, Nørregade. Tlf. 162.
Breininge: Niels Kristensen, Spjald St.
Brovst: Chr. P. Christensen, Brovst St.
Bryrup: Chr. J. Christensen, Villing pr. Bryrup.
Brædstrup. Larvid Lauersen, Favling pr. Brædstrup.
Brønderslev: Laurits Larsen, Grønnegade 21.
Brørup. L. Gaarde, Brørup St
Bylderup: Hans Petersen, Bylderup St.
Bække: Andersen, Bække pr. Lunderskov.
Bælum. Lars Chr. Larsen, Solbjerg pr. Solbjerg St.
Daugaard: Jørgen Hansen, Daugaard Mark pr. Daugaard St.
Durup: Niels Mølgaard, Durup.
Dybvad: Jens Hansen, Dybvad.
Ebeltoft: O. Olsen, Nedergade.
Ejsing. Carl Christensen, Hvide Mose pr. Vinderup.
Ekensund: Vilh. Mohr, Ekensund.
Esbjerg. J. H. Ravn, Danmarksgade 45. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.
Faaborg. Erik Pedersen, Sandegyde 67.
Faarup. Niels Peder Petersen, Teglværket, Faarup St.
Faistrup. Robert Jensen, Faistrup pr. Mundelstrup.
Ferring. Jens Andersen, Ferring pr. Bonnet.
Fredericia A. Ole Olsen, Kongensgade 31. Telf. 77.
Fredericia F. J. C. Ejlersen, Luthersgade 15.
Fredericia H. Th. Holm. Jyllandsgade 72.
Fredericia K. J. P. Stephansen, Hanerup pr. Fredericia.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6.
Frederikshavn H.: Chr. Jensen, Svendehjemmet.
Fussingø: Jens P. Jensen, Aalum pr. Randers.
Galten. Niels Lyngfeldt
Give: J. P. Jensen, Give.
Gjern: Rasmus J. Christensen, Skannerup pr Gjern.
Gjesten: Marius S. Nissen, Øster Gjesten pr. G. St.
Gjøl-Øland: Theodor Jensen. Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By, Gjørding St.
Glamsbjerg. Harald Hvid, Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen. Balle.
Gleibjerg: J. Fris Nielsen, Gleibjerg, Jyll.
Graasten: Peter Gørrigsen, Graasten.
Grenaa. J. P. Petersen, Storegade 23
Grindsted: Th. Høeck-Andersen, Grindsted.
Grønbjerg. N. P. Sørensen, Vesterled, Filskov.
Haasum: Kristian Hougaard. Haasum pr. Skive.
Haderslev: Fr. Hoppe, Bøndergaarde 15, Haderslev.
Hadsten: Kristen Andersen, Vinterslev, Hadsten.
Hadsund: Kristian Jensen, Ny Skolegade, Hadsund. Telf. 173.
Hammel. P. S. Dyhr, Hammel.
Hammershøj: Ole Jensen, Sønderbæk pr. Faarup.
Hampen: Anders Rasmussen. Arritskov pr. Hampen.
Handsted-Lundum: Adolf Christensen, Handsted pr. Horsens.
Harboøre: Johs. Madsen, Harboøre.
Harlev: Jens Røgen, Framlev pr. Harlev.
Hasle, Jyll. H. M. Mathiasen, Hasle pr. Aarhus.
Haslund—Ølst. Martinus Jensen, Ølst pr. Randers.
Hee: Jens Lauridsen, Hee, Jylland.
Herning: Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hinnerup: Martin Pedersen, Hinnerup.
Hirtshals: Ole P. Petersen, Hirtshals pr. Hjørring.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade.
Hjerm. Johan Christensen, Hjerm.
Hjørring: Otto Thomsen, Nr. Torv 4.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Vesterallé.
Holstebro K. N. Dalgaard, Enghavevej.
Holstebro St.: Chr. Lauritsen, Skjernvej.
Holsted: Emil Svendsen, Holsted By. Jyll.
Hornslet: J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet.
Horsens A.: Jens Jensen, Karolinelundsvej 5.
Horsens H. J. A. Jensen, Nørregade 51.
Horsens K.: Peder Pedersen, Smedegade 36, 1.
Houlbjerg: Lauritz Laursen, Houlbjerg pr. Lauenberg.
Hovedgaard: Jørgen P. Nielsen, Hovedgaard St.
Husby: J. Chr. Jeppesen, Wedellsborg pr. Eiby, Fyen.
Hvornum. Andreas Hansen, Hvornum pr. Hobro.
Højslev: Jens Poulsen, Højslev.
Ikast: Martin Andersen, Vaadde pr. Ikast.
Juelsminde: Niels P. Nielsen, Juelsminde.
Karup. Chr. Grove Jensen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup: Frederik Overgaard, Kjellerup.
Kolding A.: Frants Thomsen, Stejlbjergvej 30, Kolding. Telf. 305.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schjørringsvej 12, 1. Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kongerslev. Karl Nielsen, Kongerslev, Jyll.
Kristiansfeld: Martinus Madsen, Tagkær, Kristiansfeld.
Kvissel.: Godtfred Andersen, Øster Holmen pr. Kvissel.
Langaa. Martin Drejer, Langaa.
Laurberg. M. Nielsen, Laurberg.
Laven: Anton Frank, Linaa Mark pr. Laven.
Lem: Gert Grøngaard, Sønderhede, Lihme pr. Skive.
Lemvig: Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej Lemvig.
Lunderskov: J. A. Jacobsen, Lunderskov.
Lysbro: Jens Kr. Nielsen, Evaldsvej 25, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade
Løkken: Hans Eskildsen, Løkken.
Løsning: Anton Andersen, Rimmerslund Mk. pr. Hedensted.
Mariager: Chr. Mikkelsen. Vestergade.
Middelfart: H. C. Skov, Odensevej 62.
Moselund: M. Kjeldsen, Engesvang.
Mou: Morten Svendsen, Mou, Jyll.
Mønsted: Peter Knudsen, De jydske Kalkværker, Sparkær.
Mørke. Anton Rasmussen, Mørke.
Nibe: F. Fagersen, Tyvdalsgade, Nibe.
Nimtofte: Niels Paucko, Nimtofte St.
Nyborg: C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing, Jyll. A. J. C. Christensen, Refshammer pr. Nykøbing.
Nykøbing, Jyll. F. Otto P. Aggerholm, Skovgade 6.
Nørager: Ejner Nielsen. Mejlby, Nørager St.
Nørre Aaby: Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St. Tlf. 133
Nørre Sundby A. Niels Villadsen, Ryesgade 3. Telf. 1582. Kontortid: 12—1 og 6½—7½.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Nørregade 24. Nørre Sundby.
Odder: N. P. Nielsen, Holsteinsgade 9.
Odder Skovarb. Søren Rasmussen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Tlf. 3813.
Odense F. C. Mathiesen, Frederiksgade 46, 1.
Odense G. H. P. M. Brumvig, Sct. Jørgensgade 190.

Odense H.: Anders Jensen, Slotsvej 4.
Odense Kom.: Hans Rasmussen, V. Stationsvej 38, Odense.
Odense K. Jacob Hansen, Vesterbro 99.
Odense M.: Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1. Sal.
Odense S.: P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. Sal tv.
Odense St. A. Larsen, Hannerupgaardsvej 51, 1. Tlf. 3379.
Onsild. C. Nørgaard, Kongsvaddalen pr. Onsild.
Ormslev. Kristen Kristensen. Edslevknude pr. Hjørring.
Oue: Vald. Mikkelsen, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal: Lorents Bentzen, O. Jerstal, Sdr. Jyll.
Oxbøl: Karl Hygum, Vrøgum.
Pandrup. Vald. Pedersen, Pandrup St., Jyll.
Pindstrup: Niels Bach, Ringsø pr. Pindstrup.
Randers A. S. Simonsen, Viborgvej 18, St. Tlf. 2296.
Randers F. N. Christensen, Danmarksgade 13, 3.
Randers J. S. A. Nielsen, Nørrebrogade 70.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M.: Chr. Jensen, Andelsboligforeningen, Nordostvej St. B. Randers.
Ranum: Søren Sørensen, Ranum.
Ribe: Jørgen Johansen, Præstegade 390 Ribe.
Ringe. Johs. Hansen, Villavej.
Ringkøbing. M. B. Mogensen, Smedegade 11.
Rudkøbing. Jens Johansen, Bellevue, Rudkøbing.
Ry. A. Rasmussen, Hjørsbæk pr. Ry St.
Ryomgaard. Søren S. Jensen, Kaarupskov pr. Ryomgaard St.
Rødding: Søren Kr. Kristiansen, Rødding Hede pr. Skive.
Rønbjerg: Rs. Carlsen, Hvide Mose, Vinderup.
Seest: Knud Jensen, Seest pr. Kolding.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33.
Silkeborg St.: Mads Madsen, Skolegade 40.
Sindal. Peter Jensen, Østergade 11, Sindal.
Skaade. Niels Hamann, Skaade pr. Aarhus.
Skagen: Albert Jørgensen, Gasværket Skagen.
Skanderborg A.: Høier Maltesen, Banegaardsvej 10.
Skanderborg St. Erik Hansen, Vesterskovgade.
Skarehage: Kristian Sørensen, Ejerslev, Nykøbing M.
Skelund: H. P. Hansen, Veddum pr. Veddum St.
Skive A. Johannes Mortensen, Thinggade 20. Tlf. 107.
Skive K.: Iversen, Vestergade 18.
Skjern: Chr. Skaarup, Østergade 46.
Skjød: Jens Olesen, Sønderskov pr. Hammel.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Dagnæs pr. Horsens.
Skærbæk: Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skørping: Fr. Jensen, Skørping St.
Sørring. N. M. Sørensen, Sørring pr. Toustrup.
Sparkær: Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. S. Sørensen, Stenderup.
Stenstrup: Anton Pedersen, Kirkeby pr. Kirkeby St.
Stenvad. C. M. Jokumsen, Stenvad St.
Stevn: Karl M. Christensen, Ringelvig pr. Hadsund.
Stevnstrup. Peder Olesen, Stevnstrup.
Stilling. A. Andersen, Stilling St.
Stoholm: Kr. Balling, Stoholm.
Struer. N. P. Iversen, Vestergade 57.
Støvring: Laurids Larsen, Støvring.
Svendborg: Chr. Mikkelsen. Dronningholmsvej 51 Telf. 457.
Svendstrup. Johan Emanuel Eliasen, Svendstrup.
Svindinge. Johs. Madsen, Svindinge pr. Øxendrup.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby-Sall: M. Truust, Sall pr. Sall.
Sønderborg: J. Philipsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7.
Sdr. Felding: Gustav Lindeberg, Sdr. Felding.
Sønder Omme: Oluf Petersen, Baggersgaard, Hoven pr. Tarm.
Taars: Lars Chr. Larsen. Taars By pr. Taars.
Tange: Niels Chr. Jensen, Sahl pr. Bjerringbro.
Tarm. Antonius Caspersen, Tarm.
Tavlov: Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Thisted. Chr. Iversen, Kastet 25.
Thorsager: A. Solberg, Thorsager.
Thorsø. Anders Hansen, Thorsø.
Tilst: Fr. Jensen, Tilst pr. Mundelstrup.
Tinglev: Carl Petersen, Tinglev.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Hinnerup.
Tistrup: Johan Thomsen, Forsamlingshuset.
Toustrup: Albert Nielsen, Toustrup pr Toustrup St.
Tranbjerg: G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Troldhede: Hans Michaelsen, Troldhede.
Trustrup. Kristian Andersen, Lund pr. Trustrup.
Truust: Thøger Jensen, Truust pr. Faarvang.
Tylstrup. Jul. Petersen, Toften, Tylstrup.
Tyregod: Martinus Laursen, Tyregod.
Tønder: Ernst Clausen, Allegade 3.
Tørring, Aage Petersen, Tørring St.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Chr. Jensen, Langkastrup Mark pr. Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen.
Vamdrup. Rasmus Andersen, Havegade 4.
Varde: C. S. Christensen, Nørrevoldgade.
Vejen. Jens Chr. Jensen, Banegaardsvej.
Vejle A.: Mads Madsen, Gl. Havn 20.
Vejle F.: Jens Nielsen, Gl. Havn 36. Telf. 1585
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Ribevej 16, 1.
Vejle M.: Aksel Nielsen, Koldingvej 40.
Viborg: M. D. Jensen, Skottenborg 1.
Viby, Jyll. Jens Olsen, Viby Terp, Viby Jyll.
Vigerslev: Rasmus Jørgensen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vildbjerg. Mads Madsen, Vildbjerg.
Vinderup: Karl Jeppesen, Nørregaardsvej, Vinderup.
Vojens: Jørgen Beck, Vojens.
Voldby: Kristian Pedersen Lund, Voldby pr. Hammel.
Voldum: Kristian Hansen, Aarslev, Randers.
Volstrup. Chr. Jensen, Volstrup Hede pr. Sæby.
Vorbasse. Poul Christensen, Sønderhede pr. Vorbasse St.
Vraa: Jacob Larsen, Østergade, Vraa.
Værum-Ørum. Kr. Lykke, Værum pr. Randers.
Ølgod: S. Axelsen, Ølgod St.
Ørnhøj: Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Ørting Jens Joh. Jensen, Ørting Mose pr. Odder.
Øster Vraa. Niels Kristensen, Øster Vraa.

SJÆLLAND OG ØERNE:

Aakirkeby. A. Paasche, Skolegade, Aakirkeby.
Allinge-Sandvig: Niels Andersen, Nygade, Sandvig.
Asnæs: Marius Petersen, Aasevang pr. Asnæs.
Ballerup: Niels Lindsøe, Skovvejen.
Birkerød: Fr. Nielsen, Skovgaarden, Birkerød.
Bloustrød. Anders Andersen, Bregnerød pr. Birkerød.
Bornh. Skovarb. Karl Hansen, Dynevang, Ø.-Marie pr. Aaløse, Bornh.
Borup: Emil Andersen, Vogterhus 32, Borup.
Esrom: N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faxe. Chr. Johannsen, Rønnedevej.
Faxe Ladeplads: Herluf Hansen, Fuglsang, Faxe Ladepl.
Fensmark. Fr. Petersen, Kalkerup pr. Olstrup St.
Fredensborg. Hans Rasmussen, Langerød, Fredensborg.
Frederikssund: Hans St. Larsen, Lundevej. Tlf. 206.
Frederiksværk. P. Larsen, Parallelvej. Telf. 166.
Gadevang. Jens Jensen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup: Th. Hansen, Sydvestvej 23.
Glumsø. Anders Petersen, Glumsø Præstemark Glumsø.
Grænge: Lauritz Martinsen, Grænge pr. Grænge St.
Græsted: Th. Carlsen, Gilleleje.
Gudhjem: Hans Jensen, Gudhjem, Bornh.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev.
Gørslev: P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev: Lars Nielsen. Haarlev pr. Haarlev St.
Hasle, Bornholm: Jens Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev: Peder Christiansen, Nordskov, Haslev.
Havdrup. Hans Poulsen, Havdrup.
Hedehusene: Lars Petersen, Fabriksvej, Hedehusene.

Helsingør A.: Chr. Thelin, Klostergade 2.
Helsingør F. C. C. Petersen, Nygade 1.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.
Herfølge: Hans Madsen, Svansbjerg pr. Køge, Tlf. Herf. 65.
Herlufmagle. Frede Larsen, Gelsted pr. Herlufmagle.
Hillerød. H. P. Jensen, Østergade 2. Tlf. 312.
Holbæk. Carl J. Jensen, Holbæk.
Holeby. Fr. Hansen, Thorslunde pr. Holeby. Tlf. 37.
Hvalsø: Niels Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.
Hørsholm. Thorvald Andersen, Dronningevej 20, 2.
Hørve: Jens Zachariasen, Hørve Lillevang pr. Hørve.
Ivigtut: Simon Peter Jensen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland.
Jyderup: P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup: Hans Fr. Petersen, Jydstrup pr. Ringsted.
Kallundborg. Rasmus Laursen, Baggraven 3, 2.
Karise: Jens Kristensen, Karise Overdrev, Karise St.
Knabstrup. Jørgen Marcussen, Knabstrup Teglværk, Knabstrup.
Kongsted. Rud. Nielsen, Svendstrup pr. Rønnede.
Korsør: Aksel Carlsen, Taarnborgvej 3.
Kvalbø: Thomas Pauli Holm, Kvalbø, Suderø, Færøerne.
Køge A.: Chr. Nielsen, Søhuset, Herfølge St.
Køge G.: Louis Hansen, Karlslunde pr. Taastrup St.
Køge K.: Jens Madsen, Bygaardsstræde 6, Køge.
Langebæk: Emilius Rasmussen, Langebæk pr. Langebæk St.
Lyderslev: Stokholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Lyngby: Emil Hansen, Jernbanevej 3 St. t. h.
Lynge. Nicolai Larsen, Lynge By pr. Lynge St.
Maarum: Hjalmar Hudeberg, Maarum.
Maribo. Chr. Larsen, Birgittevej 6. Telf. 136.
Møen. L. P. Jørgensen, Fabriksgade, Lendemark. Stege.
Mørdrup. P. Schack, Kongevej 28, Helsingør.
Nexø: Nikolaj Johansen, Nyboder.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk.
Nykøbing F.: Thorvald Rasmussen, Lollandsgade 6.
Nykøbing Sj.: Laurits Petersen, Lergraven, Nykøbing, Sj.
Nysted: H. C. Madsen, Østergade 7.
Nærum: Skovløber H. C. Jørgensen, Klampenborg.
Næstved: Frands Petersen, Amtmandsgade 9.
Nørre Alslev: Karl A. Jensen. Eskildstrup.
Odsherred: V. Nauta, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Ousted: Niels Nielsen, Gulbæk, Ny Ousted pr. Lejre.
Præstø: Ole Chr. Petersen, Grønnegade 151.
Refsnæs. Niels Beck, Refsnæs Teglværk pr. Kallundborg.
Ringsted: Vilh. Andersen, Søndergade. Telf. 421.
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Ruds-Vedby: Georg Mikkelsen, Tindinge Bakke pr. Ruds-Vedby.
Rødby. Frederik Christensen, Fruegade Rødby.
Rødvig. J. F. Hansen, Havnlev pr. Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen, Ny Østergade 40.
Samsø: Frantz Rasmussen, Ballen pr. Koldby.
Sierslev: Jakob Jakobsen, Ringe pr. St. Hedinge.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade.
Skævinge: Fritz Madsen, Skævinge.
Slagelse A.: Vilh. Brodersen, Bredegade 44.
Slagelse F.: Jens P. Andersen, Kallundborgvej 7.
Sorø. A. P. Christiansen, Søndergade 18. Telf. 309.
Stenlille: J. P. Johansen, Stenlille, Stenlille St.
Storehedinge: Jens Frandsen, Østergade.
Strøby. P. Frandsen, Haltrig pr. Storehedinge.
Stubbekøbing: Chr. Hansen, Carlsfeldtvej.
Svaneke: Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Taarnborg: Chr. Hansen, Halseby pr. Korsør.
Taastrup: Niels Nielsen, Thorslunde pr. Taastrup.
Thoreby: H. J. Rasmussen, Thoreby pr Flintinge.
Thureby: H. P. Jørgensen, Skrodsbjerg pr. Thureby.
Tikøb: Chr. Petersen, Risby pr. Tikøb.
Tingsted: Fr. Rasmussen, Tingsted St.
Tølløse: Peter Rasmus Petersen. Tølløse St.
Vejby—Tibirke. Jørgen Villumsen, Ørby pr. Helsinge.
Vemmelev. Lars P. Hansen, Vemmelev pr. Forlev.
Vemmetofte: A. P. Petersen, St. Thorshøje pr. Fakse.
Viby, Sj. Peder Hansen, Øster Syv, Viby St., Viby Sj.
Viskinge: Karl Kristian Petersen, Viskinge Mark, Værslev St.
Villingebæk: William Olsen, Villingebæk, Dronningemølle.
Vordingborg. August Larsen, Strandgade 6. Telf. 313.
Værløse: Anders Simonsen, Lille Værløse.
Væggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Væggerløse.

HOVEDBESTYRELSESMEDLEMMER & SEKRETÆRER.

Valgt af den samlede Kongres.

Formand: M. C. Lyngsie, H. C. Andersensgade 14, Kbh. K. Tlf. 2140.
Hovedkasserer Johs. Sørensen, do. do. Tlf. 2140.
Sekretær Chr. Sørensen, H. C. Andersensgade 14 Tlf. 2140
Forretningsfører Hans Nielsen, Løkkegade 27, Aalborg. Tlf. 1515.
Forretningsfører Axel Olsen, N. Fasanvej 251, L. Tlf. Taga 1137 x.
Forretningsfører Valdemar Petersen, Iver Hvidtfeldtsgade 8, 1. Aarhus Tlf. 1948.

Københavns og Omegn:

Forretningsfører Sophus Mortensen, Kontor: H. C. Andersensgade 14, 1. K., Telf. 5978 (privat Nora 3212). Th. Pedersen, Nansensg. 36, K., Telf. Byen 700. Niels Rasmussen, Kapelvej 55. N. Telf. 3496. C. Brun, Admiralgade 22, 1. Tlf. 5170. J. C. Andersen, Estlandsgade 12 A, 3. B. — **Man bedes erindre, at Postdistriktets Bogstav altid skal vedføjes paa Breve.**

Jylland og Fyen:

Forretningsfører Carl Drejer, Nylandsvej 37, 2. Kbh. F. Tlf. 11,240. J. H. Ravn, Danmarksgade 45, Telf. 108, Esbjerg. Frederik Jensen, Tilst pr. Mundelstrup, Telf. Tilst Nr. 5. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 51. Telf. 361, Svendborg. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Tlf. 2073, Aarhus.

Sjælland og Øerne:

Forretningsfører Jens Larsen, Kildemarksvej 12, Telf. 209, Næstved. Viceforretningsfører H. P. Jensen, Østergade 2. Telf. 312, Hillerød. Vilh. Brodersen, Bredegade 44, Slagelse. Andr. Nielsen, Paradisgade 10, Rønne, Bornholm. Axel Petersen, Støden 5, Telf. 813, Roskilde.

Sekretærer:

Georg Hansen, Niels P. Hansen, Otto Jespersen, Peter Johansen, N. C. Christensen og L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Tlf. 2140.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Formand Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, København K. Telf. 9961.

Samtlige Afdelinger er tillige Afdeling af »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark«. Der er i alle disse Afdelinger oprettet Arbejdsanvisningskontorer med Kontrol og Udbetaling af Understøttelse til Kassens arbejdsløse Medlemmer.

Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund: Fru S. Rasmussen, Blaagaardsgade 21, København N. Telf. 5123. — Landarbejderforbundet: Forretningsfører Oskar Levinsen, Willemoesgade 54, St. Telef. 13,338. — Forretningsfører for »Svensk Grov- och Fabriksarbetareförbundet«: Janne Jönsson, Forbundsekspedition, Barnhusgatan 16, 3., Stockholm, Telf. »Riks« 8690. Telegr.-Adr.: »Grovarbetaren. — Formand for Norsk Arbejdsmands Forbund: Elias Volan, »Folkets Hus«, Kristiania, Telf. 380, Telegr.-Adr.: »Arbejdsmanden«. — Suomen Tehdas-ja sekatyöväen liitto (Finsk Arbejdsmandsforbund), Cirkuskatu 5, Helsingki (Helsingfors). — Østrigs Fabrikarbejderforbund: A. Schrammel, Gumpenderferstrasse 62, Wien. — International Arbejdsmandssekretariat: Sekretær Aug. Brey, Nicolaistrasse 7, 2., Hannover, Telf. 3002 (tillige Formand for Tysk Fabrikarbejderforbund).

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 21 9. Februar 1921 25. Aarg.

Den foreliggende Situation.

Vistnok fra alle Sider indenfor Arbejdernes faglige Organisationer har man siden Efteraaret været klar paa, at saaledes som Forholdene har formet sig paa Arbejdsmarkedet, er der ikke i denne Omgang Basis for egentlige Lønfremstød, men at vi maatte være nogenlunde tilfredse, naar vi kunde opnaa Dækning for Dyrtidsstigningen.

Paa dette Standpunkt stillede vor Hovedbestyrelse sig, og De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde i Oktober f. A. sluttede sig ogsaa hertil.

Vi har saa været i Forhandling med en Række Arbejdsgiverorganisationer og er herunder bleven præsenteret for det ene Reduktionskrav større end det andet. — Listen ser saaledes ud:

Murermestrenes Centralforeninger krævede en øjeblikkelig Reduktion af Timelønnen med *13 Øre* og yderligere gradvis Nedsættelse, efterhaanden som Dyrtiden daler samt Omordning af Akkordpriskurantforholdene, saaledes at landsomfattende Priskuranter skulde træde i Stedet for de mange lokale, og ogsaa i de heri foreslaaede Akkordpriser indholdtes der betydelige Reduktionskrav, og dernæst krævede de Arbejdstiden i Sommermaanederne forlænget fra 8 til 8½ Time daglig.

Jern- og Metalindustriens Sammenslutning forlangte Augusttillægene strøget og Skalatillæget ændret, saaledes at samtlige Timelønninger reduceredes med fra *21 til 32 Øre* og vilde i Tilgift have Adgangen til fremtidige Lønreduktioner gjort lettere.

Cementindustrien krævede rent ud *30 Øres* Nedsættelse paa Timelønnen og betydelige Akkordreduktioner, — og

Teglværksforeningen forlangte *40 Øres* Nedsættelse pr. Time for Teglværkerne og *55 Øres* Nedsættelse for Kalk og Mørtelværkerne foruden Akkordnedsættelser.

Endelig er alle Arbejdsgiverorganisationerne enige om at kræve Overarbejdstillægene nedsat til 25 pCt. i den sidste Morgentime (mellem Kl. 6 og 7) og i de 2 første Aftentimer.

Som I ser er det ganske artige Krav og efter den Recept at hidtil er Galskaben hos Arbejdsgiverne stegen, efterhaanden som vi er kommen frem.

Heroverfor har Forbundets Stilling naturligvis været den, at vi har afslaaet at forhandle om Reduktionskravene og krævet Dækning for Dyrtidsstigningen som Betingelse for at gaa med til at forny de udløbne Overenskomster.

Fra en Række Afdelinger har vi dernæst modtaget Indberetninger om, at deres lokale Arbejdsgivere overfor dem har fremsat lignende Krav, og Afdelingerne har saa i Samraad med Hovedkontoret indtaget samme Stilling som den, Forbundsledelsen har indtaget i Landsoverenskomst-Sagerne.

Saaledes ligger altsaa Situationen i Øjeblikket, og at den er baade stor og vanskelig, kan vi jo ikke skjule for os selv.

Vi mener ikke, at Arbejdsgivernes Reduktionskrav har tilstrækkelig Begrundelse i de faktisk foreliggende Forhold.

Naar Arbejdsgiverne hævder, at Arbejderne i Perioden 1914—20 har faaet mere end Dækning for Dyrtiden, saa maa vi heroverfor gøre opmærksom paa, at vore Medlemmer i hele den egentlige Krigsperiode (1914—18) *ikke* fik saa store Tillæg, at de kunde dække den faktiske Fordyrelse af Levnedsmidler og Livsfornødenheder, og at vi ogsaa, da vi i 1919 virkelig fik antagelige Tillæg, altid har faaet dem bagud — efter at Dyrtidsstigningen først har virket en Tid.

Paa den anden Side kan vi jo ikke være blinde for, at der virkelig er noget i Industriens Klager over haardhændet Konkurrence fra Udlandets Side. — *Hvormeget* der er herom, og hvad det faktisk betyder trænger imidlertid til nærmere Undersøgelse, og i hvert Fald mener vi at være enig med Afdelingerne om, at vi fortsat maa værge os mod Arbejdsgivernes Anslag, og Forbundledelsen vil derfor ogsaa fastholde den hidtidige Kurs, og Ændring heri vil ikke ske, ligesaalidt som Afslutning af nogen Art vil finde Sted *uden i Samraad med Afdelingerne.*

Vi har imidlertid ogsaa modtaget Indberetninger om, at Arbejdsgiverne lokalt er paa Færde med Reduktionskrav, som fremsættes direkte overfor vore paagældende Medlemmer, og i den Anledning anmoder vi Medlemmerne om allevegne at erklære, at Ændringer i Priskuranter og overenskomstmæssige Priser *kun* kan ske ved Forhandling med Fagforeningen. De enkelte bør ikke lade sig lokke ind i en Forhandling, hvor de let kommer under et Pres fra Arbejdsgiverens Side, som det ikke al Tid er lige let at staa for.

Vore ovenstaaende Betragtninger kan vi vistnok sammenfatte i følgende:

Overfor Arbejdsgivernes Krav om Nedsættelse af Lønningerne hævder vi, at vi ikke kan gaa med til Lønreduktioner nu og overhovedet ikke før Prisfaldet har virket nogen Tid, da vi først har faaet vore Lønforhøjelser efter, at Prisforhøjelserne har virket en Tid.

Ud herfra fortsætter Forbundsledelsen Forhandlingerne om Landsoverenskomsterne og Afdelingerne Forhandlingerne om de lokale Overenskomster, og Ændring i denne Kurs sker ikke, ligesaalidt som endelig Afslutning finder Sted uden ved Samraad mellem Afdelingerne og Forbundledelsen.

De enkelte Medlemmer henviser Arbejdsgiverne til at forhandle med Fagforeningerne.

Enighed og Sammenhold, Fasthed i Rækkerne og Enhed baade i Kampen og i det daglige Arbejde er vor Styrke, og bevares Enigheden og Sammenholdet, skal vor gamle prøvede Organisation nok klare denne vanskelige Situation — som vi har klaret saa mange før — til størst mulig Gavn for de Tusinder smaa Arbejdsmandshjem Landet over.

Chr. S.

Vejen frem.

Under sin Kamp for at naa frem til andre og bedre Samfundsforhold — har Arbejderklassen ikke indskrænket sig til at føre *faglige* Kampe, og ladet de øvrige Samfundsklasser administrere Stat og Kommune efter Forgodtbefindende, men den har netop med Energi deltaget i *politiske* og *kommunale* Valg og derved fremtvunget Resultater, der ikke alene har haft kæmpemæssig øjeblikkelig Værdi for Arbejderhjemmene, men ogsaa er blevet af *uvurderlig Betydning for hele Arbejderklassens Frigørelseskamp.*

Arbejdsgiverforeningens Jubel over Ministeriets (Zahle-Staunings) Fald, og Arbejdsgivernes og Antisocialisternes rasende Angreb paa de Kommuner, hvor Socialdemokratiet har Flertal, viser tydeligere end alt andet, at *Arbejderklassen er paa den rigtige Vej, naar den fortsætter Arbejdet paa Erobringen af Magten i Staten og Kommunerne.*

OG NU KALDES DER DA IGEN TIL KAMP.

I første Halvdel af Marts Maaned skal der være Valg til *samtlige By- og Sogneraad i hele Landet,* og disse Valg bør blive et kraftigt Varsko til Reaktionen og Arbejdsgiverne. Thi netop de kommunale Anliggender i den Kommune, hvori man bor, har den største Interesse for hver enkelt. De senere Aar har givet Eksempler nok herpaa.

Sammenlign f. Eks. hvorledes der, saa godt som den forældede Lov tillader det, *sørges for de Gamle* i de Kommuner, hvor Socialdemokratiet har Indflydelse, og hvorledes fattige udslidte Kvinder og Mænd sidder halvsultende og forknytte i en Række Kommuner, hvor de Konservative og Moderate har Magten.

Tænk paa, hvor karrigt de fleste Landkommuner udnyttede *Dyrtidslovenes* Bevillinger. Medens de socialdemokratiske Kommuner udnyttede Lovene helt og derved bidrog uhyre meget til at lindre Savn og Nød i Arbejderhjemmene, brugte de Kommuner, hvor Socialdemokratiet ikke havde tilstrækkelig Indflydelse kun 25—35 pCt. af de Beløb, der var stillet til Raadighed.

Læg Mærke til, hvilken Ligegyldighed Kommune efter Kommune har vist overfor det vigtige *Boligspørgsmaal,* medens de socialdemo-

kratiske Kommuner har anvendt mægtig Energi og store Summer paa det for Samfundet uhyre vigtige Spørgsmaal: at *skaffe tilstrækkelig mange og hygiejniske Boliger til Kommunens Borgere.*

Genkald i Erindringen, hvilken stor Betydning det havde for Gennemførelsen af *8-Timersdagen* i Haandværk og Industri, at København og de øvrige socialdemokratiske Kommuner gik i Spidsen paa dette Omraade.

Læg dertil den Betydning, det har i Almindelighed at være medbestemmende om Kommunens Anliggender, og det maa staa klart for enhver, hvilket værdifuldt Vaaben Arbejderklassen har i *Stemmeretten* ved de forestaaende kommunale Valg.

Ved Valget i 1917 erobrede Socialdemokratiet Flertallet i København og 16 Købstæder. I 17 andre Købstæder manglede kun et Mandat i Flertallet i Byraadet og i de øvrige Købstæder besatte vi et stort Antal af Byraadspladserne.

Af ca. 1150 Landkommuner valgtes der Socialdemokrater i omtrent Halvdelen, og i 32 Sogneraad blev Socialdemokratiet endog Flertal, medens det i 69 andre Sogneraad kun manglede et Mandat i Flertallet.

Men siden 1917 er Arbejderklassens faglige og politiske Organisationer vokset mægtigt i Antal og Styrke, og der er derved skabt Grundlag for et *glimrende socialdemokratisk* Fremstød ved de forestaaende Valg.

Alle Fagfællerne bør derfor i Tiden før Valget være Agitatorer for Socialdemokratiet, og ikke mindst ved at rejse en kraftig Valgstemning gennem vore *faglige* Organisationer, vil der kunne skabes Grundlag for en Række smukke Sejre.

Agiter fra Hjem til Hjem, fra Arbejdsplads til Arbejdsplads for at alle *Kvinder* og *Mænd paa Valgets Dag møder ved Stemmebordene og*

sætter × ved

SOCIALDEMOKRATIETS LISTE

Vi kan ved de kommunale Valg naa et nyt betydningsfuldt Skridt fremad mod vort Maal: *retfærdigere og lykkeligere Samfundsforhold.*

Det socialdemokratiske Parti har klart og tydeligt afstukket Vejen.

Det gælder blot om, at vi enige og begejstre-Tusindtal paa Tusindtal *gaar den.*

Aaret der svandt.

Dansk Arbejdsmands Forbund i 1920.

(Sidste Artikel).

III.

Foruden den egentlige Lønbevægelse, som vi gav et Overblik over i de 2 foregaaende Artikler, beskæftiger Forbundet sig jo med en hel Del andre Ting, som vi til daglig sammenfatter under Betegnelsen »*Forskellige Sager*«, — og det er ikke dem, der giver Forbundet og dets Mænd mindst at bestille.

Herunder falder de utallige Mæglings- og Forhandlingsmøder, som afholdes i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid. — Det drejer sig om Lønkrav indenfor Jernindustrien (i Henhold til Overenskomstens Løfteparagraf), det drejer sig om Uoverensstemmelser om Akkordforhold hos Murarbejdsmændene, Teglværksarbejderne eller Havnearbejderne, det drejer sig om Strid om Arbejdsforholdene saa i den ene Industri og saa i den anden — og rundt om paa alle Pladser. — Over et Tusinde saadanne Møder er afholdt i Løbet af Aaret med Assistance af Forbundets Forretningsførere — i nogle Tilfælde erstattet af en af Sekretærerne eller et Hovedbestyrelsesmedlem, — og denne Udøvelse af Arbejdernes Medbestemmelsesret paa Arbejdspladsen er virkelig ogsaa en af Organisationens vigtigste Funktioner, og de Resultater, der her opnaas i Form af rede Penge, Forbedring i Arbejdsforholdene eller Klarlæggelse af Overenskomsternes Forstaaelse bliver i Aarets Løb til det meste af en hel Del.

Og under Begrebet »Forskellige Sager« falder ogsaa Forbundets Hjælp ved Inddrivelse af Medlemmernes Tilgodehavende hos Arbejdsgivere, der ikke vil betale.

Men der er ogsaa andre Ting i denne Bunke, og til Tider Ting af stor Betydning.

Den Sag herfra, som vakte størst Opsigt i 1920, var vel nok *Forbundets Sagsanlæg mod Statsskovbruget,* der ikke vilde (eller ikke maatte) betale Statens Skovarbejdere Dyrtidstillæg for Skovningssæsonen 1918—19. — Vi

havde et skriftligt Tilsagn herom fra Skovbrugsdirektoratet — givet med Landbrugsministeriets Bemyndigelse; men den Landbrugsminister, der kom efter den radikale Regerings Afskedigelse, Hr. *Madsen-Mygdal*, mente formodentlig ikke, at han behøvede at staa ved, hvad Forgængeren var indgaaet paa, og hans Partifæller i Folketingets Finansudvalg mente som han, og nægtede at bevilge Pengene.

Der var saa ingen anden Udvej for os end at gaa til »Den faste Voldgiftsret«; — det hjalp, og vore paagældende Medlemmer fik deres Penge.

Vor sidste ordinære Kongres paalagde os at søge at faa rene Linjer i Grænseforholdet overfor *Landarbejderne*. — Det har vi gjort, idet vi har forhandlet herom med Landarbejderforbundet og faaet oprettet en ny Overenskomst, hvorefter en Del Afdelinger og Medlemmer — særlig Skovarbejdere — er overgaaet fra Landarbejderforbundet til os, medens vi har afgivet nogle Medlemmer og Afdelinger (rene Landarbejder-Afdelinger) til dem.

Ved *Genforeningen* overgik de organiserede Arbejdsmænd i de sønderjyske Byer til vort Forbund i et Antal af ca. 2100, — og der er dér oprettet Afdelinger og Agitationskredse paa samme Maade som i det øvrige Land. — De eneste der ikke vilde med var nogle af Murarbejdsmændene i Haderslev, og de etablerede saa sammen med Mursvendene den Konflikt, som vi udførligt har omtalt i et tidligere Nummer af Bladet og hvis Formaal er at tvinge samtlige Murarbejdsmænd i Haderslev ud af Dansk Arbejdsmandsforbund.

Vi har nu Afdelinger baade paa *Grønland* (Ivigtut), hvor Kryolitminearbejderne har organiseret sig — og gennem Organisationen faaet deres Forhold ganske betydelig forbedrede og paa *Færøerne* (Kvalby), hvor det er Arbejderne i Statens Kulminer, der har dannet en Afdeling under vort Forbund.

— — —

Vort *Medlemsantal* er naturligvis stadig steget. Ganske vist er den rivende Tilgang, der fandt Sted i de sidste Krigsaar, og som hos os som i andre Organisationer i ikke ringe Grad skyldtes de ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelseslove, ikke fortsat i samme Tempo; men det er dog ikke gaaet i Dansk Arbejdsmandsforbund som i visse andre Organisationer, at Fremgangen er bleven afløst af Tilbagegang.

Ogsaa vi har faaet en Del af de uheldige »Krigsmedlemmer«, — der kun var Medlemmer, fordi de kunde faa Understøttelse, og det saaledes var en Forretning at være organiseret, — ud af Rækkerne; men Tilgangen har mere end opvejet denne Afgang, som vi ikke er ked af.

Vi har ganske vist ikke en nøjagtig Optælling fra 1. Januar, idet Hovedkassereren ikke endnu har faaet samtlige Maanedsopgørelser ind; men Sammentællingen pr. 1. Oktober viste, at vi den Gang havde ialt 91.845 Medlemmer, og da vi den 31. December 1919 havde 91,255, er der en Fremgang paa ca. 600 Medlemmer.

— — —

Hermed har vi vistnok, saa godt det nu lader sig gøre i vort Blads Spalter, givet en Oversigt over, hvad der er sket af Betydning for vort Forbund i det svundne Aar og mindet om de vigtigste Tildragelser samt peget paa de Resultater, der er opnaaet. Disse Resultater er jo kun naaede ved Samarbejde mellem Afdelingerne og deres Ledelser paa den ene og Forbundsledelsen og Forbundets Funktionærer paa den anden Side. — Havde dette Samarbejde ikke været til, eller havde det blot ikke været saa godt og saa godt organiseret, som det nu en Gang er hos Arbejdsmændene, saa var — det ved vi alle — Resultaterne ikke blevet naaet, eller de var i hvert Fald absolut ikke blevne saa gode, som de trods alt blev.

Afdelingerne har ikke kunnet undvære Forbundets Raad og Bistand, — derom vidner de 1000 Forhandlings- og andre Møder, hvori Forretningsførerne og vore andre Tillidsmænd har deltaget i Aarets Løb, og derom vidner den Korrespondance, og det øvrige Arbejde Hovedkontoret har maattet udføre.

Der er i Aaret udarbejdet og afsendt ialt 13.167 Breve og 52 Cirkulærer, — d. v. s. i Gennemsnit 44 Breve pr. Arbejdsdag og 1 Cirkulære pr. Uge, men hertil kommer jo Udarbejdelse og Renskrivning af Klager, Indlæg og Sagsfremstillinger til Den faste Voldgiftsret og til faglige Voldgiftsretter med de dertil hørende Bilag, Afskrivning og Mangfoldiggørelse af Forslag, Overenskomster og Mæglingsreferater, Udarbejdelse af Beretninger til Hoved-

bestyrelsen og til De samvirkende Fagforbund, foruden alle de skematiske Forespørgsler og Udsendelser som alle Afdelingerne kender.

Men har Afdelingerne ikke kunnet undvære den Bistand Forbundet har ydet gennem sine Repræsentanter ved Møder og Forhandlinger og gennem Hovedkontorets Virksomhed, saa har Forbundsledelsen og Hovedkontoret heller ikke kunnet undvære det forstaaende solidariske Samarbejde, der har bestaaet med Afdelingerne og deres Ledelser — Havde *det* ikke været, havde det været umuligt for Ledelsen og Hovedkontoret at yde sin Indsats, og derfor siger vi ved denne Lejlighed vore gode Kammerater ude i Afdelingerne vor hjærteligste Tak, saa meget mere, som vi ved, hvormeget det har kostet mange af Eder, som i Eders knapt tilmaalte Fritid har maattet forsage Samværet med Eders Hjem for at udføre Organisationsarbejdet, hvad enten dette nu har bestaaet i Forhandlinger, Møder, Undersøgelser eller Brevskriveri. —

Ligesom den enkelte Fagforening ikke er en i sig selv afgrænset Enhed, men er et Led af Forbundet, saaledes er dette jo et Led af den internationale Arbejderbevægelse og tager Del i det internationale Arbejde, og vi kan da her berette, at Forbundet har været repræsenteret paa den skandinaviske Arbejderkongres i København i Januar 1920 og har haft Repræsentanter paa de svenske og tyske Arbejdsmandsforbunds Kongresser, ligesom Forbundets Formand som Repræsentant for De samvirkende Fagforbund har deltaget i den internationale Fagforbundskongres i London. — Endelig har vi deltaget i den internationale Arbejdsmandskonference i Amsterdam, Forbundet er indmeldt i den oprettede internationale Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbunds Repræsentant er Repræsentant for samtlige de 3 skandinaviske Lande i det internationale Sekretariats Ledelse.

Vor Plads i den internationale Bevægelse fylder vi altsaa lige saa godt som i den hjemlige, og vi giver nu hinanden Haandslag paa, at vi vil fortsætte Samarbejdet paa samme gode Maade i 1921 til Gavn for vor egen Organisation — til Gavn for *Dansk Arbejdsmandsforbund.*

Chr. S.

25 Aars Jubilæum.

i

Arbejdsmændenes Fagforening i Odder.

1. Januar 1921.

Arbejdsmændenes Fagforening fejrede den 1. Januar 1921 sit 25 Aars Jubilæum ved en festlig Sammenkomst paa Centralhotellet for Foreningens Medlemmer med Damer. Som Æresgæster var indbudte Peder B. Mogensen, Søren Jensen og Claus Sørensen, de eneste 3 der var tilbage, som har været Medlemmer af Foreningen i alle 25 Aar. Tillige var indbudte Bestyrelsen for Kvindernes Fagforening, Bestyrelsen for Sociald. Forbund, Forretningsudvalget for Arbejdernes Fællesorganisation, Forretningsudvalget for Landarbejdernes Kredsorganisation for Odder og Omegn, og for Dansk Arbejdsmands Forbund var indbudt Forretningsfører Valdemar Pedersen, Aarhus, Redaktør C. Jacobsen, Odder.

Foreningens nuværende Bestyrelse, hvoraf vi bringer et Billede, er:

Niels P. Nielsen, Formand, Kontrolbestyrer Anders Sørensen, Næstformand, Peder Jensen, Kasserer; Knud Nielsen, Sekretær; Niels Kirkegaard, Laus Rasmussen og Jørgen Jensen, Fanebæreren, Søren Jensen, er en af Foreningens Veteraner. Han har igennem Aarene uafbrudt beklædt denne Stilling og stadig holdt Fanen højt i Ære.

At skrive Foreningens Historie vil føre for vidt, og denne afviger ogsaa kun ganske lidt fra hvad alle Forbundets øvrige Afdelinger har oplevet. Fra en ringe Begyndelse, ved trofast Arbejde og Udholdenhed fra de Mænds Side, der for 25 Aar siden rejste Sagen, gennem Kamp og Sejr, trodsende Nederlag og Modstand, at føre Organisationen frem, faglig og politisk, til det Værn, den nu er for Arbejdsmændene, deres Hjem, deres Hustruer og Børn og et godt og ubrydeligt Led i Kæden af vort stolte Forbund.

Et Par Datoer skal dog nævnes:

Foreningens første Generalforsamling afholdtes den 4. Januar 1896, hvor den første Bestyrelse valgtes. Den bestod af Christian Rasmussen, Formand. Christen Mikkelsen, Kasserer og Christian Olsen, Sekretær; P. B. Mogensen. Anders Eriksen, Karl Andersen, Jens Madsen, som alle er gaaet over i andet Erhverv med Undtagelse af P. B. Mogensen, som endnu deltager med Liv og Lyst i Arbejdet. Han har gentagne Gange været Formand og udført et godt og dygtigt Stykke Arbejde for Arbejdsmændene gennem de lange Tider.

For Øjeblikket har man Overenskomster med samtlige Arbejdsgivere, nogle er afsluttede lokalt og andre under Forbundets Medvirkning, i dem alle er naturligvis den 8 Timers Arbejdsdag gennemført, et Krav, som netop vor Odder Afdeling med Trofasthed har demonstreret for gennem Aarene.

Afdelingen kan ligeledes med Stolthed pege paa, at Arbejdsmændene har 3 Repræsentanter i Fællesorganisationens Forretningsudvalg, 3 Mand i Bestyrelsen for de Unges Idræt, 1 Mand i Odder Sogneraad,

Bestyrelsen for Arbejdsmændenes Fagforening i Odder 1. Jan. 1921.

2 Mand i Hjælpekassens Bestyrelse o. s. v. Og da der i April 1919 blev oprettet et kommunalt Arbejdsanvisningskontor blev Pladsen som Bestyrer besat med en Arbejdsmand.

Man ser heraf, at ligesom det er lykkedes Organisationen at højne Medlemmernes Kaar økonomisk, er det ogsaa lykkedes at skabe Respekt politisk og socialt.

Vi ønsker Arbejdsmændene i Odder hjerteligt til Lykke med Jubilæet og enes med dem i Haabet om fortsat Fremgang for hele vor Klasse.

Ved Festen blev fremsagt en Prolog af Redaktør C. Jacobsen, som vi her gengiver:

Prolog.

25 Aars Jubilæum i

Arbejdsmændenes Fagforening

i

Odder den 1 Januar 1921.

Ved Nytaarsfesten skal et Ord I have
fra ham den graanede og gamle Kammerat
som ønsker Jer, at gaar end mangt af Lave,
saa skal I holde fast Jer dyre Skat,
Jert gode Forbund, som har vist i Tiden,
at det har vundet mangt et herligt Slag,
og det vil være Værn for Jer i Striden
ved Fremtids, sikkert svære Basketag.

Som I har altid været, skal I blive
et værdigt Led i Eders Forbunds Hær,
ej Splid og Kiv, maa Kiler blandt Jer drive,
thi saa vil Kampen blive altfor svær;
nej, Enighed skal Eders Løsen være,
en sluttet Front mod Kapitalens Magt;
saa vil I ubesejret altid være,
det siger jeg, og har Jer altid sagt.

Rejs Ryggen rank saa, kræv Plads for Standen
blandt Kammeraternes i Slidets Hær,
Thi man kan ej undvære Arbejdsmanden
han har som hver en Slider, Samfundsværd.
Naar blot I gør med Ære, hvor I pligter
og møder paa Jer Plads for Eders Stand
og aldrig Kammeratskabsfanen svigter
saa stryg det dumme Ord, kuns Arbejdsmand.

Et kvart Aarhundred svandt i Tidens Bølger.
Hvad har vi naaet i det, I spørge vil,
men Svaret sig i Resultatet dølger:
Til Højnelse af Standen fik I Held
Og Tvivlens Ord. Hvad kan det nytte?
der lammed Jer i Kampen ofte før,
til dem behøver I ej mer at lytte
thi Sammenholdet aabner for Jer Rettens Dør.

I har et Maal for al Jer Kamp og Stræben,
at vinde Verden for dens Arbejdsstand,
i Kamp I gaar for det med Sang paa Læben
og med Begejstringsild i hver en Mand.
Udbytterne skal bort fra Jordens Flade

og Ret til Arbejde det skal være Lov
og som I fylder Samfundsbordets Fade,
saa vil I ogsaa kræve, hvad I har behov.

Aartusinder, laa Aaget paa vor Nakke,
Aartusinder var vi i Lænker lagt
med Naadigherrens Gunst vi tog til Takke
og bøjed os for Sultepiskens Magt;
men Trælleaanden, har vi af os strøget.
den svandt ved Sammenslutningen som Dug for Sol,
den svandt, mens Broderskabets Muld blev pløjet,
for Broderaandens Sæd fra Pol til Pol.

Du unge Slægt, som Arven op skal tage
for Fædres Daad i Kamp for Slidets Ret,
vil Du ad rette Sti i Fremtid drage,
sørg for, at Fanens Dug faar ingen Plet.
Glem ej, at Enigheden det er Jer Styrke
at splittet, magtesløs I være vil,
Vil ej tilbage I i Fortids Mørke,
saa sæt i Kiv og Kævl ej Kraften til.

Gaa fremad støt paa Kundskabs lyse Bane,
i sluttet Trop, det giver Kraft og Mod,
Fremad i Kreds om Enighedens Fane;
Ve os om vi *det* sikre Spor forlod.
Det maa ej ske, vi vil i Fremtid værne
den Spire som i Samfundsmuld er lagt,
dens Ukrudt, skal fra Samfundsageren fjernes
og elskes frem en trofast Broderpagt.

Og nu tilslut, til Jer som her er samlet
til festlig Hyldest for vor Jubilar.
Hav Tak I Gamle som har aldrig famlet,
hav Tak for Slidet som I trofast bar,
Hav Tak I graanede Foreningsfædre,
fordi I holdt i Kampen trofast ud.
Hav Tak I Unge, — om I gør det bedre;
saa vil om Sejr det sikkert bringe Bud.

Og saa til allersidst vi Røsten hæve
for Jubilaren, den skal længe leve.

Den gamle Kammerat
C. Jacobsen.

Lommebog for Arbejdere 1921.

Udgaverne til Kr. 7,50 og Kr. 3,75 er nu fuldstændig udsolgt, medens Udgaven til Kr. 2,75 endnu kan faas. Da Bogen ved Henvendelse i Bogladerne meget ofte ikke findes paa Lager, har en stor Del af Arbejdernes Fællesorganisationer paa Opfordring fra forskellige Sider paataget sig, til Lettelse for vore Partifæller, at holde Lager af Bogen, saaledes at denne som Regel straks vil kunne faas paa disse Kontorer, saa langt Oplaget rækker.

Ved de forestaaende kommunale Valg vil det have sin Interesse, at man i Lommebogen kan finde Stillingen ved de to foregaaende Valg henholdsvis i 1913 og i 1917. Iøvrigt er »Lommebog for Arbejdere« saa godt kendt og udgaar i saa stort et Oplag, at al Anbefaling turde være overflødig.

Arbejdstidskommissionens Betænkning forelagt i Folketinget.

I Slutningen af Februar Maaned 1919 lod Indenrigsministeriet nedsætte en Kommission med det Formaal at søge indført en lovbestemt Arbejdstid for alle Lønarbejdere.

Ved Nedsættelsen af Kommissionen udtalte Ministeriet, at den lovbestemte Arbejdstid som Regel burde være paa 8 Timer i Døgnet, og at Kommissionens Opgave iøvrigt skulde være:

1) at tilvejebringe Oplysninger fra Udlandet om Arbejdstidens Længde og øvrige Forhold, der staar i Forbindelse hermed,

2) at udarbejde Forslag til Lov om Arbejdstiden i Haandværk, Industri, Handel, Landbrug og Søfart; samt Regler for saadanne Afvigelser fra den lovbestemte Arbejdstid, som af samfundsmæssige Grunde maatte være fornødne. Kommissionen skulde kunne foreslaa en kortere Arbejdstid for Fag, hvori Hensynet til Arbejdernes Sundhed maatte gøre dette rimeligt, og skulde søge at tilvejebringe særlige Regler for saadanne Fag, hvori det vilde være rimeligt, at Arbejdstiden fastsattes som Gennemsnit for længere Perioder, f. Eks. for Landbruget.

Det paalagdes Kommissionen at fremme dens Arbejde saaledes, at Forslag til en lovbestemt Arbejdstid for Haandværk og Industri kunde foreligge inden 1. Juli 1919 og for de øvrige Omraader inden 1. Oktober 1919. Efter Anmodning af Kommissionens Formand tillod Ministeriet imidlertid ved Skrivelse af 25. Juni 1919, at Fristen for Afgivelsen af Kommissionens Betænkning, vedrørende Industriens Arbejdstid forlængedes udover den 1. Juli 1919.

Efter langvarige Forhandlinger afgav Kommissio-

nen i Begyndelsen af December f. A. 1. Del af Betænkningen, omhandlende Industriens og Haandværkets Arbejdstid.

Det har dog ikke været muligt at naa til Enighed i Kommissionen, idet Arbejdsgivernes Repræsentanter for Industrien og Haandværket, Handel. Søfart og Landbrug, har stillet sig imod, at der blev lovgivet om 8 Timers Arbejdsdagen. derimod har de af Regeringen udpegede Medlemmer i Kommissionen stemt sammen med Arbejdernes Repræsentanter for en lovfæstet Arbejdstid. Der er derved opnaaet et Flertal, idet 15 af Kommissionens Medlemmer har stemt for og 12 imod Forslaget om en lovfæstet Arbejdstid paa 8 Timer.

Arbejdsgiverne har gennem en meget lang Betænkning gjort Rede for de Synspunkter, som har været bestemmende for at Mindretallet modsætter sig en Lov, der fastsætter Arbejdstiden i Haandværk og Industri til 8 Timer. Disse Synspunkter er sammensatte saaledes:

fordi en saadan Lov er overflødig, da de paagældende Arbejdere allerede har denne Arbejdstid,

fordi en saadan Lov er skadelig, derved, at den binder Erhvervslivet til en bestemt Arbejdstid uden Hensyn til Udviklingen i de økonomiske Forhold og da navnlig i de Lande, hvormed vi skal konkurrere, ligesom man ved i Realiteten at gennemføre et Forbud mod Overarbejde undergraver det danske Erhvervslivs Konkurrenceevne overfor Udlandet, og endelig

fordi en saadan Lov er farlig for hele det danske Samfund, derved at man gør det første Skridt henimod Statens Fastsættelse af Arbejdsvilkaarene og baner Vej for en tvangsmæssig Fastsættelse af Arbejdstiden for alle Erhverv.

Flertallet udtaler i Modsætning hertil følgende:

»Arbejderne ser i Nedsættelsen af den daglige Arbejdstid det eneste virksomme Middel til at værne sig mod Udtømmelsen af sin Arbejdskraft; jo mere anspændt Muskler og Nerver maa arbejde, jo skadeligere Arbejdsprocessen er paa Grund af, at der maa arbejdes i høj Temperatur, i ufuldkomment ventilerede Lokaler, jo mere den arbejdende er udsat for at angribes af Giftstoffer, Støv, Larm o. s. v., des mere gælder det om at begrænse det Tidsrum, hvori der arbejdes. Hertil kommer, at Arbejderen kun, naar han faar tilstrækkelig Fritid, kan udnytte de Goder, der muliggøres af stigende Løn: Samliv med Familien, Deltagelse i det politiske Liv og i Organisationsarbejdet, Uddannelse i faglig og almendannende Retning — en Række Goder, som Arbejderne anser for at være af største Betydning for deres hele sociale Stilling.

En af Grundene til, at Arbejderne og deres Førere har gjort Arbejdstidens Forkortelse til et Hovedpunkt i Arbejderbevægelsens Program, er den, at det i Almindelighed antages, at kortere Arbejdstid ikke i Længden vil medføre Nedgang i Arbejdslønnen, idet man gaar ud fra, at den større Efterspørgsel efter Arbejdskraft vil regulere Forholdet. Gennem Arbejdstidens Forkortelse indskrænkes »det ubetalte Arbejde«, der efter de Marxistiske Teorier er Kilden til »Merværdien«, og hermed anses Grundlaget for det kapitalistiske System for at være rokket.

Betænkningen giver iøvrigt Oplysning om Arbejdsløshedsspørgsmaalet i en Række forskellige Lande, Dansk Lovgivnings Bestemmelser om Arbejdstid, Socialdemokratisk Lovforslag om Arbejdstid, Overenskomsten mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund ang. Arbejdstiden, Udkast til Konvention ang. Arbejdstiden i industrielle Virksomheder' vedtaget paa den internationale Arbejdstidskonference i Washington i 1919 m. m.

Paa Konferencen i Washington som blev afholdt i November Maaned i Fjor, blev det vedtaget, at ethvert Medlem som tilhører Folkenes Forbund er forpligtet til inden et Aar (under særlige Forhold 18 Maaneder) efter Konferencens Afslutning, at optage de vedtagne »Henstillinger« eller Forslag til international Overenskomster til Behandling. for at tilvejebringe fornøden Lovgivning eller andre Foranstaltninger til Forslagets Gennemførelse. Blandt de vedtagne Forslag var Udkast om Konvention om Arbejdstiden i industrielle Virksomheder.

Enhver Besværing, der rettes til det internationale Arbejdsbureau af en Arbejder- eller Arbejdsgiverorganisation, og som gaar ud paa, at et eller andet Medlem ikke paa tilfredsstillende Maade har sikret Udførelsen af en Konvention, som vedkommende Medlem har sluttet sig til, kan af Styrelsen tilstilles vedkommende Regering, der da opfordres til at fremkomme med en Udtalelse om Sagen.

Dersom vedkommende Regerings Erklæring ikke er indgaaet indenfor en passende Frist, eller dersom den modtagne Udtalelse ikke synes at være Styrelsen tilfredsstillende, har denne Ret til at offentliggøre den modtagne Besværing og det eventuelle Svar.

Paa Konferencen sluttede saavel Arbejdsgivernes som Arbejdernes og Regeringens Repræsentanter sig til Forslaget, men senere hen, som det fremgaar af Betænkningen, har Arbejdsgiverforeningen fuldkommen desauveret sine Medlemmers Afstemning paa Washington Konferencen, og lader saaledes haant om baade Washington-Konferencen og dens Beslutninger.

Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter har i det hele taget optraadt paa en meget mærkelig Maade i Kommissionen. Først gik de ind paa at lade sig vælge ind i nogle Udvalg, senere erklærede de, at forinden man kunde give Tilsagn om at medvirke til 8 Timersdagens Gennemførelse ved Lov, først maatte se, hvad der blev besluttet i Washington, og da man der enstemmig havde vedtaget et Udkast om 8 Timersarbejdsdagen, saa løber de ogsaa fra dette. Nogen større Respekt for en saadan Optræden har man ikke, thi den peger for meget i Retning af Upaalidelighed.

Men bortset fra Arbejdsgiverforeningens Stilling under Forhandlingerne og til **Kommissionens Forslag** er dette nu indbragt i Rigsdagen. Indenrigsministeren forelagde Forslaget i Folketinget den 21. Januar, og det skal nu blive interessant at følge de kommende Forhandlinger og se hvorledes de nuværende Magthavere vil stille sig til Forslaget.

Nedenfor gengiver vi det af Kommissionen udarbejdede og af Flertallet tiltraadte.

Forslag til Lov
om Arbejdstid for de ved Industri, Haandværk og lignende Virksomheder beskæftigede Arbejdere.

(Vedtaget af et Flertal af Kommissionen, bestaaende af Kommissionens Formand, Næstformand, Direktør J. K. Lindberg, samt d Hrr. Carl F. Madsen, Chr. M. Lyngsie, I. A. Hansen, Carl Rasmussen, Arnold Nielsen, Carl Larsen, Jens Johansen, C. Hammer; Chr. Borgland, N. Nielsen, O. Levinsen og A. Hansen.)

Lovens Omraade.

§ 1.

Denne Lov kommer, saafremt ikke andet i det følgende er fastsat, til Anvendelse paa alle Arbejdere, der er beskæftigede:

a) i Fabrikker og fabriksmæssig drevne Virksomheder samt andre Haandværks- og Industrivirksomheder,
b) i Stenbrud, Kalkbrud, Stenhuggerier og lignende Virksomheder, samt
c) ved Opførelse og Reparation af Huse og Bygninger samt ved Anlæg og Istandsættelse af Veje, Jernbaner, Havne, Telegraf- og Telefonledninger, Vand-, Gas-, Elektricitets- og Kloakledninger, Brolægning og lignende Arbejder.

Som Arbejdere anses ogsaa Formænd, Underværkførere og andre lignende Funktionærer, men ikke Funktionærer, der er ledende for en Institution eller en Afdeling af samme eller er ansatte paa saadanne Vilkaar, at de selv kan lægge deres Arbejdstid.

§ 2.

De i nærværende Lov givne Forskrifter omfatter alt Haandværks- eller Industriarbejde, der helt eller delvis udføres paa Andenhaandsværksteder eller Udlejningsværksteder.

Undtaget fra Lovens Bestemmelser er derimod Arbejde, der udføres:

a) i Virksomheder, der drives for egen Regning og alene bestrides ved den paagældendes eget Arbejde, eventuelt med Bistand af Hustru og Børn, samt
b) i vedkommende Arbejders Hjem, dog maa en Arbejder, der i den lovbestemte Arbejdstid eller en Del af denne har udført Arbejde udenfor sit Hjem for en af Loven omfattet Virksomhed, ikke anvendes til Hjemmearbejde for den paagældende Virksomhed.

Spørgsmaal om, hvorvidt en Virksomhed eller en Arbejder omfattes af Bestemmelserne i denne Lovs §§ 1 og 2, afgøres i Tvivlstilfælde af Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet, hvis Afgørelse i Løbet af 14 Dage af de i Sagen interesserede Parter kan indankes for Arbejdsraadet. Arbejdsraadets Kendelse kan af Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet eller de i Sagen interesserede Parter inden 14 Dage indankes for Indenrigsministeriet, hvis Afgørelse af det rejste Spørgsmaal er endelig.

Den almindelige Arbejdstid.

§ 3.

En Arbejders almindelige Arbejdstid maa ikke være over 48 Timer ugentlig og ikke over 8 Timer daglig. Arbejdsraadet kan, naar vedkommende Organisationer af Arbejdere og Arbejdsgivere derom er enige, under Appel til Ministeriet tillade Afvigelser fra den daglige Maksimalarbejdstid, dog saaledes, at denne i intet Tilfælde maa udstrækkes over 9 Timer. Hvile- og Spisetider medregnes ikke i Arbejdstiden, naar det staar Arbejderen frit for under disse at fjerne sig fra Arbejdspladsen.

For Virksomheder, der er afhængige af elementære Drivkræfter eller andre uregelmæssigt virkende Forhold, kan Indenrigsministeren, naar vedkommende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer derom er enige, efter indhentet Erklæring fra Arbejdsraadet paa nærmere fastsatte Vilkaar tillade, at Arbejdstiden alene i Gennemsnit skal være underkastet den ovennævnte Begrænsning.

For Virksomheder, der efter deres Beskaffenhed ikke helt eller for en Dels Vedkommende kan drives mere end højst 4 Maaneder om Aaret, kan Indenrigsministeren efter indhentet Erklæring fra Arbejdsraadet paa nærmere fastsatte Vilkaar tillade Afvigelser fra Arbejdstiden henholdsvis for hele eller Dele af Virksomheden.

Forinden Ministeriet i Henhold til denne Paragrafs 3die Stykke tillader Fravigelser fra den almindeligt gældende Arbejdstid, skal der saa vidt muligt være givet vedkommende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisation Lejlighed til at udtale sig i Sagen.

De af Indenrigsministeren meddelte Dispensationer kundgøres i Lovtidende.

Saafremt en Arbejder er beskæftiget under saadanne Forhold, at det kun paahviler ham at udføre egentligt Arbejde i en Del af den Tid, i hvilken hans Arbejdskraft skal staa til Raadighed for Arbejdsgiveren, kan han beskæftiges udover det i nærværende Paragrafs 1. Stykke nævnte Tidsrum af 48 Timer ugentlig og 8 Timer daglig, dog indenfor saadan Begrænsning, som i hvert enkelt Tilfælde fastsættes af Arbejdsraadet. Den Arbejdsgiver, som ønsker at benytte sig af denne Regel, maa drage Omsorg for, at Spørgsmaalet forelægges Arbejdsraadet til Afgørelse. Arbejdsraadets Afgørelse kan indankes for Indenrigsministeriet.

§ 4.

For Virksomheder med regelmæssig Døgndrift gælder følgende særlige Bestemmelser:

Ingen Arbejder, som deltager i Døgndriften, maa have en længere Brutto-Arbejdstid end 8 Timer i Døgnet, dog bortset fra en saadan Overskridelse af denne Arbejdstid, som en forsvarlig Afløsning nødvendiggør. Ved Holdskifte kan Brutto-Arbejdstiden dog udstrækkes til højst 16 Timer i Døgnet, men det maa herved iagttages, at ingen Arbejder i tre paa hinanden følgende Uger faar en længere Bruttoarbejdstid end ialt $3 \times 6 \times 8 = 144$ Timer.

Indenrigsministeren kan for saadanne Virksomheder, der efter deres Natur kræver uafbrudt Drift, ef-

ter Indstilling fra Arbejdsraadet og efter indhentet Erklæring fra vedkommende faglige Organisationer tillade Afvigelser fra ovenstaaende Bestemmelser, dog saaledes, at ingen Arbejder i tre paa hinanden følgende Uger faar en længere Bruttoarbejdstid end ialt 3×7×8=168 Timer. Saadanne af Indenrigsministeren tilladte Undtagelser kundgøres i Lovtidende.

Overtidsarbejde.

§ 5.

Varer Arbejdet for nogen Arbejder ekstraordinært udover den Tid, som ifølge § 3 og § 4 udgør hans almindelige Arbejdstid, regnes Arbejdet i den overskydende Arbejdstid for Overtidsarbejde.

Overtidsarbejde er tilladt i følgende Tilfælde:

a) naar uforudseelige Hændelser i væsentlig Grad har forstyrret eller truer med væsentlig at forstyrre den jævne Drift, samt

b) naar uforudseelige Hændelser nødvendiggør Overtidsarbejde, for at Raastoffer, Varer eller andre Værdier ikke skal tage væsentlig Skade.

Naar Overtidsarbejde finder Sted i de nævnte Tilfælde, paahviler det den paagældende Arbejdsgiver senest inden 2 Døgn, efter at Arbejdet er begyndt, at indberette dette til vedkommende Fabriksinspektør med Angivelse af Grunden til, at Overarbejde har fundet Sted. Overtidsarbejde maa ikke fortsættes udover det nævnte Tidsrum af 2 Døgn, uden at Andragende om Tilladelse hertil gennem vedkommende Fabriksinspektør indgives til Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet, hvis Afgørelse af Sagen snarest skal meddeles den paagældende Arbejdsgiver. Fabrikstilsynets Afgørelse kan i Løbet af 8 Dage indankes for Arbejdsraadet, hvis Afgørelse atter inden 14 Dage kan indankes for Indenrigsministeriet.

Naar den sædvanlige Drift i en Virksomhed ikke kan gaa sin Gang, uden at enkelte Arbejdere maa begynde før eller slutte efter de andre Arbejdere, og Forholdet ikke skønnes at kunne ordnes ved en Forskydning af Arbejdstiden for disse Arbejderes Vedkommende, kan Tilladelse til Overtidsarbejde for saadanne Arbejdere eller Grupper af Arbejdere efter at vedkommende Organisationer af Arbejdere og Arbejdsgivere har haft Adgang til at afgive Erklæring, meddeles af Arbejdsraadet, der fastsætter den nærmere Begrænsning af Arbejdstiden. Arbejdsraadets Afgørelse kan inden 14 Dage indankes for Ministeriet.

Ved Virksomheder, hvor der arbejdes med Holdskifte, kan der bortses fra saadanne Overskridelser af Arbejdstiden, som nødvendiggøres ved forsvarlig Afløsning.

§ 6.

Foruden i de ovennævnte Tilfælde kan Overtidsarbejde finde Sted efter følgende Regler:

a) Naar de paagældende Organisationer af Arbejdsgivere og Arbejdere skønner, at særlige Forhold gør det ønskeligt for et vist Tidsrum at fremskynde eller forøge Arbejdet i en vis Industri eller i en enkelt Virksomhed, kan Arbejdsraadet give Tilladelse til Overtidsarbejde. Saadan Tilladelse maa ikke gives for mere end 3 Maaneder ad Gangen, og skal indeholde Bestemmelse om det tilladte Overtidsarbejdes Omfang. Arbejdsraadets Afgørelse kan i Løbet af 14 Dage indankes for Indenrigsministeriet, hvis Afgørelse af det rejste Spørgsmaal er endelig.

b) Naar Arbejdsgiveren skønner det nødvendigt, at enkelte Arbejdere anvendes til Overtidsarbejde, kan dette ske, naar Enighed derom kan opnaas med den paagældende Arbejder. Dog maa ingen Arbejder i Henhold til denne Bestemmelse anvendes til Overtidsarbejde i mere end 10 Timer i Løbet af en Kalendermaaned og ikke i mere end 50 Timer i Løbet af et Kalenderaar. Hvis en Arbejder har haft Overtidsarbejde af den i § 5 a eller b nævnte Art, uden at der opnaas Godkendelse hertil fra Fabrikstilsynet, skal det saaledes udførte Antal Overarbejdstimer fradrages i det efter denne Bestemmelse tilladte Timetal.

Arbejdere, der ikke er fyldt 18 Aar, maa ikke anvendes til det i denne Paragraf omhandlede Overtidsarbejde.

§ 7.

Betalingen for Overtidsarbejde skal i alle Tilfælde være mindst 25 pCt. højere end den sædvanlige Løn.

Forskellige Bestemmelser.

§ 8.

Det paahviler vedkommende Arbejdsgiver efter nærmere af Indenrigsministeren fastsatte Regler:

a) ved Opslag paa synlige Steder i Arbejdslokalet eller paa andet dertil egnet Sted at bekendtgøre Tiden for Arbejdets Begyndelse og Ophør samt, hvor der arbejdes med Skifter, Tiden for hvert enkelt Holds Begyndelse og Ophør,

b) paa samme Maade at bekendtgøre Hvile- og Spisetider, som ikke medregnes i Arbejdstiden (jfr. § 3, 1. Stykke), samt

c) at indføre Bemærkning om stedfundet Overarbejde i en særlig Overtidsjournal.

Udenfor den i Opslaget angivne Arbejdstid maa ingen Arbejder — bortset fra, hvad der følger af de i denne Lovs §§ 5—6 indeholdte Bestemmelser om Overarbejde — anvendes til noget Arbejde for vedkommende Virksomhed. Denne Bestemmelse er dog ikke til Hinder for, at der udføres Rengørings- og Reparationsarbejde udenfor den i Opslaget angivne Arbejdstid.

§ 9.

Tilsynet med Overholdelsen af de i denne Lov indeholdte Bestemmelser udøves af Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet efter nærmere derom af Indenrigsministeren fastsatte Regler.

§ 10.

Den Arbejdsgiver eller hans Stedfortræder, der imod denne Lovs Bestemmelser anvender nogen Arbejder til Arbejde, er for hver saadan ulovlig sysselsat Person ifaldet en Bøde af fra (10) Kr. til (200) Kr. Samme Bøde fastsættes for Undladelse af behørig An-

meldelse om udført Overtidsarbejde i Henhold til § 5 og for Tilsidesættelse af de Arbejdsgiveren ifølge § 8 paahvilede Forpligtelser.

Den Arbejder over 18 Aar, der udfører Arbejde i Strid med Lovens Bestemmelser, straffes med en Bøde fra 5 Kr. til 50 Kr., dog saaledes, at Overtrædelsen kun paatales, saafremt en faglig Arbejderorganisation, der omfatter det Omraade, indenfor hvilket hans Arbejde falder, derom har stillet Krav til Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet. Dersom en Person under 18 Aar anvendes til Overtidsarbejde, hvor dette ifølge Lovens Bestemmelser er forbudt, er den paagældendes Forældre eller andre foresatte ifaldet en Bøde fra (2) Kr. til (20) Kr., naar det godtgøres, at saadant ulovligt Arbejde er foregaaet med disses Vidende og Villie.

§ 11.

Sager, der anlægges paa Grund af Overtrædelse af nærværende Lov eller af de i Medfør af samme udfærdigede Forskrifter, behandles som Politisager, dog saaledes at ingen Sag kan afgøres uden Dom, medmindre Direktøren for Arbejds- og Fabriktilsynet heri har samtykket. Alle Bøder, der udredes i Henhold til Bestemmelserne i denne Lov, tilfalder Statskassen.

§ 12.

Denne Lov, der træder i Kraft den ....., gælder ikke for Færøerne, dog at Regeringen skal være bemyndiget til at sætte Loven i Kraft for disse Øer med de Lempelser, som Forholdene maatte paakræve. Samtidig med nærværende Lovs Ikrafttræden ophæves Lov Nr. 62 af 12. Februar 1919 om Indførelse af 8 Timers Arbejdsdagen i Fabrikvirksomheder med Døgndrift.

Senest 3 Aar efter Lovens Ikrafttræden bliver der af Indenrigsministeren at forelægge Rigsdagen et Forslag til Lovens Revision.

Den internationale Fagforeningskongres i London.

(Fortsat)

Der var dog ikke fuld Enighed indenfor Udvalget, idet Norge og Italien var stemt for at undlade sidste Stykke i Resolutionen.

Efter at Særstandpunkterne var præciserede, skredes der til Afstemning.

For at afbryde Samarbejdet med det internationale Arbejdsbureau i Genf stemte Norge, Italien og Luxemburg. For at slette det sidste Stykke i Resolutionen stemte foruden ovennævnte ogsaa Kanada og Frankrig, men ud fra ganske andre Forudsætninger.

Resolutionen vedtoges derefter enstemmigt, som den forelaa fra Udvalget.

Det henstilledes til Bureauet i Amsterdam at samle alle Love vedrørende 8 Timersdagen og udsende disse samlede i en Brochure til alle de tilsluttede Organisationer.

Derefter forelagdes nedenstaaende Resolution angaaende Fredsspørgsmaalet:

»Den internationale Fagforeningskongres fastslaar, at Bekæmpelsen af enhver Krig ved den internationalt organiserede Arbejderstand ikke maa forveksles med det kapitalistiske Bourgeoisies Fredsbevægelse.

Kongressen fordømmer og brændemærker som Hykleri alle Krigsforetagender, der har til Maal at paatvinge Folkene, mod deres Vilje, nye politiske eller erhvervsmæssige Former.

Arbejderne kræver den endelige og fuldstændige Fred mellem alle Folk og vil værge sig imod endnu en Gang at lade sig forføre under Paaskud af, at de skal slaas for den sidste eller næstsidste Krigs Skyld.«

I Udvalget havde Norge og Italien ønsket en Ændring i sidste Stykke, saaledes at Krig mellem Nationerne skulde være tilladt, naar Arbejderne ønskede det.

Resolutionen vedtoges enstemmig.

Punkt 2. Jouhaux (Frankrig) motiverede Valutaspørgsmaalet og anbefalede den herom stillede Resolution.

Joha (Belgien) kunde ikke gaa med til, at de egentlige Skadeserstatninger til Genopbyggelse af de ødelagte Lande skulde bortfalde, men at dette kun skete for de egentlige Krigslaan.

De italienske Delegerede vilde nok gaa med til at slette Krigsskadeserstatninger, hvorimod de mente, der var Grund til at tage Forholdsregler imod, at de Lande, der havde Raastoffer, som var nødvendige for andre Lande, forhøjede Prisen for disse, da de jo derigennem kunde faa Erstatningerne. Italienerne havde ingen Tiltro til Nationernes Forbund og vilde stemme imod Resolutionen.

Jouhaux replicerede overfor Belgierne og Italienerne og hævdede med stor Styrke, at man ikke maatte tro, at det borgerlige Samfund var paa Fallittens Rand, saaledes at vi kunde undgaa al Forhandling med de Borgerlige.

Der foretoges derefter Afstemning over Resolutionen med Undtagelse af dennes femte Stykke. Resolutionen vedtoges med alle Stemmer mod Norge, Italien og Kanada. Resolutionens femte Stykke blev sat under særlig Afstemning og vedtoges med alle Stemmer imod Belgien og Kanada; England stemte ikke.

RESOLUTION
vedrørende Valutaspørgsmaalet.

»I Erkendelse af, at Virkningerne af Valutakrisen ikke alene er ødelæggende for de af Krigen berørte Lande, men ogsaa er stærkt truende for selv de mest begunstigede Lande ved Lammelse af den internationale Vareudveksling og Samfærdsel og de som Følge heraf opstaaede industrielle Kriser, under hvilke Arbejderne lider,

udtaler den internationale Fagforeningskongres, at en saadan Tilstand ikke kan vedvare uden at bringe Stilstand ind i Vareomløbet — for Raastoffer som for Færdigfabrikata — i Landenes Levnedsmiddelorsyning og i Genrejsningen af det ved Krigen ødelagte,

at den Bankerottilstand, hvori ubestridt mange Lande befinder sig, er ledsaget af en usædvanlig Opgang for Finansinstitutterne, der udviser de forfærdeligste Følger af det kapitalistiske System, som begunstiger Børsspekulation, utilladelig Nedsættelse af Valutaen, ubegrundet høje Priser paa Levnedsmidlerne og som ogsaa bærer Ansvaret for den voksende Hungersnød blandt Folkeslagene.

Kongressen erklærer i Overensstemmelse hermed, at Løsningen af det internationale Finansproblem uløseligt er forbundet med Folkenes produktive Aktivitet og solidariske Eksistens, og anbefaler derfor almindelig Annullering af den internationale Gæld, der skyldes Krigen, som et af de mest radikale Midler til fra nu af at modvirke Valutakrisen.

Nationale og, overalt hvor det er muligt, ogsaa internationale Forholdsregler skal iværksættes for at forhindre den umaadelige Udstedelse af Pengesedler samt for at indskrænke den i Omløb værende unormale Pengemængde; de hertil fordrede Midler vil være at skaffe ved Nedsættelse af unødvendige Udgifter, særlig til militære Formaal, samt ved betydelige Formueskatter.

(Fortsættes).

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra **Hovedkassererkontoret** kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 16 Kr.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 10 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 6 Kr.

Kassebøger: 5 Kr. pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 1 Kr. 50 Øre pr. Stk.

Stempler med Farvepude til Afstempling i Protokoller og **Medlemsbøger:** Pris 3 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 1 Kr. pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 75 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 25 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges Fagmærker (Sølvnaale) med Forbundets Symbol og smaa Rosetter til en Pris af 75 Øre pr. Stk. Disse Ting haves paa Lager og sendes omgaaende.

Endelig kan Afdelinger gennem Kassererkontoret bestille Skrivepapir, Kvart- og Oktav-Format, samt Konvolutter paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn, men da Afdelingerne jævnlig klager over, at disse Ting bliver mangelfuldt ekspederet, gør vi udtrykkelig opmærksom paa, at vi ikke har disse Ting paa Lager, men at vi straks lader Ordren gaa videre til vor Bogtrykker, der saa sender disse Ting direkte til Afdelingerne pr. Postopkrævning.

Da en Del Afdelingskasserere til Stadighed anvender Postanvisningskuponerne som Bestillingssedler, gør vi opmærksom paa, at dette er uheldigt, da Kuponerne jo skal gemmes som Indtægtsbilag. Vi henstiller derfor, at man altid skriver sine Bestillinger paa et særligt Stykke Papir, der kan lægges med i Konvolutten og skriv altid direkte til Hovedkassererkontoret

Johs. Sørensen,
Hovedkasserer.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 22 | 23. Februar | 1921 | 25. Aarg.

Situationen udvikler sig.

Arbejdsgiverne udsender Lockout-Varsler.

Siden vi udsendte sidste Nummer af Fagbladet har en Del af vore Overenskomstforhandlinger været for i 2. Omgang.

Baade *Teglværks-, Cement-, Murarbejdsmands-* og *Olieoverenskomsterne* har nu været til Forhandling i Vestervoldgade 113 under Hovedorganisationernes Medvirkning; men der er ikke sket andet, end at d'Hrr. Arbejdsgivere har fastholdt de tidligere fremsatte Reduktionskrav, og at vi har svaret, at dem kunde vi ikke forhandle om. Vi maatte hævde, at det eneste, der kunde være Tale om, var Fornyelse af de nugældende Overenskomster med Dækning for Dyrtidsstigningen, og da Arbejdsgiverne paa deres Side ikke vilde forhandle herom, er vi forholdsvis hurtig gaaet fra hinanden.

Som det er gaaet os, er det gaaet andre Fag, og Arbejdsgiverforeningen har saa fremsendt Lockout-Varsler overfor Textilarbejderne og Skotøjsarbejderne.

Disse Varsler har en noget anden Form, end dem, vi ellers er vant til at se. Det hedder nemlig f. Eks. i Skotøjs-Varslet:

«Da det imidlertid ved de første Forhandlinger ikke er lykkedes at naa til Enighed om nye Overenskomster paa de af Industrien foreslaaede Vilkaar, er det nødvendigt for os at frigøre Skotøjsindustrien for de hidtil gældende Overenskomster, og da dette — i Henhold til Afgørelse af Den faste Voldgiftsret — kun kan ske ved Varsel efter Septemberforligets Punkt 2, tillader vi os herved at meddele det ærede Forretningsudvalg, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at Arbejdet indstilles i Skotøjsindustrien, for saa vidt der ikke forinden Udløbet af 2. Varsel er opnaaet Enighed om de fremtidige Løn- og Arbejdsvilkaar i Faget«.

En lignende Ordlyd har Varslet overfor Textilarbejderne.

Man vil lægge Mærke til, at der her intetsteds er brugt den gammelkendte Vending, at man vil etablere Lockout for paa denne Maade at gennemføre en tilfredsstillende Ordning. Man siger, at Varslet fremkommer for »at frigøre Skotøjsindustrien for de hidtil gældende Overenskomster«, og at Arbejdet, hvis Enighed ikke opnaas »indstilles i Skotøjsindustrien«.

Det kunde tyde paa, at Arbejdsgiverforeningens Ledelse vil prøve at komme den Vej ud, at de vil lade deres Medlemmer — naar Varslerne er udløbne og Industrien er »frigjort for de gældende Overenskomster« — prøve paa at sige til Arbejderne Plads for Plads, at nu lukkes Portene, men at man vil prøve paa at fortsætte, hvis Arbejderne vil gaa med til passende Lønnedsættelser.

Et saadant Forsøg kunde ikke gøres, selv efter at Overenskomsterne er udløbne, uden at man ved Varslerne har »frigjort« sig, — men meget tyder paa, at man *nu* vil forsøge det og haaber at have lettere Spil overfor Arbejderne selv end overfor deres Organisationer og disses Tillidsmænd.

Denne Opfattelse bekræftes bl. a. ogsaa af en Tale, som Arbejdsgiverforeningens Formand, Hr. *Bogtrykker Langkjær*, nylig har holdt i Odense, og som har været gengivet og kommenteret i Dagspressen, og hvori han forøvrigt erklærer, at disse Varsler vil blive fulgt af andre.

Vi kan vel altsaa vente i den nærmeste Tid at modtage tilsvarende Varsler for forskellige

af vore Brancher — f. Eks. Teglværks- og Cementindustrien.

Muligvis er saadanne Varsler allerede fremkomne, inden dette Nummer af vort Blad er trykt og er kommen Medlemmerne i Hænde, — i det Øjeblik disse Linier skrives, har vi endnu ikke modtaget noget.

Forholdet er altsaa det, at det nu er Arbejdsgiverne, der benytter deres Organisationer til at løbe Storm mod Arbejdslønningerne, og at de har faaet 2 Bundsforvandte, nemlig den herskende store Arbejdsløshed og den arbejderfjendtlige Vind, der for Tiden blæser baade her hjemme og ude, og at de regner stærkt med den Hjælp disse to Kampfæller vil yde dem.

Hvad der vil ske i Fremtiden, er det ikke i Øjeblikket let at se, men at det er store Interesser der her staar paa Spil, at det ikke er Smaating Arbejdsgiverne kræver, og at der ogsaa *kan* ske store Ting, kan enhver se.

Heroverfor har Arbejderne kun et at stole paa: *Det ubrydelige Sammenhold!*

Sammenholdet maa bevares, Enheden og Enigheden i vore Organisationer maa styrkes og vi maa holde Trit i Rækkerne!

Da Bladet gik i Trykken modtog De samvirkende Fagforbund 2. Lockout-Varsel for Textil- og Skotøjsarbejderne og samtidig 1. Varsel overfor Teglværks- og Jærnindustrien.

D. s. F. indkaldte straks Repræsentantskabet til Møde Torsdag den 24, og naar næste Nr. af Fagbladet udkommer er vi sikkert inde i en Situation saa spændt som aldrig før.

Om Voldgift.

I.

I nogle Arbejderkredse raader der en ikke ringe Uvillie mod Voldgift, og man hører ofte, naar der bliver Tale om at lade et Spørgsmaal voldgiftsretlig afgøre, et Ræsonnement omtrent som saa: »Naar Voldgiften skal afgøre Sagen, saa vil det sige, at Opmanden skal afgøre den, og da han altid er en Overklassemand, vil han give Arbejdsgiverne Ret, naar han kan komme til det.«

Dette Ræsonnement vilde have en Del mere Berettigelse, end det nu har, dersom det var saaledes, at vore Voldgiftsretter *fastsatte Arbejdslønninger eller Priser;* men det gør de jo i al Almindelighed ikke — det er ikke deres Forudsætning — og Ræsonnementet er derfor heller ikke rigtig.

Jeg tror, at det vilde have nogen Interesse, navnlig for Ledelserne i vore Afdelinger, at gaa Spørgsmaalet lidt nærmere efter i Sømmene, og jeg vil derfor forsøge paa at give en Udredning heraf og af de Spørgsmaal, der staar i Forbindelse hermed.

De Stridigheder, der opstaar mellem Arbejdere og Arbejdsgivere og mellem Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer er to forskellige Slags, nemlig *Interessestridigheder* og *Retsstridigheder.*

Dersom et Hold Arbejdere skal udføre et Arbejde, hvorfor der ikke er fastsat Pris i Overenskomst eller Priskurant, og de ikke kan enes med deres Arbejdsgiver herom, saa er den Strid, der saaledes opstaar, en Interessestrid. Har man derimod en Pris fastsat i Priskuranten, men der bliver Strid om, hvorvidt Forholdene og Omstændighederne medfører, at der skal gives visse — ligeledes overenskomstmæssig fastsatte Tillæg til Prisen, saa er Striden herom en regulær Retsstrid, og kun den sidste Art af Stridigheder er det, vi lader voldgiftsmæssig afgøre.

Nu er de her fremdragne 2 Tilfælde jo saa rene, at enhver let kan holde dem ude fra hinanden; men der kan jo ogsaa fremkomme andre Tilfælde, hvor Forholdet ikke er saa lige til. Hvis Arbejdsgiverne f. Eks. hævder, at det Arbejde, Striden drejer sig om, falder ind under Bestemmelserne i en bestaaende Priskurant, medens Arbejderne hævder, at det er et Arbejde, der falder udenfor Priskuranten, altsaa en Retsstrid, der følgelig afgøres af Voldgiften; men hvis denne giver Arbejderne Ret, saa er Spørgsmaalet om, hvilken Pris der da skal betales, en Interessestrid, der i al Almindelighed vil falde udenfor Voldgiftens Kompetence.

Den Betragtning, der — baade hos Arbejdere og Arbejdsgivere — har ført hertil, kan vel omtrent gengives saaledes: »Naar vi har oprettet en Overenskomst — har skrevet en Priskurant — saa er det Meningen, at den skal holdes, og at vi ikke skal slaas om noget af det, vi her har givet Regler for. Opstaar der Spørgsmaal om, hvorledes Dokumentet eller Dele deraf skal forstaas, saa maa vi lade det

retslig afgøre paa samme Maade som to Mænd, der har oprettet en Købekontrakt, maa lade Strid om Forstaaelsen af Kontraktens Bestemmelser afgøre ved Retten. Derimod bliver det noget andet, dersom vi skal have afgjort Lønninger eller Priser, som ikke er omhandlede i Kontrakten (Overenskomsten, Priskuranten); — skal vi have fastsat noget herom, bliver det en ny Kontrakt — mundtlig eller skriftlig — og før vi er blevne enig om den, kan der ikke blive Retsstrid om den. Følgelig kan dette Spørgsmaal ikke afgøres retsligt, det maa vi forhandle eller slaa os til Rette om.

Denne Betragtning er det, der f. Eks. i den nu saa godt som allevegne indførte »Norm for Regler for Behandling af faglig Strid« har faaet følgende Udtryk:

> »Lykkes det ikke paa denne Maade (ved Mægling og Forhandling) at opnaa Enighed, skal Sagen, *forsaavidt den angaar Forstaaelsen af en foreliggende Priskurant med almindelige Bestemmelser eller en almindelig mellem Organisationerne bestaaende Overenskomst, forelægges en Voldgiftsret til Afgørelse,* hvis en af Organisationerne forlanger det ..... *I alle andre Tilfælde* skal Mægling forsøges, forinden Arbejdsstandsning iværksættes.«

Som man vil se, slaar selve Reglerne fast, at det kun er de rene Retsstridigheder, der kan forlanges afgjort voldgiftsretlig — *i alle andre Tilfælde* er det den frie Forhandling og eventuelt den aabne Kamp, der er anvist som Vej til Stridens Løsning.

»Javel« — vil nu en og anden sige — »men Du kommer dog ikke bort fra, at der netop *i Fortolkningen* af Overenskomster og Priskuranter kan ligge mange Penge til den Part, der vinder, og det er ogsaa langt fra mig, der jo netop ofte har faaet Skyld for at være Fortolker om en Hals, at nægte det. Men jeg mener saa ganske vist ogsaa, at vore Voldgiftsretter — ifølge den Sammensætning de har, og som jeg senere skal komme nærmere ind paa — netop byder de bedste Betingelser for, at der gennemgaaende kommer en retfærdig Fortolkning frem.

Og det er jo heller ikke ethvert Krav Arbejderne rejser, der er retfærdigt.

I et af Krigsaarene kom et af de store københavnske Rederiers oversøiske Ruteskibe ind efter at have været opholdt i Kirkwall, og, da det skulde losses, viste det sig, at Arbejdet var overordentlig ubehageligt, fordi et Parti Fjer, der var gaaet i Forraadnelse, udbredte en ulidelig Stank. Arbejderne forlangte — og fik — da et Procenttillæg til Losningsprisen for hele Lasten. — Nogen Tid efter kom et andet Skib (samme Rederi og Rute) ind og skulde losses, og Arbejderne forlangte saa det samme Procenttillæg, som de havde faaet paa det forrige Skib.

Da de nu blev gjort opmærksom paa, at dette Tillæg kun var givet af Hensyn til de raadne Fjer, lød Svaret: »Vi har vel heller ikke stillet Krav om, at der ikke maatte være raadne Fjer i denne Last!«

Et Krav af en saadan Art og med en saadan Begrundelse vilde jo naturligvis blive afvist af enhver Voldgift, og naar det virkelig igennem Krigsaarene var saaledes, at man kunde pege paa en Del Voldgiftskendelser, der gik Arbejderne imod, saa er en af Grundene hertil vel ogsaa, at Arbejderne mange Steder benyttede sig af, at de havde Vinden paa Ryggen til at stille Krav, der var uberettigede under Hensyn til de bestaaende Overenskomster og Priskuranter, og til at fremsætte Fortolkninger, der undertiden var ganske haarrejsende.

Nu, da Vinden har vendt sig, ser vi imidlertid ofte Arbejdsgiverne begaa noget lignende, og nu maa vi ofte ved Voldgiftskendelser belære dem om, at dette gaar ikke.

Chr. Sørensen.

Norske og danske Overflytningsregler.

Mandag den 22. November 1920 afholdtes Møde med Repræsentanter for «Norsk Arbejdsmandsforbund», alt i Henhold til den om Mødet førte Konference, samt til Forretningsudvalgets Beslutning af 16. ds.

Mødet afholdtes paa Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses Kontor med Deltagelse af nedenstaaende Repræsentanter:

For »Norsk Arbejdsmandsforbund«:
Johs. M. P. Ødegaard og O. Martinsen.

For »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse«:
Johannes Nielsen, J. P. Johannessen, Carl Drejer og Soph. Mortensen.

Dagsorden.

Oprettelse af Gensidighedsoverenskomst mellem Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasser i Norge og Danmark.

Johs. Nielsen bød — idet han aabnede Mødet — de danske, men dog særlig de norske Repræsentanter velkommen til dette første Møde Arbejdsløshedskassernes Repræsentanter imellem; han udtalte Ønsket om, at en god Forstaaelse og et godt Samarbejde maatte præge Forhandlingerne; thi kun paa Basis heraf kunde et godt Resultat for Medlemmerne tilvejebringes.

Idet Nielsen overtog Ledelsen af Mødet, redegjorde han for Aarsagerne til Mødets Afholdelse, samt at der havde været Tale om, at Tekstilarbejderne skulde deltage i Mødet foranlediget af, at Tekstilarbejderne i Norge er tilsluttet Arbejdsmændenes Organisation; dette Spørgsmaal var imidlertid bortfaldet, da vor herværende Tekstilarbejderorganisation ikke nærede særligt Ønske om at deltage i Mødet.

Nielsen oplæste og gennemgik det Forslag, der ifølge tidligere Beslutning havde været tilsendt forskellige udenlandske Organisationer sydefter.

Forslaget lyder som følgende:

Forslag til Gensidighedsoverenskomst mellem Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasser i Danmark.

Mellem Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark og »Norsk Arbejdsmandsforbund« gælder følgende Overenskomst vedrørende Medlemmers Overflytning fra det ene Lands Arbejdsløshedskasse til det andet.

1) Naar et Medlem af et Lands Arbejdsløshedskasse faar Beskæftigelse indenfor et andet Lands Omraade, skal han snarest og senest 14 Dage efter Pladstiltrædelsen melde sig med sin Medlemsbog frameldt det fraflyttede Lands Kasse og uden at staa til Restance med Kontingentbetalingen i over 4 Uger.

Arbejdsledige Medlemmer fra det ene Land kan ikke overflyttes til det andet Lands Kasse.

2) Efter mindst 4 Ugers sammenhængende Beskæftigelse indenfor den tilflyttede Kasses Omraade, regnes Medlemmet for fuldt tilsluttet det tilflyttede Lands Kasse med Medlemsret efter sit uafbrudte Medlemsskab i tidligere Kasser og med Rettigheder i enhver Henseende efter den tilflyttede Kasses Vedtægter og saaledes, at Understøttelse ydet i det ene Land medregnes ved Understøttelsesberegning i det tilflyttede Land.

3 a) Bliver overflyttede Medlemmer ledige, før der er forløbet 4 Uger efter Tilflytningen, yder den tilflyttede Kasse Medlemmerne Rejsehjælp tilbage til det fraflyttede Land.

I Rejsehjælp kan der udbetales et Beløb svarende til det, Billetten koster, samt et Tillæg af 5 Dages Dagpengehjælp, men det samlede Beløb maa dog højst svare til 4 Ugers Understøttelse efter Medlemmets Anciennitet.

Udbetalingen kan dog ikke ydes, med mindre Medlemmet har mindst 12 Maaneders uafbrudt Medlemsskab i de nærværende Overenskomst tilknyttede Kasser, ligesom det samlede Understøttelsesbeløb ikke derved maa overstige den udbetalende Kasses Maximumsydelse.

3 b) Medlemmer, der bliver ledige, før der er forløbet 4 Uger efter Tilflytningen, kan den tilflyttede Kasse anvise Arbejde efter sine Regler herfor, men der kan ikke udbetales Medlemmet Dagpenge eller Rejsehjælp i Indlandet, før Medlemmet har haft 4 Ugers sammenhængende Arbejde.

4) Ved Tilflytningen beholder Medlemmet sin Medlemsbog fra den fraflyttede Kasse, og i denne afstemples Kontingentet paa sædvanlig Maade.

Efter 4 Ugers sammenhængende Arbejde udstedes der Medlemmet en af den tilflyttede Kasses Medlemsbøger, og i denne indføres Medlemmets Legitimation og Anciennitetsforhold samt den af ham eventuelt oppebaarne Understøttelse i Løbet af de sidste 3 Aar, og den udenlandske Medlemsbog indsendes fra den vedrørende Afdeling til sin Kasses Hovedkontor, der umiddelbart derefter sender det fraflyttede Lands Kasses Hovedkontor Meddelelse om, at Medlemmet nu fuldstændig er tilflyttet denne Kasse.

5) Et Medlem, der er rejst fra det ene Land til det andet, og som vender tilbage til det fraflyttede Land inden Udløbet af 12 Maaneder, indtræder dog straks ved sin Tilbagevenden i sine gamle Rettigheder, selv om Medlemmet ikke har Beskæftigelse paa det Tidspunkt.

Nielsen var klar paa, at der i Forslaget, naar dette blev oprettet som en Gensidighedsoverenskomst, tiltrængtes visse redaktionelle Ændringer. I Princippet kunde der derimod ikke foretages væsentlige Ændringer. Der maatte under alle Forhold **ikke** skabes særlige Lettelser for de saakaldte Lystrejsende.

Martinsen, Norge, gjorde opmærksom paa, at der i Forslaget maatte indføres en Bestemmelse om, at en Mand, der til Eksempel havde forskaffet sig Arbejde i det fremmede Land, men hvis Kvalifikationer viste sig ikke at være saadanne, at han kunde udføre det paagældende Arbejde, da alligevel kunde faa Rejsehjælp tilbage til det fraflyttede Land.

Joh. Nielsen tiltraadte paa de danske Repræsentanters Vegne en saadan Ændring.

Ødegaard, Norge, talte for, at hvert Lands Anciennitetsberegning maatte være den gældende, for at Understøttelse kunde udbetales, dog formente han, at vi ved gensidigt Samarbejde kunde yde Hjælp til saadanne Arbejdere, der endnu ikke havde opnaaet Anciennitet efter danske Forhold; men Refundering af Understøttelse og Kontingent maatte da ordnes imellem Landenes Hovedkontorer. Han var i Lighed med sin norske Kollega ellers tilfreds med den Realitet, der var indflettet i det foreliggende Forslag.

Joh. Nielsen gjorde opmærksom paa, at en Refundering af Beløb efter den norske 6 Maaneders Anciennitet vilde blive meget vanskelig at gennemføre, derimod vilde vi være villige til at fastslaa, at vore Medlemmer ingen Understøttelse kunde erholde i Norge, medmindre de havde erhvervet 12 Maaneders Anciennitet i Kassen.

Efter nogen yderligere Diskussion enedes man om

hvor for sig at overtænke det nu foreliggende og derefter paany samles til nyt Møde Tirsdag den 23. ds.

Tirsdag den 23. November 1920.

Mødet genaabnet.

Joh. Nielsen oplyste, at han til Punkt 3 a havde udarbejdet en Ændring, der forhaabentlig vilde tage Sigte paa det i Mødet i Gaar fremførte med Hensyn til eventuel Tilbagerejse til det fraflyttede Land indenfor Tidsrummet de 4 Uger.

Martinsen, Norge, stiller Ændringsforslag til Punkterne 1, 3 a, og 4, hvilket han nærmere motiverede og gjorde opmærksom paa, at det Resultat, der endelig blev Resultatet af Forhandlingerne, forelagtes Landenes respektive Hovedbestyrelse.

Man gik herefter over til at behandle Punkt for Punkt i Forslaget med de hertil foreslaaede Ændringer.

Punkt 1 tilføjes som Fortsættelse af 1. Stk. Undladelse af Tilmeldelse inden forannævnte Tid medfører, at vedkommende ikke kan overflyttes, men maa indskrives som nyt Medlem. Dispensation herfra kan kun gives efter Forhandling mellem de to Hovedledelser, og der er Enighed herom.

Punkt 3 a tilføjes i 1. Stk. efter Ordet »Tilflytningen«, eller at Arbejdet ikke er tiltraadt af en Grund, der godkendes af den stedlige Organisation (Kassens Ledelse).

Punkt 4, den paatænkte Ændring bortfalder efter en meget indgaaende Diskussion.

Punkt 5 udgaar Ordene: inden Udløbet af 12 Maaneder.

Gensidighedsoverenskomsten er, under Forbehold af de respektive Kassers Hovedbestyrelsers Godkendelse, gældende fra 1. Januar 1921, til den fra en af Siderne opsiges med 6 Maaneders Varsel til Ophør en 1. Januar.

De norske Repræsentanter foreslaar følgende Protokoltilførsel:

Den til Medlemmer under Punkt 3 a bestemte Rejsehjælp bliver at refundere af det fraflyttede Lands Arbejdsløshedskasse, hvilket, grundet paa den danske Arbejdsløshedslov, ikke kunde tiltrædes af de danske Repræsentanter; men paa given Foranledning udtaler de danske Repræsentanter, at man vilde forelægge dette Spørgsmaal i Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedledelse for muligt at faa dette Refunderingsspørgsmaal ordnet ved en Tilføjelse til den faglige Gensidighedsoverenskomst.

Protokollen oplæst og godkendt.

J. P. Johannessen.

Arbejdslønnen i Industrien.

Juli Kvartal 1920.

Efter det for Juli Kvartal 1920 foreliggende lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening er stillet til Raadighed for Det statistiske Departement, er udarbejdet omstaaende Tabel over Arbejdslønnen i en Række Fag, der tilsammen kan siges at repræsentere Industrien og Haandværket som Helhed. I Tabellen findes anført Antallet af de i de enkelte Fag beskæftigede Arbejdere i København og Provinsen ved Kvartalets Slutning og den gennemsnitlige Timefortjeneste i Juli Kvartal og April Kvartal (Juni Maaned) samt i Aaret 1914.

For Tabellens Gruppering af Fagene er den Industrigruppe og det Fag, som Arbejdsgiveren tilhører, langt til Grund, og indenfor denne Gruppering har der dernæst fundet en Deling Sted efter Arbejdernes Fag eller Uddannelse og en Deling mellem mandlige og kvindelige Arbejdere. De i Tabellen anførte Beløb for Gennemsnitsfortjenesten pr. Time er beregnede efter den samlede Udbetaling, fordelt paa det Antal Timer, der er arbejdet i, uanset om der er arbejdet i Timeløn eller i Akkord.

	Antal Arbejdere 30. Sept. 1920	Gennemsnitlig Timefortjeneste		
		Juli Kvartal 1920.	April Kvartal 1920 (Juni)	Aaret 1914
		Øre	Øre	Øre
København				
Fagl. Arbejdere	24 678	258	247	67,1
Ufagl. —	17 605	213	202	47,5
I alt Mænd	42 283	239	229	61,0
Kvindl. Arbejdere ..	13 425	134	123	32,3
Samtl. Arbejdere	55 708	214	204	54,4
Provinsen				
Fagl. Arbejdere	22 882	210	197	54,8
Ufagl. —	27 862	182	171	40,8
I alt Mænd	50 744	195	184	48,2
Kvindl. Arbejdere ...	7 372	121	111	25,7
Samtl. Arbejdere	58 116	185	174	44,9
Hele Landet				
Fagl. Arbejdere	47 560	235	223	61,3
Ufagl. —	45 467	194	183	45,5
I alt Mænd	93 027	215	205	55,0
Kvindl. Arbejdere ...	20 797	129	119	29,6
Samtl. Arbejdere	113 824	199	189	50,2

Lønstatistikken omfatter denne Gang 115,000 Arbejdere, beskæftigede hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen. Af større Forskydninger i Arbejdertallene skal fremhæves en Opgang i Jernindustriens Arbejdertal paa ca. 3,200, og desuden er Teglværkernes Arbejdertal steget med ca. 2,600, Sukkerfabrikkernes med ca. 600, Jord- og Betonarbejdernes An-

Arbejdslønnen i forskellige Industrier.

Fag	København Ant. Arb. 30/9 1920	København Gsntl. Timefortj. Juli Kvart. 1920	København Gsntl. Timefortj. April Kvart. 1920	Provinsen Ant. Arb. 30/9 1920	Provinsen Gsntl. Timefortj. Juli Kvart. 1920	Provinsen Gsntl. Timefortj. April Kvart. 1920
		Øre	Øre		Øre	Øre
Næringsmiddelindustri:						
Bagerier, Svende	825	220,8	205,1	615	186,7	168,6
Møller, —	110	209,7	195,1	205	186,3	176,2
Chokoladef., fagl. Arb.	47	251,2	229,6	21	212,6	203,0
— ufagl Arb.	131	200,2	179,6	28	180,9	170,6
— Kvinder	702	129,6	113,8	133	114,7	100,0
Konservesfab, ufagl. Arb	19	179,5	169,3	12	153,7	147,3
— Kvinder	222	110,5	110,1	45	97,6	92,8
Margarinefab,. ufagl. Arb.	26	173,9	159,0	486	172,7	160,1
— Kvinder	—	—	—	199	111,9	95,9
Slagterier, ufagl. Arb.	291	193,1	182,1	667	183,9	170,3
— Kvinder	11	114,9	102,6	82	110,5	95,1
Spritfabr., ufagl. Arb.	79	191,7	177,4	288	186,0	172,7
— Kvinder	34	153,4	132,3	11	147,7	136,9
Sukkerfabr., ufagl. Arb.	463	219,3	190,7	1604	183,8	166,7
— Kvinder	183	128,0	110,2	74	103,8	85,9
Div. Fag, ufagl. Arb.	132	189,7	166,2	204	169,9	160,7
- - Kvinder	121	124,7	112,3	86	111,2	105,1
Tobaksindustri:						
Cigarfabr., Cigarmagere	1051	203,7	212,8	1032	201,7	205,0
— ufagl. Arb.	110	175,1	172,8	204	169,1	166,9
— Kvinder	2587	142,7	137,1	1831	123,4	116,9
Tekstilindustri:						
Tekstilfabr., Mænd	573	191,	174,0	1898	183,4	169,5
— Kvinder	1472	143,2	129,5	2280	131,0	118,4
Rebslagerier, Svende	10	174,3	164,7	34	187,2	176,1
— ufagl. Arb.	31	189,0	169,5	86	168,8	162,9
— Kvinder	113	118,8	104,8	107	104,7	94,5
Possementfaget, Svende	26	226,4	208,0	—	—	—
— Kvinder	27	121,4	—	—	—	—
Sejlmagersvende	21	259,5	—	33	206,6	—
Beklædningsindustri:						
Skrædersvende	365	220,5	210,4	115	199,9	183,1
Syersker	1309	130,8	115,5	382	111,6	101,3
Hattemagersvende	71	286,9	250,2	5	239,2	190,4
Hattearbejdersker	234	161,4	128,7	4	146,6	109,7
Buntmagersvende	48	230,7	214,7	—	—	—
Skomagersvende	91	224,7	230,7	29	172,4	174,4
Skotøjsarbejdere, Mænd	1181	256,6	242,9	151	206,5	188,3
— Kvinder	1019	152,6	138,4	80	129,9	108,5
Læderindustri:						
Garverier, Svende	162	286,2	252,9	104	240,8	223,2
— ufagl. Arb.	241	236,4	217,9	326	209,3	192,4
— Kvinder	20	168,0	151,9	28	130,0	116,0
Bygningsindustri:						
Blikkenslagersvende	303	258,9	254,6	250	197,5	186,0
Bygningssnedkersvende	1135	272,3	264 4	1604	178,5	186,2
Glarmestersvende	126	206,4	197,8	71	171,6	158,0
Malersvende	1306	236,6	209,8	710	196,9	172,4
Murersvende	1344	350,2	355,2	2447	207,4	192,9
Murarbejdsmænd	979	286,3	278,2	1943	180,8	170,1
Møllebyggere	19	268,7	285,0	9	212,9	184,0
Stukkatørsvende	81	261,2	260,5	7	230,6	233,7
Tømrersvende	973	349,5	350,2	1992	208,6	193,7
Arbm. hos Tømrere	53	217,7	214,1	83	179,9	163,2
Linoleumspaalæggere	51	223,2	212,9	—	—	—
Forskellige Arbejdsm.	130	226,9	252,5	53	175,7	163,0
Isoleringsmontører	46	283,0	328,3	18	242,6	255,7
Træ- og Møbelindustri:						
Bødkersvende	133	240,9	241,6	245	214,3	210,4
Børstenbindersvende	55	210,2	215,6	83	185,8	177,6
Billedskærersvende	28	237,3	220,6	42	215,5	219,9
Drejersvende	35	222,7	212,4	93	200,1	189,5
Forgyldere	26	237,2	216,1	39	214,8	182,9
Karetmagersvende	53	250,8	236,9	7	181,6	162,2
Kurvemagersvende	30	215,1	217,6	4	219,3	204,0
Møbelsnedkersvende	878	241,0	220,8	186	193,9	186,8
Maskinsnedkere	434	224,7	210,2	1191	187,6	173,2

Fag	København Ant. Arb. 30/9 1920	København Gsntl. Timefortj. Juli Kvart. 1920	København Gsntl. Timefortj. April Kvart. 1920	Provinsen Ant. Arb. 30/9 1920	Provinsen Gsntl. Timefortj. Juli Kvart. 1920	Provinsen Gsntl. Timefortj. April Kvart. 1920
		Øre	Øre		Øre	Øre
Træindustriarb., ufagl.	358	190,0	176,7	550	163,6	149,4
Træindustri, Kvinder	169	137,8	112,9	110	118,3	113,5
Pianoarbejdere	303	249,6	226,3	17	203,9	231,7
Piskearbejdere	—	—	—	56	189,9	175,9
Sadelm.-og Tapetserersv.	333	247,2	239,7	150	185,6	186,9
Ler- Sten- og Glasindustri:						
Jord- og Betonarbejdere	2164	274,6	261,7	2370	189,5	182,2
Andre Arbm. ved Jordarb.	158	262,4	248,2	637	183,3	165,9
Brolæggersvende	62	336,3	306,2	35	238,6	194,1
Stenhuggerier, Svende	115	263,5	272,5	235	183,2	190,0
— ufagl. Arb.	63	197,0	191,5	100	163,9	147,5
Grus- og Skærvef., Arbm.	—	—	—	206	183,1	170,3
Teglværker —	—	—	—	2719	178,8	169,0
Cementfabr. —	—	—	—	920	187,2	180,0
Keram. Industri fagl. Arb.	25	243,9	—	32	181,3	—
— ufagl. -	52	195,9	—	110	162,3	—
— Kvinder	73	130,9	—	24	104,6	—
Glasslibere	27	217,3	194,6	38	201,2	179,8
Terrazzoarbejdere	32	233,5	212,2	16	170,1	163,2
Jern- o. a. Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	193	254,9	235,0	96	219,6	203,9
Cicelører	32	251,4	244,8	5	203,4	199,3
Elektrikere	674	225,1	215,1	609	213,2	212,0
Formere	428	289,1	276,7	680	249,2	228,1
Guldarbejdere	99	223,4	219,2	16	182,2	172,7
Gørtlere	162	251,6	237,6	56	215,9	201,6
Kobbersmede	60	261,2	254,0	60	245.5	238,2
Malersvende	76	235,3	210,3	141	212,8	182,8
Metalslibere	145	254,2	242,4	82	197,1	188,7
Metaltrykkere	76	275,2	256,4	11	235,5	231,0
Skibstømrere	247	301,4	289,1	435	242.3	225,6
Smede- og Maskinarb.	6991	256,1	240.3	6062	222,1	208,0
Sølvvarearbejdere	184	252,6	247,3	79	210,4	203,1
Trærarbejdere	568	245,7	236,8	925	211,1	199,2
Div. fagl. Arbejdere	170	261,3	240,9	149	217,2	202,1
Arbejdsmænd	4705	206,2	194,1	5587	185,2	171,8
Kvinder	1869	121,4	110,9	453	106,9	93,5
Kemisk Industri:						
Farversvende	43	206,6	197,3	9	206.0	175,1
Oliemøller, Arbm.	627	196,2	181.4	676	192,1	186,1
Svovlsyrefabr. —	96	201,7	185,1	459	186,2	168,4
Tændstikfabr. —	128	207,9	183,5	—	—	—
— Kvinder	282	118,6	107,1	—	—	—
Forsk. Industrier, Arbm.	812	199,0	185,8	467	188,6	193,7
— Kvinder	987	122,5	108,6	340	106.9	97,9
Grafisk Industri:						
Papirfabrikker, Arbm.	194	188,2	174,3	1009	175,7	165,2
— Kvinder	42	130,5	113,1	330	120.2	106,1
Bogtrykkerier m. v.:						
— Typografer	1676	259,3	244,6	1067	226,2	209,9
— Stentrykkere	170	247,0	246,5	105	216,6	215,6
— Kemigrafer	109	225,7	224,8	—	—	—
— ufagl. Arb.	142	207,1	187,2	53	182,8	171,5
— Kvinder	404	140,0	126,4	136	121,0	107,8
Litograf. Etabl. ufagl. Arb.	42	192,9	187,1	21	184,6	174.2
— Kvinder	74	139,4	127,4	38	112.8	95,1
Bogbinderier, Svende	388	254,6	239.5	129	191,5	172,4
— Kvinder	568	139,4	123,1	69	112,3	104,9
Papirvareind., ufagl. Arb.	71	185,3	175,8	4	173,0	139,1
— Kvinder	266	129,7	116,4	78	115,4	105,8
Æskefabrikker, Mænd	45	198,7	183,2	26	188,8	182,3
— Kvinder	277	127,1	109,6	142	122,8	105,5
Handel og Transport:						
Arbejdsmænd	1507	184,6	178,2	1861	174,4	166,6
Kvinder	269	109.0	102,4	80	103,6	91,6
Forskelligt:		Kr. pr. Uge			Kr. pr. Uge	
Formænd	753	136,35	137,45	692	105,07	100,17
Fyrbødere	322	99,81	92,38	684	94,86	87,44
Chauffører	375	93,97	86,87	155	84,77	79,82
Kuske	2194	93,47	88,42	1094	83,90	76,17

tal med ca. 500 og Syerskernes med ca. 300. Antallet af Arbejdere i Transport og Omsætning er endelig steget med ca. 500, hvorimod Byggefagenes Arbejdertal i Provinsen er gaaet ned med ca. 1,200.

Til *samlet Oversigt over Lønningerne* for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere henholdsvis i København, Provinsen og hele Landet meddeles omstaaende Tabel, der viser Hovedtrækkene i Lønbevægelsen i 1920 og en Sammenligning med Lønningerne i 1914. Ved Sammenligning mellem de for de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger maa det dog bemærkes, at det ikke er et lige stort Antal Arbejdere og ikke ganske den samme Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes, der ligger til Grund for de beregnede Gennemsnitstal. Der bliver derved nogen Ulighed mellem disse Gennemsnitstal, men den vil sikkert kun være af forholdsvis ringe Betydning, da hvert enkelt af Tabellens Tal er fremgaaet af store Arbejdertal fra mange forskellige Fag. Det skal tilføjes, at for Juli Kvartal er Gruppen »Formænd« udskilt af de anførte Arbejdertal og deres Løn indgaar saaledes ikke i de beregnede Gennemsnitstal. For dem var den gennemsnitlige Timefortjeneste i Hovedstaden 272 Øre, i Provinsen 210 Øre, i hele Landet 243 Øre (for April Kvartal henholdvis 275, 200 og 239 Øre). Deres Antal er imidlertid saa forholdsvis lille, at Udeladelse af deres Lønninger i de samlede Gennemsnit kun betyder en Ændring paa Brøkdele af en Øre.

Af Tabellen fremgaar det, at *Timefortjenesten for samtlige Arbejdere under eet i Juli Kvartal 1920* var naaet op til 199 Øre. For faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 235 Øre, for Arbejdsmænd 194 Øre og for Kvinder 129 Øre. For de i København beskæftigede 55,700 Arbejdere udgjorde Timefortjenesten 214 Øre; for faglærte Arbejdere var den her 258 Øre, for Arbejdsmænd 213 Øre og for Kvinder 134 Øre. For Provinsens Vedkommende omfatter Statistiken 58,100 Arbejdere, hvis Timefortjeneste var gennemsnitlig 185 Øre; for faglærte Arbejdere var Timefortjenesten i Provinsen 210 Øre, for Arbejdsmænd 182 Øre og for Kvinder 121 Øre. Forskellen i Arbejdslønnen i København og Provinsen er saaledes 48 Øre pr. Time for faglærte Arbejdere, 31 Øre pr. Time for Arbejdsmænd og 13 Øre pr. Time for Kvinder, men det maa dog fremhæves, at disse sidste Tal for en Del kan være paavirkede af Forskellen mellem de to Omraader med Hensyn til Arbejdertallets Fordeling paa de enkelte Grupper og Fag.

Sammenlignet med Lønningerne ved Udgangen af April Kvartal 1920 viser Lønningerne ved Udgangen af Juli Kvartal 1920 en gennemsnitlig Stigning af 10 Øre pr. Time. Denne Stigning er i det væsentlige en Følge af Augustreguleringen, der fandt Sted i Henhold til den almindelige Overenskomst af 5. April 1920. Ifølge denne skulde der, saafremt Pristallet pr. 1. August viste en Stigning i Forhold til Pristallet pr. 1. Februar, gives de bestaaende Lønninger et Dyrtidstillæg af 2 Øre pr. Time pr. 3 Points, som Dyrtidsstigningen viste. Da Pristallet steg fra 242—262, blev Dyrtidstillægget 13 Øre og fik Virkning fra 1. August, for saa vidt der ikke var ydet Forskud paa Augustreguleringen. Dette var imidlertid sket i et ret betydeligt Omfang, idet der i Overenskomsten af 28. Maj 1920 mellem Arbejdsgiverforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund bestemtes, at der allerede fra 31. Maj skulde ydes et Tillæg af 5 Øre pr. Time, der skulde fradrages i den Lønforhøjelse, Augustreguleringen vilde bringe. Denne Bestemmelse omfattede samtlige Arbejdsmandsforbundets Medlemmer med nogle faa Undtagelser.

Ved selve Augustreguleringen hævedes altsaa pr 1. August Arbejdsmandslønningerne med 8 Øre, Gennemsnitsfortjenesten for Kvartalets 3 Maaneder: Juli, August og September stiger med henholdsvis 5⅓ og 8⅔ Øre. Naar Gennemsnitsfortjenesten fra April Kvartal (Juni Maaned) til Juli Kvartal ialt er steget med henholdsvis 11 og 12 Øre for ufaglærte og faglærte Arbejdere, fremgaar det heraf, at der ogsaa uanset Augustreguleringen har fundet Forhøjelser Sted i den opnaaede Timefortjeneste.

For de enkelte Fag og Grupper af Arbejdere fremgaar den gennemsnitlige Timefortjeneste af foranstaaende Tabel, der udviser saavel Tallene for Juli Kvartal som Tallene for April Kvartal. Med Hensyn til en Sammenligning med Fortjenesten i tidligere Kvartaler eller i Aaret 1914 skal man henvise til de Numre af Statistiske Efterretninger, i hvilke Tallene herfor har været meddelt (saaledes Aargang 1920

Nr. 11, 21 og 26). Paa ganske enkelte Punkter viser Tabellen Tilbagegang i Fortjenesten, saaledes for Murersvende i København og for Isoleringsmontører, ligesom Fortjenesten for Tømrersvende i København ikke er steget. I disse Fag kan dog Akkordafregningen bringe adskillig Usikkerhed ind i de beregnede Gennemsnitstal. I Tobaksindustrien viser Tallene enten Tilbagegang eller kun lille Fremgang, hvilket vistnok hidrører fra, at Akkordfortjenesten i Juni Maaned af særlige Grunde laa noget højere end normalt.

Det skal bemærkes, at medens «Formænd» er opførte i Hovedtabellen, men udeladt af Gennemsnitsberegningerne for «Samtlige Arbejdere», er af Tabellen udeladt enkelte Smaagrupper af Arbejdere, der er medregnede under «Samtlige Arbejdere». Udeladelserne vil være ganske uden Betydning for de beregnede Gennemsnitslønninger, og er kun sket, fordi de paagældende Arbejdere tilhører et i sig selv ganske lille Fag, eller fordi de kun repræsenterer en ganske ringe Del af Fagets hele Arbejdertal.

(Stat. Efterretning.)

Arbejdsløsheden i Januar 1921.

Hosstaaende Oversigt over Arbejdsløshedens Omfang i Januar Maaned, der er en Fortsættelse af de for tidligere Maaneder meddelte Oplysninger, er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der dels er tilvejebragt gennem Fagforbundene, dels meddelt af Arbejdsanvisningsdirektoratet.

Januar	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet			
		7. Jan.	14. Jan.	21. Jan.	28. Jan.
		%	%	%	%
Hovedstaden:					
Bygningsindustri	12737	30,9	33,5	35,3	35,9
Anden Industri..	67222	14,4	15,4	16,1	17,5
Handel.....	12057	2,6	3,0	3,1	3,3
Arbejdsmænd ...	32136	13,4	14,2	14,9	16,4
Ialt...	124152	14,7	15,6	16,5	17,7
Provinserne:					
Bygningsindustri	21245	38,4	40,8	42,6	44,6
Anden Industri..	61614	15,1	16,0	16,6	18,0
Handel.....	13172	2,0	2,1	2,4	2,4
Arbejdsmænd ...	86760	16,7	17,5	18,4	20,2
Ialt...	182791	17,6	18,6	19,4	21,0
Hele Landet...	306943	16,4	17,6	18,3	19,7

For hele Landet under eet udgjorde Arbejdsløshedsprocenten ved Slutningen af:

Januar Md.	1920	13,2 %	August Md.	1920	2,4 %
Februar —	—	9,6 —	Septbr. —	—	2,7 —
Marts —	—	6,7 —	Oktober —	—	3,6 —
April —	—	3,5 —	Novbr. —	—	6,1 —
Maj —	—	2,8 —	Decbr. —	—	15,1 —
Juni —	—	2,1 —	Januar —	1921	19,7 —
Juli —	—	2,1 —			

Medens Arbejdsløsheden gennem Sommermaanederne Maj—September holdt sig ret konstant paa 2 a 3 pCt. med et Minimum af 2,1 i Juli, har der i Efteraarsmaanederne og ganske særlig i December og Januar Maaned været en stadig stærk Tiltagen i Antallet af Arbejdsløse. Tallene viser ved Sammenligning med de tilsvarende Procenter for tidligere Aar, at denne Tilvækst i Arbejdsløsheden har været langt stærkere end det sædvanlige ved Aarstidens Veksel fremkaldte. For alle Fag under eet var Ledigheden i Januar, større end i Januar 1916, 1917 og 1920, men dog lavere end i 1918 og 1919.

Stigningen har været forholdsvis stærkest indenfor Industrifagene, hvor Procenten nu ligger adskilligt højere end i Aarene 1910—20, 1919 alene undtaget. Indenfor Byggefagene er Arbejdsløsheden endnu af samme Omfang som normalt paa denne Aarstid.

(Stat. Efterretning.)

Englands Fagforeninger.

I Storbritannien og Irland bestod ved Udgangen af Aaret 1919: 1315 selvstændige Fagforeninger, der ialt havde 8.023.761 Medlemmer; deraf var 6.694.817 Mænd og 1.328.949 Kvinder. I de enkelte Organisationer, som den officielle Statistik omfatter er Tallet paa Medlemmer meget forskelligt.

Øverst staar **Forbundet for Fabriks- og almindelige Arbejdere** (Arbejdsmændene) med 1.490.609 Medlemmer, derefter kommer Kulminearbejderne med 1.034.424, Former-, Skibsbygger og Maskinarbejderorganisationen med 848.558 Medlemmer, Jærnbaneforbundet med 624.385 og Bomuldsarbejderne med 441.788 Medlemmer. Ret anseligt er ogsaa Tallet paa Handels- og Kontormedhjælperne (266.483), Landbrugs- og Fiskeriarbejderne (206.616) og Sporvejs- og Omnibusfunktionærerne (222.839). Paa den anden Side er mange Grupper ret svagt repræsenterede, som f. Eks. Læderarbejderne med 29.091, **de kemiske og Glasarbejderne** med 25.559, Stenbrudsarbejderne med 34.922 og de keramiske Arbejdere med 40.377 Medlemmer o. s. v.

Alle disse Tal maa jo ses i Belysning af, at det engelske Rige har over 45 Millioner Indbyggere, me-

dens Danmark ikke har 3 Millioner, hvortil kommer, at England er Industrilandet par exellence, medens Landbruget jo endnu er det »bærende Erhverv« i vort lille Land.

Siden Aaret 1913 stiller Medlemsantallet i de engelske Fagorganisationer sig saaledes:

Aarstal	Medlemstal ved Aarets Udgang			Tilgang i Procent
	mandlige	kvindelige	ialt	
1913	3.735 000	438.000	4.173.000	—
1914	3.735.000	441.000	4.176.000	—
1915	3.896.000	492.000	4 388.000	5,1
1916	4.043.000	626.000	4 669.000	6,4
1917	4.660.000	880.000	5 540.000	18,6
1918	5.423.000	1.222 000	6.645.000	19,9
1919	6.695.000	1.329.000	8.024.000	20,8

Hertil er at bemærke, at de fleste Organisationer har opført de af deres Medlemmer, der var i Krigstjeneste, paa deres Lister og Statistiker, — ellers vilde Medlemsantallet være dalet — i hvert Fald i de første Krigsaar. — Under Krigen tog de kvindelige Medlemmer hurtigt til, 1917 og 1918 om ved 40 pCt. Tilbagegang i Antallet af kvindelige Medlemmer indtraadte allerede i 1919 ved Maskin- og Skibsbyggeri, ved Bjergværksvirksomhederne, hos Jernbane- og hos Sporvejsfunktionærerne, saavel som hos **Fabriks- og almindelige Arbejdere.**

Imod Slutningen af Aaret 1920 begyndte Medlemsantallet i mange britiske Organisationer at dale, vel hovedsagelig som Følge af den store Arbejdsløshed, der nu har hersket i adskillige Maaneder. Af de 11¼ Million Arbejdere og Funktionærer der er forsikrede mod Arbejdsløshed var den 24. December 1920: 663.000 og den 31. December 748.000 meldt arbejdsløse, af dem var 505.000 Mænd, 184.000 Kvinder, 28.000 Drenge og 31.000 unge Piger. Regeringen foreslog til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden en almindelig Forkortelse af Arbejdstiden, hvilket Fagene imidlertid afslog, idet de som Modfordring stillede Krav om at faa den offentlige Arbejdsløshedsunderstøttelse forhøjet.

Siden sidst.

Assens, Fyn: Entreprenør Erik Bruun indgik ved Voldgiftsmøde paa at efterbetale 50 Øre pr. Mand pr. Dag for et udført Uddybningsarbejde. Daglønnen forhøjedes fra Kr. 17.50 til 18.00 for den Tid Arbejdet varede. Arbejdstiden var 10 Timer daglig.

Odder: Murermester Jørgensen indgik paa at betale 15 Øre Tillæg pr. Time for et Nedbrydningsarbejde. Vedrører 3 Mand.

Stenvad: Mejlgaard og Østergaard Skovdistrikter. 11 Mand. Overenskomst oprettedes for Udførelsen af »Særlige Arbejder«. Akkord-Dagfortjenesten forhøjedes fra Kr. 10.25 til 12.70. Traadt i Kraft 1. Juli og gælder til 1. Maj 1921.

Sorø: Frederikslund Skovdistrikt. 10 Mand. (Mæglingssag). For Gravning af Riller (50 cm × 30 cm.) i Bøgeskov forhøjedes Betalingen for løbende Meter fra 7,1 Øre til 8 Øre. Dagfortjenesten forhøjedes fra Kr. 9.00 til 10.00. Traadt i Kraft 1. Juni og gælder til 1. Maj 1921.

Mou: Høstemark Skov. (Skovejer J. K. Eskildsen). 20 Mand. Overenskomst. Grundpriserne for Skovning forhøjedes 20 til 35 pCt. og for Udbæring 10 pCt. Akkord. Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 8.65 til 11.00. Arbejdstid 8 a 9 Timer daglig. Overarb.: 50 a 100 pCt. Tillæg. Traadt i Kraft 1. December og gælder til 1. September 1921.

Odense A.: De danske Statsbaner. Statsbanerne har til 5 Mand efterbetalt 13 Øre pr. Time (Aug. Regl.) for 295 Timer, disse havde været beskæftiget med Kulaflæsning.

Tange: Entreprenørfirmaet H. Hoffmann & Sønner og J. Eriksen. 24 Mand. Paa Mæglingsmøde opnaaedes Enighed om, at Firmaet kan indføre 3 Holds Drift (hidtil 2 Holds Drift) mod at yde det 3. Hold et Tillæg af 38 Øre pr. Time. Det gennemsnitlige Tillæg fordelt paa alle 3 Hold bliver derved 25⅓ Øre pr. Mand pr. Time. Traadt i Kraft 1. December og gælder til 1. Marts 1921.

Slagelse A.: Sorø Amtsraad. Akkordpriserne for Slagning af Skærver til Nybelægning forhøjedes fra Kr. 6.25 til 11.00 og for Skærver til Reparationer fra Kr. 7.25 til 13.00 pr. m³. Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 7.00 til 10.00. Traadt i Kraft 1. Oktober.

Aarhus J. B.: Aarhus Entreprenørforening. Ved Voldgift opnaaedes Forlig angaaende Efterbetaling for Nedramning af Pæle i Aarhus Havn. Entreprenørerne udreder 300 Kr. til Deling mellem de paagældende Arbejdere.

Ballerup: Murermester Nielsen, Brønshøj. Murermesteren indgik paa at efterbetale 1 Mand 100 Kr. som Akkordoverskud for et udført Arbejde.

Skovarbejderne ved Horsens: Herregaarden Boller. 2 Mand. Overenskomst oprettedes for Have- og Parkarbejde. Timelønnen forhøjedes fra 80 til 105 Øre (samt frit Hus). Traadt i Kraft fra 1. Juni (tilbagevirkende) og gælder til 1. Maj 1921.

Fussingø: Fussingø Skovdistrikt. Krav om 10 pCt. Tillæg (Aug. Regl.) til en Slumpakkord paa Kr. 276.95. Voldgiftsretten afgjorde Sagen derhen, at Kravet ikke skulde imødekommes.

Mønsted: A/S De jyske Kalkværker. 3 Mand. Arbejdstid 7 Timer daglig. Akkordprisen for Hugning af Kalksten under Jorden forhøjedes fra Kr. 3.20 til 4.50 pr. m³. Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 9.00 til 15.00. Traadt i Kraft 2. Novbr. og gælder til 1. Februar 1921.

Varde: Byraadets Skovudvalg. Overenskomst oprettedes 10. December angaaende Betaling for Grusharpning. Betalingen fastsattes til Kr. 7.50 pr. m³. Arbejdsstyrken skal være mindst 6 Mand.

Blaahøj. Blaahøj Filskov Sogneraad. 43 Mand. Overenskomst oprettedes. Timelønnen forhøjedes fra 100 til 163 Øre. Arbejdstid 8 Timer daglig. Akkordpriserne med Centralforeningen af Murermestre er gældende. Akkord-Dagfortjenesten hævedes fra Kr.

12.00 til 14.00. Traadt i Kraft 2. December og gælder til 1. April 1921.

Brande: Entreprenørerne Philip Petersen & Arvid Holm (Brunkulslejet ved Fasterholt). Overenskomst oprettedes 11. Oktober og Priskurant 23. December. 30 Mand. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn uforandret 163 Øre. Arbejdet med Læsning i Graven og Aflæsning af Tipvogne blev tidligere udført i Timeløn. Efter de ny Akkordpriser er Dagfortjenesten 18 Kr. Traadt i Kraft 11. Oktober og gælder til 1. Februar 1921.

Odense G.: Odense Gasværk (Det danske Gaskompagni). 48 Mand. Timelønnen er 211,5 Øre. Overenskomsten fornyedes til 31. Marts 1921 imod, at Gaskompagniet betalte hver Mand 200 Kr. i Dyrtidstillæg til Julen 1920.

Skørping: Vognmand J. P. Jensen ang. Skærveslagning. 12 Mand. Overenskomst oprettedes, hvorved Betalingen for Slagning af 5 cm Skærver af Sankesten forhøjedes fra 10 til 12 Kr. pr. Kbm. Dagfortjenesten hævedes fra 10 til 12 Kr. Efterbetaling 60 a 70 Kr. pr. Mand. Traadt i Kraft 19. December og gælder til 1. Maj 1921.

Tinglev: Statsbanerne (Ekstraarbejderne). Der udbetaltes fuld Dagløn for Afstemningsdagen uagtet det var Fredag om Eftermiddagen. Vedrører 88 Mand.

Præstø: Kommunen ang. Skærveslagning. 10 Mand. Betalingen for Slagning af Belægningsskærver fastsattes til 14 Kr. pr. Kbm. Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 8.00 til 11.00. Traadt i Kraft den 1. Januar d. A.

Vejen: Entreprenør Fr. Petersen. Efterbetaling af et Overskud paa Kr. 237.39 til 4 Mand for Kanalrensning.

Budene: Glasmagasinet, Nr. Voldgade. 2 Mand. Overenskomsten fornyet. Ugelønnen forhøjet fra Kr. 85.00 til 87.70. Tilbagevirkende Kraft fra 1. August. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til den 1. i en Maaned.

Film- og Forlystelsesfunkt.: Værterne i Forsamlingsbygningerne i København. 8 Mand. Overenskomst oprettet. Kontrollørernes Løn forhøjedes fra 4 Kr. pr. Aften til 3 Kr. pr. Time fra Kl. 7 til 12 Aften, derefter 4 Kr. pr. Time. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gensidig Opsigelsesfrist 14 Dage. Traadt i Kraft 15. December og gælder indtil den efter 3 Maaneders Opsigelse udløber til den 1. i en Maaned.

Post- og Toldvæsenets Ekstrarb.: Overpostmester-Embedet vedr. Ekstrabude. 100 Mand. Efter en kortvarig Strejke opnaaedes den 16. December følgende Resultat: Timelønnen 180 Øre og Daglønnen Kr. 14.40 forhøjedes til at være fra 31. Maj til 31. Juli 1920 henholdsvis 195 Øre og Kr. 14.60 og derefter henholdsvis 200 Øre og Kr. 15.00.

Budene: Interessentskabet »Berlingske Tidende«. Ny Overenskomst oprettet. 2 Mand. Arbejdstid 48 Timer ugtl. Overarb. 198 a 233 Øre pr. Time. Ugelønnen, der var 35 Kr. forhøjedes til: Fra 18 til 21 Aar Kr. 71.04, fra 21 til 24 Aar Kr. 76.04, over 24 Aar Kr. 79.04. 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Sygeløn. Ulykkesforsikr. m. m. Traadt i Kraft 5. Novbr. og gælder til 1. April 1921.

Coks- og Saltværksarb.: Københavns Kommunes Kørselsafdeling. Regulering af Betalingen for Aflæsning af Brændsel (i H. t. Aug. Regl.). 122 Mand. Akkord-Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 21.00 til Kr. 26.00. Arbejdstiden er 9 Timer daglig. Tilbagevirkende Kraft fra 24. September.

Chaufførerne: Københavns Vognmandsforening ang. Betaling for længere Landture. 50 Mand. Der fastsattes følgende Regler: Kommer Chaufføren ikke hjem den samme Dag, han kører ud, forhøjes Vederlaget for denne Dag fra 2 til 4 Kr.; desuden erholder han for Natten 4 Kr. og for næste Dag 4 Kr. hvis Turen varer udover Kl. 12 Middag. For Ture der varer over 1 Uge akkorderes særskilt. Hidtil ydet højere Betaling maa ikke nedsættes. Traadt i Kraft 17. Novbr.

Samme Afdeling: A/S Taxamotorkompagniet. 200 Mand. (Aug. Regl.) Minimal-Daglønnen forhøjedes 50 Øre. Procenten af Kørselsindtægten forhøjedes fra 20 til 22 pCt., hvorved Dagfortjenesten hævedes fra Kr. 16.00 til 17.00. Traadt i Kraft 3. December og gælder til 1. April 1921.

Samme Afdeling: Autotaxa og Frederiksberg Bilkompagni. 550 Mand. (Aug. Regl.) Overenskomsten fornyedes til at gælde fra 31. December 1920 til 31. Marts 1922 mod, at der ydedes et Dyrtidstillæg af 1 pCt. af Kørselsindtægten (tidligere 20 pCt. nu 21 pCt.). Hvis Taxamotor efter 1. April 1921 yder Dyrtidstillæg til Chaufførerne, skal der optages Forhandling om Ordningen af Dyrtidsspørgsmaalet ogsaa hos disse Arbejdsgivere. Dagfortjenesten forhøjedes fra Kr. 16.00 til Kr. 16.50.

Renovationsarb.: Københavns Grundejeres Renholdningsselskab. Ved Voldgift fastsættes en bestemt Regel for Beregning af Overarbejdet og Betalingen derfor pr. Uge, samt at »Føring af Kvarterbøger« eventuelt skal betales som Overarbejde (Opmands-Kendelse).

Esbjerg: Bilejerne. Efter en Strejke fra 7. til 24. November opnaaedes et Dyrtidstillæg af 4 Kr. pr. Uge. Lønnen var tidligere 60 Kr. + 5 pCt. af Kørselsindtægten = ca. 80 Kr., nu 64 Kr. + 5 pCt. = 84 Kr. pr. Uge. Traadt i Kraft 25. November. Vedrører 6 a 7 Mand.

Bogense: Kul- og Trælasthandelen. 12 Mand. Akkordrevision. Betalingen forhøjedes for Losning. Træ, Tømmer, Planker og Forskalning. Dagfortjeneste før Kr. 13.75, nu Kr. 14.15. Kuskene fik for Staldtjeneste uden for normal Arbejdstid 4 Kr. pr. Uge for 1 Spand Heste, derudover 2 Kr. pr. Hest. Traadt i Kraft 18. November.

Gudhjem: Arbejdsgivere i Gudhjem og Melsted. 23 Mand. Overenskomst-Fornyelse. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 75 a 100 pCt. Tillæg. Timelønnen forhøjedes fra henholdsvis 148—153—158 og 173 Øre til 155—170—180 og 200 Øre. Lønnen for faste ugelønnede Arbejdere fastsattes til 68 Kr. Eventuelt Dyrtidstillæg August 1921. Traadt i Kraft 17. December og gælder til 1. April 1921. Opsiges den ikke, gælder den fremdeles 1 Aar ad Gangen.

Horsens A.: Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens ang. Chaufførerne. 7 a 8 Mand. Timelønnen 163 Øre forandredes til Kr. 78.24 Øre pr. Uge. Højere Lønnin-

ger maa ikke nedsættes. Ved Overenskomst-Fornyelsen (Foraaret 1921) kommer Chaufførernes Lønforhold ind under den almindelige Chauffør-Overenskomst.

Hjørring: Handelsstandens Arbejdsgivere og Briketfabrikken. 40 Mand. Efter en Strejke fra 13. Oktober til 19. November forhøjedes Ugelønnen fra 65 Kr. til 68 Kr. De 4 Mand paa Briketfabrikken har fremdeles som hidtil 4 Kr. ekstra pr. Uge som Produktionstillæg. Arbejdstid 54 Timer ugentlig. Aftalen gælder til 1. April 1921, hvorefter Overenskomst skal oprettes mellem Parterne.

Løgstør: Det forenede Dampskibsselskab ang. Arbejdet i Aggersund. 2 Mand. Minimums-Betalingen blev den samme, som er gældende i Løgstør. Traadt i Kraft 16. December.

Nykøbing Sj.: Vare- og Skibsmægler A. C. Jensen m. fl. Overenskomst med Priskurant oprettet. 50 Mand. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 50 a 75 pCt. Timeløn uforandret. 163 Øre. Udover de for Losnings- og Aflæsningsarbejde fastsatte Priser betales 13 Øre i Dyrtidstillæg. Akkordfortjenesten hævedes fra 14 Kr. til 19 Kr. Traadt i Kraft 22. November og gælder til 1. Februar 1921.

Nykøbing F.: Fabrikken Guldborg og Bruun & Nielsen. (Chaufførerne.) 2 a 3 Mand. Der betales Chaufførerne et Special-Tillæg til Arbejdsmandslønningerne, saaledes at Timelønnen er 170 Øre. Traadt i Kraft 20. December og gælder til 1. Februar 1921.

Odense K.: Steensens Margarinefabrik og Margarinefabrikken »Alfa« ang. Chaufførerne. 5 Mand. Den mellem Hovedorganisationerne afsluttede Chauffør-overenskomst gældende for Nykøbing F. m. fl. Byer tiltraadtes, hvorved Lønnen hævedes fra 336 Kr. pr. Maaned til 82 Kr. pr. Uge. Hver Mand fik efterbetalt 100 Kr. til Dækning for Tiden siden 1. Juni. Traadt i Kraft 24. November og gælder til 1. April 1921.

Rudkøbing: Langelands Korn- og Foderstofforretning. Efterbetaling til 2 Mand af 20 Øre pr. Tons for Indladning af 1500 Tdr. Byg.

Samme Afdeling: Handelsstandens Arbejdsgiverforening. 20 Mand. Akkord-Revision. Akkordpriserne for Losning og Ladning forhøjedes med 5 til 20 pCt. Akkord-Dagfortjeneste før Kr. 18.50, nu Kr. 20.00. Traadt i Kraft 30. November.

Trælagerarb.: A/S Hillerød Savværks Valby Afdeling. 2 Mand. Timelønnen for Betjeningen af Kassesyningsmaskiner forhøjedes fra 170 Øre til 205 Øre.

Ejsing-Rønbjerg og Vinderup: Estvadgaard Plantage. Overenskomst. Timelønnen forhøjedes fra 70 Øre til 90 a 100 Øre. (Timelønnen paa 90 Øre betales til Arbejdere, der bor billigt til Leje i Plantageejerens Huse). Overarb.: 50 pCt. Tillæg. Akkordpriserne forhøjedes 9—50 pCt. (Gennemsnitlig 28 pCt.) Traadt i Kraft 7. November og gælder til 1. November 1921.

Haslev: Sorø Amtsraad. Et Tilgodehavende paa 293 Kr. 52 Øre, som 1 Mand havde tilgode for Vagttjeneste ved »Konradsfeldt« i 12 Nætter paa Grund af Mund- og Klovsyge i Kreaturbesætningen, er udbetalt.

Ulstrup: Hvorslev-Gerning Sogneraad. Overenskomst oprettet ang. Skærveslagning, Grusharpning og Vejarbejde. Skærveslagning betales med 11 Kr. pr. m^3, Grusharpning (Sand og for store Sten frasorteres) 30 Kr. pr. Favn. Frasortering af store Sten 5 Kr. pr. m^3 m. m. Traadt i Kraft 14. Januar og gælder til 31. December 1921.

Brahetrolleborg: Brahetrolleborg Skovdistrikt. Der efterbetaltes (i H. t. Forligsmandens Forslag af 28. Maj f. A.) 10 Øre pr. Time til de Kvinder, der har været beskæftiget i Skoven. Tilbagevirkende Kraft fra 31. Maj f. A.

Frederikssund: Skovarbejderne i Jægerspris Skov. Der efterbetaltes 50 Kr. pr. Mand i Redskabspenge til de Arbejdere, der i Tidsrummet 1. November 1918 til 1. November 1919 har arbejdet 70 til 90 Dage i Skoven.

Galten: Storing-Stjier og Galten Kommune samt Sjelle-Skjøring Kommune. Overenskomst. Betalingen for Skærveslagning fastsat til 80 Kr. pr. Kb.favn (tidligere 60 Kr.). Kommunen yder delvis Tillæg til Hammere eller Værktøj. Traadt i Kraft 1. December og gælder til 1. November 1921.

Dansk Arbejdsmands Forbund og Landarbejderforbundet: Svendborg Amts Sogneraadsforening: Overenskomst i Flækning af Sten til Slagning (39×23 cm) pr. Kbm. Kr. 4.25. Slagning af Sten (39×23 cm) til 5 cm pr. Kbm. Kr. 11.00. Slagning af Sankesten til 5 cm pr. Kbm. Kr. 9.00. Traadt i Kraft 10. Januar og gælder til 1. Maj 1921.

Troldhede: Entreprenørfirmaet Philip Petersen & Arvid Holm. (Brunkulslejet.) Firmaet indgik paa til 25 Mand, der var afskediget en Dag til Arbejdstidens Ophør, men, som uagtet de ventede ½ Time paa deres Tilgodehavende, ikke fik dette udbetalt, at betale 1 Times Overarbejdsløn til hver Mand.

Den internationale Fagforeningskongres i London.

(Fortsat)

Kongressen lægger dog Hovedvægten paa de internationale Forholdsregler, uden hvilke Forsøgene fra de enkelte Landes Side vil blive forgæves, og uden hvilke de fleste af Nationerne heller intet selv formaar at gøre. Disse internationale Forholdsregler maa gaa videre end til Genaabning af Handelskreditten. De kan kun gennemføres, dersom Folkenes Forbund eller en dette undergiven Organisation overtager Udgifterne ved et internationalt Laan, uden Undtagelse sikret gennem de i Folkeslagenes Besiddelse værende naturlige Rigdomme og Hjælpekilder. Fordelingen af Laanet foretages i Forhold til de forskellige Landes Behov og under Kontrol af Folkenes Forbund og vil, med Udelukkelse af enhver anden Opgave, være at anvende til For-

bedring af Landenes finansielle Stilling, Genrejsningen af disse og deres Produktion. Kongressen betoner i Særdeleshed, at disse Forholdsregler i intet Tilfælde maa tjene militære Formaal, da alle Anstrengelser fra Folkenes Side til Fordel for almindelig Fred ellers vilde være selvmorderiske.

Kongressen erklærer, at disse Forholdsregler, hvis Virkeliggørelse skulde ske indenfor en vis Frist, ikke maa træffes uafhængigt af de øvrige Fordringer fra Arbejdernes Internationale vedrørende Produktion, Fordeling af Raastoffer og Kontrol med Transportvæsenet. Disse Forholdsregler skal, ligesom de andre ovennævnte Krav fra Arbejdernes Internationale, føre til at gøre alle Folkeslag solidariske i Arbejdet for Genopbyggelsen af Verden.«

Punkt 3. Raastofforsyningen.

Mertens, Belgien, indledede dette Punkt og forelagde den af den internationale Fagforeningsforbunds Bureau udarbejdede Betænkning om dette Spørgsmaal.

Italieneren Baldesi motiverede sin Mindretalsstilling ved bl. a. at paavise, at der var en Modsætning mellem Resolutionens første og sidste Del.

Thomas udtalte sin Beklagelse over, at visse Delegerede havde Særstandpunkter til alle Enkeltheder. Han troede, at netop Nationernes Forbund kunde øve Indflydelse paa dette Punkt.

Der stilledes Forslag fra Schweiz om at vise Resolutionen tilbage til Komiteen, men dette forkastedes.

Tyskerne stillede en Ændring til sidste Del, hvilket vedtoges. Ændringen gik ud paa, at Resolutionen fik tilføjet, at Arbejderne skulde sætte Magt bag Nationernes Forbund.

Dissmann, Tyskland: Det er det vigtigste Spørgsmaal paa denne Kongres, og som skal løses ved vor egen Kraft, og vi maa alle sætte alt ind paa at løse dette Spørgsmaal og ikke blot lade det staa paa Papiret. Der bør være intimt Samarbejde mellem Landene i dette Spørgsmaal, saaledes at man stadig holdes a jour.

Resolutionen vedtoges enstemmig og er saalydende:

RESOLUTION

angaaende Raastofforsyningen.

Den internationale Fagforeningskongres i London den 22. November og følgende Dage beslutter

i Betragtning af, at Verdenskrigen har fremkaldt en saadan Forvirring i alle Lande, at Spørgsmaalet om den økonomiske Genopbyggelse er blevet alvorligt,

i Betragtning af, at dette sidste hovedsageligt afhænger af, hvilken Løsning Raastofforsyningens Problem faar,

i Betragtning af, at de Lande, som savner Raastoffer og som af Hensyn til deres Industri er afhængig af de Lande, der raader over Raastoffer (hvad enten disse frembringes i Landet eller fremskaffes andet Steds fra paa Grund af Landets gunstige Stilling),

i Betragtning af, at Ordningen og Fordelingen af Verdens Raastoffer derfor med Ret og Billighed er en af de væsentligste Forudsætninger for den økonomiske Genopbyggelse,

i Betragtning af, at det kapitalistiske Samfunds Struktur staar i Vejen for Raastoffernes Fordeling og for enhver økonomisk Ordning, der vil tillade alle Mennesker uden Undtagelse at udylde den Rolle, som er dem tildelt i Verdenssamfundet,

i Betragtning af, at det som Følge heraf er den organiserede Arbejderklasses Pligt uvægerlig at arbejde hen til, at det nuværende uorganiserede Samfund forsvinder og erstattes med en rationel Organisering af Produktionen, dens Fordeling og overhovedet Folkenes gensidige Samfølelse,

endvidere i Betragtning af, at det allerede nu er en Pligt for Menneskeheden at sørge for en ligelig Fordeling af de Verden over til Raadighed staaende Raastoffer, og at denne Fordeling kun kan foretages gennem international Forstaaelse ved det faglige Internationales Bestræbelser,

og endelig i Betragtning af, at det internationale Arbejdskontor, som under de nu herskende økonomiske og politiske Forhold er den bedst egnede Organisme til Fremskaffelse af en international Forstaaelse om Raastoffordelingen, paalægger Kongressen det internationale Fagforeningsforbunds Bureau indenfor den korteste Frist at udarbejde en Plan til Oprettelse af et internationalt Raastoffordelings Central.

(Fortsættes).

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 23 | 9. Marts | 1921 | 25. Aarg.

Den faglige Situation.

Dansk Arbejdsmands Forbund bebuder ekstraordinær Kongres.

Siden sidste Nr. af vort Fagblad udkom har den faglige Situation yderligere tilspidset sig.

Da disse Linjer skrives er sidste Frist for Lock-outen i Tekstil- og Skotøjsindustrien for længst udløben og Arbejdet holdes kun igang fra Dag til Dag paa Forligsmandens Henstilling; samtidig er der afgivet andet Varsel overfor Teglværk- og Jærnindustri til Udløb i de nærmeste Dage.

Naar Landet ikke allerede staar i Brand, skyldes det det kloge, men bestemte Standpunkt Arbejdernes Repræsentanter har taget.

Umiddelbart efter Udsendelsen af andet Lock-outvarsel i Tekstil og Skotøj indkaldte De samvirkende Fagforbund Repræsentantskabet til Møde for at drøfte og eventuelt vedtage en Udtalelse i den foreliggende Situation. Mødet, der afholdtes i Forsamlingsbygningen, Enghavevej, Torsdag den 2. Februar, varede hele Dagen og efter at Formanden havde indledet og en lang Række Talere haft Ordet, vedtog man med alle Stemmer mod tre følgende Resolution:

Repræsentantskabet for De samvirkende Fagforbund giver Organisationerne Medhold i, at de af Arbejdsgiverne i Skotøjsindustrien og Tekstilindustrien m. fl. Fag opstillede brutale Fordringer om Nedsættelse af Arbejdslønnen m. v. er af en saadan Beskaffenhed, at disse Forslag maa afvises som uantagelige. Der er ikke foregaaet en Prisnedgang, som kan berettige disse Fordringer, det officielle Pristal peger endda i modsat Retning, og det kan ikke være urimeligt, at Nedgangen i Dyrtidstillægene først indtræder, naar Nedgangen i Priserne er konstateret, ligesom Tillægene til Arbejderne først ydedes, efter at Dyrtidens Vækst var en Kendsgerning.

De samvirkende Fagforbund overser imidlertid ikke den foreliggende økonomiske og industrielle Krise og erkender Arbejderklassens Interesse i, at en Løsning hidføres. Man vil derfor ogsaa være rede til at tilraade Arbejderne en forstaaende Holdning overfor Skridt, som konstateres at være formaalstjenlige og nødvendige, f. Eks. Tidspunktet for Reduktion af Dyrtidstillæg, som er tillagt de forskellige Fag.

For imidlertid at komme til fuld Klarhed over Forholdene og for at faa fastslaaet Retningslinjer, som kan være vejledende ved Forhandlingerne i de enkelte Fag, opfordres Forretningsudvalget til at søge en Forhandling med Ledelsen for Arbejdsgivernes Hovedorganisation optaget, idet man forudsætter, at denne vil erkende det formaalstjenlige i en saadan Forhandling, lige saavel i den nuværende Situation, som da Udviklingen gik i modsat Retning.

Hvis dette Forhandlingstilbud afvises og de varslede Lockouter kommer til Udbrud, vil det være aabenbart, at Arbejdsgiverne bevidst søger Krigen, og Forretningsudvalget paalægges da straks at indkalde Generalforsamlingen, for at denne kan tage de Beslutninger, som vil være fornødne overfor Arbejdsgivernes da konstaterede Krigsvilje og samfundsfjendtlige Adfærd.«

Ved en nøje Gennemlæsning af Resolutionen vil man se, at den netop vidner om Ro og Besindighed. I bestemte Vendinger tages Afstand fra Arbejdsgivernes glubske Krav om øjeblikkelige Lønreduktioner og hele Repræsentantskabet stiller sig her paa Siden af Tekstil- og Skotøjsarbejderne. Paa den anden Side søger man ikke Kampen for Kampens Skyld, og rækker Haanden ud for om det i sidste Time er mulig at finde en fornuftig Løsning. Hvorvidt dette lykkes vil den nærmeste Fremtid afgøre.

Forligsmanden rører nu paa sig og holder som nævnt de første Lock-outvarsler flydende fra Dag til Dag. I Forhandlingerne mellem Hovedorganisationerne har han ogsaa grebet ind, om der naas et Resultat er endnu yderst tvivlsomt, men foranlediget af alt foreliggende

har vi bragt i Erfaring, at vor Forbundsledelse i disse Dage udsender et Cirkulære, hvor man paalægger Afdelingerne og Agitationskredsene øjeblikkelig at vælge Delegerede og iøvrigt forberede mulig *Indkaldelse til ekstraordinær Kongres.*

Situationen er saa højspændt at netop denne, Arbejdsmændenes øverste Forum, sandsynligvis nu maa træde sammen og træffe den endelige Afgørelse.

Om Voldgift.

II. (Sidste Artikel).

Jeg sluttede min første Artikel om dette Emne med en Bemærkning om, at naar en Del Voldgiftskendelser i de senere Aar faktisk var gaaet Arbejderne imod, saa laa Forklaringen herpaa maaske tildels i, at Arbejderne, medens vi havde Medbør, ofte havde stillet uberettigede Krav, som Arbejdsgiverne havde søgt Retsbeskyttelse imod, og saa tilføjede jeg, at nu, da Vinden har vendt sig, ser vi ofte Arbejdsgiverne begaa Overgreb, og nu er det os, der har Brug for Voldgiftens Beskyttelse.

Vi har nylig haft nogle typiske Exempler herpaa.

Paa forskellige Pladser har Arbejdsgiverne ment, at Tiden var inde til at søge gennemført Reduktioner af bestaaende Arbejdspriser, og saa har de hittet paa Anledninger, der undertiden ikke er stort mere bevendt end de fordærvede Fjer, der ikke var i Lasten.

Voldgiftssager af den Art har flere af vore Afdelinger ført — vi nævner exempelvis Oliemøllerne, København, og Afdelingerne Lysbro og Skaade, og det har vist sig, at vi nu har netop det samme Værn i Voldgiften, som Arbejdsgiverne i modsvarende Tilfælde.

Lad os tage Sagen fra Skaade:

Kragelund Teglværk var i sin Tid indgaaet paa at yde en Tillægsbetaling paa 1 Kr. pr. 1000 Sten, der toges fra nogle kunstige Tørrekamre, fordi disse Sten var særlig snavsede. Imidlertid gik man efterhaanden bort fra Benyttelsen af de kunstige Tørrekamre, og da Arbejderne i Juli 1919 fremsatte et Krav om Lønforhøjelse for Ovnsfolkene, blev dette Krav imødekommet saaledes at der blev givet et Tillæg paa 45 Øre pr. 1000 af *alle* Sten, imod at det særlige Tillæg for de snavsede Sten bortfaldt.

Da vi nu i Foraaret havde vore Priskurantforhandlinger med Teglværksindustrien, krævede Kragelund Teglværk Nedsættelse af Ovnsfolkenes Løn, og da Organisationerne ikke vilde gaa ind herpaa, forsøgte Værket ved Henvendelse til Arbejderne egenmægtig at gennemtvinge, at de 45 Øre eller i hvert Fald det meste heraf skulde bortfalde, — *fordi der nu ikke var flere snavsede Sten.*

Vor Afdeling foranledigede imidlertid, at vore Medlemmer ikke gik ind paa Kravet, men de underskrev en Erklæring om, at hvis der blev Enighed med Fagforeningen herom, var de villig til at tilbagebetale Pengene.

Da vi hævdede, at Historien med de snavsede Sten *var* ude af Verden, og Tillæget herfor *var* faldet bort i Juli 1919, tog vi Voldgift paa Sagen, og vandt den.

Af den Slags Sager har vi som sagt i den allersidste Tid haft flere, og det forekommer mig, at de viser, baade, *at* Voldgiftsinstitutionen i disse Tilfælde er til Værn for vore Medlemmer, *og at vore* Overenskomster og Priskuranter er Retsdokumenter, som vi bør vogte, — hvorfor de Folk, der i Gullasch-Perioden raabte, at Overenskomsterne var Papirlapper, man ikke skulde bryde sig om, netop gjorde Arbejderbevægelsen ubodelig Skade.

— — — —

Med Hensyn til, hvorledes man bærer sig ad med at fremme en Sag voldgiftsretslig, er der vel nu til Dags ikke ret megen Uklarhed. Overalt, hvor «Normen» gælder — og det er jo de fleste Steder — skal opstaaede faglige Stridigheder behandles paa den Maade, at der først «tages Mægling» paa dem, d. v. s. at, naar den klagende Organisation har beskrevet overfor sin Modpart, hvad det er Sagen drejer sig om, vælger hver af Parterne en Mæglingsmand, og disse 2 søger saa paa et Møde med de stridende at faa Sagen grundig oplyst, saaledes at Organisationerne, hvis Forlig ikke opnaas, ved, hvorledes hele Stillingen er. Enes man ikke ved Mæglingsmødet gaar Sagen til Behandling paa et Fællesmøde mellem de 2 Organisationers Bestyrelser, og opnaas der heller ikke Enighed her, gaar Sagen, — hvis den egner sig dertil — til Voldgift.

Med Hensyn til Mæglingsmændene gælder det, at de ikke maa være direkte interesserede i den Sag, der er til Behandling, d. v. s. at den paagældende Arbejdsgiver — eller hans Funktionærer — ikke selv kan møde som Mæglingsmand, og det kan heller ingen af de Arbejdere, som det drejer sig om — Arbejder Fagforeningens Formand f. Ex. i en Akkord eller ved et Arbejde, hvorom der er Strid, og hvorom der mægles, kan han ikke være Mæglingsmand i Sagen.

Arbejdsgiverne har villet hævde, at *Tillidsmændene i den Fagforening, der havde Sagen fremme,* ikke kunde være Mæglingsmænd, men dette Standpunkt har de maattet forlade.

Som Voldgiftsmænd vælges i Reglen 2 Mand fra hver Side, og disse vælger i Forening en Opmand, der ogsaa fungerer som Voldgiftsrettens Formand. Opnaas ikke Enighed om Valget, udnævnes Opmanden oftest af «den faste Voldgiftsret». Som Opmand vælges i Reglen — hvor det ikke er nødvendigt, at Opmanden har særlig Sagkundskab i en eller anden Retning — en Jurist og helst en Dommer, og dette har sin naturlige Forklaring deri, at de Sager, der kommer til voldgiftsretslig Afgørelse saa godt som altid er rene Retstrætter, hvor det drejer sig om, hvorvidt Arbejdsgiveren i Henhold til Overenskomstens Bestemmelsre har Ret til at foretage den eller den Foranstaltning, eller hvorvidt Arbejderne f. Ex. i Overenskomstens Bestemmelser har Grundlag for dette eller hint Krav, — eller endelig, at der er opstaaet Tvivl om, hvorledes en eller anden Bestemmelse i en eller anden Overenskomst eller Priskurant skal forstaas.

I alle disse Forhold maa det forudsættes, at en Dommer, hvis Livsgerning det netop er at skifte Ret og tyde Lov- og andre Bestemmelsers Mening, har de bedste Forudsætninger for at kunne dømme retfærdigt.

Men overordentlig meget beror jo paa, hvilke Mænd vore Organisationer faar valgt som Voldgiftsmænd i de enkelte Tilfælde. En dygtig Voldgiftsmand maa først og fremmest have Evne til overfor Opmanden at trække de rent *retslige* Momenter, som styrker Arbejdernes Opfattelse, frem, — og her har jeg mere end en Gang hos ellers dygtige og klart tænkende Fagforeningsfolk mødt en underlig Mangel paa Sans for netop de *retslige* Momenter. Men herfor kan ingen Regel gives. Rundt om i Fagforeningerne maa man naturligvis finde de Folk, der egner sig til de forskellige Hverv, og det er jo f. Ex. ikke altid givet, at en dygtig Taler er en god Voldgiftsmand.

En Del Sager forliges jo i Voldgiftsretten. Det hænder at begge Parter under Diskussionen bliver klar paa, at Sagen er tvivlsom, og at Afgørelsen lige saa let kan gaa til den ene som til den anden Side, og saa ud fra det gamle Ord om, at en Fugl i Haanden er bedre end 10 paa Taget, enes om et Kompromis; men Forlig faar man i hvert Fald ikke, naar man ræsonnerer som en Afdelingsformand, jeg en Gang var i Voldgift sammen med. Da Modparten viste Tilbøjelighed til Forlig, sagde han: »Naar de nu vil gaa paa Forlig, maa det være, fordi *de er klar paa, at de skal tabe,* og saa gælder det om at staa fast.« Det hjalp ikke, at jeg kun betragtede Forligstilbøjeligheden som et Udtryk for Modpartens *Tvivl* — en Tvivl, jeg delte —, han blev ved sit: *Naar Modparten vilde forliges, gjaldt det om, at vi stod fast.* Følgelig fik vi intet Forlig, — og saa tabte vi for Resten Sagen.

— — —

Jeg har her gjort et Forsøg paa at klare Voldgiftens Betydning overfor de Kredse, hvor den for Tiden er i Miskredit. Jeg mener ikke, at Voldgift er fagligt *Universalmiddel.* Jeg tror overhovedet ikke paa Universalmidler, — det, der er godt eller klogt i det ene Tilfælde, kan være daarligt eller uklogt i det andet. Men jeg har villet vise, at Voldgiften er et *brugeligt* fagligt Middel, og jeg gentager, at i den Nedgangsperiode, hvori vi nu befinder os, har ikke mindst Arbejderne Brug for Voldgiftens Beskyttelse i mange Tilfælde.

Chr. Sørensen.

Vi vil sejre!

—o—

I Tiden siden de politiske Valg i Sommeren 1920 har den danske Arbejderklasse haft Lejlighed til at konstatere, at det Grundlag og de Forudsætninger, hvorunder den nuværende Regeringsmajoritet kom til Magten, er falskt. Paa intet Punkt har Regeringen formaaet at gennemføre de Løfter i sit Program, der skulde være til Gavn for

den store brede Del af Befolkningen — med afgjort Held er derimod rene Agrar- og Kapitalinteresser dyrket og plejede, med Tilsidesættelse af de mest elementære Samfundshensyn.

Dagen er nu nær, hvor vi er Stand til at gøre Gengæld og tage Bevanche for Tilbageskridtet i 1920. I Begyndelaen og Midten af Marts Maaned afholdes de kommunale Valg hele Landet over, og vi nærer det Haab, at alle danske Arbejdsmænd møder op ved Stemmeurnen og sætter × ved Socialdemokratiets Lister.

For de af Vælgerne, der med Opmærksomhed følger det socialdemokratiske Partis Virksomhed indenfor de Kommuner, hvor vi har Flertallet, er det sikkert ikke nødvendigt at fordybe os i en Udvikling af, hvad der er udrettet for den arbejdende Klasse. Virksomheden og dens Resultater taler sit klare Sprog, og skulde man et eneste Øjeblik være i Tvivl, da er det kun nødvendigt at pege paa det Had, der næres til Socialdemokratiet og dets Mænd. Dette Had er Kittet, der ene binder Regeringsblokken sammen — dette Had næres af alle vore Modstandere omkring i Kommunestyrelserne Landet over — og det bunder kun i, at vort Partis Repræsentanter med Kraft, Styrke og sejg Udholdenhed har talt Arbejderklassens Sag, der, hvor vi er i Mindretal, og overalt, hvor vi sidder inde med Flertallet, er alle Reformer, alle Foranstaltninger, der tager Sigte paa at hjælpe de Smaa i Samfundet, et skabe lysere og lykkeligere Kaar, blevet gennemførte i Overensstemmelse med Tidens Tarv. I store Træk vil vi dog gerne ridse op, hvad f. Eks. Københavns Kommune, hvor Socialdemokratiet til Lykke og Held for Storbyens Befolkning i den sidste 4-aarige Periode har været i Flertal, har gennemført af forskellige Foranstaltninger.

Dyrtidsforanstaltninger.

Herunder skal først nævnes, at Kommunen og Staten fik overdraget Administrationen af det til Forsyning af Byens Befolkning med Brød nødvendige Korn, og gennem direkte Tilskud var i Stand til at holde Rugbrødet nede paa en forholdsvis lav Pris.

Det saa vigtige Næringsmiddel, Mælk, holdt man for svage, sygelige Personer og Børn nede i en rimelig Pris ved Udstedelse af Rabatmærker til Familier, hvis Indtægt ikke oversteg en vis Grænse.

Bespisningen af Børn i Skoler, Asyler og i Hjemmene har været udvidet betydeligt.

Gennem Forsørgelsesvæsenet er Hjælpen til de Aldersstøttede, Enker med Børn, til Plejebørn m. fl. meget betydeligt forhøjet, ligesom der til Sygeunderstøttelserne er ydet et Tilskud af 30—50 pCt.

Til Familier med en nærmere fastsat Minimumsindtægt har der været ydet en almindelig Dyrtidshjælp i Form af Værdimærker til Indkøb af de mest almindelige Næringsmidler.

Foruden disse direkte økonomiske Tilskud har Kommunen paa anden Maade grebet ind overfor Dyrtiden, saaledes ved Oprettelse af kommunale Grønt- og Fiskesalg m. m.

Med Hensyn til Iværksættelse af offentlige Arbejder er Københavns Kommune stadig gaaet i Spidsen. En Række af betydelige Vej- og Kloakanlæg er udført, foruden at der paa et saa vigtigt Omraade som Boligbyggeriet er truffet omfattende Foranstaltninger til at afhjælpe den stadig herskende Bolignød. Det skal i denne Forbindelse anføres, at den nuværende Kommunalbestyrelse har truffet store Dispositioner til yderligere at skabe et større Antal Boliger — Dispositioner, der vil være i Fare, saafremt Antisocialisterne faar fravristet os det nuværende Flertal.

Til Arbejdsløshedsunderstøttelse

blev der gennem Kommunen ydet mægtige Tilskud, dels i Form af Tillæg til ordinære Understøttelse, f. Eks. Huslejehjælp, Tillæg til Børnene, gratis Koks, samt i Form af fortsat Hjælp, naar den ordinære Understøttelse var opbrugt.

Gennem Understøttelsesforeningen har der yderligere været Adgang til anden Hjælp, og i sidste Del af Perioden skal vi pege paa, at Kommunalbestyrelsen har efterkommet Ønskerne om, at de Arbejdsløse kan faa indrømmet læmpelige Betalingsvilkaar for Skat, samt Gas- og Elektricitetsregningerne.

Foruden alt det foranførte, har Kommunen ogsaa paa mangfoldige andre Omraader grebet ind og ydet vigtige Bidrag til Afhjælpning af Dyrtidens Byrder, men alt dette er sikkert endnu i frisk Minde.

Københavns Kommune gik ligeledes i Spidsen paa et for Arbejderklassen meget vigtigt Omraade. Gennemførelsen af *Lønreformen for Kommunens Tjenestemænd* vakte, som det vil erindres, en voldsom Harme og Kritik fra det private Erhverv, og det samme var Tilfældet, da vore Partifæller uden Betænkning gennemførte

8 Timers Dagen.

Den praktiske Gennemførelse af dette vort aargamle Krav var dermed sikret, og overalt i Land og By, saavel indenfor Kommunernes forskellige Administationsgrene, som hos de private Arbejdsgivere — og i Staten —, blev den 8 Timers Arbejdsdag en Kendsgerning. Den største Ære for dette Resultat tilkommer vore Partifæller i Københavns Borgerrepræsentation, og det er vel værd at lægge Mærke til, at vore Modstandere — ganske vist mindre officielt — lever i Haabet om et Nederlag for vort Parti ved de kommende Valg, og derigennem at kunne gøre Attentater paa 8 Timersdagen. Dette maa ikke ske. Er der ikke anden Grund for at møde op Valgets Dag, da turde denne ene være tilstrækkelig. Lad det blive en kraftig Tilbagevisning af Kravet om Forlængelse af Arbejdstiden.

Som det har været Tilfælde i København, har det været Landet over.

Provinskommunerne

har fulgt den Retningslinie, Storbyens Ledelse har anvist. Hvor vi som nævnt havde Flertal gik det nemt og selvfølgeligt. Hvor vi var Minoritet, maatte der resigneres. De reaktionære Partier spændte overalt Ben saavidt det kunde lade sig gøre, og den arbejdende Del af Befolkningen har med Bitterhed og Harme set den Maade, som man f. Eks. fortolkede Hjælpekasseloven paa. Nu er Tiden inde til at sige Tak. Stem dem ned, stem dem ud af Sogneraad og Kommunestyrelserne overalt. Vi kan naar vi vil.

Men der er Fare

tilstede. Kapitalen, det snæversynede Borgerskab, der endnu tror og sværger til »*den borgerlige Samling*« med Front mod Socialdemokratiet, vitterligt i Strid med sine egne Interesser, Storbønderne og andre Grupper af Befolkningen, der ene ønsker at hyppe sine egne private Kartofler, alle disse udfolder store Anstrængelser for at fortrænge os fra Stillingen. Der maa raabes alvorligt Vagt i Gevær. Det er store Interesser, der staar paa Spil for Arbejderklassen ved denne Lejlighed. De Erfaringer, vi har høstet fra Statsadministrationen siden Venstre og Højre kom til Magten, frister os ikke til at ønske et Systemskifte indført i Landets Kommunestyrelse.

Alle Kræfter maa derfor sættes i Gang for ikke alene at klare den nuværende Stilling, men saafremt vi er vaagen og udfolder en Agitation Mand og Mand imellem, er der et Haab om at gøre et stort og betydningsfuldt Fremstød mod Maalet.

Rent socialdemokratisk Flertal overalt i Landets Raad.

Danske organiserede Arbejdsmænd.

Afgørelsen staar for Døren. I Eders Hænder ligger den. Vær paa Vagt. Det Resultat, der fremkommer af Valgene, vil i langt højere Grad, end man i Øjeblikket maaske er tilbøjelig til at tro, komme til at forøge hele den foreliggende Overenskomstsituation. Medbør for Antisocialisterne vil styrke dem i deres nuværende stejle og afvisende Holdning overfor Fagene, sejrigt Fremgang for os vil være et Varsko, som de ikke tør sidde overhørige.

Allerede nu foreligger der Resultater fra enkelte Byraadsvalg. De viser en mægtig Fremgang for vort Parti. Lad os tage det som et Varsel for det endelige Resultat. Men lad det samtidig være os en Spore til at forfølge Sejren. Paa Valgets Dag svigter ingen. Mænd og Kvinder møder op og sætter Kryds ved Socialdemokratiets Kandidater.

Danmark rødt! Er Parolen.

Og vi vil sejre.

+

Murermestrene i Aarhus nægter at bøje sig for en Voldgiftskendelse.

Arbejdsgiverforeningen støtter den — men den faste Voldgiftsret paalægger Mestrene at neje sig.

En af Aarhus Murermestre, Chr. Daugbjerg, havde et Stykke Betonarbejde i Entreprise for Statsbanerne (Gulve i nogle Varehuse). Mesteren smølede med at skaffe Materialier i rette Tid, og dette medførte, at Arbejdet maatte ligge stille i nogen Tid, og vore Medlemmer krævede saa Spadserepenge, ialt for 566 Timer eller Kroner 922,58.

Det vilde Mesteren ikke betale, og ved det i Anledning af den saaledes opstaaede Strid afholdte Mæglingsmøde opnaaedes der heller ikke Enighed.

Sagen gik saa til lokal Voldgift, og da Voldgiftsmændene heller ikke her kunde enes, afsagde Opmanden en saalydende Kendelse:

Fredagen den 16. December 1920 var Voldgiftsretten samlet i Anledning af en Sag mellem Murermester Chr. Daugbjerg og hans Arbejdsmænd, angaaende Stridsspørgsmaal om Spadserepenge paa den nye Godsbanegaard.

Arbejdsmændene gjorde gældende, at de havde manglet Støbematerialier til Betongulve i Varehusene, og forlangte derfor Spadserepenge. Mesteren nægtede at betale Spadserepenge, idet han hævdede, at han havde gjort, hvad han kunde, for at fremskaffe Materialier, men det havde været Stormvejr, og da Materialerne var kommen ad Søvejen, var han uskyldig i Materialemanglen.

Efter at Parterne var afhørt, drøftedes Sagen, men Enighed opnaaedes ikke, hvorefter Opmanden afgjorde denne saaledes:

Ifølge forefaldne Udtalelser tilkendes Arbejdsmændene Spadserepenge.

Omkostningerne betales af Mesteren.

Mødet hævet.

N. M. Bak. S. Rasmussen.
J. P. Petersen. Jens Andersen. H. Andersen.
V. Puck, jun.

Som enhver kan se af denne Kendelse, slaar den kort og godt fast, at Arbejdsmændene tilkommer Spadserepenge, og Mestrenes Voldgiftsmænd tager ikke ved Protokollens Underskrift noget som helst Forbehold

Den 17. Dec. forlanger Mestrene imidlertid en nærmere Redegørelse fra Opmanden om, hvorledes han var kommen til det Resultat, at Arbejdsmændene havde Ret, og Opmanden fremkommer ogsaa beredvillig med Redegørelsen:

a. Da Arbejdsmændenes og Mesterens Udtalelser var meget uoverensstemmende, er ved Voldgiftskendelsen ikke lagt saa stor Vægt paa disse, skønt Arbejdsfolkenes Udtalelser var bedre underbyggede og mere sandsynlige end Mesterens.

b. At Efteraarsstormen udelukkende bærer Skylden for Fremskaffelsen af Ral, kan ikke anerkendes som gyldig Grund, Mesteren maa selvfølgelig disponere saa fornuftigt, at de fornødne Materialer i rigelig Mængde forefindes paa Pladsen, inden Vejrforholdene forhindrer samme. Brolægningsforholdene har desuden ogsaa, uden Arbejdsmændenes Skyld, været medvirkende til Standsningen.

c. Naar Arbejdsstandsningen fra Arbejdsmændenes Side saa stærkt fordømmes af Mestre og Voldgift, maa det omvendte Forhold være lige saa fordømmeligt.

d. Under Henvisning til Overenskomst af Septemberforliget af 1899, Pgf. 4, tilkendes Arbejdsmændene derfor Spadserepenge.

Aarhus, den 17. December 1920.

Som Opmand i Voldgiftssagen.

(s) V. Puck, jun.

Det fremgaar af Redegørelsen, at heller ikke i denne savnes der Tydelighed, men Mestrene var rasende og vilde gærne gøre, hvad der stod i deres Magt, for at slippe for at betale Beløbet, og de tilskrev derfor vor Afdeling en Skrivelse, i hvilken de meddelte, at de ikke agtede at efterkomme Kendelsen.

Der var saa ikke andet for Forbundet at gøre end indklage de stædige aarhusianske Murermestre fnr »Den faste Voldgiftsret«, og det skete.

Ved det forberedende Møde, som blev afholdt, motiverede Arbejdsgiverforeningens Repræsentant Mestrenes Nægtelse af at efterkomme Kendelsen med, at den var »uklar«, — hvori det »uklare« bestod, kunde han imid-

lertid hverken gøre vore Repræsentanter eller Reten begribelig, og Rettens Formand fandt sig derefter foranlediget til at opfordre Dhrr. Aarhus-Mestre til snarest at faa betalt deres Arbejdsmænd, hvad de havde tilgode; og overfor denne kraftige Opfordring fandt Mestrene det raadeligst at betale, og saaledes skete det. *G. H.*

Valutaspørgsmaalet.

Af **Jak. Kr. Lindberg.**

I.

Valuta betyder lovmæssigt Betalingsmiddel Den danske Valuta er altsaa Kronemønten. Hvilket indbyrdes Forhold, der bestaar mellem de forskellige Landes Valuta, er i og for sig en ganske ligegyldig Sag. Før Krigen var den amerikanske Dollars = Kr. 3,73, medens den tyske Mark var = Kr.0,89. Men disse vidt forskellige Ombytningsforhold mellem disse Landes Møntsorter var selvfølgelig uden nogen som helst Betydning for Handelen mellem Landene, naar blot Ombytningsforholdet var uforanderligt. Indtil Krigens Udbrud var en saadan Uforanderlighed opnaaet for de fleste Landes Vedkommende derigennem, at de havde sat deres Valuta i Forhold til Guld. Den danske Krone var altsa i Virkeligheden en Guldkrone. Ganske vist blev der jo ikke udmøntet andre Guldpenge end 10-Krone Stykker og 20-Krone Stykker, og selv disse Guldmønter saa man sjeldent i Omsætningen. Men Sølvmønt og Sedler kunde til enhver Tid fordres ombyttet med Guld, og disse Omsætningsmidler var derfor kun at betragte snm Repræsentativer for Guldkroner.

Straks efter Krigens Udbrud ophævedes i alle Lande Retten til at faa Pengesedler ombyttet med Guld, og herved forvandledes Guldkronen til en Papirkrone, Guldmarken til en Papirmark o. s. v.

Før Krigen havde Danmark, Norge og Sverig fælles Valuta, nemlig Guldkroner, der alle vejede lige meget. En svensk Krone kunde derfor umuligt blive mere værd end dansk Krone Fra det Øjeblik, Sedlernes Indløselighed ophævedes, eksisterer denne fælles Valuta ikke mere, idet hvert Land nu har sin eget Papirkrone. Dermed opstaar Mulighed for, at der fremkommer Forskelligheder mellem Valutaernes indbyrdes Værdi, og dette har som bekendt givet sig Udslag i, at 100 danske Kroner for Tiden kun er = 70 svenske Kroner.

Trods dette har man dog ikke ophævet den Bestemmelse, at danske Sølvkroner i Sverig modtages som lovligt Betalingsmiddel. Følgen er den, at naar en dansk Mand køber Varer i Sverig, faar han, hvis han betaler med en dansk 100-Krone-Seddel, kun Varer til en Værdi af 70 svenske Kroner, men hvis han betaler med dansk Sølv, faar han Varer til en Værdi af 100 svenske Kroner. Under saadanne Forhold er det let forstaaeligt, at alle danske Sølvpenge — trods alle Udførselsforbud — forlængst er forsvundet til Sverig.

Ombytningsforholdet mellem danske og svenske Kroner bestemmes i Hovedsagen af følgende to Forhold:

1. Den danske Krones Købeevne overfor danske Varer.
2. Den svenske Krones Købeevne overfor svenske Varer.

At det maa være saaledes, forstaar man let, naar man blot stadig husker paa, at Formaalet med Handelen mellem to Lande i sidste Instans er Ombytning af Varer, medens Pengene kun tjener som Mellemled.

Lad os forudsætte, at Handelen mellem Danmark og Sverig før Krigen foregik saaledes, at 1 Kubikmeter Træ ombyttedes med 20 kg Smør, idet Prisen pr. Vareenhed var henholdsvis 40 Kr. og 2 Kr. Lad os endvidere forudsætte at selve dette Ombytningsforhold mellem Varerne har holdt sig uforandret, samt at den svenske Krone ikke er faldet i Pris, medens den danske Krone nu kun er halv saa meget værd som før Krigen. Under disse Forudsætninger koster altsaa 1 kg Smør i Danmark nu 4 Kr., medens Prisen paa 1 Kbm. Træ i Sverig er uforandret 40 Kr. Naar nu en dansk Mand vil købe svenske Kroner for hermed at betale Træet, saa er det klart, at han maa give 80 Kr. for 40 svenske Kroner. Thi ellers vilde Svenskerne ikke faa danske Penge nok til at betale de 20 kg Smør, som de skal have i Bytte for Træet.

Det er klart, at Danmark ikke kan bebrejde Sverig noget i Anledning, at der i dette Tilfælde maa betales 2 danske Kroner for 1 svensk Thi Sverig er jo ganske uskyldig i den Omstændighed, at den danske Krones Købeevne overfor danske Varer er faldet til Halvdelen.

Anderledes stiller Forholdet sig naturligvis, hvis Sverig er i Stand til nu at opnaa 30 kg Smør for 1 Kbm. Træ, En Træpris af denne Højde kan maaske fra Danmarks Side føles som ublu, men Aarsagen til dette Forhold kan jo ikke søges i Valutaernes Ombytningsforhold.

Siden Verdenskrigens Udbrud har nu alle Lande forringet deres Valutaers Købeevne. Men det er sket i meget forskellig Grad, og herved er der opstaaet overordentlige Forskelligheder i Valutaernes indbyrdes Ombytningsforhold. At give en udtømmende Forklaring af den danske Krones Stilling i den internationale Valutahandel er ikke mulig, thi det vilde betyde, at man skulde udrede Aarsagerne til, at Valutaen i hver enkelt Land er forringet netop i den Grad, som sket er.

Naar man taler om, at den danske Krones Stilling i den internationale Valutahandel er ugunstig, saa er dette naturligvis ikke rigtigt i al Almindelighed. Den staar ganske vist lavt i Forhold til Sterling, Dolars, hollandske Gylden og svenske Kroner. Men den staar højt i Forhold til Mark, østrigske Kroner o. s. v. — og den staar omtrent i pari (lige Ombytningsforhold) med norske Kroner.

II.

Det maa nu gælde om først at forstaa, hvorledes det gaar til, at et Lands Valutas indenlandske Købeevne kan undergaa en Forringelse.

Et Lands virkelige Aarsindtægt bestaar i de Varer, som produceres, og de Tjenester, som ydes, i Løbet af et Aar.

Hvis vi med V betegner den samlede Mængde af producerede Varer og ydede Tjenester, medens vi med I betegner Landets Aarsindtægt maalt i Landets Mønt, saa har vi altsaa V = I, der læses saaledes: V er lig I Kroner. Men hvad er saa Værdien af 1 Krone? Kaldes Kronens Værdi (eller Kronens Købeevne) K, har man aabenbart K = V: I.

Ved Prisniveau forstaas Forholdet mellem Indtægt og Varemængde, altsaa 1 : V. Kaldes Prisniveauet P, har vi altsaa P = 1 : V. Da vi nu ovenfor fandt K = V : 1, faas af disse to Ligninger K × J = I. Altsaa er K denomvendte Værdi af K (P = 1 : K). Disse Forhold er det nødvendig at have i Erindring, naar der tales om Valutaens Værdi eller Købeevne.

Det er klart, at hvis I vokser, medens V forbliver uforandret (eller aftager), saa maa K blive mindre.

Omvendt maa K vokse, hvis I forbliver uforandret (eller aftager), medens V vokser.

I den borgerlige Presse fremstilles Forholdet saaledes, at K er afhængig af Forbrug og Produktion. Daglig slaas fast, at hvis den danske Krones Købeevne skal forbedres, saa maa det ske derved, at Produktionen sættes op, medens Forbruget holdes nede. Man haaber ved denne taabelige Snak at kunne overbevise Arbejderklassen om, at nu maa Arbejdsdagen forlænges, og nu maa man finde sig i Rationering eller Toldforhøjelser sigtende til et formindsket Forbrug.

Har man en Gang forstaaet Sagens virkelige Sammenhæng, gør al denne Snak intet Indtryk. Det er ikke Forholdet melem Forbrug og Produktion, der er afgørende for Kronens Købeevne, men Forholdet mellem Pengeindtægt og Produktion Hvad der skal bringes ned, hvis man vil forbedre Kronens Købeevne, er altsaa ikke Forbruget, men Landets Pengeindtægt.

III.

Det er i Afsnit II paavist, at hvis V (den samlede Mængde af producerede Varer og ydede Tjenester) er uforandret, medens I (Pengeindtægten) vokser, saa maa K (Kronens) Købeevne blive mindre.

Spørgsmaalet bliver nu: Hvorledes kan det gaa til, at I vokser uden at V ogsaa vokser* For almindelig sund Menneskeforstand skulde det jo synes umuligt, at Pengeindtægten kan vokse uden netop derved, at der produceres en større Mængde af Varer. Saaledes vilde det jo ogsaa forholde sig, hvis alle Værdier maaltes i Arbejdsmængder (Normalarbejdstimer) — men dette er jo netop ikke Tilfældet i det nuværende Samfund. Men saa længe man ikke er kommen saa vidt, at alle Værdier maales i Arbejdsmængder, vil der være to Maader, hvorpaa I kan vokse, uden at V vokser, nemlig:

1) Vilkaarlig Forøgelse af Landets Pengemængde.
2) Vilkaarlig Forhøjelse af Varepriserne.

I dette Afsnit undersøges den første Maade, medens den anden behandles i Afgnit IV.

Det er klart at en vilkaarlig Forøgelse af Pengemængden kun kan foretages af Staten; thi ingen Privatmand er i Stand til at udstede lovlige Betalingsmidler. Det er ogsaa klart, at en saadan vilkaarlig Forøgelse kun kan ske, naar man er gaaet over til Papirvaluta. Thi saa længe et Lands Valuta er Guld, kan Staten ikke vilkaarlig forøge Landets Pengemængde, idet Staten jo kun kan skaffe sig mere Guld ved at købe det paa Verdensmarkedet.

Men hvis et Land først er gaaet over til Papirvaluta, saa er der ingen Grænser for, hvor stor Forøgelse, der kan finde Sted i Landets Pengemængde.

Hvis man nu begynder paa vilkaarligt at forøge Pengemængden, saa er Følgen den, at I vokser uden Hensyn til, om V vokser. Det, der i saa Fald sker, er jo nemlig, at Staten i Stedet for at holde Landets Pengevæsen i Orden skaffer sig en Indtægt ved at forringe Valutaen.

I Almindelighed fremstilles Forholdet saaledes, at det er selve den Omstændighed, at Staten lader Seddelpressen gaa ustandseligt, som bevirker, at Varepriserne stiger. Man siger da, at Prisniveauet bestemmes af Forholdet mellem Pengemængde og Varemængde. Men dette er ikke rigtigt. Det er udelukkende, fordi den **forøgede Pengemængde skaber nye Indtægter** (uden en tilsvarende Forøgelse i Produktionen), at Varepriserne stiger.

Sagens virkelige Sammenhæng vil lettest forstaas ved et Eksempel.

Lad et Lands samlede Aarsindtægt i Penge være 2,000 Millioner Kr. Hidtil har denne Pengeindtægt hvert Aar købt den producerede Varemængde. Den Pengemængde, som har været nødvendig til at besørge denne Omsætning, har maaske været f. Eks. 100 Mill. Kr. Men lad nu Staten i Løbet af et Aar trykke Sedler til et Beløb af 1000 Millioner Kr. Staten optræder nu paa Varemarkedet med denne Sum i Haanden for at erhverve f. Eks. Soldater, Kanoner o. s. v. Hvis der ikke er produceret mere end i de foregaaende Aar, saa er det klart, at alle Varepriser maa stige 50 pCt. Staten kan altsaa erhverve sig ⅓ af alle Varer (og Tjenesteydelser), medens Landets Befolkning kun kan erhverve de resterende ⅔.

Grunden til at Prisniveauet stiger med 50 pCt. er altsaa ikke den, at Pengemængden er forøget. Thi Pengemængden er jo i dette Tilfælde forøget til det 10-dobbelte (nemlig fra 100 Millioner til 1000 Millioner). Men Grunden er den, at Landets Pengeindtægt er forøget med 50 pCt., medens Produktionen er uforandret.

Naturligvis ligger Forholdene ikke saa simple og let forstaaelige i det virkelige Liv som i det her givne Eksempel. Det kan nemlig ikke undgaas, at saasnart Staten begynder at købe op i det aabne Marked, saa tjener alle Handlende, som ligger inde med de Varer, som Staten har Brug for, en forøget Pengeindtægt uden at yde et større Arbejde. Følgen heraf er, at Landets samlede Pengeindtægt ikke blot stiger fra 2000 til 3000 Millioner Kroner, men maaske stiger til f. Eks. 4000 Millioner. I saa Fald vil Prisniveauet være steget til det dobbelte, hvilket vil sige, at den

Del af Befolkningen, som kommer sidst med i Indtægtsstigningen (d. v. s. Tjenestemænd og Arbejdere) kun kan dække Halvdelen af deres hidtidige Vareforbrug.

Naturligvis ved de forskellige Landes Regeringer meget vel Besked med dette Forhold og derfor har man i alle Lande oplevet dette, at selv om en Regering har skaffet sig en Ekstraindtægt ved Forøgelse af Pengemængden, saa har man samtidig fastsat Maksimalpriser paa alle saadanne Varer, som Staten selv har Brug for — eller man har ganske simpelt hen beslaglagt de paagældende Varepartier og betalt dem til hidtil gængse Priser. Hvis Staten fuldtud kunde gennemføre dette Princip, saa vilde der jo ganske vist ingen Prisstigning blive paa de Varer, som Staten har Brug for — men til Gengæld vilde alle andre Varer stige saa meget stærke i Pris. I det her opstillede Eksempelvilde jo Staten, naar den beslaglægger Varer til de **gamle** Priser, kunne erhverve Halvdelen af den samlede Produktion.

Til Rest for Befolkningen bliver da den anden Halvdel af Varemængden, men da Befolkningens Pengeindtægt er uforandret, maa Prisen for denne Varemængde nu blive den dobbelte.

Men selv om Regeringerne nok saa meget har bestræbt sig for, at kun Staten selv skulde have Lov til at forøge sin Pengeindtægt uden at yde et tilsvarende Vederlag — saa er dette dog intet Steds lykkedes. I alle Lande er der i Krigsaarene skabt nye Millionindtægter uden tilsvarende forøget Arbejdsydelse. Krigsmillionærerne er et internationalt Fænomen.

I adskillige Lande (Tyskland, Østrig, Rusland) kan man uden Tvivl for en stor Del henføre de paagældende Landes Valutaforringelse til dette Forhold, altsaa en vilkaarlig Forøgelse af Pengemængden i det Øjemed at skabe forøgede Indtægter for Statskassen. Men jeg tvivler om, at dette Forhold her i Danmark har spillet nogen Rolle af Betydning. Der har ganske vist fra sagkyndig Side været rejst den Bebrejdelse mod vor Nationalbank, at den har udstedt for mange Sedler. Det er ogsaa rigtigt, at Seddelmængden er forøget i meget høj Grad, men dette kan ogsaa være den simple Følge af, at Landets Pengeindtægt, af andre Grunde er blevet forøget. Thi hvis det paa anden Maade end den her omtalte kan lade sig gøre at forøge Landets Pengeindtægt, saa er det klart, at dette maa have den nødvendige Følge, at Landets Pengemængde skal forøges. Det er jo klart nok, at hvis en Pengeindtægt paa 2000 Millioner kræver en Pengemængde paa 100 Millioner, saa maa en Pengeindtægt paa f. Eks. 4000 Millioner kræve en Pengemængde paa 200 Millioner, forudsat at Pengenes Omløbshastighed er den samme.

Den internationale Fagforeningskongres i London.

(Fortsat)

Denne Plan skal overleveres det internationale Arbejdskontor til hurtig Gennemførelse.

Det internationale Arbejdskontors Virksomhed kan dog kun gøres virksom, naar alle Landes faglige Organisationer ufortøvet og kraftigt gør hele deres Indflydelse gældende for at formaa deres Landes Regeringer til hurtig at tage fat paa den rette Fordeling af de nødvendige Raastoffer.

For at Raastoffordelingen med Ret og Billighed og under Hensyntagen til de nuværende og fremtidige økonomiske Levevilkaar for Folkene og Landene kan blive organiseret, er det nødvendigt, at det stilles alle Folk og Lande frit at tilslutte sig Folkenes Forbund.

Kongressen behandlede derefter Dagsordenens

Punkt 4. Produktionsmidlernes Socialisering.

I. Oudegeest, Holland, indledede og forelagde paa Udvalgets Vegne en saalydende

RESOLUTION

ang. Produktionsmidlernes Socialisering.

Den den 22. November og følgende Dage i London afholdte internationale Fagforeningskongres fordømmer den kapitalistiske Produktionsmaade, der skader Almenheden og kun bringer Fordele for enkelte Personer.

Med Henblik paa den store Fordyrelse af Livsfornødenhederne som yderligere forringer Arbejderklassens materielle Stilling og paa den anden Side de storkapitalistiske Arbejdsgiveres usædvanlige Profit, og

under yderligere Hensyntagen til den i næsten alle Lande herskende Mangel paa de nødvendigste Brugsartikler, og som Modsætning hertil de af de kapitalistiske Arbejdsgivere foretagne Indskrænkninger af Produktionen, for gennem forhøjede Priser at kunne indvinde deres umaadelige Gevinst, udtaler Kongressen,

at Arbejderne ikke vil være villige til at producere blot for at tjene en lille Skare Kapitalisters Interesser og for at forøge disses

Rigdomme og Magt. Kongressen henviser til, at denne Tilstand berører Arbejderne paa det følelige og at det maa staa dem klart, at de har baade Ret og Pligt til at kræve, at den størst mulige Mængde Brugsgenstande stilles til Raadighed for Almenheden,

at denne uundværlige Masseproduktion dog kun kan virkeliggøres ved et nyt Produktions- og Samfundssystem, hvor det frembragte Arbejde ogsaa direkte kommer til at tjene det hele Samfunds Interesser og ophæver Arbejdsgivernes Profit og hvor Kapitalisterne ikke mere har Magten til til Fordel for deres egoistiske Interesser at hemme disse Bestræbelser.

Denne Bedring af Arbejderklassens materielle og moralske Levevilkaar kan kun muliggøres naar dette nye System bliver til Virkelighed.

Kongressen kræver derfor i Samfundets Interesse Jordens og Produktionsmidlernes Socialisering.

Den anser det for paakrævet, at der straks paabegyndes Socialisering af Jordværdierne (Kul, Erts, Salt, Phosphat o. s. v.) og alle Transportmidler samt overhovedet alle saadanne Produktionsgrene, hvis Socialisering det paagældende Lands Proletariat synes gennemførlig.

Denne Omordning bør dog ikke fortages paa den Maade, at den kapitalistiske Stat faar overdraget Kontrollen med disse Industrier, men saaledes at Kontrollen udøves ved Samfundets aktive Deltagelse gennem Fagforeningerne og deres Tillidsmænd.

Kongressen kræver desuden at Omordningen af de endnu ikke socialiserede Industrigrene forberedes og ledes ved Medbestemmelses- og Kontrolret, som skal sikres de i Virksomhederne beskæftigede organiserede Arbejdere.

Kongressen opfordrer hele Verdens Arbejdere til i Forstaaelse med deres forskellige Organisationers ledende Mænd at sætte hele deres økonomiske og politiske Magt ind paa Opnaaelsen af dette Maal.

Den paalægger det internationale Fagforeningsforbunds Bureau, at sætte sig i Forbindelse med Bjergarbejdernes, Søfolkenes og andre Transportarbejderorganisationers internationale Fagsekretariater for med alle til Raadighed staaende Midler saa snart som muligt at naa det tilstræbte Maal.

Denne Resolution vedtoges enstemmig.

Punkt 5 b. Svaret paa Moskva-Angrebene.

du Moulin, Frankrig, forelagde Beretningen fra Udvalget og fremhævede, at der i dette var Enighed om at misbillige den Form, de russiske Proklamationer har. Der var derimod ikke fuld Enighed om den stillede Resolutions Ordlyd, idet hverken Norge eller Italien vilde tiltræde en offentlig Kritik af Bolschevikerne, som vil blive benyttet af Kapitalisterne.

Paa Forslag af Tyskerne i Udvalget blev der strøget et Stykke af Resolutionen, men dette anmodede Franskmændene om atter at faa indsat i Resolutionen, men i en klarere affattet Form.

d'Aragona, Italien, meddelte, at de ikke vilde stemme for Resolutionen, men vilde ogsaa undlade at stemme imod denne, da de ikke vilde gøre sig solidariske med de Udtryksformer, der var anvendt fra russisk Side.

Grisson, Belgien, angreb den italienske Delegation for dens Beskyldninger mod de faglige Landsorganisationer og oplyste, at d'Aragona overfor Rusland var indgaaet paa at paavirke denne Kongres til venstre. De russiske Førere har ingen Rod i den faglige Bevægelse, men er politiske Demagoger.

Bourderon, Frankrig, replicerede til d'Aragona og hævdede, at hans Angreb var utidige; de skulde have været fremsatte paa Zimmerwald-Konferencen.

d'Aragona holdt derefter en lang og kraftig Tale, hvori han bl. a. sagde, at hans Angreb var rettet mod alle de Landsorganisationer, der havde samarbejdet med de borgerlige Regeringer.

Vi ønsker ikke at dirigere, men hævder vor Mening. Vi er ikke Bolscheviker og vil ikke sammensmelte Politik og Fagbevægelse. Vi var ikke til Stede i Zimmerwald, da vi ikke kunde faa Pas.

Fimmen replicerede.

Volan, Norge: Naar vi stemmer imod Resolutionen, er det ikke fordi, vi godkender de stærke Ord, som Russerne har brugt om Internationale, men vi mener, at det vil give Russerne nyt Stof til Angreb.

Resolutionen, der vedtoges med alle Stemmer mod Norge, Italien undlod at stemme, er saalydende:

»Den internationale Fagforeningskongres i London, repræsenterende 18 Lande med tilsammen 26 Millioner organiserede Arbejdere, er gjort bekendt med de Angreb og Beskyldninger, der rettede mod Kongressen af Lederne for 3. Internationale. Disse Angreb kan paa ingen Maade anses for passende Forhandlingsformer blandt frie og kultiverede Mennesker.

Kongressen bemærker, at det sidste Manifest, som paa den ene Side bærer Lenins, Sinovjeffs, Radeks, Bela Kuns m. fl.s Underskrift og paa den anden Side Tomskis, Lasowskys, Rosmers og Chablins Navne, hvilke Herrer, trods Fakta, paastaar at repræsentere en international faglig Organisation.

Kongressen bemærker endvidere, at Underskriverne af dette Manifest sammenfatter deres Krigserklæring i Sætningen: »at Moskva-Internationalen skal søndersplitte det »gule« Amsterdam-Internationale«.

Kongressen gaar med Hensyn til Sagens virkelige Stilling ud fra, at dette Angreb ikke stammer fra Ruslands Proletariat, og at man derfor heller ikke paa nogen Maade vil gøre dette ansvarlig for Manifestet.

Kongressen erklærer endvidere, at disse Beskyldninger, Kritik og Krigserklæring enten beviser den mest fuldkomne Uvidenhed om det faglige Internationales Sammensætning og Virksomhed og beviser den ubestridelige onde Vilje, svarende til det ligesaa onde Ønske om, at tilintetgøre Arbejderorganisationerne i alle Lande.

Kongressen tilbageviser med stærkt Eftertryk de mod den internationale Arbejderbevægelse rettede Beskyldninger.

Idet det internationale Fagforeningsforbund vender sig mod disse Beskyldninger, udtaler det, at det hverken vil lade sig spalte eller tilintetgøre.

Det tilsikrer alle tilsluttede Landscentraler fuld Selvstændighed og Bevægelsesfrihed, men det opfordrer dem tillige til ikke at være lydhør overfor de Bestræbelser, der fra udenforstaaende Sammenslutninger gøres for at skabe Splittelse indenfor det faglige Internationale.

Kongressen fastslaar, at det internationale Fagforeningsforbund og de forskellige Landes Landscentraler retter deres Virksomhed paa Samfundets Omordning og paa det kapitalistiske Udbytningssystems Afskaffelse. Dette sker under fuld Hensyntagen til Stillingen i de forskellige Lande, disses særlige Forhold og Traditioner.

Af disse Grunde erindrer Kongressen om den Kendsgerning, at det faglige internationale stedse har vendt sig mod de Regeringer, som begunstiger kontrarevolutionære og militære Anslag mod de paa Vejen til Friheden fremad marscherende Folk.

Trods alle disse Angreb vedtager Kongressen følgende Henvendelse til saavel Ruslands Proletariat som til alle andre Arbejdere, der vildledes med Hensyn til det internationale Fagforeningsforbunds Maal:

Kongressen udtaler hermed sin fulde Solidaritet med og sin Sympati for disses Lidelser og revolutionære Bestræbelser.

Den indbyder dem til at tilslutte sig det internationale Fagforeningsforbund for ved deres Kraft at styrke det øvrige Proletariat og saaledes i Fællesskab gøre sluttet Front imod Reaktionen.

Kongressen udtaler sluttelig, at det at være Regeringsleder og samtidig foregive at være Leder af et Arbejder-Internationale er to vidt forskellige og uforenelige Ting, og at det er ufravigeligt, at Lederen af en Regering, selv om denne er kommunistisk, tillige er Leder af en Arbejder-Internationale.«

Punkt 6. Forholdene i Ruhrdistriktet.

Jouhaux, Frankrig, aflagde Beretning om Forholdene i det af Ententens Tropper besatte Ruhrdistrikt. Han konstaterede, at Arbejderne dèr lever under særlig ugunstige Forhold. Særlig Bolig- og Leveforholdene er utilfredsstillende. Beskyldningerne imod Arbejderne for ikke at præstere godt og tilfredsstillende Arbejde betegnede han som fuldstændig grundløse og sluttede med at sige, at der ikke var nogen virkelig Anledning til at opretholde den militære Besættelse af dette Distrikt.

Efter Udtalelser af Ordføreren af den tyske Delegation, C. Legien, godkendtes Beretningen, idet følgende Resolution vedtoges:

»Den den 22. November og følgende Dage i London afholdte internationale Fagforeningskongres, som har gjort sig bekendt med Beretningen fra den af det internationale Fagforeningsforbund til Ruhrdistriktet sendte Undersøgelseskommission, nedlægger en energisk Protest imod dette Distrikts Besættelse ved Ententens Tropper.

Kongressen fastslaar, at en saadan Forholdsregel vilde være en Magtaktion, som ikke kan retfærdiggøres, en Voldshandling mod Friheden og mod Arbejdernes Bestræbelser for Socialiseringen af Jordværdierne og et Slag mod Arbejderbefolkningen fra den internationale Kapitalismes Side.

I Overbevisning om, at Besættelsen af Ruhrdistriktet vil faa skæbnesvangre Følger og være til Gavn for Militarismen og Reaktionen og føje nye Farer til dem, der alt truer Verden, samt danne en uoverstigelig Hindring for Genopbyggelsen af de normale Forbindelser mellem Folkene,

udtaler Kongressen,

at de organiserede Arbejdere er parate til med alle Midler at modsætte sig saadanne Forholdsregler og til at forhindre Ruhrdistriktets Arbejdere i at komme under Militæraag.

Kongressen udtaler, at Kulspørgsmaalet ikke kan løses ved militær Magtaktion, men ved international Organisering af Produktionen og ved Fordeling af alt Brændselsmateriale, saaledes som det allerede er krævet paa den internationale Bjergarbejderkonference i Genf.

I Erkendelse af, at Bjergarbejderne tilfulde har opfyldt de i Spa indgaaede Forpligtelser, forlanger Kongressen, at disse Folk ogsaa faar opfyldt, hvad der er lovet dem til Gengæld. Kongressen peger paa den alvorlige Stilling, som Ruhrdistriktets arbejdende Befolkning befinder sig i, paa Elendigheden og paa, at Ungdommen trues af Døden og forlanger, at der skal træffes Foranstaltninger til Afskaffelse af denne forfærdelige Tilstand.

Kongressen erklærer sluttelig, at Genoprettelsen af de under Krigen ødelagte Gruber kun kan blive de frie, af samme Vilje til Frihed og Fred besjælede Arbejderes Værk.

Hermed var Kongressens Dagsorden udtømt, og Hueber, Østrig, rettede derefter en Tak til de engelske Værter og til det internationale Bureau for dets Arbejde.

Fimmen takkede Englænderne for deres udmærkede forberedende Arbejde. Kongressen havde paa en glimrende Maade bevist Arbejderklassens internationale Solidaritet. Hvis der virkelig bliver en Nationernes Liga, saa vil det blive Det internationale Fagforeningsforbund.

Efter Afsyngelsen af »Internationale« erklæredes derefter Kongressen for afsluttet.

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra **Hovedkassererkontoret** kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 16 Kr.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 10 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 6 Kr.

Kassebøger: 5 Kr. pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 1 Kr. 50 Øre pr. Stk.

Stempler med Farvepude til Afstempling i Protokoller og **Medlemsbøger:** Pris 3 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 1 Kr. pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 75 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 25 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges Fagmærker (Sølvnaale) med Forbundets Symbol og smaa Rosetter til en Pris af 75 Øre pr. Stk. Disse Ting haves paa Lager og sendes omgaaende.

Endelig kan Afdelinger gennem Kassererkontoret bestille Skrivepapir, Kvart- og Oktav-Format. samt Konvolutter paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn, men da Afdelingerne jævnlig klager over, at disse Ting bliver mangelfuldt ekspederet. gør vi udtrykkelig opmærksom paa, at vi ikke har disse Ting paa Lager, men at vi straks lader Ordren gaa videre til vor Bogtrykker, der saa sender disse Ting direkte til Afdelingerne pr. Postopkrævning.

Da en Del Afdelingskasserere til Stadighed anvender Postanvisningskuponerne som Bestillingssedler, gør vi opmærksom paa, at dette er uheldigt, da Kuponerne jo skal gemmes som Indtægtsbilag. Vi henstiller derfor, at man altid skriver sine Bestillinger paa et særligt Stykke Papir, der kan lægges med i Konvolutten og skriv altid direkte til Hovedkassererkontoret

Johs. Sørensen,
Hovedkasserer.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 24 | 23. Marts | 1921 | 25. Aarg.

Vort Blad.

Med dette Nummer slutter første Aargang af «Arbejdsmændenes Fagblad» under de nye Former.

For de af vore Læsere, der har gemt alle Numre og kunde tænke at lade Aargangen indbinde, har vi udarbejdet en Indholdsfortegnelse, der findes bag i Bladet. Man vil her finde en nem og praktisk Oversigt over Aarets Stof, og indbunden vil en Aargang af «Arbejdsmændenes Fagblad» være en nyttig Haandbog baade for Afdelingsledere og Medlemmer.

Der har i Aarets Løb været offentliggjort ialt 198 Artikler, omhandlende saa godt som alle de Sager, der har baade almen og Forbundsinteresse for vore Medlemmer. Med Interesse vil enhver have læst de udmærkede teoretiske Artikelserier, hvoraf vi nævner: «Syndikalisterne og deres Resultater», «Skal vore Overenskomster holdes?», «Er vor Organisation en Kamporganisation?», Strejke, Skruebrækkeri og Solidaritet» og mange flere.

I Rubrikken «Siden sidst» har vi nøje holdt Læserne a jour med Lønbevægelserne indenfor Forbundets enkelte Afdelinger.

Den til enhver Tid herskende Situation ved Forhandlingsbordet og i de aabne Kampe, Forbundet har ført, har været udførlig behandlet i saa godt som hvert Nummer.

I «Arbejdsmændenes Fagblad» har vi, saa vidt Omstændighederne har tilladt det, søgt at bringe Oplysninger fra Udlandets Arbejderbevægelse og refereret fremmede Kongresser og Konferencer samt hvad Lønniveau, vore udenlandske Klassefæller staar paa.

Det rent faglige har været helliget en Række af Artikler, hvori der er redegjort for afsluttede Overenskomster og afsagte Voldgiftskendelser m. m. Ja, vi har end ikke veget tilbage for i enkelte Tilfælde at give vort Besyv med i de politiske Kampe og foran de mange Valg, vi har haft i indeværende Aar.

Ovenstaaende er kun en kort Oversigt over de Omraader, vi har bevæget os paa, men allerede ved det angivne mener vi i al Beskedenhed at have dokumenteret, at det i nogen Grad maa siges at være lykkedes at skabe, hvad Kongressen ønskede, et virkeligt Fagblad for Arbejdsmændene; og vi mener i hvert Tilfælde at turde fastholde, at «Arbejdsmændenes Fagblad» i det forløbne Aar har været «skrevet» i Modsætning til før, hvor det var af mere refererende Art, naturligvis efter de Vedtagelser, der i sin Tid forelaa.

Paa Kongressen blev det ogsaa udtrykkelig fastslaaet, at ikke alene Afdelingsledelserne skulde have Bladet tilsendt, men at alle Forbundets Medlemmer burde have Adgang til at faa Bladet; og man har derfor anmeldt Fagbladet som et Abonnementsblad for Medlemmer af D. A. F.

Enhver, som ønsker det, kan tegne sig som Abonnent, enten paa sin Afdelings Kontor eller eventuelt paa nærmeste Posthus, blot han er tilsluttet Forbundet. Kvartalsabonnementet er kun 1 Kr. Den rigtigste og letteste Maade er at henvende sig hos sin Afdeling og betale Kronen, og Bestillingerne indgaar da derfra direkte til Redaktionen; i saa Henseende bringer vi Cirkulæret i Erindring, der udgik til samtlige Afdelingsformænd med første Nummer.

Vi slutter da denne korte Aarsoversigt med kraftigt at anmode alle Medlemmerne at tegne sig som Abonnenter paa Arbejdsmændenes eget Blad og opfordre vore Kammerater i Afdelingsledelserne om at agitere for saa stor Tilslutning som mulig.

Tiderne, vi gaar i Møde, kræver det stær-

keste Sammenhold, det nøjeste Samarbejde, og den mest lydhøre Forstaaelse mellem alle Forbundets Medlemmer, og at tilvejebringe dette er netop Arbejdsmændenes Fagblads fornemste Opgave. Derfor op til Agitation for Bladet, for Enheden i vort Forbund, derved støtter du din Stand og dig selv.

Alle faglige Forhandlinger bristet.

Storstrejke varslet til den 29. Marts.

Som Dagspressen allerede har meddelt, er Forhandlingerne hos Forligsmanden sprængt. De Reduktionskrav, som Arbejdsgiverne stadig fastholder, kunde vore Repræsentanter ikke gaa ind paa, og da vi sluttelig erklærede, at vi ikke kunde give endeligt Svar paa et eventuelt Mæglingsforslag fra Forligsmanden, førend vi har haft det forelagt for vore Afdelinger eller deres Repræsentanter, hvortil der vilde medgaa en halv Snes Dage, erklærede Arbejdsgiverne heroverfor, at saa længe kunde de ikke vente, — men de vilde saa iværksætte de varslede Lock-out'er.

Saa opgav Forligsmanden sit Mæglingsforsøg, og nu har Arbejdsgiverforeningen officielt meddelt, at *Jernindustri- og Teglværkslock-out'erne vil blive etablerede Fredag Morgen den 18. ds.*

Herefter er altsaa de af vore Medlemmer, der beskæftiges hos de to nævnte Arbejdsgiverorganisationer lock-out'ede med følgende Undtagelser:

1) de hos Medlemmer af Foreningen af industrielle Reparationsværksteder beskæftigede Arbejdere,
2) de ved Gas- og Vandledningsarbejde samt de paa Dansk Maalerfabrik beskæftigede Arbejdere,
3) de ved Hestebeslag beskæftigede Arbejdere,
4) De som Kuske og ved Pasning af Heste beskæftigede Arbejdere samt Chauffører,
5) de ved koncessionerede Virksomheder (Elektricitetsværker, Sporvejsselskaber o. a.) og de ved Losnings- og Lastningsarbejde beskæftigede Arbejdere,
6) de ved Fabrikation af Blikdaaser til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere, og
7) de ved Reparation af Fiskerifartøjer beskæftigede Arbejdere, og hertil kommer saa nu som 8. Undtagelse de hos A/S P. W. Hallengreen & Søn, Stubbekøbing, beskæftigede Arbejdere.

Hos *Teglværksforeningens* Medlemmer er *Kuske, Chauffører* og *Brændere* undtagne fra Lock-out'en, og ganske det samme gælder for *Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm.*

Heroverfor har De samvirkende Fagforbund udsendt 2. Varsel om *Storstrejke fra og med Tirsdag den 29. Marts (3. Paaskedag),* omfattende *samtlige de af Fagforbundenes Medlemmer, der arbejder hos Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening,* med nogle ganske faa Undtagelser, der for Dansk Arbejdsmandsforbunds Vedkommende er:

Arbejdere ved Baner, Sporveje, Gas-, Vand- og Elektricitetsværker samt det til Driften af Sygehuse, Hospitaler, Børnehjem og Alderdomshjem nødvendige Antal Arbejdere.

Med de her sidstnævnte Undtagelser gaar altsaa alle de af vore Medlemmer, der arbejder hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, i Strejke 3. Paaskedag, med mindre der forinden skulde blive tilvejebragt en Ordning.

— — —

Det er en stor og alvorlig Situation, vi befinder os i — det har vi sagt saa tit, at det næsten er gentaget til Trivialitet; men at det ikke desto mindre er rigtigt, og at noget endnu større og alvorligere kan udvikle sig deraf, vil enhver kunne se.

De knippelstore Krav, som Arbejdsgiverne har præsenteret os, har vi maattet tilbagevise, Forligsmanden har ikke ved sin Mægling kunnet faa Arbejdsgiverne *saa langt* ned, at der var Udsigt til Enighed — det gælder særligt i Jærn- og Teglværksindustrien — og sluttelig har Forligsmanden saa maattet give op, og Arbejderorganisationerne har varslet Storstrejke, der *kan* komme til at omfatte 150 a 175,000 Arbejdere, hvoraf alene 50—60,000 Arbejdsmænd.

Ingen tror paa, at dette Skridt er dikteret af Krigslyst fra Arbejdernes Side — vi ved tilfulde, hvorledes en Kamp af den Art vil hærge vore Hjem — det er den haarde Nød, der tvinger os til at varsle Kampen til Selvforsvar for Arbejdernes daglige Brød.

Hvad der herefter vil komme, og hvorledes

det hele vil arte sig, er i dette Øjeblik umuligt at sige noget om — maaske kan hele Situationen være forandret, inden dette Blad gaar fra Trykkeriet; men enhver organiseret Arbejdsmand gør vel i at være forberedt paa at komme til at staa overfor de aller alvorligste Foreteelser, hvor vi har al vor Enighed og vort Sammenhold Behov.

Arbejdsgiverne er paa Krigsstien, og de har stærke Forbundsfæller i den herskende økonomiske Krisetilstand og i den hærgende Arbejdsløshed. — Den Kamp, der nu er varslet, kan da maaske blive den haardeste Prøve, vore Organisationer endnu har været stillet paa.

Lad os hver især bidrage til, at Prøven bestaas. *Chr. S.*

Overflytningsspørgsmaalet.

Fra Arbejdsløshedskassen har vi modtaget følgende:

Inspektoratet beder bemærket og, saa vidt muligt, i Fagbladet offentliggjort nedenstaaende af Nævnet trufne Afgørelser angaaende *Overflytningsspørgsmaal:*

I. En Mand (eller Kvinde), der staar som Medlem med hvilende Ret i en anerkendt Arbejdsløshedskasse, fordi han (hun) i en eller anden Henseende ikke fyldestgør Betingelserne for at være nydende Medlem, men hvis Forhold forandres, saaledes at han (hun) kan overføres til nydende Medlemmer, kan saafremt denne Forandring i hans (hendes) Forhold sker samtidig med, at han (hun) overgaar til en anden anerkendt Arbejdsløshedskasses faglige Omraade, blive overflyttet til denne. Overflytningen sker paa de i Overflytningsreglerne fastsatte almindelige gældende Vilkaar, men med Hensyn til Understøttelsesretten i den tilflyttede Kasse *gælder den særlige Begrænsning, at der tidligst* kan ydes det overflyttede Medlem Understøttelse, naar der er gaaet saa lang Tid efter Overflytningen, som i den *fraflyttede* Kasse er fastsat som Ventetid før Understøttelsesrettens Ikrafttræden for Medlemmer, der overgaar fra hvilende til nydende Ret (oftest Vedtægtens § 3).

Eksempel: En Mand staar som Medlem med hvilende Ret i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, fordi han for Tiden ikke er Lønarbejder, idet han har etableret en selvstændig Foretning som Detailhandler. Han opgiver denne og søger og faar Arbejde som Lønarbejder indenfor Slagter- og Kødindustriens Arbejdsløshedskasses faglige Omraade. Han kan da overflyttes til denne Kasse, men han kan ikke faa nogen Understøttelse før 12 Maaneder efter, at han er blevet Lønarbejder og overflyttet. I Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse har han nemlig som Medlem med hvilende Ret kun betalt 1 Kr. 20 Øre om Aaret; han har derfor efter denne Kasses Regler først Ret til Understøttelse, naar der er gaaet 12 Maaneder efter hans Overgang fra hvilende til nydende Ret. (I Slagter- og Kødindustriarbejdernes Arbejdsløshedskasse er Ventetiden før Understøttelsesrettens Ikrafttræden for et Medlem, der overgaar fra hvilende til nydende Ret, en Maaned, og hvilende Medlemmer betaler i denne Kasse samme Bidrag som nydende Medlemmer.) Hvis man lod hans Understøttelsesret indtræde paa noget tidligere Tidspunkt, vilde man være i Modstrid med Arbejdsløshedskasselovens i § 13, Stk. 3, givne Regel om, at Ventetiden før Understøttelsesrettens Ikrafttræden for Medlemmer, der overgaar fra hvilende til nydende Ret, skal være ansat under Hensyn til Forholdet mellem Kassens hvilende Medlemmers og de nydende Medlemmers Bidrag.

II. Et Medlem af en Kasse fik Arbejde indenfor en anden Kasses faglige Omraade den 6. Marts, men endnu den 13. Marts meldte han sig i sin gamle Kasse og betalte Kontingent; han fik imidlertid samtidig paaført sin Bog den sædvanlige Frameldings-Bemærkning. Otte Dage efter, altsaa den 20. Marts, meldte han sig til den tilflyttede Kasse og betalte Kontingent for den forløbne Uge; 11 Uger efter, at det var sket, blev han arbejdsløs, og der blev da Spørgsmaal om, hvilken af de to Kasser, der skulde betale ham Understøttelse. Der var gaaet 11 Uger, siden han meldte sig til den tilflyttede Kasse, 12 Uger siden han blev frameldt sin gamle Kasse, men 13 Uger siden han begyndte at arbejde ved det tilflyttede Fag. Nu staar der i Overflytningsreglerne, at et Medlem faar Understøttelsesret i den tilflyttede Kasse, naar han har arbejdet ved og betalt Kontingent i 13 Uger til den tilflyttede Kasse. Nævnet udtalte herefter, at Over-

flytningen maatte regnes fra den Dato, for hvilken der første Gang var erlagt Kontingent i den tilflyttede Kasse, i dette Tilfælde altsaa fra 13. Marts, og at det altsaa i dette Tilfælde maatte være i den fraflyttede Kasse, Manden skulde have sin Understøttelse.

III. En Kasse havde rejst Spørgsmaal om, hvorvidt tilflyttede Medlemmer indenfor de 13 Uger, der skal forløbe, før de erhverver sig Understøttelsesret i en tilflyttet Kasse, er pligtige at betale ikke blot ordinært Kontingent, men ogsaa eventuelle ekstraordinære Bidrag til den tilflyttede Kasse. Nævnet vedtog herom at udtale, at et tilflyttet Medlem indenfor de 13 Uger kun har Pligt til at betale ordinært Kontingent til den tilflyttede Kasse.

Forligsmandsinstitutionen.

Under ovenstaaende Titel har den forhenværende Forligsmand, Departementschef *Adolf Jensen*, udsendt et lille Skrift paa 72 Sider.

I Bogen gøres ikke blot Rede for den nu bestaaende Forligsinstitution og dennes Arbejdsmaade m. m., men ogsaa for de Bestræbelser, der tidligere har været fremme herhjemme i Retning af at søge tilvejebragt Midler til at faa Konflikterne mellem Arbejdere og Arbejdsgivere løst paa fredelig Maade, og for de tilsvarende Ordninger i andre Lande.

Hele dette Stof, hvis Behandling i Skriftet er præget ikke blot af Kyndighed og Kendskab, men ogsaa af Forfatterens varme personlige Interesse for den Sag, han beskæftiger sig med, er naturligvis overmaade interessant for enhver, der til daglig arbejder i vore Organisationers Ledelser; men endnu interessantere — ogsaa for Folk udenfor den daglige Ledelse — er nogle Betragtninger, som den tidligere Forligsmand finder Anledning til at fremsætte.

Under Afsnittet «Forligsmandens Opgaver» siger han saaledes:

«Det er i det foregaaende berørt, at saavel Arbejdsgivere som Arbejdere i Danmark stærkt har taget Afstand fra Tanken om tvungen Voldgift i Interessestridigheder. Det er ejendommeligt, at uagtet der i Fællesudvalget af 17. August 1908 var fuldstændig Enighed paa dette Punkt, er Udvalgets Betænkning dog helt igennem præget af en ængstelig Omhu for, at ingen Misforstaaelse her skal være mulig. Ikke nok med, at det i Betænkningens Tekst siges klart og tydeligt, at man baade i Parternes egen Interesse og af Samfundshensyn maa modsætte sig Lovforanstaltninger, hvorved Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer vilde afskæres fra deres hidtidige Ret til gennem fri Forhandling at fastsætte Indholdet af Overenskomsterne om Arbejdsvilkaarene. Men ogsaa mellem Linierne læser man den samme Frygt for, at det, der foreslaas, skal blive opfattet som et første Skridt henimod den tvungne Voldgift.»

Og han fortsætter i et Slutningskapitel med Overskrift «Vurdering»:

«Betydningen af Forligsmands-Institutionen kan naturligvis ikke bedømmes paa et saa formelt Grundlag som de foran anførte Tal. I en Del Tilfælde lykkedes det ikke at forebygge Arbejdsstandsning, og selv i de Tilfælde, hvor Striden bilagdes, uden at det kom til Strejke eller Lockout, at det jo muligt, at det samme Resultat vilde være naaet, ogsaa uden at Forligsinstitutionen havde eksisteret. Det er jo overhovedet umuligt at vide, hvorledes en vis Situation vilde være forløben under andre Forudsætninger end de givne. Men selv om der ikke kan føres et direkte Bevis for Institutionens Nytte, er dog selve dens Bestaaen et Vidnesbyrd til Gunst for den. Da den oprindelige Forligsmandslov blev givet i 1910, forstod man, at den rummede et socialt *Eksperiment*, hvilket fik Udtryk i, at Lovens Gyldighedsperiode begrænsedes til 4 Aar. Den Omstændighed, at Loven med en ganske uvæsentlig Ændring fornyedes først i 1914 og derefter i 1918, tyder paa, at Eksperimentet efter den almindelige Opfattelse er lykkedes.

Forligsmands-Institutionen har ikke afskaffet Strejke og Lockout, det er sandt nok; den har end ikke skabt fuld Tryghed overfor den truende Mulighed af en stor, samfundsødelæggende Arbejdskamp. Men den har virket paa samme Maade som en Lynafleder: forebygget mange smaa Brande og formindsket Sandsynligheden for den store Katastrofe. I Situationer, hvor de stridende Parter ansaa al Forhandling for fuldkommen haabløs, og hvor Sværdet allerede var ude af Skeden, har Forligsmanden ved at gribe ind i rette Øjeblik

afværget Fjendtlighedernes Udbrud, skaffet Tid til nye Forhandlinger og ledet disse ind i et Spor, der sluttelig førte til Fred.

Men ved den rette Vurdering af Forligsmands-Institutionens Betydning bør man iøvrigt ikke anlægge en alt for snæver Synsvinkel. Om der er forebygget nogle Arbejdsstandsninger mere eller mindre, vejer til syvende og sidst mindre end det etiske Moment. Ved Oprettelsen og Opretholdelsen af Forligsmandsinstitutionen har Lovgivningsmagten understreget, at det ikke kan og ikke bør være Statsmagten uvedkommende, om Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere udfægtes med Anvendelse af Magtmidler eller med fredelige Argumenter. Hvis denne i Loven udtrykte Samfundsvilje — Kravet om social Fred i videst muligt Omfang — i de direkte interesserede Kredse har styrket Erkendelsen af dette etiske Kravs Berettigelse, da har Forligsinstitutionen ikke virket forgæves Og der er lykkeligvis meget, der tyder paa, at dette er Tilfældet, selv om man ikke kan lukke Øjnene for, at ogsaa modgaaende Tendenser — udsprungne af en Misopfattelse af, hvad der tjener Arbejderklassen bedst — i nogen Grad gør sig gældende.

Har Forligsmandsinstitutionen virket i Arbejdernes eller i Arbejdsgivernes Favør?

Ved Besvarelsen af dette Spørgsmaal maa det først fremhæves, at den Svækkelse af Organisationernes Aktionsfrihed, som man i sin Tid nærede nogen Frygt for — en Frygt, der i væsentlig Grad var bestemmende for Arbejdsgivernes oprindelige kølige Stilling til Institutionen — ikke er indtraadt. Herom forelaa der allerede en kort Tid efter Lovens Ikrafttræden positiv Udtalelse fra selve Arbejdsgiverforeningens Ledelse, og denne Erkendelse har næppe ændret sig siden den Gang.

Et andet Spørgsmaal er det, om Forligsinstitutionens Tilværelse muligvis kan have paavirket de overenskomstmæssige Arbejdsvilkaar, specielt Lønniveauet — og i bekræftende Fald i hvilken Retning. Det ligger jo nær at ræsonnere saaledes: i enhver Lønforhandling vil de to Parter søge at strække sig saa vidt som muligt for at undgaa Kamp; naar saa Forhandlingerne sprænges, fordi ingen af Parterne mener at kunne komme Modparten yderligere i Møde, træder Forligsmanden til og lægger Pres paa den ene eller anden eller paa begge, hvorefter man sluttelig dog i nogen Grad fraviger det Standpunkt, der oprindelig blev betragtet som Indrømmelsernes yderste Grænse. Herved maa det dog erindres, at det jo ikke er givet, at det endelige Resultat forrykkes ved Forligsmandens Medvirkning; maaske er Forskellen kun den, at man nu *uden Kamp* er naaet netop til det Punkt, hvor man vilde have ladet sig tvinge til at slutte Forlig under en Arbejdsstandsning. Man har brugt det Billede, at Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer spiller omtrent samme Rolle mellem de to Parter som Krigsmagten mellem to Stater, medens Forligsinstitutionen varetager Diplomatiets Opgaver. Ligesom det mellem Staterne er den politiske Magtstilling, der er den afgørende Faktor, saaledes er det mellem Arbejdsgivere og Arbejdere Organisationernes Styrke, der i Hovedsagen bestemmer Udfaldet af en Interessekonflikt. Nu er det ganske vist saadan, at al Mægling ifølge sin Natur har en bestemt Tendens, nemlig til at virke som Beskyttelse for den Part, der i den givne Situation er den svageste. Men bortset fra denne Tendens, som der iøvrigt fra et almindeligt Synspunkt næppe er Grund til at beklage, vil Udfaldet af den Konflikt, der bilægges ved Forligsinstitutionens Medvirken, i alt væsentligt være det samme, som vilde blive Slutresultatet af en Styrkeprøve mellem Parterne — alene med den Forskel, at Krigsomkostningerne spares.»

Her er det sagt tydeligt og klart:

Forligsmandsinstitutionen er *ikke* en Institution, der skal gøre Ret og Skel mellem de stridende Parter, *ikke* en Institution, der skal sige nogetsomhelst om, hvad der er ret og rimeligt, men *kun* en Institution, der skal søge at skaffe Fred paa den Maade, dette nu i hvert enkelt Tilfælde kan lade sig gøre, hvorfor ogsaa Resultatet af Forligsmandens Virksomhed ogsaa i hvert Tilfælde for sig vil blive præget af den Magt, hver af de stridende Parter er i Stand til at sætte bagved sit Standpunkt.

Denne Magt, der grunder sig baade paa de paagældende Organisationers indre Styrke og paa den Styrke, ydre Forhold og Omstændigheder tilfører dem, er det, der i sidste Instans kommer til at præge Resultatet af Løn-

striden, hvad enten den afgøres med eller uden «Diplomatiets» Hjælp.

I denne Sandhed ligger da den stærkeste Opfordring til Arbejderne om at gøre alt, hvad gøres kan, for at øge vore Organisationers Styrke. *Chr. S.*

Valg af Tillidsmænd.

Det er jo efterhaanden blevet almindeligt, at Arbejderne i de forskellige Virksomheder og særligt indenfor de industrielle Brancher vælger en af Kammeraterne som deres Tillidsmand, der skal varetage deres Interesser overfor Arbejdsgiveren, paase, at Overenskomsten bliver overholdt fra begge Sider, paatale eventuelle Overtrædelser af denne, hvad enten det er Arbejderen eller Arbejdsgiveren, der foraarsager Overtrædelsen, og kun hvis Stridsspørgsmaalet ikke kan ordnes ved hans Indgriben, lade det gaa til organisationsmæssig Behandling og Afgørelse. Og vi kan vel være enige om, at Tillidsmandssystemet i al Almindelighed virker tilfredsstillende, idet Uoverensstemmelser om Forstaaelsen af Overenskomstens enkelte Bestemmelser, om Arbejdsforhold, om Akkordforhold m. m. i mange Tilfælde kan bringes ud af Verden ved Tillidsmandens Mellemkomst.

Arbejsgiverne er i Reglen ogsaa klar over Tilidsmandssystemets heldige Indflydelse paa Stabiliteten og Roen i Arbejdsforholdet, og de anerkender saa godt som i alle Tilfælde den af Arbejderne valgte Tillidsmand som saadan, selv om Systemet ikke er fastslaaet i Overenskomsten.

I Overenskomsterne med Jern- og Metalindustrien og med Olieindustrien er Systemet fastslaaet, men der foreskrives, at Valget af Tillidsmanden ikke er gyldigt, før det er blevet approberet af Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedbestyrelse og af denne meddelt vedkommende Arbejdsgiverorganisation. Denne Bestemmelse kniber det med at faa vore Afdelinger til at overholde, særlig dem, der har Medlemmer beskæftiget paa Oliefabrikerne, og da vi for Tiden har en Sag løbende, i hvilken vi klager over Tillidsmandens Afskedigelse, og hvor vedkommende Arbejdsgiver paaberaaber sig netop den Omstændighed, at han ikke var anmeldt som saadan, skal vi gennem disse Linier indskærpe vore Afdelinger, der har Medlemmer beskæftigede i disse Industrier, at de ved Valg af Tillidsmænd indsender Meddelelse herom til Hovedkontoret, der saa lader Meddelelsen gaa videre til vedkommende Arbejdsgiverorganisation.

8-Timersdagen i Sukkerindustrien i Tyskland.

I vort Broderorgan «Der Proletarier» finder vi følgende Artikel:

Ved Overenskomstforhandlingerne i Sukkerindustrien spiller Spørgsmaalet om, hvorvidt Driften skal foregaa i 2 eller 3 Skifter, det vil sige, om Arbejdstiden skal være 8 eller 10 til 12 Timer, en vigtig Rolle. Alle Industrigrene har nu bøjet sig for den Kendsgerning, at Arbejdstiden i de sidste Par Aar har været 8 Timer; kun i Sukkerindustrien kan man endnu ikke rigtig anerkende dette.

Da der for et Par Aar siden blev udarbejdet almindeligt Overenskomstforslag for Sukkerindustrien, frembød Spørgsmaalet om, hvorvidt der skulde arbejdes i 2- eller 3-Holdsdrift, den største Vanskelighed, som man havde at overvinde. Arbejdsgiverne forsvarede det Standpunkt, at 8-Timersdagen ikke var gennemførlig for Arbejdsaaret 1919—20. Som Grund herfor blev anført, at det var umuligt at skaffe det nødvendige Antal oplærte Specialister, og at det var umuligt at skaffe Husly til de Arbejdere, som maatte antages, da der jo ved 3- Holdsdrift skulde bruges en Trediedel Gang saa mange Arbejdere, og man kunde overhovedet ikke skaffe saa mange Arbejdere, som var nødvendig for Indførelsen af 3-Holdsdrift. Endelig sagdes det, at Kampagnearbejderne overhovedet ikke vilde arbejde i 3 Skifter, de arbejdede gerne 12 Timer eller mere, naar de blot kunde tjene Penge.

Lad os imidlertid undersøge de anførte Grunde ganske sagligt.

Den første Grund kan for Arbejdsaaret 1919—20 have en Del Berettigelse. Sukkerindustrien bruger i ca. 10—13 Uger hvert Aar et bestemt Antal Fagarbejdere saasom Saturatører, Kogere, Fordampere og Batteriførere. Disse Arbejdere kunde det jo nok være vanskeligt at skaffe pludseligt. Der er imidlertid nu gaaet to Aar siden Indførelsen af 8-Timersdagen, og denne Industri har haft Lejlighed til

at uddanne sig Fagfolk, og hvor dette ikke er sket, turde det have manglet paa god Vilje hertil. Desuden findes der jo paa enhver Virksomhed en Del Folk, som har passet baade det ene og det andet af disse Arbejder, saa denne Vægring kan altsaa ikke gøres gældende for de kommende Arbejdsaars Vedkommende.

Sukkerkampagnearbejdernes Boliger var i Forvejen ikke de bedste. Delvis var de oven i Købet ganske elendige. Ogsaa her kunde det være vanskeligt at finde en Udvej i 1919, men der er jo nu gaaet to Aar siden den Tid! Det havde jo været Arbejdsgivernes Sag at afhjælpe dette. Det er ogsaa delvis sket, men man kommer med den Indvending, at Byggematerialerne er for dyre, og at Sukkerindustrien ikke kan betale de høje Priser for at skaffe Arbejderne Tag over Hovedet. Det blev ogsaa sagt for to Aar siden, men siden den Tid er Sukkerpriserne steget ganske betydeligt, og at de i den nærmeste Tid vil falde, kan jo ikke siges med Bestemthed, og denne Grund kan man jo endelig ogsaa, om det skal være, komme med i de første 10 Aar.

Det maa jo ogsaa bemærkes, at et stort Antal Virksomheder har bygget til Trods for de dyre Byggematerialer. Man vil saa indvende, at det drejer sig om vigtige Arbejdslokaler, men er Arbejderboliger ikke lige saa vigtige?

Hvad angaar Muligheden af at skaffe det fornødne Antal Arbejdere i Kampagnen, saa har der, saa vidt vi ved, ikke været nogen Virksomhed, som paa Grund af Mangel paa Arbejdere ikke har kunnet arbejde i 3-Skift. Derimod kender vi en Række Virksomheder, hvis Ledelse kun har antaget saa mange Folk, som var nødvendige for Opretholdelsen af 2-Holdsdrift. Man sørgede ikke for at komme til Forstaaelse med Bedriftraadene, og derfor opstod der straks ved Kampagnens Begyndelse Divergenser. Bedriftsraadene holdt paa, at der skulde arbejdes i 3 Hold, og Ledelsen sagde saa, at dertil havde ikke Mandskab nok. Desuden havde alle de antagne Arbejdere forpligtet sig til at arbejde i 2 Skifter.

Man maa altsaa i Aar sætte sig i Forbindelse med Bedriftsraadene i Tide og sammen med disse træffe de nødvendige Foranstaltninger. Sker det, er det muligt at arbejde i 3 Holdsdrift i alle Virksomhederne. Hvor Virksomhedernes Ledelse undlader dette, maa Bedriftsraadene hjælpe dem med at huske paa at ordne denne Sag.

I den allersidste Tid har over Halvdelen af Sukkerfabrikerne arbejdet i 3 Skifter, saa hvad der er muligt for den største Halvdel af Virksomhederne, maa jo ogsaa kunne lade sig gøre for de øvrige. Den sidste Halvdel har arbejdet med indtil 4 Overarbejdstimer pr. Vagt, medens Tusinder af Arbejdere var arbejdsløse! Er det ikke den største Ubesindighed og mest uøkonomiske Anvendelse af Arbejdskraften, som kan tænkes?

Hvad nu angaar Kampagnearbejderne, da findes der jo sikkert blandt dem, som blandt alle andre Mennesker Folk, som først og fremmest tænker paa sig selv. Deres Antal er imidlertid ringe. Vi har afholdt en Række Møder for Kampagnearbejdere paa de forskellige Pladser for blandt dem at undersøge Stemningen overfor Spørgsmaalet, og derved er det blevet fastslaaet, at det store Flertal af dem gerne vil arbejde i 3 Skifter, naar blot Lønnen er tilstrækkelig til at kunne leve af. Men ved disse Lejligheder har vi hørt de stadigt tilbagevendende Klager gaaende ud paa deres elendige Boligforhold, daarlige Levevilkaar, uretfærdig Behandling o. s. v. Det paastaas, at netop de daarlige Boligforhold bevirker, at Kampagnearbejderne hellere tilbringer Tiden med Overarbejde paa Arbejdsstedet end i deres elendige Huller. Paa alle Møderne blev det imidlertid vedtaget, i Forstaaelse med de Arbejdere, som havde stadigt Arbejde, at man skulde tiltræde, at der indførtes 3-Holdsdrift paa alle Sukkerfabrikerne.

Det passer altsaa ikke, at Kampagnearbejderne hellere vil arbejde i 12 end i 8 Timer, i Døgnet, og naar de endnu for en Dels Vedkommende arbejder 12 Timer daglig, skyldes det de daarlige Boligforhold og de lave Lønninger.

De Grunde, som Arbejdsgiverne har fremført mod Indførelsen af 3-Holdsdrift i Arbejdstiden, er saaledes til dels slaaet af Marken. Saafremt de endnu holder Stik, er det Arbejdsgivernes Sag at ordne Forholdene. Sukkerindustriens Arbejdere maa kunne fordre ikke at arbejde længere end Arbejderne indenfor andre Industrier. Endelig maa man jo stille det Spørgsmaal, om det er en økonomisk Anvendelse af Menneskematerialet, at Tusin-

der af Arbejdere i 10—12 Uger om Aaret arbejder 2—4 Timer over, medens til Gengæld andre Tusinder er ganske uden Arbejde. Det forekommer os, at Sukkerindustriens Arbejdsgivere ikke vil beskæftige sig med Løsningen af dette Spørgsmaal med den nødvendige Alvor. Derimod beskæftiger ledende Mænd indenfor denne Industri sig med Tanker om at forlænge Arbejdstiden, altsaa med at komme helt bort fra 8-Timersdagen. Der er intet Valg.

Arbejdsgiverforeningens Formand, Herr Dr. Brukner forsøger ud fra et nationaløkonomisk Standpunkt at begrunde, at Arbejdstiden maa forlænges, for at det tyske Handelsliv og Landets økonomiske Forhold igen kan komme op, og de, der træder i Skranken for 8-Timersdagen, betragtes som Skadedyr i det tyske Samfund. At de arbejdsløses Tal ved Forlængelse af Arbejdstiden bliver endnu større og derved Folkets Produktionsevne mindre, bekymrer ham ikke noget videre.

Naar man saa gaar til Løsningen af dette Spørgsmaal med den Slags Fordomme, skal man jo ogsaa nok finde paa Argumenter til at bevise Umuligheden af dets Gennemførelse. Derfor maa ogsaa denne Industris Arbejdere kæmpe for, at Kravet om 8-Timersdagen bliver holdt højt. De maa ikke gøre et Skridt for at faa Arbejdstiden forlænget. Hertil er det nødvendigt at have en kraftig og godt opbygget Organisation, thi kun i en saadan finder Arbejderklassen den fornødne Støtte.

— — — —

Vi har ment, at det vilde have nogen Interesse for de danske Sukkerfabriksarbejdere at se, hvor langt man er kommen paa dette Omraade i Tyskland. Trods de tyske «Bedriftsraad» og trods Lovfæstningen af 8-Timersdagen der, er vi danske dog stadig lidt foran.

Chr. S.

Gør Din Pligt og kræv Din Ret
— i rette Tid.

I et af vore Fagblade slog vi til Lyd for at vore Medlemmer skulde kræve deres Ret — og kræve den i rette Tid. — Men naar nu Medlemmerne har faaet deres Ret enten det nu er ved Afdelingens ellers Formandens Hjælp, saa maa Medlemmerne og Afdelingernu er ved Afdelingens eller Forbundets dele, at de nu har faaet den Ret de kunde tilkomme.

Naar Forbundet har rejst en Sag, skulde Forbundet jo ogsaa gerne have Meddelelse om, naar Sagen blev afsluttet.

Lad os i dette Tilfælde, som i vor forrige Artikel med samme Overskrift belyse Sagen nærmere ved et Exempel.

En Afdeling klager over at et eller flere af dens Medlemmer har Penge tilgode hos denne eller hin Arbejdsgiver eller Statsinstitution, og anmoder saa Forbundet om at tage sig af Sagen.

Forbundet skriver saa til rette Vedkommende, og som Regel faar vi jo ogsaa Svar fra denne; navnlig hvis det er en privat Arbejdsgiver, medens det ofte sker, at f. Ex. en Statsinstitution blot bringer Sagen i Orden uden nærmere Meddelelse til os, og ud fra denne Erfaring anmoder vi altid vore vedrørende Afdelinger om at meddele os, hvis Sagen paa Grund af Forbundets Indskriden gaar i Orden; og saa stoler vi naturligvis ogsaa paa at en saadan Meddelelse til os fremkommer. Og er der ikke efter en passende Tid kommen Besked til os, nuvel, saa rykker vi ganske naturligt den vedkommende Statsinstitution, og saa er det jo ikke saa rart naar Forbundet faar en Meddelelse, der gaar ud paa at den Sag er bragt i Orden for saa og saa lang Tid siden.

Vi kan naturligvis — og det gør vi ogsaa — sige til Vedkommende, at det burde de have meddelt os, men Svaret er som Regel, at det vel først og fremmest tilkom Afdelingen, der havde faaet deres Krav opfyldt, at fremsende en saadan Meddelelse, og det er der jo ogsaa lidt om.

Derfor siger vi til vore Afdelinger: I skal alletider fremkomme med Eders berettigede Klager, men I skal pinedød ogsaa naar Eders Krav er opfyldt efter at Forbundet har taget sig af Sagen, ikke glemme at gøre os opmærksom derpaa, det er en af de Ting, der karakteriserer det gode og forbundsmæssige Samarbejde og skaber Respekt for vor Organisation; og den er de ærede Afdelinger lige saa interesserede i at holde højt i Ære som Forbundsledelsen.

Herom er vi altsaa enige i Fremtiden — ikke?

G. H.

Ansvarhavende Redaktør: *Th. Pedersen.*
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

25. AARGANG.

INDHOLDSFORTEGNELSE.

De anførte Tal er Sidetallet.

Adresser.

Adressefortegnelse over Afdelingerne .. .. 10 — 93 — 177 — 237

Andel i Udbyttet.

Andel i Udbyttet.. 15

Anmeldelser.

Arbejdsmændenes Aarbog.. .. .. 159 — 197
Lommebog for Arbejdere.. .. .. 199 — 247

Arbejdsløsheden.

Arbejdsløsheden 198
Arbejdsløsheden i Januar 1921 260
Arbejdsløshedsloven 2

Arbejdsløshedskassen.

Arbejdsløshedskassen, Bestyrelserne for.. 56
Arbejdsløshedskassen, Hovedbestyrelsesmøde i .. .. 81 — 150 — 222
Overflytningsregler, Norske og Danske. 255
Overflytningsspørgsmaalet 279

Arbejdstiden

8-Timers Arbejdsdagen 47
Arbejdstiden i Norge, Sverrig og Danmark 82
Arbejdstidsforkortelser i 1919, Oversigt over 66
Arbejdstidskommisionens Betænkning 247

Faglige.

1. Situationsartikler.

Alle faglige Forhandlinger bristede 278
Alle vore Lønforhandlinger bristede.. 26
Situationen .. .. 5 — 13
Situationen, Den faglige.. 265
Situationen, Den foreliggende 241
Situationen udvikler sig.. 254

2. Faglige.

Chaufførerne i København 137
Forliget (af 5. April) 6
Forliget.. 68
Forligsmandsforslag i Byggekonflikten 118
Landarbejderforbundet, Overenskomst med 18
Landhaandværkerne, Vore Overenskomstforhold med. 64
Landhaandværkersagen i Orden.. 138
Murarbejdsmændenes Akkordforhandlinger 88
Murermestrene i Aarhus. 270
Mæglingsforslaget 53
Overarbejdsbetalingen 76
Overtids-, Søn- og Helligdagsbetalingen 116
Privatskovene, Lønordningen for Arbejdere i 104
Skovkuskene. 9
Skærveslagning .. .. 134 — 196
Skærveslagning paa Amtsvejene 57
Statsbanerne. .. .. 20 — 30 — 63 — 74 — 115 — 124 — 147 — 158
Statsbanerne, Ekstraarbejderne ved 89
Statsbanernes Ekstraarbejdere, Særoverenskomst for. 223
Statsbanerne; Ekstra-Ledvogtere ved.. 223
Statsskovarbejderne 117
Statsskovarbejdernes Dyrtidstillæg .. .. 44 — 124
Statsskovvæsenet, Overenskomsten med 133
Sæbeoverenskomst, En 117

3. Særlige.

Aaret, der svandt .. .. 217 — 229 — 243
Arbejdsformændenes Stilling til Fagforeningerne. 207
Er vor Organisation en Kamporganisation 41
Fagorganisationernes fremtidige Opgave.. 33
Gør din Pligt og kræv din Ret .. .. 232 — 284
Lidt om Kuskenes Lønforhold før og nu. 65
Organisationens Betydning for Statsbanernes Ekstraarbejdere. 7
Organisationsforholdene i vore Kolonier.. 193
Samfundshjælpen og Syndikalisterne. 109
Skal vore Overenskomster holdes 61
Strejke, Skruebrækkeri og Solidaritet .. .. 14 — 27 — 38 — 50
Syndikalisterne og deres Resultater.. .. .. 73 — 85 — 97

Hovedbestyrelsen.

Referater fra Hovedbestyrelsesmøderne .. .. 9 — 17 — 28 — 76 — 164 — 220

Jubilæer og Personalier.

Andersen, H. P., Næstved, død 208
Havnearbejdernes Afdeling i Aarhus.. 135
25 Aars Jubilæum i Nyborg Afdeling. 194
25 Aars Jubilæum i Odder Afdeling 245
Sjældent Arbejderjubilæum 39

Kongresser og Delegeretmøder.

Delegeretmødet for Statsskovarbejderne .. 125
Kongresdelegerede, Til vore .. 37
Kongressen .. 49 — 51
Kongresser, Afstemningen paa vore .. 105

Lock-outer og Strejker.

Byggestrejke paa Landet .. 123
Lock-outvarsel overfor D. A. F. .. 163
Lock-out Varslet i Aalborg taget tilbage .. 169
Murarbejdsmands-Konflikt .. 103
Strejken overfor Landhaandværkerne .. 145
Strejker og Lock-outer i 1919 .. 188 — 200

Lønbevægelser i 1920—1921.

Arbejdslønnen i Industrien .. 257
Arbejdslønningerne i vort Land .. 121
Augustreguleringen .. 111 — 124
Siden sidst .. 22 — 31 — 58 — 79 — 118 — 140 — 170 — 216 — 225 — 261

Prisniveauet.

Prisniveauet .. 125

Sønderjylland.

Den omvendte Verden .. 206
Fra Sønderjylland .. 113
Sønderjylland .. 43

Udlandet.

1. Konferencer og Kongresser.

Arbejdsmands-Kongres i Amsterdam, International .. 159
Arbejdsmændenes Internationale .. 210
Arbejdstidskonference i Waschington, Den internationale 89 — 107 — 128 — 142 — 166 — 174 — 185
Fagforeningskongres i London, Den internationale .. 227 — 234 — 251 — 263 — 273
Svenska Grov- och Fabriksarbetareförbundets 13. Kongres .. 155 — 160
Tysk Fabriksarbejderforbunds Jubilæums-Kongres .. 86 — 98

2. Lønbevægelser.

Et Par nye tyske Fabriksarbejder-Overenskomster .. 139

3. Særlige.

Den faglige Situation i Norge .. 34
Englands Fagforeninger .. 260
Japans Proletariat efter Krigen .. 154
Nytaarshilsen fra tyske Fagfæller .. 223
Sverige. Fra .. 35 — 42 — 60

Sukkerindustrien i Tyskland, 8 Timers Dagen i .. 282
Tysk Fabriksarbejderforbund .. 71
Tyske Fagforbund, De .. 103
Tyske Forhold .. 21
Tysklandsrejse, Spredte Indtryk fra min .. 112

Valgene.

De afgørende Valg .. 127
Hvorfor F— skal vi ulejlige os .. 136
Klar til Kommunevalg .. 219
Vejen frem .. 242
Vi vil sejre .. 267

Voldgiftsret og Domme.

Arbejdsgiverforeningen dømt .. 182
Den danske Stat for Den faste Voldgiftsret .. 101
Den faste Voldgiftsret .. 35 — 106 — 161 — 231
En lærerig Retsafgørelse .. 184
Om Voldgift .. 254 — 266
Voldgiftskendelse om Overarbejdsbetalingen paa Margarinefabrikkerne .. 152

Vort Blad

Kvartalsskiftet .. 84
Vort Blad .. 1 — 61 — 277
Til Læserne .. 72

Blandede Artikler.

Afdelingerne, Fra .. 32 — 44
Afdelingerne, Til .. 104 — 137
Afdelingsformændene, Til .. 72 — 92 —187
Agitationskredsene .. 45
Barberstrejken .. 60
Borups Højskole .. 165
Daarlige Kammerater .. 181 — 209
Forligsmandsinstitutionen .. 280
Friedrich Engels .. 233
Hovedkassererkontoret, Fra .. 252 — 276
Industriens Demokratisering .. 45
Jul .. 205
Københavns Kommunes Badeanstalter .. 140
Luksus .. 156
Medlemsantal i 1919, Vort .. 75
Skibsværftsarbejderne paa Medlemsfiskeri .. 157
Valg af Tillidsmænd .. 282
Valutaspørgsmaalet .. 271